

5 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME

DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE

DEĞERLENDİRİLMESİ

YUSUF SARIKAYA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TARİH ANA BİLİM DALI

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

5 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRİLMESİ

YUSUF SARIKAYA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TARİH ANABİLİM DALI

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ SUHA OĞUZ BAYTİMUR

SİNOP – 2019

SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum "5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi" adlı tezimin/raporunun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporunun kağıt ve elektronik kopyalarının Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporum sadece Sinop Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun.... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporunun tamamı her yerden erişime açılabilir.

12/07/2019

YusuF SAKKAYA

TEZ KABUL VE ONAY SAYFASI

Yusuf SARIKAYA tarafından hazırlanan "5 Numaralı Mühimme-i Mektûm Defteri Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi" başlıklı bu çalışma, 12.07.2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Prof. Dr. Süleyman BÜYÜKKARCI
Sinop Üniversitesi / Fen Edebiyat Fakültesi / Tarih Bölümü

Üye Prof. Dr. M. Yavuz ERLER
Ondokuz Mayıs Üniversitesi / Fen Edebiyat Fakültesi / Tarih Bölümü

Üye Dr. Öğr. Üyesi Suha Oğuz BAYTİMUR
Sinop Üniversitesi / Fen Edebiyat Fakültesi / Tarih Bölümü

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

12 / 07 / 2019

Doç. Dr. Gülçin HİLEK

Enstitü Müdürü
Doç. Dr. Vahit SAVAŞKAN
Enst. Merkez Müdürü V.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT	II
KISALTMALAR	III
TABLOLAR	IV
ÖNSÖZ	V
GİRİŞ	1
1. MÜHİMME DEFTERLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER	1
1.1.Mühimme Defterlerinin Tanımı	1
1.2.Mühimme Defterlerinin Muhteva Özellikleri	3
1.3.Mühimme Defterlerinin Tasnifi	5
1.4.Mühimme Defterlerinin Bürokratik ve Diplomatik Fonksiyonu	9

BİRİNCİ BÖLÜM

1. 5 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ	15
1.1. 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'nin Şekil ve Diplomatik Özellikleri	15
1.2. 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'nin İçerik Özellikleri	17
1.2.1. Eşkîyalık Olayları.....	17
1.2.2. İkamet, Sürgün ve Sürgün Yerinin Değiştirilmesi İle İlgili Hükümler	19

1.2.3. Kalebend (Kaleye Hapsedilme) Kararı Verilen Hükümler.....	20
1.2.4. İtlak (Serbest Bırakma) Kararı Verilen Hükümler	20
1.2.5. Defterde Dikkat Çeken Bazı Hükümler	21
1.3. Tablolar.....	25
1.3.1. Hükümlerin Gönderildiği Makamlar	25
1.3.2. Defterde İsmi Geçen Yerler	28
1.3.3. Defterdeki Hüküm Konuları	30

İKİNCİ BÖLÜM

2. 5 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ'NİN HÜKÛM ÖZETLERİ VE METİN TRANSKRİPSİYONU	34
2.1.Hüküm Özetleri	34
2.2.Metin Transkripsiyonu	110
SONUÇ	436
KAYNAKÇA	440
ÖZGEÇMİŞ	442

ÖZET

Mühimme Defterleri, Osmanlı bürokrasisi tarafından düzenlenen defter serileri arasında başı çekmektedirler. Bu defterler, en yüksek karar organı olan Osmanlı Divanından çıkan kararların birer suretlerinin bir araya getirilmesiyle oluşmuştur. Divana ulaşan pek çok meseleye dair kararları içerdiklerinden birçok araştırma konusunu ilgilendiren bilgileri bu defterlerde bulmak mümkündür. Bu yönüyle Mühimme Defterleri, farklı alanlarda çalışma yapan pek çok araştırmacının sıklıkla başvurduğu bir kaynak serisi olma özelliği kazanmıştır.

Bu çalışmada, Mühimme Defterleri hakkında genel bilgiler verilmekle birlikte 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapılmıştır. Ayrıca defterde geçen hükümlerin özetlerine de yer verilmiştir. 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri, 1805-1809 yılları arasında yaşanan başta eşkıyalık olayları olmak üzere devletin güvenliğini ilgilendiren ve önemlilik arz eden diğer meselelerin çözümü hakkında ilgili devlet görevlilerine gönderilen hükümleri içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Mühimme-i Mektûme, Eşkıyalık, Hüküm

ABSTRACT

Mühimme books, take the lead among the book series organized by Ottoman bureaucracy. These books were created by Ottoman council which is the highest decision making body, by gathering the copies of the council decisions. As it includes the decisions related to lots of issues coming to the council, it is possible to find the information related to a lot of research subjects in these books. With this aspect, Muhimme Books have the quality of being resource series that a good many researchers consult.

In this study, in addition to the information given about Mühimme Books, the transcription and the evaluation of the Mühimme-i Mektûme Book no 5 were done. The summaries of the judgements in the book were also included. Mühimme-i Mektûme Book no 5, includes the judgements sent to the government officials about the important issues regarding the safety of the state, notably the brigandage issues happened between 1805 and 1809.

Keywords: Ottoman, Muhimme-i Mektume, Brigandage, Judgement

KISALTMALAR

- BA : Başbakanlık Arşivi
C. : Cilt
H. : Hicri/Hüküm
Haz. : Hazırlayan
KK : Kamil Kepeci
M. : Miladi
MD : Mühimme Defteri
nr. : Numara
s. : Sayfa
TSMA : Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi
TTK : Türk Tarih Kurumu
vd. : ve diğerleri
Yay. : Yayınevi/Yayınlayan
M. : Muharrem
S : Safer
Ra : Rebiül-evvel
R : Rebiül-ahir
Ca : Cemaziyel-evvel
C : Cemaziyel-ahir
B : Recep
Ş : Şaban
N : Ramazan
L : Şevval
Za : Zilkade
Z : Zilhicce

TABLÖLAR

Tablo 1: Hükümlerin Gönderildiği Makamlar	25-27
Tablo 2 : Defterde İsmi Geçen Yerler	28-30
Tablo 3 : Defterdeki Hüküm Konuları	30-33

ÖNSÖZ

Mühimme Defterleri, Osmanlı Devleti'nin en yüksek karar mercii olan Divân-ı Hümâyûn'da görüşülen idarî, siyasî ve sosyal meseleler olmak üzere ehemmiyet arz eden her türlü husus hakkında verilen kararların düzenli olarak tutulduğu defterlerdir. Osmanlı Devleti'nin idarî ve hukukî teamüllerine ait bilgileri içeren bu defterler birinci elden kaynak olmaları sebebiyle tarih araştırmaları açısından büyük öneme sahiptirler.

Mühimme-i Mektûme Defterleri ise Divân-ı Hümayûn'da karara bağlanan, gizlilikle halledilmesi gereken hususların kayıtlarını ihtiva eden defterlerdir. Mektûm kelime manası itibariyle "saklı olan, gizli tutulan" anlamındadır. Bu sebeple Mektûm mühimmeler diğer mühimmelere nazaran daha nazik konuları ele almaktadır.

İnceleme konumuz olan "Divân-ı Hümâyûn Sicilleri" dizisinden 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri, III. Selim, IV. Mustafa ve II. Mahmut dönemlerinin (H.1220-1224/M.1805-1809) olaylarını ihtiva etmektedir. Defterin ağırlıklı konularını eşkıyalık faaliyetleri ve buna binaen verilmiş olan yakalama ve idam emirleri oluşturmaktadır. Bunların yanında tayin, görevlendirme, azil-görevden alma, devlet idarecilerine uyarı, eşkıyanın yakalanması için asker sevki ve asayişin sağlanması konuları defterde yer almaktadır. Çalışmamızda Mühimme Defterleri hakkında genel bilgilerin yanında incelediğimiz defterin transkripsiyon ve değerlendirmesine de yer verilmiştir. Hükümlerin içerikleri, gönderildikleri makamlar ve yerler tablolar halinde sunulmuştur.

Beni bu çalışmaya teşvik eden, bunun yanında kıymetli zamanını harcayarak çalışmamı baştan sona kadar yönlendiren ve her konuda yardımlarını gördüğüm hocam .Dr. Öğr. Üyesi Suha Oğuz BAYTİMUR'a minnettarlığımı ve şükranlarımı arz ederim. Yine çalışmalarım ve hayatımda daima yanımda olan manevi desteğinizi esirgemeyen aileme teşekkür ediyorum.

12/07/2019

Yusuf SARIKAYA

GİRİŞ

1. MÜHİMME DEFTERLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1. 1. Mühimme Defterlerinin Tanımı

Mühimme, “önemli olan mühim olan” anlamına gelmektedir. Mühimme Defterleri, Divân-ı Hümâyûn’un düzenli yapıldığı zamanlarda her Divân toplantısında müzakere edilen siyasî, ictimâî, malî, örfî, idarî kararların kaydını ihtiva eden meselelerle ilgili kararları içeren defterlere deniliyordu. Mühimme Defterleri, Osmanlı padişahlarının ülkenin dört bir yanındaki Beylerbeyi, Sancakbeyi, Kadı, Dizdar gibi mahallî idarecilere gönderdikleri ferman, berat ve benzeri yazışmaları ihtiva eden ve Osmanlı idarî teşkilât yapısını ortaya koyan aynı zamanda Osmanlı devlet yapısı ve müesseselerinin incelenmesi gerek İstanbul, gerekse eyaletlerdeki devlet dairelerinin kuruluşu ve işleyişi hakkındaki en ayrıntılı bilgileri de içermektedir. Ayrıca bu defterler sayesinde Türkçe birçok coğrafî, idarî, askerî terim ile imparatorluğun muhtelif bölgelerinde kullanılan ayar ve ölçülerin doğru anlamlarını tespit etmemiz de mümkündür. Divân-ı Hümâyûn’da görüşülen meseleler daha sonra temize çekildikten ve yayımlandıktan sonra bunların özet kayıtlarını tarih sırasına göre içeren defterler tutuluyordu¹. Divân-ı Hümâyûn Sicilleri adı verilen bu defterler, ihtiva ettikleri çeşitli meselelere göre tasnife tabi tutulmuşlardır.² Değişik hükümlerin kaydedildiği Mühimme Defterleri, bu kayıtlar içerisinde başlıca defterler arasındadır. Mühimme Defterleri, gerek Padişahın Divana başkanlık ettiği, gerekse Sadrazam başkanlığında toplanan Divandan çıkan mühim emirlerin kayıt olunduğu defterler olmaları hasebiyle önemli olan hususları, yani birinci ve ikinci derecede öneme sahip iç ve dış meseleleri içeriyorlar.³ Mühimme Defterleri’nde Divân-ı Hümâyûn’da görüşülen ve karara bağlanan her konuya ait hükme rastlanmakta olup ancak bu hükümler defterin adından da anlaşılacağı gibi ‘*’ehemm-i umur*’ dan konulardır. Konuların veya hükümlerin hangi kritere göre mühim sayılıp deftere kaydedilme gereği duyulduğu konusu netleşmiş

1 Midhat Sertoğlu, *Osmanlı Tarih Lugatı*, Enderun Kitapevi, İstanbul 1986, s. 88.

2 İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletini Saray Teşkilatı*, TTK Yayınları, Ankara 1998, s. 280.

3 Canan Kuş, *1780-1784 Tarihli ve 4 Numaralı Halep Ahkâm Defteri Transkripsiyon ve Değerlendirme*, (Fırat Üniversitesi, Sosyal Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 2008, s. 4; Nahide Şimşir, “103 No’lu Anadolu Ahkâm Defteri’ndeki İzmir İle İlgili Hükümler”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, sayı X, İzmir, 1995, s. 330.

değildir. Divân kalemlerinin şefi olan reisülküttabın “*ehemm-i umûr*”dan saydığı konuların yazımı ile Mühimme Defterleri oluşmuştur. Defterlerde kayıtlı hükümler, Divân-ı Hümâyûn kararı gereğince ferman şeklinde düzenlenerek ilgililere gönderilen emirlerin suretleri olup bu suretlerin diğer kayıtlarını veya asıllarını ilgili devlet, beylerbeyilik ve şer‘î icil arşivlerinde bulmak mümkündür.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nin önemli belgelerinden olan ve ne zamandan beri tutulmakta olduğu bilinmeyen ve Divân-ı Hümâyûn’da tutulan defterlerin en belli başlı serisi olan bu defterlere adından da anlaşılacağı gibi Divân-ı Hümâyûn toplantılarında görüşülen, devletin iç ve dış meselelerine ait siyasi, askeri, sosyal önemli kararlar kaydedilmektedir. Divân-ı Hümâyûn’da tutulan zabıt suretlerinin toplandığı defterlere verilen ad olan Mühimme Defterleri, Osmanlıların, Divân-ı Hümâyûn’da kararlaştırılan hususlar üzerine Padişahın onayı alındıktan sonra düzenledikleri fermanların suretlerinin kaydedildiği defterler olup söz konusu adlandırmanın bu defterler için kullanılıp genelleşmesi XVII. yüzyılın sonlarından itibaren olmuştur. Fermanların asılları, gönderildikleri mahallerde kaybolduğu için bunların Mühimme Defterlerindeki suretleri Osmanlı idarî yapısını ve hukukunu araştırmak için son derece büyük bir değer taşımaktadır. Daha önce Divân kayıtlarının yer aldığı defterlere mîrî ahkâm defterleri veya ahkâm-ı mîrî denmekteydi. Devlet işleriyle ilgili meselelerin re’sen görüşülmesi yani hükûmet fonksiyonunun icra edilmesinden başka Divân-ı Hümâyûn’un, yüksek mahkeme olarak vazife görme salahiyeti de bulunuyordu. Bu nedenle ilk devir Mühimme Defterlerinde yer alan kayıtlarda her iki mahiyetteki hükümlere rastlamak mümkündür. Bu hükümler, Avrupa ortalarından İran’a, Kırım’dan Kuzey Afrika’ya ve Arabistan’a kadar uzanan geniş sınırlar içerisindeki Osmanlı Devletinin merkez ve taşra teşkilatının idari yapısı ve çalışma usulü, devlet ve teb’a arasındaki münasebetleri, imar, iskân, iktisat, iç ve dış siyaset, isyanlar ve bastırılma şekilleri, askeri tarih, strateji ve yabancı devletlerle olan münasebetler gibi oldukça geniş bir daire içerisinde yer alan çok çeşitli meseleleri içermektedir.⁴

Mühimme Defterlerine kaydedilen olayları anlamak amacıyla yapılan çalışmalara bakıldığında Osmanlı padişahlarının ülkenin dört bir yanındaki beylerbeyi,

---

4Mübahat S. Kütükoğlu, “Mühimme Defteri”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. XXXI, İstanbul, 2006, s. 520-521.

sancakbeyi, kadı, dizdar vb. gibi mahallî idarecilere gönderdikleri ferman, berat ve benzeri yazışmaları ihtiva eden ve Osmanlı idarî teşkilât yapısını ortaya koyması bakımından büyük önem arz eden Mühimme Defterleri, aynı zamanda Osmanlı devlet yapısı ve müesseselerinin incelenmesi gerek İstanbul, gerekse eyaletlerdeki devlet dairelerinin kuruluşu ve işleyişi hakkındaki en ayrıntılı bilgileri de içermektedir. Ayrıca bu defterler sayesinde Türkçe birçok coğrafi, idarî, askerî terim ile imparatorluğun muhtelif bölgelerinde kullanılan ayar ve ölçülerin doğru anlamlarını tespit etmemiz de mümkündür.⁵

1. 2. Mühimme Defterlerinin Muhteva Özellikleri

Mühimme Defterleri'nin muhteva bakımından önem ve değerlerini şu şekilde toplamak mümkündür:

- 1- Mühimme Defterleri, Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilatındaki idarî ve askerî organların yapısı, karşılıklı münasebetleri, çalışma tarzları, fonksiyonları hakkında önemli kaynaktır. Müesseselerin organizasyon ve işleyişi, hukukî prosedür hükümlerinin tetkikiyle anlaşılabilir.⁶
- 2- Komşu ülkeler ile Avrupa, Kuzey Afrika, Orta Doğu, Arabistan Yarımadası, Kafkaslar ve Rusya tarihleri açısından önemli bilgiler ihtiva ederler.⁷
- 3- Osmanlı Devleti'nin, gayr-i Müslim tebaası ile olan münasebetleri, azınlıklar hukuku, halkın sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının temini hususlarındaki yönetim politikası, ibadet ve âyin serbestiyeti, mâbedlerin inşası gibi konular Mühimme Defterleri'nde çokça görülür.⁸
- 4- Hac organizesi, Surre alayları ve mukaddes beldelere götürülen hizmetler, konu olarak ayrı bir yer tutar.⁹

⁵Hacı Osman Yıldırım vd (Haz.), *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Başbakanlık Basımevi, İstanbul 2000, s.62

⁶ Yıldırım, s. 62.

⁷ Yıldırım, s. 62.

⁸ Yıldırım, s. 62.

⁹ Yıldırım, s. 62.

5- Osmanlı kültür ve sanat faaliyetleri cümlesinden, imar ve iskân siyaseti, çevre ve belediye hizmetleri, sağlık ve eğitim işleri, geniş vakıf idarelerinin problemleri ve teftişleri bakımından da zengin malzeme ihtiva ederler.¹⁰

6- Sayıları hayli fazla olan ve Ordu Divanınca tutulan Mühimme Defterleri, askerî tarih, harp tarihi ve lojistik hizmetler tarihi yönünden de birinci elden kaynaklardır.¹¹

Mühimme Defterleri, hükümlerin ortaya çıkmış olduğu Divânlara göre ve hükümlerin sâdir oldukları divanlar bakımından ayrı ayrı grupta değerlendirilebilir:

1- Padişahın pâyitahtta bulunduğu sırada, Sadrâzam başkanlığındaki divân toplantısından çıkan emirlerin kayıt olduğu Mühimme Defterleri,¹²

2- Rikâb Mühimmesi: Sadrâzamin sefer veya başka bir sebeple payitahttan ayrılırken yerine vekil olarak bıraktığı Rikâb Kaymakamı veya Sadâret Kaymakamı denilen görevli başkanlığında toplanan divânda alınan kararların yazıldığı defterler,¹³

3- Ordu Mühimmesi: Ordu ile birlikte sefere çıkan Sadrâzamin sefer sırasında akdettiği divân toplantılarında alınan kararların yazıldığı defterler,¹⁴

4- Kaymakamlık Mühimmesi: Padişah ve Sadrâzam aynı anda Dersâdet'ten ayrıldığında, devlet işlerini tedvir üzere tayin edilen Sadâret Kaymakamının müstakil olarak akdettiği divânlarda alınan önemli kararların yazıldığı defterler¹⁵

Ayrıca devlet yönetimi açısından çok gizliliği olan özel önemdeki hükümlerin kaydedildiği Mühimme-ı Mektûme'nin sayısı onu geçmemektedir. Mısır'ın merkezden uzak olması ve bölgesinde önemli bir mevkide olma eğilimini kazanmasından dolayı Divân oluşumu kendiliğinden meydana gelirken burada görüşülen konularla Mühimme-i Mısır adlı defterler oluşmuştur.¹⁶

10 Yıldırım, s. 62.

11 Yıldırım, s. 62.

12 Yıldırım, s. 60.

13 Yıldırım, s. 61.

14 Yıldırım, s. 61.

15 Yıldırım, s. 61.

16 İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, TTK Yay., Ankara 1988. s. 82.

1. 3. Mühimme Defterlerinin Tasnifi

Bugün Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi'nde H. 961-1333 (M. 1553-1915) tarihleri arasında tutulmuş 419 adet Mühimme Defteri mevcuttur. Bilinen en eski tarihli Mühimme Defteri Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi'nde E. 12321 numarada H. 951 (M. 1544) tarihli defterdir. Osmanlı Arşivi'ndeki defterlerin en eskisi ise H. 961 (M. 1553) en sonuncusu ise H. 1323 (M. 1905) tarihlidir. Ancak 1 ve 2 Nolu Mühimme Defterleri, Rü'ûs Defterler'dir. Rü'ûs, genellikle, küçük memuriyet, vazife veya mültezimlere o işin verildiğini gösteren tayin vesikası olarak, küçük berat şeklinde tarif edilmektedir. 16. yüzyıl rü'ûs defterlerinde, büyük memuriyetlere ait beratlar da bulunmaktadır. Rü'ûs defterlerinin kadı, mukâtaât, rikab, vakıf, müderrislik ve zeamet rü'ûsu gibi çeşitleri bulunmaktadır.¹⁷ Hal böyle olunca Osmanlı Arşivi'ndeki ilk mühimme defterinin 3 Nolu ve H. 966-968 (M. 1558-1560) tarihli defter olduğu anlaşılmıştır. Toplam 266 adet Mühimme Defteri kayıtlı olan bu serinin arada bazı atlamalar olmakla beraber kronolojik bir sıra takip ettiği söylenebilir. Koleksiyon içinde olmakla beraber 266 ciltlik serinin tamamı da gerçek anlamda Mühimme değildir. Arada buyuruldu ve tahvil hükmü defterleri de vardır. Ayrıca iki Mühimme Defteri Kâmil Kepeci tasnifine girmiştir. Bazı istisnalar dışında Mühimme Defterleri, kaleme alındıkları Sadrazam ve Reisülküttâp'ın devrini belirten bir başlıkla başlar, o defterin ihtiva ettiği hükümlerin tarihleri içinde bu makamlarda değişiklik olmuşsa tekrar yeni bir başlık atılmıştır.

Mühimme tasnifinden başka aslında mühimmeler arasında yer alması gerekirken sonradan bulunduğu için ayrı bir tasnif haline getirilen Mühimme Defterleri Zeyli başlığı altında H. 980-1195 (M. 1572-1780) tarihleri arasında tutulmuş 17 adet Mühime Zeyli Defteri; Mühimme-i Asâkir Defterleri başlığı altında H. 1196-1328 (M. 1781-1910) tarihleri arasında tutulmuş 68 adet Mühimme-i Asâkir Defteri; Mühimme-i Mektûme Defterleri başlığı altında H. 1203-1302 (M. 1788-1885) tarihleri arasında tutulmuş 10 adet Mühimme-i Mektûme Defteri; Mühimme-i Mısır Defterleri başlığı altında H. 1119-1333 (M. 1785-1915) tarihleri arasında tutulmuş 15 adet Mühimme-i Mısır Defteri ile "980 Numaralı Bâb-ı Âsafî Defterleri Kataloğu"nda Mühimme Defterleri başlığı altında H. 977-1252 (M. 1570-1836) tarihleri arasında tutulmuş 43

¹⁷ Uzunçarşılı, *Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, s.45-54.

adet Mühimme Defteri parçası; Mühimme-i Mektûme Defterleri başlığı altında H. 1223-1224 (M. 1808-1809) tarihleri arasında tutulmuş 1 adet Mühimme-i Mektûme Defteri; Mühimme-i Mısır Defterleri başlığı altında H. 1122-1128 (M. 1710-1716) tarihleri arasında tutulmuş 16 sayfalık 1 adet Mühimme-i Mısır Defteri parçası olmak üzere toplam 376 adet Mühimme Defteri ile fasiküllerden oluşan 44 adet Mühimme Defteri parçası mevcut bulunmaktadır.¹⁸ Burada Mühimme-ı Mektûme, Mühimme-ı Asakir ve Mühimme-ı Mısır'dan bahsedecek olursak, Mühimme-ı Mektûme veya Mektûm Mühimmeler, Divân-ı Hümayûn'da karara bağlanan gizli hususların kayıtlarını havî defterlerdir.¹⁹ Mühimme-ı Asakir, askerî teşkilat, tevcihâtlar, askerî sahadaki ıslahatlar ve askeriye ile alâkalı mühim mevzularla ilgili kararların kayıtlı olduğu defterlerdir.²⁰ Mühimme-ı Mısır ise Mısır meselelerine ait önemli konuların kayıtlarını havî defterlerdir. On beşinci defter Mısır'a ait mahrem kayıtları ihtiva ettiğinden "*mektum*" olarak ifade edilir.²¹

Mühimme serisindeki tarih boşlukları bilhassa 82 numaralı defter (1026-1027/1617-1618) ile 83 numaralı defter (1036- 1037/1626-1627) arasında görülür. Tarih atlamaları 1004-1005/1595-1596 (74 nr.) ile 1011-1013/1602-1604 (75 nr.); 1040-1042/1630-1632 (85 nr.) ile 1046/1636 (86 nr.); 1056/1646 (91 nr.) ile 1067-1069/1656-1658 (92 nr.); 1075- 1076/1664-1665 (95 nr.) ile 1089-1090/1678-1679 (96 nr.); 1090-1092/1679- 1681 (97 nr.) ile 1095-1096/1685-1686 (180 nr.) ve 1100/1688 (98 nr.) arasında da mevcuttur. XVI. yüzyılın ilk yarısı ihmal edilirse ikinci yarısı için nispeten bazı istisnalar dışında kronolojik bir sıralama vardır. XVIII. asra ait olanlar da yine oldukça tam bir silsile izler, arada geniş zaman dilimi atlamaları bulunmaz. Ancak XVII. asra ait defterlerdeki tarih atlamalarının bir bölümü, Şikâyet Defteri tanımlamasıyla ayrı bir tasnifin ortaya çıkmasından kaynaklanmış olmalıdır. Arşivin önemli bir defter tasnifi olan Kamil Kepeci (KK) tasnifinde de Ahkâm Defterleri²² Bu hükümler, Padişah adına hazırlanmasından dolayı ferman adını da alırlardı. Hükümler konularına göre değişik defterlere yazılırdı. Başlıcaları Ahkâm-ı Mühimme, Ahkâm-ı Şikâyet, Ahkâm-ı Rü'ûs ve Tahvil olup, Divân-ı Hümayûn'da hazırlanan ve sâdir olan

18Yıldırım, s. 10-23.

19Yıldırım, s. 73.

20Yıldırım, s. 71.

21Yıldırım, s. 73.

22*Ahkâm Defterleri*: Ahkâm Defteri, Divân-ı Hümayûndan çıkan hükümlerin kaydına mahsus olan defterlere genel olarak verilen addır.

ferman ve beratların hülâsa kayıtlarını tarih sırası ile ihtiva eden defterler²³ olan Divân Sicilleri'nin bir kısmını teşkil ederlerdi. Muhteva itibariyle Şikâyet Defterleri'nin devamı olan bu defterler eyaletlere göre tutulmuşlardır.

Mühimme Defterleri'ndeki hükümler, Divan'da alınan kararların Padişah tarafından tasdikinden sonra ferman haline getirilmiş halleri olduğu için ferman rükünlerini ihtiva eden belge suretleridir. Ancak fermanların asıllarında bulunan bazı rükünler ya davet ve tuğra rükünleri gibi tamamen ihmal edilmiş veya "elkâb" gibi kısaltılarak yazılmıştır. Tarihin yeri ve şekli ise XVII. yüzyıl ortalarına kadar başlık şeklinde Arapça olarak haftanın günü, ayın adı ve yılı olarak kaydedilmiştir. Bu tarihlerin bazılarında haftanın günü ile ayın tarihinin uymadığı görülür. XVII. yüzyıl ortalarına doğru ise önce başlık tarihle birlikte bazı hükümlerin altına da tarih atılmaya başlanmış, daha sonra başlık tarih tamamen terkedilerek her hükmün altına ve ayın onar günlük devreleriyle "evâil, evâsit, evâhir" ay ve yıl yazılmıştır. Nâdir olmakla beraber tam tarih atılmış bazı hükümlere de rastlanır.

Mühimme Defterleri'nde hükümlerin üst ve yanlarında yer alan notlar sayesinde fermanların hazırlanış ve yazılışları hakkında bilgi edinilmektedir. Hükümlerin müsveddeleri konularına göre Nişancı ("Nişancı hazretlerinin müsveddelerine göre yazılmıştır").²⁴ Reîsülküttâp ("kendi müsveddesi iledir ve hükmünü dâhil kendisi yazmıştır; ba-hatt-ı reis efendi")²⁵ veya kıdemli bir Divân kâtibi ("ba-müsvedde-i Dal Efendi"²⁶ "ba-müsvedde-i Ferruh Bey")²⁷ tarafından kaleme alınır. Kâtiplerden birinin müsveddeyi yazması halinde mutlaka Reîsülküttâp'ın ("ba-tashih-i hazret-i efendi")²⁸ veya Nişancı'nın ("ba-tashih-i nişancı paşa")²⁹ kontrolünden geçerek düzeltilirdi. Bazen bir Şehzade veya yetkili bir idareci tarafından hazırlanmış müsveddeye göre de ferman yazıldığı olurdu.³⁰ Hüküm müsveddelerinin kontrolünden sonra temizin yazıldığına sağ üst köşede işaret edilmiştir. Bazen bu konuda tafsilât verilerek kimin tarafından nasıl bir kâğıda yazıldığı da kaydedilmiştir. "Bundan aşağı beyaz kâğıda

23 Sertoğlu, s. 88.

24 BA, MD, nr. LXII, s. 185.

25 BA, MD, nr. LXII, s. 235/19.

26 BA, MD, nr. LXI, s. 14.

27 BA, MD, nr. LXI, s. 61.

28 BA, MD, nr. LXI, s. 4, 128.

29 BA, MD, nr. LXII, s. 149.

30 BA, MD, nr. III, s. 21/20.

*yazılıb Rüstem Paşa hazretleri nişanladılar” veya “bundan aşağı nişancı bey nişaniyledir”*³¹ *“Nişanlıya yazıldı”*³² *“Yazıldı nişanlıya”*³³ veya sadece *“nişanlı kâğıda”*³⁴ Kâğıdın nişanlı olduğuna işaret edilmesi, tuğrasının fermanın yazılmasından sonra çekilmeyip önceden tuğra çekilmiş boş kâğıdın kullanıldığını göstermektedir. Fermanların önemlerine göre bazılarında Padişahın Hatt-ı Hümayunu bulunur. Bu hususa da yine hükmün üzerinde *“bâ-hatt-ı hümayun”* yazılarak işaret edilmiştir. Hükmün muhatabı olan şahsa gönderilmek üzere kime teslim edildiği de hükümlerin üst notlarında sıkça görülür.

Hüküm fermanın yazılmasına sebep olan arzı getiren şahsa (*“Arzı getiren Mahmud’a verildi”*)³⁵ veya gönderilecek şahsın kethüdasına (*“Sığla beyinin kethüdasına verildi”*)³⁶ teslim edilebildiği gibi Divân çavuşlarından biriyle de gönderilebiliyordu. Nâdir olmakla beraber bir hükmün ilk teslim edilen çavuştan alınıp muhtemelen aynı istikamete başka bir hükmü götürecektir olan diğer bir çavuşa verildiği de olurdu. Bu gönderme şerhlerinin altında hükmün götürecektir olan şahsa teslim tarihi de bulunurdu. Çıkan fermanın tek bir yere değil birden fazla yere gönderilmesi durumunda hüküm tam olarak yazıldıktan sonra diğeri / diğerlerinin nereye / nerelere gönderilmiş olduğu her birinin üzerine daha önce de belirtildiği gibi *“bir sureti”* başlığı atılarak teker teker belirtilmiştir. Her birinin sağ üst tarafında *“yazıldı”* klişesi, sol üst tarafında tarih bulunmakta ve kiminle gönderildiği belirtilmektedir.

Bugün Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde mevcut Mühimme serisindeki defterlerin müsveddelerin temize çekilmiş şekilleri olduğu en tipik örneği 14 numaralı defter olduğu bazı defterlerin gerek şekil gerekse bazı kayıtlarından anlaşılmaktadır. Diğerlerinde pek rastlanmayan bir özellik, hükmün sol üst tarafındaki kâtip rumuzlarının alta geçmesi ve hükümlerin nakledildiğini gösteren *“nukilet”* ibaresidir. Bu defterlerde bazı kelime ve cümleler çizilmiş, yerine yenileri yazılmıştır. Bunlardan meselâ 70-75. defterler cilt şekilleri itibariyle de diğerlerinden ayrılır. Tek yapraklar tepeden birleştirilerek bloknot şeklinde ciltlenmiştir. Bazı Mühimme defterleri'nde

31 TSMA, H.951 Tarihli Mühime, nr, 12321, vr. 69, 88.

32 BA, MD, nr. XXVI, s. 43.

33 BA, MD, nr. V, s. 662/25.

34 BA, MD, nr. V, s. 568/1569.

35 BA, MD, nr. III, s. 404.

36 BA, MD, nr. VI, s. 32.

hükümlerin yanında görülen kâtip rumuzlarının kimlere ait olduğu, 61 ve 62 numaralı Mühimme defterleri'nin başındaki kayıtlardan anlaşılmaktadır. Bu kayıtlar haftanın hangi günlerinde hangi kâtiplerin nöbetçi olduğunu göstermek üzere yazılmıştır. Böylece hem Mühimmelerde ki rumuzlar çözülmekte hem Divân kâtiplerinin isimleri öğrenilmekte hem de kâtiplerin nöbetleşe vazife gördükleri ortaya çıkmaktadır. İlk devir Mühimmelerinde seyrek görülen, fakat daha sonrakilerde çokça rastlanan bir husus da hükümlerin yanına neye dair olduğunun yazılmasıdır. Bu husus, pratikte aranan hükmün kolayca bulunmasını sağlayacak bir uygulama olması bakımından önemlidir. Hükümler üzerindeki kayıtlar, gizliliği olan fermanların suretlerinin yazıldığı zamanı değil sonradan Mühimme Defterleri'ne geçirildiğini göstermektedir. (Mesela eski Sadrazamlardan Mustafa Paşa'nın borçlarıyla ilgili hükümler böyledir)³⁷ XVIII. yüzyıldan sonra mühimmelerdeki hükümlerin sayısı azalmıştır. İlk defterlerin bazıları bir yıllık hüküm suretlerini ihtiva ederken 263 Nolu Mühimme Defteri'nde H. 1286-1323, M. 1869-1905 yılları arasındaki otuz yedi yıllık devre tek defterde toplanmıştır.

1. 4. Mühimme Defterlerinin Bürokratik ve Diplomatik Fonksiyonu

Mühimme Defterleri'ndeki hükümler Divân-ı Hümayûn'un hangi konuları inceleyip karara bağladığını ve yetki alanlarını tespit etmemizi sağlayan birincil kaynak düzeyindedir. Hükümlerin Mühimme Defterleri'ne aktarılış biçimlerinden kararın nasıl verildiğini, neye dayandırıldığını, karara esas teşkil etmesi gereken görüşme ya da inceleme aşamalarını anlamamız mümkün değildir. Mühimme Defterleri'ndeki kayıtların, muhatap makama gönderilen ferman veya beratların kopyaları olduğu bilinmekle beraber, Mühimme Defterleri name, emir veya hüküm ile benzerlerinin tam metnini kapsamamakta, '*elkab*' ve öteki formalite kısımları terk edilerek ya da kısaltılarak asıl konuyu ihtiva etmektedir. ³⁸ Ferman, berat, nişan gibi Osmanlı diplomatik belgelerinde muayyen bir yazma formülü tatbik edilmiştir. Buna göre bu belgeleri 10 kısımda incelemek mümkündür;

1. Davet
2. Tuğra(Padişah'ın Nişanı)

³⁷ BA, MD, nr. CLIII, s. 94; BA, MD, nr. CLIX, s. 132-135.

³⁸M. Tayyib Gökbilgin, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlimi*, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi,1979, s. 105.

3. Ünvan ve Elkab
4. Muhatabın adı ve Elkabı
5. Dua
6. Nakil ve İblağ
7. Emir
8. Te'kid ve Tehdid
9. Tarih
10. Yer

Belgelerin en üstünde Davet formülü bulunurdu. Bu bismelenin kısaltılmışı olan “b” olacağı gibi Allah lafzının kısaltılmışı olan “hüve” şeklinde de olabilirdi. Ya da ‘Hüve’l -Muğni’, Hüve’l-Ganiyyü’l-Mü’min’ veya”Bismillahirrahmanirrahim” şeklinde uzun ibareler de olabilir.

Davetten sonra Nişan-ı Hümayun, Tevki’ veya alamet olarak bilinen hükümdarın adının stilistik bir yazılışı olan Tuğra yer alır. Padişahın alameti olan Tuğra, Tuğrakeş veya Nişancı tarafından sanatkârâne bir şekilde çekilirdi. Tuğrayı yazmak bir sanat olup Selçuklular zamanında da kullanılmıştır. Tuğra yazan özel yetişmiş kâtiplere Tuğrakeş denilmiştir.

Davet ve Tuğra Mühimme Defterleri’nde yer almazdı. Çünkü Mühimme Defterleri’nde bulunan hükümler daha önce de belirtildiği gibi esas belgelerin suretleri ve müsveddesi konumundadır.

Ünvan ve Elkab bölümünde, Padişah başka bir hükümdara mektup gönderecekse önce kendi ünvan ve elkabına yer verir. Bu da daha çok Name-i Hümayunlarda görülür. “Ben ki Sultânü’s-Selâtin, Burhânü’l-Hevâkin, Tâc-ı Bahş-ı Hüsrevân-ı Rûy-ı Zemîn, Zıllullâhi fi’l-Arzîn. Akdenizin Karadenizin. Rumili’nun Anadolunun ” şeklinde başlayan formülde Padişah hakim olduğu ülkeleri bir bir saymakta, kendini tanıtmakta ve yüceltmektedir. Fakat Mühimme Defterleri’nde suretleri kaydedilen ferman ve nâme-i hümayûnlarda Padişah’ın ünvan ve elkabına yer verilmezdi. Sonraki formül ise muhatabın elkabı’dır. Padişah’ın ünvan ve elkabı sona erdikten sonra ‘Sen ki iftiharü’l-ümera’i’l-milleti’l-mesihyye.... Vilayet-i Leh Kralı Sigismund’sun’ şeklinde hitab

edilenin rütbe, mevki ve mensup olduğu sınıfa göre değişen uygun olan elkap kullanılırdı.

Dâhildeki fermanlarda doğrudan doğruya bu formülle girilir. Yine hitap edilen kişinin rütbe ve mevkiine göre Vezir, Beylerbeyi, Defterdar, Şeyhülislam, Sancakbeyi, Kadı vs. için ayrı ayrı formüller geliştirilmiştir.³⁹ Mühimme Defterlerinde muhatabın elkabına nadiren yer verilir, umumiyetle “*Rumeli Beylerbeyine hüküm ki*”, “*Halep Beylerbeyisine hüküm ki*”, gibi hitab edilenin rütbe ve mevki veya ismiyle doğrudan konuya girilmiştir. Bazen de ‘*düstur-ı mükerrerem ila ahirihi... Vezir Osman Paşa*’ şeklinde kısaltma yoluna gidilmiştir.

Elkap’tan sonra Dua ve Hayır cümlesi gelmektedir. Burada da muhatabın mevki ve sınıfına dikkat edilir. Bu da muhatabın rütbe, mevki ve sınıfına göre değişmektedir. Mesela Vezirler için ‘*edam Allahu te’ala iclalehu*’, Defterdarlar için ‘*damet me’aliyehu*’, Şeyhülislam için ‘*edam Allahu te’ala fezailühu*’, Beylerbeyi için ‘*dame ikbalehu*’, Kadılar için ‘*zide fazlühu*’, Şeyhler için ‘*medd Allahu zilalehu*’, Ağa, Müteferrika, Çavuş vs. rütbedekiler için de ‘*zide mecdühu, dame mecdühu, zide kadrühu*’ gibi formüller kullanılmıştır. Hristiyan hükümdarlar içinse en çok kullanılan formül ‘*hutimet avakıbuhi bi’l –hayr*’ dır.⁴⁰

Buraya kadar olan kısım belgenin giriş kısmıdır yani buraya kadar olan kısım belgenin giriş protokolüdür. Bundan sonra belgenin konteksine yani asıl mevzuya girilmektedir. Bu kısmın birinci bölümü Nakil ve İbلاغdır. Burada bir olay anlatılmakta, hükmün yazılmasına sebep olan konu açıklanmaktadır. Kullanılan umumi formül “*tevkî refî hümayûn vasil olıcak malum ola ki*” şeklindedir. Ancak bazı Mühime Defterleri’nde ‘*mektub gönderub*’, ‘*adam gönderüb*’ biçiminde doğrudan nakil kısmına geçilmektedir. Ya da ‘*bundan akdem taht-ı kazanuzda sefer-i hümayun için nüzul ihraç idesin diyü maliye tarafından mufasallen emr-i hümayun gönderilmiş idi hala nüzul ihracında ihmal üzere olduğun istima’ olunmağın mes’ul ve mu’ateb olmuşszudur.*’ denilerek hükmün yazılmasına sebep olan konu açıklanmakta ve akabinde ‘*buyurdum ki*’ denilerek emir kısmına geçilmektedir. Bundan sonra ‘*hük-m-i şerifim ile dergâh-ı mu’allam çavuşlarından Muhammed Çavuş zide kadrühu*

³⁹Gökbilgin, s. 59.

⁴⁰Gökbilgin, s. 68.

vardukda”⁴¹ şeklinde fermanı getiren görevlinin ismi zikredilmektedir. Fakat Mühime Defterleri’nde buna seyrek rastlanmaktadır. Çok defa ‘*buyurdum ki*’ den sonra bir iki kelime boşluk bırakılarak ‘*hüküm-i şerifim vardukda*’ ya da ‘*vüsul buldukda*’ denilerek devam edilmektedir. Bunun sebebi müsvedde ve suret yazılırken fermanı götüreceği kişinin henüz belli olmamış olmasıdır. Hüküm temize çekilip ferman haline getirildikten sonra hükmü götüreceği kişi belirlenip fermanın yazıldığı anlaşılmaktadır. Nitekim Mühime Defterleri’nde hükümlerin bazılarının üstüne ‘*dergâh-i âli çavuşlarından Süleyman Paşa’ya virildi*’, ‘*kethüdasına virildi*’, ‘*dergâh-i âli kapıcılarından Mahmud’a virildi*’ gibi ibarelere rastlanmaktadır ki bunların fermanı götüren kişiler olduğu görülmektedir.

Nakil ve İbلاغ formülünden sonra “*Buyurdum ki*” formülü ile başlayan kısım Emir kısmıdır. Burada ne yapılması, nasıl hareket edilmesi gerektiği muhataba bu kısımda emredilmektedir. Buna da umumiyetle “*asla te’hir ve terahi itmeyüb*” şeklinde girilmekte ve “*kanun üzere cebe ve cevşen ve cebelülerinle ve sancağına tabi’olan umumen zu’ama ve erbab-ı timarı dahi kanun üzere cebe ve cevşen ve cebelüleriyle ve bi’l-cümle düşman ..... ihraç eyleyüb bir an ve sa’at dahi tevakkuf eylemeyüb heman çıkub doğru Kefe’ye varup müşârünileyh Ca’fer dame ikbalühuya mülaki olub*”⁴² biçiminde hangi konuda ne yapılması gerektiği emr edilmektedir. Bundan sonra emir cümlesini takiben “*şöyle bilesiz*”, “*alamet-i şerife itimat kılarsız*” gibi formüller ile te’kid ve tehdit rüknü işlenmiş olur. Burada fermanın belirtilen emir üzerine hareket edilmesinin gerekliliği ve zorunluluğu belirtilmek istenmektedir. Emrin yerine getirilmesi için muhatap uyarılmakta “*bu hüküm-i şerifimi sairler kıyas itmeyüb*” ifadesiyle konunun önemi vurgulanmakta, şayet aynı konuyla ilgili daha önceden bir hüküm gitmişse “*bundan akdem birkaç def’a evamir-i şerife varid olub*” denilerek te’kid edilmektedir. Şayet emredilen hususlar yerine getirilmemişse konunun ehemmiyetine göre muhatap, “*eşedd-i ikab ile mu’ateb olunacağı*” veya daha ağır bir ifade ile “*asla öZRünüz makbul olmaz*” ya da “*hakkınızdan gelinür bilmiş olarsız*” şeklinde tehdit edilmektedir.

41 Mehmet Ali Ünal (Yay. Haz.), *44 Numaralı Mühime Defteri*, Akademi Kitabevi, İzmir 1995. s.5, h. 26.

42 Ünal, s. 56, h. 108.

Mühimme Defterlerinde te'kit ve tehdit formülünden sonra son kısımda ise tarih ve hükmün yazıldığı yer belirtilmektedir. Tarihlerin başında genelde “*tahrîren fi*”, bazen de “*hurrire*” ibaresi yer alır. Daha önce de belirttiğimiz gibi Mühimme Defterleri’ndeki hüküm tarihlerinin yazılışı ilk dönemlerde başlık, tarih atılması suretiyle olmuştur. Daha sonraki yıllarda bu usulden vazgeçilerek günler “*evâil*”, “*evâhir*” ve “*evâsıt*” tabirleri ile onarlı dilimler halinde ifade edilmeye başlanmıştır. Bu ayırım XVII. yüzyıl ortalarına yani Sultan İbrahim’in saltanat dönemine (1640-1648) rastlamaktadır. Bu döneme kadar tarihler ayın tarihi ile birlikte haftanın günü de gösterilmek suretiyle, başlık şeklinde üste yazılmıştır. . Nadir hallerde hükmün altında da tarih kaydına rastlanmaktadır. Daha sonra başlık olarak tarih yazılması usulünden vazgeçilmiştir.

Mühimme Defterleri’ndeki hükümlerin, Divanın yapılışını takip eden günlerde kaleme alındığı muhakkaktır. Burada karşımıza tarih yanlışlıkları çıkmaktadır. Kâtiplerin içinde buldukları günün tarihini atarken hataya düşmelerine çok az rastlandığından çoğunlukla geçmiş günlere ait kayıtlar yaparken ay ve haftanın gününü karıştırmalarına rastlanır. İşte bu yanlışlıklara düşmemek için ay onarlı dilimlere bölünmüştür. Burada uygulanan tarih formülü “*fi evahir-i R sene*” vb. şeklindedir. Yer olarak da “*be makam-ı Kostantınıyye el-mahruse*”, “*be makam-ı Edirne el-mahruse*” şeklinde hüküm nerede yazılmışsa oranın adı zikredilmektedir. Şayet hüküm bu iki yerden ayrı, mesela seferde iken yazılmışsa bu def’a “*ba sahra-yı Eski Budin*” ya da “*be yurd-ı Dimetoka*” gibi bir formül uygulanmaktadır.

Mühimme Defterleri, Osmanlı bürokrasisi tarafından tertip edilen defterler arasında en önemlisidir. Bu defterler, Osmanlı Devleti’nin karar organı olan Divân-ı Hümâyûn’da alınan kararların bir araya getirilmesiyle oluşmuştur. Divân-ı Hümâyûn’a gelen birçok konuya ait kararları içerdiklerinden farklı araştırmalarla ilgili bilgileri bu defterlerde bulmak mümkündür. Mühimme Defterleri, eski tarihlerden itibaren tarih çalışmaları için kullanılmaya başlanmış, farklı sahalardan gelen birçok araştırmacı tarafından başvuru olan önemli kaynaklar olmuştur. Osmanlı Devleti’nde devlet müesseselerinin temelini oluşturan Divân-ı Hümâyûn’da görüşülen devlete ait idari, iktisadi, içtimai, askeri konular ile halka ait şikâyetler mühimme defterlerine kaydedilirdi. Fatih Sultan Mehmet ile birlikte kaideleri ve teşrifat kuralları tespit

edilerek müesseseleşen Divân-ı Hümâyûn'un çalışma tarzı ve faaliyetlerini anlayabilmenin en önemli yollarından biri de Mühimme defterlerinin gün ışığına çıkartılmasıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. 5 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1.1. 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'nin Şekil ve Diplomatik Özellikleri

5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri, Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi'nde A.DVNS.MKM.MHM.d kodu ve 005 sıra numarasıyla kayıtlıdır. Defter, ciltli ve ebrulu olup numaralandırma usulü sayfa şeklindedir. Defterin ebadı 31x23 olmakla birlikte sayfa sayısı 167, hüküm sayısı ise 551'dir. Boş sayfalar 1/1-1/4 ve 167'dir. Ayrıca defterin 109, 110, 111 ve 112. sayfaları yoktur. Defterin kapağında “*Min evasıt-ı Cumade'l-ula sene 1220 ila evasıt-ı Zi'l-Kade sene 1224*” ibaresi yazılıdır. 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri H.1220-1224/M.1805-1809 senelerini ihtiva etmektedir. Defterin sayfa numaralandırması Arap harfleriyle yapılmış ve defterdeki hükümlere daha sonra Latin harfleri ile numara verilmiştir. Defter, kırık divani yazı hattı ile yazılmıştır. Yazı genellikle okunabilir özelliktedir. Defterdeki hükümler sayfalarda düz olarak yazılmıştır. Yalnız sayfa 42'de yer alan 117, 118 ve 119. hükümler yukardan aşağı doğru çapraz olarak yazılmıştır. Sayfalar beyaz renktedir.

Defterde hükümlerin sonuna hükmün verildiği tarih, ayın başı, ortası ve sonu anlamındaki *evail*, *evasıt* ve *evahir* ibareleri ile içinde bulunulan ay ve hicri yıl yazılarak belirtilmiştir. Bu minvalde 5 numaralı Mühimme-i Mektûme Defterinde ilk hüküm “*fî Evâhir-i Ra sene (1)220*” tarihi ile başlayıp, en son tarih atılan 537. hüküm “*fî Evasıt-ı Za sene (12)24*” tarihi ile bitmektedir. Defterdeki tarihlendirme genellikle bu şekilde yazılmıştır. Hükümlerdeki hicri yıllar genellikle kısaltılarak yazılmıştır. Örneğin “1220”, “220”, “1224”, “24” şeklinde gösterilmiştir. Defterin kaleme alındığı tarihler miladi olarak Haziran 1805-Aralık 1809 yıllarına tekabül etmektedir.

Mühimme defterlerinde kayıtlı olan fermanlara “*hüküm*” denilmektedir. Her hükmün başında hükmün gönderildiği idarecinin sıfatı ya da ismi yazıldıktan sonra “*hüküm ki*” denilir. Hüküm 1'de geçen “*Trabzon kadısına ve Trabzon sancağında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve müftiler ve 'ulemâ ve zâbitân ve ağavât ve bi'l-cümle ahâli-i vilâyet ve iş erlerine hüküm ki*” buna örnek olarak verilebilir. Hükümlerin yazıldığı emre muhatap olan makam tek olabildiği gibi, birden fazla da olabilmektedir. Bir hüküm birden fazla makam ya da şahsa yazıldığı zaman hükmün başına “*bir sureti*”

yazılır ve hükmün gideceği yerin ismi belirtilirdi. Defterdeki 551 hükmün 268'i "*bir sûreti*" kaydıyla diğer makamlara gönderilmiştir. Divandan çıkış tarihleri aynı olan hükümlerin belirtilmesinde "*bu dahi*" ibaresi kullanılmıştır.

Metnin transkripsiyonunda Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin yayınlamış olduğu deftere mümkün olduğunca mutabık kalınmıştır. Kelime başında ortasında ve sonunda bulunan hemze (') ayın harfî ise (ˆ) işaretiyle gösterilmiştir. Arapça ve Farsça kelimelerdeki uzun sesliler â, û, î harfleriyle belirtilmiştir.

Defterde dikkati çeken bir husus da Arapça hükümlerin olmasıdır. 31, 87, 92 ve 129. hükümler tamamen Arapça yazılmıştır. Örneğin hüküm 129 isyan eden eski Diyarbakır Valisi Mehmet Paşa'nın Arabistan taraflarına kaçması ihtimaline karşı yakalanması ve idamına ferman verildiğini bildirmek için Arabistan havalisindeki Ebu Huş'a hitaben yazılmıştır.

Bazı hükümlerin üzerine hükmün iptal edildiğini belirtmek için "*battalı fî C sene (12)20 mühimme torbasındadır*" şeklinde not düşülmüştür. Diğer battalhükümler ise şunlardır: 35, 60, 96, 115, 169, 232, 236, 291, 303, 344, 345, 364, 366, 373, 379, 415 450.

Bazı hükümlerde kararın geçersiz olduğunu belirtmek için hükmün üzerine yatık çizgi ile çekilen "*terkin*" ibaresi kullanılmıştır. Bu hükümlerin emr-i şerif ile bozulduğunu hüküm 314'teki "*Hilâf-ı rızâ hareket olmamak şartıyla iş bu kayd bâ-fermân-ı 'âli terkîn olunub utlâkıyçün emr-i şerîf yazılmışdır*" ibaresinden anlamaktayız. Terkin edilen diğer hükümler şunlardır: 211, 234, 257, 314, 335, 336, 337, 338, 341, 487, 498.

5 numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri "*Bismihi subhânehu Defter-i mühimme-i mektûme*" ibaresiyle başlamaktadır. Sonrasında Arapça "*Der-zaman-ı sadr-ı sudûrû'l-vüzerâ hazret-i Hâfız İsmail Paşa*" ibaresi geçmektedir. Bu ibareden dönemin sadrazamının Hafız İsmail Paşa olduğu anlaşılmaktadır. Padişah III. Selim 24 Muharrem 1220 yani 24 Nisan 1805 tarihinde Hafız İsmail Paşa'yı sadrazamlığa tayin etmiştir.

Defterdeki hükümlerde Türkçe kelimeler ile birlikte Arapça ve Farsça kelimeler, terkipler ve tamlamalar da çoğunlukla kullanılmıştır. Tamlamalar transkript kurallarına uygun yazılmıştır.

1.2. 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'nin İçerik Özellikleri

5 numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri, III. Selim, IV. Mustafa ve II. Mahmut (H.1220-1224/M.1805-1809) dönemini kapsamaktadır. Defterdeki Hükümlerin konusunu genel olarak eşkıyalık olayları, eşkıyanın yakalama ve idam emri, tayin ve görevlendirme, azl-görevden alma, devlet idarecilerine uyarı, eşkıyanın yakalanması için asker sevki ve asayişin sağlanması için verilen hükümler oluşturmaktadır.

1.2.1. Eşkîyalık Olayları

Eşkîya-şaki sözlükte “günahkâr, asi, bedbaht, talihsiz” gibi manalara gelmektedir. Eşkîya, şaki kelimesinin çoğuludur. Eşkîyalık ile ilgili hükümler defterde çoğunluktadır. İncelediğimiz defterin yazıldığı dönemde devlet içte ve dışta birçok mesele ile uğraşıyordu. Ordu eski gücünü kaybetmiş olmakla birlikte orduda da yenileşme hareketlerine gidilmeye başlanmıştı. Dış devletlerle yapılan mücadeleler devleti yıpratmakla birlikte, içerde de ayanlar arasında nüfuz savaşı yaşanmaktaydı. Bu sebeplerden dolayı oluşan otorite boşluğunu fırsat bilen eşkıyalar ülkenin farklı yerlerinde çeşitli faaliyetlerde bulunuyorlardı. Kimi zaman bu eşkıyalık hareketlerinin devlet idarecileri ve memurları tarafından da yapıldığı bilinmektedir. Bu minvalde eşkıyalık faaliyetleri genel olarak cinayet, hırsızlık, gasp, köy basıp haneleri yakma, halkın namusuna musallat olma gibi olayları ihtiva etmektedir. Devlet ricali bu otorite boşluğunu gidermek ve halkın güvenliğini sağlamak için bu eşkıyaları cezalandırma yoluna gitmiştir. Hükümlere baktığımızda idam, yakalama, kalebentlik yani hapis cezası gibi uygulamalara gidilmiştir. Defterde geçen eşkıyalık olayları daha çok Anadolu'da meydana gelmektedir. Aşağıda hükümlerde geçen eşkıyalık olayları ile ilgili birkaç örneğe yer verdik:

Hüküm 115'te Ankara ve Eskişehir'de bulunan Sakarya nehrinde ortaya çıkan eşkıyaların burada güçlü kuleler inşa ederek kendilerine sığınak ve bariyer oluşturan eşkıya ve kulelerin ortadan kaldırılması hususunda karar verilmiştir.

209 ve 210 numaralı hükümlerde Edirne ve İstanbul arasında mir-i ağnam çobanlarından bazı zimmilerin haydutluk yapıp kervanları yağma ettiklerinden ve bunların cezalarının verilmesi hakkında ilgili devlet idarecilerine emirler yazılmıştır.

Hüküm 290, Horzum Cemaati'nden olan eşkıya Deli Süleyman'ın Sandıklı kazasına saldırıp bazı yerleşim yerlerini yakıp ahalden birkaç kişiyi öldürüp bazılarını

yaraladığı ve eşya ve malları ile hayvanlarını gasp etmesinden dolayı yakalanıp idam edilmesi hususunda Anadolu valisi Alaaddin Paşa ve Kütahya kazası naibine gönderilen hükmü içermektedir.

Hüküm 333, Sandıklı kazasında ayanlık iddiasında olan El-hac Halil oğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve bunlara bağlı eşkıyaların halkın mal ve eşyaları ile hayvanlarını gasp etmelerinden cezalarının verildiği ancak bazı hilelerle emr-i şerifin kaydını değiştirme kastında oldukları haberi alınmış ve buna izin vermeyerek önceki emr-i şerife uygun hareket edilmesi hususunda Karahisar-ı Sahip sancağı mütesellimi Molla zade El-Hac Ahmet'e yazılmıştır.

Hüküm 344, Seydigazi kazasında Yarım Mahmut denen eşkıyanın önceden aldığı cezası af edilmesine rağmen tekrar eşkıyalığa cesaret etmesi sebebiyle idam edilip kesik başının padişaha gönderilmesi hususunda Karahisar-ı Sahip sancağı mütesellimine gönderilmiştir.

Hüküm 448, Kemah ve Gürhas kazalarından sorumlu olan Aziz zade Abdülbaki ve karındaşı Abdullah Timur'un Maadin-i Hümayun kanunlarına uygun hareket ederlerken Hasan Bey denilen eşkıyanın bunlara saldırmasından dolayı cezasının verilmesi ve Maadin-i Hümayunun işletilmesine engel olmayıp halkın refahına ehemmiyet verilmesi hususunda Ma'âdin-i Hümayûn Vekili Ahmed'e yazılmıştır.

Hüküm 177'de “*Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Sirozlu İsmail Bey dâme mecduhuya ve Sultanyeri Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki*” diye başlayan Kapıcıbaşı ve Kaza Naibine hitaben yazılan hükmün devamında “*hassa hasekilerimden Mahmud'un ahz ve i'dâmı bâbında bundan akdemce emr-i şerîfim sâdır olub ancak merkûm 'iyâl u evlâdından dûr ve perîşân ve sefil ve sergerdân ve cemî' seyyi'âta müstağfir olduğu beyânıyla fimâ-ba'd 'ırz ve edebiyle Sultanyerinde ikâmet edip ednâ mertebe hilâf-ı emr u rızâ hareketde bulunmamış ve her halde emr u irade-i şâhânem üzre hareket eylemek ve me'mûr olduğu hizmetinde kusûr etmemek şartıyla afv u itlâkı husûsu*” ibaresi ile Haseki Mahmut'un, ailesinin zor durumda olması sebebiyle af edildiğini ve ailesine gönderilmesinin emredildiğini görüyoruz. “*Sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin bu def'a tarafından tahrir ve iltimâs olunmuş olmakdan nâşi bâlâda muharrer şurût üzre mücerred senin tahrir ve iltimâsına mebnî merkûmun cürmü 'afv ve merâsim-i rızâ-cûyı icrâsıyla kazâ-i mezbûrda ikâmetine izn ve ruhsat-ı seniyyem erzâni kılınmağla i'lâmen*

ve ifhâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur.” O dönem devlet idarecilerinden Kapıcıbaşının, Divan-ı Humayun’a mahkûmun ailesinin zor durumda olduğunu bildirip affedilmesini rica etmesi üzerine af hükmü verilmiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere daha önce ceza verilen bir kişi hakkında karar alırken aile bütünlüğünün göz ardı edilmediği sonucu çıkarılabilir.

1.2.2. İkamet, Sürgün ve Sürgün Yerinin Değiştirilmesi İle İlgili Hükümler

Defterde bu konu hakkında kayda değer bilgiler bulunmaktadır. Görevinde ihmalkârlığı bulunan ve emre itaatte kusur gösteren idarecileri nefy ü icla diye tabir edilen sürgün gönderme yöntemi uygulanmaktaydı. Bunun yanı sıra emeklilik, hastalık, maaşın yetmemesi ve bunun gibi çeşitli sebeplerden dolayı görevlilerin ikamet yerlerinin değiştirildiği hükümlere rastlanılmıştır.

Hüküm 99’da Sivas’ta bulunan ve Tayyar Paşa yanlısı olarak hareket eden Mustafa Paşa’nın bu durumunun devlete yapmış olduğu eski faydaları sebebiyle af edilmesi ancak Sivas’tan İzmir’e ikamet ettirilmesi hususunda alınan karar

Hüküm 116’da Bargiran vezareti uhdesinde olan Seyyid Ahmed Paşa’nın bu görevden alınması ve Karahisar’dan Bursa’ya ikamete gönderilmesi hususunda hüküm

Hüküm 222’ de önceden Bursa’da ikametine karar verilen Hafız İsmail Paşa’nın bazı yanlı hareketleri dolayısıyla Rodos adasına ikamete gönderilmesi hususunda yazılan emir

Hüküm 271’de Eski Trabzon Valisi Tayyar Paşa’nın geçmişte olan cezalarının padişahın cülusu hürmetine af edildiği ve ikameti için Rize iskelesine gelip orada kalması hususunda hüküm

Hüküm 358’de Sabık Maraş Beylerbeyi olan Mehmet Paşa’nın devlete olan borçlarını ödemesi şartıyla mukataasında ikamet etmesine izin verilmişken Halep Müftüsü Cabrizade Abdullah’ın iftiralar atarak bu mukataayı zapt düşüncesinde olması üzerine paşanın çiftliğinde ikametine ve kimsenin müdahale etmemesi hususunda hüküm

Hüküm 376’da Eski Karahisar-ı Sahib sancağı mutasarrıfı ve vezareti elinden alınan Zeynelabidin Paşa’nın İzmir’de ikamet etmesine karar verilmişken kendisine

verilen maaşın hayatını idame ettirmesine yetmeyeceği sebebiyle kendi memleketi olan İçel’de ikameti hususunda hüküm

Yukarıdaki örnekler hükümler ikamet, sürgün, sürgün yerlerinin değiştirilmesine örnek olarak verilebilir.

1.2.3. Kalebend (Kaleye Hapsedilme) Kararı Verilen Hükümler

Kalebendlik cezası, kaleye hapsedilme anlamındadır. Kendi hallerinde olmayıp, fitne ve fesat çıkarıcılar ve rıza dışında hareket eden kişiler ıslah edilmek için kale burçlarına kapatılmak suretiyle hapis olunmaktaydı. Bu defterde kalebendlikle ilgili hükümler yalnızca aşağıda kısaca değinilen hükümlerdir. Bunların dışında 519 numaralı hükümde Anadolu kadılarından Hacı Osman’ın kendisine daha önce kalebentlik cezası verilmesine rağmen ıslah olmadığına değinilmiş olup, akabinde idam cezasına çaptırıldığı hakkında bilgi verilmiştir.

Hüküm 381’de yeniçeri ortalarından alaybeyi Seyyit Ömer ve oda bekçisi Mustafa isimli yeniçerilerin kendi hallerinde olmadıkları için İznik kalesinde hapsedilmeleri kararı hakkındaki hüküm İnöz Kazâsı Serdârı’na ve İnöz Kal’ası Dizdârı’na gönderilmiştir.

Hüküm 452’de ve Hüküm 453’te Kandıralı Mehmet’in rütbelerinin alınarak Rodos’a sürgün edilip kaleye hapis olunması kararı verilmiştir.

1.2.4. İtlak (Serbest Bırakma) Kararı Verilen Hükümler

İtlakı, hüküm giyen bir kişinin hükümlülük durumunun kaldırılması şeklinde tanımlayabiliriz. Yani bir tür serbest bırakma, cezadan beraat etme durumudur. Bununla ilgili kararlar genellikle hükümlere düşülen notlardan anlaşılmaktadır. Aşağıdaki hüküm örneklerinden de anlaşılacağı gibi itlak kararı emr-i şerif ile verilir.

Hüküm 159 sonundaki notta “İtlâkıyçün emr-i şerîf yazılmışdır Evâ’il-i R sene (1)221” ve Hüküm 303’de “Bazı şurût ile itlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır Fî Evâ’il-i Za sene (12)22” ibaresiyle şartlı tahliye kararı verilmiştir. Hüküm 306 “Sefer-i hümâyûnuma gitmek şartıyla itlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır Fî Evâhir-i Ca sene (1)22” Hüküm sonunda düşülen notla orduya katılmak şartıyla serbest bırakıldığı yazılmıştır. Hüküm 309 sonundaki haşiyede “ İtlakıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır.” Hüküm 313 sonundaki haşiyede “ itlâkıyçün emr-i şerîf yazılmışdır.” ibaresinden

anlaşıldığı üzere serbest bırakılma kararı verilmiştir. Hüküm 347 sonunda “ *İtlâkıyçün emr-i ‘âli yazıldı Fî Evâ’il-i Ca sene (1)223*” notu düşülerek serbest bırakılma kararı verilmiştir. Hüküm 355 “ *İş bu kayd fermân-ı ‘âli terkîn olunub itlâkıyçün fî 21 B sene (12)23 tarihinde emr-i ‘ali yazılmışdır*” notunda karar bozulup serbest bırakılma kararı verilmiştir. Hüküm 494’de verilen idam kararı için aynı emir için verilen müekked Hükümler sonunda Hüküm 496’dan sonra sayfa 154 başındaki dipnotta “ *İş bu kayd bâ-fermân-ı ‘âli terkin olunub mumâ-ileyhin itlâkıyla Amed’e gelüb ânda ‘ikâmet eylesiyçün emr-i şerîf yazılmışdır fî Evâsıt-ı R sene (12)24*” ibaresiyle Diyarbakır’da ikamet etmesi emredilerek idam kararının iptal edildiği yazılmıştır.

1.2.5. Defterde Dikkat Çeken Bazı Hükümler

Bu hükümlerin dışında defterde dikkate değer hükümler de bulunmaktadır. Bunlar içerisinde en dikkate değer hüküm “*kazığa vaz’ ile siyâset*” olunmak tabirinin geçtiği yani kazığa oturtma ile ilgili hükümdür. Bununla beraber miri ağnam çobanlarının yani görevli kimselerin eşkıyalık yaptığını görmekteyiz. İkamet yahut sürgün suretiyle bir yere gönderilen paşanın borçlarının olması sebebiyle borçlarının takibi gibi birçok hususun dikkate alınıp karar verildiği görülmektedir. Örnek vermek gerekirse:

Hüküm 204’te haneye tecavüz ve gasp suçları işleyen zimmilere kazığa oturtma cezasının verildiğini görmekteyiz.

Hüküm 209’da zimmi olan miri ağnam çobanlarının Edirne ile İstanbul arasında yol kesip, kervanları basıp gasp ve cinayet suçları işlemesi üzerine cezalandırılmaları babında karar verildiğini görüyoruz.

Hüküm 223’te Rodos’ta sürgün olarak ikamet eden Hafız İsmail Paşa’nın İstanbul’da ki bazı esnaf ve tüccara borcunun olması üzerine borçlarını ödemesini bildiren hüküm yazıldığını görmekteyiz.

235’te eşkıya olaylarında Dede bey ismindeki haydut, Yaş iskelesinde birkaç gemiyi zorla gasp ettiği ve gasp ettiği gemilerin geri alınması için Rodos mutasarrıfı Hasan beye hüküm yazıldığını görüyoruz.

Hüküm 238’de Celep oğlu Yogi isimli zimmi vatandaşın ölümü üzerine Keban madenine olan borçlarının ödenmesi için malvarlığının devlete devredilmesine dair hüküm yazılmıştır.

Hüküm 342’de önceden emekli olarak İstanköy’de ikametine karar verilen Seyyid Musa Paşa’nın hastalığı sebebiyle bir müddet İzmir’de ikamet ettirilmesi hususunda İzmir mollasına yazılması Osmanlı devletinde sağlık sebebiyle sürgün yerinin değiştirildiğini görmekteyiz.

Defterdeki diğer bir husus ise defter 14 başlık halinde bölümlere ayrılmış olup bölümler Arapça ibare ile yazılmıştır. Bu başlıklar hükümlerin kimin zamanında yazıldığı hakkında bize bilgi verir.

Defterdeki birinci başlık ilk sayfada belirtilmiş olup 1220 senesini kapsamaktadır. Bu bölümde devrin sadrazamın Hafız İsmail Paşa olduğuna işaret edildiği gibi yine devrin reisü’l-küttapının isminin de Ahmet Vasıf Efendi olduğunu “*Der-zaman-ı sadr-ı sudûri’l-vüzerâ hazret-i Hâfız İsmail Paşa yesserallahu mâ yeşâu ve mâ yurid ve fî abâni Re’isü’l-küttâb Ahmed Vasıf Efendi nâle mâ yetemeşşeuallah el-vâki’ sene ‘işrîn ve mi’eteyn ve elfî evâsıt-ı Cumâde’l-ulâ*” ibaresinden anlamaktayız.

İkinci başlık, sayfa 80’de yine Arapça “*Der-zaman-ı sadr-ı sudûri’l-vüzerâ hazret-i İbrahim Hilmi Paşa yesserallahu mâ yeşâu Re’isü’l-küttâb Seyyid Mehmed Akif Efendi ve mâ yurid el-vâki’ sene fî gurre-i B sene (1)221*” ibaresi ile başlamıştır. Bu ibarede sene 1221’de sadrazamın İbrahim Hilmi Paşa olduğu anlaşılmaktadır. Reisü’l-küttap ise Seyyid Mehmed Akif Efendi olarak geçmektedir.

Üçüncü başlık, sayfa 91’de “*Ber-rikâb-ı der-zaman-ı kâ’im-makâm-ı ‘ali-makâm hazret-i Musa Paşa yesserallahu mâ yeşeu ve mâ yurid ve fî abâni Re’isü’l-küttâb Seyyid Ahmed Efendi nâle mâ yetemennahu el-vâki’ sene 1222*” ibaresi ile başlamıştır. H.1222’de sadaret kaymakamının Musa Paşa ve Reisü’l-küttap’ın Seyyit Ahmet Paşa olduğunu görmekteyiz.

Dördüncü başlık, sayfa 94’te “*Der-zaman-ı halife-i rû-yı zemîn Sultan Mustafa Hân tâle bekâhu ve ebeduhu saltana kâ’im-makâm-ı ‘âli-makâm müşârün-ileyh ve fî abâni Re’isü’l-küttâb Mehmed Said Halet Efendi nâle mâ yetemeşşeuallah el-vâki’ fî 21 Ra sene 1222*” ibaresiyle başlamaktadır. Burada tahtın el değiştirdiği ve IV. Mustafa’nın sultan olduğu anlaşılmaktadır. Sadaret kaymakamının yine Musa Paşa olduğuna atıfta bulunulmuş olup Reisü’l-küttap’ın Mehmet Said Halet Efendi olduğunu anlıyoruz.

Beşinci başlık, sayfa 95'te *“Rikâb-ı müstetâb kâ'im-makâm-ı 'ali-makâm der-zaman-ı hazret-i Şehsuvarzâde Hamdullah Paşa yesserallahu mâ yeşeu ve mâ yurid ve fî abâni Re'isü'l-küttâb Mehmed Said Hâlet Efendi nâle mâ yetemeşşeuallah el-vâki' fî Evâhir-i R sene 1222* ibaresiyle başlamaktadır. Bu ibareden Sadaret Kaymakamı olarak Şehsuvarzâde Hamdullah Paşa ve Reisü'l-küttap olarak Mehmed Said Halet Efendi'nin hala vazifede olduğunu görmekteyiz.

Altıncı başlık, sayfa 101'de *“Kâ'im-makâm-ı 'ali-makâm hazret-i Musa Paşa yesserallahu mâ yeşeu ve mâ yurid ve fî âbâni re'isü'l-küttâb Mehmed Said Hâlet Efendi nâle mâ yetemeşşeuallah el-vâki' fî sene 1222.”* ibaresiyle başlamaktadır. Dönemin Sadrazamı olarak yine Musa Paşa'nın, Re'isü'l-küttâb olarak Mehmed Said Halet Efendi'nin görev yapmakta olduğunu görmekteyiz.

Yedinci başlık, sayfa 114'te *“Ber-rikâb-ı müstetâb-ı kâ'im-makâm-ı 'âli-makâm hazret-i Seyyid Mahmud Tayyar Paşa yesserallahu mâ yeşeu ve mâ yurid ve fî âbâni re'isü'l-küttâb Mehmed Salih Efendi nâle mâ yetemeşşeuallah el-vâki' fî Evâ'il-i M sene 1223”* ibaresiyle başlamaktadır. 1808 yılı içerisinde Sadaret Kaymakamı olarak görev yapan Mahmut Tayyar Paşa'dır. Reisü'l-küttap ise Mehmed Salih Efendi'dir.

Sekizinci başlık, sayfa 116'da *“Der-zaman-ı kâ'im-makâm-ı 'âli-makâm el-hâcc Mustafa Paşa yesserallahu mâ yeşeu ve mâ yurid ve fî abâni Re'isü'l-küttâb Mehmed Salih Efendi nâle mâ yetemeşşeuallah el-vâki' fî Evâsıt-ı M sene 1223”* olarak yazılmış olup sadrazam bilgisi El-hacc Mustafa Paşa olarak verilmiştir. Yine bu dönemde de Reisü'l-küttap ise Mehmed Salih Efendi'dir.

Dokuzuncu ve onuncu başlık, sayfa 122'de alt alta yazılmıştır. Dokuzuncu Başlık şu şekildedir. *“Der-zaman-ı sadr-ı sudûrü'l-vüzerâ hazret-i Çelebi Seyyid Mustafa Paşa yesserallahu mâ yeşeu ve mâ yurid ve fî abâni Re'isü'l-küttâb Seyyid Mehmed Galib Efendi nâle mâ yetemeşşeuallah el-vâki' fî 25 Ca sene (1)223.”* Sadrazam Çelebi Seyyid Mustafa Paşa, Reisü'l-küttap Seyyid Mehmed Galib Efendi'dir. Bu başlıktan sonra herhangi bir kayıt tutulmaksızın diğer başlığa geçilmiştir. Çünkü Sadrazam Çelebi Seyyid Mustafa Paşa'nın sadareti kısa sürmüş ve onun döneminde herhangi bir hüküm verilmemiştir.

Onuncu başlık, *“Der-zaman-ı sadr-ı sudûrü'l-vüzerâ ordu-yı hümayûn ser-'askeri Mustafa Paşa yesserallahu mâ yeşeu ve mâ yurid ve fî abâni Re'isü'l-küttâb-ı mumâ-*

ileyh el-vâki' fî 4 C sene (1)223” ibaresinden anlaşılacağı üzere Sadrazam değişerek Serasker Mustafa Paşa olmuş, Reisü'l-küttap Seyyid Mehmed Galib Efendi görevine devam etmiştir.

On birinci başlık, sayfa 130'da “*Der-zaman-ı sadr-ı sudûrû'l-vüzerâ hazret-i Memiş Paşa yesserallahu mâ yeşeu ve mâ yurid ve fî abâni Re'isü'l-küttâb-ı mumâ-ileyh el-vâki' fî Evâ'il-i L sene (1)223*” olarak geçmektedir. Sadrazam Memiş Paşa olmuş, önceki Reisü'l-küttap görevine devam etmiştir.

On ikinci başlık, sayfa 132'de “*Kâ'im Makâm-ı 'Ali-makâm Hazret-i Ali Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid Vekil-i Re'isü'l-küttâb Mehmed Arif Efendi Nâle Mâ Yetemennahü El-vâki' Fî Evâsıt-ı Za Sene 1223*” şeklinde kaydedilmiştir. Sadrazamlığa Ali Paşa getirilirken önceki Reisü'l-küttap görevine devam etmiştir.

On üçüncü başlık, sayfa 141'de “*Der-zaman-ı Sadr-ı Sudûrû'l-vüzerâ Hazret-i Gâzi El-hâcc Yusuf Ziya Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb El-vâki' Fî Evâ'il-i Ra Sene (1)224*” ibaresiyle kayıtlıdır. 1809 yılında Sadrazam Yusuf Ziya Paşa olmuştur. Reisü'l-küttap ise aynıdır.

On dördüncü başlık, sayfa 155'te “*Rikâb-ı Müstetâb-ı Kâ'im-makâm-ı 'Ali-makâm Hazret-i Hasan Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb Mehmed Emin Vahid Efendi Nâle Mâ Yetemeşşeuallah El-vâki' Fî Evâhir-i M Sene (12)24*” ibaresiyle kaydedilmiştir. 1809 yılı içinde sadarete Hasan Paşa'nın getirildiği görülmektedir. Bununla birlikte Reisü'l-küttaplığa Mehmed Emin Vahid Efendi getirilmiştir.

Bu bölümlere baktığımızda, 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri'nin kaydedildiği 1805-1809 yıllarında siyasi ve idari açıdan oldukça hareketli gelişmelerin olduğu ve buna binaen üç padişah dönemini kapsayan bu yıllar arasında sadrazam vereisü'l-küttap değişikliklerinin sıklıkla yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu değişiklikler merkezi otoritede siyasi istikrarsızlığın ve idari teşekküldeki aksamaların ispatı niteliğindedir.

1.3. TABLOLAR

1.3.1. Hükümlerin Gönderildiği Makamlar

MAKAM	HÜKÜM NO
Kadı	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 14, 15, 16, 17, 20, 24, 25, 30, 43, 44, 75, 78, 79, 80, 135, 173, 174, 183, 184, 211, 217, 220, 225, 289, 299, 301, 305, 343, 364, 369, 372, 374, 384, 385, 390, 394, 453, 513, 519
Naib	1, 2, 3, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 26, 27, 43, 173, 183, 184, 211, 217, 225, 299, 301, 305, 372, 453, 479, 494, 513, 514, 519
Alimler	1, 2, 3, 5, 6, 10, 18, 19, 78, 128
Ağavat	1, 2, 3, 14, 78, 79, 183, 184, 216, 459
İş Erleri	1, 2, 14, 18, 24, 25, 43, 78, 135, 251, 305, 365, 369, 453, 509
Müftü	2, 3, 6, 7, 10, 14, 18, 19, 78, 128
Zabitan	2, 14, 24, 25, 26, 43, 78, 135, 153, 173, 183, 184, 207, 208, 209, 210, 211, 216, 237, 299, 305, 315, 369, 372, 458, 509, 513, 519
A'yan	2, 18, 25, 26, 43, 52, 72, 77, 111, 118, 135, 144, 146, 173, 183, 210, 215, 217, 225, 299, 305, 307, 315, 334, 364, 372, 374, 380, 396, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 500, 502, 505, 509, 513, 515, 519, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550
Mübaşir	3, 5, 6, 39, 62, 99, 116, 134, 135, 173, 175, 185, 200, 209, 218, 236, 253, 256, 273, 274, 75, 301, 305, 310, 345, 364, 366, 372, 378, 379, 396, 415, 441, 442, 443, 447, 480, 500, 505, 514, 521, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 537

Voyvoda	5, 11, 18, 39, 47, 48, 49, 51, 67, 68, 69, 111, 121, 139, 142, 167, 169, 237, 299, 302, 305, 364, 392, 397, 398, 399, 400, 420, 421, 422, 438, 440, 449, 459, 462, 464, 480, 482, 500, 501, 503, 505, 512, 513, 521, 522, 523, 536, 537, 538, 539
Vucuh-i Memleket	5, 18, 79, 128, 135, 148, 150, 53, 173, 183, 184, 208, 209, 217, 225, 251, 305, 337, 349, 357, 358, 365, 369, 479, 519
Yeniçeri Zabiti	8, 78, 153, 208, 396, 494,
Vali	13, 21, 28, 29, 31, 37, 45, 47, 54, 55, 62, 63, 64, 66, 73, 74, 81, 82, 97, 100, 101, 103, 104, 105, 107, 108, 110, 112, 113, 122, 123, 125, 126, 136, 140, 141, 155, 156, 157, 158, 159, 166, 176, 190, 192, 194, 197, 199, 200, 202, 206, 207, 211, 219, 226, 233, 241, 255, 270, 271, 272, 290, 309, 314, 339, 345, 354, 365, 369, 374, 378, 383, 393, 416, 418, 419, 434, 447, 450, 451, 460, 561
Vezir	9, 21, 28, 37, 45, 47, 62, 63, 66, 73, 74, 81, 82, 84, 97, 100, 101, 103, 104, 105, 107, 110, 112, 113, 120, 122, 123, 125, 126, 136, 140, 141, 152, 155, 156, 157, 159, 160, 162, 166, 170, 171, 172, 176, 178, 183, 190, 192, 193, 194, 197, 199, 202, 205, 206, 207, 221, 233, 255, 267, 290, 300, 304, 305, 309, 314, 339, 365, 369, 393, 394, 416, 418, 419, 434, 450, 451, 460, 461
Hatipler	10
Ahali-i Memleket	1, 3, 10, 14, 78, 173, 183, 184, 305, 357
Baş Muhasebe	12, 13
Kapıcıbaşı	12, 22, 40, 46, 48, 50, 52, 59, 61, 71, 77, 83, 115, 121, 144, 148, 149, 161, 177, 203, 204, 212, 227, 234, 238, 239, 240, 252, 254, 272, 275, 306, 308, 310, 312, 333, 335, 336, 340, 343, 344, 348, 349, 350, 353, 355, 356, 360, 373, 377, 380, 382, 384, 385, 392, 396, 397, 400, 402, 412, 413, 414, 420, 424, 462, 463, 467, 479, 481, 484, 505, 506, 507, 512, 513, 421, 522, 536, 537, 538
Mirahor	12, 22, 46, 61, 102, 203, 212, 234, 238, 239, 240, 412, 507

Mutasarrıf	12, 22, 40, 46, 52, 58, 61, 66, 77, 120, 154, 160, 164, 178, 205, 211, 212, 221, 235, 253, 258, 268, 300, 304, 305, 332, 360, 361, 362, 363, 376, 394, 412, 452, 507, 508
Kaptan	23, 41, 42, 43, 44, 415, 442
Gümrük Emini	24
İskele Emini	25, 26
Hassa Silahşoru	27, 72, 145, 147, 215, 273, 274, 307, 348, 404, 486, 514, 520, 527
Mütesellim	27, 50, 71, 72, 95, 96, 114, 115, 134, 143, 149, 153, 182, 185, 211, 214, 227, 228, 229, 232, 251, 252, 257, 258, 269, 273, 274, 285, 286, 287, 288, 306, 308, 333, 337, 338, 344, 346, 350, 355, 356, 368, 371, 377, 391, 398, 421, 422, 463, 479, 481, 497, 498, 505, 514, 517, 520, 522, 538
Şeyh	32, 35, 36, 90, 91, 132, 133
Muhafız	40, 77, 94, 162, 163, 170, 171, 172, 255, 341, 343, 347, 367, 375, 379
Topçubaşı	41
Başbuğ	41, 44, 189, 201, 285, 314
Gümrük Ağası	43
Molla	99, 116, 128, 153, 218, 236, 275, 342, 357, 358, 363, 366, 387, 497
Serdar	306, 365, 381, 494, 501
Muhassıl	83, 127, 138, 167, 168, 208, 335, 336, 338, 348
Hassa Haseki	135, 215, 273, 274, 454
Bostancıbaşı	382
Korvet Kaptanı	44, 188
Sadrızam	62
Kethüda	365
Ümera-i Derya	235, 452

1.3.2. Defterde İsmi Geçen Yerler

EYALETLER	HÜKÜM NO	KAZALAR	HÜKÜM NO
Trabzon	9	Tokat	18
Cidde	28	Kayseriye	19
Sivas	103	Yafe	30
Sayda	152	Gazze	30
Haleb	166	Remle	30
Maraş	200	Ankara	39
Rakka	219	Rize	40
Karaman	272	Ordu	40
SANCAK	HÜKÜM NO	Sinop	53
Trabzon	1	Felipe	66
Amasya	1	Tirebolu	75
Bozok	1	Zile	15
Gönye	1	Sivas	105
Canik	2	Çorum	111
Karahisar	3	Karaağaç, Gölhisar	111
Karahisarışarki	11	Talas	111
Kastamonu	50	Akhisar	117
İskenderiye	66	Mizistre	159
Ankara	69	Gülнар	160
Hamid	111	Ermenek	160
Karahisar-1 Sahib	116	Sultanyeri	177
Kocaili	117	Karaferye	178
İçil	120	Ayıntab	197
Selanik	178	Behisni	198
Aziz	227	Midye	204
Rodos	235	Uluborlu	211
Eğriboz	253	Çarşamba	212
Çirmen	268	Keşab	212
Hüdavendigar	274	Keban	240

Saruhan	302	Tarsus	252
Bolu	305	Köstendil	254
Çirmen	268	Üsküb	257
Saruhan	302	Sandıklı	290
Bolu	305	Kütahya	290
Çorum	362	Gökçe	293
Maraş	373	Gököyük	299
Malatya	393	Lazkiye	299
Alaiye	508	Akçaşehir	305
NAHİYELER	HÜKÜM NO	Adapazarı	305
Ankara	115	Elbistan	311
Yukarukuzu	115	Hamas	314
Karyeler		Karataş	315
Kızılhisar	111	Giresun	335
Karaçay	111	Akköy	335
Ayas	111	Pazarsuyu	335
Şabanözü	115	Seydigazi	344
Kurcuk	159	Gemlik	346
Botayim	159	Şeyhlü	356
Urgaz	204	İnebolu	371
Serkend	211	Erdek	372
Kadı	242	Kapudağı	372
Bafon	254	Biga	372
Doğanlu	290	İnöz	381
Bayrak	290	Budak	392
Sorgun	333	Tekfurdağı	396
Seydigazi	344	Mihaliççik	400
Avez	353	Mudurnu	404
Giz	344	Erikli	405
Karaca	356	Alaylı	406
Zeytun	373	Palu	407

Horul	377	Kızılcık	408
Timurtaş	382	Bartın	409
Nefsuyu	448	Amasra	410
Durgun	514	Düzce	411
Budan	520	Kürek	414
		Zafranbolu	442
		Kemah	448
		Gürhas	448
		Eskişehir	451
		Viranşehir	462
		Akyazı	520

1.3.3. Defterdeki Hüküm Konuları

İdam	1, 14, 28, 36, 37, 69, 71, 75, 77, 78, 79, 81, 84, 93, 94, 96, 97, 98, 106, 108, 109, 117, 123, 124, 125, 128, 136, 137, 148, 151, 152, 153, 161, 162, 165, 167, 170, 171, 172, 174, 182, 185, 186, 187, 188, 189, 192, 193, 194, 195, 196, 198, 199, 201, 202, 203, 206, 208, 229, 230, 231, 232, 252, 254, 255, 257, 258, 259, 267, 274, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 299, 300, 310, 315, 335, 336, 337, 338, 340, 343, 346, 364, 365, 372, 373, 374, 377, 380, 383, 392, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 414, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 457, 458, 459, 494, 495, 496, 498, 501, 502, 503, 509, 510, 517, 519, 520, , 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547,
-------------	---

	548, 549, 550
Devlet görevlilerine uyarı	134, 140, 144, 145, 155, 165, 180, 181, 186, 187, 188, 268, 269, 301, 307, 309, 310
Tayin, görevlendirme	9, 10, 11, 40, 69, 72, 85, 86, 151, 353, 360, 361, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 501, 502, 503, 505, 506, 513, 514, 520, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550
Azl ve görevden alma	1, 10, 100, 116, 173, 176, 218, 219, 253, 272, 275, 353, 360, 361, 393, 394, 447
Ödenek	12, 13
İşyan bastırılması	21, 25, 41, 45, 46, 97, 160, 162, 174, 197, 198, 199, 225, 274, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 290, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 311, 315, 341
Yakalama emri	23, 73, 74, 77, 94, 96, 104, 107, 108, 109, 110, 112, 137, 141, 143, 147, 148, 152, 153, 167, 173, 198, 199, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 226, 228, 229, 230, 231, 232, 258, 259, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 304, 305, 315, 336, 337, 353, 355, 383, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 453, 503, 504, 505, 506, 507, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537
Eşkiyalık	39, 63, 67, 69, 70, 111, 113, 115, 117, 120, 121, 135, 136, 137, 141, 159, 166, 172, 175, 197, 198, 207, 209, 210, 211, 213, 214, 215, 216, 217, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 258, 259, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296,

	297, 299, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 311, 312, 313, 314, 315, 333, 335, 336, 337, 338, 339, 341, 344, 346, 356, 369, 392, 397, 398, 399, 400, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 414, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 451, 455, 457, 458, 459, 479, 480, 503, 504, 505 506, 507, 512, 513, 514, 517, 520, 521
Af	66, 99, 122, 154, 177, 179, 205, 221, 241, 271, 334, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 367, 368, 371, 384, 385, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 499,
Sürgün	80, 100, 116, 177, 222, 452
Ödül	101, 102
Asker ve asker sevki	147, 201, 202, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 278, 279, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 292, 294, 295, 296, 297, 313, 334, 336, 337, 338, 396, 54—451, 503, 504, 505, 506, 512, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550
Malvarlığının hazineye aktarılması	62, 110, 111, 172, 234, 238, 239, 340, 364, 365, 373, 497
Bildirge	183, 184, 190, 193, 194, 207
Cezalandırma	204, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 214, 227, 233, 234, 237, 243, 269, 273, 290, 302, 305, 306, 307, 308, 311, 312, 313, 314, 344, 353, 355, 369, 382, 391, 396, 398, 417, 418, 419, 434, 448, 449, 450, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 500, 503, 504, 505, 506, 507, 512

Emeklilik	236, 298, 359, 362, 378, 379, 395, 443, 511
Miras	240
Asayişin sağlanması	314, 448, 449, 450, 507, 517
Devlet idarecilerinin cezalandırılması	339, 497
Kalebend	381, 452
Rütbelerin alınması	10, 23, 176, 253, 345, 363, 393, 416, 452, 477, 478, 497, 498

İKİNCİ BÖLÜM

2. 5 NUMARALI MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERİ'NİN HÜKÛM ÖZETLERİ VE METİN TRANSKRİPSİYONU

2.1. Hüküm Özetleri

Hüküm 1

Trabzon Kadısına, Trabzon Sancağı'nda bulunan kazaların kadıları, müftüler, alimler, zabitler ve diğer devlet görevlilerine Trabzon Valisi Tayyar Paşa'dan Amasya Mütesellimliği görevinin alınması üzerine yerine atanan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a düşmanlığı sebebiyle ikisinin görevden alınıp mütesellimlik görevi için yeni bir kişinin tayini ve Tayyar Paşa ve taraftarlarının idamı hakkında hüküm.

Hüküm 2

Canik Sancağı'nda bulunan kazaların kadıları, naipleri, müftü, alimleri, ayan, zabitleri, memleketin ileri gelenleri ve diğer görevlilere Trabzon Valisi Tayyar Paşa'dan Amasya Mütesellimliği görevinin alınması üzerine yerine atanan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a düşmanlığı sebebiyle ikisinin görevden alınıp mütesellimlik görevi için yeni bir kişinin tayini ve Tayyar Paşa ve taraftarlarının idamı hakkında hüküm.

Hüküm 3

Karahisar Sancağı'ndaki kazaların kadıları, naipleri, müftü, alimleri, ayan, zabitleri, memleketin ileri gelenleri ve diğer görevlilere Trabzon Valisi Tayyar Paşa'dan Amasya Mütesellimliği görevinin alınması üzerine yerine atanan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a düşmanlığı sebebiyle ikisinin görevden alınıp mütesellimlik görevi için yeni bir kişinin tayini ve Tayyar Paşa ve taraftarlarının idamı hakkında hüküm.

Hüküm 4

Amasya Sancağı'nda bulunan kazaların kadı, naip, müftü, alimleri, ocaktan atanan mübaşir ve diğer görevlilere Trabzon Valisi Tayyar Paşa'dan Amasya Mütesellimliği görevinin alınması üzerine yerine atanan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a düşmanlığı sebebiyle ikisinin görevden alınıp

mütesellimlik görevi için yeni bir kişinin tayini ve Tayyar Paşa ve taraftarlarının idamı hakkında hüküm.

Hüküm 5

Tokat Kadısına, müftü, şehrin ileri gelenleri, ocaktan atanan mübaşir ve diğer devlet görevlilerine Trabzon Valisi Tayyar Paşa'dan Amasya Mütesellimliği görevinin alınması üzerine yerine atanan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a düşmanlığı sebebiyle ikisinin görevden alınıp mütesellimlik görevi için yeni bir kişinin tayini ve Tayyar Paşa ve taraftarlarının idamı hakkında hüküm.

Hüküm 6

Kayseri Kadısına, müftü, şehrin ileri gelenleri, ocaktan atanan mübaşir ve diğer görevlilere Trabzon Valisi Tayyar Paşa'dan Amasya Mütesellimliği görevinin alınması üzerine yerine atanan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a düşmanlığı sebebiyle ikisinin görevden alınıp mütesellimlik görevi için yeni bir kişinin tayini ve Tayyar Paşa ve taraftarlarının idamı hakkında hüküm.

Hüküm 7

Niğde Kadısına, müftü, ileri gelenleri, ocaktan atanan mübaşir ve diğer görevlilere Trabzon Valisi Tayyar Paşa'dan Amasya Mütesellimliği görevinin alınması üzerine yerine atanan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a düşmanlığı sebebiyle ikisinin görevden alınıp mütesellimlik görevi için yeni bir kişinin tayini ve Tayyar Paşa ve taraftarlarının idamı hakkında hüküm.

Hüküm 8

Erzurum Kadısına, müftü, ileri gelenler, ocaktan atanan mübaşir ve diğer devlet görevlilerine Trabzon Valisi Tayyar Paşa'dan Amasya Mütesellimliği görevinin alınması üzerine yerine atanan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a düşmanlığı sebebiyle ikisinin görevden alınıp mütesellimlik görevi için yeni bir kişinin tayini ve Tayyar Paşa ve taraftarlarının idamı hakkında hüküm.

Hüküm 9

Trabzon Eyâleti'nin ilhâken Gazi Yusuf Ziya Paşa'ya tevcihi hakkında hüküm.

Hüküm 10

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın şeriata aykırı hareketlerinden dolayı Canik muhassıllığı ve Karahisar-ı şarkî voyvodalığı elinden alınıp hala Erzurum Vâlisi olan Gazi Yusuf Rıza Paşa'ya verilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 11

Karahisarışarki Sancağı'nda bulunan kadılar ve diğer devlet görevlilerine Eski Trabzon vâlisi Tayyar Paşa'nın şeriata aykırı hareketlerinden dolayı Canik muhassıllığı ve Karahisar-ı Şarkî Voyvodalığı elinden alınıp hala Erzurum Vâlisi olan Gazi Yusuf Rıza Paşa'ya verilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 12

Cabbarzâde Mir Süleyman'ın Erzurum Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanıp idam edilmesine memur olan Gazi Yusuf Ziya Paşaya bu hususta Emvâl-i miriden yüz bin guruşun gönderilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 13

Erzurum ve Trabzon Valisinin elinde bulunan mukataanın Emval-i miriyesinden yüz bin guruş göndermesi için Cabbarzade'ye emr-i şerfin gönderildiği hususunda hüküm.

Hüküm 14

İdam edilmesine karar verilmiş olan Tayyar Paşa'ya yardım edenlerin ve idamının affedileceğini düşünenlerin cezalandırılacağına dair hüküm.

Hüküm 15

Canik Sancağı'ndaki kazaların kadıları, naipleri ve diğer görevlilerine idam edilmesine karar verilmiş olan Tayyar Paşa'ya yardım edenlerin ve idamının affedileceğini düşünenlerin cezalandırılacağına dair hüküm.

Hüküm 16

Karahisar-ı şarki Sancağı'ndaki kazaların kadıları, naipleri ve diğer görevlilerine idam edilmesine karar verilmiş olan Tayyar Paşa'ya yardım edenlerin ve idamının affedileceğini düşünenlerin cezalandırılacağına dair hüküm.

Hüküm 17

Amasya Sancağı'nda bulunan kazaların kadıları, naipleri ve diğer devlet görevlilerine idam edilmesine karar verilmiş olan Tayyar Paşa'ya yardım edenlerin ve idamının affedileceğini düşünenlerin cezalandırılacağına dair yazılmıştır.

Hüküm 18

Tokat Kazası Naibine, Müftü, ileri gelenleri ve diğer görevlilere idam edilmesine karar verilmiş olan Tayyar Paşaya yardım edenlerin ve idamının afv edileceğini düşünenlerin cezalandırılacağına dair yazılmıştır.

Hüküm 19

Kayseri Kazası Naibine, Müftü, ileri gelenler ve diğer görevlilere idam edilmesine karar verilmiş olan Tayyar Paşaya yardım edenlerin ve idamının afv edileceğini düşünenlerin cezalandırılacağına dair hüküm.

Hüküm 20

Niğde Kadısına ve diğer görevlilere idam edilmesine karar verilmiş olan Tayyar Paşaya yardım edenlerin ve idamının afv edileceğini düşünenlerin cezalandırılacağına dair hüküm.

Hüküm 21

İdamına karar verilen eski Trabzon Valisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve halka yapacağı zulümün önlenmesi hususunda Yusuf Ziya Paşaya yazılan hüküm.

Hüküm 22

Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cebbarzade Mir Süleyman'a Trabzon Valisi Gazi Hacı Yusuf Ziya Paşa'nın rehberliğinde eski Trabzon Valisi Tayyar Paşa'nın yakalanıp idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 23

Korvet Kaptanlarından (boş) Korvet Kaptanı Tayyar Paşa'nın Karadeniz'den firar etme haberinin alınması üzerine gerekli önlemlerin alınıp yakalanması halinde cezasının verilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 24

Bahr-i Siyah'ın Anadolu sahillerinde bulunan Trabzon, Samsun, Sinop ve diğer yerlerin iskelelerinin kadıları, naipleri, Gümrük Emini ve devlet görevlilerine Tayyar Paşa'nın Karadeniz'den firar etme haberinin alınması üzerine gerekli önlemlerin alınıp yakalanması halinde cezasının verilmesi hakkında yazılmıştır.

Hüküm 25

Tayyar Paşa'nın birtakım askeri grup ve Arnavutlardan oluşan birliğinin köprülerden geçmemesi ve buna dair önlemlerin alınmasına dair hüküm.

Hüküm 26

Gelibolu Naibine, Ayan, Zabitler, İskele Emini ve diğer görevlilere Tayyar Paşa'nın birtakım askeri grup ve Arnavutlardan oluşan birliğinin köprülerden geçmemesi ve buna dair önlemlerin alınması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 27

İznikmid Naibine, Hâssa Silahşorlerinden Kocaeli Mütessellimi Mir Osmanzade ve diğer görevlilere Tayyar Paşa'nın birtakım askeri grup ve Arnavutlardan oluşan birliğinin köprülerden geçmemesi ve buna dair önlemlerin alınması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 28

Cidde vâlisi Mehmed Paşa'nın halka zulüm etmesi ve idaresindeki mukâtaaların gelirini kendine kullanması sebebiyle idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 29

Cezzar Paşa'nın malvarlığını kayıt altına almak göreviyle Akka taraflarında bulunan Mehmet Ragıb'a Sayda Valisi ile birlikte hareket ederek Cidde Vâlisi Mehmed Paşa'nın halka zulüm etmesi ve idaresindeki mukâtaaların gelirini kendine kullanması sebebiyle idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 30

Gazze, Remle ve Yafa mukâtaaları elinde olan Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın şeriata aykırı hareket ve tavırları sebebiyle bu mukataaların elinden alınıp mukataaların Mehmet Ragıb'a verilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 31

Arabistan'da görevli Ebu Huş'a Cidde Vâlisi Mehmed Paşa'nın halka zulüm etmesi ve idaresindeki mukâtaaların gelirini kendine kullanması sebebiyle idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 32

Cebin Mütesellimi Şeyh Yusuf ibn Cerrad'a Cidde Vâlisi Mehmed Paşa'nın halka zulüm etmesi ve idaresindeki mukâtaaların gelirini kendine kullanması sebebiyle idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 33

Mehmet Emin ibn Tufan'a Cidde Vâlisi Mehmed Paşa'nın halka zulüm etmesi ve idaresindeki mukâtaaların gelirini kendine kullanması sebebiyle idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 34

Musa Emir'e Cidde Vâlisi Mehmed Paşa'nın halka zulüm etmesi ve idaresindeki mukâtaaların gelirini kendine kullanması sebebiyle idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 35

Şeyh İsa'ya Cidde Vâlisi Mehmed Paşa'nın halka zulüm etmesi ve idaresindeki mukâtaaların gelirini kendine kullanması sebebiyle idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 36

Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın elinde olan mukataaları ve kendisine gönderilen mühimmat ve akçeyi kötüye kullanması ve halka eza çektirmesinden dolayı idam emrinin çıkarılması hususunda hüküm.

Hüküm 37

Cidde Eyaleti ve Mekke-i Mükerreme Şeyhü'l-haremliği kendinde olan Mehmet Paşa'nın halka zulüm etmesi ve memuriyetini kötüye kullanması sebebiyle idam edileceği hususunda Sayda Valisi Süleyman Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 38

Cezzar Paşa'nın malvarlığını kayıt altına almak göreviyle Akka taraflarında bulunan Mehmet Ragıb'a Sayda Valisi ile birlikte hareket ederek Cidde Vâlisi Mehmed Paşa'nın halka zulüm etmesi ve idaresindeki mukâtaaların gelirini kendine kullanması sebebiyle idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 39

Kocakabak ve Bekmezci demekle meşhur şakilerin yakalanıp cezalarının verilmesine dair hüküm.

Hüküm 40

Eski Trabzon Valisi Tayyar Paşa'nın idam kararının olduğu ve ortadan kaldırılması gerektiğiyle alakalı ve buna görevli Erzurum Valisi Gazi Yusuf Ziya Paşa'nın başarısızlığı ve Dergâh-ı mu'alla kapucubaşlarından Tuzcuzade Memiş'e bu görevin tevdi edilmesiyle alakalı hüküm.

Hüküm 41

Eski Trabzon Valisi Tayyar Paşa'nın Trabzon ve Canik sahillerinden firar etme ihtimaline karşı Topçubaşı Emin Kapudana bu hususta gönderilen hüküm.

Hüküm 42

Eski Trabzon Valisi Tayyar Paşa'nın Trabzon ve Canik sahillerinden firar etme ihtimaline karşı Topçubaşı Emin Kaptana bu hususta gönderilen hüküm.

Hüküm 43

Canik sahillerindeki iskelelerin kadılarına, Nnaiblerine, Zabit, Gümrük Ağası ve diğer görevlilere Topçubaşı Emin ile beraber hareket ederek Eski Trabzon Valisi Tayyar Paşa'nın Trabzon ve Canik sahillerinden firar etme ihtimaline karşı Topçubaşı Emin Kapudana bu hususta gönderilen hüküm.

Hüküm 44

Korvet Kaptanları'ndan olup daha önce Trabzon ve Canik sahillerine atanan (boş) kaptan'a Emin Kaptan'ın başbuğ atandığının bildirilip birlikte hareket etmesi için yazılmıştır.

Hüküm 45

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve yaptığı eziyetlerin sonlandırılması için Gazi Yusuf Ziya Paşa'nın gereken önlemleri alması hususunda hüküm.

Hüküm 46

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve yaptığı eziyetlerin sonlandırılması için Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman'a gereken önlemleri alması hususunda hüküm.

Hüküm 47

Sivas Valisi Mehmet Celal Paşa'ya Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve yaptığı eziyetlerin sonlandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 48

Dergah-ı mualla kapıcıbaşlarından Bolu Voyvodası'na Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve yaptığı eziyetlerin sonlandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 49

Viranşehir Voyvodası hacı Ahmetzade'ye Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve yaptığı eziyetlerin sonlandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 50

Dergah-ı Mualla Kapıcıbaşları'ndan Kastamonu Sancağı Mütessellimi Altıkulaçzade Mehmet'e Eski Trabzon vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve yaptığı eziyetlerin sonlandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 51

Boyabad Voyvodası Genç Mehmet'e Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve yaptığı eziyetlerin sonlandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 52

Dergah-ı Ali Kapıcıbaşları'ndan Riza Kazası Ayanı olup Gönve Sancağı Mutasarrıfı ve Kaş Kalesi Muhafızı olan Tuzcuzade Memiş'e Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve yaptığı eziyetlerin sonlandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 53

Sinop Kazası Mute'ayyinâni'ndan Öküzöğulları'na Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve yaptığı eziyetlerin sonlandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 54

Karaman Valisi Seyyit Abdurrahman Paşa'ya Erzurum Valisi'nin dilekçesinde yazılanları yerine getirmesi ve emrine göre hareket etmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 55

Çıldır Valisi Selim Paşa'ya Erzurum Valisinin dilekçesinde yazılanları yerine getirmesi ve emrine göre hareket etmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 56

Maraş beylerbeyi Kalender Paşa'ya Erzurum Valisi'nin dilekçesinde yazılanları yerine getirmesi ve emrine göre hareket etmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 57

Mir-i Miran Behisni Kaymakamı Abdurrahman'a Erzurum Valisi'nin dilekçesinde yazılanları yerine getirmesi ve emrine göre hareket etmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 58

Muş Mutasarrıfı Murat Paşa'ya Erzurum Valisi'nin dilekçesinde yazılanları yerine getirmesi ve emrine göre hareket etmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 59

Gümüşhane emini Kapıcı Paşa'ya Erzurum Valisi'nin dilekçesinde yazılanları yerine getirmesi ve emrine göre hareket etmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 60

Maden Emni Abdi Bey'e Tayyar Paşa'nın yakalanması ve idam edilmesi görevine katılması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 61

İddia-yı hukuk maddesine muhâlefet eden Cihanbeyli Mir Aşiretli Halil Bey'in cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 62

Rumkaleli Bekir Bey'in yapmış olduğu katl-i nüfus ve hırsızlıktan dolayı mallarının cânib-i miriye alınması ve cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 63

Bekir Bey ve Abdulgaffur denilen iki eşkıyanın yakalanıp idam edilmeleri hususunda Rakka Valisi'ne gönderilen hüküm.

Hüküm 64

Maraş Beylerbeyi Kalender Paşa'ya Rakka Valisi ve Besni Kaymakamı ile haberleşerek eşkıyalık yapan Rumkaleli Bekir Bey'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 65

Mir-i mirandan Besni Kaymakamı Abdurrahman'a Erzurum Valisi'nin dilekçesinde yazılanları yerine getirmesi ve emrine göre hareket etmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 66

Dağlı Karakapanı takımının geçmiş suçlarının af edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 67

Adalı Mehmed nâm şakinin yakalanıp idâm edilmesi hususunda Beypazarı Voyvodası Hâcî Ramazanzâde Mehmed'e gönderilen hüküm.

Hüküm 68

Mihaliç Voyvodası İbrahim, Beypazarı Voyvodalığı'nın içerdiği kazaların ayanı ve Beypazarı Voyvodası'na Adalı Mehmet isimli eşkıyanın yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 69

Ankara civarında bulunan şaki Kocakapan'ın idam ve izalesi için Tabanlı aşiretinden Hacı Ali ve Biraderi Hüseyin'in bu hususta Ankara Sancağı Mütessellimi ile beraber çalışmaları hususunda hüküm

Hüküm 70

Ankara mütesellimi Mesut'a Ankara civarında eşkıyalık yapan Kocakapan'ın yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 71

Ankara civarında bulunan şaki Kocakapan'ın idam ve izalesi için Ankara Sancağı Mütesellimi'ne bu hususta gönderilen hüküm

Hüküm 72

Hâssa Silahşörlerden Ayaş Voyvodası Esat'a ve Ankara Sancağı'ndaki kazaların ayanlarına Ankara mütesellimi maiyetine katılarak Ankara civarında eşkıyalık yapan Kocakapan'ı yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 73

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve ona yardım edenlerinde cezalandırılacakları hususunda Yusuf Ziya Paşa'ya gönderilen hüküm

Hüküm 74

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanması ve ona yardım edenlerinde cezalandırılacakları hususunda Çıldır Vâlisi Selim Paşa'ya gönderilen hüküm

Hüküm 75

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanıp idam edilmesi ve firar ettiği Trabzon'da ahalinin ona yardım etmemesi ve türlü hilelerle onları kandırdığı hususunda hüküm

Hüküm 76

Trabzon sancağı muteayyinanından Dedezade Bilal'e Tayyar Paşa'nın Trabzon'a firar etmesi üzerine ahalinin yardımını engellemeleri, yakalayıp idam etmeleri hakkında yazılmıştır.

Hüküm 77

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanıp idam edilmesi ve firar ettiği Trabzon'da ahalinin ona yardım etmemesi ve Tayyar Paşa'nın yakalanmasına memur olanların bu hilelere aldanmaması hususunda hüküm

Hüküm 78

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanıp idam edilmesi ve firar ettiği Trabzon'da ahalinin ona yardım etmemesi ve Tayyar Paşa'nın yakalanmasına memur olanların bu hilelere aldanmaması ve aldananların ve yardım edenlerin cezalandırılması hususunda hüküm

Hüküm 79

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın yakalanıp idam edilmesi ve firar ettiği Trabzon'da ahalinin onun hile ve yalanlarında aldanmayıp ve Tayyar Paşa'nın yakalanmasına memur olanların da bu hilelere aldanmaması ve aldananların ve yardım edenlerin cezalandırılması hususunda Trabzon'un ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Hüküm 80

Dergah-ı mualla kapıcıbaşlarından ve önceden İkinci Mirahor rütbesi bulunan ve Erzurum Valisi'nin maiyetine katılmak üzere görevlendirilen Mir Esat'a ve Erzurum çevresinde bulunan Kadılara, Ayan ve Zabıtlere Tayyar Paşa'nın yakalanıp idam edilmesi hakkında yazılmıştır.

Hüküm 81

Eski Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın yapmış olduğu ihanet ve halka uyguladığı zulüm ve katli-nüfustan idamı kararı verildiğinden ve Sayda Valisi'nin kendi tarafında görülmesi durumunda yalanlarına aldanmadan yakalayıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 82

Şam Valisi ve Hac Emiri Azimzade Abdullah Paşa'ya eski Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın sınırlarında görülmesi durumunda yakalanıp idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 83

Kıbrıs Muhassılı Kapıcıbaşı ve Kıbrıs Naibine eski Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın sınırlarında görülmesi durumunda yakalanıp idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 84

Eski Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın yapmış olduğu ihanet ve halka uyguladığı zulüm ve katl-i nüfustan idamı kararı verildiğinden Kapudan Paşa'nın bu hususta Sayda Valisi ile beraber çalışarak gereken önlemleri alması hususunda hüküm.

Hüküm 85

Sayda Valisi'ne Bodrumlu Halil Kaptan'ın görevli olarak gönderileceği, kaptan ulaşınca kadar emrine göre hareket etmesi eski Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın karada ve denizde aranması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 86

Salyane kaptanlarından Bodrumlu Halil Kaptan'a Sayda'ya ulaşarak Eski Cidde Valisi'nin karadan ve denizden aranıp yakalanması görevinin verilmesi hakkında yazılmıştır.

Hüküm 87

Arabistan tarafında bulunan Ebu Huş'a Eski Cidde Valisi'nin Arabistan taraflarında görülmesi durumunda kimsenin onu saklamaması ve yakalanıp idam edilmesi hakkında yazılmıştır.

Hüküm 89

Emir Mehmet bin Tufan'a Eski Cidde Valisinin Arabistan taraflarında görülmesi durumunda kimsenin onu saklamaması ve yakalanıp idam edilmesi hakkında yazılmıştır.

Hüküm 90

Emir Musa'ya Eski Cidde Valisinin Arabistan taraflarında görülmesi durumunda kimsenin onu saklamaması ve yakalanıp idam edilmesi hakkında yazılmıştır.

Hüküm 91

Şeyh İsa'ya Eski Cidde Valisi'nin Arabistan taraflarında görülmesi durumunda kimsenin onu saklamaması ve yakalanıp idam edilmesi hakkında yazılmıştır.

Hüküm 92

Arabistan tarafında emir olan Ebu Huş'a eski Cidde Valisi'nin halka zulüm ettiği, mukataaların gelirlerini kendi zimmetine geçirdiği ve idam fermanı verildiği anlatılarak

sınırlarında görülmesi durumunda saklamamaları ve yakalayıp teslim etmeleri hususunda yazılmıştır.

Hüküm 93

Eski Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın yapmış olduğu ihanet ve halka uyguladığı zulüm ve katl-i nüfustan idamı kararı verildiğinden Sayda Valisi Süleyman Paşa ve maiyetinde bulunanların bu konuda dikkat edip hainin yakalanıp idam edilmesinden ve bu konuda gereken önemin verilmesi hususunda hüküm

Hüküm 94

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın Anapa'ya firar etme durumunun olduğundan ve burada görülmesi halinde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 95

Mir-i Mirandan Anapa muhafızı Hasan'a Tayyar Paşa'nın Anapa'ya firar etme durumunun olduğundan ve burada görülmesi halinde yakalanıp idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 96

Eski Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın Sohum'a firar etme durumunun olduğundan ve burada görülmesi halinde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 97

Sivas ve civarında ortaya çıkan devlet haini eski Trabzon Valisi Tayyar Paşa'nın taraftarlarının ortadan kaldırılması ve ahalinin huzurunun temini hususunda hüküm.

Hüküm 98

Sivas'da ikamet eden Mustafa Paşa'ya eski Trabzon Valisi Tayyar Paşa'ya yardım edenlerin yakalanıp idam edilmesi ve kesik başlarının İstanbul'a gönderilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 99

Sivas'ta bulunan ve Tayyar Paşa yanlısı olarak hareket eden Mustafa Paşa'nın bu durumunun devlete yapmış olduğu eski faydaları sebebiyle af edilmesi ancak Sivas'tan İzmir'e ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 100

Sivas Valisi Mehmet Celal Paşa ve İstanköy yarımadası naibine Tayyar Paşa'ya yardım etme suçundan Sivas'da bulunan Zaralızade kapıcıbaşı Lütfullah Bey'in Kapıcıbaşılık rütbesinin alınarak mübaşir refakatinde İstanköy yarımadasına sürgüne gönderilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 101

Trabzon ve Erzurum Valisi Gazi Yusuf Ziya Paşa'nın hain-i devlet olup idamına karar verilen Tayyar Paşa'nın yakalanması hususunda yaptığı fayda için taltif edilmesi ve bu hususa gereken önemin verilmesi konusunda hüküm.

Hüküm 102

Dergah-ı Ali Kapıcıbaşılıklarından Birinci Mirahor rütbesi olan Cebbarzade Mir Süleyman'a yapmış oldu hizmetleri ödül olarak kendisine hediyeler ve kabzası mücevherli hançer gönderildiği beyanında yazılmıştır.

Hüküm 103

Sivas Valisi Mehmet Celal Paşa'ya devlete sadakati ve yapmış olduğu hizmetler övüldükten sonra Tayyar Paşa'nın yakalanması görevinde de aynı şekilde hizmet etmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 104

Sayda Vâlisi Süleyman Paşa'ya idamına karar verilen sabık Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın yakalanması için gereken ehemmiyetin verilmesi hususunda hüküm

Hüküm 105

Eski Trabzon Valisi hâin-i devlet Tayyar Paşa'nın Zile, Sivas, Tokad ve Çorum kazalarında taraftarlarının olduğundan ve bunların cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 106

Cabbarzâde Süleyman Bey'e Tayyar Paşa'nın Zile, Sivas, Tokad ve Çorum Kazaları'ndaki Tayyar Paşa taraftarlarının yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 107

Rumkale'de bulunan Bekir Bey haininin bir an önce yakalanıp cezasının verilmesi hususunda Rakka Valisi ve bu konuda ona yardım edecek olanlara hitaben hüküm.

Hüküm 108

Maraş Beylerbeyi Kalender Paşa'ya Rakka Valisi ve Besni Kaymakamı ile haberleşerek Rumkale'deki Bekir Bey'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 109

Besni Kaymakamı Abdurrahman Bey'e Rakka Valisi ile iletişimde olması ve Rumkale'de bulunan Bekir Bey'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 110

Sivas'ta bulunan ve hain-i devlet olan Tayyar'ın taraftarlığını yapan bazı kişilerin kaçtığından bunlardan kalan malların devlete intikal ettirilmesi ve ne zaman gelirlerse yakalanıp cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 111

Hâcı Mahmudoğlu Ebubekir nâm şakinin yanına aldığı eşkıyalarla halka zulüm ve onları katil edip mallarını yağma etmesi sebebiyle yakalanıp idam edilmesi için Terkemiş Voyvodası'na hitaben hüküm

Hüküm 112

Hain-i devlet olan Cidde Vâlisi Mehmed Paşa'nın bir an önce yakalanıp cezasının verilmesi hususunda Sayda Vâlisi Süleyman Paşa'ya hitaben hüküm.

Hüküm 113

Şaki Tayyar'ın Hocası olan Canikli Süleyman'ın Tayyar'ı da ve yanında bulunan eşkıyaları da kışkırtması sebebiyle cezasının verilmesi hususunda Erzurum ve Trabzon Vâlisi Yusuf Ziya Paşay'a hitaben hüküm.

Hüküm 114

Hain-i devlet Tayyar'ın ve adamlarının henüz yakalanamamasından Sohum Mütesellimi ve bu işe görevli olanların bu hususa önem vermemeleri halinde cezalandırılacakları hususunda hüküm.

Hüküm 115

Ankara ve Eskişehir’de bulunan Sakarya nehrinde ortaya çıkan eşkıyaların burada güçlü kuleler inşa ettiklerinden ve bu eşkıya ve kulelerin ortadan kaldırılması hususunda hüküm.

Hüküm 116

Bargiran Vezareti uhdesinde olan Seyyid Ahmed Paşa’nın bu görevden alınması ve Karahisar’dan Bursa’ya ikamete gönderilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 117

Adapazarı’nda bulunan Kara Osman nâm şakinin yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 118

Akhisar Kazâsı A’yânına Adapazarı’nda bulunan Kara Osman nâmındaki şakinin yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 119

Henek A’yânına Adapazarı’nda bulunan Kara Osman nâmındaki şakinin yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 120

Delilbaşı Mahmudoğlu ve Bacaksız Yusuf ve bunlara tabi şakilerin yapmış oldukları yağmalar nedeniyle cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 121

Kocaeli’de ortaya çıkan bazı eşkıyanın üzerine gitmek için Bolu Voyvodası ve Kocaeli Mutasarrıfı’nın beraber hareket etmeleri hususunda hüküm.

Hüküm 122

Önceden idam kararı çıkan Hassa Hasekilerinden Mahmud’un devlete yapmış olduğu iyilikler nedeniyle cezasının af edilmesine dair hüküm.

Hüküm 123

Din ve devlet düşmanı olan Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın bir an önce yakalanıp idam edilmesi için gereken önemin verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 124

Kudüs Mollası'na, Müftü ve Memleketin ileri gelenlerine eski Cidde Valisi'nin yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 125

Din ve devlet düşmanı olan Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın bir an önce yakalanıp idam edilmesi için gereken önemin verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 126

Hac Emiri ve Şam Valisi olan Abdullah Paşa'ya Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın bir an önce yakalanıp idam edilmesi için gereken önemin verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 127

Lefkoşa Nâ'ibi'ne ve Kıbrıs Muhassılı'na Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın bir an önce yakalanıp idam edilmesi için gereken önemin verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 128

Kudüs Mollasına, Müftü ve memleketin ileri gelenlerine Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın görevinden azledildiği ve idamına ferman verildiğini görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 129

Arabistan tarafında bulunan Ebu Huş'a Kudüs Mollası'na, Müftü ve memleketin ileri gelenlerine Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın görevinden azledildiği ve idamına ferman verildiğini görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 130

Mehmet bin Tufan'a Kudüs Mollasına, Müftü ve memleketin ileri gelenlerine Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın görevinden azledildiği ve idamına ferman verildiğini görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 131

Emir Musa'ya Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın görevinden azledildiği ve idamına ferman verildiğini görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 132

Şeyh İsa'ya Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın görevinden azledildiği ve idamına ferman verildiğini görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 133

Mütesellim olan Şeyh Yusuf ibn Cerrad'a Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın görevinden azledildiği ve idamına ferman verildiğini görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 134

Hain-i devlet Tayyar'ın ve adamlarının henüz yakalanamamasından Sohum Mütesellimi ve bu işe görevli olanların bu hususa önem vermemeleri halinde cezalandırılacakları hususunda hüküm.

Hüküm 135

Din ve devlet düşmanı olan Tayyar'ın taraftarlığını yapan Fındıkoğlu Hüseyin Paşa'nın silahdarı olan Kör Hüseyin namındaki şakinin yakalanıp cezasının verilmesi hususunda hüküm

Hüküm 136

Delilbaşı Kör İsmail nâm şakinin Şuur kasabasını zapt edip halka zulüm etmesinden dolayı bir an önce yakalanıp idam ve ortadan kaldırılması hususunda Halep Valisi Veliullah Paşa'ya hüküm.

Hüküm 137

Delilbaşı Kör İsmail nâm şakinin Şuur kasabasını zapt edip halka zulüm etmesinden dolayı bir an önce yakalanıp idam ve ortadan kaldırılması hususunda Antakya Voyvodası Civelek Bekir'e hüküm.

Hüküm 138

Lazkiye Muhassılı'na Delilbaşı K r İsmail n m şakinin şuur kasabasını zapt edip halka zulüm etmesinden dolayı bir an önce yakalanıp idam ve ortadan kaldırılması hususunda hüküm.

Hüküm 139

İdlib Voyvodası'na, Delilbaşı K r İsmail n m şakinin şuur kasabasını zapt edip halka zulüm etmesinden dolayı bir an önce yakalanıp idam ve ortadan kaldırılması hususunda hüküm.

Hüküm 140

İdamına irade-i seniyye verilen sabık Cidde Vâlisi Mehmed Paşa'nın yakalanmasına memur olan Sayda Valisi Süleyman Paşa'nın, Mehmed Paşa'nın bir an önce yakalanması için gerekli önemin verilmesi ve yalan ve hilelerine aldanmaması husûsunda hüküm.

Hüküm 141

Haleb Valisi'ne eski Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın Bağdat tarafına firar etmesi üzerine görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 142

Bağdat Valisi Ali Paşa'ya Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın Bağdat tarafına firar etmesi üzerine görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 143

 am Mütesellimi'ne Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın Bağdat tarafına firar etmesi üzerine görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 144

Kocaili Sancağı'nda bulunan Adalı Kara Osman nam şakinin yakalanmaması için ona asker ve yardım gönderen Bilecik Ayanı Kalyoncu Ali'nin bu durumundan bir an önce dönmesi ve şakinin yakalanmasına gayret göstermesi hususunda hüküm.

Hüküm 145

Hassa Silah orleri'nden Geyveli Bekir'e Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın Bağdat tarafına firar etmesi üzerine görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 146

Gölpazarı A'yânı İbrahim'e Cidde Valisi Mehmet Paşa'nın Bağdat tarafına firar etmesi üzerine görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 147

Kocaili Sancağı'nda bulunan Adalı Kara Osman nam şakinin yakalanmaması için gerekli asker ihtiyacının karşılanması için İznikmid Kesete Emini Mir Osman'a gönderilen hüküm.

Hüküm 148

Din ve devlet düşmanı olan Tayyar'ın Trabzon'a gelme olasılığına karşı gereken önlemlerin alınması ve görüldüğü yerde idam emrinin yerine getirilmesi hususunda Trabzon'un ileri gelenlerinden ve Dergah-ı mualla kapucularından Tuzcuzade Memiş'e gönderilen hüküm.

Hüküm 149

Dergâh-ı Mu'allâ Kapıcıbaşıları'ndan Trabzon Mütesellimi Kalcızâde Memiş'e Tayyar Paşa'nın Trabzon'a gelme ihtimaline karşı görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 150

Trabzon ileri gelenlerinden Şatırzade'ye Tayyar Paşa'nın Trabzon'a gelme ihtimaline karşı görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 151

Trabzon Valisi Hurşit Paşa'ya Tayyar Paşa'nın Trabzon'a gelme ihtimaline karşı görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 152

Ebu Marak Mehmed Paşa denilen eşkıyanın Yafa kalesine sığındığı ve orada yakalanıp cezasının verilmesi hususunda Sayda Valisi Süleyman Paşa'ya verilen hüküm.

Hüküm 153

Ebu Marak Mehmed Paşa denilen şakinin Yafa kalesine sığındığı ve Sayda Valisi Süleyman Paşa'nın asker göndermesi sonucu firara kalkıştığı Şam'a firar etme olasılığı olduğu ve Şam'da görüldüğü yerde idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 154

İdam emri verilen Adapazarlı Kara Osman'ın işlediği suçun affedilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 155

Âl-i Ubeyd eşkıyâ tâ'ifesinin Rakka ve Diyarbekir civârına gelip yerleşip halka zulüm ve zahirelerini gasp edecekleri haberinden ötürü bunlara izin verilmemesi hususunda Rakka Valisi'ne yazılan hüküm.

Hüküm 156

Diyarbakır Valisi İbrahim paşaya Âl-i Ubeyd eşkıyâsının Diyarbakır ve Rakka tarafına gidecekleri ihbarı üzerine eşkıyaya engel olmaları yakalayıp cezalarını vermeleri hususunda yazılmıştır.

Hüküm 157

Halep Valisine Âl-i Ubeyd eşkıyâsının Diyarbakır ve Rakka tarafına gidecekleri ihbarı üzerine eşkıyaya engel olmaları yakalayıp cezalarını vermeleri hususunda yazılmıştır.

Hüküm 158

Bağdat Valisine Âl-i Ubeyd eşkıyâsının Diyarbakır ve Rakka tarafına gidecekleri ihbarı üzerine eşkıyaya engel olmaları yakalayıp cezalarını vermeleri hususunda yazılmıştır.

Hüküm 159

Hadice Sultan'ın malikanesi olan Mizistre Kazas'nda Barodinelî Bölükbaşı Komusi nâm şakinin ve yanındakileri halka zulmünden dolayı cezalarının verilmesi hususunda Mora Valisi Osman Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 160

Gülnar Kazası Ayanı Ali Bey'in vefatından sonra yerine geçen kardeşinin Ali'nin ölümünden Cidde Valisi Zeynelabidin'i sorumlu tutup isyan etmiş olmasından cezasının verilmesi hususunda hüküm

Hüküm 161

İçil Sancağı mutasarrıfı Ahmet Paşa'ya eski Gülnar Kazası Ayanı Ali Bey'in yerine geçen kardeşinin Cidde Valisi Zeynelabidin'e karşı ayaklanma ve isyan çıkarması üzerine yalanıp cezalandırılması hususunda hüküm.

Hüküm 162

Kürdistan Hkimi olan Abdurrahman Paşa'nın isyan eylemesinden ve İran'a gidip İran sınırında bulunan Devlet-i Aliyye topraklarını zapt etme niyetinde olduğu ve buna cesaret ettiği zaman cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 163

Kars Muhafızı'na Kürdistan Hakimi Abdurrahman Paşa'nın isyan çıkarması durumunda cezasının verilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 164

Muş mutasarrıfına Kürdistan Hakimi Abdurrahman Paşa'nın isyan çıkarması durumunda cezasının verilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 165

Bağdat Valisi Ali Paşa'ya Kürdistan Hakimi Abdurrahman Paşa'nın isyan çıkarması durumunda cezasının verilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 166

Delilbaşı İsmail nm şakinin şuur kasabasını zorla zapt ederek halka zulüm etmesinden dolayı cezasının verilmesi hususunda Haleb Vâlisi Veliüddin Paşa'ya gönderilen hüküm

Hüküm 167

Antakya Voyvodası Civelek Bekir'e Delilbaşı İsmail isimli eşkıyanın şuur kasabasını zorla zapt ederek halka zulüm etmesinden dolayı cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 168

Lazkiye Muhassılı'na Delilbaşı İsmail isimli eşkıyanın Şuur kasabasını zorla zabtederek halka zulüm etmesinden dolayı cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 169

İdil Voyvodası'na Delilbaşı İsmail isimli eşkıyanın Şuur kasabasını zorla zabtederek halka zulüm etmesinden dolayı cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 170

İdamına karar verilen Tayyar'ın yeğeni olan Hasan Bey ve refiki Ali nam şakilerin Bender'e gelip af olundukları hakkında bazı havadisın olduğuna binaen bunların af olunmadıkları ve idamlarının ferman olduğu hususunda Bender Vâlisi Hasan Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 171

İdam edilmesine karar verilen ve Bender'e iltica eden Hasan Bey'in bir an önce yakalanıp idam kararının icrasın hususunda Bender Muhâfızı Hasan Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 172

Hain-i devlet olan Tayyar'ın yeğeni Hasan Bey denilen şakinin Bender'de olduğu ve yanında çok miktarda altın ve mücevherat ve nakidin olduğu haberinden ve bir an önce yakalanıp idam edilip yanında bulunan bu yüklü miktar altın ve mücevherât ve nakdin der-saadete gönderilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 173

Şaki olan Tayyar Paşa'nın tuğ ve sancağı ile kendisi üzerinde olan Canik Muhassıllığı'nın ve Karahisar-ı Şarkî Voyvodalığı'nın elinden alınıp Erzurum Valisi Gazi Yusuf Paşa'ya verilmesi ve Tayyar'ın eski kethüdası Abdurrahman denilen şakinin yakalanıp cezasının verilmesi ayrıca Canik Ahalisi'nin ve ileri gelenlerinin bunlara inanmamaları ve yalanlarına aldanmamaları hususunda hüküm.

Hüküm 174

Trabzon Kadısı'na, Trabzon'a atanan Mübaşir'e, Ayan, Zabitler, memleketin ileri gelenleri ve Trabzon ahalisine Tayyar Paşa'ya yardım ve yataklık etmemeleri,

Trabzon'da Tayyar Paşa'ya cephaneye tedarik eden kethüdası Lütfullah'ın kesik başının İstanbul'a gönderilmesi ve Vali'ye itaat etmeleri hususunda yazılmıştır.

Hüküm 175

Erzurum ve Trabzon Valisi Gazi Hacı Yusuf Paşa'ya Tayyar Paşa'ya cephaneye ve mühimmat sağlayan kethüdalara Abdurrahman ve Lütfullah'ın görüldüğü yerde yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 176

Yenipazarlı Abdullah Paşa'nın izinsiz olarak Yenipazar'a gitmesinden dolayı Mir-i miranlığının elinden alınması hususunda hüküm.

Hüküm 177

Hassa Hasekileri'nden idamına emr-i şerif verilen Mahmud'un ailesiyle perişan bir durumda olması sebebiyle af edilip Sultan yerinde ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 178

Karaferye Naibi olan İmamzade Mehmed'in buranın serdarı olan Osman nam hain ile beraber halka zulüm edip yerlerine gelen naip ve serdarı halkın istemediği yönünde onları zorladıklarının belli olması ve yaptıkları zulüm sebebiyle cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 179

Karaağac-ı Gölhisar'a bağlı Kızılhisar karyesi Mutasarrıfı Zaim'in mültezimi olan Ebubekir'in hilâf-ı rızâ hareketinden dolayı cezası için ferman olmasına rağmen Ebubekir'in ailesiyle olan durumunun kötülüğü sebebiyle cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 180

Mir-i mirandan İpekli Abdurrahman'ın Sırp isyanında Rumeli Valisi yanında memur olmasına rağmen onun maiyetine katılmayışından dolayı bir an önce ya Bosna Valisi ya da Rumeli Valisi'nin maiyetine katılıp memur olduğu görevi icra etmesi hususunda hüküm.

Hüküm 181

Rumeli Vâlisi'ne Mir-i Miran'dan İpekli Abdurrahman'ın Bosna Valisi ya da Rumeli Valisi maiyetine katılmaması durumunda ahaliye ibret olması için idam edilip kesik başının İstanbul'a gönderilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 182

Tayyar Paşa ha'ininin Sohum'a firar ettiği haberinin alınmasından ve bunun affı için Sohum Mütesellimi Ahmed Bey'in istida ve iltimas ettiğinden ancak af edilmesinin imkansız olması ve yardım ve koruma düşüncesinde olunmaması ayrıca Tayyar Paşa'nın idam edilmesi için Sohum Mütesellimi'ne yazılan hüküm.

Hüküm 183

Tayyar Paşa'nın cezasının af edileceği hususunda bazı söylentiler ortaya çıktığı Trabzon'da böyle bir durum olmadığına binaen Erzurum ve Trabzon Valisi olan Yusuf Ziya Paşa ve Trabzon'un ileri gelenlerine gönderilen hüküm.

Hüküm 184

Erzurum ve Trabzon Valisi ve Canik Sancağı'ndaki kazaların kadıları, naibleri, ayan, zabitleri, memleketin ileri gelenleri ve ahalisine Tayyar Paşa'nın affedileceği hakkında çıkan haberlerin asılsız olduğu hakkında yazılmıştır.

Hüküm 185

Tayyar Paşa'nın Sohum'a firar ettiği haberinin alınmasından ve Sohum Mütesellimi Ahmed Bey'in Tayyar Paşa'nın onu aldatmasına izin vermeden idam emrini yerine getirmesini ve kendisine gönderilen mübaşirle kesik başının tekrar gönderilmesi için Sohum Mütesellimi'ne ve mübaşire yazılan hüküm.

Hüküm 186

Tayyar Paşa'nın Sohum'da olmasından ve Sohum Mütesellimi'nin cezasını vermede çekinmesinden Sohum'a bir Mübaşir ve iki firkateynin gönderildiği Tayyar Paşa'nın idam edilmesine memur oldukları ve şayet Sohum Mütesellimi'nin Tayyar Paşa tarafında olması durumunda onun da cezalandırılacağı hususunda hüküm.

Hüküm 187

Ordu gemilerinden Felekzafer isimli Firkateyn Kaptanı Hasan kaptan'a Tayyar Paşa ha'ininin Sohum'da olmasından ve Sohum Mütesellimi'nin cezasını vermede

çekinmesinden Sohum'a bir Mübaşir ve iki firkateynin gönderildiği Tayyar Paşa'nın idam edilmesine memur oldukları ve şayet Sohum Müteselliminin Tayyar Paşa tarafında olması durumunda onun da cezalandırılacağı hususunda hüküm.

Hüküm 188

Korvet kaptanlarından Tizhareket isimli korvet kaptanı İsyanköylü Mustafa kaptana Tayyar Paşa ha'ininin Sohum'da olmasından ve Sohum Mütesellimi'nin cezasını vermede çekinmesinden Sohum'a bir mübaşir ve iki firkateynin gönderildiği Tayyar Paşa'nın idam edilmesine memur oldukları ve şayet Sohum Mütesellimi'nin Tayyar Paşa tarafında olması durumunda onun da cezalandırılacağı hususunda hüküm.

Hüküm 189

Ordu Kaptanları'ndan Pepelek Halil Kaptan'a Tizhareket, Felekzafer ve Bulahos isimli gemilere başbuğ olarak atandığına dair yazılmıştır.

Hüküm 190

Tayyar Paşa ha'ininin Sohum'a firar ettiğinden ve idam cezasının af edilmeyeceğinden cezasının verilmesi için mübâşir ve donanma-yı hümayundan firkateynler gönderildiği hususunda hüküm.

Hüküm 191

Trabzon ileri gelenlerinden Kalcızade Memiş'e ordudan gönderilen Tizhareket, Felekzafer ve Bulahos isimli gemilere emrinde bulunan çekdiri ve gemilerle katılması için yazılmıştır.

Hüküm 192

Delilbaşı Vanlıoğlu Mehmed ve yanında bulunan şakilerin yapmış oldukları hainlik sebebiyle idam edilmelerine karar verildiği hakkında hüküm.

Hüküm 193

Halep Valisine Delilbaşı Vanlıoğlu Mehmet ve yanında bulunan eşkıyanın görülmesi durumunda yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 194

Bağdat, Basra ve Şehrizer Valisi Ali paşaya Delilbaşı Vanlıoğlu Mehmet ve yanında bulunan eşkıyanın görülmesi durumunda yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 195

Delilbaşı Vanlıoğlu Mehmed ve yanında bulunan şakilerin yapmış oldukları hainlik sebebiyle idam edilmelerine ve Şam, Bağdad ve Haleb Delillerinin mahallerinde bulunurlarsa onlarında hainin öldürülmesi hususunda gerekeni yapmaları hususunda hüküm.

Hüküm 196

Delilbaşılardan Mellü İsmail'e Delilbaşı Vanlıoğlu Mehmet ve yanında bulunan eşkıyanın görülmesi durumunda yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 197

Ayıntab'da birkaç aydır ortaya çıkan ve halkın huzurunu bozan bazı eşkıya gruplarının mazarratlarının ortadan kaldırılması için Rakka Valisi Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 198

Besni Kaymakamı Abdurrahman'a Besni Kazası'nda bulunan Hübrî ve Reşti ve Mizan aşiretleri ile Ayıntab'da birkaç aydır ortaya çıkan ve halkın huzurunu bozan bazı eşkıya gruplarının mazarratlarının ortadan kaldırılması için Rakka Valisi Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 199

Maraş Valisi'ne Ayıntab'da birkaç aydır ortaya çıkan ve halkın huzurunu bozan bazı eşkıya gruplarının mazarratlarının ortadan kaldırılması için Rakka Valisi'ne gönderilen hüküm.

Hüküm 200

Eski Maraş Valisi Mehmed Paşa'nın emeli olarak Tokad'a ikamete gönderilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 201

Trablusşam'da ortaya çıkan Berber Mustafa nam şakinin ortadan kaldırılması için Trablusşam Beylerbeyi'nin Sayda Valisi ile irtibatlı ve gerekirse Maraş tarafından asker alması ve şakinin ortadan kaldırılması hususunda hüküm.

Hüküm 202

Sayda Valisi Süleyman Paşa'ya Trablusşam'da ortaya çıkan Berber Mustafa isimli eşkıyanın yakalanıp idam edilmesi için Trablusşam Beylerbeyi ile haberleşerek asker ve mühimmat göndermesi için yazılmıştır.

Hüküm 203

Malatya'da önceden eşkıya olup ortadan kaldırılan Sülukoğlu Mahmud'un oğlu olan Ali'nin de başına topladığı birçok eşkıya ile halka zulüm ve devlete aykırı hareketlerinde idam edilmeleri hususunda hüküm.

Hüküm 204

Ahmed Reis nam kazazedenin beş çiftesi içinde bulunan rugan ve başka eşyaları yağma eden Nikolaki ve Mihal ve Teperakioğlu adlarındaki zimmilerin yakalandıktan sonra köylerinde kazığa vurulmaları hususunda hüküm.

Hüküm 205

Gülzar Kazâsı Ayanı olan Abdulhamid'in önceden hakkında verilen cezanın af edildiği hakkında hüküm.

Hüküm 206

Delilbaşı Kör İsmail ve yanında bulunan eşkıyaların halka yaptıkları zulüm dolayısıyla cezalarının tertibi hususunda hüküm.

Hüküm 207

Sabık Lefkoşa Alaybeyi olan Hâcî Mehmed'in Mısır Valisi'nin Kethüdası Tuslu Mehmed ve birçok eşkıya ile hilafî şer' hareketlerinden dolayı cezalandırılması ve bulunduğu yerde cezalandırılması için çeşitli bölgelere gönderilen hüküm.

Hüküm 208

Sakız Ceziresi sakinlerinden Yeniçeri taifesinden Mehmed Ali ve Receboğlu ile Camgözoğlu nam Şakilerin hakla zulmünden sonra firar ettikleri ve buldukları mahalde cezalarının verilmeleri hususunda hüküm.

Hüküm 209

Mir-i Ağnâm çobanlarından bazı zımmilerin haydudluk yapıp kervanları yağma ettiklerinden ve bunların cezalarının verilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 210

Mir-i Ağnâm çobanlarından bazı zımmilerin haydudluk yapıp kervanları yağma ettiklerinden ve bunların cezalarının verilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 211

Hamid Sancağı'nda Uluborlu Kazası etrafında Veli Salih ve Köroğlu nam Şakilerin halka zulüm edip onları katlettikleri eşya ve mallarını gasp ettikleri ayrıca başka eşkıyalar birleşerek irad-ı cedid için gelen defterdarı da katlettiklerinden dolayı cezalarının verilmesi hususunda terkin olmuş hüküm.

Hüküm 212

EŞkıya Hazinedaroğulları Süleyman ve Emin ve bunlara bağlı eşkıyaların katl-i nüfus ve mal ve eşyaları zorla zabt ettiklerinden bunların bu hareketlerine müsamahakar davranılmasından, daha fazla zorbalık yaptıklarından dolayı Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'ın bunların bir an önce yakalanıp cezalarının vermesi hususunda hüküm.

Hüküm 213

Cebbarzade'ye EŞkıya Hazinedaroğulları Süleyman ve Emin ve bunlara bağlı eşkıyaların yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 214

EŞkıya Hazinedaroğulları Süleyman ve Emin ve bunlara bağlı eşkıyaların katl-i nüfus ve mal ve eşyaları zorla zabt ettiklerinden bunların bu hareketlerine müsamahakar davranılmasından daha fazla zorbalık yaptıklarından dolayı Kastamonu Sancağı Mütessellimi'nin Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman ile beraber bunların bir an önce yakalanıp cezalarının vermesi hususunda hüküm.

Hüküm 215

Hassa Hasekileri'nden Boyabat Kazâsı Ayânı Genç Mehmet'e ye Eşkîya Hazinedaroğulları Süleyman ve Emin ve bunlara bağlı eşkıyaların yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 216

Trabzon eyaletinin ileri gelenleri ve zabitlerine Eşkîya Hazinedaroğulları Süleyman ve Emin ve bunlara bağlı eşkıyaların yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 217

Haseki, Sinop, Toragan, Taşköprü ve Kufi ve çevresindeki Kazaların Kadıları, Naibleri, Ayan ve Zabitleri, memleketin ileri gelenleri ve diğer devlet görevlilerine Eşkîya Hazinedaroğulları Süleyman ve Emin ve bunlara bağlı eşkıyaların yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 218

Azl edilen Hafız İsmail Paşa'nın Bursa'da ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 219

Sabık Maraş Vâlisi olan Mehmed Paşa'nın vezirlikten azledilerek Tokad'da ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 220

Halep Kadısı'na, Muhassılı'na, ileri gelenlerine, Kaymakam, Yeniçeri Zabiti ve memleketin ileri gelenlerine İbrahim Paşa'nın Halep'teki arazi gelirlerini tahsile görevlendirildiğine dair yazılmıştır.

Hüküm 221

Cidde Valisi'nin Şam'a giderken hazinesini yağmalayan Silifke Ayanı ve Ermenek Ayanı ile Vali'nin ve delilbaşı Mustafa'nın firar ettikleri ancak delilbaşı Mustafa'nın suçunun afv edildiğine dair hüküm.

Hüküm 222

Önceden Bursa'da ikametine karar verilen Hafız İsmail Paşa'nın bazı yanlış hareketleri dolayısıyla Rodos adasına ikamete gönderilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 223

Rodos'ta ikamete memur olan Hafız İsmail Paşa'nın der-saadette bulunan esnaf, tüccar ve diğer bazı kişilere olan borçlarının ortaya çıkmasından ve bunun ödenmesi hususunda hüküm.

Hüküm 224

Rodos'ta ikamet eden Hafız İsmail Paşa'nın Sakız'da ikamet etmek istemesi ve buraya ikamete gönderilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 225

Hazinedaroğlu Süleyman nam eşkıyanın Ordu ve canik'i ihtilal ve ahalisini tahrik edip kendi taraftarı olmaları düşüncesinde olduğu ve bunun engellenmesi için gönderilen hüküm.

Hüküm 226

Sakız Adası'nda ikamet etmesi emredilen Hafız İsmail Paşa'ya emekliliğine aykırı davranışları sebebiyle Sakız adasına yerleşmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 227

Aziz sancağı mutasarrıfı oğlu Dede Bey'in kendisine Mirlivalık tevcih ve ihsan olmasına rağmen şakilik yapmasından dolayı cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 228

Tarsus Mütesellimi'ne eşkıyalık yapan Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in cezalandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 229

Yılanlı Andurrahman Paşazâde Abdullah Bey'e Adana Mütesellimi ile birlikte hareket ederek Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in cezalandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 230

Fettahoğlu'na Adana Mütesellimi ile birlikte hareket ederek Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in cezalandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 231

Çobanoğlu'na Adana Mütesellimi ile birlikte hareket ederek Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in cezalandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 232

Adana ve çevresinde bulunan aşiretler, kabile beylerine Adana Mütesellimi ile birlikte hareket ederek Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in cezalandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 233

Yakovalı Kurd Paşa'nın katli nüfus eşya ve emval gasp ettiğinden dolayı cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 234

Keban Madeni'nde ustabaşı olan Bor nam zımminin madenin çalışmasına engel hareketleri nedeniyle cezasının verilmesi ve mallarının canib-i miriye aktarılması hususunda hüküm.

Hüküm 235

Küçük Alioğlu'nun oğlu Dede Bey denen şakinin Yaş İskelesi'nde birkaç sefineyi zorla gasp ettiği ve bölge halkının emniyetinin olmadığı bu yüzden cezasının verilmesi ve gasp ettiği malların alınması için Rodos Mutasarrıfı Hasan Bey'e gönderilen hüküm.

Hüküm 236

El-hacc Mehmed Paşa'nın emekliliğinin gelmesi nedeniyle Bursa'da ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 237

Çeribaşızâde Osman'ın Mora kâ'im-makâmlığında şeraite aykırı hareketlerine binaen Şeyhülislam'dan alınan fetva ile cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 238

Celeboğlu Yorgi nam zımminin ölmesiyle kalan emlak, arazi ve kira gelirlerinin canib-i miriye ve Keban madenine olan borcuna kullanılması için hüküm.

Hüküm 239

Celeboğlu Yorgi nam zımminin ölmesiyle kalan emlak, arazi ve kira gelirlerinin canib-i miriye ve Keban madenine olan borcuna kullanılması için hüküm.

Hüküm 240

Celeboğlu Yorgi nam zımminin ölmesiyle kalan mallarından bir bölümünün karısı ve oğlunun vereselerine bağlanması hususunda hüküm.

Hüküm 241

Cidde Valisi Mehmed Paşa'nın emre aykırı hareketlerinden dolayı aldığı cezaların Halil Hurşid Bey'in ricasıyla emekli olarak bulunduğu yerde kalma şartıyla af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 242

Adana'da ikamet eden Bölükbaşı Çelebi Mustafa'nın Asitane'de bulunan Kadı karyesine nakil edilip orada ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 243

Aziz Sancağı Mutasarrıfı Küçük Alioğlu Halil Paşa'nın vefatından sonra oğlu Dede Bey'e babasının yaptıklarına karşılık mirlivalık rütbesi verildiğinden ancak Dede Bey'in hacdan dönenlere yapmış olduğun zulüm nedeniyle cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 244

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Kirmenzade Abdullah'a Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in Hacc'dan dönenlere yaptığı zulüm nedeniyle cezalandırılması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 245

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Fesklizade Halil Bey'e Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in Hac'dan dönenlere yaptığı zulüm nedeniyle cezalandırılması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 246

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Melemencizâde Halil Bey'e Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in Hacc'dan dönenlere yaptığı zulüm nedeniyle cezalandırılması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 247

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Farsandizâde İshak'a Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in Hac'dan dönenlere yaptığı zulüm nedeniyle cezalandırılması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 248

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Serkaftızâde Ömer Bey'e Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in Hac'dan dönenlere yaptığı zulüm nedeniyle cezalandırılması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 249

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Ferhanzâde Yusuf'a Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in Hac'dan dönenlere yaptığı zulüm nedeniyle cezalandırılması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 250

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Kerimzâde Musa Bey'e Aziz sancağı mutasarrıfı Dede Bey'in Hac'dan dönenlere yaptığı zulüm nedeniyle cezalandırılması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 251

Tarsus Naibi'ne, Tarsus Mütesellimi'ne, ve bütün devlet görevlilerine Aziz Sancağı Mutasarrıfı Dede Bey'in Hac'tan dönenlere yaptığı zulüm nedeniyle cezalandırılması hususunda yazılmıştır.

Hüküm 252

Aziz Sancağı Mutasarrıfı Küçük Alioğlu Halil Paşa'nın vefatından sonra oğlu Dede Bey'e babasının yaptıklarına karşılık mirilivalık rütbesi verildiğinden ancak Dede Bey'in hakkında alınan idam kararının uygulanması için Adana'da bulunan bazı aşayir beyleriyle beraber cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 253

Sabık Eğriboz Sancağı Mutasarrıfı olan Seyyid Yusuf Paşa'nın İsmail kalesi muhâfazasına gitmekte ayak diretmesinden vezirliğinin alınması ve Gelibolu'da ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 254

Arnavud Osman nam şakinin Üsküb'ün karyelerini yakması ve fukaraya yaptığı eziyet sebebiyle idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 255

İsmail Kalesi'nde bulunan yerli ileri gelenlerden bazılarının din ve devlete aykırı hareketleri sebebiyle idam edilip cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 256

Derya Kaptanı olan Salih Paşa'nın emekli olarak Tekfurdağı'nda ikamet ettirilmesi husûsunda hüküm.

Hüküm 257

Küçük Alioğlu Halil Paşa'nın oğlu olan ve şekavetle nam salmış olan Dede Bey'in idam kararı ve yakalanmasında gerekli olacak askerin zahire ihtiyacını karşılaması için Tarsus mütesellimi Hacı Ahmed'e gönderilen hüküm.

Hüküm 258

Adana Mütesellimi ve Aziz Sancağı Mutasarrıfı'na askerleri ile birlikte eşkıyalık yapan Dede Bey'i yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 259

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Kelzade Ahmet'e süvari ve piyade beş yüz nefer askeri ile birlikte eşkıyalık yapan Dede Bey'i yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 260

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Kirmenzade Abdurrahman'a eşkıyalık yapan Dede Bey'i yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 261

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Benlizade Halil Bey'e eşkıyalık yapan Dede Bey'i yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 262

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Benlizade Halil Bey'e eşkıyalık yapan Dede Bey'i yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 263

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Ferhanzade Yusuf'a eşkıyalık yapan Dede Bey'i yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 264

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Farsanlızade İshak'a eşkıyalık yapan Dede Bey'i yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 265

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Serkaftızade Ömer Bey'e eşkıyalık yapan Dede Bey'i yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 266

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Kerimzade Musa Bey'e eşkıyalık yapan Dede Bey'i yakalayıp idam etmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 267

Moskov keferersi ile sefer-i hümayunun ortaya çıkmasından dolayı Akdenizde bulunan kale ve tabyaların sağlamlaştırılması ve gereken tedarığın yapılmasından sorumlu Feyzullah'ın bu işte uygun hareket etmemesi nedeniyle idamı hususunda hüküm.

Hüküm 268

Çirmen Sancağı'nda af edilerek Eğriboz'a ikamete gönderilen Pehvanzâde Mehmed'in af edilmesi şartlarına aykırı olarak hareket etmesi sebebiyle bu hareketlerinden vaz geçmesi hususunda hüküm.

Hüküm 269

Küçük Alioğlu Halil Paşa'nın oğlu Dede Bey nam şakinin yakalanmasında me'mur olan Adana Mütessellimi Mir Ahmed'in maiyetinde olan Tarsus Mütessellimi Hâcı Ahmed'in me'muriyetinde gerekli olanları yapmasın hususunda hüküm.

Hüküm 270

Sabık Trabzon Vâlisi Tayyar Paşa'nın geçmişte olan cezalarının padişahın cülusu hürmetine af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 271

Sabık Trabzon vâlisi Tayyar Paşa'nın geçmişte olan cezalarının padişahın cülusu hürmetine af edildiği ve ikameti için Rize iskelesine gelip orada kalması hususunda hüküm.

Hüküm 272

Sabık Karaman Vâlisi Ragıb Mehmed Paşa'nın vezaretinin elinden alınıp Kütahya'da ikâmet ettirilmesi ve ikinci bir emre kadar orada kalması hususunda hüküm.

Hüküm 273

Valide kethüdası olan Yusuf'un cezasının verilmesi ve ona yardım edilmemesi hususunda hüküm.

Hüküm 274

Bursa'ya sürgün edilen eski Kapan Naibi Abdullatif'in hilâf-ı rızâ hareketleri nedeniyle idamına karar verilmiş ve idamıyla yanında bulunan eşya ve mücevheratının der-saadete gönderilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 275

Rikâb-ı hümayun Kaim-makamlığından azledilen Musa Paşa'nın Yenişehir-Fener'inde ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 276

Rikâb-ı Hümayun kaimmakamlığından azl edilen Musa Paşa'nın Yenişehir-Fener'inde ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm verilmesiyle Yenişehir-Fenerine

ikamete gitme arzusunda olmasına rağmen boğazın muharebe nedeniyle kapalı olması nedeniyle Gelibolu'da bir iki ay ikamet için istediği izin hakkında hüküm.

Hüküm 277

Küçük Alioğlu Halil Paşa'nın oğlu olan ve şekavetle nam salmış olan Dede Bey'in idam kararı ve yakalanmasında Adana havâlisinde bulunan aşiretlerin yardım etmeleri ve bir an önce idam edilmesi husûsunda hüküm.

Hüküm 278

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Kirmenzâde Abdurrahman'a beş yüz nefer piyade ve süvari askeri ile birlikte Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 279

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Feklizâde Halil Bey'e beş yüz nefer piyade ve süvari askeri ile birlikte Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 280

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Melemencizâde Halil Bey'e beş yüz nefer piyade ve süvari askeri ile birlikte Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 281

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Farsanzâde İshak'a beş yüz nefer piyade ve süvari askeri ile birlikte Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 282

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Serkatlızâde Ömer Bey'e beş yüz nefer piyade ve süvari askeri ile birlikte Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 283

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Kofanzâde Yusuf'a beş yüz nefer piyade ve süvari askeri ile birlikte Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 284

Adana çevresinde bulunan aşiret beylerinden Kerimzâde Musa Bey'e beş yüz nefer piyade ve süvari askeri ile birlikte Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 285

Tarsus Mütesellimi Hacı Ahmet'e askerini Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen göndermesi için yazılmıştır.

Hüküm 286

Yılanlı Abdurrahman Paşazade Abdullah'a Adana mütesellimi ile birlikte Adana çevresinde bulunan aşiret ve kabileler ile Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 287

Adana Mütesellimi'ne Dede Bey'in yakalanması ve idam edilmesi görevine acilen gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 288

Küçük Alioğlu Halil Paşa'nın oğlu olan ve şekavetle nam salmış olan Dede Bey'in idam kararı ve yakalanmasında Tarsus Mütesellimi Ahmed'in Dede Bey'e yardım ettiği haberinin alındığı ve bir an önce bu halinden vaz geçip şakinin yakalanmasında memuriyetini yerine getirmesi husûsunda hüküm.

Hüküm 289

İzmir'de ikâmet etmesine fermân verilen Mustafa Paşa'nın bazı nedenlerle İzmir'den Sivas'a ikâmet için gitmesi hususunda hüküm.

Hüküm 290

Horzum Cemaatinden olan eşkıya Deli Süleyman'ın Sandıklı Kazası'na saldırıp bazı mahalleri yakıp ahaliden birkaç kişiyi öldürüp bazılarını yaraladığı ve eşya ve

malları ile hayvanlarını gasp etmesinden dolayı yakalanıp cezalandırılması hususunda hüküm.

Hüküm 291

Anadolu Valisi Alaaddin Paşa'ya ve Kütahya Kazası Naibi'ne Horzum cemaatinden olan eşkıya Deli Süleyman'ın Sandıklı Kazası'na saldırıp bazı mahalleri yakıp ahaliden birkaç kişiyi öldürüp bazılarını yaraladığı ve eşya ve malları ile hayvanlarını gasp etmesinden dolayı yakalanıp cezalandırılması hususunda hüküm.

Hüküm 292

Küçük Alioğlu Halil Paşa'nın oğlu olan ve şekavetle nam salmış olan Dede Bey'in idam kararı ve yakalanmasında Adana Mütesellimi ve Aziz Sancağı Mutasarrıfı olan Mir Ahmed'in Adana'da bulunan aşiret ve kabilelerle birlikte hareket ederek bu hainin yakalanmasında gayret etmeleri hususunda hüküm.

Hüküm 293

Küçük Alioğlu Halil Paşa'nın oğlu olan ve şekavetle nam salmış olan Dede Bey'in idam kararı ve yakalanmasında Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı olan Mir Ahmed'in Adana'da bulunan aşiret ve kabilelerle birlikte hareket ederek bu hainin yakalanmasında gayret etmeleri hususunda hüküm.

Hüküm 294

Antakyalı Civelek Hâcı Bey'e büyük bir askeri birlik ile birlikte eşkıya Küçük Alioğlu Dede Bey'in yakalanıp idam edilme görevine gitmeleri hususunda yazılmıştır.

Hüküm 295

Vaizoğlu Ali Bey'e eşkıya Küçük Alioğlu Dede Bey'in yakalanıp idam edilme görevine gitmeleri hususunda yazılmıştır.

Hüküm 296

Çayköylü Sait Bey'e eşkıya Küçük Alioğlu Dede Bey'in yakalanıp idam edilme görevine gitmeleri hususunda yazılmıştır.

Hüküm 297

Gökçe Kazası'nda yaşayan Güloğluzade Ahmet'e eşkıya Küçük Alioğlu Dede Bey'in yakalanıp idam edilme görevine gitmeleri hususunda yazılmıştır.

Hüküm 298

Hamdullah Paşa'nın yaşının geçmesi ve ihtiyarlığı nedeniyle emekli edilip Kadıköy'de ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 299

Denizli hassı ve civarında bulunan kazalarda Hacı Hasan oğlu Halil nam eşkıyanın halka zulüm edip ve katl-i nüfusta bulunması sebebiyle idam edilmesi hususunda Denizli hassı kazalarının kadıları, naibleri, ayan ve zabitlerine gönderilen hüküm

Hüküm 300

Adapazarlı Hüseyin Paşa'nın Kapıcılar Kethüdası olan Ali nâm şakinin Kocaili dahilinde bulunan kazalarda ahaliye zulmünden dolayı cezasının verilip idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 301

Küçük Alioğlu Dede nâm şakinin yakalanmasına memur olanların bu hususa gereken önemi vermedikleri haberi alınmasından dolayı bu durumun incelenmesi ve memuriyetinde doğru davranmayanların belirlenmesi hususunda hüküm.

Hüküm 302

Denizli Hassı'na bağlı Gököyük Kazası'na tabi Derbend'de bulunan Hacı Hasanoğlu Halil nâm şakinin yanında bulunan üç dört yüz nefer adamlarıyla halka zulüm etmesinden dolayı bunun ve yanındakilerin cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 303

Karaosmanzade'ye Denizli Hassı'na bağlı Gököyük Kazası'na tabi Derbend'de bulunan Hacı Hasanoğlu Halil nâm şakinin yanında bulunan üç dört yüz nefer adamlarıyla halka zulüm etmesinden dolayı bunun ve yanındakilerin cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 304

Kocaili Sancağı Mutasarrıfı vezir Seyyid Ahmed Paş'aya Denizli Hassı'na bağlı Gököyük Kazasına tabi Derbend'de bulunan Hâcî Hasanoğlu Halil nâm şakinin yanında bulunan üç dört yüz nefer adamlarıyla halka zulüm etmesinden dolayı bunun ve yanındakilerin cezalarının verilmesi hususunda hüküm

Hüküm 305

Akçaşehir Ayanı Hâcî Alioğlu Osman nam şakinin yanında bulunan iki yüzden fazla adamıyla bazı karyeleri basıp yaktığı ve halka zulüm ettiği ayrıca Adapazarlı şaki Kara Osman'ı da yanında bulundurması sebebiyle bu şakiyi vermesi ve halktan zorla aldığı meblağı teslim etmesi şayet etmez ise cezalandırılması hususunda hüküm.

Hüküm 306

Karahisar-ı Sâhib Kazâsı'nda yeniçerilik iddiasında olan Serdâr-ı sâbık Kûlahcı Halil ve Silahdar Beşe ve İnyazlıoğlu ve Kör Veli oğulları ve Baba Alioğlu nam şakilerin sefer-i hümayundan firar ettikleri türlü türlü fenalıklara cesaret ettiklerinden buldukları mahalde cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 307

Pazarköy Ayanı olan Esad Bey'in karye ve kaza ahalilerine ettiği zulüm ve zarar ve katlinden dolayı cezasının verilmesi ve bu hususta İznik Ayanı'nın rehavette bulunup cezalandırmaması durumunda kendisinin cezalandırılacağı hususunda hüküm.

Hüküm 308

Sandıklı Kazâsı'nda ayanlık iddiasında olan El-hacc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve bunlara bağlı eşkıyaların halkın mal ve eşyaları ile hayvanlarını gasp etmelerinden cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 309

Sandıklı Kazâsı'nda ayanlık iddiasında olan El-hacc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve bunlara bağlı eşkıyalara asker ihrac edip yardım eden Anadolu Valisi vezir Alaaddin Paşa'ya ianeti durdurup askerlerini geri celb etmesine dair hüküm.

Hüküm 310

Adapazarlı Kara Osman nâm şakinin ele getirilmesini taahhüd eden Arif'in bu taahhüdünü yerine getirip şakinin cezasını verip kesik başının der-saadete göndermesi hususunda hüküm.

Hüküm 311

Elbistan Kazası'nda başıboş delil taifesinden Yalaklı Hasan nâm şakinin bazı kürd eşkıyaların desteğiyle Elbistan ve havalisini zabt etme düşüncesinde oldukları ayrıca surre-i hümayuna ve huccac-ı müslimine zarar vermeleri ve yollarını kesmeleri sebebiyle bu eşkıyaların cezalarının verilip bölgenin güvenliğinin temini hakkında hüküm.

Hüküm 312

Maden bakanlığı emini Mustafa'ya Elbistan Kazası'nda başıboş delil taifesinden Yalaklı Hasan nâm şakinin bazı kürd eşkıyaların desteğiyle Elbistan ve havalisini zabt etme düşüncesinde oldukları ayrıca surre-i hümayuna ve huccac-ı müslimine zarar vermeleri ve yollarını kesmeleri sebebiyle bu eşkıyaların cezalarının verilip bölgenin güvenliğinin temini hakkında hüküm.

Hüküm 313

Şam ve Trablusşam Valisi Hacc emiri ve Cerde başbuğu Genç Yusuf'a Elbistan Kazası'nda başıboş delil taifesinden Yalaklı Hasan nâm şakinin bazı kürd eşkıyaların desteğiyle Elbistan ve havalisini zabt etme düşüncesinde oldukları ayrıca surre-i hümayuna ve huccac-ı müslimine zarar vermeleri ve yollarını kesmeleri sebebiyle bu eşkıyaların cezalarının verilip bölgenin güvenliğinin temini hakkında hüküm.

Hüküm 314

Trablusşam'da bulunan ve Berber Mustafa denen eşkıyanın Müslümanhacılara zulmünden dolayı cezasının verilmesi ve vilayetin ve fukaranın asayişinin sağlanması hususunda hüküm.

Hüküm 315

Karataş Kazası Naibi'ne ve İçil Sancağı Mutasarrıfı, Ayan ve Zabıtları'ne, Trablusşam'da bulunan ve Berber Mustafa denen eşkıyanın Müslüman hacılara

zulmünden dolayı cezasının verilmesi ve vilayetin ve fukaranın asayişinin sağlanması hususunda hüküm.

Hüküm 333

Sandıklı Kazâsı'nda ayanlık iddiasında olan El-hacc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve bunlara bağlı eşkıyaların halkın mal ve eşyaları ile hayvanlarını gasp etmelerinden cezalarının verildiği ancak bazı hilelerle emr-i şerifin kaydını değiştirme kasdında oldukları haberi alınmış ve buna izin vermeyerek önceki emr-i şerife uygun hareket edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 334

Pazarköyü Ayanı olan Mir Ali Mir'in önceden verilen cezasının halka iyi davranmak ve kendisine belirtilen adede asker ile sefer-i hümayuna katılmak şartıyla af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 335

Keşablı Vacinoğlu Hâcî Mustafa nam eşkıyanın Trabzon dahilinde bulunan Giresun ve Keşab Kazaları'nı zapt edip içinde kaleler inşa ettiği ve o civarda bulunan asakir levazımını zapt etmesinden ve halka zulmünden dolayı Canik Muhassılı vekili olan Süleyman ve Süleyman maiyetine girmek üzere Şatırzade Osman ve Gönye vücuhundan Hacı Şahinzade Mehmed Bey'e ayrıca emr-i şerifler gönderilerek eşkıyanın ona yardım edenlerle beraber ortadan kaldırılmaları hususunda hüküm.

Hüküm 336

Trabzon ileri gelenlerinden Şatırzade Osman'a büyük bir askeri birlik ile eşkıya Keşablı Vacinoğlu Hâcî Mustafa'nın Trabzon dahilinde bulunan Giresun ve Keşab kazalarını zapt edip içinde kaleler inşa ettiği ve o civarda bulunan askeri levazımını zapt etmesinden ve halka zulmünden dolayı Canik Muhassılı vekili olan Süleyman ve Süleyman maiyetine girmek üzere Şatırzade Osman ve Gönye vücuhundan Hacı Şahinzade Mehmed Bey'e ayrıca emr-i şerifler gönderilerek eşkıyanın ona yardım edenlerle beraber ortadan kaldırılmaları hususunda hüküm.

Hüküm 337

Trabzon mütesellimi Kalcızade Memiş'e eşkıya Keşablı Vacinoğlu Hâcî Mustafa'nın Trabzon dahilinde bulunan Giresun ve Keşab kazalarını zabt edip içinde kaleler inşa ettiği ve o civarda bulunan askeri levazımatı zabt etmesinden ve halka zulmünden dolayı Canik Muhassılı vekili olan Süleyman ve Süleyman maiyetine girmek üzere Şatırzade Osman ve Gönnye vücuhundan Hacı Şahinzade Mehmed Bey'e ayrıca emr-i şerifler gönderilerek eşkıyanın ona yardım edenlerle beraber ortadan kaldırılmaları hususunda hüküm.

Hüküm 338

Gönnye Sancağı ileri gelenlerinden Hacı Şahinzade Mehmet Bey ve Memunzade Memiş, Beşe'nin oğlu Mustafa, Curdakoğlu Ömer, Hacı İsmailoğlu Ali ve Telataroğlu Osman'a eşkıya Keşablı Vacinoğlu Hâcî Mustafa ve adamlarının yakalanıp idam edilmeleri için yazılmıştır.

Hüküm 339

Erzurum'da vaki Kiği Mukataası'nın Voyvodası olan Mehmed Bey nam eşkıyanın ahaliye yaptığı zulüm nedeniyle cezasının verilmesi hususunda Erzurum Valisi Osman Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 340

Gazi Yusuf Ziya Paşa'nın eskiden delilbaşısı olan Malatyalıoğlu Mehmed namındaki eşkıyanın Canik kazalarında çok fazla eşya ve mal çaldığı ayrıca otuzdan fazla kadın ve on sekiz yirmi kadar genç erkeği yanında Malatya'ya götürmesi sebebiyle cezalandırılması ve yanında bulunanların kendi memleketlerine eşya ve malların da canib-i miriye aktarılması husûsunda hüküm.

Hüküm 341

Maktul Mehmed Paşa'nın kardeşi olan Kara Mahmud Bey adındaki şakinin Tiflis tarafında bulunan Rusyalılar ile ittifak edip Mağazird kalesini içindeki mühimmat ve saire ile onlara teslim edip Revan'a kaçmasından ve tekrar Kars üzerinde Mağazird kalesine varmak istediği ancak Kars'a girmemesi ve görüldüğü yerde cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 342

Önceden emekli olarak İstanköy'de ikametine karar verilen Seyyid Musa Paşa'nın hastalığı sebebiyle bir müddet İzmir'de ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 343

İzmir'de Bıçakçı Ahmed adında eşkıyanın İzmir Voyvodası olan İsmail'in oğlu Mehmed Emin'i öldürmesi sebebiyle başkalarına ibret olmak üzere cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 344

Seydigazi Kazasının'da Yarım Mahmud denen eşkıyanın önceden aldığı cezası af edilmesine rağmen tekrar şekavete cesaret etmesi sebebiyle cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 345

Sabık Maraş Vâlisi Abdullah Paşa'nın vezaretinin elinden alınmasıyla Tokad'da ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 346

İnegöllü Numan Beyzade Ömer Bey denilen eşkıyanın yanında bulunan adamlarıyla Gemlik Kazasını ve bazı karyeleri yakıp ahaliye zulüm ettiklerinden cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 347

Kars Muhafızı Kara Mahmud Bey'in önceden ferman verilen cezasının af edilip kaydının silinmesi hususunda hüküm.

Hüküm 348

Keşablı Laçinoğlu Hâcı Mustafa'nın önceden ferman verilen cezasının af edilip kaydının silinmesi hususunda hüküm.

Hüküm 348

Canik muhassılı vekili Süleyman'a Keşablı Laçinoğlu Hâcı Mustafa'nın önceden ferman verilen cezasının af edilip kaydının silinmesi hususunda hüküm.

Hüküm 349

Trabzon ileri gelenlerinden Şatırzade Osman'a Keşablı Laçinoğlu Hâcî Mustafa'nın önceden ferman verilen cezasının af edilip kaydının silinmesi hususunda hüküm.

Hüküm 350

Trabzon Mütesellimi Kalcızade Memiş'e Keşablı Laçinoğlu Hâcî Mustafa'nın önceden ferman verilen cezasının af edilip kaydının silinmesi hususunda hüküm.

Hüküm 351

Gönye sancağı vücuhundan Hâcî Şahinzâde Mehmed Bey ve Mahvizâde Memiş ve Sermekoğlu Mustafa ve Hurdakoğlu Ömer ve Hâcî İsmailoğlu Ali ve Talataroğlu Osman'a Keşablı Laçinoğlu Hâcî Mustafa'nın önceden ferman verilen cezasının af edilip kaydının silinmesi hususunda hüküm.

Hüküm 352

Keşablı Laçinoğlu Hâcî Mustafa'nın önceden ferman verilen cezasının af edilip kaydının silinmesi hususunda hüküm.

Hüküm 353

Gümüşhane'ye bağlı Avez karyesi Voyvodası Küçük Ali nam şakînin fukara ve reayaya eziyeti ve Gümüşhane eminlerine bağlı olmaksızın hareketleri ile voyvodalıktan azl edimesine ancak yerine gelen Ahmed nâm kimsenin voyvoda atanmasıyla onun hanesini bastığından ve sim madenlerinin çalışmasına engel olmasından dolayı cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 354

Erzurum Valisi Osman Paşa'ya Gümüşhane'ye bağlı Avez karyesi Voyvodası eşkıya Küçük Ali'nin idam edilmesi için hüküm.

Hüküm 355

Trabzon mütesellimi Memiş'e Gümüşhane'ye bağlı Avez karyesi Voyvodası eşkıya Küçük Ali'nin idam edilmesi için hüküm.

Hüküm 356

Sandıklı Kazâsı'nda ayanlık iddiasında olan El-hacc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve bunlara bağlı eşkıyaların halkın mal ve eşyaları ile hayvanlarını gasp etmelerinden cezalarının verilip eşya, mal ve hayvanların sahiblerine geri iade edilmesi hususunda terkin edilmiş hüküm.

Hüküm 357

Haleb Eyâleti uhdesinden alınan İbrahim Paşa'nın kendi çiftliğinde ikâmet edip umur-ı vilâyete müdahale etmemesi hususunda hüküm.

Hüküm 358

Sabık Maraş Beylerbeyisi olan Mehmed Paşa'nın devlete olan borçlarını ödemesi şartıyla mukataasında ikamet etmesine izin verilmişken Haleb Mütfüsü Cabrizade Abdullah'ın iftiralar atarak bu mukataayı zabt düşüncesinde olması üzerine Paşa'nın çiftliğinde ikametine ve kimsenin müdahale etmemesi hususunda hüküm.

Hüküm 359

Ordu-yı Hümâyun çarhacıbaşısı olan Ali'nin tayin olmuş olduğu sonra yerde emekli olarak ikâmeti hususunda hüküm.

Hüküm 360

Ankara Sancağı Mutasarrıfı olan Ali Rızanın Mir-i miranlıktan alınıb kapucubaşılağa tayin edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 361

Daha önce Aksaray Mutasarrıfı olan Selim'e iken Dergah-ı mualla kapıcılık görevine atandığına dair yazılmıştır.

Hüküm 362

Sabık Çorum Sancağı Mutasarrıfı Mehmed Arif'in emekli olarak evinde ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 363

Sabık Karahisar-ı Sahib Sancağı Mutasarrıfı Zeynelabidin Paşa'nın vezaretinin elinden alınmasıyla İzmir'de ikametini hususunda hüküm.

Hüküm 364

Sabık Kaim-makam Musa Paşa'nın devlete karşı hareketleri sebebiyle idam edilmesi için ferman çıktığından ve muhallefatinin da canib-i miriye alınması hakkında hüküm.

Hüküm 365

Medine-i Reha'da ayanlık iddiasında olan Ömer nam şakinin eski Rakka Valisi Seyyid Aleaddin Paşa'nı mallarını gasp etmesinden dolayı idam kararının alınması ve eşya ve mallarının canib-i miriye aktarılması hususunda hüküm.

Hüküm 366

Sabık Kaptan-ı Derya olan Seydi Ali Paşa'nın Bursa'da ikâmet edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 367

Kars Muhafızı Kara Mahmud Bey'in önceden ferman verilen cezasının af edilip kaydının silinmesi hususunda hüküm.

Hüküm 368

Sandıklı Kazâsı'nda ayanlık iddiasında olan El-hacc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa'nın önceden ferman ile karar verilen cezalarının terkin edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 369

Harburut'ta ortaya çıkan eşkıya zümresinden firar edenlerin ele geçirilmesi ve yakalananları günahsız olmamalarına dikkat edilerek eşkıyanın cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 370

Önceden Sakız ceziresi muhafazasına memur olan ancak ahali ve fukaraya hasar vermesi nedeniyle vezareti elinden alınan Yusuf Paşa'nın İstanköy'e ikamete gönderilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 371

Kastamonu Sancağı'nda bulunan İnebolu Kazas'nda sakin Altıkulacoğlu Hüseyin Bey'in önceden hakkında verilen cezasının terkîn edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 372

Paşalimanı ve Erdek Voyvodası olan Kahveci Mustafa'nın çeşitli zulüm ve ihaneti sebebiyle idam ve ortadan kaldırılması hususunda hüküm.

Hüküm 373

Maraş Sancağı'nda bulunan Zeytun karyesinde Sudakoğlu Hacmek isminde zımmînin fukaraya zulüm etmesi sebebiyle idam edilmesi ve eşya ve mallarının canib-i miriye gönderilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 374

Tayyar Paşa'nın Anadolu'da genel bir fesada sebebiyetinden dolayı idam ve ortadan kaldırılması hakkında hüküm.

Hüküm 375

Vezereti elinden alınan Osman Paşa'nın Gelibolu'da ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm

Hüküm 376

Eski Karahisar-ı Sahib Sancağı Mutasarrıfı ve vezareti elinden alınan Zeynelabidin Paşa'nın İzmir'de ikamet etmesine karar verilmişken kendisine verilen maaşın hayatını idame ettirmesine yetmeyeceği sebebiyle kendi memleketi olan İçil'de ikâmeti hususunda hüküm.

Hüküm 377

Kütahya'da bulunan Horul karyesi sakinlerinden Başağa denilen eşkıyanın padişahın gazabına uğramış olan Nasuhoğlu nam eşkıyaya yardım etmesi ayrıca halka zulmünden dolayı idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 378

Sabık Anadolu Vâlisi olup vezareti elinden alınan Alaaddin Paşa'nın emekli olarak Varna'da ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 379

Sabık Bender Muhafızı olan Hasan Paşa'nın vezaretinin elinden alınıp emekli olarak Edirne'de ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 380

Boğaz Nazırı olan Kabakçı olarak bilinen Mustafa'nın Midye ve başka yerleri kendi hükmü altına almak istemesi sebebiyle idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 381

Dergah-ı mualla yeniçerilerinden Seyyid Ömer ve Mustafa nam şahısların hilaf-ı rıza hareketleri nedeniyle İznik kalesinde kalebend edilmeleri hususunda hüküm.

Hüküm 382

Edirne civarında bulunan Timurtaş karyesi ahalisinden Kör Mustafa'nın ahaliye zulüm ve hırsızlığından dolayı cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 383

Daha önce hakkında cezalandırılmasına hüküm verilen Kazgancı Mustafa'nın Trabzon'a firar ettiği ve yakalanıp idam edilmesi hakkında Trabzon Valisi'ne yazılan hüküm.

Hüküm 384

Kazgancı Hâci Mustafa'nın cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 385

Kazgancı Hâci Mustafa'nın önceden verilen cezasının terkin edilerek af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 386

Emekli olarak Ahyolu'da ikamete memur olan Mustafa Paşa'nın canib-i miriye teslim etmesi gereken yüz kese akçeden kalan küsürü dersaadet'e geldiği üç güne kadar teslim edip burada bulunan çiftlikte ikamet etmesi hususunda hüküm.

Hüküm 387

Sadarettin ayrılan Memiş Hatayı Paşa'nın Bursa'da ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 388

Bahr-ı Sefid boğazı Ser-askeri olup ancak vezareti elinden alınan Mehmed Ragıb Paşa'nın Kütahya'da ikameti hususunda hüküm.

Hüküm 389

Emekli olarak Ahyolu'da ikamete memur olan Mustafa Paşa'nın canib-i miriye teslim etmesi gereken yüz kese akçeden kalan küsürü der-saadete geldiği üç güne kadar teslim edip burada bulunan çiftlikte ikamet etmesi hususunda hüküm verilmişken tekrar Ahyolu'ya ikâmete geri dönmesi hususunda hüküm.

Hüküm 390

Ragıb Paşa'nın Kütahya'da ikameti hususunda hüküm verilmesine rağmen bu hükmün değiştirilip ikamet yerinin Kütahya'dan Bursa'ya tahvili hususunda hüküm.

Hüküm 391

Firari olan Abdurrahman Paşa ve yanındaki eşkıyaların Kütahyaya firar ettiklerinden ve halkın bunlara karşı geldiğinden yalnız Germiyanzâde Hacı Mehmed'in bunlara yardım etmesi aşikar olduğundan Germiyanzade'nin cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 392

Denizli Hassı ve civarında bulunan kazalarda Hacı Hasanoğlu Halil nam eşkıyanın halka zulüm edip ve katl-i nüfusta bulunması sebebiyle idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 393

Mir-i mirân olan Rişvanzâde Abdurrahman'ın Malatya sancağını malikanelik olarak kendi eline almasından ve halka zulmünden dolayı mir-i miranlığının elinden alınması hakkında hüküm.

Hüküm 394

Akçahisarlı Kapudan Paşa'nın Süleyman Paşa'nın olduğu yeri basıp muharebeye sebep olmasından mir-i miranlığı elinden alınıp Akçahisar'da ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 395

Emekli olarak Ahyolu'da ikamete memur olan Mustafa Paşa'nın teslim etmesi gereken mebalıĝden kalan kusuru teslim etmek şartıyla burada bulunan çiftlikte ikamet etmesi hususunda hüküm.

Hüküm 396

Serdârlar kâtibi sâbık Osman ve başyazıcı sâbık Mehmed Tahir ve şâkirdler halifesi sâbık büyük kisedâr Şemseddin'in hilâf-ı rızâ hareketleri nedeniyle sürgün olunmuşlarken üçünün Tekfurdağı'nda oldukları haber alındığından üçününde burada cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 397

Eski Bolu Voyvodası olan Maktul İbrahim'in karındaşı olan Halil nam eşkıyanın hilaf-ı rızâ hareketleri ve mezaliminden dolayı idamı hususunda hüküm.

Hüküm 398

Kastamonu Mütesellimi'ne eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşı Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 399

Beypazarı Voyvodası'na eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşı Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 400

Mihaliççik Kazası Ayanı'na eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşı Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 401

Nallıhan Ayanı'na eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşı Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 402

Üsküp Ayanı Topçuzade Mehmet'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşı Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 403

Akçaşehir Kazası Ayanı Silahşör Osman'a eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 404

Mudurnu Kazası Ayanı hassa Silahşörlerinden Hacı Emin'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 405

Erikli Kazası Ayanı Ali'ye eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 406

Alaylı Kazası Ayanı Yazıcıoğlu Hüseyin'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 407

Palu Kazası Ayanı Çukadaroğlu Mustafa'ya eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 408

Kızılıcak Ayanı Hacı Salih'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 409

Bartın Kazası Ayanı Süleyman'a eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 410

Amasra Kazası Ayanı Haydutoğlu Mehmet'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 411

Düzce Kazası Ayanı Seyyit Ahmet'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktül İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 412

Eski Bolu Voyvodası olan Maktul İbrahim'in karındaşı olan Halil nam eşkıyanın hilaf-ı rızâ hareketleri ve mezaliminden dolayı idamı hususunda hüküm.

Hüküm 413

Dergah-ı Ali kapıcıbaşlarından Ayaş Müftüsü'ne eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülİbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 414

Eski Bolu Voyvodası olan Maktul İbrahim'in karındaşı olan Halil nam eşkıyanın hilaf-ı rızâ hareketleri ve mezaliminden dolayı idamı hususunda hüküm.

Hüküm 415

Sabık Derya Kapudanı olan Seydi Ali Paşa'nın vezaretinin elinden alınarak Karahisar-ı Sâhib'de ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 416

Mir-i mirân olan Rişvanzâde Abdurrahman'ın Malatya sancağını malikanelik olarak kendi eline almasından ve halka zulmünden dolayı mir-i miranlığının elinden alınması ve idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 417

Mir-i mirân olan Rişvanzâde Abdurrahman'ın Malatya sancağını malikanelik olarak kendi eline almasından ve halka zulmünden dolayı mir-i miranlığının elinden alınması ve idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 418

Behisni Kazası'nda ortaya çıkan ve halka zulüm edip onları mal ve canlarıyla namuslarına tasallut eden ehl-i fesâd grubunun cezalarının verilmesi için Adana Valisi Behram Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 419

Halep Valisi İbrahim Paşazade ve Mehmet Paşa'ya Besni Kazas'nda ortaya çıkan eşkıyanın ortadan kaldırılması için yazılmıştır.

Hüküm 420

Eski Bolu Voyvodası olan Maktul İbrahim'in karındaşı olan Halil nam eşkıyanın hilaf-ı rızâ hareketleri ve mezaliminden dolayı idamında me'mur olan Bolu Voyvodası'nın maiyetinde olan Ayanlarla beraber bir an evvel bu emrin yerine getirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 421

Kastamonu Mütesellimi'ne eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülİbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 422

Beypazarı Voyvodası'na eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülİbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 423

Mihaliççik Kazası Ayanı'na eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülİbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 424

Üsküp Ayanı Kapıcıbaşı Topçuzade Mehmet'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülİbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 425

Akçaşehir Kazası Ayanı Silahşör Osman'a eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülİbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 426

Mudurnu Kazası Ayanı Silahşör Hacı Emin'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülİbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 427

Erikli Ayanı Ali'ye eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 428

Alaylı Ayanı Yazıcıoğlu Hüseyin'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 429

Palu Kazası Ayanı Çukadaroğlu Mustafa'ya eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 430

Kızılcık Kazası Ayanı Hacı Salih'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 431

Bartın Kazası Ayanı Süleyman'a eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 432

Amasra Ayanı Haydutoğlu Mehmet'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 433

Düzce Ayanı Seyit Ahmet'e eşkıyalık yapan eski Bolu Voyvodası Maktülbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi görevine idaresindeki kazaların ayanı ve birliğindeki askeri ile birlikte gitmesi için yazılmıştır.

Hüküm 434

Behisni Kazası'nda ortaya çıkan ve halka zulüm edip onları mal ve canlarıyla namuslarına tasallut eden ehl-i fesâd grubunun kimler olduğunun araştırılıp cezalarının verilmesi için Adana Valisi Behram Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 435

Daha önce Maraş beylerbeyi olan Kalender Paşa'ya Behisni Kazas'nda ortaya çıkan ve halka zulüm edip onları mal ve canlarıyla namuslarına tasallut eden ehl-i fesâd grubunun kimler olduğunun araştırılıp cezalarının verilmesi için Adana Valisi Behram Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 436

Hass Boybeyi Hüseyin'e Behisni Kazas'nda ortaya çıkan ve halka zulüm edip onları mal ve canlarıyla namuslarına tasallut eden ehl-i fesâd grubunun kimler olduğunun araştırılıp cezalarının verilmesi için Adana Valisi Behram Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 437

Boybeyi Süleyman'a Behisni Kazası'nda ortaya çıkan ve halka zulüm edip onları mal ve canlarıyla namuslarına tasallut eden ehl-i fesâd grubunun kimler olduğunun araştırılıp cezalarının verilmesi için Adana Valisi Behram Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 438

Ayıntap Voyvodası İbrahim'e Behisni Kazası'nda ortaya çıkan ve halka zulüm edip onları mal ve canlarıyla namuslarına tasallut eden ehl-i fesâd grubunun kimler olduğunun araştırılıp cezalarının verilmesi için Adana Valisi Behram Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 439

Ferik Boybeyi Mehmet'e Behisni Kazası'nda ortaya çıkan ve halka zulüm edip onları mal ve canlarıyla namuslarına tasallut eden ehl-i fesâd grubunun kimler olduğunun araştırılıp cezalarının verilmesi için Adana Valisi Behram Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 440

Siverek Voyvodası Ahmet'e Behisni Kazası'nda ortaya çıkan ve halka zulüm edip onları mal ve canlarıyla namuslarına tasallut eden ehl-i fesâd grubunun kimler olduğunun araştırılıp cezalarının verilmesi için Adana Valisi Behram Paşa'ya gönderilen hüküm.

Hüküm 441

Önceden Üsküdar'da emekli olarak ikamet ettirilmesine hüküm verilen Mustafa Paşa'nın Bolu'da ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 442

Emekli olarak Üsküdar'da yaşayan eski Kaptan-ı derya Salih Paşa, Safranbolu Kazası naibi ve mübaşiri gedikliye Önceden Üsküdar'da emekli olarak ikamet ettirilmesine hüküm verilen Mustafa Paşa'nın Bolu'da ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 443

Emekli olarak Bursa'da yaşayan Memiş Paşa, Sakız adası Naibi'ne ve Mübaşiri'ne Önceden Üsküdar'da emekli olarak ikamet ettirilmesine hüküm verilen Mustafa Paşa'nın Bolu'da ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 444

Eski Kaptan-ı derya olup emekliye ayrılıp Bursa'da yaşayan Seydi Ali Paşa, Karahisar-ı Sahib Naibi'ne ve Mübaşiri'ne Karahisar-ı Sahip'e yerleşmesi hususunda hüküm.

Hüküm 445

Önceden Bolu'da ikamete memur kılınan Mustafa Paşa'nın memuriyetinin tahvil ile Rodos'a memur olduğu ve bir an önce Rodos'a gitmesinin emrolunduğu hususunda hüküm.

Hüküm 446

Önceden Rodos ceziresinde ikâmetine karar verilen Mustafa Paşa'nın ikâmet yerinin İzmir'e tahvil edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 447

Sabık Karaman Vâlisi olan Mehmed Hakkı Paşa'nın vezaretinin elinden alınıp İstanköy cezaresinde ikâmet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 448

Kemah ve Gürhas kazalarından sorumlu olan Azizzade Abdalbaki ve karındaşı Abdullah Timur'un maadin-i hümayun kanunlarına uygun hareket ederlerken Hasan Bey denilen şakinin bunlara saldırmasından dolayı cezasısını verilmesi ve maadin-i hümayunun işlemesine engel olmayıp halkın refahına ehemmiyet verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 449

Emin ve Çemişgezek ve Karahisar-ı Şarki Voyvodaları'na Kemah ve Gürhas Kazaları'ndan sorumlu olan Azizzade Abdalbaki ve kardeşi Abdullah Timur'a saldıran eşkıya Hasan'ın yakalanıp cezalandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 450

Erzurum Valisi şark bölgesi seraskeri Ahmet Paşa'ya Kemah ve Gürhas Kazaları'ndan sorumlu olan Azizzade Abdalbaki ve kardeşi Abdullah Timur'a saldıran eşkıya Hasan'ın yakalanıp cezalandırılması için yazılmıştır.

Hüküm 451

Donanma-yı hümayunda istihdam edilmek üzere Eskişehir Kazası'ndan yirmi beş nefer kalyoncunun tersane-i amireye bir an önce gönderilmesi lakin Abdurrahman nâm şakinin bu irsale mâni olmasıyla şakinin cezasının verilip kalyoncu neferlerinin sevki hususunda hüküm.

Hüküm 452

Mir-i Mirân'dan Kandıralı Mehmed'in hilaf-ı rıza hareketleri sebebiyle tuğ ve sancağının elinden alınıp Rodos'a sürgün ve orada kalebend ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 453

Mir-i mirândan Kandıralı Mehmed'in hilaf-ı rıza hareketleri sebebiyle tuğ ve sancağının elinden alınıp Rodos'a sürgün ve orada kalebend olması için karar verilmiş olmasına rağmen Mehmed'in firar etme durumunun olması nedeniyle Anadolu sahiliyle

Akdeniz boğazına kadar olan kazaların kadıları ve naiblerine bu hususun önemini bildiren hüküm.

Hüküm 454

İstanbul'dan Rumeli sahili boğazına kadar olan bölge sorumlularına Kandıralı Mehmed'in kanuna aykırı hareketleri sebebiyle tuğ ve sancağının elinden alınıp Rodos'a sürgüne gönderilirken firar etme ihtimaline binaen gereken önlemin alınması için hüküm.

Hüküm 455

Medine-i Üsküdar'a bağlı Kuru-yı hümayun dâhilinde vaki' Kayışpınardağı ve Aydos ve Karanlıkdere ve Receb Ağa isimindeki mahallerde üç beş eşhas eşkıyanın ortaya çıkıp yol kesdikleri ve katl-i nüfus ile eşya ve malları gasp etmelerinden dolayı bu şahısların cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 456

Eski kaptan-ı derya olan Ali Paşa'nın fenn-i deryada mahir olmaması nedeniyle kendisine yeni bir görev verilinceye kadar İznikmid'de ikâmet ettirilmesi husûsunda hüküm.

Hüküm 457

Eski Ergani madeni vekili Nimetullah nam şakinin fitne ve fesada cesaret etmesinden dolayı cezasının verilmesi ayrıca Bağdad'a kaçıp oradan Diyarbekir'e gelme ihtimali olması nedeniyle bu tarafa gelmesinin engellenmesi eğer engellenemezse idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 458

Ergani, Ekil, Çirmik, Kalik, Çükete, Batahir, Siverek ve Harran idarecileri, Voyvoda, Subaşları ve Zabitlere Eski Ergani madeni vekili Nimetullah nam şakinin fitne ve fesada cesaret etmesinden dolayı cezasının verilmesi ayrıca Bağdad'a kaçıp oradan Diyarbekir'e gelme ihtimali olması nedeniyle bu tarafa gelmesinin engellenmesi eğer engellenemezse idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 459

Keban ve Ergani maden vekili Ahmet'e Eski Ergani madeni vekili Nimetullah nam şakinin fitne ve fesada cesaret etmesinden dolayı cezasının verilmesi ayrıca Bağdad'a kaçıp oradan Diyarbekir'e gelme ihtimali olması nedeniyle bu tarafa gelmesinin engellenmesi eğer engellenemezse idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 460

Trablusşam Mütesellimi Berber Mustafa'nın idam edilmesi kararının Sayda Valisi'nin gönderdiği tahrirata binaen ve Berber Mustafa'nın hilaf-ı rıza harekette bulunmaması ve Akka'da ikamet etmesi şartıyla kaldırıldığı husûsunda hüküm.

Hüküm 461

Şam ve Trablusşam Valisi'ne Eski Ergani madeni vekili Nimetullah nam şakinin fitne ve fesada cesaret etmesinden dolayı cezasının verilmesi ayrıca Bağdad'a kaçıp oradan Diyarbekir'e gelme ihtimali olması nedeniyle bu tarafa gelmesinin engellenmesi eğer engellenemezse idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 462

Hakkında idam fermanı verilen Hâcı Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 463

Kastamonu Mütesellimi'ne hakkında idam fermanı verilen Hâcı Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 464

Beypazarı Voyvodası'na hakkında idam fermanı verilen Hâcı Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 465

Mihaliççık Kazası Ayanı'na hakkında idam fermanı verilen Hâcı Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 466

Nallıhan Ayanı'na hakkında idam fermanı verilen Hâcî Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 467

Üsküp Ayanı Kapıcıbaşı Tuzcuzade Mehmet'e hakkında idam fermanı verilen Hâcî Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 468

Akçaşehir Kazası Ayanı Silahşör Osman'a hakkında idam fermanı verilen Hâcî Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 469

Mudurnu Kazası Ayanı Silahşör-i hassadan Hacı Emin'e hakkında idam fermanı verilen Hâcî Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 470

Erikli Kazası Ayanı Yazıcıoğlu Hüseyin'e hakkında idam fermanı verilen Hâcî Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 471

Alaylı Kazası Ayanı Çukadaroğlu Msutafa'ya hakkında idam fermanı verilen Hâcî Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 472

Palu Ayanı Hacı Salih'e hakkında idam fermanı verilen Hâcî Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 473

Kızılcık Kazası Ayanı Süleyman'a hakkında idam fermanı verilen Hacı Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 474

Bartın Kazası Ayanı Süleyman'a hakkında idam fermanı verilen Hacı Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 475

Amasra Kazası Ayanı Haydutoğlu Mehmet'e hakkında idam fermanı verilen Hacı Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 476

Düzce Kazası Ayanı Seyit Ahmet'e hakkında idam fermanı verilen Hacı Ahmedzâde Halil'in din düşmanı olan müşriklerle olan savaşta maiyetiyle orduya hizmet etmesinden dolayı cezasının af edildiği hususunda hüküm.

Hüküm 477

Seyfullah Paşazade Yakovalı'nın Hurşid Ahmed Paşa'nın maiyetinde sefer-i hümayuna katılmakta ayak diremesi nedeniyle Mir-i miranlığının elinden alınması hususunda hüküm.

Hüküm 478

Seraskere yazılan bu hükümde Seyfullah Paşazade Yakovalı'nın Hurşid Ahmed Paşan'ın maiyetinde sefer-i hümayuna katılmakta ayak diremesi nedeniyle Mir-i miranlığının elinden alındığı yazılmıştır.

Hüküm 479

Sandıklı Kazâsı'nda ayanlık iddiasında olan El-hacc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve bunlara bağlı eşkıyaların halkın mal ve eşyaları ile hayvanlarını gasp etmelerinden cezalarının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 480

Bolu Voyvodası esbak Hâcî Ahmedoğlu Maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm eşkıyanın yaptıklarının cezasının verilmesinde çok zaman geçtiği ve bir an önce yakalanıp cezasının verilmesi hususunda Bolu Voyvodası'na ve bu işe memur olan mübaşire gönderilen hüküm.

Hüküm 481

Kastamonu Mütesellimi'ne eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 482

Beypazarı Voyvodası'na eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 483

Mihaliççık Kazası Ayanı'na eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 484

Üsküp Ayanı Kapıcıbaşı Topçzade Mehmet'e eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 485

Akçaşehir Kazası Ayanı Osman'a eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 486

Mudurnu Kazası Ayanı Hacı Emin'e eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 487

Erikli Kazası Ayanı Ali Molla'ya eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 488

Alaylı Kazası Ayanı Yazıcıoğlu Hüseyin'e eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 489

Palu Kazası Ayanı Çukadaroğlu Mustafa'ya eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 490

Kızılcık Ayanı Hacı Salih'e eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 491

Bartın Ayanı Süleyman'a eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 492

Amasra Ayanı Haydutoğlu Mehmet'e eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 493

Seyit Ahmet'e eşkıya Halil'in bir an önce yakalanıp idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 494

Önceden Mir-i miranlığı elinden alınıp Rodos kalesinde kalebend olması ferman olan Kandıralı Mehmed'in Rodos'a giderken Boğazhisar'da karaya çıkıp Üsküdar'a gideceğim diyerek firar ettiği ve Rumeli'nin her neresinde görülürse idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 495

Rumeli'nin sağ koluna Rodos kalesine hapsedilmesine ferman verilen Kandıralı Mehmet'in Rodos'a giderken firar etmesi üzerine görüldüğü yerde idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 496

Rumeli'nin orta koluna Rodos kalesine hapsedilmesine ferman verilen Kandıralı Mehmet'in Rodos'a giderken firar etmesi üzerine görüldüğü yerde idam edilmesi hakkında hüküm.

Hüküm 497

Diyarbakir Voyvodası sabık Güranlıoğu Kapucubaşı Mustafa nâm melunun yaptığı mezâlim nedeniyle kapucubaşılığının elinden alındığı ayrıca elinde olan bütün serveti ve eşyalarının canib-i miriye devredilip defterinin tutulması hakkında hüküm.

Hüküm 498

Diyarbakir Voyvodası sabık Güranlıoğu Kapucubaşı Mustafa nâm melunun yaptığı mezâlim nedeniyle kapucubaşılığının elinden alındığı ve idam cezasının yerine getirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 499

Önceden hakkında irade ile ceza hükmü olan defterdâr-ı sabık Seyyid Mehmed Emib Behiç'in suçlarının af edildiğı hakkında hüküm.

Hüküm 500

Hakkında cezalandırılmasına ferman olan Bolu Voyvodası esbak Maktul Hâcı İbrahim'in kardeşi Halil'in cezasının verilmesi için Bolu Voyvodası İbrahim Yümni ve maiyetinde yer alan ayanlara gönderilen hüküm.

Hüküm 501

Önceden sürgün olarak Bolu'ya gönderilen Sadrazam Kethüdası Mehmed Raşid'in idamı hususunda hüküm.

Hüküm 502

Eski Bolu Voyvodası İbrahim'in kardeşi olan Halil nam şakinin halkın üzerinden eziyetlerinin kalması için ortadan kaldırılması hususunda hüküm.

Hüküm 503

Eski Bolu Voyvodası İbrahim'in kardeşi olan Halil nam şakinin yakalanmasında Bolu Voyvodası maiyetine katılmakta geç kalan Beypazarı Voyvodası'nın bir an önce

voyvodanın maiyetine katılması ve şakinin cezasının verilmesi emrini yerine getirmesi hususunda hüküm.

Hüküm 504

Eski Bolu Voyvodası İbrahim'in kardeşi olan Halil nam şakinin yakalanmasında Bolu Voyvodası maiyetine katılıp şakinin cezasının verilmesi için Kürd Alişan Beyzade'ye gönderilen hüküm.

Hüküm 505

Eski Bolu Voyvodası İbrahim'in kardeşi olan Halil nam şakinin yakalanmasında Bolu Voyvodası ve civâr kazaların ayanlarının memur olduklarının ve birlikte çalışıp bir an önce şakinin gerekli cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 506

Eski Bolu Voyvodası İbrahim'in kardeşi olan Halil nam şakinin yakalanmasında Dergâh-ı mualla kapucubaşlarından Ayaş Müftizâde Esad ve Bolu Voyvodası ve civâr kazaların ayanlarının memur olduklarının ve birlikte çalışıp bir an önce şakinin gerekli cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 507

Eski Bolu Voyvodası İbrahim'in kardeşi olan Halil nam şakinin yakalanmasında gerekenin yapılması ayrıca şakiye yardım edilme hususunun engellenmesi için Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a gönderilen hüküm.

Hüküm 508

Eski Alaiye Sancağı Mutasarrıfı olup vezareti elinden alınan İbrahim Paşa'nın Gelibolu'da ikamet ettirilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 509

Hakkında idamına dair ferman verilen Ahmedoğlu Halil nam eşkıyaya bazı Çerkes eşkıya tarafında yardım edildiği haberinin alınması üzerine Ahmedoğlu Halil'in hükmünün infazına ve yardımların kesilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 510

Çerkeş'ten Tosya'ya varıncaya kadar olan kazaların hakimleri, ayanları, zabıtları ve devlet görevlilerine hakkında idam fermanı verilen eşkıya Ahmedoğlu Halil'in idam cezasının infaz edilmesi hususunda yazılmıştır.

Hüküm 511

Sabık Rikâb-ı Hümayun Ka'im-makamı olan Hasan Paşa'nın emekli olarak Kadıköy'de ikâmeti hususunda hüküm.

Hüküm 512

Hâcı Ahmedoğlu Halil adındaki eşkıyanın cezasının verilmesine memur olan Bolu Voyvodası'nın maiyetinde olan askerin perişan olduğu ancak yine de bu hususa gereken önemi verip şakinin yakalanıp cezasının verilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 513

Bolu Voyvodası sâbık hâcı Ahmedoğlu maktûl İbrahim'in karındaşı Halil'in def edilmesi ve Bolu ve Viranşehirde bulunan emvâl-i mirinin tahsili hususunda Bolu Voyvodası İbrahim Yümni ve Bolu'da buluna kazaların kadıları ve naibleri ile ayan ve zabıtana gönderilen hüküm.

Hüküm 514

Sandıklı Kazâsı'nda ayanlık iddiasında olan El-hacc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve bunlara bağlı eşkıyaların halkın mal ve eşyaları ile hayvanlarını gasp etmelerinden cezalarının verilmesi ve halka zulüm edilmemesi hususunda Karahisar-ı sahib Mütesellimi'ne Sandıklı Kazası Naibine ve Sandıklı Kazası'nın kadıları ve naiblerine ve Kütahya Mütesellimi'ne bu hususta gerekenin yapılması için gönderilen hüküm.

Hüküm 515

Şeyhli Ayanı Çorbacızade'ye Sandıklı Kazası'nda ayanlık iddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 516

Kendir arasında yaşıyan Gülnuşoğlu'na Sandıklı Kazası'nda ayanlık iddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 517

Amasya'da Kara Hüseyin denen eşkıyanın yanına topladığı adamlarla çarşı ve pazarda halka zulüm ve hırsızlık ettikleri nedeniyle halkın refahının sağlanması ve bu eşkıyaların ortadan kaldırılması için Amasya Naibi ve Mütesellimi'ne göndilen hüküm.

Hüküm 518

Önceden İzmir'de emekli olarak ikametine emir olunan Mustafa Paşa'nın İzmir'in havasından rahatsızlığı nedeniyle ikamet yerinin Sakız adasına tahvili hususunda hüküm.

Hüküm 519

Anadolu kadılarında olan Hacı Osman'ın fitne ve fasid olmasından Mağosa'ya sürgün edildiği lakin etrafa fesad yayması nedeniye Şeyhül-islamdan alınan işaretle kadının görüldüğü yerde cezasının verilip ortadan kaldırılması için kadılara ve naiblere ve zabıtana gönderilen hüküm.

Hüküm 520

Akyazı Kazas'nda ayanlıkiddiasına olan Yüncüoğlu İbrahim ve yine bu kazada bulunan bazı köylerdeki Yunus ve Bozacıoğlu Ahmed ile beraber önemli bir seferin tatiline sebep oldukları ve İbrahim'in Rodos'a sürgün edildiği ancak firar edip yanındakilerle beraber katl-i nüfusa ve gasp-ı emval ettiklerinden halkın refahı ve huzuru için bu şakilerin ortadan kaldırılması hususunda hüküm.

Hüküm 521

Hakkında cezalandırılmasına ferman olan Bolu Voyvodası esbak Maktul Hacı İbrahim'in kardeşi Halil'in cezasının verilmesi için Bolu Voyvodası İbrahim Yümni ve maiyetinde yer alan ayanlara gönderilen hüküm.

Hüküm 522

Kastamonu Mütesellimi'ne Maktul İbrahim'in kardeşi Halil'in yakalanıp idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 523

Beypazarı Voyvodası'na, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 524

Mihaliççik Kazası Naibi'ne ve Ayanı'na ve mübaşire, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 525

Üsküp Ayanı Tuzcuzade'ye, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 526

Akçaşehir Kazası Ayanı Osman ve mübaşire, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 527

Mudurnu Kazası Ayanı Hacı Emin'e ve mübaşire, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Halil oğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 528

Erikli Kazası Ayanı Ali Molla'ya, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 529

Alaylı Kazası Ayanı Yazıcıoğlu Hüseyin'e, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 530

Palu Kazası Ayanı Çukadaroğlu Mustafa ve mübaşire, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 531

Kızılcık Ayanı Süleyman ve mübaşire, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 532

Bartın Kazası Ayanı Süleyman ve mübaşire, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 533

Amasra Kazası Ayanı Haydudoğlu Mehmet ve mübaşire, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Halil oğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 534

Düzce Kazası Ayanı Haydutoğlu Mehmet ve mübaşire, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 535

Kürt Alişanzade'ye ve mübaşire, Sandıklı Kazası'nda ayanlıkiddiasıyla eşkıyalık yapan Hacı Haliloğulları Cevre Halil, kardeşleri ve adamlarının yakalanıp idam edilmesi hususunda hüküm.

Hüküm 536

Hakkında cezalandırılmasına ferman olan Bolu Voyvodası esbak Maktul Hâci İbrahim'in kardeşi Halil'in cezasının verilmesi için Bolu ve Viranşehir Voyvodası İbrahim Yümni ve maiyetinde yer alan ayanlara gönderilen hüküm.

Hüküm 537

Bolu Voyvodası İbrahim Yümni ve Ocak tarafından atanan mübaşire eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 538

Kastamonu Mütesellimi ve Kapıcıbaşı'na idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 539

Beypazarı Voyvodası'na idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 540

Mihaliççik Kazası Ayanı'na idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 541

Üsküp Ayanı Tuzcuzade Mehmet'e idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 542

Akçaşehir Ayanı Silahşor Osman'a idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 543

Mudurnu Ayanı Silahşor Hacı Emin'e idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 544

Erikli Ayanı Ali Molla'ya idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 545

Alaylı Ayanı Yazıcıoğlu Hüseyin'e idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 546

Palu Ayanı Çukadaroğlu Mustafa'ya idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 547

Kızılcık Ayanı Hacı Salih'e idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 548

Bartın Ayanı Süleyman'a idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 549

Amasra Ayanı Haydutoğlu Mehmet'e idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 550

Düzce Ayanı Seyit Ahmet'e idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

Hüküm 551

Kürt Alişanzade'ye idaresindeki asker ile Bolu Voyvodası'nın birliğine katılarak eski Bolu Voyvodası Hacı Ahmetoğlu İbrahim'in kardeşi Halil isimli eşkıyanın idam edilmesi için yazılmıştır.

2.2. Metin Transkripsiyonu

Bismihi Subhânehu Defter-i Mühimme-i Mektûme

**Der-zaman-ı Sadr-ı Sudûri'l-vüzerâ Hazret-i Hâfız İsmail Paşa Yesserallahu
Mâ Yeşâu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb Ahmed Vasıf Efendi Nâle Mâ
Yetemeşşullah El-vâki' Sene 'İşrîn ve Mi'eteyn ve Elf Fî Evâsıt-ı Cumâde'l-ulâ**

*Mektûmen tahrir olunmuş olmağla battâlî mühimme torbasındadır Ca sene
(1)220*

S.1-H.1

Trabzon kadısına ve Trabzon sancağında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve müftiler ve 'ulemâ ve zâbitân ve ağavât ve bi'l-cümle ahâli-i vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Bundan akdemce Amasya sancağı mütesellimliğinin iltizâmı hasbe'l-iktizâ Trabzon vâlisi Tayyar Paşanın 'uhdesinden sarf ve tahvîl ve dergâh-ı mu'allam kapucu başlarından mirahor-ı ulâ pâyesiyle Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhunun 'uhdesine ihâle ve tefvîz kılındığından müşârün-ileyh Tayyar Paşa bu maddeyi vesile ederek mumâ-ileyh Cabbarzâde'ye 'adâvet ve nefsâniyyet peydâ ve Cabbarzâdenin i'dâm ve izâlesiyçün hakkında fermân sâdır oldu diye tertîb-i cezâsına me'mûrum diyerek envâ' güne erâcif ve ekâzib ve hile ve desâyisden 'ibâret buyrulduklar neşriyle ikâz-ı fitne ve fesâda ictisâr ve mumâ-ileyh Cabbarzâdenin üzerine asker sevkiyle muhârebe ve mukâteleye ibtidâr üzre olduğu tahkik-gerde-i şehriyârânem olub mukâta'a-i merkûme vesilesiyle zuhûr eden şikâk ve münâza'anın def'i ve ref'i ve aralıkda fukarâ-yı ra'iyetin bi-mecâl-i hasâr olmakdan hıfz ve himâyeleri zımnında mukâta'a-i merkûme mütesellimliği derhâl Cabbarzâde mumâ-ileyhin 'uhdesinden fekk ile tarafeynden birine verilmeyüb Âsitâne-i sa'âdetimden başka âdemin 'uhdesine ihâle ve mahaline ba's u itâre olduğundan ma'ada tahaddüs eden ve şikâk ve cidâlin izâle ve imhâsıyla ıslâh-ı zâtü'l-beyyine ikdâm ve dikkat eylemek üzre dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Mir Esad dâme mecduhu taraf-ı devlet-i 'aliyyemden me'mûr ve ta'yîn kılınub tarafeyne nush ve bend ve tehdid ve inzârı şâmil başka başka evâmir-i ekide-i pâdişâhânem ihzâr ve tesyâr

olunmuş ise dahi paşa-yı merkûm sâlik olduğu tarîk-i fesâd ve habâsetten keff-i yed eyleyüb mecbûl olduğu habîs-i tıynet ve mâye-i redâ'et ve mefsedetî muktezâsınca zamîr-i habâset-semîrinde merkûz olan mel'aneti icrâ için 'ulemâ şeklinde biraz haşerât peydâ ve taraf-ı şeyhü'l-İslâmdan fetevâ vardır diyerek sahte fetevâ ibrâz ve kendü mel'anet ve mefsedetine revâc vermek ve kâffe-i ehl-i İslâm arasına âteş-i fitne ilkâ ile birbirleriyle mukâtele ettirmek ve bu vesile ile kendisi aralıkda merâm-ı fâsidine nâ'il olmak za'm-ı batıl ve iğfâl-i 'atılıyla kemâl-i hile ve hud'asından nâşi dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri bayraklarına taklid bayraklar küşâd ve devlet-i 'aliyyemin kadîm ve sâdık ve mu'temed rızâ-cûy ve fermân-ber kırk bir kabl ile yerilür mutî' ve münkâd kulları olan yeniçeri zümresini tahrik ve ifsâd dâ'iyye-i fâsidesiyle etrâf kazâlara envâ' kizb ve durû'dan 'ibâret kâğıtlar neşr ve başına cem' ettiği haşerât ile mukâteleye ibtidâr üzre olduğundan bâği-i merkûmun hakkında ahkâm-ı şer'iyyeden ne lâzım gelir deyu bi'l-fi'il Şeyhü'l-İslâm ve müftiyü'l-enâm olan Mevlânâ Salihzâde Ahmed Esad edâmallahu te'ala fezâ'ilehudan istiftâ oldukda Tayyar Paşa nâm şakî başına bir mikdâr eşkiyâ cem' ve bir mahalde kıtâl için tecemmü' ve tehyîce ve bi'l-ittifâk müslimîn ile kıtâle mübâderet ile sultanü'l-müslimîn hullidet hilâfetuhu ve ilâ-yevmi'd-din hazretlerinin itâ'atinden hurûc edip bâği olsalar mezbûrların ve âna tâbî' olub ittifâk ve ittihâd ile mu'in olanların (bismillahirrahmanirrahim) fe-katilü elleti tebga hatta tefaa ila emerillah nass-ı kerîmi mantûkunca kıtâlleri helâl ve farz olur mu el-cevâb olur deyu fetvâ-yı şerîfe verilmekle taraf-ı şer'-i enverden verilen fetvâ-yı şerîfe mûcebince şakî-i merkûmun üzerine varılıb levs-i vücûd-ı habâset âlûdundan hıttâ-i Anadolu'yu tasfiye ve tathîr ve zîr-i destân âlûdun ahâli-i memleket ve 'aceze-i ra'iyyeti şürûr ve mefsedetinden tahlis zımnında tuğ ve sancağı ref' ve tertîb-i cezâsıyla izâle-i şürûr ve mefâsidi husûsuna ikdâm ve vecîbeden olduğuna binâen mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı celâdet-makrûnum mûcebince paşâ-yı merkûmun (s.2) tuğ ve sancağı ref' ve üzerinde olan Canik ve Karahisar ve kazâ-i erba'a mâlikâneleri ref' ve i'dâm ve izâlesi husûsuna irâde-i kâtî'a-i mülûkânem ta'alluk edip hâlâ Erzurum vâlisi düstûr-ı vezirim sadr-ı sâbık el-hâcc Gâzi Yusuf Ziya Paşa iclâlehu taraf-ı hümâyûnumdan şakî-i merkûmun tertîb-i cezâsına me'mûr ve ta'yîn ve mumâ-ileyh Cabbarzâde zîr-i idâresinde olan mahallerin 'aşâyir beyleri ve bi'l-cümle sunûf-ı 'askeriyesiyle ve Bolu ve Viranşehir ve Boyabad voyvodaları ve Kastamonu mütesellimi zîr-i hükümetlerinde olan kazâların bi'l-cümle erbâb-ı harb u darbı ve Rize

a'yânı ve Gönve sancağı mutasarrıfı olub Kaş muhâfızı olan Tuzcuzâde MemiŖ dâme mecduhu dahi 'asâkir-i külliye ile bi'l-ittifâk hareket ve Erzurum vâlisi müşârün-ileyhin ma'iyetine varub emr ve re'yine mütâba'at ve bi'l-ittifâk icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma müsâra'at ve Anadolu ve Karaman ve Sivas vâlileri ve Maraş beylerbeyisi ve mir-i mirân-ı kirâmdan Behisni kâ'im-makâmı ve Gümüşhane emini külliye-tü 'asâkir ile giderek ma'iyet-i müşârün-ileyhe vusûle müsâra'at ve re'y ve irâdesi üzre 'amel ve hareket ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma sarf-ı kudret eylemek üzre evâmîr-i Ŗerîfemle ta'yîn kılınmalarıyla siz ki Mevlânâ ve müftî ve 'ulemâ ve zâbitân ve ağavât ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle e'imme ve hutebâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz (bismillahirrahmanirrahim) atûllâhe ve atûrresûle ve ulil emri minkum nazm-ı celîlinin fetvâ-yı Ŗerîfe üzere her halde taraf-ı hümâyûnuma mutâva'at ve Ŗakî-i merkûmun kizb ve durûğ ve hile ve hud'asına aldanmayub ve ber-vechile tarafına meyl ve rağbet eylemeyüb sizler dahi me'mûlün bih olan diyânet ve sadâkat muktezâsı üzre Ŗakî-i merkûmun tertîb-i cezâsına fetvâ-yı Ŗerîfe ile taraf-ı hümâyûnumdan ta'yîn olunan vezîr-i müşârün-ileyhin emr ve re'yine itâ'at ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk cân u gönülden sa'y u gayret eylemeniz için iş bu emr-i Ŗerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuŖdur imdi Ŗakî-i merkûmun Canik ve Trabzon ve Erzurum taraflarında fukarâ-yı ra'aiyyet ve sekene-i memlekete olan zulm ve cevri ve müftî ve 'ulemâdan hakkı ifâde edenlere vâki' olan ihâneti cümleye ma'lûm ve bunun niyet-i fâsidesi bilâd-ı İslâmiyeyi külliye ihtilâl edip ümmet-i Muhammedin kanlarını dökürmek ve kuvvet ve satvetini kesr etmek ve derûnunda muzmir olan habâseti icrâ eylemek kaziyesi idiğı meczûm olmağla ma'azallahu te'ala bunun sözüne i'tibâr ve kavline i'timâd edenlerin ve hilesine aldananlara dünya ve ahrette 'ikâb u 'azâb-ı elime düçâr olacaklarında iŖtibâh olmadığı ve her halde Erzurum vâlisi vezîr-i müşârün-ileyhin emr u re'yî üzre 'amel ve hareket ve Ŗakî-i merkûmun i'dâm ve izâlesine bi'l-ittifâk sa'y u gayret eylemeniz sizden matlûb-ı hümâyûnum olduğu ve ancak murâd-ı Ŗakî-i merkûmun def'-i mefsetedi olub mukaddemâ zarûrî yanına varıb ve yahud hizmetinde bulunanlara ve ahâli-i memleket ve fukarâ-yı ra'aiyyete taraf-ı saltanat-ı seniyyemden ber-vechile su'âl ve cevâb ve mikdâr-ı zerre ta'addi olunmayacağı ve bundan sonra Ŗakî-i merkûma hafî ve celî i'ânet ve yahud taraf-ı devlet-i 'aliyyemden me'mûrlar ile muhârebeye cesâret edenler beher hal nedâmeti müşâhede edecekleri ve Allah'ın ve resûlün la'netine mazhar olacakları ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meŖrûh

‘amel ve harekete ve sizden me’mûl olan gayret ve sadâkat muktezâsınca icra-yı irâde-i şahâneme sarf-ı vûs’ ve makderet eylesiz deyu bi’l-fi’il dergâh-ı mu’allâm yeniçerileri a’yânı olan İbrahim Ağa dâme ‘uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzre ‘amel ve hareket olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (1)220

S.2-H.2

Bir sûreti

Canik sancağının havi olduğu kazâların kuzât ve nüvvâbına ve müfti ve ‘ulemâ ve a’yân ve zâbitan ve ağavât ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine ber-vech-i meşrûh.

S.2-H.3

Bir sûreti

Karahisar sancağının havi olduğu kazâların kuzât ve nüvvâbına ve müfti ve ‘ulemâ ve a’yân ve zâbitan ve ağavât ve bi’l-cümle ahâli-i vilâyet ve iş erlerine ber-vech-i meşrûh.

S.2-H.4

Bir sûreti

Amasya sancağında vâki’ kazâların kuzât ve nüvvâbına ve müfti ve ‘ulemâ ve ocakdan ta’yîn olunan mübâşir ve sâ’ir ber-vech-i meşrûh.

S.2-H.5

Bir sûreti

Tokad kadısına ve voyvodasına ve müfti ve ‘ulemâ ve ocakdan ta’yîn olunan mübâşir ve a’yân ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine ber-vech-i muharrer.

S.2-H.6

Bir sûreti

Kayseriyye kadısına ve müfti ve ‘ulemâ ve ocakdan ta’yîn olunan mübâşir ve sâ’ire (boşluk) ber-siyâk-ı muharrer.

S.2-H.7**Bir sûreti**

Niğde kadısına ve müfti ve ‘ulemâ ve ocakdan ta’yîn olunan mübâşir ve sâ’ire (boşluk) kezâlik.

S.2-H.8**Bir sûreti**

Erzurum kadısına ve Erzurum müftisi (boşluk) ve Erzurum yeniçeri zâbiti (boşluk) zîde mecduhu ve sâ’ire (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.3-H.9**Bu dahi**

Hâlâ Erzurum vâlisi olup bu def’a ilhâken Trabzon eyâleti kendüye tevcih ve ihsân olunan vezirim sadr-ı sâbık el-hâcc Gazi Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya hüküm ki

Trabzon vâlisi sâbık Tayyar Paşanın hilâf-ı şeri’at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ hareketine binaen Trabzon eyâleti ‘uhdesinden ref’ birle ‘avâtıf-ı ‘aliyye-i şâhâne ve ‘avârız-ı behiyye-i tâcdârânemden şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin ilhâken sana tevcih ve ihsân-ı pâdişâhânem olmağla me’mûriyetin hâvi diğere sudûr eden emr-i şerîfim mücebince ‘amel ve hareket ve zabt u rabt-ı memleket ve himâyet u sıyânet-i ahâli ve ra’iyyet ve def’-i şürûr-ı mefsedet husûsuna ihtimâm eylemen fermânım olmağın me’mûriyetini şâmil iş bu emr-i şerîfim ve tevcih-i hükmi munif matviyyen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma’lûm-ı dirâyetlerinden oldukda ber-vech-i meşrûh me’mûriyetini muhtevî diğere sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ‘amel ve hareket ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma kıyâm ve müsâra’at ve zabt u rabt-ı memleket ve hıfz u himâyet-i ahâli ve re’âyâ husûslarına ve Trabzon vâliliğine müteferri’ olan ve evâmîr-i ‘aliyyemle muhavvel ‘uhde-i liyâkatin kılınan mehâm ve lâzımü’l-ihimâmın ber-vefk-i merâm te’dîyesine ve her halde ibrâz-ı mesâ’î-i meşkûreye ve senden me’mûl ve manzûr-ı şâhânem olan kâr-dâni ve dirâyet ve rişd ve rû’yet levâzımını ibrâz ve izhâr ve bir maddede nâ-mülâyim vaz’ ve hâlet vukû’a gelmemesine bezl-i cell-i miknet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (1)220

S.3-H.10

Bu dahi

Canik sancağında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve müftiler ve 'ulemâ ve e'imme ve hutebâ zîde 'ilmuhum ve bi'l-cümle ahâli-i vilâyet zîde kadruhuma hüküm ki

Trabzon vâlisi sâbık Tayyar Paşa hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ-yı 'ilm-i ifrâzlığı ve tuğyân olduğuna binâen cânib-i şeri'at-ı mutahharadan verilen fetvâ-yı şerîfe ve şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnum mücebince paşayı mumâ-ileyhin tuğ ve sancağı ve üzerinde olan Canik muhassıllığı ve Karahisar-ı şarkî voyvodalığı ref' olunub zikr olunan Trabzon eyâleti ve Canik muhassıllığı ve Karahisar-ı şarkî voyvodalığı taraf-ı hümâyûnumdan şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmına me'mûr olan hâlâ Erzurum vâlisi sâbık düstûr-ı vezirim el-hâcc Gazi Yusuf Ziya Paşa iclâlehunun 'uhdesine ihâle ve tefvîz kılınmış olmağla siz ki mevlânâ ve müftiler ve 'ulemâ ve a'yân ve zâbitân ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince vâli-i müşârûn-ileyhin her halde emr ve re'yine mübâ'adet ve muhassıllık mezkûrun müşârûn-ileyh tarafından zabt u rabt ve 'â'idât ve rüsûmâtın olageldiği üzre ahz u kabz ettirilmesine bi'l-ittifâk ihtimâm u dikkat ve şakî-i merkûm tarafına meyl-i mütâba'attan ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz fermânım olmağın te'kîden ve ihtimâmen emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olmuşdur imdi hâlet-i din ü devlet ve mehâbet-i fukarâ-yı ra'yyet olan şakî-i merkûmun tarafına meyl ve mütâba'attan hazet ve mücânebet ve şakî-i merkûmun ahz ve tertîb-i cezâsına taraf-ı hümâyûnumdan me'mûr olan vezir-i müşârûn-ileyhin emr u irâdesine mutâva'at ve zikr olunan Canik muhassıllığı vâli-i müşârûn-ileyhin 'uhdesine ihâle kılınmış olmağla müşârûn-ileyh tarafından zabt u rabt ve 'â'idat ve tayyarâtının olageldiği vechile ahz u kabz ettirilmesine bi'l-ittifâk ihtimâm u dikkat eylemeniz matlûb-ı kat' i-i dâverânem idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh müşârûn-ileyhin her halde emr-i re'yine mütâba'at ve muhassıllık-ı mezkûr zabt u rabt ve 'â'idât ve rüsûmâtının ahz u kabz ettirilmesine bi'l-ittifâk kemâliyle sa'y u gayret ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât-ı şâhânem vaz'ı tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında

Fî Evâ'il-i R sene (1)220

S.3-H.11**Bir sûreti**

Karahisar-ı şarkî sancağında vâki' hükkâm ve sâ'ire (boşluk) Karahisar-ı şarkî voyvodalığı müşârün-ileyhin 'uhdesine ihâle ve tefviz kılınmış olduğu beyânıyla vâli-i müşârün-ileyh tarafından zabt u rabt ve 'â'idât ve rüsûmâtın olageldiği vechile ahz u kabz ettirilmesine bi'l-ittifâk ihtimâm u dikkat eylemeleriyçün (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

Baş muhâsebeye 'ilm u haberi verilmiştir**S.4-H.12****Bu dahi**

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı ulâ pâyesiyle Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya hüküm ki

Hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi olup Tayyar Paşa nâm şakînin ahz ve i'dâmına me'mûr olan sadr-ı sâbık düstûr-ı vezirim el-hâcc Gazi Yusuf Ziya Paşa iclâlehunun me'mûresinde musâdik-ı zarûriyesine 'avn u medâr olmak için sen ki mir-i mumâ-ileyhsin 'uhdende olan emvâl-i miriyeden müşârün-ileyhe yüz bin guruşun i'tâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i şerîfimde 'uhdende olan mukâta'ât-ı emvâl-i miriyesinden yüz bin guruşu müşârün-ileyhe i'tâ ve teslîme müsâra'at eylemen fermânım olmağın divân-ı hümayûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi müşârün-ileyhin me'mûr olduğu maslahatta masârif-i lâzimesine 'avn u medâr olmak için 'uhdende olan mukâta'atın emvâl-i mirîyesinden yüz bin guruş müşârün-ileyh tarafına i'tâ ve teslime mübâderet eylemen matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ve bâş muhâsebeye 'ilm u haberi verildiği ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'uhdende olan mukâta'anın emvâl-i miriyesinden yüz bin guruşu müşârün-ileyhe i'tâ ve teslime ve iktizâ eden senedini ahz ve der-sa'âdetime irsâl ve takdime müsâra'at ve hilâfından mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene (1)220

S.4-H.13

Bir sûreti

Erzurum ve Trabzon vâlisi müşârün-ileyh (boşluk) asılda olduğu vechile müşârün-ileyh ‘uhdesinde olan mukâta’atın emvâl-i miriyesinden yüz bin guruş i’tâ eylemesiyçün Cabbarzâde’ye emr-i şerîf ısdâr ve müşârün-ileyh zimmet-i kayd ve baş muhâsebeye ‘ilm u haberi verilmiş olduğu beyânıyla meblağ-ı mezbûru mir-i mumâ-ileyhden ahz ve istifâ ve makbûzunu müş’ir iktizâ eden senedini i’tâ ve icrâ-yı muktezâ-yı me’mûriyetine sa’y-ı evfâ eylemesiyçün emr-i mahâl siyâkında iktizâsına göre.

S.4-H.14

Bu dahi

Trabzon kadısıyla Trabzon sancağında vâki’ kazâların kuzât ve nüvvâbına ve müftiler ve ‘ulemâ ve zâbitân ve ağavât ve bi’l-cümle ahâli-i vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Bundan akdemce dâ’ire-i itâ’atten hurûc ve zerde-i bağı ve ‘isyâna vücûh ile ihtilâl-i memâlik ve enhâ ve ızrâr-ı ahâli ve re’âyâ ve mukâtele-i müslimîne ictisâr eylediğine binâen cânib-i şerî’at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince i’dâm ve izâlesine irâde-i kâtî’a-i dâverânem ta’alluk eden Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi’ârın i’dâm ve izâlesiyle def’ gâ’ilesine hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi düstûr-ı vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehu me’mûr ve ma’iyyetine ‘asâkiriyle vüzerâ ve mir-i mirân ve sâ’ir müte’ayyinân ta’yîn kılınmış olmakdan nâşi siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz şakî-i merkûmun kizb ve durûğ ve hile ve hud’asına aldanmayub ber-vechile tarafına meyl ve rağbet eylemeyüb her halde vezir-i müşârün-ileyhin emr ve re’yine müba’adet ve icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma bi’l-ittihâd ikdâm ve müsâra’at eylemeniz ne derecelerde ahz-ı mutâlib-i dâverânem olduğu bundan akdem size hitâben sâdır olan emr-i şerîfim mefhûmundan cümleye ma’lûm ve a’yân ve bi-‘avnihî te’ala bu günlerde taraf-ı hümâyûnumdan me’mûrlar şakî-i merkûmun begateten cevânib ve etrâfını kuşadıp i’dâm ve izâlesine ikdâm üzere oldukları zâhir ve nümâyân ve şakî-i merkûma mukaddemâ ta’alluk ve tereddüdü olanlara ve hizmetinde bulunanlara mâdem ki taraf-ı saltanat-ı seniyyeme meyl ve mutâva’at eyleyeler mâl ve canlarına ve emvâl ve ‘akârlarına bir-vechile dahl u ta’arruz olunmayub her halde himâyet olunacakları ve şakî-i merkûm şâyed ‘afv olunur

zu'muyla bundan sonra münâfi-i emr u rızâ imdâd ve i'ânet eder olur ise o makûlelerin dahi te'dîbleri icrâ kılınacağı bî-reyb u gümân olmağla âna göre 'amel ve hareket ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimin infâz ve icrâsına ve sizden me'mûl olan rızâ-cûyî ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra bi'l-ittifâk ikdâm ve müsâra'at eylemeniz fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen ve te'kîden ve isti'câlen mahsûsan iş bu emr-i şerîfimi ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi şakî-i merkûma mukaddemâ ta'alluk ve tereddüdü olanlara ve tav'an ve kerhen hizmetinde bulunanlara mâdem ki taraf-ı saltanat-ı seniyyeme meyl ve mutâva'at ve şakî-i merkûmun tedmîr ve izâlesinde ibrâz-ı hüsn-i hizmet eyleyeler o makûlelerin dahi haklarından gelineceğini iktizâ edenlere böyle ifâde ve beyân ederek mukaddemâ sâdır olan emr-i 'âlişânım mücebince 'amel ve hareket ve şakî-i merkûmun bi-'anv-i bârî i'dâm ve izâle ve bir ân akdem def'i gâ'ilesiyle 'ibâdullahı şerr u mazarratdan tahlise ez-dil u cân sarf-ı tâb u tüvân eylemeniz matlûb-ı kat'i-i pâdişâhânem idüğü ve ma'azallahu te'ala münâfi-i emr u rızâ etvâra ictirâ eder olur ise bu makûlelerin dünya ve ahrette mazhar-ı 'ukûbet ve cezâ olacakları bî-iştibâh idüğünü ve merkûmun 'afvî bir-vechile mutasavver olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve sizden me'mûl olan sadâkat ve diyânet ve rızâ-cûyî ve mutâva'at levâzımını ibrâz ve izhâra dâmen-i dermiyân gayret ve hilâf-ı vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı mu'âhezede ve 'ikâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene (1)220

S.5-H.15

Bir sûreti

Canik sancağının hâvi olduğu kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâ'ire (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.5-H.16

Bir sûreti

Karahisar-ı şarkî sancağının hâvi olduğu kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâ'ire (boşluk) ber-minvâl-i meşrûh.

S.5-H.17

Bir sûreti

Amasya sancağında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâ'ire ber-vech-i muharrer.

S.5-H.18**Bir sûreti**

Tokad kazâsı nâ'ibine ve müfti ve 'ulemâ ve voyvodasına ve a'yân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erlerine (boşluk) kezâlik.

S.5-H.19**Bir sûreti**

Kayseriye kazâsı nâ'ibine ve müfti ve 'ulemâ ve sâ'ire (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.5-H.20**Bir sûreti**

Niğde kadısına ve sâ'ire (boşluk) minvâl-i meşrûh üzre

S.5-H.21**Bu dahi**

Hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i gayyur ve müşîr-i sâ'ilü't-tedbîr ve'l-iş'âr-ı müşârün-ileyhsin cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtı'a-i pâdişâhânem ta'alluk eden Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi'ârın izâle-i vücûd-ı fesâd-âlûduyla 'ibâd u bilâd iktidârından indifâ' gâ'ilesi emrine ikdâm ne mertebelerde matlûb ve mültezim-i pâdişâhânem idüğü bundan akdem mehâbet-rîz-i sudûr olan emr-i şerîfimin mezâmininden nümâyân ve bu madde-i mühimmede tekâsül ve rehâvet ve tahrîrât irsâliyle dakika-i vusûlde imrâr-ı vakt ber-vechile câ'iz olmadığı bedîhi ve a'yân olmağla me'mûriyetini şâmil mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimin mücebince 'amel ve hareket ve ma'iiyyetine me'mûrlardan iktizâ edenler ile muhâbere ve lâzım gelenleri ma'iiyyetine celb birle muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzıme-i gayret ve

cenk-efsed paşa-yı merkûmun begateten cevânib ve etrâfını sedd ü bend ve mütevekkilen ‘alallah üzerine hücum ve bâ-‘avn u ‘inâyet-bârî bir ân evvel izâle-i vücûduyla def’ gâ’ilesine ikdâm-ı sa’y-ı mâ-lâ-keâm eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve ikdâmen ve te’kîden ve isti’câlen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ‘ale’t-ta’cîl (boşluk) ile irsâl olunmuşdu imdi mecbûl ve ma’zûr olduğun hâne-i kâr-ı dâniyi ve cevher rişd ve rû’yet muktezâsınca bir ân ve bir dakika ifâte-i vakti tecviz etmeyerek me’mûrlardan iktizâ edenler ile muhâbere ve lâzım gelenleri muktezâ-yı me’mûriyetin üzere ma’iyyetine celb ve murâd ancak paşa-yı merkûmun i’dâm ve izâlesi olub taraf-ı devlet-i ‘aliyyeme meyl ve mütâba’at eden hademe ve tavassut üzere ve mecbûren yanında bulunan ‘asâkirin mal u canlarına vechile zarar u ziyân gelmeyeceğini ve aslâ ve kat’a dahl u ta’arruz olunmayacağını lâzım gelenlere i’lâm ve işâ’at ederek ne vechile ve ne tarikle olur ise olsun ‘inâyet-i perverdigârî ile paşa-yı merkûmun ahz ve i’dâm ve izâlesiyle vaz’ı gâ’ilesine sarf u vüs’ ve miknet eylemen matlûb-ı kat’i-i hümâyûnum idüğü ve tahrirât irsâliyle ifâte-i vakti muceb olur vâzı’a bir vechile rızâ-yı ‘aliyyem olmadığı ma’lûm-ı dirâyet-melzumun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareket ve senden me’mûl ve muntazar-ı şâhânem olan kâr-dâni ve dirâyet ve maye-i rişd ve rû’yet muktezâlarını ibrâz ve izhâra ve hakkında der-kâr olan hüsn-i zann ve teveccüh-i mülûkânemi te’yîd ve itmâm ve me’mûriyetine nisâr-ı cehd-i müzâkere eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene (1) 220

S.5-H.22

Bir sûreti

Dergâh-ı mu’allâm kapucubaşlarından mirahor-ı ulâ pâyesiyle ber-vech-i mâlikâne Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya (boşluk) asılda olan emr-i ‘âli hikâye olunarak mir-i mumâ-ileyh dahi muktezâ-yı me’mûriyeti üzere müşârün-ileyhin emr ve re’yine mütâba’at ederek ne vechile ve ne tarikle olsun ‘ala eyyi hâlin paşa-yı merkûmun i’dâm ve izâlesiyle def’i gâ’ilesine ikdâm ve müsâra’at ve zinhâr ve zinhâr kusûr ve rehâvet ve imrâr-ı vakti müceb olur vaz’ u hareketi tecvizden gâyetü’l-gâye tehâşi ve mucânebet eylemesiyçün iktizâsına göre.

S.6-H.23**Bu dahi**

Karot kapudanlarından (boşluk) nâm karot kapudânı (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Bundan akdemce Amasya sancağı mütesellimliğinin iltizâmı hasbe'l-iktizâ Trabzon vâlisi Tayyar Paşa'nın 'uhdesinden sarf ve tahvil ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı ulâ pâyesiyle Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhunun 'uhdesine ihâle ve tefvîz kılındığından müşârün-ileyh Tayyar Paşa bu maddeyi vesile ederek mumâ-ileyh Cabbarzâde'ye adâvet ve nefsâniyyet peydâ ve Cabbarzâdenin i'dâm ve izâlesiyçün hakkında fermân sâdır oldu diye tertîb-i cezâsına me'mûrum diyerek envâ' güne erâcif ve ekâzib ve hile ve desâyisden 'ibâret etrâfa buyrulduklar neşriyle ikâz-ı fitne ve fesâda ictisâr ve mumâ-ileyh Cabbarzâdenin üzerine asker sevkiyle muhârebe ve mukâteleye ibtidâr üzere olduğu tahkik-gerde-i şehriyârânem olub mukâta'a-i merkûme vesilesiyle zuhûr eden şikâk ve münâza'anın def'i ve ref'i ve aralıkda fukarâ-yı ra'iyetin bi-mecâl-i huyûl-i hasâr olmakdan hıfz ve himâyeleri zımında mukâta'a-i merkûme mütesellimliği derhâl Cabbarzâde mumâ-ileyhin 'uhdesinden fekk birle tarafeynden birine verilmeyüb Dersa'âdetimden başka âdemin 'uhdesine ihâle ve mahalline ba's u itâre olduğundan ma'ada tahaddüs eden ve şikâk ve cidâlin izâle ve imhâsıyla ıslâh-ı zâtü'l-beyyine ikdâm ve dikkat eylemek üzere dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Mir Esad dâme mecduhu taraf-ı devlet-i 'aliyyemden me'mûr ve ta'yîn kılınub tarafeyne nush ve bend ve tehdid ve inzârı şâmil başka başka evâmir-i ekide-i pâdişâhânem isdâr ve tesyâr olunmuş ise dahi paşa-yı merkûm sâlik olduğu tarîk-i fesâd ve habâsetten keff-i yed eylemeyüb mecbûl olduğu habis-i tıynet ve mâye-i redâ'et ve mefsedeti muktezâsınca zamir-i habâset-semîrinde merkûz olan mel'aneti icrâ için 'ulemâ şeklinde biraz haşerât peydâ ve taraf-ı şeyhü'l-İslâmdan fetevâvardır diyerek sahte fetevâibrâz ve etrâfa neşr ile ahâliyi izlâl ve dâ'ire-i cem'iyetine idhâl ve hilâf-ı şer'-i mutahhara mukâtele-i mü'minini tecviz ederek meyâne-i müslimine ifâ-yı fitne ve fesâda iğmâz edip paşa-yı merkûm muzırr-ı 'ibâd ve muharreb-i bilâd ve sâ'i-i bi'l-fesâd olduğundan taraf-ı şer'-i enverden verilen fetvâ-yı şerîfe ve mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı celâdet-makrûnum müceblerince merkûmun tuğ ve sancağı def' ve üzerinde

olan Canik ve Karahisar ve kazâ-i erba'a mâlikâneleri ref' ve kendüsünün i'dâm ve izâlesine ikdâm ve mübâderet eylemesiçün hâlâ Erzurum vâlisi sadr-ı sâbık Gâzi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya taraf-ı hümâyûnumdan me'mûr ve ma'iyetine vüzerâ ve mir-i mirân ve müte'ayyinândan lâzım gelen 'asâkir ile ta'yin kılınub şakî-i merkûmun begateten cevânib ve etrâfı mesdûd olub bâ-'avn-ı bârî bir vechile mukâvemetê tâb-âver olamayacağı ve Trabzon ve Canik ve sevâhiki iskelelerinde mukaddemâ çend kıt'a sefâyini tehyi'e ve ihzâr etmiş olduğu ve bahren dahi kancabaş ve sâ'ir sagîr sefinelere süvâr ile firâra ibtidâr eyleyeceği etvâr ve mişvârından ma'lûm ve zâhir ve bahren dahi ma'âbirin sedd ü bendine ve sevâhil-i merkûme isekelerinden sefine ile firâr eder ise ahz ve i'dâmın ihtimâm-ı rütbe idüğü bedîhî ve bâhir olmağla sen ki kapudân-ı mumâ-ileyhsin derhâl bu taraftan fekk-lenger-i karâr ve şurta-i tevfk-i ni'amü'r-refik-i sübhâni ile bahr-ı siyâh boğazından imrâr ve Canik ve Trabzon sevâhilinde olan iskelelere varub geşt ü güzâr ve paşa-yı merkûmun sefinelerini ahz ve derûnlarında olan emvâl ve eşyâyı cânib-i mirîçün zabt ve ma'rifet-i şer'le tahrir ve temhîr ve defterini Der-'aliyyeme ve sevâhil-i merkûme iskelelerinin hükkâm ve zâbitân ve iş erleriyle muhâbere birle paşa-yı merkûmun sevâhil-i merkûmeden sefine ile firâr dâ'iyyesinde olur ise derhâl üzerine varub ahz ve cezâsını tertîbe müsâra'at eylemen husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle me'mûriyetini hâvi mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur imdi seninle muhâbere ve ittifâk ederek icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ikdâm ve dikkat eylemeleriçün Trabzon ve Samsun ve Sinon ve sâ'ir ol-havâli sevâhilinde vâki' hükkâm ve zâbitân ve iş erlerine diğêr emr-i şerîfim ısdâr olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer bu taraftan derhâl hareket ve havâli-i merkûme sevâhiline varub geşt ü güzâr ve paşa-yı merkûmun sefinelerini ahz ve derûnlarında olan emvâl ve eşyâyı cânib-i mirîçün zabt ve ma'rifet-i şer'le tahrir ve temhir ve defterini Der-'aliyyeme takdime müsâra'at ve etrâf u eknâfa ihâle-i inkâr-ı basiret ve sevâhil-i merkûme iskelelerinin hükkâm ve zâbitân ve iş erleriyle muhâbere birle şakî-i merkûm sevâhil-i mezkûreden sefineye süvâr ile firâr dâ'iyyesinde olur ise derhâl üzerine varub ahz ve icrâ-yı mücâzâtına ve iktizâ-yı lâzıme-i me'mûriyetine ikdâm ve dikkat ve hilâfı vaz'ı tecvizden tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı R sene (1)220

S.6-H.24**Bir sûreti**

Bahr-ı siyâhın Anadolu sevâhilinde vâki' Trabzon ve Samsun ve Sinob ve sâ'ir ol-havâli sevâhili iskelelerinin kuzât ve nüvvâbına ve zâbitân ve gümrük emini ve bi'l-cümle iş erlerine (boşluk) kapudân-ı mumâ-ileyhin asılda olduğu vechile suverde me'mûriyeti hikâye olunarak kapudan-ı mumâ-ileyhin muhâbere ve ittifâk ederek icrâ-yı irâde-i hümayûna ikdâm ve dikkat eylemeleriçün iktizâsına göre.

S.7-H.25**Bu dahi**

Çingene ve Bergos ve Ahyolu iskelelerinin kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve zâbitân ve iskele emini ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhuma hüküm ki

Trabzon vâlisi sâbık Tayyar Paşanın zâtında merkûz olan şekâvet ve mefsedet muktezâsı üzre bu esnâda dâ'ire-i itâ'atten cürm ve zerdeliği ve 'isyâna vücûh ile ihtilâl-i memâlik ve enhâ ve ızrâr-ı ahâli ve re'âyâ ve mukâtele-i müslimîne ictirâ eylediğine binâen cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince i'dâm ve izâlesine irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip şakî-i merkûmun i'dâm ve izâlesine hâlâ hâlâ Erzurum vâlisi sadr-ı sâbık el-hâcc Gâzi Yusuf Ziya Paşa iclâlehu ve Sivas ve Karaman vâlileri ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhu ve sâ'ir ol-havâlide vâki' sancak mütesellimleri ve voyvoda ve kazâlar a'yânları külliyyetlü 'asâkir ile me'mûr ve ta'yîn kılınıp 'inâyet-i perverdigân ile şakî-i merkûmun karîben itmâm-kârıyla külliyyen def'i gâ'ilesi me'mûl ise dahi şakî-i merkûm bazı mahallerden 'askeri zümresi ve Arnavud tâ'ifesi celbi dâ'iyesinde olduğu bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olun mazanne-i mürûr-ı 'asâkir olan ma'âbir ve iskelelerin sedd ü bendiyle o makûle 'askerin ve Arnavud tâ'ifesinden ferd-i vâhidin salıverilmemesi husûsuna i'tinâ ve nezâret olunmak lâzımeden olmağla siz ki mevlânâ ve a'yân ve zâbitân ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz vusûl-i emr-i şerîfimde iskelelerinizden ve sâ'ir mazanne-i mürûr-ı 'asâkir olan bi'l-cümle ma'âbir ve sevâhil gece ve gündüz nezâret ve 'askeri ve Arnavud zümresinden ferd-i vâhidin salıverilmemesi husûsuna bi'l-ittifâk ikdâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın tenbîhan ve ihtimâmen ve mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur lâzım gelen ma'âbir ve iskelelerin sedd ü bendine ve 'askeri

zümresinden ve Arnavud tâ'ifesinden bir ferдин salıverilmemesi husûsuna ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-keîâm eylemeniz matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ve ma'azaallahu te'ala hil'af-ı fermân ferd-i vâhidin mürûruna irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelir ise sonra bir vechile cevâba kâsdir olamayub beher hâl mazhar-ı te'dîb ve güşmâl olacağınızda şüphe olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete kemâliyle sa'y u gayret ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbîhât-ı şâhânem vaz'ı tecvizden ve bu vesile ile sahih-i erbâb-ı mesâlihden mürûrlarına mûmâna'attan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)220

S.7-H.26

Bir sûreti

Gelibolu nâ'ibine ve a'yân ve zâbitân ve iskele emini ve sâ'ire (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.7-H.27

Bir sûreti

İznikmid nâ'ibine ve hassa silahşorlarından Kocaeli mütesellimi Mir Osman zîde mecduhu ve sâ'ire (boşluk) İznikmid tarafından Arnavud ve askeri zümresinden ferd-i vâhidin salıverilmemesiçün (boşluk) kezâlik.

S.7-H.28

Bu dahi

Hâlâ Sayda vâlisi vezirim Süleyman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Cidde vâlisi Mehmed Paşa'nın Diyarbekir ahâlisine vâki' olan zulm ve ta'addisine binâen li-ecli't-te'dîb mukaddemâ vezâreti ref' ve Tokad'da ikâmet ettirilmişken Ömer siyak havalisinden münşâ'tı ve meşâyih-i 'urbân ile ahfeti olmak hasebiyle bu derece te'dîb olmaları bundan böyle harekât-ı nâ-marziyesinden ferâgat ve devlet-i 'aliyyeme ve bâ'is-i sa'adet-i dâreyn olan Haremeyn-i muhteremeyne ber-hüsni hizmet ibrâz ettirmesine mebnî bundan akdem ibkâ-yı vezâret ile Mekke-i Mükerrreme şeyhü'l-haremlîği ve eyâlet-i Cidde kendüsüne tevcih ve bu hidemât-ı râbi'asını tanzim için hazine-i 'âmiremden dahi nakden bin beş yüz kise akçe hâce-

gân-ı divân-ı hümâyûnumdan sâbıka teşrîfâtçı Mustafa zîde mecduhuya teslimen irsâl olunub ve bundan ma'ada katı vâfir mühimmât dahi i'tâ ve tanzim dâ'iresine medâr-ı suhûlet olmak için Yafa ve Gazze mukâta'aları dahi 'uhdesine ihâle olunmuşken paşa-yı merkûm zâtında merkûz olan habâset muktezâsı üzre mühimmât ve meblağ-ı merkûmeyi ahz ve ekl ü bel' ve bugün yarın diyerek imrâr-ı vakt edip nihâyetü'l-evâmîr-i Cidde'ye 'azimetten nükûl ve Gazze ve Remle ve Kudüs-i şerîf ahâlilerine envâ'-i cevri ü eziyet ve katli-nüfûs ve gasb-ı emvâl-i 'ibâd ve cevânib ve etrafa (s.8) ifâ-yı fitne ve fesâdlarıyla meşgûl olub bu vechile din ü devlet-i 'aliyyeme ve ahâli-i harameyn-i muhteremeyne olan ihânet ve hizmetini derece-i kemâle mevsûl olub bu makûle hâ'in-i din ü devlet-i 'aliyye-i ebedd-karîn olan habâ'is-pîşenin izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla te'mîn-i bilâd ve irâhe-i 'ibâda ikdâm ve mertebe-i vücûbda olduğu zâhir ve bâ-'avn u 'inâyet cenâb-ı rabb-i kadîr hüsn-i ikdâmınla Akka maslahatı hizmet-pezîr olup ol- taraflarda bir gâ'ile olduğu bedihi ve bâhir olmakdan nâşi paşa-yı merkûmun tuğ ve sancağı ref' ve i'dâmı ve izâlesine irâde-i kâtî'a-i cihân-dârânem ta'alluk edip ol-bâbda hatt-ı şerîf-i şevket-redîfim mehâbet-rîz-i sudûr olmağla sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin paşa-yı merkûm tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek derhâl devlet-i 'aliyyemden divân-ı müşîrû'l-erkânımda bi'l-fi'il tevki'î olan Akka tarafında olan Mehmed Ragıb dâme mecduhu ile müzâkere ve hüsn-i sûret ve tarîk-i suhûletini mutâla'a ve istihsâl ederek begateten cevânib ve etrâfını sedd ü bend ve üzerine varub bi-'avnilahî te'ala i'dâm ve izâlesiyle def'i gâ'ile ve itmâm-kârıyla Akka maslahatına bir hasene 'ilâvesiyle ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelem eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emri şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu husûsu seninle bâ-tezkire paşa-yı merkûmum i'dâm ve izâlesine cidd-i tâmm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelem eylemesi tevki'î-i mumâ-ileyh dahi diğer emri şerîfimle tavsiye ve iş'âr olunduğundan ma'adasının emri ve re'yine mütâba'at ve paşa-yı merkûmum tertîb-i cezâsı husûsuna ez-dil u cân sa'y u gayret eylemeleriyçün Tokakzâde Mehmed Bey ve Musa Bey ve Mecidoğlu Yusud ve Ebu Hevş ve Şeyh İsa zîde mecduhuma dahi başka başka evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılınmış olmağla tevki'î-i mumâ-ileyh ile husûs-ı mezbûrun sûret ve suhûletni müzâkere ve ânlara dahi tarafından lâzım gelen tenbîhâtı şâmil kağıdlar ve buyrulduklar tahririyle paşa-yı merkûmum etrâfını çevirip sedd ü bend ve üzerine varilub 'avn-ı hakla i'dâm ve izâlesine ve itmâm-kârıyla def'i gâ'ilesine ikdâm ve ihtimâm ve mâ-lâ-kelem eylemek

hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve bu emr-i ehemmdede tehâvün ve taksîr ber-vechile câ'iz olmadığı ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda göreyim seni bu bâbda 'akilâne ve hakîmâne hareket ve tevki'î-i mumâ-ileyh ile tarîk-i suhûletini istihsâl ederek şu hâ'inin i'dâm ve izâle ve itmâm-kârıyla ol-havâliden def' gâ'ilesine muvaffak olmağa ve hidemât-ı sâbıkana me'âsir-i lâhika 'ilâvesiyle bu cihetle dahi din ü devlet-i 'aliyyeme ber-hüsn-i hizmet vücûda getirmeye dâmen-i dermiyân gayret ve hakkında derkâr olan hüsn-i zann ve teveccüh-i mülûkânemi tasdik ve nisâr-ı cehd ve dikkat ve hilâf-ı me'mûl vaz'ından tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i S sene (1)220

S.8-H.29

Bir sûreti

Ricâl-i devlet-i 'aliyyemden divân-ı müşîrû'l-erkânımda bi'l-fi'il tevki'î olub Cezzar Paşa muhallefâtı zabtına me'mûren Akka cânibinde olan Mehmed Ragıb dâme mecduhuya (boşluk) Sayda vâlisi vezir-i müşârûn-ileyh iclâlehu paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesine bezl-i cell-i miknet eylemesiyçün (boşluk) ber-vech-i muharrer.

S.8-H.30

Bu dahi

Ricâl-i devlet-i 'aliyyemden divân-ı müşîrû'l-erkânımda bi'l-fi'il tevki'î olub Cezzar Paşa muhallefâtı zabtına me'mûren Akka cânibinde olan Mehmed Ragıb dâme mecduhuya ve Yafa ve Gazze ve Remle kazâlarının nâ'iblerine hüküm ki

Îrâd-ı cedîd-i hümâyûnum hazinesi tarafından zabt ve idâre olunan mukâta'âtdan hassahâ-i Gazze ve Remle mukâta'ası bin iki yüz on dokuz senesi Martından ve gümrük Yafa mukâta'ası bin iki yüz yirmi senesi Muharreminden i'tibâr ile hâlâ Cidde vâlisi Mehmed Paşanın bundan akdem iltizâmen 'uhdesine ihâle ve tefvîz olunmuş ise dahi paşa-yı merkûmun hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ-yı etvâr-ı bâğiyaneye ictisârına binâen tuğ ve sancağı ref'iyle hakkında fermân-ı kazâ-cihânım sudûr etmiş olduğundan zikr olunan Yafa ve Gazze ve Remle mukâta'alarının dahi iltizâmı 'uhdesinden ref' ve sene-i mezkûreye mahsûben zabt ve idaresi sen ki tevki'î-i mumâ-ileyhsin senin 'uhde-i liyâkatine ihâle ve tefvîz kılınması husûsuna irâde-i kâti'a-i dâverânem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i şerîfimde zikr olunan Yafa ve Gazze ve

Remle mukâta'alarını tevâbi' ve levâhıkıyla zaman-ı zabtlarından i'tibâr eylesin zabt u rabt birle hüsn-i idâresine ve hâsılât ve rüsûmâtın kadimden olageldiği vechile ahz u kabzına ve emvâl-i mu'ayyenesinin vakt u zamanıyla irâd-ı cedid-i hümâyûnum hazinesine irsâl ve tesbîli husûsuna ve bu bâbda dahi ibrâz-ı hüsn-i hidmet ve sadâkata ikdâm ve sa'y-ı mâ-la-keîâm eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi sâlifü'z-zikr Yafa ve Gazze (s.9) ve Remle mukâta'aları paşa-yı merkûmun ref'inden sene-i mezkûre mahsûben 'uhdene ihâle ve tefvîz olunmuş olmağla mukâta'ât-ı merkûmeyi tevâbi' ve levâhıkıyla zaman-ı zabtlarından i'tibâr eylesin zabt u idâre ve hâsılât ve rüsûmâtını kadimden olageldiği vechile ahz u kabz ve irâd-ı cedîd-i hümâyûnum hazinesine mu'ayyen olan emvâlî vakt u zamanıyla hazine-i mezkûreye te'dîye ve teslime müsâra'at eylemen matlûb-ı dâverânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh mukâta'ât-ı merkûmeyi zabt u rabta mübâderet ve senden me'mûl ve manzûr-ı şâhânem olan sadâkat ve istikâmet levâzımını bu bâbda dahi ibrâz ve izhâra ihtimâm u dikkat ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylesin ve siz ki nâ'ibler mumâ-ileyhimsiz mazmûn-ı emr-i şerîfîm sizin dahi ma'lûmunuz olarak mukâta'ât-ı merkûmeyi sene-i mezkûre mahsûben tevki'î-i mumâ-ileyhe zabt ve hâsılât ve rüsûmâtın ahz u kabzına ve taraf-ı âhardan kat'a müdâhale vukû'a gelmemesine mezîd-i sa'y u gayret ve hilâf-ı fermân-ı edâni vaz' vukû'unu tecvîz ile mazhar-ı mu'âheze ve 'ikâb olmaktan tehşi ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i S sene (1)220

S.9-H.31

Bu dahi

Saderâ fermânunâ el-'âli's-sultânî ve emeranâ el-celîlü'l-hâkânî ilâ kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ebu Huş zîde mecduhu ba'de vusûli't-tevkî'-i re'fî'l-hümâyûni'l-hükmî tûhitu 'ilmen enne Mehmed Paşa huve vâli'u fi'l-Cidde kâne min kablu vâliyen fi'd-Diyarbakir vak'a minhu zulmen ilâ âhalihî ve saderâ mine'l-fermân bi-râfî'l-vezâra te'dîben lehû bi'l-ikâme-i fi medineti't-Tokad lâkin kad kâne nişânühû min havâli'l-Arabistan ve kâne't-te'ellufu beynehû ve beyne'l-'urbân ve sebeka't-te'dîbu ve nulâzihu fi hakkihî ba'de zâlike en yefruğa min 'atvari's-sâbikat-i ve harekâti'l-ğayri'l-merziyyet-i ve en yahduma bi-husni'l-hizmet-i ile'l-harameyni'l-muhteremeyn-i huma bi'mtisâk-i sa'âdeti'd-dârayn binâen 'ala zâlike veccehnâ ileyhi bi-ibkâ-i vezâratihî el-

Mekkete'l-mükerremete ma'a şeyhiyyeti'l-harâm ve eyâlet-i Cidde ve efrasnâ li-tanzîmi'l-mühimmâti's-seferiyye ve ahracnâ nakden mine'l-hazineti'l-âmire hamse mi'eteyn ve elfe'l-kıyâs ve sellemnâha ilâ kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yâne't-teşrifâtiye's-sâbık Mustafa zîde mecduhu huve mine'l-hâcegân fi'd-divâni'l-hümâyûn ve erselnâ ma'ahu ileyhi ma'a zâlike 'a'tâyna el-mühimmâte'l-vâfirâh ve li-suhûlet-i nizâm-ı dâ'irâtihi havelnâ li-'uhdetihi mukâta'âti'l-Gazzete ve'l-Yafa ve kâne fi zâtihi ve tînetihî merkûzu'l-habâ'isu ve'r-ruvâte ve bi-iktizâ-i kull-i vâhidîn min huma 'ehâze'l-mühimmât ve'l-mebâliğa'l-mezkûrâte ve 'ekele ve belâ'a kullehâ ve tasaddâ bi-'imrâri'l-vakti bi'l-'emsi ve'l-ğad ve nihâyetü'l-emru 'a'raza ve's-tenkefe 'ani'l-'azimet-i ile'l-Cidde ve'z-zâde envâ'a al-cevr-i ve'l-ezâ 'ala ahâlii'l-Gazzeti ve'r-Ramlet-i siyyemâ Kudüsü's-şerîfi'l-mübârek ve icterâ katle'n-nüfûs ve ğasabe emvâle'l-'ibâd ve's-ta'ale 'ale'l-fitnete ve'l-fesâde fi'l-etrâf-i ve'l-bilâd-i ve ehâne'd-dîne ve'd-devlete (...) ahâliye'l-Harameyni'l-muhteremeyn ve ihânetuhu mevsûletun ilâ kemâli'd (...) vecebe 'aleyne te'mîne'l-bilâd ve istirâhate'l-'ibâdi bi-izâlet-i vücûduhi huve bi'l-habâset-i ve'l-fesâd-i binâen 'ala zâlike ehâze ve rafa'nâ minhu't-tûğa ve's-sancaka ve eradnâ bi'l-irâdeti'l-kâti'ati's-sultâniyeh en ya'dime ve yezîluhu ve saderâ minnâ el-hattu's-şerîfi'l-hâkânî li-katlihi ve i'dâmihî ve kâne me'mûrân bi-icrâ-i fermâninâ el-câri bi'l-kazâ ed-düstûri'l-mükerrem ve'l-müşîri'l-mufahham nizâmu'l-'âlem vezîrunâ Süleyman Paşa huve vâli'un fi's-Sayda edamâllahu te'âlâ iclâlehu ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Ragıb dâme mecduhu huve mine'r-ricali'd-devleti'l-'aliyyet-i ve tevkî-i bi'l-fi'il-i fi'd-divâni'l-muşeyyidi'l-erkân ve min kablu kâne me'mûrân zabta'l-muhallefât-ı li-Cezzar Paşa ve el-ân kâne huve fi'l-Akka huma me'mûrân-ı en yesuddâ ve yaktâ'a cevânine ve etrâfehû bağteten ve saderâ 'ani'l-fermân hitâben lehumâ li-katlihi ve kâne kull-u vahidîn minhumâ me'mûrân-i bi-icrâ-i ahkâm-i fermâninâ fe-emmâ Ebu Huş ente kâd kunte sâdikân ve hayrân li'd-devleti'l-'aliyye ve min kablu ebrazte husne'l-hizmeti fi cânibi'l-Mısır ma'al-mu'askeri'l-hümâyûn ve ba'de zâlike'l-me'mûl-i minke en tahdume bi's-sıdkî ve'r-rızâ ve tevâkafa bi-rızâ-i kull-i vâhidîn minhumâ ve en tes'â ma'ahumâ bi-izâletihî ve i'dâmihî ve saderâ minhâ hazâ el-emru's-sultânî ve'l-fermânu'l-hâkânî ve erselnâ ileyke fe'l-lâzımu 'aleyke fi icrâ-i mantûk-ı fermâninâ en tevâfâka dâ'imen ve emruhumâ fe'l-matlûb-ı minke bi't-tebâ'iyet-i ileyhimâ en te'huze'l-mezkûra huve Mehmed Paşa ve tenzîlu ve ta'dîmu ve en tedfâ'a gâ'ilete bi-tertîb-i cezâ'ihî min havâli-i Yafa ve Gazze ve min sâ'iri'l-

arâziye'l-mukaddeset-i ve en saderâ minke hilâfe haza el-emru'l-celîl fe'n-nedmû hâzirûn ve lâ-yenfa'uke-nedmû fâ'lem ve i'temedede gâyete'l-i'timâd ve iyyâke summe iyyâke mine'l-hilâf-i tahrîrn fî evâ'il-i şehri Saferi'l-hayri li sene 'işrîn ve mi'eyten ve elf.

S.9-H.32

Bir sûreti

Şeyh Yusuf ibn Cerradü'l-mütesellim fî'l-cebîn zîde mecduhu.

S.9-H.33

Bir sûreti

Mehmed Emin ibn Tufan zîde mecduhu.

S.10-H.34

Bir sûreti

Musa Emir zîde mecduhu.

S.10-H.35

Bir sûreti

Şeyh İsa zîde kadruhu.

Battalî fî C sene (12)20 mühimme torbasındadır

S.10-H.36

Şeyh Ebu Gavş zîde mecduhuya hüküm ki

Sabıkâ Cidde vâlisi Mehmed Paşaya mukaddemâ Cidde eyâleti tevcih olundukda harameyn-i muhteremeyn maslahat-ı mühimmesine me'mûr ve ta'yîn ve kendisine hazine-i hümâyunumdan nakden bin beş yüz kise akçe irsâl ve masârifine ve dâ'iresinin tanzimine medâr olmak için Yafa ve Gazze mukâta'alarının iltizâmı 'uhdesine ihâle ve külliyyetlü top ve mühimmât gönderilmişken paşa-yı merkûm zâtında merkûz olan habâset ve şekâvet muktezâsı üzre icrâ-yı me'mûriyetden nükûl ve emr-i ulu'l-emre 'adem-i itâ'at ve gönderilen akçeyi ekl ü bel' ve mühimmâtı telef ve heder edip bu

vechile harameyn-i muhteremeyn maddesinden izhâr-ı ihânet ve hıyânet eylediğinden ma'ada ol-havâlide olan Yafa ve Gazze ve Kudüs-i şerif ahâlilerine hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ-cûdan bir ân mezâlim ve ta'addiyâta ibtidâr ve ahâli ve re'âyanın emvâl ve eşyâlarını gasb u gâret ve katl-i nüfûsa ictisâr eylediğine binâen mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince paşa-yı merkûmun tuğ ve sancağı ve iltizâmen 'uhdesinde olan Yafa ve Gazze mukâta'aları ref' olunub tertîb-i cezâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edib hâlâ Sayda vâlisi düstûr-ı vezirim Süleyman Paşa iclâlehu ve ricâl-i devlet-i 'aliyyemden divân-ı müş'ir olan kâğıda bi'l-fi'il tevki'î olub Cezzar Paşa muhalledâtına me'mûren Akka cânibinde olan Mehmed Ragıb dâme mecduhu taraf-ı devlet-i 'aliyyemden paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesine me'mûr olmağla sen ki şeyh-i mumâ-ileyhsin sen dahi Sayda vâlisi vezir-i müşârün-ileyh ve tevki'î-i mumâ-ileyhimânın emr ve re'yine mütâba'at ve paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesine ikdâm ve gayret eylemen bâbında sana dahi bundan akdemce mahsûs emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr kılınmışdı el-hâletü hazîhi Sayda vâlisi müşâr ve tevki'î-i mumâ-ileyhimâ paşa-yı merkûmun i'dâm ve vaz' gâ'ilesine kıyâm ve mübâşeret etmişler ise dahi paşa-yı merkûm gâyet i'mâl-i hud'a ve desâyis ile ma'rûf ve mecbûl ve gâyet hilekâr olmağla devlet-i 'aliyyenin bana verdiği akçeleri yine taraf-ı devlet-i 'aliyyeye gönderdim cürmüm 'afv olacak ve şöyle böyle olacak deyu her bir gün birer güne hile ve desâyis ve ihtirâ'ıyla etrâfa buyruldu ve kağıdlar neşriyle tağlit ve iğfâllerden hâli olmayub günâ-gün ikâz-ı fitne ve fesâda mübâderet üzre olacağı şimdiye kadar bi't-tecrûbe ma'lûm olan etvâr-ı habâset-gerdâr ve ef'âl-i mefsedet-şî'ârından müstevli ve meczûm olmağla zinhâr ve zinhâr paşa-yı merkûmun bu vechile vâki' olacak hile ve hud'a ve erâcif ve ekâzibine kat'a aldanmayub ve gelen buyruldu ve kağıdlarına iltifât ve i'tibâr etmeyüb senden me'mûl olan rızâ-cûyı ve sadâkat muktezâsı üzre mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Sayda vâlisi vezir-i müşâr ve tevki'î-i mumâ-ileyhimânın her halde emr ve re'yine mütâba'at ve paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesiyle bir an akdem ol-havâliden külliyyen def' gâ'ilesine ikdâm ve gayret eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen ve mahsûsen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bâlâda beyân olduğu vechile 'amel ve hareket ve paşa-yı merkûmun hile ve hud'asına kat'an aldanmayub Sayda vâlisi müşâr ve tevki'î-i mumâ-ileyhimânın emr ve re'yine mütâba'at ve bi-'avnilahi te'ala müddet-i kalîle zarfında paşa-yı merkûmun

i'dâm ve izâlesine dâmen-i dermiyân gayret eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ve ma'azallahu te'ala paşa-yı merkûmun sözüne ve buyruldu ve tahrirâtına aldanmayub tarafına meyl ve mütâba'at etmek lâzım gelür ise bu halde dünya ve 'ukbâda fâsîh ve müstelzim-i 'azâb-ı elim olacağı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve senden me'mûl olan sadâkat ve hamiyet ve rızâ-cûyü ve gayret-i levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i makderet ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)220

S.10-H.37

Bu dahi

Hâlâ Sayda vâlisi vezirim Süleyman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Harameyn-i muhteremeyn ahâlilerine imdâd ve i'ânet zımında Mehmed Paşaya ibkâ-yı vezâretiyle Mekke-i Mükerrreme Şeyhü'l-haremlîği ve eyâlet-i Cidde tevcih ve levâzımât-ı râhiyesini tanzim için hazine-i 'âmiremden dahi nakden bin beş yüz akçe ve katı vâfir mühimmât dahi i'tâ ve tanzim dâ'iresinde medâr-ı suhûlet olmak için Yafa ve Gazze mukâta'aları dahi 'uhdesine ihâle (s.11) olunmuşken paşa-yı merkûm zâtında merkûz olan habâset muktezâsı üzre mühimmât ve meblağ-ı merkûmeyi ahz ve ekl ü bel' ve bu gün yarın diyerek imrâr-ı vakt edip nihâyetü'l-evâmir Cidde'ye 'azimetden nükûl ve ahâli-i beldeteyn munifiyyetinin eşedd-i zarûret ve müzâyakalarına bâdî olduğundan başka Gazze ve Remle ve Kudüs-i şerif ahâlilerine dahi envâ'-i cevri eziyet ve katli-nüfûs ve gasb-ı emvâl-i 'ibâd ve cevânib ve etrâfa ilkâ-yı fitne ve fesâd eyleyüb bu makûle hâ'in-i din ü devlet-i 'aliyye-i ebeddlerine olan habâset-pîşenin izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla te'mîn-i bilâd ve irâhe-i 'ibâdullaha ikdâm-ı rütbe-i vücûbda olduğuna binâen şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince paşa-yı merkûmun tuğ ve sancağı ref' ve i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtî'a-i cihândârânem ta'alluk etmekden nâşi ricâl-i devlet-i 'aliyyemden divân-ı müşirü'l-erkânımda bi'l-fi'il tevki'î olub Akka tarafında olan Mehmed Ragıb dâme mecduhu ile müzâkere ederek paşa-yı merkûmun begateten cevânib ve etrâfını sedd ü bend ve üzerine varub bi-'avnillahi te'ala i'dâm ve izâlesiyle def' gâ'ilesine ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelem eylemen bâbında sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sana ve tevki'î-i mumâ-ileyhe başka bundan akdem ısdâr ve tesyâr olunan iki kıt'a evâmir-i şerîfem müceblerince paşa-yı merkûmun cevânib ve etrâfını ihâta birle

icrâ-yı irâde-i seniyyeme kıyâm üzere olduğun bu def'a tarafından der-‘âliyyeme vârid olan tahrirât mefhûmunda ma'lûm ve paşa-yı merkûmun bir ân akdem def'-i vücûd-ı habâset-âlûduyla havâli-i mübârekenin tanzîfi aksâ-yı me'ârib-i mülûkânem idüğü bedîhi ve meczûm olmağla zâtında merkûz olan gayret ve hamiyet muktezâsı üzere ifâte-i vakti tecvîz eylemeyüb bir dakika evvel tenfiz-i irâde-i hümâyûnuma bezl-i maddûr ve sa'y-yı bî-kusûr eylemen fermânım olmağın te'kîd-i me'mûriyeyini hâvî iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu husûs zımında tevki'î-i mumâ-ileyhe başka ve Tokanzâde Mehmed Bey ve Musa Bey ve Cerradoğlu Yusuf ve Ebu Hevş ve Şeyh İsa zîde mecduhuma dahi başka başka evâmir-i 'aliyyem ısdâr ve tesyârıyla te'kîd ve isti'câl kılınmış olmağla tevki'î-i mumâ-ileyh ile bi'l-ittifâk tarafından lâzım gelen vesâyâ ve tenbîhâtı şâmil kağıdlar ve buyruldular tahririyle paşa-yı merkûmun begateten etrâfını çevirüb sedd ü bend ve üzerine varıp 'avn hakkıyla i'dâm ve izâlesine ve itmâm-kârıyla def' gâ'ilesine ikdâm ve ihtimâm mâ-lâ-kelem eylemen hasren ve kasren senden senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve tehâvün ve taksir ber-vechile câ'iz olmadığı ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda göreyim seni bu bâbda 'âkilâne ve hakîmâne hareket ve tevki'î-i mumâ-ileyh ile tarîk-i suhûletini istihsâl ederek şu hâ'inin i'dâm ve izâle ve itmâm-kârıyla ol-havâliden def' gâ'ilesine muvaffak olmağa ve hidmet-i sâbıkana me'âsir-i lâhika 'ilâvesiyle bu cihetle dahi din ü devlet-i 'aliyyeme ber-hüsn-i hidmet vücûda getirmeye dâmen-i dermiyân gayret ve hakkında derkâr olan hüsn-i zan ve teveccüh-i mülûkânemi tasdik ve te'yîde cehd ve tâkat ve hilâf-ı me'mûl vaz'ından tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)220

S.11-H.38

Bir sûreti

Ricâl-i devlet-i 'aliyyemden divân-ı müşrû'l-erkân bi'l-fi'il tevki'î olub Cezzar Paşa muhalledfâtı zabtına me'mûren Akka tarafında olan Mehmed Ragîb dâme mecduhuya Sayda vâlisi vezir-i müşârün-ileyh ile bi'l-ittifâk paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesine bezl-i cell-i miknet eylemesiyçün iktisâsına göre.

S.11-H.39

Seferihisar voyvodası İbrahim ve husûs-ı âtiyü'z-zikr bu def'a Der-âliyyemden mahsûs mübaşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kaduruhuya hüküm ki

Ankara civârında kâ'in Kuloğlu adasında mukim Kocakabak demekle meşhûr şakî hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ Ankara kazâsı etrâfına ve ebnâsına isâl-i dest-i ta'addi ve hasârete ibtidâr ve şekâvet ve mefsedetinden tarîk-i bi'l-külliyeye meslûb olduğu bi'l-ihbâr tahkik olduğuna binâen şakî-i merkûmun üzerine varılıb kendisinin ve 'avenesinin i'dâm ve izâleleriyle ol-havâlinin şerr ü mazarratlarından te'mîni husûsuna ikdâm ve müsâra'at eylemek üzre dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılardan hâlâ Ankara mütesellimi Mesud dâme mecduhuya hitâben me'mûriyetini hâvî bundan akdem şeref-rîz-i sudûr olan emr-i şerîfim mücebince kapucubaşı-i mumâ-ileyh şakî-i merkûmun üzerine varıp mütehassın olduğu (s.12) adanın etrâf ve eknâfına metrisler ve kuleler binâ ve tüfenkçiler vaz' ve top ve humbara ve tüfenk endâhtıyla hasr ve tazyîk ve iş bu mâh-ı Cumade'l-ulânın on dokuzuncu günü kapucubaşı mumâ-ileyhin ma'iyetinde olan Günyüzü a'yânı İsmail zîde kaduhuyu yüz mikdar süvâri ile karagol tarîkiyle Seferihisâr cânibine me'mûren irsâl eyledikde şakî-i merkûmun işe yarar âdemlerinden sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin tarafına irsâl eylediği şerre bölükbaşısını ve yanında olan iki nefer âdemlerini esnâ-yı râhda hayyen ahz ve kapucubaşı-i mumâ-ileyh tarafına götürüb bölükbaşı merkûm âdemleri istintâk olundukda Kuloğlunun âdemleri Bekmezci demekle ma'rûf şakî on beş nefer süvâri ile li-ecli'l-istimdâd bu günlerde tarafına varub elân yanında olduğu ve şakî-i merkûm Bekmezci ile yanında olan haşerât-ı merkûme kapucubaşı mumâ-ileyh tarafından bi'd-defaât tarafına tahrirât irsâliyle mutâlebe olundukda irâd ve râhiye irsâl etmediğin ve şakî-i merkûma imdâd ve i'ânet dâ'iyesinde olduğun bi'l-ihbâr tahkik-gerde-i pâdişâhânem olub sen Beypazarı voyvodası ma'iyyetiyle Adalı Mehmed dedikleri şakînin i'dâm ve izâesine me'mûr olmağın ilâ-heze'l-ân hareket ve 'azimet ve icrâ-yı me'mûriyete kıyâm ve müsâra'at ettiğinden ma'ada böyle hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûruyla mağzûb-ı şâhânem olan şakî-i merkûma imdâd ve i'ânet ve tasahhub ve himâyet kaydında olmağın senden me'mûl olan rızâ-cûyı ve sadâkat ve fermân-beri ve mutâva'at levâzımına münâfi ve bu vechile harekete cesâretin neticede hakkında mevrûs nedâmet ve vehâmet olduğu mülâhaza ile ma'lûm ve bedîhi olan kazâhâdan olmağla iş bu emr-i 'âlişânım mübaşir-i mumâ-ileyh ile tarafına varid olduğu anda şakî-i merkûm Bekmezci ile yanında olan haşerâtın derhâl cezâsını tertîb ve Rodos

mukâta'alarını Der-'aliyyeme sevk ve tesyîr ile isâ'et-i sâbıkânı imhâya müsâra'at ve fi-mâ-ba'd şakî-i merkûm Kocakaba'a hafî ve celî imdâd ve i'ânet misüllü vaz'ı tecvizden mübâ'adet ve tahsil-i rızâ-yı hümâyûnuma dâmen-i dermiyân gayret eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ikdâmen ve seni gafletten ikâzen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyhe irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde ma'rifetin ve mübâşir-i mumâ-ilehin ma'rifetiyle şakî-i merkûm Bekmezci ile yanında olan haşerât-ı merkûmenin 'ala eyyi hâlin ahz ve cezâları tertîb ve Rodos mukâta'alarını Der-'aliyyeme sevk ve tesyire ikdâm ve müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'-i mülûkânem olduğı ve ma'azallahu te'ala hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbihat-ı şâhânem merkûm Bekmezci şakî ile yanında olan haşerât-ı merkûmeyi tasahhub ve himâyet ve yahud firâr ettirmek lâzım gelür ise ol-vakt ber-vechile cevâba kâdir olamayub ânların haklarında icrâ olunan mu'âmele beher-hâl senin hakkında icrâ olunacağı muhakkak ve mukarrer idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve infâz-ı emr u irâde-i hümâyûnuma ve tahlis-i selâmet-i hâline dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfî vaz'ı tecvîz mazhar ve gayret-i hüsrevânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mücib ve muktezâsı üzre 'amel ve harekete ve tenfîz-i emr u irâde-i hümâyûnuma ve itmâm-ı emr-i mübâşeretine ikdâm ve mübâderet ve hilâfî vaz'ı tecvîz ile sen dahi mes'ûl olmakdan begâyet-i tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ca sene (1)220

S.12-H.40

Rize kazâsı vücûhunda ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlılarından Kaş Kal'ası muhafızı ve Gönnye Sancağı mutasarrıfı olan Tuzcuzâde Memiş dâme mecduhuya hüküm ki

Bundan akdem dâ'ire-i itâ'atimden hurûc ve zerde-i bağı ve 'isyâna vücûh ile ihtilâl-i memâlik ve enhâ ve ızrâr-ı ahâli ve re'âyâ ve mukâtele-i müslimîne ictisâr eylediğine binâen cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe ve şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnum mücebince tuğ ve sancağı ve üzerinde olan Canik muhassıllığı ve Karahisar-ı şarkî voyvodalığı ref'iyle i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtî'a-i mülûkânem ta'alluk eden Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi'ârın i'dâm ve

izâlesiyle def' gâ'ilesine hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık düstûr-ı vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehu taraf-ı hümâyûnumdan me'mûr ve ma'iyetine 'asâkir ile vüzerâ ve mir-i mirân ve sâ'ir müte'ayyinân ta'yîn kılınub müşârün-ileyh muktezâ-yı me'mûriyetine şakî-i merkûmun üzerine teveccüh ve 'azimet eyledikde taraf-ı hümâyûnumdan me'mûrların hücum ve iftihâmına ber-vechile tâb-âver olamayub cem'iyet-i menhûsesine münferik ve perişân ve kendisi münhezimen Ordu kazâsına güzerân olduğu ve ol-cânibde dahi karar edemeyüb Of ve Rize taraflarına firara ibtidâr edeceği etvâr-ı habâset-şî'ârından zahir ve nümûdâr ve sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin (s.13) sen hademe-i devlet-i 'aliyyemin gayyûr ve sadâkat-kârlarından olub senden her vechile gayret ve sadâkat ve ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve me'mûl ve manzûr-ı mülûkânem olmağla bu bâbda müşârün-ileyh tarafından sana ne vechile tahrirât zuhûr eder ise tahrir ve iş'ârı üzere 'amel ve hareket ve emr ve re'yine mütâba'at ve etrâf ve enhâya ihâle-i inzâr-ı basîret birle şakî-i merkûm Of ve Rize havâlilerine vürûd eder ise derhâl ahz ve i'dâm ve izâlesiyle def' gâ'ilesine ikdâm ve mübâderet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i mezbûr ve evlad u ahfâdı müte'allıkâtından şekâvetden kendüye pâ-dâş olanlar haklarında ebvâb-ı 'afv mesdûd olub her ne mahallde bulunur ise tertîb-i cezâsı husûsuna mübâderet ve mecbûl olduğu gayret ve hamiyet muktezâsı üzere bu bâbda müşârün-ileyh tarafından sana ne vechile tahrirât zuhûr eder ise tahrir iş'ârı üzere 'amel ve hareket ve emr ve re'yine mütâba'at ve etrâf ve enhâya ihâle-i inzâr-ı basîret ederek şakî-i merkûm Of ve Rize ve havâlilerine vürûd eder ise derhâl ahz ve izâlesiyle def'-i mazarrat ve gâ'ilesine ikdâm ve müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem olduğu ve şakî-i merkûmun ahz ve izâlesinde tekâsül ve rehâvet vukû'a gelmemek ve himâyet u sıyânet dâ'îyyesine teşebbüs olunmak lâzım gelür ise o makûleler beher hal vehâmet ve nedâmetini müşâhade edeceklerinde şüphe olmadığı sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve infâz-ı emr u irâde-i mülûkâneme ve senden me'mûl ve manzûr-ı mülûkânem olan rızâ-cûyı ve sadâkat ve fermân-beri ve gayret-i levâzımını ibrâz ve izhâra dâmen-i dermiyân gayret ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ ve kusûr ve rehâvet ve iğmâz ve betâ'et misüllü vaz'ı tecvîzden begâyet-i tevakki ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ca sene (1)220

S.13-H.41

Süreyya firkateyn kapudanı olub zikr-i âti sefâyin üzerlerine başbuğ nasb ve Trabzon cânibine ta'yîn olunan Topçubaşı Emin Kapudan zîde mecduhuya hüküm ki

Bundan akdemce dâ'ire-i itâ'atimde hurûc ve zerde-i bağı ve 'isyâna vücûh ile ihtilâl-i memâlik ve enhâ ve ızrâr-ı ahâli ve re'âyâ ve mukâtele-i müslimîne ictisâr eylediğine binâen cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtı'a-i dâverânem ta'alluk eden Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi'ârın i'dâm ve izâlesiyle def' gâ'ilesine hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi düstûr-ı sadr-ı sâbık vezirim el-hâcc Gâzi Yusuf Ziya Paşa iclâlehu me'mûr ve ma'iyetine 'asâkir ile vüzerâ ve mir-i mirân ve sâ'ir müte'ayyinân ta'yîn kılınub şakî-i merkûm ile çend def'a vâki' olan muhârebelerde bâ-'avn-i bârî münhezim ve perişânide ve zîr-i idâresinde olan kazâların ekseri taraf-ı devlet-i 'aliyyemden me'mûrlara dehâlet ve mütâba'at edip paşa-yı merkûm bir mikdar 'avenesiyle Trabzon cânibine üftân ü hızân güzerân olmuş olduğu ve vücûhdan bazı (...) hile ve hud'a ile iğfâl edip ânda mütehassın etmek dâ'iyyesinde idüğü ve berren me'mûrların tazyîkinden sefîne ile firâr eylemesi ihtimâlden ba'id olmadığı Erzurum vâlisi vezir-i müşârün-ileyh tarafından bu def'a Der-'aliyyeme vârid olan tahriratdan müstebân ve paşa-yı merkûm Trabzon ve Canik sevâhili iskelelerinde mukaddemâ çend kıt'a sefâyin hazır ve âmâde etmiş olduğu ihbâr olunduğuna binâen korvet kapudanlarından (boşluk) kapudan zîde kadruhu zikr olunan sevâhili Trabzon'a varınca geşt ü güzâr ve paşa-yı merkûm ve sefinelerine rast gelir ise derhâl üzerlerine varub ahz ve zabta ibtidâr eylemek üzere mukaddemâ me'mûr kılınmış ise dahi el-hâletü hazihi tersâne-i 'âmiremden çend kıt'a sefine techîz ve ta'yîn kılınması lâzım geldiği bedîhi ve nümâyân olduğuna binâen sen ki kapudan-ı mumâ-ileyhsin seninle salâbet-nümâ kapudanı Pepelek Halil kapudan ve bahr-ı siyâh cânibinden zahireye me'mûr Mebruk nâm korvet kapudanı Ömer kapudan dâhi ta'yîn ve sen üzerlerine başbuğ nasb olunmakla derhal bu taraftan fekk-lenger-i karar ve şarta-i tevfik-i ni'amü'r-refik-i sübhâni ile bahr-ı siyâh boğazından mürûr ve Canik ve Trabzon sevâhilinde olan iskelelere ve Trabzon pişgâhına varub Erzurum vâlisi müşârün-ileyh ile muhâbere ve vârid olacak buyruldu ve emr ve tenbîhi üzere 'amel ve hareket ve kapudan-ı mumâ-ileyhüma ile bi'l-ma'iyeye irâ'et-i satvet (s.14) ve paşa-yı merkûmı teslim eyledikleri sûrette ferden ferîdeye mikdar-ı zerre ta'arruz ve ta'addi

olunmayacağını ve ancak maksûd-ı aslı paşa-yı merkûmun izâlesi idüğü ve ma'azallahu te'ala paşa-yı merkûmun hile ve hud'asına aldanmayub taraf-ı devlet-i 'aliyyeme sûret-i 'isyân izhâr ve merkûmu himâyete ictisâr olunur ise berren 'asâkir-i bi-şümâr olmağla kara ve deryâdan üzerlerine varılıp bâ-avn-i bârî cerhen ve harben cezâsı tertîb olacağından başka himâyede olanlar dahi selâmet ve necât bulamayacağını ve aralıkda itlâf olunan nüfûs ve hasâretin vebâli boyunlarına olacağını cümle bâ-tahrirât i'lâm ve işâ'at birle Trabzon pişgâhında geşt ü güzâr ve paşa-yı merkûm sevâhil-i merkûmede sefine ile firâr dâ'iyyesinde olur ise derhâl üzerine varub ahz ve cezâsını tertîbe ikdâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur imdi sen ki bi'l-ma'iyye hareket ve emr ve re'yine mütâba'at ederek icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ikdâm eylemeleriçün kapudan-ı mumâ-ileyhimânın me'mûriyetlerini hâvi başka başka ve merâsim-i muhâbere ve ittifâka ri'âyet ve tenfiz-i emr-i şerîfime ihtimâm ve dikkat eylemeleriçün Trabzon ve sâ'ir ol-havâli ve sevâhilinde vâki' hükkâm ve zâbitân ve iş erlerine dahi başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılındığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve lâzım gelenler ile muhâbere ve ittifâk ederek icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve senden me'mûl olan gayret ve dirâyet-i lâzımeni ibrâz ve izhâra sarf-ı vüs' ve kudret ve lâzımü'l-inhâ olan ahvâl ve işârı pey-der-pey Der-'aliyyeme tahrir ve işâret ve kusûr ve rehâvetten begâyet-i hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ca sene (1)220

S.14-H.42

Bir sûreti

Kapudan-ı mumâ-ileyhimânın me'mûriyetleriçün (boşluk) iktizâsına göre.

S.14-H.43

Bir sûreti

Sevâhil-i merkûme iskelelerinin kuzât ve nüvvâbına ve zâbitân ve gümrük ağası ve bi'l-cümle a'yân ve iş erlerine (boşluk) asılda ve sûrette evâmir hikâye olunarak kapudan-ı mumâ-ileyhim ile muhâbere ve ikdam ederek icrâ-yı irâde-i hümâyûna dikkat eylemeleriçün (boşluk) iktizâsına göre.

S.14-H.44**Bir sûreti**

Korvet kapudanlarından olub mukaddemâ Trabzon ve Canik sevâhiline me'mûr olan (boşluk) nâm kapudân zîde mecduhuya asılda olduğu üzere Emin kapudan başbuğ nasb olunduğu beyân olunarak bi'l-ma'iyeye geşt ü güzâr ve re'y ve irâdesi üzere hareket eylemesiçün te'kîd-i me'mûriyetini hâvi (boşluk) iktizâsına göre.

S.15-H.45

Hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim Gazi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya hüküm ki

Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi'ârın infâz-ı fitne ve fesâd ve ihtilâl-i memâlik ve bilâd dâ'iyeye-i fâsidesiyle zuhûra gelen habâset ve ihânetine binâen cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtı'a-i padişâhânem ta'alluk edip şakî-i mezkûrun müddet-i kalîle zarfında izâle-i vücûd-i fesâd-âlûduyla 'ibâd ve bilâd üzerlerinde indifâ' gâ'ilesi emrine ikdâm-ı ehass-ı mutâlib-i dâverânem olmakdan nâşi bu bâbda mehâbet-rîz-i sudûr olan evâmir-i şerîfemle sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin cânib-i celîlü'l-kadr-i mülûkânemden me'mûr ve ta'yîn kılınmış olduğundan muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzime-i gayret ve hamiyetin üzere icrâ-yı irâde-i cihân-dârâneme kıyâm ve ma'iyetine me'mûrları iktizâsına göre i'mâl ve istihdâm ederek şimdiye kadar bir kaç def'a vukû' bulan muhârebelerden 'avn u 'inâyet-i cenâb-ı Rabb-i müste'ân ile şakî-i merkûmun 'askeri karîn-i hezimet ve inkîsâr olarak dest-i tagallübüne geçen kazâlar tahlis ve i'tinâ ve i'timâd eylediği sergerde ve bölükbaşılardan dahi ekseri te'min olunarak berü tarafa celb ve âmâde olduğundan şakî-i merkûmun kuvvet ve miknete kesr ve za'af gelüb semere-i sa'y ve ikdâmına müddet-i kalîle zarfında def'-i gâ'ile ve itmâm-kârı sedd olacağı tahrirât-ı mersûmen me'alinden müstefâd olmak mülâbesesiyle bu bâbda kat'a fırsatı fevt etmeyerek ve geceyi gündüze katarak ve gayreti meyân-ı hamiyete bend ederek ve şakî-i mezkûra aman ve zaman vermeyerek verâsını ta'kîb birle vardığı ve olduğu mahallde izâle-i vücûduyla kat'-ı 'urûk-ı mefsedet-i sedd olduğu haberine ân-be-ân terakkub ve intizâr-ı mülûkânem derkâr iken şakî-i mezkûr bu günlerde Ünye ve Ordu sevâhilini tayy ile bir mahallde firâr edemeyüb Ömerzâde Hasan Bey dedikleri şekâvet-

kârı bir mikdar haşerât ile ol-tarafda bırağub kendüsü ‘iyâl ve tevâbi’iyle Trabzon ağvâtından birkaç mefsedet-pîşelerin refakat ve mu’âvenetiyle Trabzon cânibine firâr etmiş olduğundan sen-dahi muktezâ-yı vakt ve hâle göre Trabzon ve Tirebolu taraflarına sevk-lenger olunmak için Karahisar tarafına ‘azimet etmek üzere olduğunun bu def’a der-bâr-ı şevlet-karârıma vârid olan tahrirâtlarında karîn-i ‘ilm-i ‘âlem-i ârâ-yı padişâhânem olub senin sâhirde bu makûle ashâb-ı bağı ve fesâdın izâle-i şürûr ve def’-i mefsedetleri emrinde menassa-ârâ-yı bürûz olan hidemât-ı dilirâne ve mesâ’i-i gayyurânene ve bunun dahi bu vakte kadar itmâm-kâr ve def’ gâ’ilesine teşmîr-i sâk gayret olunmak lâzımeden iken şakî-i merkûmun şimdiye kadar ele geçmeyüb günden güne firâr ve ticârete reh-yâb olması mücerred icrâ-yı me’mûriyete irâde-i fütûr kusûrdan neş’et etmekle ma’azallahu te’ala bundan sonra dahi bunun üzerine varılmayub irâhında teneffüse meydan buldukça giderek kesb-i kuvvet edip gâ’ilesi mümtedd olmak lâzım gelürse şerâre-i şerr ü fesâdın itfâsı düşvâr ve ‘ibâd u bilâd mazhar-ı rahne ve hasar olacağından ma’ada vehâmeti tarafına râci’ olacağı ve şakî-i merkûmun def’ gâ’ilesi beher hâl me’mûrların can u gönülden ikdâm ve gayret ve sa’y u himmet eylemelerine vâbeste ve mevkûf olmağla me’mûrların emr u irâdene mugâyir vaz’ u harekete cesâret ve icrâ-yı me’mûriyete irtikâb kusûr ve rehâvet edenlerin bilâ-âmân haklarından gelineceği beyânıyla tehdîd ve te’kîd ve isti’câli hâvi tekrar her birine evâmîr-i şedîde ısdâr ve tesyâr olunmuş olduğundan ma’ada bu def’a mersâ-yı tersâne-i ‘âmiremde çend kıt’a donanma-yı hümâyûnum sefâyini techiz ve tertib ve Trabzon sevâhiline ba’s u tesyîr kılınmış olmakdan nâşi sen dahi zâtında merkûz ve mevdû’ olan âsâr-ı gayret ve hamîyyet ve mâye-i dirâyet muktezâsı üzere me’mûrları şakî-i mezbûrun üzerine sevk ve iğrâ ve tedbir lâzıme ve harekât-ı mukteziyeyi i’ mâl ve icrâ ederek ve bu maslahattan nezd-i hümâyûnumda derece-i ehemmiyetini teyakkun ve şakî-i merkûmun def’ gâ’ilesi hal’ olmadıkça kafana ârâm ve rahatı haram eyleyerek ne-vechile ve ne-tarikle olur ise olsun seri’ân ve ‘âcilen Tayyar nâmını rû-yı arzdan izâle ve imhâ ile hidemât-ı sâbıkana me’âsir-i lâhika ‘ilâvesine ve nezd-i hümâyûnumda bir kat dahi makbûlü’l-hidme olmak dâmen-i dermiyân gayret ve ba’d-e’l-yevm dahika-i vâhide ârâm ve rehâvet ve tevakkuf ve betâ’etden gâyetü’l-gâye tehâşi ve mübâ’adet eylemen fermânım olmağın te’kîden ve isti’câlen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bundan sonra dakika-i vâhide ifâte-i vakt ve ârâmı tecviz etmeyerek ne-vechile ve ne-tarikle olursa olsun ‘inâyet-i

perverdegârî ile şakî-i merkûmun üzerine varılmayub bulunduğu mahalde ahz u i'dâm ve izâlesi hasren ve kasren ve kat'an ve cezmen senden matlûb-ı padişâhânem idüğü ve şudur ve budur diyerek 'ukûbet-i dikkat ile gâ'ilesinin imtidâdı ma'azallahu te'ala müntebih ve vehâmet ve nedâmet olacağı ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda bervech-i meşrûh 'amel ve harekete ve senden me'mûl ve manzûr-ı şâhânem olan gayret ve sıdk ve istikâmet levâzımını bu nbâbda dahi isbârt ve bezl-i cell-i miknet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i C sene (1)220

S.16-H.46

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı ulâ pâyesiyle Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya hüküm ki

Trabzon vâlisi sabık Tayyar habâset-şî'ârın infâz-ı fitne ve fesâd ve ihtilâl-i memâlik ve bilâd dâ'iyye-i fâsidesiyle zuhûra gelen habâset ve ihânetine binâen cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtî'a-i dâverânem ta'alluk edip şakî-i merkûmun müddet-i kalîle zarfında izâle-i vücûd ve def' gâ'ilesi ehass-ı mutâlib-i cihândârânem olmak mülâbesesiyle bu-bâbda mehâbet-rîz-i sudûr eden evâmir-i şerîfemle hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim el-hâcc Gazi Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya taraf-ı hümâyûnumdan me'mur ve sen ki Cabbarzâde Mir-i mumâ-ileyhsin sen dahi vezir-i müşârün-ileyh ma'iyyetiyle şakî-i mezkûrun üzerine varub i'dâm ve izâlesine ikdâm ve gayret eylemek üzre ta'yîn kılınmış olduğundan şimdiye kadar birkaç def'a vukû'bulan muhârebelerde 'avn u 'inâyet-i cenâb-ı Rabb-i müste'ân ile şakî-i merkûmun 'askeri karîn-i hezimet ve inkisâr olarak dest-i tagallübüne geçen kazâlar tahlis ve i'tinâ ve i'timâd eylediği sergerde ve bölükbaşılardan dahi ekseri te'min olunarak berü tarafa celb ve âmâde olduğundan şakî-i merkûmun kuvvet ve miknete kesr ve za'af gelmekte olduğuna nazaran bu bâbda me'mûrlar kat'a fırsatı fevt etmeyerek ve geceyi gündüze katarak ve gayreti meyân-ı hamiyete bend ederek ve şakî-i merkûma göz açdırmayarak ve nefes alıvermeyerek verâsını ta'kîb birle vardığı ve bulunduğu mahalde üzerine hücum ve izâle-i vücûduna ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelâm eylemeleri lâzımeden iken şakî-i merkûm bu günlerde Ünye ve Ordu sevâhilini tayy ile Trabzon tarafına firâr etmiş olduğu bu def'a Erzurum vâlisi müşârün-ileyh tarafından Dersa'adetime tevârüd eden

tahrîrât mefhûmunda karîn-i ‘ilm-i ‘âlem-ârâ-yı padişâhânem olub şakî-i merkûmun şimdiye kadar ele geçmeyüb günden güne firâr ve ticârete reh-yâb olması mücerred me’mûrların icrâ-yı me’mûriyette kusûr ve rehâvet ve iğmâz ve betâ’et etmekle ma’azallahu te’ala bundan sonra dahi şakî-i merkûmun üzerine kermiyyetle varılmayub aralıkda böyle teneffüs ettikçe giderek kesb-i kuvvet edip gâ’ilesi mümtedd olmak lâzım gelürse ol-vakt vehâmet ve nedâmeti me’mûrlara râci’ olacağı zâhir ve bunun ne vechile ve ne tarik ile olur ise bulduğu mahalde üzerine varılıb ‘avn-ı hakkla i’ dâm ve izâlesi matlûb-ı kat’i-i dâverânem idiği bedfihi ve bâhir olduğuna binâen bu def’a Erzurum vâlisi müşârün-ileyhe te’kid-i me’mûriyet ve isti’câli hâvi mahsûs emr-i ‘âlişânım ısdâr olub ma’iyyetine me’mûrlardan her kim müşârün-ileyhin emr ve re’y ve tahrir ve tenbihine mugâyir harekete ve şakî-i merkûmun ahz ve izâlesinde irtikâb-ı kusûr ve rehâvet eder ise o-makûlelerin aman ve zaman verilmeksizin haklarından gelineceği musammem ve mukarrer olmağla âna göre ‘amel ve hareket ve mukaddemâ me’mûr olduğun vechile vezir-i müşârün-ileyhin her halde emr ve re’yine mütâba’at ederek şakî-i merkûmun verâsını boşlamayub bulunduğu mahalde merdâne ve dilirâne hücum ve bâ-‘avn-ı bârî müddet-i kalîle zarfında itmâm-kârı ve def’ gâ’ilesinde sarf-ı mâ-hasal-ı vüs’ ve kudret eylemeğin fermânım olmağın te’kîden ve isti’câlen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu husûs bi’l-cümle me’mûrlara bu def’a diğere emr-i şerîfimle tenbih ve isti’câl olunduğu ve bundan sonra şudur budur diyerek dakika-i vahide imrâr-ı vakt olunarak şakî-i merkûmun üzerine varılmakda terâcî ve kusûr olunmak lâzım gelir ise beher hâl vehâmetini müşâhade edeceğinde şüphe olmadığı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareket ve senden me’mûl ve manzûr-ı şâhânem olan gayret ve hamiyyet ve sarf ve istikâmet levâzımını ibrâz ve izhâra nisâr-ı cehd ve takat ve hilâfından hazet ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i C sene (1)220

S.16-H.47

Bir sûreti

Sivas vâlisi vezirim Mehmed Celal Paşa iclâlehuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.16-H.48

Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası (boşluk) dâme mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.16-H.49**Bir sûreti**

Viranşehir voyvodası Hâcî Ahmedzâde (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i muharrer.

S.16-H.50**Bir sûreti**

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Kastamonu sancağı mütesellimi Altıkulaçzâde Mehmed dâme mecduhuya (boşluk) ber-vech-i muharrer.

S.17-H.51**Bir sûreti**

Boyabad voyvodası Genç Mehmed zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.17-H.52**Bir sûreti**

Dergâh-ı 'âli kapucubaşlarından Rize kazâsı a'yânı olub Gönnye sancağı mutasarrıfı ve Kaş kal'ası muhâfızı olan Tuzcuzâde Memiş dâme mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.17-H.53**Bir sûreti**

Sinob kazâsı müte'ayyinânından Öküzoğulları zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.17-H.54**Bir sûreti**

Karaman vâlisi Seyyid Abdurrahman Paşa iclâlehuya (boşluk) Erzurum vâlisi müşârün-ileyhin ne-vechile tahrîrâtı vârid olur ise derhâl mûcib ve muktezâsıyla ‘amel ve hareket eylemek üzere mukaddemâ me’mûr olmuş olmağla (boşluk) iktizâsına göre.

S.17-H.55

Bir sûreti

Çıldır vâlisi vezir Selim Paşaya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.17-H.56

Bir sûreti

Maraş beylerbeyisi Kalender Paşaya (boşluk) kezâlik.

S.17-H.57

Bir sûreti

Mir-i mirân Behisni kâ'im-makâmı Abdurrahman dâme ikbâluhu (boşluk) ber-vech-i muharrer.

S.17-H.58

Bir sûreti

Muş mutasarrıfı Murad Paşa dâmet me'âliyhuya (boşluk) kezâlik.

S.17-H.59

Bir sûreti

Gümüşhâne emini Kapucu Paşaya (boşluk) kezâlik.

S.17-H.60

Bir sûreti

Ma'den emini Abdi Beye (boşluk) mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimde tafsil u beyân olduğu üzere mağzûb-ı padişâhâne olan Tayyar habâset-şi'ârın i'dâm ve izâlesi emrinde hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi müşârün-ileyhin tahrir ve tenbihi üzerinde ‘amel ve hareket ve icrâ-yı me'mûriyete kıyâm ve müsâra'at eylemesi lâzımeden iken kusûr ve rehâvetden nâşi henüz bu bâbda bir güne semere-i sa'y ve gayreti zuhûr

etmediği nümâyân ve bundan sonra dahi bu emr-i aharda tekâsül ve rehâvet vukû'a gelmek ve müşârün-ileyhin tahrir ve tenbihine sür'at-i ittihâd ve mütâva'at etmemek lâzım gelir ise ber-vechile cevâbına kâdir olamayub mazhar-ı mu'aheze ve 'ikâb olunacağı bedîhi ve a'yân olmağla âna göre harekete kıyâm ve müsâra'at eylemençün (boşluk) iktizâsına göre.

Fî C sene (12)28 battalı mühimme torbasındadır

S.18-H.61

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı ulâ pâyesiyle Bozok Sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya hüküm ki

Sen ki kapucubaşı mumâ-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma vârid olan tahrîrâtda Emirdağında kâ'in Cihanbeyli Mir 'aşiretli Halil Bey nâm kimesneden iddi'â-yı hukûk maddesine dâ'ir şeref-rîz-i sudûr olan emr-i şerîfim hassa silahşorlarımdan Mehmed zîde mecduhu mübâşeretiyile lede'l-vusûl mübâşir-i mumâ-ileyhin âdemi yanına tarafından dahi âdem terfîk ve merkûmun olduğu mahalle irsâl olundukda madde-i mezkûre merkûm Halil Beyin ma'lûmu oldukda 'adem-i itâ'at birle mersûl olan âdemlere red ile cevâb verip nehy-i i'âde eylediği ve merkûm şer'-i şerîfe itâ'at eder makûleden olmayub bağı makûlesinden olduğu beyânıyla her vechile te'dîb ve guşmâl lâzımeden idüğü tahrir ve iş'âr olunmuş bu misüllü şer'-i şerîfe ve emr-i ulu'l-emre 'adem-i itâ'at ve bağıyâne hareket edenlerin icrâ-yı mücâzâtı lâzımeden olduğuna binâen merkûmun tertîb-i cezâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle merkûmu ber-vech-i suhûlet ahz ve icrâ-yı mücâzât-ı lâyıkasına ikdâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyyen ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi merkûmu ber-vech-i suhûlet ahz ve icrâ-yı mücâzâtı matlûb-ı mülûkânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh merkûmun ber-vech-i suhûlet ahz ve mücâzâtına mübâderet ve keyfiyyeti Dersa'adetime tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş sene (1)219

S.18-H.62

Bu dahi

Hâlâ Rakka vâlisi vezirim Veliüddin Paşa iclâlehu ve Sadrazamım selâm ağası olub zikri âti husûsa Dersa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan Mehmed Metin zîde mecduhuya hüküm ki

Hilâf-ı şerî'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl misüllü harekât-ı bâğiyeye ictisâr birle şer'-i şerîfe ve emr-i ulu'l-emre 'adem-i itâ'atine binâen bu def'a hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Rumkaleli Bekir Beyin kâffe-i emvâlin ve eşyâsının dahi cânib-i mirîden zabtı husûsuna irâde-i kâtî'a-i dâverânem ta'alluk etmekle sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin diğere sâdır olan emr-i şerîfim mantûk-ı munifî üzre merkûm Bekir Beyin cezâsını tertîb birle kâffe-i emvâl ve eşyâsını bir hilâli zâyî' ve telef olmayarak cümlesini ma'rifetin ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle cânib-i mirîyçün zabt ve defter-i sıhhat eserini Dersa'adetime irsâl ve takdime müsâra'at eylemen fermânım olmağın divân-ı hümâyûnumdan mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre merkûmun cezâ-yı sezâsını icrâ ve tertîb birle ma'rifetin ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle kâffe-i emvâl ve eşyâ ve hayvanâtını cânib-i mirîyçün ahz ve defter-i sıhhat edip defter-i sıhhat eserini Der-'aliyyeme irsâl ve takdime müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ve bir hilâlinin zâyî' ve telef olmasına bervechile rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma'lûmun oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun tertib-i cezâsıyla kâffe-i muhallefâtını cânib-i mirîyçün zabt ve defterini irsâle mübâderet ve icrâ-yı emr u irâde-i dâverâneme ihtimâm u dikkat ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin seni miyâne-i emsâl ve akrânından bi'l-intihâb bu husûsa ta'yînden maksûd-ı müşârün-ileyh ma'rifetiyle merkûmun cezâsı tertib olunduktan sonra kâffe-i muhallefâtını bir akçesi karîn-i telef ve kimesne yedinde mektûm ve mensî kalmayarak cümlesini zâhire ihrâc ve cânib-i mirîyçün zabta ikdâm ve bezl-i mechûd eylemek kazıyyesi olmağla âna göre 'amel ve hareket ve icrâ-yı lâzime-i sadâkat ve me'mûriyetine ihtimâm u dikkat ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i S sene (1)220

S.18-H.63

Bu dahi

Hâlâ Rakka vâlisi vezirim Veliüddin Paşa iclâlehuya hüküm ki

Rumkale sâkinlerinden Bekir Bey ve Abdulgaffur demekle ma'rûf kimesneler Rumkale hânedânından Sadin Bey zîde mecduhunun oğlu hassa silahşorlarımdan Mustafa Beyi begateten basub hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i emr ve rızâ bi-gayr-ı hakkın katl ve tevâbi'lerinin altmışdan mütecâviz hânelerini tahrîb ve emvâl ve eşyâlarını nehb ü gâret eylediğinden ma'ada mumâ-ileyh Sadin Beyin karındaşı oğullarının dört bin beş yüz kisecekden mütecâviz (silik) ve emvâl ve eşyâ ve hayvanât ve devvâb ve mevâşi ve sâ'ir mülklerin fuzûli zabt ve gadr-ı küllî eylediklerine binâen merkûmânın i'dâm ve izâleleri bâbında Maraş beylerbeyisi Kalender Paşa dâmet me'âliyehuya hitâben fermân-ı kazâ-cereyânım sudûrundan sonra merkûmân sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sana ilticâ ve senin tahrir ve iltimâsına binâen ceride-i cerâyim-güzeştelerine kalem-i 'afv ve safh-ı mülûkânem keşîde kılınmış ise dahi gerek mumâ-ileyh ve gerek sâ'ir hasâr-dîde olan kesânın hakları ibtâl ve 'iyâl ü ibâdlarıyla diyâr-ı ahardan perişânü'l-hâl ve 'uryân ve nâlân kalub her vechile şâyeste-i merhamet ve sezâ-vâr-ı 'inâyet olduklarını mumâ-ileyh Sadin Bey ile Halil Paşazâde mirü'l-hâcc Halid zîde mecduhu mukaddemâ bâ-'arz-ı hâl lede'l-inhâ ve'l-istid'â merkûmân Bekir Bey ve Abdulgaffur Beyin eğerçi iltimâsına binâen cerâyim-güzeştelerine kalem-i 'afv (s.19) ve safh olub için ashâb-ı hukûkun dahi icrâ-yı hakları lâzımeden olduğuna binâen ma'rifetin ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle tarafeyn ihzâr ve hakk ve 'adl üzere terâfu'-i şer' olunarak ashâb-ı hukûkun ber-nehc-i şer'i sâbit ve mütehakkık olan hakları ve el-hâsıl kâffe-i emvâl-i mağsûbeyi tamamen tahsil ve ashâbına redd ve teslim olunduktan sonra fimâ-ba'd merkûmân hilâf-ı şer' ve mugâyir-i rızâ-yı şâhânem ferd-i vâhide ta'addi eylememek üzere bir nizâm-ı kavîye rabt birle mumâ-ileyh beyler ıslâh ve te'lin ve mumâ-ileyh Sadin Beyi Rumkale'nin bir münâsib mahalline iskân ve ârâmiş-vebâlim olur hâlâtı istihsâle ve keyfiyyeti Der-sa'âdetime 'arz ve i'lâma müsâra'at olunmak bâbında bundan akdemce sana hitâbeb sudûr eden emr-i şerîfim mübâşiri ile ol-tarafa lede'l-vusûl merkûm Bekir Bey şer'-i şerîfe ve emr-i munifime 'adem-i itâ'at birle terâfu' ve ihkâk-ı hakk mümkün olamadığı bu def'a bi'l-ihbâr sahîhân vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olub bu makûle şeri'at-i mutahharaya ve emr-i ulu'l-emre 'adem-i itâ'at ve etvâr-ı bâğiyâneye cesâret eden habâset-kârların lâzıme-i vücûdlarıyla te'mîn-i bilâd ve irâhe-i 'ibâda ikdâm lâzıme-i zimmet-i mülkdâriden olduğuna binâen merkûm Bekir Beyin tertîb-i cezâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip seninle bi'l-muhâbere merkûmun icrâ-yı mucâzâtına ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelem

eylemeleri bâbında Maraş Beylerbeyisi mumâ-ileyh Kalender Paşa ve Behisni kâ'im-makâmı mir-i mirân-ı kirâmdan Abdurrahman dâme ikbâluhuya hitâben bu def'a diğer iki kıt'a evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olunmuş olmağla sen dahi Maraş Beylerbeyisi paşa ve Behisni kâ'im-makâmı mir-i mirân-ı mumâ-ileyh ile rûsûm-ı muhâbere ve ittifâka ri'âyet ederek ve merkûmun tarafına ser-rişte vermeyerek 'ala eyyi vechin kâne ahz ve mücâzât-ı meşrûhasını icrâ ve ser-maktû'unu Der-saadetime ba's u isrâya ikdâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen ve mahsûsen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi merkûm Bekir Beyin 'ala eyyi hâlin ahz ve izâlesi hasren ve kasren senden matlûb-ı mülûkânem idüğü ve merkûmu tashîb ve himâye ile ahz ve izâlesinde kusur ve rehâvet ve iğmâz ve betâ'et olunmak lâzım gelir ise sonra ber-vechile cevâba kâdir olamayacağın bî-iştibâh olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh Maraş Beylerbeyisi paşa ve Behisni kâ'im-makâmı mir-i mirân-ı mumâileyhimâ ile muhâbere ve ittifâk ederek merkûmun 'ala eyyi hâlin ahz ve tertîb-i cezâsına ikdâm ve me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan rızâ-cûyı ve sadâkat ve mâye-i fermân-beri ve ârâmiş levâzımını ibrâz ve izhâr ve icrâyı emr u irâde-i hümâyûnuma mezîd-i ihtimâm ve bu vesile ile aralıkda vedi'atullah olan ahâli-i memleket ve fukarâ-yı ra'iyete mikdar-ı zerre zulm ve ta'addi vukû'unu tecvizden hazer ve ittikâ-i tâmm eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i S sene (1)220

S.19-H.64

Bir sûreti

Maraş Beylerbeyisi Kalender Paşa dâmet me'âliyehuya (boşluk) Rakka vâlisi müşâr ve Behisni kâ'im-makâmı mir-i mirân-ı mumâ-ileyh bi'l-muhâbere merkûmun ahz ve izâlesine müsâra'at eylesiyçün.

S.19-H.65

Bir sûreti

Mir-i mirân-ı kirâmdan Behisni kâ'im-makâmı Abdurrahman dâme ikbâluhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.19-H.66

Bu dahi

Hâlâ Rumeli vâlisi ve İskenderiye sancağı mutasarrıfı ve bi'l-istikbâl Rumeli ser-askeri vezirim İbrahim Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sen ki se-‘askeri-i müşârün-ileyhsin bundan akdem ma’rifetinle Sofya ve ba’dehu Filibe kazâlarında tevakkuf ve iskân olunan dağlı ser-gerdelerinden Karakapanı takımı bu esnâda (...) isti’fâya teşebbüs birle cerâyim-i sâbıklarının ‘afvı husûsuna müsâ’ade-i ‘aliyyem erzâni kılınmasını tarafından ricâ ve istirhâm etmiş oldukları beyânıyla merkûm Karakapanı ve teba’sından saltanat-ı seniyyeme itâ’atini kabûl edenlerin fimâ-ba’d kendi hallerinde olmak ve hilâf-ı rızâ harekette bulunmamak şartıyla ‘afvları husûsuna müsâ’ade-i pâdişâhânem erzâni kılınması tarafından bâ-tahrirât iltimâs olunduğuna binâen vâki’olan iltimâsına mebni şurût-ı merkûme ile ‘afvları husûsuna müsâ’ade-i seniyyem erzâni kılınmağla cürmlerinin ‘afv olunduğunu şâmil iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi Karakapanı ve teb’asında devlet-i ‘aliyyem itâ’atini kabûl edenler fimâ-ba’d kendi hallerinde olmak ve hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla vâki’ olan iltimâsına binâen cürmleri ‘afv olunduğu ma’lûm-ı dirâyet-melzîmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete mübâderet olunmak ve hilâfi hâlât tecviz olunmaka bâbında.

Fî Evâhir-i S sene (1)220

S.20-H.67**Bu dahi**

Beypazarı voyvodası Hâcî Ramazanzâde Mehmed zîde mecduhuya hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Adalı Mehmed nâm şekâvet-pîşe bu esnâda evvelkiden ziyâde icrâ-yı i şekâvet ve mefsedete ibtidâr ve etrâf u enhâya isâl-i dest-i ta’addi ve hasârete ictisâr eylediğinden emniyyet-i tarîk-i bi’l-küllîye meslûb olduğu bi’l-ihbâr tahkîk-gerde-i mülûkânem olub şakî-i merkûm muzırr-ı ‘ibâd ve sâ’î-i fi’l-arz-ı bi’l-fesâd şekâvet-kârlardan olduğuna binâen bâ-‘avn-i bârî üzerine varılıb ahz ve i’dâmıyla ol-havâlinin şürûr ve mazârından te’minî lâzıme-i dâmen-i mülk-dâriden olmakdan nâşi Mihaliç voyvodası İbrahim zîde mecduhu ile Beypazarı voyvodalığının hâvi olduğu kazâların a’yânları bu def’a diğerk sâdır olan emr-i şerîfime sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin ma’iyyetine me’mûr ve ta’yin kılındığından ma’ada mühimmât ve levâzımâtıyla bir kıt’a kolonborna topu ve humbara ve topçu ve

humbaracı neferâtı tertîb ve tarafına tesyîr olunmak üzere olmağla sen dahi vusûl-i emr-i şerîfimde şakî-i merkûm tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek Mihaliç voyvodası mumâ-ileyh ve Beypazarı voyvodalığına merbût olan kazâların a'yânlarını muktezâ-yı me'mûriyetleri üzere seri'ân ma'iyetine celb ve merâsim-i ittifâk ve ittihâda ri'âyet ederek begateten cevânib ve etrâfını sedd ve üzerine varılıb müddet-i kalîl zarfında şakî-i merkûm ve 'avenesinin ahz ve tertib-i cezâsına ve kule ve adasının bi'l-küllîye hedm ve tahribine kemâliyle ikdâm ve gayret ve kusûr ve rehâvet ve su-i tedbîr ve betâ'et vukû'uyla ma'azallahu te'ala şakî-i merkûmun gâ'ileleri mümtedd olmak lâzım gelir ise sonra özr ve 'ilet karîn-i kabûl olmayub beher hâl vehâmeti tarafına râci' olacağında şüphe olmamağla ana göre edâ-yı me'mûriyete kıyâm ve müsâra'at ve bu bâbda bi'l-fi'il Sadrazam-ı sûtûde-şiyem ve vekil-i mutlak-ı kavi'l-himem tarafından yazılan tahrirât me'âl ve mü'eddâsı üzere 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur zikr olunan me'mûrları seri'an ma'iyetine celb ve merâsim-i yekciheti ve ittifâka ri'âyet ederek merkûm Adalı mehmed tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek begateten etrâfını sedd ü bend ve bir gün evvel izâle-i vücûd ve def' gâ'ilelerine ve kule ve adasının hedm ve tahribine bezl-i liyâkat eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ve bu bâbda ednâ mertebe tekâsül ve rehâvet ve kusûr ve betâ'et vukû'uyla şakî-i merkûmun gâ'ilesi mümtedd ve aralıkda fukarâ-yı ra'iyet mazhar-ı cevr u hasâret olmak lâzım gelir ise vehâmeti tarafına râci' olacağından şüphe olmadığı ma'lûmun oldukda âna göre 'amel ve hareket ve senden me'mûl olan kâr-dâni ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra ve icrâ-yı me'mûriyete kıyâm ve müsâra'at ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i S sene (1)220

S.20-H.68

Bir sûreti

Mihaliç voyvodası İbrahim zîde mecduhuya ve Beypazarı voyvodalığının hâvi olduğu kazâların a'yânları zîde kadruhum (boşluk) Beypazarı voyvodası mumâ-ileyhin sûret-i me'mûriyeti iktizâsı vechile hikâye olunarak voyvoda-i mumâ-ileyhin ma'iyetine varub bi'l-ittifâk şakî-i merkûm ve 'avenesinin ahz ve i'dâmına ve kule ve

adasının hedm ve tahribine ikdâm ve dikkat eylemeleriyçün me'mûriyetlerini hâvi iktizâsına göre

S.21-H.69

Bu dahi

Ankara civârında vâki' Tabanlı 'aşireti beyinin birâderi olub Haymana mukâta'ası voyvodası olan Hâcî Ali Bey ve birâderi Hüseyin Bey zîde mecduhumâya hüküm ki

Ankara civârında kâ'in Kuloğlu adasında mukîm Kocakabak demekle meşhûr şakî bu esnâda hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ Ankara kazâsı etrâfına ve ebnâ-i sebile isâl-i dest-i ta'addi ve hasârete ibtidâr ve şekâvet ve mefsedetinden emniyyet tarîk-i meslûb olduğu tahkik-gerde-i şâhânem olub şakî-i merkûm mazarr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olduğuna binâen dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Ankara sancağı mütesellimi Mesud dâme mecduhu şakî-i merkûmun üzerine varub bâ-'avn u 'inâyet-i bârî kendüsünün ve 'avenelerinin i'dâm ve izâlelerine ikdâm eylemek üzre bâ-emr-i 'âli emr-i me'mûr kılınıp hassa silahşorlarından Ayaş voyvodası Esad zîde mecduhu ile Ankara sancağının hâvi olduğu kazâların a'yânları mütesellim-i mumâ-ileyhin ma'iyetine me'mûr kılınmış olmalarıyla sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin sen dahi vusûl-i emr-i şerîfimde 'aşiret-i merkûmeden yüz nefer güzide süvâri 'asker ile birâderin mumâ-ileyh Hüseyin Beye seri'ân mütesellim-i mumâ-ileyh ma'iyetine irsâl ve teslime müsâra'at eylemen fermânım olmağın tenbihen ve me'mûriyetine iş'âren iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi iş bu emrim vâsıl olduğu ânda 'aşiret-i merkûmeden yüz nefer süvâri ile birâderin mumâ-ileyhi seri'ân mütesellim-i mumâ-ileyh ma'iyetine irsâl ve teslime müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ve 'avk u te'hir ber-vechile câ'iz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet eyleyesin ve sen ki mir-i mumâ-ileyhsin sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre 'aşiret-i merkûmeden ol-mikdar süvâri 'asker ile seri'ân hareket ve mütesellim-i mumâ-ileyh ma'iyetine varub emr u re'yi üzre 'amel ve hareket ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hizmetin te'dîyesine ve şakî-i merkûmun bâ-'avn-ı bârî ahz ve izâlesine ve ibrâz-ı hizmete kıyâm ve müsâra'at ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene (1)220

S.21-H.70**Bir sûreti**

Seferihisar voyvodası İbrahim zîde kadruhuya (boşluk) hakkında bi'd-defa'ât fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Adalı Mehmed nâm şekâvet-pîşe bu esnâda evvelkiden ziyâde icrâ-yı şekâvete ibtidâr ve etrâf ve enhâya isâl-i dest-i ta'addi ve hasârete ictisâr eylediğinden emniyyet-i tarîk-i bi'l-külliye meslûb olduğu tahkik-gerde-i şâhânem olub şakî-i merkûm muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olduğuna binâen Beypazarı voyvodası Hâcî Ramazanzâde Mehmed zîde mecduhu şakî-i merkûmun üzerine varub tertîb-i cezâsına ikdâm eylemek üzere bâ-emr-i 'âli me'mûr kılınub Mihaliç voyvodası İbrahim zîde mecduhu ile Beypazarı voyvodalığının hâvi olduğu kazâların a'yânları voyvoda-i mumâ-ileyh ma'iiyyetine me'mûr olmalarıyla sen dahi Beypazarı voyvodası mumâ-ileyh ile bi'l-ma'iiyye hareket ve şakî-i merkûmun üzerine varub tertîb-i cezâsına müsâra'at eylemesiyçün ber-vech-i meşrûh.

S.21-H.71**Bu dahi**

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Ankara mütesellimi Mesud dâme mecduhuya hüküm ki

Ankara civârında kâ'in Kuloğlu adasında mukîm Kocakabak demekle meşhûr şakî bu esnâda hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ Ankara kazâsı etrâfına ve ebnâ-i sebile isâl-i dest-i ta'addi ve hasârete ibtidâr ve şekâvet ve mefsedetinden emniyyet tarîk bi'l-külliye meslûb olduğu bi'l-ihbâr tahkik-gerde-i padişâhânem olub şakî-i merkûm mazarr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd şekâvet-kârlarından olmak mülâbesesiyle bâ-'avn-ı bârî üzrine varılub kendüsünün ve 'avenelerinin i'dâm ve izâleleriyle ol-havâlinin şerr ü mazarratlarından te'mîni lâzıme-i zimmet-i mülk-dârîden olduğuna binâen hassa silahşorlarımdan Ayaş voyvodası birâderin Esad zîde mecduhu ile Ankara sancağının hâvi olduğu kazâların a'yânları bu def'a diğeri vârid oan emr-i şerîfimle sen ki mütesellim-i mumâ-şleyhsin ma'iiyyetine me'mûr ta'yîn kılındıklarından ma'ada Dersa'adetinden mühimmât ve levâzımâtıyla bir kıt'a kolonborna topu ve topçu ve humbaracı neferâtı tertîb ve tarafına tesrîb olunmak üzere olmağla sen dahi birâderin mumâ-ileyh ile livâ-i mezbûrun hâvi olduğu kazâların a'yânları muktezâ-yı

me'mûriyeti üzre seri'ân ma'iyetine celb ve merâsim-i ittifâk ve ittihâda ri'âyet ederek ve şakî-i merkûm cânibine kat'a ser-rişte vermeyerek Kuloğlu adasında olan şakî-i merkûm ve 'avenesinin begateten üzerlerine varub 'avn u 'inâyet-i bârî ile seri'ân ve 'acilen ahz ve i'dâmlarına ve kule ve adasının hedm ve tahribine ikdâm ve dikkat ve ma'azallahu te'ala bu emr-i ehemmdede ednâ mertebe kusûr ve rehâvet ve tekâsül ve betâ'et ile eşkiyâ-yı merkûmun gâ'ilesi mümtedd olmak lâzım gelir ise 'özl ve 'illet ber-vechile karîn-i kabûl olmayub beher hâl vehâmeti tarafına râci' olacağından hazer ve mücânebet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi zikr olunan me'mûrları ma'iyetine celb ve merâsim-i yek-ciheti ve ittifâka ri'âyet ederek kat'a ser-rişte vermeyerek şakî-i merkûmun üzerine varub izâle-i vücûd ve def'-i gâ'ilelerine ve kule ve adasının hedm ve tahribine ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-keâm eylemen hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve mikdar-ı zerre kusûr ve rehâvet ve tekâsül ve betâ'et ile şakî-i merkûmun gâ'ilesi mümtedd ve aralıkda fukarâ-yı ra'iyet mazhar-ı cevr ü hasâret olmak lâzım gelir ise vehâmetini tarafına râci' olacağında şüphe olmadığı ma'lûmun olduğda ânâ göre 'amel ve hareket ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan kâr-dâni ve dirâyet ve levâzımını ibrâz ve izhâra ve icrâ-yı me'mûriyete kıyâm ve müsâra'at ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i S sene (1)220

S.22-H.72

Bir sûreti

Hassa silahşorlarımdan Ayaş voyvodası Esad zîde mecduhuya (boşluk) ve Ankara sancağının hâvî olduğu kazâların a'yânları zîde karduhumâ (boşluk) Ankara mütesellimi mûmâ-ileyhin sûret-i me'mûriyeti hikâye olunarak bunların ma'iyetine me'mûriyetleriçün (boşluk) iktizâsına göre

S.22-H.73

Hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Paşa iclâlehuya hüküm ki

Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi'ârın ikâz-ı fitne ve fesâd ve ihtilâl-i memâlik ve bilâd ve dâ'iyye-i fâsidesiyle zuhûra gelen habâset ve ihânetine binâen

cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mûcebince i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtî'a-i padişâhânem ta'alluk edip ol-bâbda şakî-i mezkûrun bâ-'avn u 'inâyet-i cenâb-ı rabb-i kadir kahr u tedmîriyle levs-i vücûd-ı fesâd-âlûduyla memâlik ve enhâyı tasfiye ve tathir ehass-ı mutâlib-i dâverânem olmakdan nâşi bu bâbda mehâbet-rîz-i sudûr olan evâmir-i şerîfemle sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin cânib-i celîlü'l-menâkib-i mülûkânemden me'mûr ve ta'yîn kılınmış olduğundan muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzıme-i gayret ve hamiyetin üzre icrâ-yı irâde-i cihân-dârâneme kıyâm ve ma'iiyyetine me'mûrların iktizâsına göre i'mâl ve istihdâm ederek şimdiye kadar bir kaç def'a vukû' bulan muhârebelerde mürd-kâri-i 'inâyet-i perverdigâri ile şakî-i merkûmun 'askeri karîn-i hezimet ve inkîsâr olarak dest-i tagallübüne geçen kazâlar tahlis ve i'tinâ ve i'timâd eylediği ser-gerde ve bölükbaşılardan dahi ekseri te'min olunarak berü tarafa celb olunub şakî-i merkûmun kuvvet ve miknetine vehmet ve za'af geldiğinden bu esnâda yanında olan haşerât ile firâr ve Trabzon kal'asına tahassün ve karar edip mecbûl olduğu habîs-i tıynet ve fesad muktezâsı üzre müslimîne (...) gibi etrâf ve enhâya ve ahâliye tenbih-i neşr-i fesâd ve erâcif ve ekâzib birle 'afv ve ıtlâk oldum ve ibkâ-yı vezâretimle mansıbım verildi diyerek ihtirâ'ât-ı şitâbiye ile ahâliyi iğfâl ve kendüye teba'iiyet ve dâ'iyye-i fâsidesinde olduğu vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olub şakî-i merkûm Tayyar'ın şimdiye kadar şer'-i şerîfe ve din ü devletime mütecâsir olduğu habâset ve ihânetine göre bunun afvı ber-vechile mümkün ve mutasavver olmadığından ma'ada bundan böyle Fatsalı Ahmed Paşa hânedânına vezâret ve külli intisâb ve fûrû'larına bir tımar tevcihi dahi emr-i mahal ve bunun ahz ve i'dâmı kat'a ve cezmen matlûb-ı hümâyûnum olmağla bunun hakkında cânib-i şeri'at-i garrâdan fetvâ-yı şerîfe verilmiş ve bağı olduğunu ve takabbül edenler dahi büğât hükmünde olacakları i'lân ve şakî-i merkûmu tutup tarafına teslim ederler ise ferd-i âferide kat'a dahl u ta'arruz olunmayub cümlesi zîr-i sâyebân-ı mülûkânemde müstazill ve mahmî kılınacaklarını ol-emirde ahâliye ifâde ve beyân birle şakî-i merkûmu vermeyüb takabbül ve himayet ve hevâdârlık kaydında olurlar ise vebâlim boyunlarına olsun ol-vakt müretteb ma'iiyyetin olan cuyûş-ı kesîre ve asâkir-i vafire ve me'mûriyet-i sâ'ire ile sen berren ve donanma-yı hümâyûnum sefineleri bahren Trabzon üzerine hücum ve mütevekkilen 'alallah cebren ve kahren Trabzon'a duhûl ve şakî-i merkûmu ve şekâvetde ısrâr edenlerin kahr u tedmîrleriyle icrâ-yı irâde-i mülûkâneme dâmen-i dermiyân gayret eylemen fermânım olmağın te'kîden ve

isti'câlen mahsûsân iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi ol-
 emirde irâde-i hümâyûnumu ahâliye beyân ediğ eğer şakî-i merkûmu tutup tarafına
 teslim ederlerse ne güzel ve teslim eylemeyüb ve beldelerinde olan bu kadar nisvân ve
 sibyan ve erâmil ve eytâm ve fukarâ ve zu'afâyâ şefkat etmeyüb merkûmu takabbül ve
 tarafdârlık kaydında olur ise ol-vakt memleketlerinin harâbiyetine ve fukarâ ve
 zu'afânın arâmiler elinde kalmasına kendüleri sebep olmuş olacaklarına binâen vebâlim
 boyunlarına hemen mütevekkilen 'alallah sen berren ve donanma-yı hümâyûnum dahi
 bahren hücum ve şakî-i merkûmun ve hevâdârları olub kendileriyle şekâvette musırr
 olanların te'kid ve tedmirlerine ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma kemâl-i ikdâm ve sa'y-ı
 mâ-lâ-kelem eylemek hasren ve kasren senden matlûb idüğü ve Tayyar Paşa ve
 me'mûriyetinde re'y ve orduna mütâba'at ve tahrir ve tenbihin üzre 'amel ve hareket ve
 şakî-i merkûmun bi-eyyi vechin kâne ahz ve i'dâmına cân u gönülden sa'y ve gayret
 eylemeleriçün Çıldır vâlisine ve Rize a'yânına bu def'a başka başka evâmîr-i
 şerîfemle tenbih u te'kdi kılındığı ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i
 meşrûh 'amel ve hareket ve senden (s.23) me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan dâmen
 ve dirâyet levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i vüs' ve miknet ve hilâfindan hazer ve
 mücânebet eylemen bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuşdur.

Fî Evâhir-i C sene (1)220

S.23-H.74

Çıldır vâlisi vezirim Selim Paşa iclâlehuya hüküm ki

Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi'ârın ikâz-ı fitne ve fesâd ve ihtilâl-i
 memâlik ve bilâd dâ'iyye-i fâsidesiyle zuhûra gelen hıyânet ve ihânetine binâen cânib-i
 şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtı'a-i
 pâdişâhânem ta'alluk edip şakî-i mezbûrun bâ-'avn u 'inâyet-i cenâb-ı rabb-i kadir kahr
 u tedmîriyle vücûd-ı fesâd-âlûdundan memâlik ve enhâyı tasfiye ve tathir ehass-ı
 mutâlib-i dâverânem olmakdan nâşi ol-bâbda mehâbet-rîz-i sudûr olan evâmîr-i
 şerîfemle hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi düstûr-ı vezirim sadr-ı sâbık el-hâcc Gâzi
 Yusud Ziya Paşa iclâlehu cenâb-ı halilü'l-menâkıb-ı mülûkânemden me'mûr ve ta'yîn
 ve sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sen dahi vâli-i müşârün-ileyh ile rüsûm-ı
 muhâbereye ri'âyet ve tarafına ne vechile tahrîrât vârid olur ise âna göre 'amel ve
 hareket ve şakî-i mezkûrun kahr u tedmîri ve esbâbını istihsâle mübâderet eylemek

husûsu sana dahi mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfimle teveccüh ve iş'âr olunub şimdiye kadar birkaç def'a vukû' bulan muhâberelerde müddet-i kârî 'inâyet-i perverdigârî ile şakî-i merkûmun 'askere karîn-i hezimet ve inkisâr ve dest-i tagallübüne geçen kazâlar tahlis ve i'titâ ve i'timâd eylediği ser-gerde ve bölükbaşılardan dahi ekseri te'lik ve te'min olunarak bir tarafa celb olunub bu cihetle şakî-i merkûmun kuvvet ve miknetine vehn ve za'ag gelidiğinden bu esnâda yanında olan haşerât ile Trabzon'a firâr ve Trabzon kal'asına tahassün ve firâr edip mecbûl olduğu şerr-i tıynet ve fesâd muktezâsı üzre müslimine (...) gibi etrâf ve enhâya ve ahâli beynine şerr ü fesâd ve erâcif ve ekâzib birle 'afv ve itlâk olundum ve ifâ-yı vezâretimle mansıbım verildi diyerek ihtirâ'ât-ı şitâbiye ile ahâliyi iğfâl ve kendüye teba'iyet ve dâ'iyye-i fâsidesinde olduğu vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olub şakî-i merkûm Tayyar'ın şimdiye kadar şer'-i şerîfe ve din ü devletime mütecâsir olduğu habâset ve ihânetine göre bunun afvı ber-vechile mümkün ve mutasavver olmadığından ma'ada bundan böyle Fatsalı Ahmed Paşa hânedânına ve külli intisâb ve fûrû'larına bir tımar tevcihi dahi emr-i mahal ve bunun ahz ve i'dâmı kat'a ve cezmen matlûb-ı hümâyûnum olmağla bunun hakkında cânib-i şeri'at-i garrârdan fetvâ-yı şerîfe verilmiş ve bağı olduğunu ve takabbül edenler dahi büğât hükmünde olacaklarını i'lân ve şakî-i merkûmu tutup teslim ederler ise ferd-i âferide kat'a dahl u ta'arruz olunmayub cümlesi zîr-i sâyebân-ı mülûkânemde müstazıll ve mahmî kılınacaklarını beyân ve ahâli-i Trabzon şakî-i merkûmu vermeyüb takabbül ve himayet ve hevâdârlık kaydında olurlar ise vebâlim boyunlarına olsun ol-vakt Erzurum vâlisi müşârün-ileyh müretteb ma'iyyeti olan cuyûş-ı kesîre ve asâkir-i vafire ve me'mûriyet-i sâ'ire ile berren ve donanma-yı hümâyûnum sefineleri dahi bahren Trabzon üzerine hücum ve mütevekkilen 'alallah cebren ve kahren Trabzon'a duhûl ve şakî-i merkûmu ve âna teb'in ve şekâvetde ısrâr edenlerin kahr u tedmîrleriyle icrâ-yı irâde-i mülûkâneme dâmen-i dermiyân gayret eylemesi bâbında Erzurum vâlisi müşârün-ileyhe başka ve bu bâbda Trabzon ahâlisine başka bu def'a diğere evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olunmuş olmağla sen dahi mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince vâli-i müşârün-ileyh ile muhâbere ve rûsûmuna ri'âyet ve tarafına Tayyar Paşa maslahatıyçün ne vechile tahrirâtı gelir ise derhal müceb ve muktezâsı üzre 'amel ve hareket ve şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmı emrinde isbât-ı müdde'a-yı sadâkâta dâmen-i dermiyân gayret eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl

olunmuştur imdi vâli-i müşârün-ileyhin bu bâbda tarafına ne vechile tahrîrâtı gelir ise mûceb ve muktezâsı üzre ‘amel ve hareket ve şakî-i merkûm ‘ala eyyi hâlin ahz ve i’dâmı emrine bezl-i vüs’ ve miknet eylemek matlûb-ı kat’i-i hümâyûnum idüğü ve ma’azallahu te’ala bu emr-i ahara imrâr-ı vakti mûceb olur vaz’ u hâlet vukû’a gelmek lâzım gelir ise vehâmetini müşâhade edeceğinde şüphe olmadığı ma’lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve senden me’mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve hamiyet ve kâr-dâniyi ve dirâyet levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i cell-i miknet ve hilâfindan hazer ve gâyetü’l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)220

S.24-H.75

Trabzon sancağı müte’ayyinânından Kuğuzâde Es-seyyid Mehmed Emin zîde mecduhuya hüküm ki

Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi’ârın ikâz-ı fitne ve fesâd ve ihtilâl-i memâlik ve bilâd dâ’iyye-i fâsidesiyle zuhûra gelen hıyânet ve ihânetine binâen şakî-i merkûmun vezâreti ve üzerinde olan Canik muhassıllığı ve Karahisar voyvodalığı ve kazâ-i erba’a mukâta’ası ref’ ve cânib-i şeri’at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mûcebince i’dâm ve izâlesine irâde-i kâtî’a-i pâdişâhânem ta’alluk edip ol-bâbda mehâbet-rîz-i sudûr olan evâmîr-i şerîfemle hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık düstûr-ı vezirim Gâzi el-hâcc Yusud Ziya Paşa iclâlehu taraf-ı hümâyûnumdan şakî-i merkûmun ahz ve izâlesine me’mûr ve ma’iyyetine külliyetlü ‘asâkir ile vüzerâ ve mir-i mirân ve sâ’ir müte’ayyinân ta’yîn kılındığından ma’ada bahren dahi donanma-yı hümâyûnum sefineleri tertib ve tesyîr olunmuş olduğu Gümüşhâne emini vesâtetiyle vâli-i müşârün-ileyh tarafından sen ki mumâ-ileyhsin sana iş’âr ve şakî-i merkûmun ahz ve i’dâmına ikdâm ve gayret eylemek husûsu tavsiye ve tezkâr olundukda sen devlet-i ‘aliyyemin sâdık ve hayr-hâh bendelerinden olduğuna binâen mecbûl olduğun gayret ve hamiyet muktezâsınca derhâl olduğun mahalden Dedezâde Bilal zîde mecduhu ile muhâbere ve ittifâk ederek Tirebolu kazâsına ‘azimet ve Tayyar şekâvet-şi’ârın kazâ-i mezbûre mütesellim nasb eylediği Dar Hüseyin oğlu demekle meşhûr habâset-pîşenin üzerine hücum ve muhârebeye şürû’ olundukda bâ-‘avn u ‘inâyet-i cenâb-ı bârî üç gün zarfında kazâ-i mezbûr zabt olunub ve mütesellim-i mezbûrun

kal'ada cevânib ve etrâfi muhâsara olunmağla karîben ele getirilüb ahz u girift olunacağı ve şakî-i mezkûr Tayyar habâset-şi'ârın dahi me'mûrlar taraflarından tazyîk olundukda tahlis-i cân ümidiyle Canik ve Ordu taraflarından yukarı berren Trabzon kal'asına firâren gider iken Giresun'a gelüb Tirebolu kazâsının zabtı haberi mesmû'î oldukda yanında olan haşerât perâkende olduklarından şakî-i merkûm Tayyar dahi yanında olan 'avenesiyle birkaç kancabaşı süvâr ve leylen Trabzon tarafına gittiği müşârün-ileyh cânibinden bu def'a Der-'aliyyeme vârid olan tahrirâtdan müstebân olmağla bu vechile gayyûrâne ve sâdikâne zuhûra gelen gayret ve hamiyetin nezd-i ferd-i dâverânemde ma'lûm olmağla ber-hudâr olasın kaldı ki şakî-i merkûmun Trabzon tarafına firâr etmiş olduğu ve ben 'afv olundum ibkâ-yı vezâretimle Trabzon eyâleti yine bana verildi diyerek neşr-i havâdis ve ekâzib ederek envâ' hile ve hud'a ile Trabzon ahâlisini aldadub kendü tarafına teb'iyet ettirmek dâ'îyye-i fâsidesinde olduğu bundan akdem mesmû'-ı hümâyûnum olub şakî-i merkûm Tayyar'ın şer'î şerîfe ve din ü devletime mütecâsir olduğu hıyânet ve ihânetine binâen bunun ber-vechile 'afvı mümkün ve mutasavver olunmayub bundan böyle Tayyar bed-tebârın ve belki Fatsalı Ahmed Paşa hânedânına vezâret ve küll-i ensâb u fûrû'larına bir tımar tevcihi dahi emr-i muhal idüğü ve Trabzon ahâlisi şakî-i merkûmu tutup Erzurum vâlisi müşârün-ileyhe teslim ederler ise kimesneye zarar u ziyân geleyüb haklarında hüsn-i nazar-ı mülûkânem derkâr olacağı ve emr-i şerîfe 'adem-i itâ'atle beldelerinde olan bu kadar 'aceze ve nisvân ve sıbyân ve eytâm ve fukarâ ve zu'afâya şefkat etmezler ise vebâli boyunlarına olsun ol-vakt Erzurum vâlisi müşârün-ileyh mevcûd ma'iyyeti olan 'asâkir-i külliye ile berren ve donanma-yı hümâyûnum dahi bahren Trabzon üzerine cebren ve kahren hücûm ve dâr ve diyârlarını tahrib ve şakî-i merkûmu ve hevâdarı olub şekâvette kendi ile musır olanları temdir ve tenkil etmek üzre taraf-ı hümâyûnumdan murahhas ve me'zûn olmağla âna göre 'amel ve hareket etmeleriyçün bu def'a Trabzon kadısına ve müfti-i belde ve 'ulemâ ve yeniçeri zâbitânı ve sâ'ir zâbitân ve ağavât ve bi'l-cümle ocaklı ve ahâli-i vilâyet ve iş erlerine hitâben mahsûs emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmağla göreyim seni sen dahi Erzurum ev Trabzon vâlisi vezir-i müşârün-ileyhin her halde emr ve re'yine mütâba'at ve tarafına ne-vechile buyruldu ve tahrirâtı gelür ise âna göre 'amel ve hareket ve mumâ-ileyh Dedezâde ile bi'l-ittifâk şu hâ'in-i din ü devlet ve mazarr-ı mülk ve millet olan Tayyar bed-tebârın ne vechile ve ne tarikle olur ise ele getirilüb tedmir ve i'dâmına ikdâm ve gayret ve bu

bâbda zuhûr edecek hidemâtın hiçbir vechile zâyî' olmayub karîben mükâfâtını müşâhade edeceğinde şüphe olmamağla hemen icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve nâ'il-i mükâfât olmağla sarf-ı liyâkat eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi sen ki bi'l-ittifâk şu hâ'inin ahz ve i' dâmına kıyâm ve müsâra'at etmesiçün mumâ-ileyh Dedezâdeye dahi bu def'a başka emr-i şerîfim ısdâr olunmul olduğu ve bu bâbda senden külli hizmet ve sadâkat zuhûr u me'mûl ve matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve zuhûr edecek hizmetin mükâfâtını göreceğinde şüphe olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve dâmen-i dermiyân gayret ve senden me'mûl ve muntazar-ı mülûkânem olan yararlık ve gayret levâzımını izhâra sarf-ı vüs' ve kudret ve hilâfindan hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)220

S.24-H.76

Bir sûreti

Trabzon sancağı müte'ayyinânından Dedezâde Bilal zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.25-H.77

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Rize kazâsı a'yânı olub Gönnye sancağı mutasarrıfı ve Kaş kal'ası muhâfızı olan Tuzcuzâde Memiş dâme mecduhuya hüküm ki Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi'ârın ikâz-ı fitne ve fesâd ve ihtilâl-i memâlik ve bilâd dâ'iyye-i fâsidesiyle zuhûra gelen hıyânet ve ihânetine binâen şakî-i merkûmun vezâreti ve üzerinde olan Canik ve Karahisar voyvodalıkları ve kazâ-i erba'a mukâta'ası ref' ve cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtı'a-i pâdişâhânem ta'alluk edip ol-bâbda mehâbet-rîz-i sudûr olan evâmir-i şerîfemle hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim el-hâcc Gâzi Yusud Ziya Paşa iclâlehu taraf-ı hümâyûnumdan şakî-i merkûmun ahz ve izâlesine me'mûr ve sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin sen dahi vezir-i müşârün-ileyh ma'iyyetiyle şakî-i mezbûrun üzerine varub i'dâm ve izâlesine ikdâm ve sa'y-ı mevfür eylemek üzre ta'yîn kılınmış olduğun zâhir ve şimdiye kadar birkaç def'a vukû'bulan muhârebelerde 'avn u 'inâyet-i cenâb-ı rabb-i müste'ân ile şakî-i merkûmun 'askeri

karîn-i hezimet ve inkisâr ve dest-i tagallübüne geçen kazâlar tahlis ve i'tinâ ve i'timâd eylediği ser-gerde ve bölükbaşılardan dahi ekseri te'lik ve te'mîn olunarak bir tarafa celb olunub kuvvet ve miknetine kesr ve za'af geldiğinden şakî-i merkûm yanında olan haşerât ile Trabzon tarafına firâr ve Trabzon kal'asına tahassun edip 'illet-i müstemirre üzere müslimine ekzâb gibi etrâf ve enhâya neşr-i fesâd ve ekâzib ile 'afv ve itlâk oldum ve ibkâ-yı vezâretimle mansıbım verildi deyu ihtirâ't-ı şitâbiye ile ahâliyi iğfâl ve kendü tarafına celb ve teba'iyet ettirmek dâ'iyesinde olduğu vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem ve şakî-i merkûm Tayyar'ın şer'-i şerîfe ve din ü devletime mütecâsir olduğu habâset ve ihânetine binâen bunun ber-vechile 'afvı mümkün ve mutasavver olmayub bundan böyle Tayyar bed-tebâra ve mülküne Fatsalı Ahmed Paşa hânedânına vezâret ve imâret ve külli ensab ve fûrû'una bir tumar tevcihi dahi emr-i muhal ediğü bedîhi ve bâhir olub Trabzon ahâlisi Bismillahirrahmanirrahim atûllahe ve atû'r-resule ve ulî'l-emr-i münkim nass-ı kerîmi mücebince taraf-ı hümâyûnuma itâ't ve şakî-i merkûm neslime mübâderet ederler ise kemâfi's-sâbık haklarında hüsn-i nâzır-ı mülûkânem erzâni kılınacağı ve evâmir-i şerîfeme itâ't eylemeyüb hakkında fetvâ-yı şerîfe verilen 'âsi ve bâğiye himâye ederler ise ânlarda bağı hükmünde olacakları gün gibi âşikâr olmağla berren ve bahren me'mûr kılınan sunûf-ı 'askeriyye ve donanma-yı hümâyûnum sefineleriyle üzerlerine varub dâr ve diyârlarını tahrîb ederek cebren ve kahren ahz ve kendüsüne teba'iyet ve hevâdârlık edenlerin ve himâye kaydında olanların tedmir ve tenkillerine ikdâm ve gayret eylemesi husûsu Trabzon ve Erzurum vâlisi müşârün-ileyhe diğere emr-i şerîfimle tavsiye ve te'kîd olunmuş olduğu bedîdâr ve sen öteden berü devlet-i 'aliyyemin rızâ-cû-yı bende-i sadakat-kâr ve hamiyet-şi'ârlarından olub sana hüsn-i zann-ı mülûkânem der-kâr ve hakkında teveccühât-ı mekârim-gâyât-ı pâdişâhânem zâhir ve bedîdâr ve senden her haşde hüsn-i hidmet ve ale'l-husûs hâ'in-i din-i devlet ve mazarr-ı mülk ve millet olan Tayyar şekâvet-şi'ârın ne-vechile ve ne-tarîkle olur ise olsun ahz ve i'dâmı emrinde senden külli gayret ve ibrâz-ı sadâkat me'mûl ve hasren ve kasren matlûb-ı hümâyûnum olmağla sakınub ber-vechile hile ve hud'asına ve kizb ve durûğuna aldanmayub senden me'mûl-i şâhânem olan diyânet ve sadâlat muktezâsı üzere her halde müşârün-ileyhin emr u re'yine mürâfakat birle şu hâ'inin bi-eyyi vechin kâne ahz ve i'dâmına ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelâm eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen ve mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi göreyim seni zâtında merkûz olan

cevher-i gayret ve mâye-i şecâ'at ve salâbet muktezâsı üzre Erzurum vâlisi müşârün-ileyhin her halde emr ü re'yine mütâba'at ve tenbihi üzre 'amel ve hareket ederek şu hâ'inin ahz ve i'dâmı husûsuna ez-dil u cân sarf-ı tâb u tüvân eylemen hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnum olduğu ve bu bâbda vâki' olan hidmetin zâyi' olmayub her halde nâ'il-i emniye ve âmâl olacağında şüphe olmadığı ve ma'azallahu te'ala ândan sonra şudur budur diyerek şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmında irtikâb-ı kusûr ve rehâvet etmek ve hile ve hud'asına aldanub himâye ve tarafdârlık dâ'iyyesine düşmek ihtimâlin olur ise nedâmet fâ'ide vermeyecek 'ukûbete mazhar olacağı muhakkak ve mukarrer olduğu ma'lûmun olduğda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve hamiyet ve sadâkat ve istikâmet levâzımını ibrâz ve izhâra nisâr-ı cehd ve tākāt ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)220

S.26-H.78

Trabzon kadısına ve müfti-i belde ve 'ulemâ zîde 'ilmuhuma ve yeniçeri zâbiti (boşluk) zîde mecduhu ve sâ'ir zâbitân ve ağavât ve bi'l-cümle ocaklu ve ahâli-i vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi'ârın ikâz-ı fitne ve fesâd ve ihtilâl-i memâlik ve bilâd dâ'iyye-i fâsidesiyle zuhûra gelen hıyânet ve ihânetine binâen şakî-i merkûmun vezâreti ve üzerinde olan Canik muhassıllığı ve Karahisar voyvodalığı ve kazâ-i erba'a mukâta'ası ref' ve cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince i'dâm ve izâlesine irâde-i kâtî'a-i dâverânem ta'alluk edip ol-bâbda mehâbet-rîz-i sudûr olan evâmir-i şerîfemle hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi düstûr-ı vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziya Pala iclâlehu taraf-ı hümâyûnumdan me'mûr ve ma'iyyetine külliyyetlü 'asâkir ile vüzerâ ve mir-i mirân ve sâ'ir müte'ayyinân ta'yîn ve bahren dahi donanma-yı hümâyûnum sefineleri tertib ve tesyîr olunmuş olduğu beyânıyla siz ki mumâ-ileyhimsiz siz dahi şakî-i merkûmun kizb ve durûğ ve hile ve hud'asına aldanmayub ve ber-vechile tarafına meyl ve rağbet eylemeyüb her halde vezir-i müşârün-ileyhin emr u re'yine mütâba'at ve icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittihâd ikdâm ve müsâra'at eylemeniz husûsu size dahi mahsûs emr-i şerîfemle bundan akdem tenbih ve te'kîd kılınmışdı bi-'anvihi te'ala şimdiye kadar birkaç def'a

vukû'bulan muhârebelerde şakî-i merkûmun 'askeri karîn-i hezimet ve inkisâr ve dest-i tagallübüne geçen kazâlar tahlis ve i'tinâ ve i'timâd eylediği ser-gerde ve bölükbaşılarm dahi ekseri te'lik ve te'min olunarak bir tarafa celb olunub kuvvet ve miknetine kesr ve za'af geldiğinden şakî-i merkûm yanında olan haşerât ile Trabzon tarafına firar ve kal'asına tahassun edip 'illet-i müstemirresi üzre müslimine ekzâb gibi etrâf ve enhâya neşr-i fesâd ve ekâzib birle 'afv ve ıtlak olundum ve ibkâ-yı vezâretim ile mansıb verildi deyu ihtirâ'ât-ı şitâbiye ile sizleri ve Trabzon ahâlisini iğfâl ve kendü tarafına celb ve teba'iyet ettirmek dâ'iyyesinde olduğu vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olub şakî-i merkûm Tayyar bed-tebârın şer'-i şerîfe ve din ü devletime mütecâsir olduğu habâset ve ihânetine binâen bunun ber-vechile 'afvı mümkün ve mutasavver olmayub bundan böyle Tayyar şekâvet-şi'âra ve belki Fatsalı Ahmed Paşa hânedânına vezâret ve imâret ve külli intisâb ve fûrû'larına bir tımar tevcihi dahi emr-i muhal idüğü bedîhi ve bâhir olmağla (bismillahirrahmanirrahim) atûllâhe ve atûr resûle ve ulil emri minkum nass-ı kerîmi mücebince taraf-ı hümâyûnuma itâ'at ve şakî-i merkûm Erzurum vâlisi müşârün-ileyhe teslim mübâderet ederler iseniz kemâfi's-sâbık hakkınızda hüsn-i nazar-ı mülûkânem erzâni kılınacağı ve elân evâmir-i şerîfeme itâ'at eylemeyüb hakkında fetvâ-yı şerîfe verilen 'âsi ve bâğiyyi takabbül ve himâyet birle âna teba'iyet edip beldenizde olan bilâ-kadr nisvândan ve sıbyân ve erâmil ve eytâm ve fukarâ ve zu'afâyâ şefkat etmeyüb şakî-i merkûma tarafdârlıkda ısrâr ve 'inâd eder iseniz memleketinizin harâbiyetine ve fukarâ ve zu'afânın arâmiller elinde kalmasına siz sebep olmuş olacağınıza binâen vebâlim boynunuza olsun ol-vakt Erzurum vâlisi müşârün-iley mevcûd ma'iyyeti olan bu kadar me'mûrîn ve 'asâkir ile berren ve donanma-yı hümâyûnum dahi bahren Trabzon üzerine cebren ve kahren hücum ve dâr ve diyârınızı tahrîb ve şakî-i merkûm ve hevâdârları olun kendü ile şekâvette musır olanların tedmir ve tenkil etmek üzre me'mûr ve me'zûn olduğunu bilüb ana göre 'amel ve hareket eylemeniz fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen ve sizi hâb u gafletten ikâzen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi irâde-i pâdişâhânem bâlâda tafsil ve beyân olduğu üzre olduğunu cezmen ve yakînen bilüb ve şakî-i merkûmun kat'a tarafına meyl etmeyüb ve kizb ve durûğ ve hilesine aldanmayub heman şakî-i merkûmu bi'l-ittifâk ahz ve Erzurum vâlisi müşârün-ileyhe teslim mübâderet ve dâreynde tahsil-i selâmeti görmeye ihtimâm ve gayret eylemeniz matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ve ma'azallahu te'ala evâmir-i pâdişâhâneme 'adem-i itâ'at

ve şakî-i merkûma teba'iyet ve hevâdârlık eylemek ihtimâliniz olur ise vebâlim boynunuza olsun ol-vakt berren ve bahren hücûm ve şakî-i merkûm ahz ve kendüsüne tarafdârlık ve teba'iyet ve şekâvette ısrâr edenlerin bilâ-âmân haklarından gelineceği musammem ve mukarrer olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve tahsil-i rızâ-yı mülûkâneme ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk ikdâm ve sa'y-yı mâ-lâ-keâm ve hilâfından hazer ve ittikâ-i tâmm eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)220

S.27-H.79

Trabzon kadısına ve Trabzon ağavât ve vücûh-ı memleket ve müte'ayyinânı zîde kadruhuma hüküm ki

İ'dâm ve lâzimesine irâde-i seniyye ta'alluk eden Tayyar hilekârın üzerine bi'l-istiklâl me'mûr olan Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim el-hâcc Gâzi Yusuf Ziya Paşa iclâlehu şakî-i merkûmun üzerine etrâfdan sevk-i 'asker edip bi'd-defa'ât lede'l-muhârebe şakî-i merkûm Trabzon'a firâr ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından olub me'mûriyeti ol-tarafda bulunan Mir Esad dâme mecduhuya dahi sefineye irtikâb ve Trabzon'a tesyâr edip 'illet-i müstemirresi üzre müslimine ekzâb gibi etrâf ve enhâya neşr-i fesâd ve ekâzib birle mel'anete revâc vermek için kapucubaşı-i mumâ-ileyhi şu kadar bu kadar akçe ile gönderdim 'afv ve u itlâk ve ibkâ-yı vezâretimle mansıbım verilecektir deyu ihtirâ'ât-ı şitâbiye ile halkı iğfâl ve kapucubaşı-i mumâ-ileyhin oğlunu rehin alarak yanında tevkif ve kendisini Der'aliyyem cânibine ihrâc etmiş olduğu bu def'a bi'l-ihbâr mesmû'-ı hümâyûnum olub kapucubaşı-i mumâ-ileyhin olduğu mahalden hareket ve doğru Erzurum vâlisi sadr-ı sâbık müşârün-ileyhin ma'iyetine 'azimet ettirilmek üzre diğer emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olub şakî-i merkûmun şer'-i şerîfe ve din ü devletime mütecâsir olduğu habâset ve ihânetine binâen merkûmun elbette ve elbette ahz ve i'dâmı kat'an ve cezmen matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve bunun 'afvı ber-vechile mümkün ve mutasavver olmadığı ve neşr eylediği havâdis kizb-i sarîh olmadığı sen ki mevlânâ ve ağavât mumâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz olarak diğer sâdır olan emr-i şerîfim mücebince şakî-i merkûmu tutup Erzurum vâlisi müşârün-ileyhe teslim ve sizlerden me'mûl olan rızâ-cû-yı ve diyânet levâzımını ifâya kemâl-i ikdâm ve dikkat ve ma'azzallahu te'ala şakî-i merkûmun kizb ve durûğ ve hile ve hud'asına aldanub tarafdârlık dâ'iyesinde olur

iseniz ol-vakt müşârün-ileyh berren ve donanma-yı hümâyunum bahren Trabzon'a hücûm ve il ve memleketinizi tahrib edeceği ve bu kadar nisvân ve sibyan ve fukarâ ve zu'afânın ayaklar altında kalmasına sebep olacağınız muhakkak ve mukarrer olmağla âna göre 'amel ve hareket ve devlet-i 'aliyyemin bendeliğini ibrâz ve izhâra dâmen-i dermiyan gayret eylemeniz fermânım olmağın mahsusan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun neşr eylediği havâdis kizb-i sarîh olmadığı ve bunun 'afvı ber-vechile mümkün olmayub ne-vechile ve ne tarikle olur ise olsun ahz ve i'dâmına ikdâm olunması matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ve şakî-i merkûmu ahz ve teslim etmediğiniz sûrette berren ve bahren hücûm ve iftihâm ve kendüsünün ve şekâvette musır olanların tedmir ve tenkillerine hadd-i tâmm olunacağı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve devlet-i 'aliyyem kulluğunu ve istikâmet levâzımını vücûda getürmeye bi'l-ittifâk ikdâm ve dikkat ve şakî-i merkûmun kizb ve hilesine aldanmaktan ve kendüye mütâba'attan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)220

S.27-H.80

Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allam kapucubaşılardan sâbıkâ Mirahor-ı sâni olub bundan akdem Erzurum vâlisi ma'iyetine me'mûr olan Mir Esad dâme mecduhu (boşluk) ve kapucubaşı-i mumâ-ileyhin bulunduğu mahallin kadısına ve a'yân ve zâbitânına (boşluk) kapucubaşı-i mumâ-ileyhin bulunduğu mahalle 'avdet ve Erzurum vâlisi müşârün-ileyh sıfatıyla vusûle müsâra'at ve ma'azallahu te'ala bulunduğu mahallde derhâl 'avdet ve müşârün-ileyh ma'iyetine 'azimet-i itmâmın ihtimâli olur ise sonra 'özü ve 'illetine i'tibâr ve iltifât olmayub beher hâl te'dîb olunacağını vechile iktizâsına göre.

S.28-H.81

Mısır vâlisi vezirim Mehmed Ali Paşa iclâlehuya hüküm ki

Hâ'in-i din ü devlet olan sâbıkâ Cidde vâlisi Mehmed Paşanın harameyn-i muhteremeyne izhâr eylediği ihânetten ma'ada Yafa ve Gazze ve Kudüs-i Şerîf ahâlilerine hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ hadden birûn mezâlim ve ta'addiyâta

ibtidâr ve ahâli ve re'âyânın emvâl ve eşyâlarını gasb u gâret ve katl-i nüfûsa ictisâr eylediğine binâen mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince paşa-yı merkûmun tertib-i cezâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip Sayda vâlisi düstûr-ı vezirim Süleyman Paşa iclâlehu ve ricâl-i devlet-i 'aliyyemden divân müşirü'l-erkânımdan bi'l-fi'il tevâbi'î olub Cezzar Paşa muhallefâtına me'mûren Akka cânibinde olan Mehmed Ragıb dâme mecduhu taraf-ı devlet-i 'aliyyemden paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesine me'mûr ve ta'yîn ve ol-havâlide olan meşâyih-i 'urbân ve sâ'ir iktizâ edenlere dahi Sayda vâlisi müşârün-ileyhin emr u re'yi üzre 'amel ve hareket ederek paşa-yı merkûmun tertib-i cezâsı husûsuna ikdâm ve gayret eylemeleri evâmîr-i ekide-i padişâhânemle tavsiye ve tenbih ve bahren dahi Rodoslu Hüseyin Bey dâme 'izzuhunun iki kıt'a sâliyâneli korvet ve sâ'ir müste'cir sefineler ta'yîn olunmuş olduğuna binâen müşârün-ileyhin muktezâ-yı me'mûriyeti üzre berren 'asâkir ta'yîniyle Yafa kurbunda olan Remle ve Lemer kasabalarını zabt ve teshîr ve Gazze'nin istihlâsına bir fırka asker tahsîs ve hasr ve tazyîke ibtidâr etmiş ise dahi Yafa mukâbelesinde ta'yîn olunan sefine-i mezkûre üzerlerine beylik sancağıyla bir kıt'a sagîr kayık uğrayub kapudânlar mu'âyene eylediklerinde bir nefer donanma çavuşu ve yanında bir iki ittibâ'ıyla bir 'adem görüb su'âl edenlere bizleri kapudân paşa göndermiştir sizler burada ne yapıyorsunuz kal'aya top atmak ne demektir içeri gelen buyruldular ve me'mûriyetleri göresiz diyerek Yafa'ya doğru mütevecchih olundukda merkûmlar dahi mûmâna'at etmeyüb ruhsat i'tâsıyla derhâl kendüleri dahi içeriye duhûl ve sefâyin-i müste'cireden Giridî Mustafa kapudân gitmeyüb mahal-i merkûmdan 'avdet ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh gelüb keyfiyeti ifâde ve ihbâr ve Rodoslu Memiş ve İbrahim kapudânlar Yafa'ya duhûl ve hâ'in-i merkûmla mülâkât eylediklerinden güya kapudân paşa tarafından iç çukadârı ile gelmiş sahte buyrulduları fermân ve kâ'imeler kırâ'et ettirüb ânlar dahi i'timâd birle ikrâmına firifte olduklarından kal'a ve sefinelerden top endâhtla şenlikler izhâr ve etrâfta olan şeyhlere ve sâ'irlere kağıtlar tahrir ve âdemler tesyiriyle neşr-i ekâzib ve erâcif ederek iğfâl ve Sayda vâlisi müşârün-ileyhin askeri için külli zahire ve şa'ir ve mühimmât tahmil olunmuş birkaç kıt'a zahîre sefinelerini merkûm kapudânlar girift ve birkaç nefer-i mu'temed âdemleriyle ma'an hâ'in-i merkûma teslim etmiş olduklarından hâ'in-i merkûm bu vechile ihtirâ' eylediği hile ve desâyis ile bâzâr-ı me'alet ve mefsedetine revâc verdikden sonra zikr olunan sefine kapudânları Yafa önünden hareket ve ne

tarafa ‘azimet eyledikleri ma’lûm olmayarak gıybet etmiş oldukları ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh yine muktezâ-yı me’mûriyeti üzre Yafa’nın taraf-ı bahrîsini sedd ü bend ve tekrar birkaç kıt’a sefâ’in isticâr ve gece gündüz top endâhtlıyla tazyîk ve berren dahi bir taraftan üzerine asker sevk etmekte idüğü bu def’a Sayda vâlisi müşârün-ileyhin der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrîrâtı mefhûmundan ma’lûm-ı ‘ilm-i ‘âlem-ârâ-yı hidivânem olub hâ’in-i merkûm muzırr-ı ‘ibâd ve sâ’î-i fi’l-arz-ı bi’l-fesâd habâset-kârlardan olmak mülâbesesiyle ihtimâl-i ‘afvı muhâl ve ‘ala eyyi vechin kâne ahz ve i’dâmı aksâ-yı murâd-ı mülûkânem olduğuna binâen bu def’a donanma-yı hümâyûnum sefinelerinden bahren çend kıt’a sefâ’in ta’yîn ve berren şakî-i merkûmun üzerine varub i’dâm ve izâlesine ikdâm ve gayret eylemesiyçün Sayda vâlisi müşârün-ileyh ve sâ’ir iktizâ edenlere evâmir-i ekîde-i pâdişâhânem ısdâr ve tesyâr olunub bi-‘avnillahi te’ala şakî-i merkûmun karîben ahz ve i’dâmı müyesser olacağı me’mûl ve melhûz ise dahi şakî-i merkûm gâyet hilekâr ve desâyis ile mecbûl habâset-şi’âr olmağla sen ki vezirim müşârün-ileyhsin şakî-i merkûm bir güne ihtirâ’-i hile ve desâyis ile tarafından isti’ânet ve istimdâd dâ’îyyesinde olur veyahud ber-takbir-i firâr edip tarafına varır ise kat’a ekâzib ve hilesine iltifât ve i’tibâr etmeyüb hemen derhal ahz ve i’dâmına müsâra’at eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile ırsâl olunmuşdur imdi bu husûs Şam vâlisine ve Kıbrıs muhassılına dahi başka başka evâmir-i şerîfemle tenbih ve iş’âr olunduğu ve şakî-i merkûmun ihtirâ’-i hile ve desâyis ile tarafından bir güne isti’ânet ve istimdâd dâ’îyyesinde olur veyahud ber-takrîb ol-taraflara firâr eder ise der-‘akab ahz ve i’dâmına ikdâm ve müsâra’at eylemek matlûb-ı kat’i-i dâverânem idüğü ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareket ve senden me’mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve sadâkat ve rüşd-i dirâyet levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i makderet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i B sene (1)220

S.28-H.82

Bir sûreti

Şam vâlisi ve mirü’l-hâcc vezir Azimzâde Abdullah Paşa iclâlehu (boşluk) asılda olduğu veçhile.

S.28-H.83**Bir sûreti**

Kıbrıs muhassılı Kapucubaşıya ve Kıbrıs nâ'ibine (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.29-H.84

Hâlâ kapudân-ı deryâ vezirim el-hâcc Mehmed Paşa iclâlehuya hüküm ki

Hâ'in-i din ü devlet olan sâbıka Cidde vâlisi Mehmed Paşanın harameyn-i muhteremeyne izhâr eylediği ihânetten ma'ada Yafa ve Gazze ve Kudüs-i Şerîf ahâlilerine hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ hadden birûn mezâlim ve ta'addiyâta ibtidâr ve ahâli ve re'âyânın emvâl ve eşyâlarını gasb u gâret ve katl-i nüfûsa ictisâr eylediğine binâen mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince paşa-yı merkûmun tertib-i cezâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip hâlâ Sayda vâlisi düstûr-ı vezirim Süleyman Paşa iclâlehu ve ricâl-i devlet-i 'aliyyemden divân müşirü'l-erkânımdan bi'l-fi'il tevâbi'î olup Cezzar Paşa muhalledâtına me'mûren Akka cânibinde olan Mehmed Ragıb dâme mecduhu taraf-ı devlet-i 'aliyyemden paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesine me'mûr ve ta'yîn ve ol-havâlide olan meşâyih-i 'urbân ve sâ'ir iktizâ edenlere dahi Sayda vâlisi müşârün-ileyhin emr u re'yi üzre 'amel ve hareket ederek paşa-yı merkûmun tertib-i cezâsı husûsuna ikdâm ve gayret eylemeleri evâmir-i ekide-i padişâhânemle tavsiye ve tenbih ve bahren dahi Rodoslu Hüseyin Bey dâme 'izzuhunun iki kıt'a sâliyâneli korvet ve sâ'ir müste'cir sefineler ta'yîn olunmuş olduğuna binâen müşârün-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzre berren 'asâkir ta'yîniyle Yafa kurbunda olan Remle ve Lemer kasabalarını zabt ve teshîr ve Gazze'nin istihlâsına bir fırka asker tahsîs ile hasr ve tazyîke ibtidâr etmiş ise dahi Yafa mukâbelesinde ta'yîn olunan sefine-i mezkûre üzerlerine beylik sancağıyla bir kıt'a sagîr kayık uğrayub güya kapudânlar mu'âyene eylediklerinde bir nefer donanma çavuşu ve yanında bir iki ittibâ'ıyla bir 'adem görüb su'âl eylediklerinde bizleri kapudân paşa göndermişdir sizler burada ne yapıyorsunuz kal'aya top atmak ne demektir içeri gelen buyrulduklar ve me'mûriyetleri göresiz diyerek Yafa'ya doğru mütevecchih olundukda merkûmlar dahi mûmâna'at etmeyüb ruhsat i'tâsıyla derhâl kendüleri dahi içeriye duhûl ve sefâyin-i müste'cireden Giridî Mustafa kapudân gitmeyüb mahal-i merkûmdan 'avdet ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh gelüb keyfiyeti ifâde ve ihbâr ve Rodoslu Memiş ve İbrahim kapudanlar Yafa'ya

duhûl ve hâ'in-i merkûmla mülâkât eylediklerinden sen ki müşârün-ileyhsin güya tarafından iç çukadârın ile gitmiş sahte buyruldu ve fermân ve kâ'ime kırâ'et ettirüb ânlar dahi i'timâd birle ikrâmına firifte olduklarından kal'a ve sefinelerden toplar endâhtıyla şenlikler izhâr ve etrâfta olan şeyhlere ve sâ'irlere kağıtlar tahrir ve âdemler tesyiriyle neşr-i ekâzib ve erâcif ederek iğfâl ve Sayda vâlisi müşârün-ileyhin askeri için külli zahire ve şa'ir ve mühimmât tahmil olunmuş birkaç kıt'a zahîre sefinelerini merkûm kapudânlar girift ve birkaç nefer-i mu'temed âdemleriyle hâ'in-i merkûma teslim etmiş olduklarında hâ'in-i merkûm bu vechile ihtirâ' eylediği hile ve desâyis ile bâzâr-ı me'alet ve mefsedetine revâc verdikden sonra zikr olunan sefine kapudânları Yafa önünden hareket ve ne tarafa 'azimet eyledikleri ma'lûm olmayarak gıybet etmiş oldukları ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh yine muktezâ-yı me'mûriyeti üzre Yafa'nın taraf-ı bahrîsini sedd ü bend ve tekrar birkaç kıt'a sefâ'in isticâr ve gece gündüz top endâhtıyla tazyîke ve berren dahi bir taraftan üzerine asker sevk etmekte idüğü bu def'a Sayda vâlisi müşârün-ileyhin der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrîrâtı mefhûmundan ma'lûm-ı 'ilm-i 'âlem-ârâ-yı hidivânem olub hâ'in-i merkûm muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i fi'l-arz-ı bi'l-fesâd-ı habâset-kârlardan olub ihtimâl-i 'afvı muhâl ve 'ala eyyi vechin kâne ahz ve i'dâmı aksâ-yı murâd-ı mülûkânem olduğu ve hâ'in-i merkûmun hile ve fesâdıyla te'ehhür-i irâde-i şâhâneme sebep olarak harekete cesâret eden kapudânları te'dibi ve şekk-i me'zûn-ı 'avd olduğuna binâen ma'iyetinde çend kıt'a korvet intihâbıyla bu maslahata ta'yîn ve Sayda vâlisi müşârün-ileyhin emr u re'yi üzre hareket edip irâde-i hümayûnumun sür'at-i icrâsını müstehil olacak müte'essir-i matlûb ibrazına i'tina etmelerini ta'yîn edeceğin sefâyin kapudânlarına ta'lim ve tebyîn eylemek husûsuna irâde-i kâtı'a-i 'aliyyem ta'alluk edip bu bâbda kat'i hatt-ı hümayûn-ı mehâbet-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde harekât-ı mezkûra cesâret eden kapudânları ahz ve sen de 'ibteren icrâ-yı mücâzâtlarıyla ru'ûs-ı maktû'larını Der-'aliyyeme irsâl ve tesyîre ve ma'iyetinde olan donanma sefinelerinden derhâl çend kıt'a korvet intihâb ve ihrâz ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh ma'iyetine isâle ve müşârün-ileyhin emr u re'yi üzre 'amel ve hareket ve icrâ-yı lâzime-i sadâkate ikdâm ve gayret etmelerini etrâfiyla sefine-i mezbûre kapudânlarına tenbih ve te'kîde bezl-i ma-hasal-ı vüs' ve kudret eylemen fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden ve mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cil (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi hâ'in-i merkûmun hile ve ifsâdâtıyla te'ehhür-i irâde-i şâhâneme

sebeb olan kapudanlar ahz ve icrâ-yı mücâzât birle ru'us-ı maktû'alarının Der-
 'aliyyeme tesyîri ve ma'iyetinde olan sefine-i hümâyûnumdan çend kıt'a korvet
 sefinelerinin intihâb ve ifrâzıyla Sayda vâlisi müşârün-ileyh ma'iyetine ta'yîn ve emr
 u re'yî üzre 'amel ve hareket ve icrâ-yı lâzime-i sadâkatine kıyâm ve müsâra'at
 eylemelerini gereği gibi tenbih ve te'kide ikdâm ve ihtimâm eylemek matlûb-ı kat'i-i
 dâverânem idüğü ve hâ'in-i merkûmun 'ala eyyi hâlin ahz ve i'dâmına ikdâm ve gayret
 etmek üzre (s.30) te'kîd-i me'mûriyetini hâvi Sayda vâlisi müşârün-ileyh ve hâ'in-i
 merkûmun hile ve hud'a ve ekâzib ve erâcîfine aldanmayub i'dâm ve izâlesine
 müsâra'at eylemek husûsu sâ'ir iktizâ edenlere bu def'a başka başka evâmir-i şerîfemle
 tenbih ve iş'âr kılındığı ve evâmir-i ehemmdede iğmâz ve rehâvet ber-vechile câ'iz
 olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve icrâ-yı lâzime-i
 dâverâneme kemâl-i ihtimâm ve dikkat ve bir maddede kusûr ve rehâvet ve tekâsül ve
 betâ'et vukû'unu tevcîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)220

S.30-H.85

Bir sûreti

Sayda vâlisi müşârün-ileyh (boşluk) kapudân-ı paşa asılda olduğu vechile
 karadan gönderildiğinden ma'ada kapudân-ı müşârün-ileyh ta'yîn edeceği sefineler
 erişinceye kadar emr u re'yi üzre 'amel ve hareket etmek üzre saliyâne
 kapudânlarından Bodrumlu Halil kapudân me'mûr ta'yîn kılındığı ve ma'ada ve 'abdî
 hâvi etrâfda olan meşâyih-i 'urbâna başka ve şakî-i merkûmun ma'iyetinde olan
 sunûf-ı 'askeriyeye başka ve Mağribi Paşa Hacı Mehmed'e Arabiyyü'l-'ibâre başka ve
 Şam ve Kıbrıs cânibine dahi başka tenbih ve te'kîdi şâmil evâmir-i şerîfe ısdâr ve
 tesyâr olunduğu beyân olunarak hâ'in-i merkûmun bu cehd ve tatrifle olur ise ahz ve
 i'dâmı hasren ve kasren kendüsünden matlûb olmağla zâtında merkûz olan cevher-i
 gayret ve hamiyet muktezâsı üzre şakî-i merkûmun berren ve bahren imhâsı ve
 tazyikle bir ân akdem ahz ve i'dâmına ve ol-havâlıden külliyyen def' gâ'ilesinde
 mübâderet eylemesiyçün iktizâsına göre.

S.20-H.86

Bir sûreti

Saliyâne kapudanlarından Bodrumlu Halil kapudân zîde mecduhuya aslında olduğu vechile çend kıt'a korvet sefinesi ta'yîni kapudân-ı deryâ müşârün-ileyhe tenbih olunmuş idüğü sefâ'in-i mezkûre erişinceye kadar süvâr olduğun sefinesiyle 'aceleten hareket ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh ma'yyetine varub emr u re'yi üzre 'amel ve hareket ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve ifâ-yı kâr-güzâr ve sadâkate mübâderet eymemesiyçün iktizâsına göre.

S.31-H.87

Saderâ fermânunâ el-'âli's-sultânî ve emeranâ el-celîlü'l-hâkânî ilâ kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ebu Huş zîde mecduhu ba'de vusûli't-tevkî'-i re'fî'l-hümâyûni'l-hükmi tûhitu 'ilmen enne Mehmed Paşa huve vâli'u fî'l-Cidde kâne min kablu vâliyen fî'd-Diyarbakir vak'a minhu zulmen ilâ âhalihi ve saderâ mine'l-fermân bi-râfi'l-vezâra te'dîben lehû bi'l-ikâme-i fî medineti't-Tokad lâkin kad kâne nişânuhû min havâli'l-Arabistan ve kâne't-te'ellufu beynehû ve beyne'l-'urbân ve sebeka't-te'dîbu ve nulâzihu fî hakkihî ba'de zâlike en yefruğa min 'atvari's-sâbikat-i ve harekâti'l-ğayri'l-merziyyet-i ve en yahduma bi-husni'l-hizmet-i ile'l-harameyni'l-muhteremeyn-i huma bi'mtisâk-i sa'âdeti'd-dârayn binâen 'ala zâlike veccehnâ ileyhi bi-ibkâ-i vezâratihî el-Mekketel-mükerremete ma'a şeyhiyyeti'l-harâm ve eyâlet-i Cidde ve efrasnâ li-tanzîmi'l-mühimmâti's-seferiyye ve ahracnâ nakden mine'l-hazineti'l-'âmire hamse mi'eteyn ve elfe'l-kıyâs ve sellemnâha ilâ kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yâne't-teşrifâtiye's-sâbık Mustafa zîde mecduhu huve mine'l-hâcegân fî'd-divâni'l-hümâyûn ve erselnâ ma 'ahu ileyhi ma'a zâlike 'a'tâyna el-mühimmâte'l-vâfirâh ve li-suhûlet-i nizâm-ı dâ'irâtihi havelnâ li-'uhdetihi mukâta'âti'l-Gazzete ve'l-Yafa ve kâne fî zâtihi ve tînetihî merkûzu'l-habâ'isu ve'r-ruvâte ve bi-iktizâ-i kull-i vâhidîn min huma 'ehâze'l-mühimmât ve'l-mebâliğa'l-mezkûrâte ve 'ekele ve belâ'a kullehâ ve tasaddâ bi-'imrâri'l-vakti bi'l-'emsi ve'l-ğad ve nihâyetü'l-emru 'a'raza ve's-tenkefe 'ani'l-'azimet-i ile'l-Cidde ve'z-zâde envâ'a al-cevr-i ve'l-ezâ 'ala ahâlii'l-Gazzeti ve'r-Ramlet-i siyyemâ Kudsü's-şerîfi'l-mübârek ve icterâ katle'n-nüfûs ve ğasabe emvâle'l-'ibâd ve's-ta'ale 'ale'l-fitnete ve'l-fesâde fî'l-etrâf-i ve'l-bilâd-i ve ehâne'd-dîne ve'd-devlete (...) ahâliye'l-Harameyni'l-muhteremeyn ve ihânetuhu mevsûletun ilâ kemâli'd (...) vecebe 'aleyna te'mîne'l-bilâd ve istirâhate'l-'ibâdi bi-izâlet-i vücûduhi huve bi'l-habâset-i ve'l-fesâd-i binâen 'ala zâlike ehâze ve rafa'nâ minhu't-tûğa ve's-sancaka ve

eradnâ bi'l-irâdeti'l-kâti'ati's-sultâniyeh en ya'dime ve yezîluhu ve saderâ minnâ el-hattu's-şerîfi'l-hâkânî li-katlihi ve i'dâmihi ve kâne me'mûrân bi-icrâ-i fermâninâ el-cârî bi'l-kazâ ed-düstûri'l-mükerrem ve'l-müşîri'l-mufahham nizâmu'l-âlem vezîrunâ Süleyman Paşa huve vâlî'un fi's-Sayda edamâllahu te'âlâ iclâlehu ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Ragıb dâme mecduhu huve mine'r-ricali'd-devleti'l-'aliyyet-i ve tevkî'-i bi'l-fi'il-i fi'd-divâni'l-muşeyyidi'l-erkân ve min kablu kâne me'mûrân zabta'l-muhallefât-ı li-Cezzar Paşa ve el-ân kâne huve fi'l-Akka huma me'mûrân-ı en yesuddâ ve yaktâ'a cevânine ve etrâfehû baġteten ve saderâ 'ani'l-fermân hitâben lehumâ li-katlihi ve kâne kull-u vahidîn minhumâ me'mûrîn-i bi-icrâ-i ahkâm-i fermâninâ fe-emmâ Ebu Huş ente kâd kunte sâdikân ve hayrân li'd-devleti'l-'aliyye ve min kablu ebrazte husne'l-hizmeti fi cânibi'l-Mısır ma'al-mu'askeri'l-hümâyûn ve ba'de zâlike'l-me'mûl-i minke en tahdume bi's-sıdkî ve'r-rızâ ve tevâkafa bi-rızâ-i kull-i vâhidîn minhumâ ve en tes'â ma'ahumâ bi-izâletihî ve i'dâmihi ve saderâ minhâ hazâ el-emru's-sultânî ve'l-fermânu'l-hâkânî ve erselnâ ileyke fe'l-lâzımu 'aleyke fi icrâ-i mantûk-ı fermâninâ en tevâfâka dâ'imen ve emrumâ fe'l-matlûb-ı minke bi't-tebâ'iyet-i ileyhimâ en te'huze'l-mezkûra huve Mehmed Paşa ve tenzîlu ve ta'dîmu ve en tedfâ'a gâ'ilete bi-tertîb-i cezâ'ihî min havâli-i Yafa ve Gazze ve min sâ'iri'l-arâziye'l-mukaddeset-i ve en saderâ minke hilâfe haza el-emru'l-celîl fe'n-nedmû hâzirûn ve lâ-yenfa'uke-nedmû fâ'lem ve i'temedede gâyete'l-i'timâd ve iyyâke summe iyyâke mine'l-hilâf-i tahrîm fi evâ'il-i şehr-i Recebi's-şerife li sene 'işrîn ve mi'eyten ve elf.

S.31-H.88

Bir sûreti

Emir Mehmed bin Tufan zîde mecduhuya (boşluk) ber-minvâl.

S31-H.89

Bir sûreti

Emir Musa zîde mecduhuya (boşluk) ber-minvâl.

S.31-H.90

Bir sûreti

Şeyh İsa zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i muharrer.

S.31-H.91

Bir sûreti

Şeyh Yusuf beyne'l-cerâr el-mütesellimü'l-cenîn zîde mecduhuya (boşluk) ber-minvâl-i meşrûh.

S.32-H.92

Saderâ fermânunâ el-âli's-sultânî ve emeranâ el-celîlü'l-hâkânî ilâ kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ebu Huş zîde mecduhu ba'de vusûli't-tevkî'-i re'fî'l-hümâyûni'l-hükmî tûhitu 'ilmen enne Mehmed Paşa huve vâli'u fî'l-Cidde kâne min kablu vâliyen fî'd-Diyarbakir vak'a minhu zulmen ilâ âhalihi ve saderâ mine'l-fermân bi-râfi'l-vezâra te'dîben lehû bi'l-ikâme-i fî medineti't-Tokad lâkin kad kâne nişânuhû min havâli'l-Arabistan ve kâne't-te'ellufu beynehû ve beyne'l-'urbân ve sebeka't-te'dîbu ve nulâzihu fî hakkihî ba'de zâlike en yefruğa min 'atvari's-sâbikat-i ve harekâti'l-ğayri'l-merziyyet-i ve en yahduma bi-husni'l-hizmet-i ile'l-harameyni'l-muhteremeyn-i huma bi'mtisâk-i sa'âdeti'd-dârayn binâen 'ala zâlike veccehnâ ileyhi bi-ibkâ-i vezâratihî el-Mekketel-mükerremete ma'a şeyhiyyeti'l-harâm ve eyâlet-i Cidde ve efraznâ li-tanzîmi'l-mühimmâti's-seferiyye ve ahracnâ nakden mine'l-hazineti'l-âmire hamse mi'eteyn ve elfe'l-kıyâs ve sellemnâha ilâ kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yâne't-teşrifâtiye's-sâbık Mustafa zîde mecduhu huve mine'l-hâcegân fî'd-divâni'l-hümâyûn ve erselnâ ma'ahu ileyhi ma'a zâlike 'a'tâyna el-mühimmâte'l-vâfirâh ve li-suhûlet-i nizâm-ı dâ'irâtihi havelnâ li-'uhdetihi mukâta'âti'l-Gazzete ve'l-Yafa ve kâne fî zâtihi ve tînetihî merkûzu'l-habâ'isu ve'r-ruvâte ve bi-iktizâ-i kull-i vâhidîn min huma 'ehâze'l-mühimmât ve'l-mebâliğa'l-mezkûrâte ve 'ekele ve belâ'a kullehâ ve tasaddâ bi-'imrâri'l-vakti bi'l-'emsi ve'l-ğad ve nihâyetü'l-emru 'a'raza ve's-tenkefe 'ani'l-'azimet-i ile'l-Cidde ve'z-zâde envâ'a al-cevr-i ve'l-ezâ 'ala ahâlii'l-Gazzeti ve'r-Ramlet-i siyyemâ Kudsü's-şerîfi'l-mübârek ve icterâ katle'n-nüfûs ve ğasabe emvâle'l-'ibâd ve's-ta'ale 'ale'l-fitnete ve'l-fesâde fî'l-etrâf-i ve'l-bilâd-i ve ehâne'd-dîne ve'd-devlete (...) ahâliye'l-Harameyni'l-muhteremeyn ve ihânetuhu mevsûletun ilâ kemâli'd (...) vecebe 'aleyna te'mîne'l-bilâd ve istirâhate'l-'ibâdi bi-izâlet-i vücûduhi huve bi'l-habâset-i ve'l-fesâd-i binâen 'ala zâlike ehâze ve rafa'nâ minhu't-tûğa ve's-sancaka ve

eradnâ bi'l-irâdeti'l-kâti'ati's-sultâniyeh en ya'dime ve yezîluhu ve saderâ minnâ el-hattu's-şerîfi'l-hâkânî li-katlihi ve i'dâmihi ve kâne me'mûrân bi-icrâ-i fermâninâ el-cârî bi'l-kazâ ed-düstûri'l-mükerrem ve'l-müşîri'l-mufahham nizâmu'l-âlem vezîrunâ Süleyman Paşa huve vâlî'un fi's-Sayda edamâllahu te'âlâ iclâlehu ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Ragıb dâme mecduhu huve mine'r-ricali'd-devleti'l-'aliyyet-i ve tevkî'-i bi'l-fi'il-i fi'd-divâni'l-muşeyyidi'l-erkân ve min kablu kâne me'mûrân zabta'l-muhallefât-ı li-Cezzar Paşa ve el-ân kâne huve fi'l-Akka huma me'mûrân-ı en yesuddâ ve yaktâ'a cevânine ve etrâfehû baġteten ve saderâ 'ani'l-fermân hitâben lehumâ li-katlihi ve kâne kull-u vahidîn minhumâ me'mûrîn-i bi-icrâ-i ahkâm-i fermâninâ femmâ Ebu Huş ente kâd kunte sâdikân ve hayrân li'd-devleti'l-'aliyye ve min kablu ebrazte husne'l-hizmeti fi cânibi'l-Mısır ma'al-mu'askeri'l-hümâyûn ve ba'de zâlike'l-me'mûl-i minke en tahdume bi's-sıdkî ve'r-rızâ ve tevâkafa bi-rızâ-i kull-i vâhidîn minhumâ ve en tes'â ma'ahumâ bi-izâletihî ve i'dâmihi ve saderâ minhâ hazâ el-emru's-sultânî ve'l-fermânu'l-hâkânî ve erselnâ ileyke fe'l-lâzımu 'aleyke fi icrâ-i mantûk-ı fermâninâ en tevâfâka dâ'imen ve emrumâ fe'l-matlûb-ı minke bi't-tebâ'iyet-i ileyhimâ en te'huze'l-mezkûra huve Mehmed Paşa ve tenzîlu ve ta'dîmu ve en tedfâ'a gâ'ilete bi-tertîb-i cezâ'ihî min havâli-i Yafa ve Gazze ve min sâ'iri'l-arâziye'l-mukaddeset-i ve en saderâ minke hilâfe haza el-emru'l-celîl fe'n-nedmû hâzirûn ve lâ-yenfa'uke-nedmû fâ'lem ve i'temedede gâyete'l-i'timâd ve iyyâke summe iyyâke mine'l-hilâf-i tahrîrn fi evâ'il-i şehr-i Recebi'l-ferd li sene 'işrîn ve mi'eyten ve elf.

S.32-H.93

Vekil-harcım Mehmed Paşa ma'iyetinde bulunan 'asâkir ve rü'esâsı zîde kadruhuma hüküm ki

Hâ'in-i din ü devlet olan sâbıka Cidde vâlisi Mehmed Paşanın harameyn-i muhteremeyne izhâr eylediği ihânetten ma'ada Yafa ve Gazze ve Kudüs-i Şerîf ahâlilerine hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ hadden birûn mezâlim ve ta'addiyâta ibtidâr ve ahâli ve re'âyânın emvâl ve eşyâlarını gasb u gâret ve katl-i nüfûsa ictisâr eylediğine binâen mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince tertib-i cezâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip hâlâ Sayda vâlisi düstûr-ı vezirim Süleyman Paşa iclâlehu taraf-ı devlet-i 'aliyyemden me'mûr ta'yîn

kılınub şakî-i merkûmun berren ve bahren üzerine ‘asâkir ta’yîniyle hasr ve tazyîke ibtidâr edip ahz ve i’dâmı kuvve-i karîbeye gelmişken şakî-i merkûm mecbûl olduğu hile ve desâyisi izhâr ve i’âmâl ve bahren me’mûr olan sefine kapudânlarını iğfâl ile bâzâr-ı mel’anet ve mefsedetine revâc verip ahz ve i’dâmı kesb-i te’ehhür etmiş ise dahi şakî-i merkûmun ‘afvı ‘adîmü’l-ihimâl ve ‘ala eyyi vechin kâne ahz ve i’dâmı ehass-ı mutâlib-i dâverânem olduğu ecilden Sayda vâlisi vezir-i müşârün-ileyh bu def’a bahren sefâyin ve berren dahî ‘asâkir-i külliye ve tedarükât-ı kavîyye tertib ve tesyîr ve şakî-i merkûmu berren ve bahren hasr ve tazyîk etmekte ise dahi kapudân-ı deryâ ma’iyyetinde olan donanma-yı hümâyûnum sefinelerinden külliyele neferât ve mühimmât ile çend kıt’a sefâ’in ta’yîn ve berren dahi ‘asâkir-i külliye tertîb ve tahsis kılınub bi-‘avnilahî te’ala karîben ef’âl-i şeni’asının mucâzatını müşâhade edeceği zâhir ve siz ki ‘asâkir-i rü’esâ-yı mumâ-ileyhimsiz sizin böyle hâ’in-i din ü devlet ve mazarr-ı mülk ü millet olan şekâvet-pîşeye mütâba’at ve icrâ-yı mefsedetine muvâfakat eylemeniz size dünya ve ahrette ne derecelerde müstelzim olduğu ve şakî-i merkûmdan müfâreket ve taraf-ı devlet-i ‘aliyeme inkıyâd ve mutâva’at ve devlet-i ‘aliyyem me’mûrlarıyla bi’l-ittihâd şakî-i merkûmun i’dâm ve izâlesine ikdâm ve gayret eylediğiniz sûrette nâ’il-i mükâfât ve mazhar-ı ‘inâyet olacağınızda şüphe olmadığı bedîhi ve zâhir olmağla sizlere selâmet-i dirâyet lâzım ise vusûl-i (s.33) emr-i ‘âlişânımda şakî-i merkûmdan müfâreket ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh Süleyman Paşa tarafına mütâba’at ve emr u re’yî üzere ‘amel ve hareket ederek şakî-i merkûmun i’dâm ve izâlesine Der-sa’âdet üzerine mazhar olmağa sa’y u gayret ve hilâfindan gâyetü’l-gâye hazer ve mucânebet eylemeniz fermânım olmağın tenbihân ve sizleri hâb u gafletten ikâzen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi iş bu emr-i şerîfim tarafınıza vâsıl olduğu ânda şakî-i merkûmdan müfâreket ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh tarafına meyl ve mütâba’at ve emr u re’yî üzere ‘amel ve hareket ederek şakî-i merkûmun i’dâm ve izâlesine mezîd-i sa’y u gayret eylemeniz matlûb-ı kat’i-i şâhânem idüğü ve ma’azallahu te’ala ba’de ezin dahi şakî-i merkûm tarafına mütâba’at ve icrâ-yı mefseder ve şekâvetine muvâfakat eder iseniz dünya ve ahrette mazhar-ı eşedd-i ‘ikâb ı ‘azâb bulacağınız bî-iştibâh olduğu ve şakî-i merkûmun müfâreket ve taraf-ı devlet-i ‘aliyyeme inkıyâd ve mutâva’at eylediğiniz sûrette nâ’il-i mükâfât ve ‘inâyât olacağınızdan şüphe olmadığı ma’lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve

harekete ve icrâ-yı irâde-i şâhâneme bezl-i vüs' ü kudret ve hilâfı vaz'ı tecviz ile dünya ve ahrette mazhar-ı mü'âheze ve 'ikâb olmakdan nefsinizi sıyânet eylemeniz bâbında .

Fî Evâ'il-i B sene (1)220

S.33-H.94

Mir-i mirân-ı kirâmdan Anapa muhâfızı Hasan dâme ikbâluhuya hüküm ki

Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi'ârın din ü devlet-i 'aliyyeme mazarr ve nizâm-ı mülkiyeye mugâyir envâ'-i habâsete ictisârına binâen cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince ahz u i'dâmına irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip taraf-ı hümâyûnumdan tedmir ve izâlesine me'mûr ve ta'yîn kılınan hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim el-hâcc Gâzi Yusuf Paşa iclâlehu müretteb ma'iyyeti olan sunûf-ı 'askeriye ile şakî-i merkûmun üzerine vardıkda tâb-âver-i tahammül olamayub yedine geçen kazâlar tahlis olunub kendüsi dahi Trabzon'a güzâr ve ânda dahi ikâmet ve karar edemeyüb sefine ile Anapa ve Sohum taraflarına firâr etmiş olduğu tahkik-gerde-i şehriyârânem olub şakî-i merkûm muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i fi'l-arz bi'l-fesâd-ı habâset-şi'ârlardan olmak mülâbesesiyle bulunduğu mahalde ahz u i'dâmı irâde-i kâtî'a-i daverânem muktezâsından olduğu ve ancak merkûmun tertîb-i cezâsı matlûb olub yanında olan emvâl ve eşyâ ve nukûdu hiçbir vakitte kimesneden su'âl olunmayacağı cümleye ma'lûm ve 'ayân ve sen ki mir-i mirân-ı mumâ-ileyhsin sen saltanat-ı seniyyemin hizmetinde ve sadâkat-kâr ve rızâ-cûyü ve hamîyyet-şi'ârlarından olmanla senden her halde sarf ve istikâmet me'mûl ve muntazar-ı şâhânem idüğü bedîhi ve nümâyân olmağla şakî-i merkûm Anapa ve civârına varmış ise kat'a himâyet ve takabbül dâ'iyesine düşmeyerek vusûl-i emr-i şerîfimde derhâl ahz ve cezâsını tertib ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâl ve tesyîre ve emvâl ve eşyâsını ahz ve i'zâmına ikdâm ve müsâra'at ve hilâf-ı fermân merkûmu takabbül ile mazhar-ı mü'âheze ve 'ikâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)220

S.33-H.95

Bir sûreti

Sohum mütesellimi Keleş Ahmed Bey zîde mecduhu (boşluk) şakî-i merkûm Sohum ve civârına firâr etmiş ise derhâl ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâle müsâra'at eylemesiyçün ber-minvâl-i meşrûh.

S.34-H.96

Sohum mütesellimi Keleş Ahmed Bey zîde mecduhuya hüküm ki

Ahz u i'dâmına irâde-i 'aliyyem ta'alluk eden Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şî'âr bundan akdemce tahlis-i can dâ'îyye-i fâsidesiyle Sohum tarafına firâr etmiş olduğu ihbâr olunduğuna binâen şakî-i merkûmun yanında olan nükûd ve emvâl ve eşyâ hiçbir vakitte kimesneden su'âl olamayacağı ve ancak matlûb-ı şakî-i merkûmun tertib-i cezâsı idüğü beyânıyla sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin şakî-i mezkûr ile tasahhub ve setr ve himâye etmeyerek derhâl cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Dersa'âdetime ba's u tesribe ihtimâm ve müsâra'at eylemen bâbında çend-rûz mukaddemce emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş ise dahi şakî-i merkûm yeğeni Hasan Bey ve kethüdâsı Lütfullah ve çend nefer ittibâ'-ı mahsûsasıyla Sohum'a firâr ve ânda ihtifâ ve firât etmiş olduğu sahîhan ve hafîyyen tahkîk-gerde-i pâdişâhânem ve şakî-i merkûmun tertib-i cezâsı kat'an ve cezmen matlûb-ı hümâyûnum olub ol-bâbda bu def'a dahi tekrar hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnum celâdet-rîz-i sudûr olmağla ma'azallahu te'ala şakî-i merkûmu siz himâye etmek ve yahud firâr ettirmek ihtimâlin olur ise bir vechile cevâba kâdir olamayacağın muhakkak ve mukarrer olmağla âna göre 'amek ve hareket ve iş bu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu sa'at şakî-i merkûmun cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâl ve tesyire ve yanında olan âdemlerini bir mahalle salıvermeyüb ahz ve habsi ve kimler olduğunu ism ve resmleriyle Der-sa'âdetime tahrir ve inhâya ikdâm ve gayret eylemen fermânım olmağın tenbihan ve te'kiden ve ihtimâmen mahsûsen iş bu emr-i şerîfim ısdâr (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun Sahun'a firâr etmiş olduğu yakînen ma'lûm-ı hümâyûnum olduğuna binâen elbette ve elbette cezâsını tertib ve ser-maktû'unu Der-'aliyyeme irsâl eylemen bâbında bu def'a dahi hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnum sahîfe-pîrâ-yı sudûr olub ma'azallahu te'ala şakî-i merkûmu takabbül ve setr ve himâye ve yahud firâr ettirmek ihtimâlin olur ise ol-vakt ânın hakkında icrâ olunacak mu'âmesinin hakkında icrâ olunacağı ma'lûmun oldukda âna göre 'amel ve hareket ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve bu bâbda devlet-i 'aliyyeme ibrâz-ı hüsn-i hidmet ve

sadâkat birle hakkında olan zann-ı pâdişâhânemi te'yîde kemâl-i ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı 'ikâb-ı hüstevânem olmakdan tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene (1)220

Battalı B sene (1)220 mühimme torbasında mahfûzdur

S.34-H.97

Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim el-hâcc Gâzi Yusuf Ğaşa edâmallahu te'ala iclâlehuya hüküm ki

Sivas'da sâkin Kenanoğlu ve Zaralıoğlu Lütfullah Bey ve fevklerde Genç Ağa ve Kasım ve Güberide Ragiç Çomulu oğlu nâm habâset-şikârlar hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr edip Tayyar nâm habâset-şi'ârın tarafdarlığını iltizâm birle inhilâl-i şirâze-i nizâm-ı bilâd ve ızrâr-ı 'ibâdı mûcib olur etvâr-ı bâğiyaneye ictisâr eyledikleri bi'l-ihbâr tahkik-gerde-i şehriyârânem olub bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd ve mahal-i nizâm-ı bilâdı mûceb olur etvâra ısrâr ve hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sâdır olan 'âsi ve bâğiye tarafdar olub taraf-ı devlet-i 'aliyyemden me'mûrlara mukâbeleye cür'et eden havenenin izâle-i vücûd-âlûdlarıyla tasfiye-i memâlik ve inhâ ve tahsil-i asâyış ve istirâhat-ı fukarâya ikdâm ve dikkat-i lâzime-i hidmet-i mülkdârî ve ra'iyet-i perverîden olduğuna binâen merkûmların haklarında lâzım gelen mücâzât-ı lâykalarının icrâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip bu bâbda Der-'aliyyeme ba's u tesyîrine mübâderet eylemen fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi merkûmların haklarında lâzım gelen cezâ-yı sezânın icrâsıyla şirâze-i nizâm-ı bilâdın istihsâline ihtimâm u dikkat eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında.

Fî Evâhir Ca sene (1)220

S.34-H.98

Bir sûreti

Sivas'da ikâmete me'mûr merfû'ü'l-vezâre Mustafa Paşa bağı-i merkûma tarafgîr olub ikâz-ı fitne ve fesâda sâ'î olduğu bi'l-ihbâr tahkik-gerde-i mülûkânem olmağla mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince paşa-yı merkûmun tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'unu Der-'aliyyeme irsâle müsâra'at eylemesiyçün aslına tevfikân iktizâsına göre.

S.35-H.99

Sivas'da ikâmet üzre olub bu def'a İzmir'de ikâmete me'mûr kılınan merfû'ü'l-vezâre Mustafa Paşa dâmet me'âliyehuya ve İzmir mollasına ve Paşa-yı mumâ-ileyhi İzmir'e irslâe bu def'a Dersa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdemce hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Tayyar habâset-şi'ârın tarafdârlığını iltizâm birle inhilâl-i şirâze-i nizâm-ı bilâdı mücib olur etvâra ictisâr eylediğin ihbâr olduğuna binâen icrâ-yı mücâzâtın husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip ol-bâbda hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık düstût-ı vezirim el-hâcc Gazi Yusuf Paş iclâlehuya hitâben emr-i 'âlişânım sudûr etmiş ise dahi senin Tayyar bed-tebâra mümâşâtın zarûriyü'l-vukû' olduğu beyânıyla hakkında istihâm ve isti'da etmekle mücerred müşârün-ileyhin vâki' olan isti'fâ ve iltimâsına ve (...) ve meşhûhatına hürmeten ceride-i cerâyim-i sâbıkana kalem-i 'afv u safh-ı mülûkânem keşîde kılınub İzmir'de ikâmetin husûsuna irâde-i şâhânem müte'allik olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde Sivas'dan hareket ve İzmir'e gelüb ikâmet eylemen fermânım olmağın ve me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh Sivas'dan hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle doğru İzmir'e gelüb ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devletim da'âvâtına iştigâl ve mülâzebet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim sen dahi ma'lûmun olarak paşa-yı mumâ-ileyhi Sivas'dan tahrik ve İzmir'e isâl ve bir münâsib mahalde ikâmet ve ik'âd ve vusûlünü müş'ir tahrirât ahzıyla 'avdete sa'y behemehâl eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhi İzmir'de meks ve ik'âd ettirip vusûlünü i'lâma müsâra'at eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)220

S.35-H.100**Bir sûreti**

Sivas valisi vezir Mehmed Celal Paşa iclâlehuya ve İstanköy ceziresi nâ'ibine (boşluk) Sivas'da sâkin Zaralızâde Kapucubaşı Lütfullah Beyin Tayyar Paşa tarafdarlığını iltizâm eylediğine binâen tertîb-i cezâsı bâbında Erzurum vâlisi müşârün-ileyhe hitâben emr-i 'âli sudûr etmiş ise dahi merkûm Sivas'ın hânedân-ı kadîminden olduğu beyânıyla hakkında müşârün-ileyheistirhâm ve isti'fâ eymiş idüğü beyânıyla kapucubaşılığı ref' ve mübâşir ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb İstanköy ceziresine nefy ü iclâsıyçün iktizâsına göre.

S.35-H.101

Erzurum ve Trabzon vâlisi vezirim sadr-ı sâbık el-hâcc Gâzi Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i gayyûr ve müşîr-i sâ'ib-i tedbîr ve şu'ûr-ı müşârün-ileyhsin bu def'a tarafından dürer-i şevket-karâr-ı mülûkâneme tevârüd eden tahrîrât-ı sıdk-simâtında cânib-i cihândârânemden i'dâm ve izâlesine me'mûr olduğun Trabzon vâlisi sâbık Tayyar bed-tebâr-ı habâset-şi'âr üzerine ta'yîn ve tesyâr eylediğin 'asâkir-i nusret-me'âsirin şakî-i merkûmun yanında tahaşşüd eden haşerâtıyla birkaç def'a vâki' olan muhârebelerde bâ-'avn u 'inâyet-i cenâb-ı perverdigâr 'inâyetleri bedîdâr ve şakî-i merkûmun cem'iyetini karîn-i inhizâm ve târumâr olduğundan bir mahalde ikâmet edemeyüb Trabzon kal'asına tahassun irâde-i fâsidesiyle firâra şitâbân ve ânda dahi hirmen-tebân ve ârâmi-suzân ve mâh-ı Cumade'l-âhirin on üçüncü gecesini birkaç nefer ittîbâ'ı mahsûsen menhûsesiyle hafîyyeten sefîneye rûkûb ve semt-i hızârına bâd-bân-güşâ-yı girizân etmiş olduğu ve husâsât-ı sâ'ire 'ale't-tafsîl tahrîr ve beyân kılınmış olmağın tahrîrâtın huzûr-ı fâ'izü'n-nûr-ı padişâhâneme lede'l-'arz manzûr ve bi'l-cümle mefâhimi karîn-i 'ilm-i 'âlem-ârâ-yı cihân-dârânem olub hâ'in-i merkûmun def'i gâ'ilesi erminde 'âkilâne ve devrândişâne saha-pirâ-yı zuhûr olan gayret ve ihtimâm (s.36) ve tedâbir ve ikdâmın zâtında merkûz olan âsâr-ı pür-güzide şecâ'at ve sadâkate te'kîd ve te'hiyye-i hâl-i hamîyyet-iştimâlinde müstadlil olan efkâr-ı liyâkat ve besâleti isbât ve te'yîd edip vâki' olan sa'y ve hidmetin nezd-i ferd-i pâdişâhânemde karîn-i âferide ve rehin-i sitâyîş ve tahsin olmağla ber-hudâr olasın nân ve ni'met-i pâdişâhânem sana helâl ve hoş-güvâr olasın sen öteden berü vüzerâ-yı 'izâm sûtûde-

masir ve vükelâ-yı fihâm-ı marzîyü'l-eserim miyânında kemâl-i sadâkat ve besâlet ve mezîd-i liyâlat ve fezâ'etle şöret-şi'âr ve masîrde 'uhde-i dūş-ı istihâl ve liyâkatin kılınan kâffe-i hidemât-ı celile-i hüsrevânemin rızâ-yı meyâmin-iktizâ-yı mülûkâneme muvâfık ve emr u irâde-i şâhâneme mutâbık olarak tesviye ve tensîk ve te'dîye ve tevşîki husûslarında mesâr-ı fakdiye-i cehd ve tâkat edegeldiğın celî ve revîş ve bundan böyle dahi senden din-i mübine ve devlet-i 'aliyye-i ebedd-karînime nice nice hidemât-ı ber-güzide bürûzu etvâr-ı sadâkat ger-dâr zâhir ve müberhen ve hakkında 'amâk-ı bigirân bi-revâ hitân ve bahr-ı bi-pâyân mekârim-i bî-imtinân-ı mülûkâneme mevc-zakk olub seni taltif ve vâki' olan hidemâtını tahsin ve hüsn-i teveccühât-ı tâc-dârânemi tebyîn zımnında hassaten hulk-ı fâhire-i mülûkanemden semmur-ı fâ'izü's-sürûra dûheste bir hil'at-i mûris-i behcet-i sultânî fatihatü'l-iktifâ (...) divânemden bir kabze şemşir-i zafer-te'sîr-i hâkâni 'inâyet ve ihsân-ı mülûkânem olub tebliğ ve isâle me'mûr (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi 'inâyet ve ihsân-ı hümâyûnum olan hil'at-i fâhire ve kisve-i zâhiremi takdim-i hutuvât-ı ta'zîme mukârin-i istikbâl ve telsîm ile dūş-hamiyyet pusteki iktisâ ve samsan-nusret-irtisâmı ârâmiş meyân-ı fâhîret ve mübâhât birle tezâ'üf-i devâm-ı 'ömr ü devlet ve terâdüf-i esbâb-ı saltanat-ı ebedd müddetim du'â-yı vâcibü'l-edâsını ifâyâ mübâderet ve fi-mâ-ba'd ol-havâlilerde ma'lûm habâset-nümûn-ı merkûma tâbi' olan müfsidlerini bir bir ele getürüb i'dâmlarıyla külliyyen kat' ve kam'-ı 'urûk-ı mefsedetine kemâl-i ihtimâm u dikkat ve eyâlet-i Trabzon'un nizâm ve intizâmı ve zât-ı şevlet-simâtıma vedi'a-i cenâb-ı rabb-i müste'ân olan 'aceze-i fukarâ ve zümre-i zu'afâ ve sükkân-ı memâlik ve enhânın vücûh-ı mezâlîm ve ta'addiyâtdan himâyet u sıyânet ve âsûde-nişîn-i pister-i istirâhat olmaları esbâbının istikmâline ve evâmîr-i 'aliyyemle muhavvel 'uhde-i ihtimâmın kılınan kâffe-i mehâm ve husûsât-ı saltanat-ı seniyyemin vechen vechen ve hüsn ve tavr-ı mergûb ve müstahsen üzre rü'yet ve tahşiyetlerine ve senden me'mûl-i muntazar-ı mülûkânem olan âsâr-ı kâr-âgâhı ve rü'yet ve mâye-i hoş-mendî ve sadâkat muktezâsını icrâyâ ve hakkında derkâr ve tezâyüdü bedîdât olan hüsn-i zan ve i'timâd-ı mülûkânemi te'yid ve tasdike ve bir maddede kusûr ve rehâvet ve tekâsül ve betâ'et vukû'a gelmemesine nisâr-fakdîne-i vüs' ve iktidâr ve sa'y-ı bî-şümâr ve lâzımü'l-inhâ olan ahvâl ve âsârı pey-der-pey Der-'aliyyeme tahrir ve iş'âra ibtidar eylemen bâbında.

S.36-H.102**Bir sûreti**

Dergâh-ı ‘âli kapucubaşlarından mirahor-ı evvel pâyesi olan Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya (boşluk) vâki’ olan hizmetini tahsin zımnında kendüye bol yenlü bir sevb semur müstevcibü’s-sürûr ve bir kabza mücevher hançer irsâl olunduğu beyânıyla asıla tatbikan iktizâsına göre.

S.36-H.103

Sivas vâlisi vezirim Mehmed Celal Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin zâtında merkûz olan gayret ve sadâkat ve mâye-i istikâmet ve dirâyet muktezâsınca ma’an savb-ı pâdişâhânem olub hakkında fermân-ı kaza-cereyânım sudûr eden Trabzon vâlisi sâbık Tayyar habâset-şi’ârın def’ gâ’ilesi emrinde saha-pirâ-yı zuhûr olan gayret ve ihtimâmın nezd-i ferd-i şâhânemde karîn-i sitâyîş ve âferide ve rehîn-i sitâyîş ve tahsin olmağla hemîşe-i berhudar ve hân-ı ‘amîmü’n-nevâl-i pâdişâhânemden behre-dâr olasın südde-i gars-ı yemîn-i şâhâne ve çerâğ-ı hüsn-i ifâhate-i pâdişâhânem olub hâl-i sadâkat-iştîmâlinde vâsi’ ve tâbân üzre ikrâr-ı sıdk ve sedâd-ı mâder-i zâd muktezâsınca bu bâbda böyle dahi senden din-i mübin ve devlet-i ‘aliyye-i ebedd-karînime lâyıq ve hatır-hâh-ı mülûkâneme muvâfık hidemât-ı ber-güzide ve etvar-ı pesendide bürûzu me’mûl ve muntazar-ı hidivânem idüğü bedîdât ve hakkında hüsn-i teveccühât-ı mülûkânem derkâr olmağla seni taltif ve vâki’ olan hizmetini tahsin zımnında hassaten hul’-i fâhire-i mülûkânemden bir sevb semûr müstevcibü’s-sürûr-ı hâkâni ‘inâyet ve ihsân olub tebliğ ve isâline me’mûr (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi ‘inâyet ve ihsân-ı hümâyûnum olan hul’-i fâhire-i şâhânemi kemâl-i ta’zîm ve istikbâl ile dûş-ı hamîyyet pusteki iktisâ birle devâm-ı ‘ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim dâ’îyyesine mülâzebet ve eyâlet-i Sivas’ın nizâm ve intizâmı ve zât-ı şevket-simâtıma ve vedi’a-i cenâb-ı rabb-i müste’ân üzre aceze-i fukarâ ve zümre-i zu’afâ ve sükkân-ı memâlik ve enhânın vücûh-ı mezâlîm ve ta’addiyâtdan himâyet u sıyânet ve âsûde-nişîn-i pister-i istirâhat olamalı esbâbının istikmâline ve evâmîr-i ‘aliyyemle muhavvel ‘uhde-i ihtimâmın kılınan mehâm ve husûsât-ı saltanat-ı seniyyemin vechen veche ve hüsn ve tavr-ı mergûb ve müstahsen üzre rû’yet ve tahşiyetlerine ve senden me’mûl-i muntazar-ı mülûkânem olan âsâr-ı kâr-âgâhı ve rû’yet ve mâye-i hoş-mendî ve sadâkat muktezâsını icrâya mübâderet ve

bir maddede kusûr ve rehâvet ve tekâsül müsillü vaz'ı tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene (1)220

S.37-H.104

Sayda vâlisi vezirim Süleyman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Mağzûb-ı pâdişâhânem olub sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin i'dâm ve izâlesine me'mûr olduğun Cidde vâlisi sâbık Mehmed Paşa'nın tarafından berren 'asker ta'yîniyle ahz ve i'dâmı kuvvet-i karîbeye gelmişken şakî-i merkûm ihtirâ'-i hile ve desâyis ile bahren me'mûr olan sefine kapudânlarını iğfâl etmiş olduğundan şakî-i merkûm teneffüs etmiş ise dahi tarafından yine berren 'asker tertîb ve ta'yîn ve bahren sefineler isticârıyla hasr ve tazyîke ibtidâr olunmuş olduğu bundan akdem Der-sa'âdetime tevârüd eden tahrirâtın mefhûmundan ma'lûm-ı 'ilm-i 'âlem-ârâ-yı hidivânem olub binâen irsâli muktezâ-yı tahrîk üzre lâzım gelenlere evâmir-i ekîde-i pâdişâhânem ısdâr ve tesyâr olunduğundan ma'ada donanma-yı hümâyûnum sefinelerinden çend kıt'a sefâ'in ve Bodrumlu Halil kapudân dahi bahren Yafa pişgâhına varub emr ü re'yin üzre şakî-i merkûmun hasr ve tazyîkine ve ahz u i'dâmına ikdâm eylemek üzre me'mûr kılınup sana dahi ol-bâbda te'kid-i me'mûriyetini hâvî mahsûs iş bu emr-i 'âlişânım ısdâr ve tesyâr olunmuş idi şakî-i merkûm hâ'in-i din ü devlet ve mazarr-ı mülk ü millet-i habâset-kârlardan olduğuna binâen ne-vechile ve ne-tarıkle olur ise olsun bir ân akdem ve bir dakika mukaddem ahz ve i'dâmıyla def' gâ'ilesi hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnum olub bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum sahîfe-pirâ-yı sudûr olmağın tenbihen ve te'kîden ve isti'câlen ve ikdâmen ve mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl (boşluk) ile irsâl olunmuş idi imdi hâ'in-i merkûmun ne-vechile ve ne-tarik ile olursa olsun bir ân akdem ve bir dakika mukaddem ahz ve i'dâmı aksâ-yı murâd-ı hümâyûnum idüğü ve ihtimâl-i 'afvı muhâl olduğuna ve bu emr-i ehemmdede tekâsül ve rehâvet ve dakika-i vâhide imrâr-ı vakti mûcib olur vaz' u hâlet bir vechile câ'iz olmadığı ma'lum-ı gayret-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan âsar-ı kâr-güzârı ve gayret ve mâye-i şecâ'at ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhârda ve hakkında der-kâr olan teveccühât-ı

şâhânemi te'yîd ve tasdîke dâmen-i dermiyân gayret ve bu emr-i ehememde kusûr ve sünûhunu tecvizden mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene (1)220

S.38-H.105

Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim el-hâcc Gâzi Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya hüküm ki

Firârî Tayyar habâset-şi'ârın şekâvet ve galeyânı hengâmında kendü ile fesâda müşterek olan havenenin ettikleri yanlarına kalmak ber-vechile câ'iz olmayub o makûlelerin icrâ-yı mücâzâtlarıyla emsâllerine 'ibret kılınması asâyiş-i memâliki mücib olacağı bedîhi ve âşikâr ve şakî-i merkûmun ittibâ'ının ekseri sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin gelüb dâ'irene ilticâ etmiş oldukları ve Zile ve Çorum ve Tokad ve Amasya ve Sivas taraflarında dahi bazı habâset-pîşeler şakî-i merkûma tarafdârlık ve fesâdında müşterek olmuş idükleri ma'lûm ve nümûdâr olmağla bunların içlerinde bî-cürm ve 'aceze zümresinden olmayub şakî-i merkûmun fi'l-hakika fesâdında müşterek olanların gadr u hayf vukû'a gelmeyecek vechile taharri ve tedkîk olunarak o makûleler ele getirülüb tedmîr ve tenkîllerine dâ'irene ilticâ edenlerden dahi kezâlik 'aceze ve bî-cürm zümresinden olmayub madde-i fesâdda sahîhan 'alâka ve medhali ve bu fesâdı tervice muktedir olanların her kim olur ise olsun hatır ve gönüle bakmayub tertib-i cezâlarıyla tasfiye-i memâlike ikdâm olunması husûsuna irâde-i kâtî'a-i cihândârânem ta'alluk edip bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla tenbîhen ve ihtimâmen ve mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bâlâda beyân olunduğu üzere Zile ve Çorum ve Sivas ve Tokad kazâları sükkânından olub Tayyar bed-betâra tarafdârlık ve fesâdında iştirâki tevâtüren zâhir ve mütehakkık olanların birer birer ele getütülün tedmîr ve tenkîllerine ve dâ'irene ilticâ edenlerden dahi ba'is-i fesâd olub habâset ve mefsedeti mütevâtir bu makûle fesâd ilkâ'ına kâdir olanlar her kim olur ise olsun hatır ve gönlüne bakmayub tertîb-i cezâlarıyla tasfiye ve tanzîfe mübâderet eylemen matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ve madde-i fesâdda 'alâka ve medhali olmayan 'aceze ve bî-cürm makûlelerine hilâf-ı şeri'at-i garrâ mikdâr-ı zerre dahl u ta'arruz olunduğuna ber-vechile rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma'lumun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve

senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olunan rüşd ve rü'yet-i kârü'l-gâhı ve dirâyet olduğunu ibrâz ve izhâra bezl-i makderet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)220

S.38-H.106

Bir sûreti

Cabbarzâde Süleyman Beye (boşluk) madde-i fesâdda müşterek olub havâli-i merkûmede olan havenenin bundan sonra bi't-taharrî birer birer ele götürüb i'dâm ve izâleleriçün ism ve resmleriyle keyfiyetlerini Der-'aliyyeme tahrîr ve işâret eylemesiçün iktizâsına göre.

S.38-H.107

Hâlâ Rakka vâlisi vezirim Veliüddin Paşa iclâlehuya hüküm ki

Rumkale'de mütehasin olan Bekir Bey nâm habâset-pîşenin hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ bâğiyâne harekete ictirâsına binâen tertîb-i cezâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin bu bâbda me'mûriyetini hâvi sana başka ve seninle bi'l-muhâbere merkûmun icrâ-yı mücâzâtına ikdâm ve mübâderet eylemeleri bâbında Maraş beylerbeyisi Kalender Paşa ve mir-i mirân-ı kirâmdan Behisni kâ'im-makâmı Abdurrahman dâme ikbâluhumâya hitâben başka bundan akdem şeref-efzâ-yı sudûr olan evâmir-i şerîfem müceblerince 'amel ve hareket ve merkûmun ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'u Der-'aliyyeme sevk ve isrâ olunmak lâzımeden iken ilâ haze'l-ân merkûmun ahz ve i'dâmına dâ'ir bir haber ve eser zuhdûr etmediği zâhir ve bu emr-i ehemmede tekâsül ve rehâvet hakkında müntebih-i vehâmet ve nedâmet olacağı bedîhi ve bâhir olmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel ve hareket ve bi-eyyi vechin kâne şakî-i merkûmun i'dâm ve izâlesiyle def'-i mazarratına sa'y u gayret eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ikdâmen ve te'kîden ve isti'câlen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mir-i mirân-ı mumâ-ileyhimâ ile bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun bâ-'avn-i bârî ahz u izâlesiyle infâz-ı irâde-i hümâyûnuma kemâl-i ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelem eylemen hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnum olduğu ve bundan böyle bu madde-i mühimmede kusûr ve rehâvet ve imrâr-ı vakti mûcib olur vaz' ve hâlet vukû'a gelmek lâzım gelir vehâmeti tarafına râci' olacağı bî-iştibâh idüğü ve husûs-ı mezbûr

mir-i mirân-ı mumâ-ileyhimâ dahi diğerk evâmîr-i şerîfemle tenbih ve te'kîd kılındığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve mumâ-ileyhimâ ile bi'l-ittifâk infâz-ı emr u irâde-i hümâyûnuma dâmen-i dermiyân gayret ve kusûr ve rehâvetten gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet ve hitâm-ı maslahatı seri'an Der-'aliyyeme i'lâma müsâra'at eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)220

S.39-H.108

Bir sûreti

Maraş Beylerbeyisi Kalender Paşa dâmet me'âliyehuya (boşluk) Rakka vâlisi müşârün-ileyh ve Behisni kâ'im-makâmı mir-i mirân-ı mumâ-ileyhimâ ile bi'l-muhâbere merkûmun ahz ve izâlersine ikdâm ve müsâra'at eylemesiyçün iktizâsına göre.

S.39-H.109

Bir sûreti

Mîr-i mirân-ı kirâmdan Behisni kâ'im-makâmı Abdurrahman dâme ikbâluhuya ber-vech-i muharrer.

S.39-H.110

Sivas vâlisi vezirim Mehmed Celal Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sivas'da sâkin Kenanoğlu ve Tokad'da Gençoğlu ve Kasımoğlu ve Köprü'de Zaim Çomuluoğlu demekle ma'rûf habâset-kârlar hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr edip Tayyar habâset-şî'ârın tarafdarlığını iltizâm birle inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı bilâdı mûcib olur etvâr-ı bâğiyâneye ictisâr eyledikleri bi'l-ihbâr tahkik olunduğuna binâden merkûmların tertîb-i cezâları husûsuna irâde-i 'aliyyem müte'allik edip bu bâbda Erzurum ve Trabzon vâlisi düstûr-ı vezirim sadr-ı sâbık el-hâcc Gâzi Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya hitâben fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmiş ise dahi el-hâletü hazîhi merkûmlar firâr etmiş olmalarıyla emvâl ve eşyâlarının cânib-i mirîden zabtı ve her ne zaman gelürler ise ahz ve tertîb-i cezâları husûsuna irâde-i 'aliyyem müte'allik olmağla sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin mâliye cânibinden sâdır olan evâmîr-i şerîfem müceblerince merkûmların emvâl ve eşyâları cânib-i mirîyçün zabta mübâderet ve

kendüleri her ne vakt gelüb zuhûr ederler ise ahz ve i'dâmlarına müsâra'at eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfîm ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mâliye tarafından sâdır olan evâmîr-i mûnîfem mûceblerince merkûmların kâffe-i emvâl ve eşyâları cânib-i mirîyçün zabt birle defter-i sıhhat eserini Der-sa'âdetime irsâl ve takdime ve kendüler ne vakt gelürler ise ahz ve i'dâmlarına müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma ihtimâm u dikkat ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)220

Ber-vech-i şurût ile afvıyçün emr-i şerîf yazılmışdır Evâhir-i S sene (1)221

S.39-H.111

Terkemiş voyvodası (boşluk) ve Karaağaç kazâsı a'yânı Sağıroğlu Hâcî Ömer zîde mecduhuya hüküm ki

Hamid sancağında vâki' Karaağaç Gölhisar kazâsında kâ'in Kızılhisar nâm karyeye mutasarrıf Zaim'in mültezimi olan Hâcî Mahmud oğlu Ebubekir nâm mefsedet-pîşe kendi hâlinde olmadığından başına erâzil ve eşhâs-ı makûlelerini cem' ve günâ gün ifk u iftirâ ile vedi'a-i cenâb-ı Rabb-i 'izzet olan fukarâ-yı ra'ıyyeti ber-mûceb-i tecrîm ve tekdîr ve darb-ı şedîd ile darb eylediklerinden ma'ada zikr olunan Kızılhisar karyesi sâkinlerinden Osman ve Kuluoğlu Mustafa ve Hamik Halil ve Berber İbrahim ve Kurdoğlu Hasan ve Köle Yusuf oğlu Mahmud ve yinr kazâ-i mezbûre tâbi' Basi Ebük karyesi sükkânından Sarı Osman ve Karaçay karyesinden Sağır Acemoğlu Halil ve Talas kazâsına tâbi' Ayas nâm karye sâkinlerinden Hâfız demekle ma'rûf kimesneleri hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın katl ve bi'l-cümle emvâl ve eşyâlarını fuzûli ve tagallüben zabt ettirdiklerinden başka mârru'z-zikr Kızılhisar karyesi sükkânından Kara Mehmed nâm mazlûmu dahi katl dâ'ıyyesiyle hânesi üzerine hücûm ve merkûm Kara Mehmed ber-takrib-i firâr eyledikde hânesini ihrâk-ı bi'n-nâr birle yirmi bin guruşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâsını yağma ve gâret ve bunun emsâli vâki' olan zulm ve ta'addiyâtına fukarâ-yı ra'ıyyet ve sükkân-ı memleket bir vechile tâb-âver-i tahammül olamayub cümlesi perâkende ve perişân olacakları bâ-i'lâmât ve mahzar lede'l-inhâ ve'l-istid'â sen ki voyvoda ve a'yân-ı mumâ-ileyhimâsız şakî-i

merkûmun tarafına kat'a ser-rişte verilmeyerek ber-takrîb ve tasrîb ile ahz ve tertîb-i cezâ-yı sezâsıyla şerr ve mazarratından fukarâ-yı ra'iyet ve sükkân-ı memleketi tahlisi husûsuna bi'l-ittifâk ikdâm ve müsâra'at eylemeniz bâbında ve me'mûriyetinizi hâvî bundan akdem size hitâben sâdır olan emr-i 'âlişânım mücebince 'amel ve harekete ve şakî-i merkûmun tarafına kat'an ser-rişte verilmeyerek ber-takrib ve tasrîb ile ahz ve tertîb-i cezâ-yı sezâsıyla şerr ve mazarratından fukarâ-yı ra'iyet ve sükkân-ı memleketin tahlisi husûsuna bi'l-ittihâd dâmen-i dermiyân gayret eylemeniz lâzımeden iken bu dakikalara 'adem-i dikkat ile 'alenen şakî-i merkûmun üzerine varılıb lede'l-muhârebe şakî-i merkûm ber-takrîb-i firâr ve el-hâletü hazihi başına cem' eylediği eşkiyâ ile karye-i mezbûre civârında geşt ü güzâr ve esnâ-yı râhda rast geldiği karye-i merkûme ahâlilerinden bazılarını darb ve bazılarını dahi katl ve i'dâm misüllü harekât-ı reddiyeye ibtidâr üzre olduğu beyânıyla (s.40) şakî-i merkûmun i'dâm ve izâlesiyle def'-i mazarrati husûsu Karaağaç ve Gölhisâr nâ'ibi tarafından bu def'a der-bâr-ı şevket-karârıma vürûd olan i'lâm ve ahâlinin mahzar ve 'arz-ı hallerinde derc ve iş'âr olunmuş mukaddem vârid olan emr-i şerîf-i mezkûrun infâz olunmaması sizin tekâsülünüzden neş'et eylediğinde iştibâh olmamağla mukaddemâ sâdır olan emr-i 'âlişânımın infâz ve icrâsına ikdâm ve müsâra'at eylemeniz fermânım olmağın te'kîden ve tenbihen ve mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel ve hareket birle şakî-i merkûmun 'ala eyyi hâlin ahz ve tertîb-i cezâ-yı sezâsıyla şerr ü mazarratından fukarâ-yı ra'iyet ve sükkân-ı memleketin tahlisi husûsuna bi'l-ittihâd ikdâm ve müsâra'at eylemeniz sizden matlûb-ı kat'i-i pâdişâhânem idüğü ve bu emr-i ehemmdede zinhâr ve zinhâr tekâsül ve rehâvet ve iğmâz ve betâ'et misüllü vaz'a ber-vechile rızâ-yı 'aliyem olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve infâz-ı emr ü irâde-i hümâyûnuma ikdâm ve dikkat ve bu bahâne ile hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i şeri'at-i garrâ garaz ve tama'-ı mübâni kaziyye-i şekâvetde 'alâka ve medhali olmayub bî-cürm ve mazlûm makûlelerine töhmet ve isnâd-ı kabâhat ile ta'arruz ve ta'addi misüllü vaz'dan begâyet-i tevakki ve mübâ'adet eylemeniz bâbında

Fî Evâ'il-i B sene (1)220

S.40-H.112

Sayda vâlisi vezirim Süleyman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin mukaddem ve mu'ahhar şeref-efzâ-yı sudûr olan evâmir-i 'aliyyem nâtika olduğu üzre hâ'in-i din ü devlet olan Cidde vâlisi sâbık Mehmed Paşa'nın bâ-'avn-ı bârî 'ala eyyi hâlin bir ân akdem ahz ve i'dâmıyla def' gâ'ilesi ne-mertebelerde ehemm ve akdem-i umûr-ı saltanat-ı seniyyemden olduğu vâreste-i kayd u beyân ve bu husûs hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü bedihî ve nümâyân olmağla zâtında merkûz olan mâye-i gayret ve şecâ'at ve cevher-hamiyyet-i besâlet muktezâsınca dâmen-i gayreti meyân-ı hamiyete bend ederek ve dakika-i vâhide imrâr-ı vakti tecviz eylemeyerek şu mel'ûnun bir gün evvel izâle-i vücûduyla te'mîn-i bilâd ve irâhe-i 'ibâda sarf-ı tâb u tûvân eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ikdâmen ve te'kîden ve isti'câlen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu emr-i ehhemde kat'a te'ehhür ve tevakkuf ve dakika-i vâhide ifâte-i vakt etmeyerek ne-vechile ve ne-tarikle olur ise olsun bir ân akdem ve bir sa'at mukaddem şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmı emrine kemâl-i ikdâm ve ihtimâm ve mâ-lâ-keâm eylemen aksâ-yı mürûr-ı hümâyûnum idüğü ma'lûm-ı gayret-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem âsâr-ı kâr-güzârı ve gayret ve mâye-i şecâ'at ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra kemâl-i sa'y ve gayret ve bu maslahat-ı mühimmede kusûr ve tekâsül ve fûtûr-ı hudûdunu tecvizden gâyetü'l-gâye tehâşi ve mübâ'adet ve keyfiyyeti seri'ân Der-'aliyyeme tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene (1)220

S.40-H.113

Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya hüküm ki

İ'dâm ve izâlesine irâde-i seniyyem ta'alluk eden Tayyar habâset-şi'âr hâcesi Canikli Süleyman nâm habâset-nişân şakî-i merkûmu bu derecelerde fitne ve fesâda tahrik ve başında olan haşerâta maktûlleriniz müşehhid ve kâtilleriniz guzât hükmündedir diyerek işti'âl-i nâ'ire-i fesâda teşvîk ve tahris etmiş olduğunan binâen icra-yı mücâzâtı lâzımeden idüğü sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin bu def'a tarafından Der-'aliyyeme vârid olan tahrirâtından müstebân ve bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan havenenin izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdları vâcibe-i zimmet-i

mülkdârîden idüğü bedîhi ve nümâyân olmağla hâ'in-i merkûmun 'ibreten li's-sâ'irîn cezâsını tertîb ve icrâya mübâderet olunmak fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile tesyâr olunmuşdur imdi ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh merkûmun cezâsını tertîb ve icrâ ve keyfiyeti Der-aliyyeme tahrir ve inhâya sa'y-ı âvânî eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene (1)220

S.41-H.114

Sohum mütesellimi Keleş Ahmed Bey zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki mir-i mirân-ı mumâ-ileyhsin sana hitâben şeref-rîz-i sudûr olan evâmîr-i şerîfeme sür'at-i imtisâl ve mutâva'at ile Tayyar Paşa dedikleri hâ'inin ve yanında berâber olan âdemlerinin şimdiye kadar cezâlarını tertîb ve ru'ûs-ı maktû'larını Der-sa'âdetime irsâl ve tesrîbe sür'at ve şitâbân eylemek senden me'mûl olan rızâ-cûyı ve sadâkat ve fermân-beri ve mutâva'at levâzımdan iken 'ibâd-ı müslimîn meyânına ilkâ-yı fitne ve fesadı sâ'î ve habâseti zâhir ve celî olan böyle hâ'ini belki 'afv olunur dâ'îyyesiyle icrâ-yı irâde-i hümâyûnumda tekâsül ve rehâvet ve etrâfa 'afvı ricâsını şâmiş tahrîrât irsâliyle imrâr-ı vakt olunmakta idüğü bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olub hâ'in-i merkûm Tayyar'ın 'afvı bir-vechile mümkün ve mutasavver olmayub ne-vechile ve ne-tarikle olur ve ne-mahalde bulunur ise elbette ve elbette katl ve i'dâmı kat'an ve cezmen matlûb olduğundan ve sen dahi bundan bundan sonra bunun cezâsını tertîb etmeyüb fermân-ı hümâyûnumu icrâda bir dakika imrâr-ı vakte cesâret ve setr ü himâyet eder isen ol-vakt senin hakkında dahi fenâ netice vereceğini ve yanında olan emvâl ve eşyâ ve nukûd ve el-hâsıl her ne var ise yedinden hiçbir vakitte su'âl olunmayacağını bilüb iş bu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu sa'at şakî-i merkûmun ve yanında olan âdemlerinin cezâlarını tertîb ve ru'ûs-ı maktû'larını Der-sa'âdetime irsâl ve tesrîbe ikdâm ve gayret eylemen fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden ve ihtimâmen ve mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun 'afvı muhâl olub elbette ve elbette tertîb-i cezâsı matlûb-ı kat'i-i hümâyûnum olmağla ma'azallahu te'ala bundan sonra dahi şakî-i merkûm 'afv olunur hülyâsıyla setr ve himâyet veyahud firâr ettirmek ihtimâlini olur ise ol-vakt ânın hakkında icrâ olunacak mu'âmele senin hakkında icrâ olunacağı ma'lûmun oldukda sana selâmet-i hâl ve rızâ-yı hümâyûnu tahsil ve lâzım ise iş bu emr

vardığı gibi hâ'in-i merkûm Tayyar'ın ve yanında bulunan âdemlerinin cezâlarını tertîb ve ru'ûs-ı maktû'aların Der-sa'âdetime irsâle ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve bu bâbda devlet-i 'aliyyeme ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve sadâkat birle hakkında olan hüsn-i zan-ı pâdişâhânemi te'yîde kemâl-i ikdâm ve dikkat ve hilâfî vaz'ı tecviz ile mazhar-ı 'ukûbet-i hüsrevânem olmakdan tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş sene (1)220

S.41-H.115

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Ankara mütesellimi Mesud dâme mecduhuya hüküm ki

Ankara ve Eskişehir havâlisinden cereyân eden Sakarya nehri derûnunda peydâ olan atalara dâhil ve sâ'ir ol-havâli eşkiyâ ve haşerâtı kuleler inşâsıyla istihkâm vererek müddet-i medîdeden berü sû-be-sû ada-i mezkûrede tahassun ve firâr ve civârlarında olan kurâ ve kasabât sükkânının hayvanât ve ahâlisini sürerek tahrib ve ızrâr ve ebnâ-i sebile dahi ta'arruz ve tasalluta ibtidâr ve hatta Kayseriyenin sancak ve sâ'ir bu makûle kârbânlarını urub bazen devlet-i 'aliyyem hademesini dahi ahz ve tecrîm misüllü fezâhate ictisâr edegeldiklerinden iki seneden berü Kayseriyye ve Ankara câddeleri mesdûd olduğuna binâen sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin eşkiyâ-yı merkûmun kahr ve istisâli ve nehr-i mezbûr derûnunda zuhûr eden sâlifü'z-zikr adaların hedm ve kal'i maddesine mukaddemâ bâ-fermân-ı 'âli me'mûr ta'yîn kılınmışdır el-hâletü hazîhi tarafından derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme vârid olan tahrîrâtda muktezâ-yı me'mûriyet-i lâzime-i gayret ve sadâkatın üzre Kuloğlu adasına me'mûr-ı ma'iyetin olan birâderin Ayaş voyvodası Esad zîde mecduhu irsâl olunan topları ve me'mûr-ı ma'iyetin olan kazâlar a'yânlarını bi'l-istishâb iş bu sene-i mübâreke mâh-ı Rebi'ül-âhirinin on beşinci günü Ankara'dan hareket ve ada-i mezkûre iki saat mesâfede vâki' Ankara nâhiyesine tâbi' Şabanözü nâm karyesine lede'l-vusûl 'asâkir ve levâzımât-ı mukteziyeni gereği gibi tanzim ve tatmîm birle şehir-i merkûmun yirmi beşinci günü ada-i mezkûre üzerine 'azimet vardığın mahallin cevânib-i erba'ası hazf-ı hafr olub ferdâsı nehr-i Sakarya'da vâki' adanın öte tarafına geçmek için iki aded tahta köprüler binâ ve etrâf-ı selâsesine dâ'ireler inşâsıya derûn-ı adada mütehassın olan eşkiyânın sûret-i muhâsarasına tefvik verilerek 'ale'l-iksâl top ve humbara ve tüfenk endahtıyla göz açtırılmayarak icrâ-yı me'mûriyete kıyâm ve müsâra'at ve

muhâsaranın yüz beşinci günü hudûd-ı adada olan iki yüz kadar şekâvet-kârlardan hengâm-ı muhârebede nısfı mikdarı helâk ve bakiyyetü's-süyûf olanlar dahi necât ve selâmet bulamayacakların cezm ve idrâk eylediklerine binâen cürmlerine nâdim ve pişmân olarak isti'fâ ve istimân etmiş olmalarıyla merkûmûn fima-ba'd kendü kurâ ve me'vâlarında 'arz-ı vâdileriyle ikâmet ve hars ve zer'leriyle meşgûl olmak ve bu makûle hilâf-ı rızâ hareketde vakten mine'l-evkât bulunmamak şartıyla kazâları a'yânları tekeffül ettirilerek taraflarına teslim olunduğundan ma'ada mücemmi'-i ehl-i fesâd ve menba'-i erbâb-ı bağı ve 'inâd olan Kuloğlu ve (...) adaları ve sonradan vaz' olunan ebniye ve köprüler hedm ve izâle olduğu husûsları ber-vech-i tafsîl derc ve iş'âr olunmuş tahrirât-ı mezkûren bi'l-fi'il sadrazam-ı sûtûde-şiyem ve vekil-i mutlak-ı kavi'l-himem tarafından 'atebe-i 'ulyâ-yı cihândârâneme 'arz ve takdim olundukda manzûr ve mefhûmu ma'lûm-ı hümâyûnum olup bu bâbda senin ve 'asâkir-i hassa-i şâhânem zâbitânının bu vechile gayyûrâne ve can-siperâne vâki' olan hizmet ve sadâkatınız karîn-pesend ve tahsin ve rehin-i sermâyen olmağla sen ve ma'iyetinde beraber bulunan ağavât (s.42) ve neferât hemîşe-i berhudâr ve hân-ı 'amîmü'n-nevâl-i tâc-dârânemden behredâr olasun bundan sonra şahs-ı vâhidden mahall-i mezkûrda ada ve kule binâ ve inşâ edememesi zâbitesini gereği gibi istikmâl ve muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzîme-i gayret ve dirâyetin üzre Ankara'da mukaddemâ bir oda olarak tertîb ve tahrir olunan 'asâkir-i şâhânem odasının ta'lim ve ta'allumlarına ve neferâtın tekniline ve nizâm ve kânûnlarının icrâsına ve herhalde hüsn-i emârelerine ihtimâm ve dikkar ve evvelen mezbûrun zabt u rabtına ve fimâ-ba'd dahi sancak derûnunda mütegalibe ve eşkıyâ makûlelerinin ferce-yâb olamamaları vesâ'ilinin istihsâline dâmen-i dermiyân gayret eylemen fermânım olmağın vâki' olan hizmetini tahsînen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mârru'z-zikr 'asâkir-i şâhânemin ta'lim ve ta'allumlarına fûnûn-ı harbiyede kesb-i mahâret eylemeleri ve nizâm kânûnlarının i'mâli ve icrâsı ve neferâtın teknil ve itmâmı husûslarına ve livâ-i mezbûrda bundan böyle eşkıyâ ve haşerât makûlesinin ferce-yâb olmamaları harâbete-i kavmiyyesinden istihâliyle hidemât-ı sâbıkana me'âsir-i lâhika ve 'ilâvesine mezîd-i ikdâm ve ihtimâm-ı mâ-lâ-keâm eylemen matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ma'lûm-ı gayert-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve senden me'mûl ve şimdiye kadar meşhûd olan âsâr-ı kâr-güzârî ve sadâkat

ve mâye-i fermân-beri ve dirâyet muktezâlarını bundan böyle dahi ifâya bezl-i makderet ve hilâfından tehâşi ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş sene (1)220

Battalî N sene (1)220 mühimme torbasında mahfûzdur

S.42-H.116

Sâbıkâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı olub bu def'a vezâreti ref'iyle Bursa'da ikâmete me'mûr kılınan Seyyid Ahmed Paşa dâmet me'âliyehuya ve Bursa Mollasına ve Paşa-yı mumâ-ileyhin savb-ı me'mûriyetine isâle Der-sa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin ber-muktezâ-yı vakt u hâl bargirân vezâreti idâre ve re'yinde 'aciz ve fütûrun der-kâr olduğundan vezâretin ref' ve emsâlin misüllü ma'âş tahsiliyle bir müddet Bursa'da ikâmetin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip bu bâbda hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde birkaç nefer ittibâ'-i mahsûsanla Karahisar'dan hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle Bursa'ya 'azimet ve ânda ikâmet eylemen fermânım olmağın ve me'mûriyetini hâvî iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh birkaç nefer ittibâ'-i mahsûsanla hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile bi'l-ma'iyye Bursa'ya varub ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr ve şevketim du'âlarına iştigâl ve mülâzebet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi ma'lûmun olarak paşa-yı mumâ-ileyhimi ref'-i vezâreyle Karahisar'dan tahrîk ve bi'l-istishâb Bursa'ya isâl ve vusûlünü müş'ir tahrirât ahzıyla 'avdete sa'y eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyh Bursa'ya lede'l-vusûl bir münâsib mahalle ikâmet ve ik'âd ile vusûlünü Der-sa'âdetime i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene (1)220

S.42-H.117

Akhisar kazâsı a'yânı (boşluk) zîde kadruhuya hüküm ki

Adapazarında olan Kara Osman nâm mefşedet-pişenin üzerlerine varub ahz ve i'dâmına hâlâ Kocaeli sancağı mutasarrıfı Kasım dâme ikbâluhu me'mûr olub mir-i

mirân-ı mumâ-ileyh ma'iyetinde 'asâkirin luzûmu der-kâr olmağla sen ki a'yân-ı mumâ-ileyhsin senin mir-i mirân-ı mumâ-ileyh ma'iyyetiyle me'mûriyetin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i şerîfimde mir-i mirân-ı mumâ-ileyh ile muhâbere ve her halde emr u re'yîne mütâba'at ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hidemâtın te'dîyesine ve şakî-i merkûmun tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek ahz ve i'dâmıyla def' gâ'ilesine ikdâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mir-i mirân-ı mumâ-ileyh ile muhâbere ve her halde emr u re'yîne mütâba'at ederek ve şakî-i merkûmun tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek ahz u i'dâmına ikdâm ve gayret eylemen matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ve bu vesile ile aralıkda fukarâ-yı ra'iyete hilâf-ı şeri'at-i garrâ zulm ve cevr ve ezâ olduğuna bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve senden me'mûl olan yararlık ve gayret levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i makderet ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene (1)220

S.42-H.118

Bir sûreti

Hendek a'yânı (boşluk) zîde kadruhuya ber-vech-i meşrûh.

S.42-H.119

Bir sûreti

Kaymas a'yânı (boşluk) zîde kadruhuya ber-vech-i meşrûh

S.43-H.120

Hâlâ İçil sancağı mutasarrıfı vezirim Ahmed Paşa iclâlehuya hüküm ki

Hâlâ İçil vâlisi vezirim Zeynelabidin Paşa iclâlehu muktezâ-yı me'mûriyeti üzere Lazkiye'den hareket ve cânib-i Şam-ı Şerîfe teveccüh ve 'azimet birle esnâ-yı râhda Humus cânibine vürûdunda şekâvet ile meşhûr olub cânib-i seferi nehb ü gâret ederek Şam'a vürûd eden Delilbaşı Mahmudoğlu üç bin nefer süvâri ve refiki olan Bacaksız Yusuf binbaşı dahi ile iki nefer piyâde ile Humus tarafına lede'l-vusûl müşârün-ileyhin ma'iyetinde olan 'asâkirin efendisi İçil ahâlilerinden olub Arabistan hevâsıyla (...)

olmadığından ve mukaddemâ Lazkiye'de maktûl olan Arnavud binbaşı Ömer sipâhi dahi merkûm Bacaksız Yusuf'un çırağı olduğundan intikâm dâ'iyyesiyle müşârün-ileyhin 'asâkiri ser-gerdeleri olan Silifke a'yânı Gölgelioğlu Mahmud ve Ermenek a'yânı Abir ve müşârün-ileyhin Delilbaşısı Mustafa nâm ser-gerdeler ile mahfiyyen muhâbere ve ittifâk eylediklerine binâen derhâl şakî-i merkûmun taraflarına varub müşârün-ileyhin hazinesi yağma ve gârete ibtidâr ve müşârün-ileyhden şekâvet-kâr merkûmlar ile her nekadar muhârebe etmiş ise dahi müşârün-ileyhin hazinesini ve kethüdâ ve sâ'ir ittibâ'larının emvâl ve eşyâlarını yağma ve gâret eyledikleri ve bu keyfiyet ve nâ-marziyyenin zuhûruna mücerred-i merkûmân Silifke a'yânı Mahmud Delilbaşısı Mustafa ba'is ve badi olmuş oldukları beyânıyla merkûmânın te'dibât-ı lâyıklarını icrâya mübâderet olunmak bâbında sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûru ve bu def'a müşârün-ileyh tarafından der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme vârid olan tahrirâtta derc ve istid'â olunmuş inhâ olunduğu üzere merkûman Silifkeli Mahmud ve Delilbaşısı Mustafa'nın bu vechile mücâzâtları dâfi'a-i mürâfik olduğu sûrette bunların icrâ-yı te'dibleriyle emsâli olan havenenin terhib ve şer'isi lâzımden olmağla merkûmânın müstehakk oldukları te'diblerini icrâya mübâderet eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim sâdır ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi inhâ olunduğu üzere harekât-ı nâ-marziyyenin zuhûruna merkûmân sebep olmaları vâki' ise müstehakk oldukları te'diblerini icrâya ihtimâm ve dikkat ve hilâfi vaz'ı tecvizden tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında

Fî Evâ'il-i N sene 1220

S.43-H.121

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası (boşluk) dâme mecduhuya hüküm ki

Mir-i mirân-ı kirâmımdan hâlâ Kocaeli mutasarrıfı Kasım dâme mecduhu livâ-i mezbûrede ser-zede-i zuhûr olan li-ecli'l-izâle bazı eşkiyânın ahz u izâlesine me'mûr ta'yîn kılınub mir-i mirân-ı mumâ-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzere bu günlerde merkûmenin üzerine harekât ve icrâ-yı lâzıme-i me'mûriyete kıyâm ve müsâra'at etmiş ise dahi mir-i mirân-ı mumâ-ileyhe 'asâkir ve sâ'ir vechile lâzım gelen imdâd ve i'netin icrâsı ehemmi-i mehâmdan olmakdan nâşi sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin mir-i mirân-ı mumâ-ileyh tarafından ne mikdâr 'asker talep ve istimdâd eder ise derhâl

matlûbu olan askeri ihrâc ve üzerlerine kendine mu'âdil başbuğ nabsıyla 'aceleten mir-i mirân-ı mumâ-ileyh ma'iyetine erişdirmeye ikdâm ve mübâderet eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen ve mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mir-i mirân-ı mumâ-ileyh ne mikdar 'asker talep ederse matlûbu üzre askeri getire ve tüvânâ olarak derhâl ihrâc ve üzerlerine kendine mu'âdil birini başbuğ nasbıyla ma'iyetine eriştirmeye ve sâ'ir lâzım gelen i'ânetin icrâsına dâmen-i dermiyân gayret eylemen matlûb-ı dâverânem idüğü ve mir-i mirân-ı mumâ-ileyhin matlûbu olan askerin eriştirilmesinde ve lâzıme ve i'ânetin icrâsında rehâvet ve imrâr-ı vakte cesâret bir vechile câ'iz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve senden me'mûl olan gayret ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra müsâra'at ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ş sene 1220

S.44-H.122

Rumeli vâlisi ve bi'l-istiklâl ser-'askeri vezirim İbrahim Paşa iclâlehuya hüküm ki

Bundan akdem hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr edip ahz u tertîb-i cezâ bulunan Tok Ali Süleyman'ın şekâvet-bâdâşı olan yeğeni hassa hasekilerimden Mahmud'un ahz ve i'dâmı sâbit emr-i şerîfim sâdır olmuşidi haseki-i merkûm fimâ-ba'd bir güne hilâf-ı rızâ harekette bulunmayub cerâyim-i sâbıkasına nâdim ve pişmân ve te'min ve müstağfir ve merkez-i rızâ-cû-yı ve sadâkat-i te'mîn ve müstağfir olacağı beyânıyla 'afv ve itlâk husûsu bâ-'arz-ı hâl istid'â etmekle merkûm eskiden kendi hâlinde olub devlet-i 'aliyyemin rızâsın tahsil ve 'ırz ve edebiyle olmak şartıyla cürmü 'afv ve itlâk olunmak fermânım olmağın imdi minvâl-i mezkûre ile haseki-i merkûmun sahife-i cerâyim-i sâbıkasına 'afv ve safh-ı mülûkânem keşide kılındığı sen ki vezir-i müşârün-ileysin ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer mukaddem sâdır olan emr-i şerîfime mebni haseki-i merkûma dahl u ta'arruz ettirilmemek bâbında

Fî Evâsıt-ı N sene 1220

S.44-H.123

Hâlâ Sayda vâlisi vezirim Süleyman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin hâ'in-i din ü devlet olan sâbıka Cidde vâlisi Mehmed Paşa'nın ahz u izâlesine me'mûr ve ta'yîn kılınmanla muktezâ-yı me'mûriyetin üzre berren asker ta'yîniyle Yafa kurbunda olan Remle ve Lemer kasabalarını zabt ve teshîr ve Gazze'nin istihlâsına bir fırka asker tahsîs ile hasr ve tazyîke ibtidâr olunmuş ise dahi şakî-i merkûm mecbûl olduğu hile ve şeytanet muktezâsı üzre Yafa mukâbelesinde ta'yîn olunan sefineler kapudânlarını iğfâl birle güyâ kapudân paşa tarafından iç çukadârı ile gelmiş sahte buyruldu fermân ve kâ'imeler kırâ'at ettirip ânlar dahi i'timâd birle ikrâmına firifte olduklarından kal'a ve sefinelerden toplar endâhtıyla şenlikler izhâr ve etrâfta olan şeyhlere ve sâ'irlere kağıdlar tahrir ve âdemler tesyiriyle neşr-i ekâzib ve erâcif ederek ihtirâ' eylediği hile ve desâyis ile Pazar-ı mel'anet ve mefsedetine revâc vermek dâ'iyye-i fâsidesine düşmüş ise dahi yine sen muktezâ-yı me'mûriyetin üzre Yafa'nı taraf-ı bahrisini sedd ü bend ve tekrar birkaç kıt'a sefâ'in isticâr ve gece ve gündüz top endâht ve berren dahi üzerine 'asker sevkiyle tazyîk etmekte olduğun mukaddemâ der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirâtın mefhûmunda ma'lûm-ı 'ilm-i 'âlem-ârâ-yı hidivânem olub hâ'in-i merkûm muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i fi'l-arz bi'l-fesâd-ı habâset-kârlardan olub ihtimâl-i 'afvı muhâl ve bi-eyyi vechin kâne ahz u i'dâmı aksâ-yı murâd-ı mülûkânem olduğuna binâen şakî-i merkûmun neşr eylediği hile ve desâyisine kat'a aldanmayub ve kendisinden bir güne istimdâd ve yahud firâr ederler ise ahz ve i'dâmına mübâderet eylemeleri bâbında Şam ve Mısır vâlilerine ve Kıbrıs muhassılına ve etrâfta olan meşâyih-i 'urbâna başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve sana dahi bu bâbda lâzım gelen vesâyâyı ve te'kid-i me'mûriyetini hâvi başka bundan akdemce emr-i 'âlişânım ısdâr ve tesyât olunmuşidi el-hâleyü hazihi vârid olan tahrirâtında şakî-i merkûmun cevânib ve etrâfı hasr ve tazyîk olunarak ahz ve i'dâmı kuvvet-i karîbeye gelmiş olduğu derc u iş'âr olunmuş şakî-i merkûmun bir an akdem ahz ve i'dâmı hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnum olmağla göreyim seni kat'an sa'y ve ikdâmına fütûr vermeyerek şu hâ'inin bir ân akdem ele getirülüb icrâ-yı mücâzâtıyla ol-havâliden izâle-i şürûr ve mazarratına ikdâm ve gayret eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile tesyâr olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun bir ân akdem ahz ve i'dâmı kat'an ve cezmen senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve bu def'a dahi Şam ve Mısır ve vâlilerinve Kıbrıs muhassılına ve etrâfta olan meşâyih-i 'urbâna te'kîden ve isti'câli hâvî başka başka evâmir-i 'aliyyem

ısdâr ve tesyâr olunduğu ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve şu gâ'ilenin bir ân evvel itmâmı emrinde senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve hamiyet ve şecâ'at ve salâbet levâzımını ibrâz ve izhâra dâmen-i dermiyân gayret eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı Ca sene (1)220

S.45-H.124

Bir sûreti

Kudüs-i Şerif Mollasına ve müfti ve 'ulemâ zîde 'ilmuhuma ve vücûh-ı memleket zîde kadruhuma (boşluk) hâ'in-i merkûmun bir ân akdem ahz ve i'dâmına ikdâm ve gayret eylemeleri husûsu Sayda vâlisi müşârün-ileyhe bu def'a emr-i şerîfim te'kîd ve iş'âr olduğu ve şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmı kuvve-i karîbeye gelmiş olmağla karîben su-i i'mâlim mücâzâtına mazhar olacağı ihkâk-ı sübhâniyeden me'mûl idüğü beyân olunarak bir vechile tevahhuş eylemeyüb her halde kavîyü'l-kalb ve cüz'iyü'l-hatr olub şakî-i merkû ber-takrib-i firâr ve Kudüs-i Şerif ve Halilü'r-rahman câniblerine varır ise 'acilen i'dâm ve izâlesine ikdâm eylemesiyçün (boşluk) iktizâsına göre

'Afvıçün emr-i şerîf yazılmışdır Evâsıt-ı Za sene (12)21

S.45-H.125

Mısır vâlisi vezirim Mehmed Paşa iclâlehuya hüküm ki

Hâ'in-i din ü devlet olan sâbika Cidde vâlisi olan Mehmed Paşa'nın hameyn-i muhteremeyne izhâr eylediği ihânetten ma'ada Yafa ve Gazze ve Kudüs-i şerîf ahâlilerine hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ hadden birün mezâlim ve ta'addiyâta ibtidâr ve ahâli ve re'âyânın emvâl ve eşyâlarını gasb u gâret ve katl-i nüfûsa ictisâr eylediğine binâen mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince paşa-yı merkûmun tertib-i cezâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip Sayda vâlisi düstûr-ı vezirim Süleyman Paşa iclâlehu ve taraf-ı devlet-i 'aliyyemden paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlesine m'mûr ve ta'yîn ve ol-havâlide olan meşâyih-i 'urbân ve sâ'ir iktizâ edenlere dahi Sayda vâlisi müşârün-ileyhin emr u re'yi üzre 'amel ve hareket ederek paşa-yı merkûmun tertib-i cezâsı husûsuna ikdâm ve gayret eylemeleri evâmir-i ekide-i padişâhânemle tavsiye ve tenbih ve bahren dahi Rodoslu

Hüseyin Bey dâme ‘izzuhunun iki kıt’a sâliyâneli korvet ve sâ’ir müste’cir sefineleri ta’yîn olunmuş olduğuna binâen müşârün-ileyhin muktezâ-yı me’mûriyeti üzre berren ‘asâkir ta’yîniyle Yafa kurbunda olan Remle ve Lemer kasabalarını zabt ve teshîr ve Gazze’nin istihlâlüne bir fırka asker tahsîs ve hasr ve tazyîke ibtidâr etmiş ise dahi hâ’in-i merkûm mecbûl olduğu hile ve şeytanet muktezâsı üzre Yafa mukâbelesinde ta’yîn olunan sefineler kapudânlarını iğfâl birle güyâ kapudân paşa tarafından iç çukadârı ile gelmiş sahte buyruldu ve fermân ve kâ’imeler kırâ’at ettirip ânlar dahi i’timâd birle ikrâmına firifte olduklarından kal’a ve sefinelerden top endahtıyla şenlikler izhâr ve ol-tarâfta olan şeyhlere ve sâ’irlere kâğıtlar tahrir ve âdemler tesyiriyle neşr-i erâcif ve ekâzib ederek Pazar-ı mel’anet ve mefsedete revâc vermek dâ’iyye-i fâsidesine teşebbüs etmiş ise dahi Sayda vâlisi müşârün-ileyh yine muktezâ-yı me’mûriyeti üzre Yafa’nın taraf-ı bahrisini sedd ü bend ve tekrar birkaç kıt’a sefâ’in isticâr ve gece ve gündüz top endâht ve berren dahi bir taraftan üzerine ‘asker sevkîyle tazyîk etmekte olduğu bundan akdem Sayda vâlisi müşârün-ileyh tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirâtın mefhûmundan ma’lûm-ı ‘ilm-i ‘âlem-ârâ-yı hidivânem olub hâ’in-i merkûm muzırr-ı ‘ibâd ve sâ’î-i fi’l-arz bi’l-fesâd-ı habâset-kârlardan olmak mülâbesesiyle ihtimâl-i ‘afvı muhâl ve ‘ala-eyyi vechin kâne ahz u i’dâmı aksâ-yı murâd-ı mülûkânem olduğuna binâen tekrar donanma-yı hümâyûnum sefinelerinden bahren çend kıt’a sefâ’in ta’yîn ve berren şakî-i merkûmun üzerine varub i’dâm ve izâlesine ikdâm ve gayret eylemesi husûsu Sayda vâlisi müşârün-ileyh ve sâ’ir iktizâ edenlere bundan akdemce başka başka evâmir-i ekide-i pâdilâhânemle tenbih olduğundan ma’ada sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin şakî-i merkûm bir güne ihtirâ-i hile ve desâyis ile tarafından isti’ânet ve istimdâd dâ’iyyesinde olur veyahud ber-takrib-i firâr edip tarafına varır ise kat’a ekâzib ve hilesine i’timâd ve i’tiyâd etmeyüb hemen derhal ahz ve i’dâmına müsâra’at eylemen husûsu sana dahi mahsûs emr-i ‘âlişânımla tenbih ve iş’âr olunmuşidi şakî-i merkûmun bahren ve berren hasr ve tazyîkler bir ân akdem itmâm-kâr ve ol-havâlinin şürûr ve mazarrından tahlis ve te’mini ehass-ı mutâlib-i dâverânem olmakdan nâşi şakî-i merkûmun üzerine varub ahz ve icrâ-yı mücâzâtına müsâra’at eylemesi husûsu bu def’a dahi Sayda vâlisi müşârün-ileyhe diğer emr-i ‘âlişânımla tenbih ve te’kid olmağla sen dahi mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ‘amel ve hareket eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihitimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu

husûs Şam vâlisine ve Kıbrıs muhassılına ve sâ'ir ol-havâlide olan meşâyih-i 'urbâna bu def'a dahi başka başka evâmir-i şerîfemle tenbîh ve iş'âr olunduğu ve şakî-i merkûmun ihtirâ'-i hile ve desâyis ile tarafından bir güne isti'ânet ve istimdâd dâ'iyyesinde olur veyahud bir takrib ol-tarafa fîrar eder ise mukaddemâ sâdır olan emri i şerîfim mücebinece der-'akab ahz ve i'dâmına ikdâm ve mübâderet eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ma'lûmun (s.46) oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve sadâkat ve rüşd ve dirâyet levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i makderet ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca sene (1)220

S.46-H.126

Bir sûreti

Şam vâlisi ve mirü'l-hâcc vezir-i 'uzemâdan Abdulah Paşa iclâlehuya (boşluk) asılda olduğu veçhile.

S.47-H.127

Bir sûreti

Lefkoşa nâ'ibine ve Kıbrıs muhassılına (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

'Afvıyçün emr-i 'âli yazılmışdır Evâsıt-ı L sene (12)21

S.47-H.128

Kudüs-i Şerîf Mollasına ve Müfti ve 'ulemâ zîde 'ilmuhuma ve vücûh-ı memeleket zîde kadruhuma hüküm ki

Hâ'in-i din ü devlet olan sâbıka Cidde vâlisi olan Mehmed Paşanın ahz ve i'dâmına hâlâ Sayda vâlisi düstûr-ı vezirim Süleyman Paşa iclâlehu me'mûr ve ta'yîn kılınmağla muktezâ-yı me'mûriyeti üzre berren 'asker ta'yîniyle Yafa kurbunda olan Remle ve Lemer kasabalarını zabt ve teshîr ve Gazze'nin istihlâsına bir fırka 'asker tahsis ile hasr ve tazyîke ibtidâr etmiş ise dahi şakî-i merkûmu mecbûl olduğu hile ve şeytanet muktezâsı üzre Yafa mukâbelesinde ta'yîn olunan sefâ'in kapudânlarını iğfâl birle güya kapudân paşa tarafından iç çukadârı ile gelmiş sahte fermân ve buyruldu ve

kâ'imeler kırâ'at ettirip ânlar dahi i'timâd ile ekâzibine firifte olduklarında kal'a ve sefinelerden top endahıyla şenlikler izhâr ve ol-tarâfta olan şeyhlere ve sâ'irlere kağıtlar tahrir ve âdemler tesyiriyle neşr-i ekâzib ve erâcif ederek ihtirâ' eylediği hile ve desâyis ile pazar-ı mel'anet ve mefsedete revâc vermek dâ'îyye-i fâsidesine düşmüş ise dahi vâli-i müşârün-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzre Yafa'nın taraf-ı bahrisini sedd ü bend ve tekrar birkaç kıt'a sefâ'in isticâr ve gece ve gündüz top endâht ve berren dahi üzerine 'asker sevkiyle tazyîk etmekte olduğu hâ'in-i merkûm muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd-ı habâset-kârlardan olmağla ihtimâl-i 'afvı muhâl ve bi-eyyi vechin kâne ahz u i'dâmı aksâ-yı âmâl-i mülûkânem olduğuna binâen şakî-i merkûmun neşr eylediği hile ve desâyisine kat'a aldanmayub ve kendilerden bir güne istimdâd ve yahud firâr eder ise ahz ve i'dâmına mübâderet eylemeleri husûsu Şam ve Mısır vülâtlarına ve Kıbrıs muhassılına ve ol-tarafda olan meşâyih-i 'urbâna ekîdü'l-mezâmin başka başka ve Sayda vâlisi müşârün-ileyhe dahi te'kîdi hâvî başka bundan akdemce evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olunmuşidi el-hâletü hazîhi Sayda vâlisi müşârün-ileyhden der-bâr-ı şevket-karârıma vârid olan tahrirâtda şakî-i merkûmun cevânib ve etrâfi hasr ve tazyîk olunarak ahz ve i'dâmı kuvvet-i karîbeye gelmiş olduğu derc ve iş'âr ve şakî-i merkûmun bir ân evvel icrâ-yı mücâzâtıyla ol-havâlden def'-i şürûr ve mefsedetine ikdâm ve sa'y-ı bi-şümâr eylemesi bâbında Sayda vâlisi müşârün-ileyh bu def'a mahsûs emr-i şerîfim ısdârıyla te'kîd ve isti'câl olunmağla siz ki mevlânâ ve voyvoda-i mumâ-ileyhimsiz bir vechile tevahhuş eylemeyüb her halde kaviyü'l-kalb ve mutma'inü'l-hatr olub bâğî-i merkûm bir takrib firâr ve Kudüs-i şerif ve Halilü'r-rahman câniblerine varır ise bi'l-ittifâk i'dâm ve izâlesine sarf-ı vüs' ve iktidar eylemeniz fermânım olmağın i'lâmen ve tenbîhen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşidi imdi şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmı kuvvet-i karîbeye reside olduğunve bi-'avnihi te'ala karîben su-i i'mâl mücâzâtını müşâ'at edeceği bedîhi olmağla siz bir vechile tevahhuş eylemeyüb ve her halde kaviyü'l-kalb ve mutma'inü'l-hatr olub şakî-i merkûm bir takrib Kudüs-i şerif ve Halilü'r-rahman taraflarına firâr eder ise bulunduğu mahalde üzerine varub icrâ-yı mücâzâtına ikdâm ve ihtimâm-ı mâ-lâ-keâm eylemenin matlûb-ı kat'-i dâverânem olduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete bi'l-ittifâk mezîd-i sa'y ve gayret ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i tenbîhât-ı şâhânem vaz'dan tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında.

‘Afvıyçün emr-i şerîf yazılmışdır Evâsıt-ı K sene (12)21

S.47-H.129

Saderâ fermânunâ el-‘âli’s-sultânî ve emeranâ el-celîlü’l-hâkânî ilâ kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Şeyh Ebu Huş zîde mecduhu ba’de vusûli’t-tevkî’-i re’fî’l-hümâyûni’l-hükmi tûhitu ‘ilmen enne Mehmed Paşa huve vâli’u fi’l-Cidde kâne min kablu vâliyen fi’d-Diyarbakir vak’a minhu zulmen ilâ âhalihî ve saderâ mine’l-fermân bi-râfî’l-vezâra te’dîben lehû bi’l-ikâme-i fi medineti’t-Tokad lâkin kad kâne nişânühû min havâli’l-Arabistan ve kâne’t-te’ellufu beynehû ve beyne’l-‘urbân ve sebeka’t-te’dîbu ve nulâzihu fi hakkihî ba’de zâlike en yefruğa min ‘atvari’s-sâbikat-i ve harekâti’l-ğayri’l-merziyyet-i ve en yahduma bi-husni’l-hizmet-i ile’l-harameyni’l-muhteremeyn-i huma bi’mtisâk-i sa’âdeti’d-dârayn binâen ‘ala zâlike veccehnâ ileyhi bi-ibkâ-i vezâratihî el-Mekketel-mükerremete ma’a şeyhiyyeti’l-harâm ve eyâlet-i Cidde ve efraznâ li-tanzîmi’l-mühimmâti’s-seferiyye ve ahracnâ nakden mine’l-hazineti’l-‘âmire hamse mi’eteyn ve elfe’l-kıyâs ve sellemnâha ilâ kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yâne’t-teşrifâtiye’s-sâbık Mustafa zîde mecduhu huve mine’l-hâcegân fi’d-divâni’l-hümâyûn ve erselnâ ma ‘ahu ileyhi ma’a zâlike ‘a’tâyna el-mühimmâte’l-vâfirâh ve li-suhûlet-i nizâm-ı dâ’irâtihi havelnâ li-‘uhdetihî mukâta’âti’l-Gazete ve’l-Yafa ve kâne fi zâtihi ve tînetihî merkûzu’l-habâ’isu ve’r-ruvâte ve bi-iktizâ-i kull-i vâhidîn min huma ‘ehâze’l-mühimmât ve’l-mebâliğa’l-mezkûrate ve ‘ekele ve belâ’a kullehâ ve tasaddâ bi-‘imrâri’l-vakti bi’l-‘emsi ve’l-ğad ve nihâyetü’l-emru ‘a’raza ve’s-tenkefe ‘ani’l-‘azimet-i ile’l-Cidde ve’z-zâde envâ’a al-cevr-i ve’l-ezâ ‘ala ahâlii’l-Gazeti ve’r-Ramlet-i siyyemâ Kudsü’s-şerîfi’l-mübârek ve icterâ katle’n-nüfûs ve ğasabe emvâle’l-‘ibâd ve’s-ta’ale ‘ale’l-fitnete ve’l-fesâde fi’l-etrâf-i ve’l-bilâd-i ve ehâne’d-dîne ve’d-devlete (...) ahâliye’l-Harameyni’l-muhteremeyn ve ihânetuhu mevsûletun ilâ kemâli’d (...) vecebe ‘aleyne te’mîne’l-bilâd ve istirâhate’l-‘ibâdi bi-izâlet-i vücûduhi huve bi’l-habâset-i ve’l-fesâd-i binâen ‘ala zâlike ehâze ve rafa’nâ minhu’t-tûğa ve’s-sancaka ve eradnâ bi’l-irâdeti’l-kâti’ati’s-sultâniyeh en ya’dime ve yezîluhu ve saderâ minnâ el-hattu’s-şerîfi’l-hâkânî li-katlihi ve i’dâmihi ve kâne me’mûrân bi-icrâ-i fermâninâ el-cârî bi’l-kazâ ed-düstûri’l-mükerrem ve’l-müşîri’l-mufahham nizâmu’l-‘âlem vezîrunâ Süleyman Paşa huve vâli’un fi’s-Sayda

edamâllahu te'âlâ iclâlehu ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Ragıb dâme mecduhu huve mine'r-ricali'd-devleti'l-'aliyyet-i ve tevkî'-i bi'l-fi'il-i fi'd-divâni'l-muşeyyidi'l-erkân ve min kablu kâne me'mûrân zabta'l-muhallefât-ı li-Cezzar Paşa ve el-ân kâne huve fi'l-Akka huma me'mûrân-ı en yesuddâ ve yaktâ'a cevânine ve etrâfehû baġteten ve saderâ 'ani'l-fermân hitâben lehumâ li-katlihi ve kâne kull-u vahidîn minhumâ me'mûrîn-i bi-icrâ-i ahkâm-i fermâninâ fe-emmâ Ebu Huş ente kâd kunte sâdikân ve hayrân li'd-devleti'l-'aliyye ve min kablu ebrazte husne'l-hizmeti fi cânibi'l-Mısır ma'al-mu'askeri'l-hümâyûn ve ba'de zâlike'l-me'mûl-i minke en tahdume bi's-sıdkî ve'r-rızâ ve tevâkafa bi-rızâ-i kull-i vâhidîn minhumâ ve en tes'â ma'ahumâ bi-izâletihî ve i'dâmihî ve saderâ minhâ hazâ el-emru's-sultânî ve'l-fermânu'l-hâkânî ve erselnâ ileyke fe'l-lâzımu 'aleyke fi icrâ-i mantûk-ı fermâninâ en tevâfâka dâ'imen ve emrumâ fe'l-matlûb-ı minke bi't-tebâ'iyet-i ileyhimâ en te'huze'l-mezkûra huve Mehmed Paşa ve tenzîlu ve ta'dîmu ve en tedfâ'a gâ'ilete bi-tertîb-i cezâ'ihî min havâli-i Yafa ve Gazze ve min sâ'iri'l-arâziye'l-mukaddeset-i ve en saderâ minke hilâfe haza el-emru'l-celîl fe'n-nedmû hâzirûn ve lâ-yenfa'uke-nedmû fâ'lem ve i'temedede gâyete'l-i'timâd ve iyyâke summe iyyâke mine'l-hilâf-i tahrîm fi evâ'il-i şehr-i Ramazani'ş-şerif li sene 'işrîn ve mi'eyten ve elf.

S.47-H.130

Bir sûreti

Mehmed bin Tufan zîde mecduhuya (boşluk) ber-minvâl.

S.47-H.131

Bir sûreti

Emir Musa zîde mecduhuya (boşluk) ber-minvâl.

S.47-H.132

Bir sûreti

Şeyh İsa zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i muharrer.

S.47-H.133

Bir sûreti

Şeyh Yusuf ibn Cerradü'l-mütesellim fi'l-cebîn zîde mecduhu (boşluk) ber-minvâl-i meşrûh

S.48-H.134

Sohum mütesellimine ve bu def'a Dersa'âdetimden mahsûs mübâşir ta'yîn olunan Abdurrahman zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki mir-i mumâ-ileyhsin mukaddem ve mu'ahhar sana hitâben şeref-rîz-i sudûr olan evâmir-i şerîfem müceblerince Tayyar Paşa dedikleri hâ'inin ve yanında beraber bulunan âdemlerinin cezâlarını tertîb ve ru'ûs-ı maktû'alarını Der-sa'âdetime irsâl ve tesyire sür'at ve şitâb eylemen senden me'mûl olan rızâ-cûyı ve sadâkat ve fermân-beri levâzımından iken 'ibâd-ı müslimîn miyânına isâl-i fitbe ve fâside sâ'î ve habâseti zâhir ve celî olan böyle hâ'ini belki 'afv olunur dâ'îyyesiyle icrâ-yı irâde-i hümâyûnumda tekâsül ve tehâvün ve etrâfa 'afvı ricâsını şâmil tahrirât irsâliyle imrâr-ı vakt olunmakda olduğu bundan akdem bi'l-ihbâr vâsıl-i sâmi'a-i şehriyârânem olub hâ'in-i merkûm Tayyar'ın 'afvı bir vechile mümkün ve mutasavver olmayub ne vechile ve ne tarîkle olur ve ne mahalde bulunur ise elbette ve elbette katl ve i'dâmı kat'an ve cezmen matlûb olduğu ve sen dahi bundan sonra bunun cezâsını tertîb etmeyüb fermân-ı hümâyûnumu icrâda bir dakika imrâr-ı vatka cesâret ve setr ve himâyet eder isen ol-vakte senin hakkında dahi fenâ netice vereceği ve yanında olan emvâl ve eşyâ ve nukûd ve el-hâsıl her ne var ise yedinden hiçbir vakitte su'âl olunmayacağını beyânıyla şakî-i merkûmun ve yanında olan âdemlerinin cezâlarını tertîb ve ru'ûs-ı maktû'alarını Der-sa'âdetime irsâl ve tesrîbe ikdâm ve gayret eylemen husûsu bundan akdemce sâdir olan emr-i âlişânımla sana tenbih ve te'kîd kılınmıştır el-hâletü hazihi tarafından vârid olan tahrirât merkûmun 'afvını ricâ ve kal'a-bend olunmasını istid'a eylemişsin merkûmun 'afvı bir dürlü mutasavver değildir bi-eyyi hâlin cezâsını tertîb ve icrâ ve ser-maktû'unu der-bâr-ı şevket-karârıma ba's u isrâ eylemen irâde-i kâtı'a-i şâhânem muktezâsından olmağla te'kîden ve isti'câlen ve seni hâb-ı gafletten ikâzen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim isdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun 'afvı muhâl olub elbette ve elbette tertîb-i cezâsı matlûb-ı kat'i-i hümâyûnum olmağla ma'azallahu te'ala bundan sonra dahi şakî-i merkûmun cezâsını tertîb etmeyüb yine setr ve himâyet ve yahud firâr ettirmek ihtimâlin olur ise ol-vakt sana aman-ı dermân verilmeyüb baharda donanma-yı hümâyûnum kalyonları ta'yîniyle

ânın ve senin hakkından gelineceğini cezmen ve yakinen bilüb âna göre ‘aklını başına devşirüb iş bu emrim vardığı gibi hâ’in-i merkûm Tayyar’ın ve yanında bulunan âdemlerinin cezâlarını tertîb ve ru’ûs-ı maktû’alarını Der-sa’âdetime irsâle ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve ol-bâbda devlet-i ‘aliyyeme ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve sadâkat birle hakkında olan hüsn-i zan-ı pâdişâhânemi te’yide kemâl-i ikdâm ve dikkat ve hilâfi tecviz ile mazhar-ı gazab-ı hüsrevânem olmakdan tehâşi ve mücânebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin sen dahi mukayyed-i emr-i şerîfime ihtimâm u dikkat ve hitâm-ı maslahatla seri’an Der-‘aliyyeme ‘avdete müsâra’at eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)220

S.48-H.135

Zikri âti kimesnenin bulunduğu mahallin kadısına ve hassa hasekilerimden bu husûsa Der-sa’âdetimden mübâşir ta’yîn olunan (boşluk) ve a’yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhuma hüküm ki

Kahr ve i’dâmına irâde-i ‘aliyyem ta’alluk edip bundan akdem firâr eden hâ’in-i din ü devlet Tayyar habâset-şi’ârın tarafdârı ve Fındıkoğlu Hüseyin Paşanın silâhdârı Kör Hüseyin Bey nâm habâset-pîşe bundan akdem ber-takrîb-i firâr etmiş olduğu bu def’a bi’l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub şakî-i merkûmun bulunduğu mahalde ahz u izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdu matlûb-ı kat’i-i pâdişâhânem olmakdan nâşi siz ki mevlânâ ve a’yân ve zâbitân ve paşâ-yı mumâ-ileyhimsiz vusûl-i emr-i şerîfimde haseki-i mumâ-ileyh ma’rifetiyle derhâl merkûmun cezâsını tertib ve icrâ ve ser-maktû’unu der-bâr-ı şevket-karârıma ba’s u isrâya sa’y-ı evfâ eylemeniz husûsuna irâde-i katî’a-i cihândârânem ta’alluk etmeğin mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen haseki-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi merkûmu bulunduğu mahalde ahz ve haseki-i mumâ-ileyh ma’rifetiyle bi’l-ittifâk cezâsını tertîb ve ser-maktû’unu der-‘aliyyeme ba’s u tesbîl eylemeniz kat’an ve cezmen matlûb-ı pâdişâhânem olduğu ve ma’azallahu te’ala şakî-i merkûmu setr ve himâye ile vermemek ve yahud firâr ettirmek ihtimâliniz olur ise vehâmetini müşâhade edeceğinizde şüphe olmadığı ma’lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve ifâ-yı levâzım-ı fermân-beri ve sadâkate ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı ferman ve münâfi-i me’mûle vaz’ ve hâlet vukû’unu tecviz ile müftehir-i mu’âheze ve ‘ikâb olmakdan ziyâde hazer ve ictinâb eylesiniz ve sen ki

haseki-i mumâ-ileyhsin muktezâ-yı me'mûriyetin üzre seri'ân hareket ve şakî-i merkûmu bulunduğu mahallde ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime isâle ve icrâ-yı fermân-ı hümâyûnuma ve ifâ-yı emr-i mübâşeretine dâmen-i dermiyân gayret eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i N sene (1)220

S.49-H.136

Hâlâ Haleb vâlisi vezirim Veliullah Paşa iclâlehuya hüküm ki

Delilbaşı Kôr İsmail nam habâset-pîşe bu esnâlarda başında olan haşerât ile Şuur kasabasını cebren zabta ibtidâr ve cevânib ve etrâfda olan fukarâ-yı ra'iyete ve sekene-i memleket ve sâ'ir mârrîn ü 'abirîne isâl-i envâ'-i mezâlim ve ta'addiyâta ictisâr üzre olduğu bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i şâhânem olub bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i fi'l-arz-ı bi'l-fesâd olan havenenin izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla irâhe-i 'ibâd ve te'mîn-i bilâda ikdâm lâzıme-i zimmet-i mülkdariden olduğu bedihî ve nümûdâr olduğuna binâen Antakya voyvodası Civelek Bekir ve Lazkiye muhassılı (boşluk) zîde mecduhumâ emr u re'yine mutâba'at ve şakî-i merkûm tarafına ser-rişte vermeyerek bi'l-ittifâk üzerine varub i'dâm ve izâlesine ikdâm eylemek üzre diğer sâdır olan evâmir-i şerîfemle me'mûr kılınmalarıyla sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sen dahi mumâ-ileyhimâ ile muhâbere ve ittifâk ederek ve dakika-i vâhide imrar-ı vakti tecvîz etmeyerek şakî-i merkûmun üzerine varub kahr u istisâline dâmen-i dermiyân eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu husûs mevâdd-ı sâ'ireye makîs olmayub şakî-i merkûmun bi'ân akdem i'dâm ve izâlesiyle tasfiye-i memlekete ikdâm ehemmi-i mehâmdan olmağla bir ân ve bir dakika ta'vik ve te'hîri tecvîz etmeyerek mumâ-ileyhimâ ile bi'l-muhâbere şakî-i merkûmun üzerine varub bâ-'avn-ı bârî kahr u tedmîrine kıyâm ve müsâra'at eylemen ehass-ı mutâlib-i dâverânem idüğü ve ma'azallahu te'ala bu emr-i ehemimde kusûr ve rehâvet ve imrâr-ı vakte cesâret ile şakî-i merkûm müddet-i kalîle zarfında ahz u i'dâm olunmamak ve gâ'ilesi mümtedd olmak lâzım gelir ise sonra vehâmeti tarafına râci' olacağından şüphe olmadığı ma'lûmun olduğda ber-vech-i meşrûh mumâ-ileyhimâ ile muhâbere ve ittifâk ederek şakî-i merkûmun üzerine varub bâ-'avn-ı bârî ahz ve i'dâmına ve ol-havâliden izâle-i şürûr ve mefsedetine ikdâm ve gayret ve kusûr ve rehâvet ve imrâr-ı vakt ile mes'ûl ve mu'ateb

olmakdan ittikâ ve mübâ'adet ve senden me'mûl ve muntazar-ı şahânem olan kar-ı âgâhı ve dirâyet ve levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i makderet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i L sene 1220

S.49-H.137

Bir sûreti

Antakya voyvodası Civelek Bekir zîde mecduhuya (boşluk) Lazkiye muhassılı ile muhâbere ve ittifâk ve Haleb vâlisi müşârün-ileyhin emr u re'yîne mütâba'at ederek ve şakî-i merkûmun tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek şakî-i merkûmun üzerine varub i'lâm ve izâlesine ikdâm ve gayret eylemesiyçün me'mûriyetini hâvî iktizâsına göre.

S.49-H.138

Bir sûreti

Lazkiye muhassılı (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) Antakya'ya yazıldığı misüllü me'mûriyetini şâmil ber-vech-i meşrûh.

S.49-H.139

Bir sûreti

İdlib voyvodası (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) siyâk-ı sâbık üzre.

Mehmed Paşa'nun 'afvıyçün emr-i şerîf yazılmışdır Evâsıt-ı Za sene (12)21

S.50-H.140

Bağdad vâlisi vezirim Ali Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sâbıka Cidde vâlisi olub kahr u i'dâmına irâde-i seniyyem ta'alluk edip hâ'in-i din ü devlet ve mühîn-i saltanat-ı ebedimden olan Mehmed Paşa Sayda vâlisi düstûr-ı vezirim Süleyman Paşa iclâlehu tarafından üzerine ta'yîn olunan 'asâkir ile birkaç def'a vâki' olan muhârebelerde münhezim ve perişân olub nihâyetü'l-emr birkaç nefer ittibâ'-i mahsûsuyla Delil Kaya fitnesine girüb firâr ve kizirân ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh cânibinden 'asâkir ta'yîniyle şitâbân bulunmuş ise dahi şakî-i merkûm gâyetde hilekâr olub şefâ'atle 'afvla levâzım-ı zu'm-ı fâsidiyle cânib-i Bağdad'a revân ve sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin tarafına varub bast-ı ekâzib ile dehâlet ve ilticâ edeceği sana

izhâr-ı bedîhi ve nümâyân ve şakî-i mezbûr katar-ı Hicâziyeyi ifsâd ettiği gibi aktâr-ı ‘irâkiyeyi dahi fitne ve fesâdı feşân ve havâli-i mezkûrenin dahi şirâze-i nizâmını ihlâl ve ez-müddet def’i muhâl olacağı ve bu mel’ûn-ı sâ’ire makîs olmayub bunun hakkında ricâ ve şefâ’at bir-vechile müsmirr ve mü’esser ve ‘afvı mümkün ve mutasavver olmayub buna himâyet devlet-i ‘aliyyeme mehâkk-ı ihânet olacağı zâhir ve ‘ayân olmağla diğer şakî-i merkûm ol-taraflara varır ise kat’a aman ve zaman vermeyüb derhâl cezâsını tertîb ve icrâ ve ser-maktû’unu Der-‘aliyyeme ba’s u isrâya sa’y-ı evlâ eylemek fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûm ol-taraflara varır ise kat’a aman ve zaman vermeyüb der-‘akab cezâsını tertib ve icrâ ve ser-maktû’unu Dersa’adetime irsâl ve isrâya cidd ü miknet eylemen hasren ve kasren ve cezmen senden matlûb-ı hümayûnum idüğü ve Şam vâlisi mukaddemâ benim ricâ ve şefâ’atimle ‘afv olundu bunu dahi ‘afv ettirdim hülyâsıyla kâl u kil eylemek ihtimâlin olur ise sonra hakkında i’tibâr-ı safvet menî’-i mülûkâneme müntebih olacağı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh şakî-i merkûm ol-taraflarda olur ise hemen cezâsını tertîb ve ser-maktû’unu Dersa’adetime irsâle ve istihsâl-i rızâ-yı hümayûnuma ve senden me’mûl ve muntazar-ı şâhânem olan rızâ-cûyı ve dirâyet levâzımını bu bâbda dahî ibrâz ve izhâra bezl-i makderet ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i L sene 1220

S.50-H.141

Bir sûreti

Haleb vâlisi vezire (boşluk) şakî-i merkûm firâr edip Şuur’da olan Delilbaşı Kôr İsmail nâm habâset-pîşenin yanına varub ilticâ edeceği ihtimâlden ba’id olmağla ‘ala eyyi vechin kâne ahz ve icrâ-yı irâde-i hümayûnuma ikdâm eylemesiyçün.

S.50-H.142

Bir sûreti

Antakya voyvodası Civelek Bekir zîde mecduhuya (boşluk) siyâk-ı meşrûh üzre.

S.50-H.143

Bir sûreti

Şam mütesellimine (boşluk) merkûm ol-taraflara varur ise derhâl ahz ve icrâ-tı mücâzâtına ikdâm eylemesiçün iktizâsına göre.

S.51-H.144

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bilecik a'yânı Kalyoncu Ali dâme mecduhuya hüküm ki

Kocaili sancağında vâki' Adalı Kara Osman dedikleri habâset-pîşe mazarr-ı 'ibad ve sâ'î-i fi'l-ârz-ı bi'l-fesâd ve şekâvetkârlardan olduğuna binâen şakî-i merkûmun ahz u i'dâmı husûsuna hâlâ Kocaili sancağı mutasarrıfı Kasım dâme ikbâluhu me'mûr ve ta'yîn kılınub sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin sen hademe-i devlet-i 'aliyyemden levâhık mülâbesesiyle herhalde mir-i mirân-ı mumâ-ileyhe i'ânet ve şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmını müceb olur vesâ'ilin istihsâline ikdâm ve müsâra'at eylemen lâzime-i sadâkat ve vâcibe-i 'uhde-i 'ubeydânen iken bu dakikalara kat'a sarf zâhik ve rü'yet etmeyerek şakî-i merkûma 'asker irsâliyle imdâd ve i'ânet etmekte bulunduğun bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olub bu keyfiyet bi'l-vücûh rızâ-yı hümâyûnumun hilâfi olmağla şakî-i merkûm tarafına gönderdiğin 'askeri derhâl tarafına celb ve fimâ-ba'd hafî ve celî şakî-i merkûma imdâd ve i'ânetten mücânebet ve eğer bundan böyle şakî-i merkûma bir güne i'ânet ve imdâd eylemen ihtimâlin olur ise mazhar-ı mu'âheze ve 'ikâb olacağın muhakkak ve mukarrerdir âna göre 'amel ve hareket eylemen fermânım olmağın tenbihen ve tahziren ve mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde şakî-i merkûm tarafına gönderdiğin 'askeri derhal tarafına celb eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ve ma'azallahu te'ala bundan sonra dahi şakî-i mezkûr bir güne imdâd ve i'ânet dâ'îyyesinde olur isen neticesi hakkında vâzih olacağı ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve harekete ve her halde tahsil-i rızâ-yı şâhâneme ikdâm ve gayret ve hilâfi vaz'ı tecvîz ile mübtelâ-yı mu'âheze ve 'ikâb-ı mülûkânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i L sene (1)220

S.51-H.145

Bir sûreti

Hassa silahşorlarımdan Geyveli Bekir zîde mecduhuya (boşluk) şakî-i merkûm tarafına imdâd ve i'ânet dâ'îyyesinde olduğu ihbâr olumağla fimâ-ba'd şakî-i merkûma hafî ve celî i'ânetten mücânebet eylemesiyçün te'kîdât-ı lâzîme derciyle iktizâsına göre.

S.51-H.146

Bir sûreti

Gölpazarı a'yânı İbrahim zîde mecduhuya (boşluk) Geyve'ye yazıldığı misüllü.

S.52-H.147

Hassa silahşorlarımdan hâlâ İznikmid Keraste Emîni olan Mir Osman zîde mecduhuya hüküm ki

Kocaili sancağında vâki' Adalı Kara Osman nâm habâset-pîşenin ahz u izâlesine mir-i mirân-ı kirâmımdan hâlâ Kocaili sancağı mutasarrıfı Kasım dâme ikbâluhu me'mûr olub mir-i mumâ-ileyhin ma'îyyetinde 'asâkirin lüzûmu olmağla Ahkisar ve Hendek ve Kamas a'yânları mir-i mumâ-ileyh ma'îyyetine varub emr u rü'yeti üzre 'amel ve hareket ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hidemâtın te'diyesine sa'y u gayret eylemek üzre me'mûr ve ta'yin kılınmışlar ise dahi şakî-i merkûmun bir ân akdem ahz ve izâlesi zımnında mir-i mirân-ı mumâ-ileyh ve lâzım gelen imdâd ve i'ânetin icrâsı vâcibât-ı umûrdan olmağla sen ki mir-i mirân-ı mumâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde zîr-i idârende olan kazâların bi'l-cümle harb u darb erbâbını bi'l-isticlâb bi'n-nefs hareket ve mir-i mirân-ı mumâ-ileyhin ma'îyyetine varub re'y u irâdesine mütâba'at ve bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun bâ-'âvn-ı bârî bie nefes akdem ahz u i'dâmı husûsunda ibrâz-ı hüsn-i hidmete ikdâm ve gayret eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi zîr-i idârende olan kazâların bi'l-cümle harb u darb erbâbıyla bi'n-nefs hareket ve 'aceleten mir-i mirân-ı mumâ-ileyhin ma'îyyetine vusûle şitâb ve sür'at eylemen matlûb-ı kat'i-i padişâhânem idüğü ve te'ehhür ve tevakkuf bir vechile câ'iz olmadığı ma'lûmun oldukda vech-i meşrûh üzre 'amel ve harekete ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan âsâr-ı gayret ve hamîyyet ve mâye-i kâr-güzârı ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra ikdâm ve dikkat ve hilâfî vaz'ı tecvizden tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i L sene (1)220

S.52-H.148

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından ve Trabzon vücûhundan Tuzcuzâde Memiş dâme mecduhuya hüküm ki

Bu def'a hasbe'l-iktizâ Trabzon eyâleti sâbika Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı düstûr-ı vezirim Hurşid Ahmed Paşa iclâlehuya tevcih ve ihsân-ı hümâyûnum olub müşârün-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzre eyâlet-i mezkûre 'azimet ve zabt u rabt-ı memlekete ihtimâm ve dikkat ve kahr u i'dâmına irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip izâlesiyçün hakkında fetvâ-yı şerîfe verilen Tayyar şekâvet-şi'âr bir takrîb eyâlet-i Trabzon'a gelir ise ahz ve tertîb-i cezâsına ikdâm ve gayret eylemesi husûsu müşârün-ileyh ber-vech-i ekîd tenbih olunmuş ise dahi bu emr-i ehemme müte'ayyinân-ı vilâyetin kemâl-i basiret üzre ihtimâm ve dikkat eylemesi lâzımeden idüğü bedîdâr ve sen ki mumâ-ileyhsin sen Trabzon vücûhundan ve erbâb-ı iktidâr ve sadâkât-kârân-ı devlet-i 'aliyyemden olub senden her halde ve 'ale'l-husûs hâ'in-i devlet ve mazarr-ı mülk ü millet olan şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmı husûsuna külli gayret ve sadâkat me'mûl ve matlûb-ı mülûkânem olmağla şakîn-i merkûm bir aralık bulub Trabzon'a duhûle ibtidâr dâ'îyyesinde olur ise kat'a aman ve zaman vermeyüb derhâl ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Dersa'adetime irsâl ve isrâya müsâra'at ve ma'azallahu te'ala bu bâbda zerre kadar zuhûl ve gaflet ve iğmâz ve rehâvet ve yahud şakî-i merkûmun Trabzon tarafına duhûlüne i'ânet-i ruhsat etmek ihtimâlin olur ise 'özü ve 'illet bir vechile mukayyed olmayub beherhal hakkında fenâ netice vereceği emr-i muhakkak ve mukarrer olmağla âna göre 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen fermânım olmağın te'kîden ve ifhâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu husûs Trabzon vücûhundan Trabzon mütesellimi Kalcızâde ve Şatırzâde'ye dahi diğerevâmîr-i şerîfemle tenbih ve te'kîd olunduğu ve şakî-i merkûm Tayyar bir aralık bulub Trabzon tarafına gelmek dâ'îyye-i fâsidesinde olur ise hemân derhâl ahz ı i'dâmına ikdâm ve gayret eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ve bu bâbda münâfi-i emr u rızâ ser-i mû vaz' u hâlet vukû'a gelmek lâzım gelür ise vehâmetini sen müşâhade edeceğinde şüphe olmadığı ma'lûmun oldukda âna göre 'amel ve harekete ve devlet-i 'aliyyem kulluğunu ibrâz ve senden me'mûl olan yararlık ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra ve nâ'il-i mükâfât olmağla teşmîr-sâk-ı gayret ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i L sene (1)220

S.52-H.149

Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından hâlâ Trabzon mütesellimi Kalcızâde Memiş dâme mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.52-H.150

Bir sûreti

Trabzon vücûhundan Şatırzâde (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i muharrer

S.52-H.151

Bir sûreti

Sâbıka Karahisar-ı sahib sancağı mutasarrıfı olub bu def'a Trabzon eyâleti kendüsüne tevcih ve ihsân olunan vezir Hurşid Ahmed Paşa iclâlehuya (boşluk) bu def'a 'avâtıf-ı 'aliyye-i şâhânedan şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince yine Trabzon eyâleti kendiye tevcih ve ihsân-ı hümâyûn olub aslıda ve sûretlerde olduğu vechile evâmîr-i şerîfe yazılmış olmağla kendüsü dahi tarafından mumâ-ileyhime mü'ekked kağıdlar tahririyle tenbih ve te'kîd ve kendisi dahi muktezâ-yı me'mûriyeti üzre lede'l-vusûl şakî-i merkûm Tayyar eyâlet-i mezkûre taraflarına gelmek dâ'îyye-i fâsidesinde olur ise derhal ahz ve cezâsını tertib ve icrâya müsâra'at eylemesiçün iktizâsına göre

S.53-H.152

Hâlâ Sayda vâlisi vezirim Süleyman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i dirâyet-semir-i müşârûn-ileyhsin mağzûb-ı pâdişâhânem olub ahz ve i'dâmına me'mûr olduğu Ebu Marak Mehmed Paşa dedikleri hâ'in Yafa kal'asına tahassun etmiş ise dahi tarafından ta'yîn olunan 'asker etrâfını muhâsara ve tazâyike ibtidâr eylediklerinden ba'de ezin şakî-i merkû dışra hurûc ve mukâbele ve kal'ada tahassun ve müdâfa'aya kudret-yâb olamayacağını derk ve eşyâ-yı mevcûdesini yanında olan haşerâtın güzeşte-i matlûblarına mahsûben i'tâ ve terk edip kendisi tebdil-

i kıyâfet üç beş nefer atlu ile Şam yolundan firâra şitâb olmakdan nâşi verâsında firka firka ‘asker tertîb ve irsâli ve Şam ve sâ’ir mahallere dahi kağıdlar neşr ve isbâl olunarak ahz u girifti tedâbirine ikdâm ve sa’y behemehâl olduğu beyânıyla Yafa kal’asının zabt u teshîri cilvegir-i setr ve husûl olduğu bu def’a tarafından derbâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirât sarf-ı (...) derc ve tahrir olunmak tahrirât-ı mezkûren bi’l-fi’il sadrazam-ı sûtûde-şiyem ve vekil-i mutlak kaviyü’l-himem cânibinden huzûr-u fâ’izü’n-nûr-ı cihandârâneme ‘arz ve takdim olundukda manzûr ve bi’l-cümle mezâhimi mû-be-mû ma’lûm-ı ‘ilm-i ‘âlem-ârâ-yı mülûkânem olub şakî-i merkûmun muhâsara-i kavîye ve izmihlâl-i cem’iyet-i menhûsesine cây-ı penâh ve selâmet ittihâz ederek mütehasin ve münteşir olduğu Yafa kal’asından firâra mecbûriyeti esbâbını istihsâle ve ‘ale’l-husûs emr-i ta’kîble müsâra’atda vâki’ olan ikdâm ve tebrik ve nezd-i mekârim firak-ı dâverânemde (...) oldukda ve rehîn-i serâpuş ve tahsin olmağla vâki’ olan hizmet ve gayretini tahsinen ve mahsûsan iş bu emr-i ‘alişânım ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu bâbda sâye-pirâ-yı zuhûr olan hizmet ve gayretin nezd-i hümâyûnumda meşkûr ve hakkında derkâr olan mehâsin-i tevcihât-ı mülûkânem tezâyüd ve mevful olmağla bundan böyle dahi muhavvel ‘uhde-i sadâkatın kâffe-i hidemât-ı ‘aliyyemin hüsn-i tesviyesine ve Sayda eyâletinin i’marî emrine bezl-i makderet birle zâtında merkûz olan cevher-hamiyyet ve gayreti her halde izhâra mübâderet eylemen ehass-ı mutâlib-i dâverânem idüğü ma’lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve hidemât-ı sâmiyene me’âsir-i lâhika ‘ilâvesiyle hakkında derkâr ve fevâ’id-i tezâyüdü bedîdâr olan hüsn-i zan ve i’timâd-ı mülûkânemi tasdik ve te’yîde ve nisâr-ı cehd ve sadâkat eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)220

‘Afvıycün emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâsıt-ı L sene (12)21

S.53-H.153

Şam Mollasına ve Şam mütesellimi (boşluk) ve Şam yeniçeri zâbiti (boşluk) zîde mecduhumâya ve bi’l-cümle zâbitân-ı memleket ve vücûh-ı vilâyet zîde kadruhuya hüküm ki

Kahr u i'dâmına irâde-i 'aliyyem ta'alluk eden Ebu Marak Mehmed Paşa dedikleri hâ'in ahz ve izâlesine me'mur olan Sayda vâlisi vezirim Süleyman Paşa iclâlehu tarafından üzerine 'asker ta'yiniyle Yafa kal'asında hasr ve tazyîk olundukda hâ'in-i merkûm tâb-âver-i tahammül bulamayub birkaç nefer ittibâ'-ı mahsûsasıyla firâr ve Şam-ı şerîfe 'azimete kizirân ve ibtidâr etmiş olduğu ihbâr olduğuna binâen şakî-i merkûm Şam-ı şerîfe vardığı sa'at ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Der-'aliyyeme irsâle mübâderet eylemeniz husûsu siz ki mevlânâ ve mütesellim ve yeniçeri zâbiti ve sâ'ir mumâ-ileyhimâsız bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle size tenbih ve te'kîd olunmuşdu şakî-i merkûm fi'l-hakika tebdil-i kıyâfer dört nefer âdemiyle Şam-ı Şerif'e varub duhûl ve el-yevm derûn-ı Şam'da ikâmet üzre olduğu re'yü'l-'ayn gözetilerek takrir ve ifâdelerinden sahîhan ma'lûm-ı padişâhânem olub şakî-i merkûmun harameyn-ı muhteremeyn maslahatında ve saltanat-ı seniyyeme ihâneti zâhir ve böyle hâ'ini ma'azallahu te'ala tashîb ve setr ve himâyet din ü devlet-i 'aliyyeme mahz-ı hıyânet kabîlinden olduğu bedîhi ve bâhir olmağla iş bu emr-i şerîfim vârdığı ânda dakika-i vahide te'hîr ve tevakkufu tecvîz etmeyerek bi't-taharri 'ala eyyi hâlin ele getirüb icrâ-yı irade-i hümayûnuma müsâra'at ve Şam'a gelmeleri ve yahud gelmişdi lakin firar etti deyu 'özü ve 'illet irâd olunmak lâzım gelir ise ol-vakt vebâli boynunuza 'özü ve 'illetinize iltifât ve i'tibâr olunmayub her biriniz hakkında 'ukûbât-ı şedîde icrâsı mukarrer olmağla âna göre 'amel ve harekete ve merkûmun cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâle bi'l-ittifâk ikdâm ve gayret eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfde derhâl şakî-i merkûmun cezâsını icrâ ve ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâl ve isrâya sa'y-ı evfâ eylemeniz matlûb-ı kat'i-i cihândârânem idüğü ve sizlere bu derecelerde tenbih etmişiken ma'azallahu te'ala yine şakî-i merkûmu setr veyahud firâr ettirmek ihtimâliniz olur ise beherhal cümleniz mazhar-ı va'idât-ı hüsrevânem olacağınız bî-iştibâh olduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i şâhâneme bi'l-ittifâk kemâliyle sa'y u gayret ve hilâfı vaz'ı tecviz ile mübtelâ-yı eşedd-i 'ukûbet ve cezâ olmakdan tefekkürü sıyânet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)220

S.54-H.154

Mir-i mirân-ı kirâmdan Kocaili sancağı mutasarrıfı Kasım dâme ikbâluhuya hüküm ki

Adapazarlı Karaosman'ın hilâf-ı rızâ hareketine binâen hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr edip sen ki mir-i mirân-ı mumâ-ileyhsin ma'iyetine me'mûrlar ile merkûmun i'dâm ve izâlesine eğerçi me'mûr ve ta'yîn kılınmışdın ancak merkûm harekât-ı gayr-ı marziyesine nâ'il ve müstağfir olub fîmâ-ba'd kendü hâlinde 'ırz ve edbiyle olmak ve hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ vaz' ve harekette bulunmamak ve vedi'atullah olan ahâli ve re'âya ve fukarâ ve zu'afâya ve sa'ir ferd-i âferideye mikdar-ı zerre zulm ve ta'addi eylememek ve umûr-ı mühimme-i devlet-i 'aliyyemin ber-vefk-i merâm temşiyet ve tanzimine ve tersâne-i 'amirem mürettebâtından olan ecnâs-ı kerastenın vakt u zamanıyla nakl ve irsâline ihtimâm eylemek üzere ta'ahhüd edip bu vechile hareket ve tahsil-i rızâ-yı hümâyûnuma müsâta'at edeceğine dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali dame mecduhu dahi müte'ahhid olduğu beyânıyla rahmen li'l-fukarâ merkûmun 'afvı husûsuna müsâ'ade-i 'aliyyem erzânî kılınması bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma takdim olunan ma'rûzâtında derc ve istid'â olunmuş olmağla muktezâ-yı ta'ahhüdü üzere 'amel ve hareket eylemek şartıyla Bilecik voyvodası mumâ-ileyhin ta'ahhüdüne ve senin rızâ ve iltimâsına binâen merkûmun cürmü 'afv olunmağla i'lâmen ve ifhâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi irâde-i beuân olunan şerâ'itin muktezâsı üzere 'amel ve harekete ve tahsil-i rızâ-yı hümâyûnuma kıyâm ve müsâra'at eylemek üzere senin iltimâsına ve kapucubaşı-i mumâ-ileyhin ta'ahhüdüne binaen merkûmun cürmi 'afv olunduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh şurût-u 'afvı mücebince 'amel ve hareket eylesini kendiye gereği gibi tefhîm ve tenbih birle mukaddem sâdir olan emr-i şerîfime mebnî tarafından ve taraf ahardan dahl u ta'arruz olunmamasına ihtimâm ve dikkat ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Za sene (1)220

S.54-H.155

Rakka vâlisi vezirim Abdullah Paşa iclâlehuya hüküm ki

Hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ harekât-ı şekâvet-kârâneye ictisâr eden Âl-i Ubeyd eşkıyâsını bundan akdemce hâlâ Bağdad vâlisi düstûr-ı vezirim Ali Paşa

iclâlehu tarafından sevk-i leşker olunarak mazhar-ı kahr u dimâr olduğundan tâ'ife-i mezkûre Rakka ve Diyarbekir havâlisine gelüb tavattun ve karâr ve kesb-i kuvvet ederek kemâfi's-sâbık icrâ-yı şekâvet ve mefsedete ibtidâr edecekleri mülâhazadan gayr-ı ba'id idüğü bedîdâr olmağla sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin eşkıyâ-yı merkûme Rakka ve havâlisine gelüb zahire ve sâ'ir me'kûlât tedârük dâ'îyyesinde olurlar ise habbe-i vâhîde zahire verilmeyüb derhâl def' ve ref'lerine kemâliyle sa'y u gayret eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu husûs Diyarbekir ve Haleb vâlilerine dahi diğer evâmîr-i şerîfemle tenbih ve iş'âr kılındığı ve eşkıyâ-yı merkûme Rakka ve havâlisine gelirler ise zahire verilmeyüb derhâl def' ve ref'lerine kemâliyle sa'y u ikdâm eylemen ehass-ı mutâlib-i dâverânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan âsâr-ı kâr-dirâyeti ve dirâyet levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i kudret ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)220

S.54-H.156

Bir sûreti

Diyarbekir vâlisi vezir İbrahim Paşa iclâlehuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.54-H.157

Bir sûreti

Haleb vâlisi vezire (boşluk) kezâlik

S.54-H.158

Bir sûreti

Bağdad vâlisine i'lâm-ı hâl siyâkında (boşluk) iktizâsına göre

S.55-H.159

Mora vâlisi vezirim Osman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Hemşire-i muhtereme Hadice Sultan dâmet 'ismetiha ve zâdet 'iffetihânın ber-vech-i mâlikâne 'uhdesinde olan Mizistre kazâsı öteden berü derkâr olan Barodineli

Bölükbaşı Komusi nâm şakî ve ‘avenesinin şekâvet ve ta’addiyâtı müzdâd olarak başına cem’ eylediği erâzil ve eşhâsı etrâf-ı kazâyâ neşr birle fukarânın kemmiyeti katl ve mecrûh ve kemmiyeti ahz ve esir ettirilmiş olmak hasebiyle ahâli ve fukarâ tâb-âver olamadıklarını sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sana tazallum-ı hâl ve istirahat eylediklerine binâen tenbihi hâvi çend def’a tarafından buyruldu irsâl olunmuşken şakî-i merkûmun ‘adem-i itâ’atından nâşi süvâri ve piyâde ‘asker tertîb ve üzerlerine Mizistre voyvodasını başbuğ nasb u ta’yîn eylediğinden ma’ada ve yine tarafından şakî-i mezbûra i’ânet eder zuhûr eder ise men’ u def’ine ikdâm eylesini mutazammın ve yine başbuğuna dahi mahsûsan buyruldu irsâl ve tesyîr etmiş olduğundan ‘asâkir-i mu’ayyene ile şakî-i merkûmun üzerine hücum olundukda oldukları mahallerden münhezimen firâr ve maskat-ı re’si olan Kurcuk karyesinde vâki’ kulesiyle Botayim karyesinde kâ’in iki aded kulesinde tahassün ve firâr eylemiş bulmak mülâbesesiyle lede’l-kabz muhârebe olunarak gâ’ilesinin ber-taraf olması kuvvet-i karîbeye gelmişken şiddet-i şitâ takribiyle ‘asker-i merkûme Mizistre kazâsına ‘avdet ve madde-i mezkûreyi ‘ala hâlihi terk eyledikleri ecilden şakî-i mezkûr güyâ sûret-i ıslâhda görünerek bundan böyle gerek kendi ve gerek ‘avenesi taraflarından şekâvet vukû’a gelmemek üzere ta’ahhüd edip ancak etvâr-ı sâbikasına nazaran mezbûrun bu hareketi dahi derk ve desise olduğu bedîdâr ve şakî-i merkûm Mizistre kazâsı re’âyâlarını tahrib etmekte olduğundan re’âyânın perişân olacakları zâhir ve âşikâr ve Mizistre gibi kazâ-i cesime o makûle şekâvet-pîşenin giriftâr-ı zulm ve ta’addisi olarak harb olması ma’abir-şîme-i re’fet ve ‘adâlet olmağla hıfzû’l-bilâd ve sıyânetü’l-‘ibâd hemen mübâşeret ve kemâl-i ihtimâm ederek şakî-i merkûmun ve ‘avenesinin kahr u tenkiliyle şerr u mazarratlarından kazâ-i mezkûru tahlis ve tathîr eylemek bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’il baş defterdârım olub sultan-ı müşârün-ileyhânın kethüdâsı olan Mustafa Reşid dâme ‘uluvvuhu bâ-takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel ve hareket olunmak fermânım olmağın tenbihen ve te’kîden mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi hıfzû’l-bilâd ve sıyânetü’l-‘ibâd kemâl-i ikdâm ve dikkat ederek şakî-i merkûmun ve ‘avenesinin kahr u tenkileriyle şerr u mazarratlarından kazâ-i mezkûru tahlis ve tathiri husûsuna mezîd-i i’tinâ ve dikkat eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ve bu emr-i ehemmdede tekâsül ve rehâvet bir vechile câ’iz olmaduğı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve bu vesile ile kaziyyede

medhali olmayan bî-cürm mazlûm makûlelerine gadr ve töhmet ve isnâd-ı kabâhat ile hilâf-ı emr u rısâ ve mugâyir-i şeri'at-i garrâ dahl u ta'arruz misüllü vaz'ı tecvizden tevakki ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)220

İtlâkıyün emr-i şerîf yazılmışdır Evâ'il-i R sene (1)221

S.55-H.160

İç il sancağı mutasarrıfı vezirim Ahmed Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin bu def'a tarafından derbâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirâtında hâlâ Cidde vâlisi birâderin düstûr-ı vezirim Zeynelabidin Paşa iclâlehu ma'iyetine göndermek üzere İçil sancağında nevâhi ve Ermenek kazâlarından yüzer ve livâ-i mezkûrun sâ'ir kazâlarından yüz cem'an üç yüz nefer 'askerin tertîb ve ma'iyet-i müşârün-ileyhe irsâl ve tesyîri bâbında bundan akdemce sudûr eden emr-i 'âlişânım tarafına lede'l-vusûl tez elden iki yüz yirmi nefer 'asker tertîb ve Kelendire iskelesinden bahren sefineler Beyrut'a çıkmak üzere ihrâc olunmuş ise dahi birâderin müşârün-ileyhin kethüdâlık hizmetinde olan silahşorlardan Gülnar kazâsı a'yânı Ali bu esnâda Şam-ı şerîfede hulûl-ı ecel-i mev'ûduyla vefât eylediğinden Gülnar kazâsında a'yân vekili olan müteveffâ-yı merkûmun karındaşı Abdulcelil dedikleri habâset-pîşe mezkûr zamîr-i habâset-semîri olan şekâvet ve mefsedeti icrâya bu maddeyi mukaddime ittihâzıyla karındaşımı Abidin Paşa kazâyâ uğratmışdır deyu başına biraz haşerât cem'iyile tarîk-i 'isyâna sülûk birle müşârün-ileyh Abdin Paşa tarafından tahrirât ile melzûmen İçil'e 'avdet eden Evkaf kazâsı a'yânı Mehmed ve müşârün-ileyhin iki nefer tatarlarının yollarını kesüb katl ve i'dâm ve tahrirât-ı mersûmeyi ihrâk ettiğinden ma'iyet-i müşârün-ileyhe gönderilmek üzere ihrâc ve Kelendire iskelesine irsâl olunan mârru'z-zikr iki yüz yirmi nefer askerin dahi önlerini kesüb 'asâkir-i merkûme ilerüye geçemediğinden asâkir-i mezkûre dahi müteferrik ve perişan ve gerüye 'avd u ric'ate şitâbân oldukları derc ve iş'âr olunmuşdur şakî-i merkûm Abdulcelil'in bu vechile 'alem-efzâ-yı bağı ve 'isyân olarak kat'-ı tarîk ve katl-ı nüfûs misüllü harekât-ı bâğiyâneye ictisâru ve 'ale'l-husûs Haremeyn-i muhteremeyn maslahatında istihdâm olunmak üzere birâderin müşârün-ileyhin ma'iyetiyçün tertîb ve irsâl olunan 'asâkir maddesinde dahi böyle hıyânet ve ihânete ibtidârı takribiyle bunun

izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdu lâzıme-i zimmet-i mülkdârî olduğu zâhir olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmun ber-vech-i suhûlet ahz ve tertîb-i cezâsına mübâderet ve ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâle müsâra'at eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Anamurlu Mehmed Bey dâme mecduhunun ma'ıyyetine me'mûriyetini ve şakî-i merkûma hafî ve celî imdâd ve i'ânetten keff-i yed ve mübâ'adet eylemesini hâvi bundan sonra dahi hafî ve celî imdâd ve i'ânet eylemek ihtimâli olur ise kapucubaşılığı ref' ve kâffe-i emvâl ve mukâta'âtı cânib-i mirîyçün zabt ve şakî-i merkûmun hakkında olunacak mu'âmele kendi hakkında icrâ olunacağını muhtevi kapucubaşı-i mumâ-ileyhe mü'ekked ve müşedded diğer emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr kılındığı ve merkûm Abdulcelil'in cezâsını (s.56) tertîb ve seri'an ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâle müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ve ma'azallahu te'ala bu bâbda su-i tedbir ve tehâvün ve taksir vukû'uyka şakî-i merkûmun gâ'ilesi mümtedd ve aralıkda fukarâ-yı ra'ıyyet mübtelâ-yı cevr ü hasâret olmak misüllü vaz' ve hâlet bir vechile câ'iz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i şâhâneme ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan âsâr-ı kâr-ı dârinâyı ve dirâyet levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i makderet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)220

S.56-H.161

Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Anamurlu Mehmed Bey dâme mecduhuya (boşluk) müşârün-ileyh şakî-i merkûmun ahz u i'dâmına bâ-fermân-ı 'âli me'mûr kılındığı iktizâsı vechile beyân olunarak kendisinin müşârün-ileyh ma'ıyyetine me'mûriyetine irâde-i 'aliyye ta'alluk etmekle vezir-i müşârün-ileyhin emr u re'yî üzere 'amel ve harekete ve şakî-i merkûmun ahz u izâlesine mübâderet ve ma'azallahu te'ala şakî-i merkûma hafî ve celî imdâd ve i'ânete ve müşârün-ileyhin emr u irâdesine muhâlif bir güne harekete cesâret eder ise bi'l-cümle emvâl ve mukâta'âtı canib-i mirîden zabt ve şakî-i merkûmun hakkında oluncak mu'âmele kendi hakkında icrâ olunacağı te'kîdâtı derciyle iktizâsına göre.

S.56-H.162

Van muhâfızı vezirim (boşluk) paşa iclâlehuya hüküm ki

Kürdistan hâkimi Abdurrahman Paşa mecbûl olduğu habîs-tıynet ve mefsedet muktezâsı üzre câdde-i itâ'atten hurûc ve zirve-i bağı ve 'isyâna ve mevc ile hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ nice nice harekât-ı şekâvet-kârâneye ictisâr eylediğine binâen izâle-i şürûr ve def'i gâ'ilesi zımnında hâlâ Bağdad ve Basra ve Şehr-i zor vâlisi düstûr-ı vezirim Ali Paşa iclâlehu şakî-i mezkûrun üzerine sevk-i leşker ile hareket eyledikde şakî-i mezkûr tâb-âver-i tahammül olamayub cem'iyet-i menhûsesi perâkende ve perişân ve kendisi firâren cânib-i İran'a 'azimete şitâbân ve el-yevm İran tarafında hudûd-ı hakâniyeme karîb mahallerde tahassun ve mütemekkin edip şakî-i merkûm başına haşerât cem'iyeye berü taraflara tahatti ve tecâvüz ve Kürdistan taraflarını zabt dâ'îyye-i fâsidesinde olacağı bu def'a vâli-i müşârün-ileyh tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirât mefhûmundan 'ilm-i 'âlem-ârâ-yı şehriyârânem olub şakî-i merkûm mâ-fi'z-zamîri olan habâset ve mefsedeti icrâ fikr-i fâsidesiyle berü hudûd-ı hakâniyeme tecâvüz eylediği sûrette mukâbele ve ahz u i'dâmıyla def'-i şürûr ve mazarratına ikdâm lâzıme-i mülkdarîden olduğu müstağnî-i ta'rîf ve iş'âr olmağla sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin şakî-i merkûm Abdurrahman Paşa berü hudûd-ı devlet-i 'aliyyeme güzâr ederse derhâl üzerine varub merkûm Abdurrahman Paşanın ahz ve izâle-i vücûduna ikdâm ve gayret ve bu bâbda Bağdad vâlisi müşârün-ileyh ile muhâbere ve mükâtebe rüsûmuna ri'âyet ve levâzım teyakkuz ve basîrete i'tinâ ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi Kars muhâfızına ve Muş mutasarrıfına ve sâ'ir lâzım gelenlere diğere evâmir-i 'aliyyemle tenbih ve iş'âr olduğu ve şakî-i merkûm icrâ-yı fesâdına yol bulub berü hudûd-ı devlet-i 'aliyyeme tahatti ve tecâvüze ictisâr ederse derhâl üzerine varub merkûm Abdurrahman Paşanın ahz u izâle-i vücûduna ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelem eylemen matlûb-ı hüsrevânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve Bağdad vâlisi müşârün-ileyh rüsûm-ı muhâbere ve mükâbeteye ri'âyet ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan âsâr-ı kâr-dârinâyı ve dirâyet ve mâye-i devr-endîşi ve fetânet muktezâsını icrâyâ bezl-i makderet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)220

S.56-H.163**Bir sûreti**

Kars muhâfızına (boşluk) minvâl-i meşrûh üzere

S.56-H.164**Bir sûreti**

Muş mutasarrıfına (boşluk) siyâk-ı sâbık üzere

S.56-H.165**Bir sûreti**

Bağdad vâlisi vezir Ali Paşaya (boşluk) asılda ve sûretlerde olan evâmir-i ‘aliyye hikâye olunarak şakî-i merkûm Abdurrahman Paşa berü hudûd-ı devlet-i ‘aliyyeme tahatti ve tevâvüze ictisâr ederse ahz ve i’ dâmıyla def -i mazarratına ikdâm ve gayret ve bu bâbda taraf-ı hazret-i sadrazamiden gönderilen tahrirât me’âl ve mü’eddâsı üzere ‘amel ve hareket ve cezâ-yı lâzıme-i kâr-işnâyı ve dirâyete bezl-i cell-i miknet eylemesiyçün i’lâm siyâkında iktizâsına göre.

İş bu emr-i ‘âli lede’l-vusûl ‘ala kadru’l-vüs’ sarf-ı makderet olacağı nâtık vârid olan tahrirât-ı nizâmata şerh verildi Fî 4 Ca sene (12)21

S.57-H.166

Haleb vâlisi vezirim Veliüddin Paşa iclâlehuya hüküm ki

Delilbaşı İsmail nâm habâset-pîşe yanında olan haşerât ile Şuur kasabasını cebren zabta ibtidâr ve cevânib ve etrâfında olan fukarâ-yı ra’iyyet ve sekene-i memlekete ve sâ’ir mârrîn ve ‘âbirîne isâl-i envâ’-i mezâlîm ve ta’ddiyâta ictisâr üzere olduğu tahkîk olduğuna binâen Antakya voyvodası Civelek Bekir ve Lazkiye muhassılı (boşluk) ve İdil voyvodası (boşluk) zîde mecduhum ile muhâbere ve ittifâk ederek şakî-i merkûmun üzerine varılıb kahr u tedmîrine ikdâm ve müsâra’at eylemek üzere me’ mûr kılınmışidin eğer şimdiye kadar şakî-i merkûmun üzerine varılmamış ise vusûl-i emr-i şerîfde dakika-i vâhîde imrâr-ı vakti tecvîz etmeyerek muktezâ-yı me’ mûriyetin üzere mumâ-ileyhim ile bi’l-ittifâk şakî-i merkûm üzerine varılıb def gâ’ilesi emrine ve infâz-ı emr u irâde-i şâhâneme bezl-i vüs’ ve makderet eylemen fermânım olmağın te’kîden ve

isti'câlen ve ikdâmen ve ihtimâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi Haleb eyâletinin 'uhdene ihâlesi ancak eşkıyâ-yı merkûmun def' gâ'ilesi kaziyesine mebnî idüğü ve şakî-i merkûmun bir ân akdem i'dâm ve izâlesiyle tasfiye-i memlekete ikdâm ehemmi-i mehâmdan olub eğer şimdiye kadar üzerine varılıb def' gâ'ilesine ikdâm olunmamış ise iş bu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu ânda mumâ-ileyhim ile merâsim-i muhâbere ve ittifâka ri'âyet ederek ve dakika-i vâhide ta'vik ve te'hîri tecviz etmeyerek şakî-i merkûmun üzerine varub kahr istisâliyle def' gâ'ilesi emrine sarf-ı re'y-i liyâkat eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem olduğu ve ma'azallahu te'ala bu emr-i ehemimde ser-i mû kusûr ve rehâvet ve imrâr-ı vatka cesâret hakkında müntebih vehâmet ve nedâmet olacağı bî-iştibâh idüğü ve mumâ-ileyime dahi bu def'a evâmir-i şerîfem ısdâ ve isti'câl olunduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve infâz-ı emr u irâde-i şâhâneme ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan kâr-ı âgâhı ve dirâyet levâzımını ibrâz ve izhâra nisâr-ı cehd ve tâkat ve hilâf-ı fermân- ve münâfi-i tenbihât-ı şâhânem vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı mu'âheze ve 'ikâb olmakdan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Z sene (1)220

S.57-H.167

Bir sûreti

Antakya voyvodası Civelek Bekir zîde mecduhu (boşluk) mukaddem me'mûr olduğu vechile Lazkiye muhassılı ve İdil voyvodası mumâ-ileyhimâ ile muhâbere ve ittifâk ve Haleb vâlisi müşârün-ileyhimin emr u re'yine mütâba'at ederek şakî-i merkûmun üzerine varulub i'dâm ve izâlesiyçün isti'câli hâvi.

S.57-H.168

Bir sûreti

Lazkiye muhassılı mumâ-ileyhe (boşluk) Antakya misüllü (boşluk).

S.57-H.169

Bir sûreti

İdil voyvodası mumâ-ileyhe (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

Battalı M sene (1)221 mühimme torbasında mahfûzdur

S.58-H.170

Bender muhâfızı vezirim Hasan Paşa iclâlehuya hüküm ki

Din-i mübîne ve devlet-i ‘aliyye ve zât-ı şevket-simâtıma ihânet ve hiyânetine binâen Şeyhü’l-İslâmıdan verilen fetevâ-yı şerîfe mücebince i’ dâm ve izâlesine irâde-i seniyye ta’ alluk edip bundan akdem firâr eden Tayyar habâset-şi’ârın yeğeni ve fitne ve şekâvetde pâdâşe Hasan Bey ve terfiki olan Canik muhassılı vekili Ali nâm mel’ûnlar taraf taraf taharri olunmakda iken sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin bu def’a tarafından der-bâr-ı hilâfet-medârıma vârid olan tahrirârına şakiyân-ı merkûmân bu anlarda Bender’e gelüb tarafına etmiş oldukları ve bunların cürmlerinin ‘afvı husûsuna müsâ’ade-i ‘aliyyem erzâni kılınması husûsu derc ve tastîr ve merkûm Ali ile irsâl olunmuş bunlar ehl-i İslâm arasına ilkâ-yı fitne ve fesâd birle kâffe-i memâlik-i İslâmiyenin şerâ’it-i nizâmının inhilâlîni ve devlet-i ‘aliyyemin izmihlâlîni mûcib olur envâ’-i habâsete cesâret ve cem’-i haşerât ile zât-ı hümâyûnuma su-i kasda niyet edip bunların bir vakitte ‘afvı husûsuna kat’a rızâ-yı hümâyûnum olmayub beher hal ahz ve izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdları aksâ-yı murâd-ı mülûkanem olduğuna binâen merkûmların Kırım cânibine firârları bundan akdemce ihbâr olundukda derhâl tutub taraf-ı devlet-i ‘aliyyeme teslim olunması husûsu Der-‘aliyyemde olan Rusya elçisi câbininden Rusya imparatoruna ber-vech-i ekid tahrir ettirilmiştir bu tafsilden maksûd bunlar sâ’ir dehâlet edenlere makîs olmayub mehîn-i din ü devlet ve mazarr-ı saltanat-ı ebedimden olub bunların ‘afvı bir vec hile mümkün olmadığından mezbûr Ali bu tarafda habs ve te’dîb olunmak edâsında olmağla iş bu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu sa’at merkûm Hasan Beye dahi kat’a aman ve zaman vermeyüb bilâ tevakkuf cezâsını tertîb ve icrâ ve ser-maktû’unu seri’ân Der-‘aliyyeme ba’s u isrâya sa’y-ı evfâ eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta’cil memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi merkûmların ‘afvı ‘adimü’l-ihtimâl olduğu ve vusûl-i emr-i şerîfimde derhâl mir-i merkûmun cezâsını tertîb ve ser-maktû’unun seri’an Der-‘aliyyeme tesribi emrine ikdâm ve ihtimâm-ı mâ-lâ-keîâm eylemen hasren ve kasren ve kat’an ve cezmen senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve bu irâde-i mülûkânemi derhâl icrâ eylediğin sûrette hakkında olan hüsn-i teveccühât-ı şâhânem mütezâyid ve evfer ve da’avât-ı hayriyeme mazhar ve ma’azallahu te’ala firar ettirir veyahud serhadde icrâya kâdir

olamadım deyu ‘özü ve ‘illet irâde eylemek ihtimâlin olur ise hakkında iğbirâr-ı tab’-ı safvet-i hidivânemi mûcib olub vehâmetini müşâhade edeceğinde şüphe olmadığı ma’lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma ve senden me’mûl ve muntazar-ı mülûkânem olan âsâr-ı kâr-dârinâyı ve sadâkat ve mâye-i rızâ-cûyı ve dirâyet-melzûmunu ibrâz ve izhâr ve hitâm-ı maslahatı seri’ân Der-‘aliyyeme tahrir ve iş’âra dâmen-i dermiyân gayret ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ mikdar-ı zerre tekâsül ve rehâvet ve iğmâz ve betâ’et vukû’unu tecviz ile mes’ul ve mu’âteb olmakdan gâyetü’l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)220

S.59-H.171

Bu dahi

Bender muhâfızı vezirim Hasan Paşa iclâlehuya hüküm ki

Din-i mübîne ve devlet-i ‘aliyye ve zât-ı şevket-simâtıma ihânet ve hıyânetine binâen cânib-i şeri’at-i garrâdan verilen fetevâ-yı şerîfe mücebince i’ dâm ve izâlesine irâde-i seniyyem ta’alluk edip bundan akdem firâr eden Tayyar habâset-şi’ârın yeğeni ve fitne ve şekâvetde pâdâşe olub Bender’e varub sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin tarafına dehâlet ve ilticâ eden Hasan Bey dedikleri mel’ûnun kat’a aman ve zaman vermeyüb cezâsını tertîb ve ser-maktû’unu irsâl ve tesrîbe müsâra’at eylemen hususu bundan akmdem mufassalan sudûr olan emr-i şerîfimle sana tenbîh ve te’kîd olunmuşken ile’l-ân zuhûr etmemekle şimdiye dek merkûmun cezâsını tertîb etmemiş isen vusûl-i emr-i şerîfimde bir dakika tevakkuf ve te’hîri tecvîz eymeyüb der-‘akab cezâ-yı sezâsını tertîb ve icrâ ve ser-maktû’unu Der-‘aliyyeme isrâya mübâderet eylemen matlûb-ı kat’i-i dâverânem olmağla tenbihan ve te’kiden ve isti’câlen ve istid’âen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta’cil (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun şimdiye dek icrâ-yı mücâzâtına ibtidâr etmemiş isen iş bu emrim vusûlünde der-‘akab cezâsını tertîb ve ser-maktû’unu Der-sa’âdetime tesribe şitâb ve sür’at eylemen kat’an ve cezmen ve hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve ma’azallahu te’ala iş bu idâde-i şâhânemi icrâda ta’vik ve te’hir etmek veyahud firâr ettirilmek lâzım gelür ise ol-vakt ‘özü ve ‘illet bir vechike mesmû’ ve mu’teber olmayub hakkında derkâr olan mehâsin-i teveccühât-ı mülûkânem hilafına

mübeddil olacağı ma'lûmun oldukda mukaddem sadır olan emr-i 'âlişânım mücebince heman ve derhal merkûmun cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâle ve hakkında derkâr olan hüsn-i zan ve i'timâd-ı mülûkânemi bir kat daki tasdik ve te'yide mübâderet ve hilâfindan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)220

S.59-Hüküm 172

Bu Dahi

Hâlâ Bender muhâfızı vezirim Hasan Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin mukaddem ve mu'ahhar sudûr eden evâmir-i 'aliyyemde tafsil-i beyân ve te'kîd ve iş'âr olunduğu üzre hâ'in-i din ü devlet olan Tayyar ve Tayyar'ın yeğeni fitne ve şekâvette pâdâşe olan Hasan Bey dedikleri hâ'inin emr u irâde-i şâhâneme sür'at-i mutâva'at ve irsâli ile şimdiye kadar cezâsı tertib etmemişsindir şakî-i merkûmun refiki olup Bender'den Der-sa'âdetime vürûd eden Canik muhassılı sâbık Ali'nin takririne göre mezkûr Hasan Beyin yanında mevcûdu olarak gerek merkûm Ali'nin ve gerek kendisinin katı külli altun ve mücevherâtı olduğunu ifâde etmekle mir-i mezkûrun şimdiye kadar cezâsı tertib olunmamış ise derhâl cezâsını tertib ve icrâ ve yanında olan nakd ve altını ve mücevherât her ne ise birisi zâyî' ve telef olmayarak cümlesini defter ediğ memhûren ser-maktû'uyla ma'an Der-sa'âdetime irsâl ve tesbile müsâra'at eylemen fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden mahsûsan iş bu emr-i şerifim ısdâr ve ber-vech-i ta'cil (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi merkûmun yanında gerek mezkûr Ali'nin ve gerek kendisinin mücevherât ve altunu ve nukûk olarak külli mevcûdu olduğu merkûm Ali'nin takririnden müstebân olmağla bir akçesi zâyî' ve telef olmayarak cümlesini ser-maktû'uyla ma'an Der-sa'âdetime irsâle kıyâm ve müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve mecbûl olduğun sıdk ve istikâmet muktezâsı üzre icrâ-yı emr u irâde-i şâhânem ve merkûmun yanında mevcûd olan emvâl ve mücevherât ve altunu ve nukûduyla ser-maktû'unu 'aceleten Der-sa'âdetime irsâle müsâra'at ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)220

S.60-H.173

Canik kadısıyla Canik sancağında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve bu def'a Der-sa'âdetimden zikr-i âti husûsa mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve ahâli-i vilâyet zîde kadruhuma hüküm ki

Tayyar habâset-şî'ârın hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ ve din ü devlet-i 'aliyyeme ihânet ve hıyânetine ve ihtilâl-i memâlik ve enhâ ve mukâtele-i müslimîne ictirâ eylediğine binâen cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetevâ-yı şerîfe vârid olan hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnum mücebince hâ'in-i merkûmun tuğ ve sancağı ve üzerinde olan Canik muhassıllığı ve Karahisar-ı şarkî voyvodalığı ref' olunub zikr olunan Trabzon eyâleti ve Canik muhassıllığı ve Karahisar-ı şarkî voyvodalığı taraf-ı hümâyûnumdan şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmına me'mûr olan Erzurum vâlisi sadr-ı sâbık düstûr-ı vezirim Gazi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehunun 'uhdesine ihâle ve tefviz kılınmış ve şakî-i merkûm devlet-i 'aliyyem me'mûrlarının hamle ve hücûmlarına tâb-âver-i tahammül olmayub firâr etmiş olduğu zâhir ve livâ-i mezbûr ahâlileri fimâ-ba'd gerek şakî-i merkûm ve gerek 'avene ve ensârına taraftarlık etmeyüb her halde rızâ-yı devlet-i 'aliyemi tahsil-i ikdâm olunacağı ta'ahhüd olunmuşken siz ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz bu def'a tarafınızdan vâli-i müşârün-ileyhin mezâlim ve ta'addiyâtından bahisle şikâyeti mutazammın Der-sa'âdetime 'arz ve mahzar irsaâl ve takdim olunması mecrâ-i Canik tarafında hâ'in-i merkûm Tayyar'ın tarafdârlarından bazı şekâvet-pîşenin tahrik ve iğvâ ve ilkâ-yı fitne ile merâm-ı fâsidlerini tahsil etmek dâ'îyye-i fâsidesinden neş'et eylediği bedîhi ve bâhir olduğundan başka bu esnâda hâ'in-i merkûmun sâbık kethüdâsı Abdurrahman dedikleri şakî ber-takrib-i revân Canik'e duhûl etmiş olduğu mesmû' olub ancak bunlar ehl-i İslâm arasına ilkâ-yı fitne ve fesâda cür'et etmiş haveneden olmalarıyla bunların bir vaktde 'afvı mümkün ve mutasavver olmayub kendüsünün ve şakî-i merkûma tarafdârlıkda ısrâr edenlerin 'ala eyyi hâlin tedmir ve tenkilleri ehass-ı mutâlib-i dâverânem olduğu ve müşârün-ileyh sâ'ire makîs olmayub rüsûm-ı mülkdârî ve ra'iyet-perverîye ve taraf-ı saltanat-ı seniyyemin hayr-hâh ve mesbûkü'l-hidme ve erkân-ı sadâkat-nişânından olmak mülâbesesiyle sizleri her halde hıfz u himâye edeceği ma'lûm olan hâlâttan iken tarafından bu vechile 'arz ve mahzar terkîm ve takdim olunması şakî-i merkûmun tarafdârlarının tahrik ve ifsâdlarından nâşi olmağla vedi'atullah olan sükkân-ı memleket ve fukarâ-yı ra'iyyeti vücûh-ı mezâlim ve

ta'addiyâtta hıfz u himâyet ve tahsil-i asâyiş ve emniyetleri esbâbını istihsâle mübâderet eylemesiyçün müşârün-ileyha bu def'a mahsûs emr-i şerîfimle tenbih ve iş'âr olunmağla fimâ-ba'd ol-makûle etvârdan mübâ'adet ve müşârün-ileyhimin her halde emr u irâdesine ve Tayyar bed-tebârın kethüdâsı merkûm Abdurrahman'ın cezâsını tertîb ve icrâya bi'l-ittifâk ikdâm ve müsâra'at ve bundan sonra dahi tarafınızdan hilâf-ı rızâ harekete ve şakî-i merkûmun tarafdârlarına i'ânet ve tasahhub ve himâyet misüllü harekete cesâret olunmak lâzım gelür ise hakkınızda müntebih vehâmet ve nedâmet olacağı muhakkak ve mukarrer olmağla âna göre 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve tahdîden mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i muma-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi fimâ-ba'd Tayyar bed-tebârın ve 'avene ve ensârının tarafdârlığını iltizâmından mübâ'adet ve vâli-i müşârün-ileyhin her halde emr u re'yîne mütâba'at ve merkûm Abdurrahman'nın tertîb-i cezâsına bi'l-ittifâk ikdâm ve müsâra'at eylemeniz matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ve bundan sonra müşârün-ileyhin emr u re'yîne muhâlefet ve şakî-i merkûmun tarafdârlığını iltizâm misüllü harekete cür'et olunmak lâzım gelür ise neticede vehâmet ve nedâmetini müşâhade edeceğinizde şüphe olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve bi'l-ittifâk kemâl-i sa'y ve gayret ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbihât-ı şâhânem vaz'ı tecvîzden begâyet-i tehâşi ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak infâz-ı emr u irâde-i şâhâneme ve icrâ-yı kâr-güzârı ve sadâkate dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i M sene (1)221

S.60-H.174

Bir sûreti

Trabzon kadısına ve ta'yîn olunan mübâşire ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve ahâli-i vilâyet zîde kadruhuma (boşluk) 'arz ve mahzar takdimi ve takriri tayy ve tezkire ile Tayyar bed-tebârın tarafdârlığını iltizâm etmeyüb şakî-i merkûmun 'avene ve ensârının tedmir ve tenkillerine ta'ahhüd olunmuşken bu esnâda şakî-i mezkûrun kethüdâsı Lutfullah nâm habâset-pîşe derûn-ı Trabzon'a gelüb duhûl ve dürlü dürlü ilkâ-yı fitne ve fesâda ibtidâr ve hatta Canik tarafında olan şakî-i merkûmun i'lânına barut ve kurşun irsâli ve cehd-i sâ'ire ile imdâd-ı i'ânete ictisâr eylediği bi'l-

ihbâr tahkik olunmağla vusûl-i emr-i ‘âlide Lutfullah’ın cezâsını tertîb ve ser-maktû’unu Der-sa’âdetime irsâle ve her halde vâli-i müşârün-ileyhin emr u re’yîne mütâba’at eylemeleriyçün te’kîdât-ı lâzime derciyle (boşluk) iktizâsına göre.

S.61-H.175

Bir sûreti

Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim Gazi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya (boşluk) asılda ve sûrette olan evâmir-i şerîfe mübâşir-i mumâ-ileyhe teslimi tarafına irsâl olunduğu ve şakî-i merkûmun kethüdâsı olan merkûmân Abdurrahaman ve Lutfullah’ın mahal-i merkûmeye vürûdları vâki’ ise tertîb-i cezâları ve sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra’iyyetin herhalde vücûh-ı mezâlim ve ta’addiyâtdan himâyet ve sıyâneleriyle te’lif ve istimâletleri ve hiç ferd-i vâhid tarafından kimesneye zulm ve ta’addi olunmaması ve ol-havâli-i mezkûrenin nizâm ve intizâmları kendüsünden hasren ve kasren matlûb-ı hümâyûnum olduğu beyân olunarak icrâ-yı emr u irâde-i şâhâneme müsâra’at eylemesiyçün iktizâsına göre

Tahririyle ilm u haberi yazılmışdır

S.61-H.176

Bosna valisi vezirim Seyyid Mustafa Paşa iclâlehuya hüküm ki

Mir-i mirân-ı kirâmımdan Yenipazarlı Abdullah Paşa Yenipazar’a karîb Oğabolana palankası muhâfazasına ta’yîn olunmuşken su-i hâl hareket ile mecbûl olduğuna binâen bilâ-izn Yenipazar’a ‘avdet etmiş olduğundan bahisle paşa-yı mumâ-ileyhimin emânetini terhîb için mir-i mirânlığı ref’ olunması muktezîden olduğu sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin bu def’a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma vârid olan tahrirâtta derc ve iş’âr olunmuş olmakdan nâşi vech-i meşrûh üzre mir-i mirânlık kaydı ref’ ve terfî’ olmağla i’lâm-ı hâli müş’ir iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mumâ-ileyhin emânetini terhîb için mir-i mirânlık kaydı ref’ ve terfî’ olunub ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareket olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene (1)221

S.61-H.177

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Sirozlu İsmail Bey dâme mecduhuya ve Sultanyeri kazâsı nâ'ibine hüküm ki

Bundan akdem hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr edib ahz ve tertib-i cezâ olunan Kovancıklı Süleyman'ın şekâvette pâdâşî olan yeğeni hassa hasekilerimden Mahmud'un ahz ve i'dâmı bâbında bundan akdemce emr-i şerîfim sâdır olup ancak merkûm 'iyâl u evlâdından dûr ve perîşân ve sefil ve sergerdân ve cemî' seyyi'âta müstağfir olduğu beyânıyla fimâ-ba'd 'ırz ve edebiyile Sultanyerinde ikâmet edip ednâ mertebe hilâf-ı emr u rızâ hareketde bulunmamış ve her halde emr u irade-i şâhânem üzere hareket eylemek ve me'mûr olduğu hizmetinde kusûr etmemek şartıyla 'afv u itlâkı husûsu sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin bu def'a tarafından tahrir ve iltimâs olunmuş olmakdan nâşi bâlâda muharrer şurût üzere mücerred senin tahrir ve iltimâsına mebnî merkûmun cürmü 'afv ve merâsim-i rızâ-cûyî icrâsıyla kazâ-i mezbûrda ikâmetine izn ve ruhsat-ı seniyyem erzâni kılınmağla i'lâmen ve ifhâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi mücerred senin tahrir ve iltimâsına mebnî şerâ'it-i muharrere-i mezkûre ile mezkûrun sahîfe-i cerâyim-i sâbıkasına 'afv ve safh-ı mülûkânem keşide kılınıp kazâ-i mezbûrda ikâmetine izn ve ruhsat-ı şâhânem erzâni kılındığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh şurût-ı itlâkıyla hareket eylemesini tenbih ve te'kîde mübâderet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak merkûmun kazâ-i mezbûrda ikâmetine kimesne tarafından müdâhale ve ta'arruz ettirilmemek bâbında.

Fî Evâ'il-i S sene (1)221

S.62-H.178

Yanya ve Tırhala sancakları mutasarrıfı vezirim Depedelenli Ali Paşa iclâlehuya hüküm ki

İrad-ı cedîd-i hümâyûnum hazinesinden zabt ve idâre olunan mukâta'ât-ı Selanik sancağında vâki' Karaferye kazâsı nâ'ibi olan İmamzâde Mehmed erbâb-ı tama' ve irtikâb ve ashâb-ı mefsedet ve habâsetten bir şahs olup mukaddemâ kazâ-i mezbûra vardıkda evvel ve âhir kazâ-i mezbûrun bunca ihtilâl ve ızrâr ve hasâretine sebep ve bâdi olan serdar Osman nâm hâ'in ile ittihâd ve ittifâk ederek envâ'-i fezâhat ve şenâ'ate mübâderet eyledikleri lede'l-ihbâr tecessüs ve istisfâr olundukda fi'l-hakika nâ'ib-i merkûmun o misüllü harekât-ı reddiyeye cesâreti vâki' ve sahîh olmağla ahar

cihetle te'dîbi lâzım gelmişken yalnız 'azliyle iktifâ olunub yerine mücâbü'l-etvâr mevlânâ Şakirzâde Emin zîde 'ilmuhu nâ'ib nasb u ta'yîn ve ocağ-ı 'âmirem tarafından dahi bâ-irâde-i seniyyem ser-turnacı Mehmed zîde kadruhu karye serdârlığına intihâb ve ta'yîn birle bundan mukaddem ba's u tesyîr olunmuşdu ancak nâ'ib ve serdâr-ı mumâ-ileyhimâ Mahrûse-i Selanik'e vusûllerinde hâ'in-i mezbûr Osman etrâfda olan haşerât ve eşhâsdan külliyyetlü eşkıyâ derûn-ı kazâya celb ve cem' ile biz nâ'ibimiz ve serdârımızdan hoşnuduz ahar nâ'ib ve serdâr istemeyüz deyu gadr ve hücûm ettirderek bu vechile cebren âhâliye taleb ve istid'â ettirdip nihâyet Karakarye voyvodası ve nâzırı olan hassa silahşorlarımdan Osman zîde mecduhunun üzerine hücûm ile su-i kasd edecekleri zâhir ve voyvoda-i mumâ-ileyh eşkıyâ-yı merkûmenin mukâbele ve müdâfa'alarına tasaddi etse encâmında memleket yağma ve târâc olunacağı bedîhi ve celî olduğuna mebnî voyvoda-i mumâ-ileyh dahi kazâ-i mezbûrdan hurûc ve Selanik'e vürûd ile ikâmet üzre olduğunu bu def'a der-bâr-ı şevket-karârıma vârid olan tahrirât ve bu keyfiyet mücerrred-i mezbûr Osman ve nâ'ib-i merkûmun fesâd ve mel'ânetlerinden neş'et etmiş olub ol-bâbda ahâli tarafından gönderdikleri sahte mahzar dahi Dersa'âdetime takdim olunmuş olduğu ve ta'yîn ve irsâl olunan nâ'inb ve serdârı böyle istemeyüz deyu bağıyâne hareket vukû'u ve irâd-ı cedid-i hümâyûnum hazinesi mukâta'asının ol-makûle ihtilâlini mûcib fesâd tekevvününe cesâret olunması 'azim töhmet ve kabâhat idüğü müselleme ve bedidâr olduğundan gayrı mezbûr dâ'ima haydud ve eşkıyâ gürûhuyla ihtilât ederek tahrib-i memleket ve ızrâr-ı ahâli ve fukarâ-yı ra'iiyeti mûcib ef'âl-i şeni'a ve harekât-ı reddiye ile me'lûf ve mûcibü'l-izâle olduğu zâhir ve kazâ-i mezbûr oldukça nizâmına girüp ahâli ve re'âyâsının te'mîni veistirâhatlarını mü'eddi esbab istihsâl olunmuşken nâ'ib-i merkûm o misüllü hâ'in ile ittifâk ederek müceddeden ihtilâl ve fesâd hudûsuna ba'is olması mazhar-ı eşedd-i te'dib kılınması icâb eylediği bâhir olduğuna binâen merkûm bâ-işâret-i Şeyhü'l-islâmi diğere vârid olan emr-i şerîfimle Rodos'a nefy u iclâ olunmağa sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin hâ'in mezbûr Osman'ı dahi mazrifetinle bi-eyyi vechin kâne ahz ve cezâ-yı sezasını tertîb ve icrâ ile şürûr ve mefsedetini fukarâ-yı ra'iiyet ve zu'afâ-yı memleket üzerinden def' ve izâlelerine ve kazâ-i mezbûr derûnunda olan haşerât-ı eşkıyâyı tard ve ihrâc ile kazâ-i mezbûru tanzif ve tathire mezîd-i ihtimâm ve sa'y-yı mâ-lâ-kelem eylemen bâbında emr-i şerîfim sudûrunu ricâl-i devlet-i 'aliyyemden hâlâ şikk-ı sâni defterdârı Seyyid Feyzullah dâme mecduhu bâ-takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzre

‘amel ve hareket olunmak fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi hâ’in-i mezbûr Osman’ı bi-eyyi vechin kâne ahz ve cezâ-yı sezâsını tertib ve icrâ ile şerr u mazarratını fukarâ-yı ra’iyyet ve zu’afâ-yı memleket üzerlerinden def’ ve izâle ve kazâ-i mezbûr derûnunda olan haşerât ve eşkiyâyı külliyyen tard ve ihrâc ile kazâ-i mezbûru tanzif ve tathire ikdâm ve mübâderet eylemen hasren ve kasren senden matlûb-ı mülûkânem idüğü ve bu bâbda iğmâz ve tesâmüh bir güne vaz’ ber-vechile rızâ-yı pâdişâhânem olmadığı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve infâz-ı emr-i hümâyûnuma ihtimâm ve dikkat ve hilâfını vaz’ını tecvizden tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i S sene (1)221

Mu’ahhar emr-i şerîf yazılmışdır mühimme defterinde mukayyedir Fî Evâ’il-i Ş sene (1)221

S.62-H.179

Karaağac-ı Gölhisar kazâsı nâ’ibine hüküm ki

Hamid sancağında vâki’ Karaağac-ı Gölhisar kazâsında kâ’in Kızılhisar nâm karye mutasarrıfı Zaim’in mültezimi olan hassa silahşorlarımdan Ebubekir’in hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı mukaddemâ fermâ olduğuna binaen hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmişdi ancak mumâ-ileyh kendi hâlinde iken ashâb-ı ağrâzın hakkında hilâf-ı inhâ ile emr-i şerîf-i mezkûru ısdâr ettirdiklerini mesmû’ eylediği ânda hilâfından karye-i merkûmeden firar ve ‘iyâl u evlâdından dûr ve sefil ve sergerdân bulunduğundan gayrı karye-i merkmede mevcûd emvâl ve eşyâsı dahi gasb u gâret ve hânesi dahi ihrâk-ı bi’n-nâr olduğu ve şâyeste-i merhamet olduğu beyânıyla ‘afv u ıtlâkını bâ-‘arz-ı hâl istid’â ve istirhâm ve mumâ-ileyhin hal ve keyfiyyeti ahâlden bi-garaz erbâb-ı vukûfdan su’al olundukda hakkında levâzım-ı fihâ ızdırâbım ‘ibâret olduğunu ve bu takrib mumâ-ileyh külli rahne-dâr olmuş idüğünü ifâde eylediklerinden Denizli voyvodası Ahmed zîde mecduhu dahi mumâ-ileyhin hilâf-ı rızâ hareketde bulunmadığına bâ-tahrirât ta’aahhüd etmekle mumâ-ileyh kendi hâliyle hânesinde oturub vazifesinden hâriv bir nesneye karışmamak ve kimesneye ta’addiye tasaddi ve hakkında şikâyeti mûcib harekâta cesâret etmemek ve iş bu şurûtun hilâfına ednâ bir hareketi tahkik olunur ise ba’de ezin karîn-i müsâ’ade olunmayub hakkından (s.63)

gelmek şartıyla ‘afv ve itlâk olunmak fermânım olmağın imdi şurût-ı muharrere-i mezkûre ile merkûmun ceride-i cerâyim-i sâbıkasına kalem-i ‘afv ve safh-ı mülûkânem keşide kılınub sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin ma’lûmun oldukda şurût-ı itlâkını gûş-ı hûşmene gereği tefhime mübâderet olunmak ve hakkında mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfime mebnî kimesne tarafından ta’addi ve ta’arruz olunmamak bâbında.

Fî Evâhir-i S sene (1)221

S.63-H.180

Mir-i mirân-ı kirâmımdan İpek’li Abdurrahman dâme ikbâluhuya hüküm ki

Sen ki mir-i mirân-ı mumâ-ileyhsin kapun halkı ve mikdâr-ı vâfi ‘asâkir ile hareket ve hâlâ Rumeli vâlisi ve bi’l-istiklâl ser-‘askeri olub Sırb ‘usâtı üzerine me’mûr olan düstûr-u vezirim İbrahim Paşa iclâlehu ma’iyyetine varub emr u re’yi üzre ‘amel ve hareket eylemen bâbında bundan akdem me’mûriyetini hâvi emr-i şerîfim sâdır olmuşidi el-hâletü hazihi vâli-i müşârün-ileyh muktezâ-yı me’mûriyeti üzre İskenderiye’den hareket ve Sırb üzerine teveccüh ve ‘azimet etmek üzre olub senin dahi vâli-i müşârün-ileyh ma’iyyetiyle hareket ve ‘azimet eylemen lâzıme-i zimmet ve vâcibe-i ‘ubûdiyetin iken bazı güne a’zâr-ı beyhûde irâdıyla ma’iyyet-i müşârün-ileyhe gelmekden nükûl ve nâ-hemvâr harekâta ibtidâr üzre olduğunun bi’l-ihbâr vâsıl-i sâmi’a-i şehriyârânem olub sen geçen sene ma’iyyet-i müşârün-ileyhe me’mûr iken gelmekte a’zâr ve tereddüd eylediğinde li-ecli’t-te’dîb tuğ ve sancağın ref ve ba’dehu müşârün-ileyhin vâki’ olan ricâ ve iltimâsına binâen tuğun ve sancağın ibkâ olunub müşârün-ileyhin senin hakkında bir güne su-i niyet ve irâdesi yoğiken böyle bir emr-i deynde bu vechile harekete ictisâr ve icrâ-yı me’mûriyetinden nükûl eylemen ba’is-i ta’cil ve istiğrâb bulmağla eğer Rumeli vâlisi müşârün-ileyhden bir güne vesvese ve mülâhazan var ise Bosna vâlisi düstûr-ı vezirim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehu dahi Sırb üzerine me’mûr olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde üç gün zarfında Bosna vâlisi müşârün-ileyhin ma’iyyetine ‘azimete mübâderet ve’l-hâsıl ya Bosna vâlisi veyahud Rumeli vâlisi müşârün-ileyhimâdan birinin ma’iyyetine varub icrâ-yı me’mûriyete kıyâm ve müsara’at eylemen fermânım olmağın tenbihen ve te’kîden ve seni hâb u gafletten ikâzen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta’cîl (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi iş bu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu saat bir gün ve bir dakika tevakkuf ve ârâmı tecvîz etmeyerek derhâl hareket ve ‘acelelen ya Bosna vâlisi yahud

Rumeli vâlisi müşârün-ileyhimâdan birinin ma'iyetine varub emr u re'yî üzre 'amel ve harekete ve icrâ-yı me'mûriyetine kıyâm ve müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ve ma'azallahu te'ala bundan sonra dahi me'mûr olduğun cihâd ve gazâya hareket ve 'azimetde i'tizâr ve tereddüd ve imrâr-ı vakte cesâret etmek ihtimâlin olur ise yalnız tuğ ve sancağının ref'ıyla iktifâ olunmmayub derhal senin cezân tertîb ve icrâ eylemek üzre Rumeli vâlisi müşârün-ileyhe mahsûs emr-i şerîfimle tenbih kılınmış olmağla sonra nedâmet fâ'ide ve pişmanlık fâ'ide vermeyeceği ma'lûmun oldukda 'aklını başına devşirip 'aceleten harekete ve müşârün-ileyhimâdan birinin ma'iyetine varub icrâ-yı me'mûriyete ve selâmet-i hâlini tahsile ve bu bâbda din-i mübine ve devlet-i 'aliyyeme hüsn-i hizmet ve sadâkat birle mazhar-ı mükâfât olmağla dâmen-i dermiyân gayret ve bundan böyle dahi münâfi-i emr u rızâ tereddüd ve muhâlefet ve dakika-i vâhîde ifâte-i vakti te'hîr ve maslahat-ı mühimmeyi mûcib olur edna vaz' u harekete cesâretle nefsin varta-i helâka ilkâdan hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene 1221

S.63-H.181

Bir sûreti

Rumeli vâlisi müşârün-ileyhe (boşluk) asılda olan emr-i 'âli beyân ve hikâye olunarak mir-i mirân-ı mumâ-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzre 'aceleten hareket ve ma'iyetine veyahud Bosna vâlisi müşârün-ileyh ma'iyetine gitmekte tereddüd ve muhâlefet eder ise 'ibreten li's-sâ'irîn cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâl eylesiyçün (boşluk) iktizâsına göre.

S.64-H.182

Sohum mütesellimi Keleş Ahmed Bey zîde mecduhuya hüküm ki

Bundan akdem devlet-i 'aliyyeme ve zât-ı hümâyunuma hıyâneti ve ümmet-i Muhammed arasına fitne ve kıtâl ve ihtilâl ve cidâk ibkâsına cesâreti tahakkümüne binâen cânib-i şerî'at-i garrâdan verilen fetevâ-yı şerîfe mücebince katl ve i'dâmına irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip kuvvet-i kâhire-i saltanat-ı seniyyeme tâb-âver-i tahammül olamayub Sohum'a firâr ve sen ki mir-i mumâ-ileyhsin tarafına 'azimet ve dehâlet eden Tayyar Paşa dedikleri hâ'inin ve yanında beraber bulunan âdemlerinin cezâları tertîb ve ser-maktû'larını Der-'aliyyeme irsâl ve tesrîb eylemen husûsu şimdiye

dek bi'd-defa'ât evâmîr-i celîle-i pâdişâhânemle sana tenbîh ve bunun envâl ve eşyâsından bir hilâli hiçbir vaktde su'âl olunmayacağı etrâfıyla te'kîd ve iş'âr ve hatta bundan akdemce sudûr eden fermân-ı hümâyûnumla sadrazamım Yörük 'alemdârı Abdurrahman zîde kadruhu dahi me'mûren tarafına ta'yîn ve irsâl ve sana şifâhen irâde-i kâtî'a-i mülûkânem ifâde ve beyân olunmuşiken a'zâr-ı vâhiye irâdıyla yine hâ'in-i merkûmun hakkında ricâ ve şefâ'at dâ'îyyesinde olduğun bu def'a Der-sa'âdetime gelen tahrirat ve kâğıdların mefhûmlarından ve mübâşir-i mumâ-ileyhin takrir ve ifâdesinden ma'lûm-ı hümâyûnum olub bu makûle muzırr-ı 'ibâde ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan hâ'in-i devlet ve saltanatı istishâb bâ'is-i ta'accüb ve istiğrâb olmuşdur sen ve gerek kabâ'il ve 'aşiretin benim mülk-i mevrûs-ı pâdişâhânemde oturub ve nân ve ni'met-i pâdişâhânemi yiyip ve sâye-i devlet-i 'aliyyemde geçinir iken irâde ve ferman-ı hümâyûnumu icrâ etmeyüb saltanat-ı seniyyeme bâği ve 'âsi ve ümmet-i Muhamed'e mazarr u fesâda sâ'î olan böyle bir hâ'ini ele gelüb himâyet ve 'afv ettirmek dâ'îyyesine düşmen devlet-i 'aliyyemin bende ve hidmetkârlığını iddi'â ve iltizâm edenlere yakışır şeylerden olmayub lâzime-i sadâkat ve 'ubûdiyetinin hilâfı ve bu keyfiyet hakkında gazab-ı şâhânemi ve il ve memleketlerinizin harâbiyetine bâdi olacağı ve bu hâ'inin 'afvı bir vechile mümkün ve mutasavver olmayub her ne vechile olur ise olsun bulunduğu mahalde katl ve i'dâmı maddesinden keff-i yed ve ferâgat olunmayacağı zâhir ve âşikâr olmakdan nâşi bu def'a tersâne-i 'âmiremden Sohüm'a mahsûs donanma-yı hümâyûnum kalyonları ta'yîn ve tesyâr ve berren dahi Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim Gazi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclalehu civâr olan serhâd muhafızları ve sâ'ir lâzım gelenler tedârükât-ı kaviyye ve 'asâkir-i kesîre ile üzerinize me'mûr ve ta'yîn kılınmağla eğer sana ve kabâ'il ve 'aşiretinin halkına il ve memleketiniz ve 'iyâl ve evlâdınız ve selâmet-i hâliniz lâzım ise iş bu emrim tarafına vardığı gibi hâ'in-i merkûmun başını kesüb ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâl ile selâmet-i hâlinizi tahsil etmeye ve du'â-yı hayr-ı mülûkâneme ve envâ'-i 'inâyet ve iltifât-ı pâdişâhâneme mazhar olmağa kıyâm ve müsâra'at eylesin eğer bu def'a dahi 'inâd ve muhâlefet eder isen vebâli senin ve kabilen halkının boyunlarınıza olsun sonra pişmânlık ve nedâmet fâ'ide vermeyüb 'iyâl ve evlâdlarınız 'asker ayakları altlarında kalmasına sen sebep olacağına binâen dünya ve ahretin harâb ve müstehakk-ı 'azâb olacağında şüphe olmadığını bilüb âna göre 'amel ve hareket eylemen için ihtiyâr ve emekdârlığına ve içinizde olan 'aceze ve nisvân ve sıbyâna hürmeten bu def'alık dahi

ikâzen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi iş bu irâde-i kâtî'a-i şâhânemi ve sonra pişmanlık fâ'ide vermeyüb neticesi fenâ olacağını ve bu zuhûr edecek 'ukûbet ve musibetlere sen sebep olmuş olacağını bir hoşca fikr ve mülâhaza ve selâmet-i hâl fermân-ı hümâyûnumu icrâ etmekten gayrı sûretle mümkün olamayacağını gereği gibi mutâla'a edip âna göre 'amel ve hareket ve nefsin varta-i helâka ilkâdan sıyânet ve tahsil-i rızâ-yı hümâyûnuma müsâra'at ve keyfiyeti seri'an Der-'aliyyeme tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene 1221

S.64-H.183

Hâlâ Erzurum ve Trabzob vâlisi sadr-ı sâbık vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya ve Trabzon kadısıyla livâ-i mezbûrda vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle ağavât ve ahâli-i vilâyet zîde kadruhuma hüküm ki

Bundan akdem devlet-i 'aliyyem ve zât-ı hümâyûnuma hıyâneti ve ümmet-i Muhammed arasına fitne ve ihtilâli ve kıtâl ve cidâl ilkâsına cesâreti tahakkukuna binâen cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetevâ-yı şerîfe mücebince katl ve i'dâmına irâde-i 'aliyyem ta'alluk eden Tayyar Paşa dedikleri hâ'in kuvve-i kâhire-i saltanat-ı seniyeme tâb-âver-i tahammül olamayub firâr etmiş ise dahi hâ'in-i mezkûrun 'afvı bir vechile mümkün ve mutasavver olmadığından ma'ada bundan böyle Fatsalı Ahmed Paşa hânedânına vezâret ve imâret ve küll-i intisâb ve fûrû'larına bir tımar tevcihi dahi emr-i muhal olup her ne mahalde bulunur ise 'avn-ı bârîyle elbette ve elbette katl ve i'dâmı matlûb-ı kat'i-i mülûkânem olmağla bu husûs sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sana ve sâ'ir lâzım gelenlere bundan akdem evâmir-i 'aliyyem ısdârıyla tenbîh ve te'kîd olunub hânedân-ı hıyânet-nişân-ı merkûmeye fimâ-ba'd bir dahi 'afv ve 'inâyet ve münselib ve a'zâbları hakkında bir vechile müşfikat ve merhamet mu'âmelesi zuhûra gelmeyeceğini oldukça dirâyet ve ferâseti olanlar fehm ve iz'ân etmişler ise de bazı hayr ve şerri firak ve temyiz etmez bi-şu'ûr kimesne hânedân-ı mezkûre hakkında bu güne 'azab ve 'afvı husûsu şimdiye kadar birkaç def'a vâki' oldu yine ahar ademler 'afv ve ıtlâk olunur i'tikâdında oldukları bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olup mukaddemlerde Hâcı Ali Paşa ve Battal Paşa haklarında gazab-ı istibşâr-ı mülûkânem zuhûr etmiş ise de ânların töhmet ve kabâhatleri Tayyar gibi

sâhib-i hurûcluk iddi'âsıyla olmayub mücerred bazı etvâr-ı nâ-bercâlarına mebni haklarında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmiş olduğundan ba'dehu şefâ'at-ı müşfike ile eğerçi 'afv ve itlâk olunmuşlar olub ancak iş bu Tayyar habâset-şî'ârın tasallut dâ'iyye-i fâsidesine zehâbı sebebiyle hâ'in-i merkûma la'net olunub hakkında bâb-ı şefâ'at ve 'afv ve merhamet meşdûd ve fimâ-ba'd o makûle bir hânedân-ı hıyânet-ı beli'in i'kâb ve nesillerine bir tek tımar verilmeyeceği ve Tayyar hakkında ibrâ-i 'afv ve itlâk olunmak (s.65) muhâl olduğu emr-i muhakkak ve mukarrer olmağla iş bu irâde-i kâti'-i mülûkânemi lâzım gelenlere etrâfiyla ifâde ve işâ'at ve mefhûm-ı mûnifi üzere 'amel ve harekete müsâra'at olunmak fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mazmûn-ı fermân-ı hümâyunumu lâzım gelenlere i'lân ve işâ'at ederek Tayyar bed-tebâr tarafından bir güne ekâzib ve erâcif zuhûr eder ise kat'a 'amel ve i'tibâr ve isgâ ve i'timâd etmemelerini ve bu hâ'inin hakkında 'afv mu'âmelesi bir vechile mümkün ve mutasavver olmadığını ve taraf-ı hümâyûnumdan la'net olunmuş idüğünü herkesin mesâmi' ve intibâhlarına gereği gibi telkîn ve tefhîme mübâderet eulemen matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan kâr-dârinâyı ve dirâyet ve levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i makderet eylesesin ve sen ki Trabzon kadısı mevlâna ve a'yân ve zâbitân ve ağavât ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz irâde-i câzime-i mülûkânem sizin dahi meczûmunuz olarak âna göre 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i S sene 1221

S.65-H.184

Bir sûreti

Yine Erzurum ve Trabzon vâlisi müşârûn-ileyh ve Canik sancağının hâvi olduğu kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve ağavât ve bi'l-cümle ahâli-i vilâyet zîde kadruhuma asılda olduğu vechile ber-vech-i meşrûh.

S.65-H.185

Sohum mütesellimi Keleş Ahmed Bey zîde mecduhuya ve husûs-ı âtiyü'z-zikre bu def'a mahsûs mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhuya hüküm ki

Bundan akdem devlet-i ‘aliyyeme ve zât-ı hümâyûnuma hıyaneti ve ümmet-i Muhammed arasına fitne ve kıtâl ve ihtilâl ve cidâl ilkâsını tahakkukuna binâen cânib-i şeri’at-i garrâdan verilen fetevâ-yı şerîfe mücebince katl ve i’dâmına irâde-i ‘aliyyem ta’alluk edip kuvvet-i kâhire-i saltanat-ı seniyyeme tâb-âver-i tahammül olamayub Sohum’a firar eden Tayyar Paşa dedikleri hâ’inin ve yanında bulunan âdemlerinin cezâlarını tertib ve ser-maktû’larını Dersa’âdetime irsâl ve tesrîb eylemek husûsu sen ki mir-i mûmâ-ileyhsin bi’d-defâ’at evâmir-i celîle-i pâdişâhânemle sana tenbih ve sadrazamım Yörük ‘alemdârı Abdurrahman zîde kadruhu dahi me’mûren ta’yîn ve irsâl ve sana şifâhen irâde-i kâtî’a-i mülûkânemi ifâde ve beyân edip sen ve gerek kabâ’il ve ‘aşiretinin benim mülk-i mevrûs-ı pâdişâhânemde oturub ve nân ve ni’met-i pâdişâhânemle terbiye olub her halde siziden cânib-i mülûkâneme mutâva’at ve evâmir-i şerîfemi icrâya ve senden me’mûl olan sadâkat ve istikâmet levâzımını ibkâya müsâra’at eylemen lâzımeden iken hâ’in-i merkûmu himâye ve ‘afv ettirmek dâ’îyyesine düşmen sana bir vechile yakışır şeylerden olmayub bu halet hakkında teheyüc-i gazab-ı şâhâneme ve il ve memleketlerinizin harâbiyetine bâdi olacağı ve bu hâ’inin ‘afvı bir vechile mümkün ve mutasavver olmayub her ne vechile olur ise olsun bulunduğu mahalde katl ve i’dâmı irâde-i kâtî’a-i mülûkânem muktezâsından idüğü bedîhi bulunduğundan tersâne-i ‘âmiremden Sohum’a mahsûs donanma-yı hümâyûnum kalyonları ve berren dahi Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık vezirim Gazi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehu ve sâ’ir lâzım gelenler tedârükât-ı kavîyye ve ‘asâkir-i kesîre ile üzerlerinize ta’yîn kılındığı ve eğer sana ve kabâ’il ve ‘aşiretinin halkına ve memleketiniz ve ‘iyâl ve evlâdlarınız ve selâmetiniz lâzım ise hâ’in-i merkûmun başını kesüb ser-maktû’unu Der-sa’âdetime irsâle ile selâmetinizi tahsil etmekle ve du’â-yı hayr-ı mülûkâneme ve envâ’-i ‘inâyet ve iltifât-ı pâdişâhâneme mazhar olmağa kıyâm ve müsâra’at eylemen vesâyâsı ve tenbîhât-ı sâ’ireyi hâvî bundan akdemce mahsûs emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş ise dahi sen öteden berü devlet-i ‘aliyyemin rızâ-cûy-ı bendegân-ı sadâkat-kârlarından olub hakkında hüsn-i teveccüh-i mülûkânem derkât iken hâ’in-i merkûm seni hile ve desâyis-i fitne-engiz ve kelimât-ı durûğ-âmiz ile firifte ederek meslek-i rızâ-cûydan çıkarub semt-i dalâle teşvik ve mühlikeye reside edeceği şimdiye kadar bi’d-defa’ât tecrübe olunan etvâr ve gerdârından ma’lûm ve âşikâr olmağla hâ’in-i merkûmun hile ve hud’asına aldanmayub mukaddemâ sâdir olan emr-i şerîfimin infâz ve icrâsına kemâl-i sa’y ve gayret eylemen fermânım olmağın

te'kîden ve isti'câlen ve seni hâb u gafletten ikâzen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun 'afvı bir vechile mümkün olmayub ve ba'de ezin ser-i mû tereddüd ve imrâr-ı vakt hakkında ne-vechile fenâ netice vereceği ve bu zuhûr edecek 'ukûbet ve musibetlere sen sebep olub ahrette dahi vehâmetini göreceğin bi-iştibâg idüğü ma'lûmun oldukda âna göre 'amel ve hareket ve şakî-i merkûmun başını kesüb mübâşir-i mumâ-ileyhe teslîmen Der-'aliyyeme irsâl ile nefsinin varta-i helâka ilkâdan sıyânet ve tahsil-i rızâ-yı hümâyûnuma ve senden me'mûl olan sadâkat ve istikâmet ve rızâ-cûyü ve dirâyet levâzımını ibrâza müsâra'at ve hilâfından ziyâde tehâşi ve mücânebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin sen dahi mûcib-i emr-i şerîfime 'amel ve hareket ve infâz ve icrâsına mezîd-i sa'y ve gayret ve hilâfî vaz'ı tecvizde hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Za sene (1)221

S.66-H.186

Sefine-i Hümâyûnumdan Bulahos nâm firkateyn kapudânı Mehmed Emin kapudân zîde mecduhuya hüküm ki

Bundan akdem devlet-i 'aliyyeme ve zât-ı hümâyûnuma hıyaneti ve ümmet-i Muhammed arasına fitne ve kıtâl ve ihtilâl ve cidâl ilkâsına cesâreti tahakkukuna binâen cânib-i şeri'at-i garrâdan verilen fetevâ-yı şerîfe mücebince katl ve i'dâmına irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip kuvvet-i kâhire-i saltanat-ı seniyyeme tâb-âver-i tahammül olamayub Sohüm'a fîrar ve Sohüm mütesellimi Keleş Ahmed Bey zîde mecduhu tarafına 'azimet ve dehâlet eden Tayyar Paşa dedikleri hâ'inin ve yanında beraber bulunan âdemlerinin cezâlarını tertib ve ser-maktû'larını Dersa'âdetime irsâl ve tesrîb eylemesi husûsu şimdiye dek bi'd-defa'ât evâmir-i celîle-i pâdişâhânem ve mir-i mumâ-ileyhe tenbih ve bunun emvâl ve eşyâsından bir hilâli hiçbir vakitte su'âl olunmayacağı etrâfiyla te'kîd ve iş'âr ve hatta bundan akdemce sudûr eden fermân-ı hümâyûnumla sadrazamım Yörük 'alemdârı Abdurrahman zîde kadruhu dahi me'mûren mir-i mumâ-ileyhe ta'yîn ve tesyâr ve şifâhen irâde-i kâtı'a-i mülûkânem kendisine ifâde ve beyân olunmuşken a'zâr-u vâhiye irâdıyla yine hâ'in-i merkûmun hakkında ricâ ve şefâ'at dâ'îyyesinde olduğu bu def'a Dersa'âdetime gelen tahrirât ve kağıdları mefhûmundan ve mübâşir-i mumâ-ileyhin tahrir ve ifâdesinden ma'lûm-ı hümâyûnum olub gerek mumâ-ileyh Keleş Ahmed Bey ve gerek kabâ'il ve 'aşireti

benim mülk-i mevrûs-ı pâdişâhânemde oturub ve nân ve ni'met-i pâdişâhânemi ve sâye-i devlet-i 'aliyyemde geçinir iken irâde-i fermân-ı hümâyûnumu icrâ etmeyüb saltanat-ı seniyyeme bâği ve 'âsi ve ümmet-i Muhammed'e mazarr ve fesâda sâ'î olan böyle bir hâ'ini ele alub himâyet ve 'afv ettirmek dâ'îyyesine düşmesi lâzıme-i sadâkat ve 'ubûdiyetin hilâfı ve haklarında gazab-ı şâhânemi mü'eddâ ve il ve memleketlerinin harâbiyetine bâdi olacağı ve bu hâ'inin 'afvı bir vechile mümkün ve mutasavver olmayub her ne vechile olur ise olsun bulunduğu mahalde katl ve i'dâmı maddesinden keff-i yed ve ferâgat olunmayacağı ve bu def'a tersâne-i 'âmiremden Sohum'a mahsûs donanma-yı hümâyûnum kalyonları ta'yîn ve tesyâr ve berren dahi Erzurum ve Trabzon vâlisi sadr-ı sâbık düstûr-ı vezirim Gazi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclalehu civâr olan serhâdât muhafızları ve sâ'ir lâzım gelenler tedârükât-ı kaviyye ve 'asâkir-i kesîre ile me'mûr ve ta'yîn kılındığı beyânıyla eğer kendisine ve kabâ'il ve 'aşireti halkına il ve memleketleri ve 'iyâl ve evlâd ve selâmetleri hâliniz lâzım ise sâdır olan emrim vardıgı gibi hâ'in-i merkûmun başını kesüb ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâl ile selâmet-i hâlini tahsile müsâra'at eylesesiyçün kendisinin ihtiyâr ve emekdârlığına ve içlerinde olan 'aceze ve nisvân ve sıbyâna hürmeten bu def'alık dahi ikâzen bir kıt'a emr-i şerîfim ısdâr ve mahsûs mübâşir ta'yîn ve tesyâr kılınub sen ki kapudân-ı mumâ-ileyhsin sen ki Felekzafer nâm firkateyn kapudânı Hasan kapudân ve Tizhareket nâm korvet kapudânı İstanköylü Mustafa kapudan zîde mecduhumânın dahi Sohum üzerine me'mûriyetiniz husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla bi-mennihi te'ala mübâşir-i mumâ-ileyh seri'ân bu tarafa hareket ve Sohum pişgâhına varub irâde ve fermân-ı hümâyûnum mücebince hâ'in-i merkûmun cezâsını tertîb ve ser-maktu'unu mübâşir-i mumâ-ileyhe teslim eylediler ve yine evvelki gibi tereddüd ve muhâfelet dâ'îyyesinde olurlar ise top endâhtıyla dâr ve diyârlarını tahrib edeceğinizi ve sonra pişmanlık fâ'ide veremeyeceğini beyân ve kendülerini ikâz ederek icrâ-yı hümâyûnuma sa'y ve gayret ve yine 'inâd ve muhâlefet eder ise ol-vakt kapudânân-ı mumâ-ileyhimâ ile bi'l-ittifâk tazyîk olunarak hâ'in-i merkûmu bir ân akdem ele götürüb cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu seri'an Der-'aliyyeme ba's u tesrîbe irâde-i kâtî'a-i mülûkâneme sarf ve mahasal-ı vüs' ve kudret eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve yedine i'tâ olmuşdur imdi bi-mennihi ta'ala bu taraftan hareket ve 'acilen Sohum pişgâhına varub mübâşir-i mumâ-ileyh hâmil olduğu fermân-ı

hümâyunumu mumâ-ileyh Keleş Beye irâ'e ve ibrâz ve hâ'in-i merkûmun cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu ba's u tesrîb eylediği sûrette taraf-ı devlet-i 'aliyyemden er vechlile mazhar-ı lutf ve 'inâyet olacağını beyân ve yine 'inâd ve muhâlefer ve 'adem-i itâ'at eylediği halde top endahtıyla dâr ve diyârlarını tahrib edeceğinizi ifâde ederek icrâ-yı irâde-i hümâyunuma mezîd-i sa'y u gayret ve yine 'inâd ve muhâlefet ederse olvaktde kapudân-ı mumâ-ileyhimâ ile bi'l-ittifâk tazâyık eyleyerek hâ'in-i merkûmu bir gün evvel ele getürüb cezâsını tertib ve ser-maktû'unu der-bâr-ı ma'delet-karâr-ı mülûkâneme ba's u tesrîbe ve icrâ-yı irâde-i şâhâneme sarf-ı küll-i miknet ve bezl-i mâ-hasal-ı vüs' ve kudret eylemen matlûb-ı kat'i-i pâdişâhanem idüğü ve kapudân-ı mumâ-ileyhimânın dahi me'mûriyetlerini hâvi başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr olduğı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve ibrâz-ı kâr-güzârı ve sadâkate ve ifâ-yı me'mûriyete dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfından tevakki ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı S sene 1221

S.66-H.187

Bir sûreti

Sefine-i hümâyûnumdan Felekzafer nâm firkateyn kapudânı Hasan kapudân'a ber-vech-i meşrûh.

S.66-H.188

Bir sûreti

Korvet kapudânlarından Tizhareket nâm korvet kapudânı İstanköylü Mustafa kapudân'a ber-minvâl-i muharrer.

S.66-H.189

Bir sûreti

Donanma-yı hümâyûn kapudânlarından olub zikri âti sefâ'in üzerlerine başşbuğ nasb olunan Pepelek Halil kapudân zîde mecduhuya (boşluk) asılda ve sûretlerde olan evâmir hikâye ve sefâ'in-i merkûme üzerlerine başşbuğ nasb ve ta'yîn kılındığı beyân olunarak sefâ'in-i merkûmenin yerine rükûb ile bu tarafa hareket ve Sohum pişgâhına varub icrâ-yı me'mûriyete kıyâm eylemesiyçün asla tevfikân iktizâsına göre.

S.67-H.190

Çıldır vâlisi vezirim Selim Paşa iclâlehuya hüküm ki

Bundan akdem devlet-i ‘aliyyeme ve zât-ı hümâyûnuma hıyâneti ve ümmet-i Muhammed arasına fitne ve kıtâl ve ihtilâl ve cidâl ilkâsına cesâreti tahakkukuna binâen cânib-i şeri‘at-i garrâdan verilen fetevâ-yı şerîfe mücebince katl ve i‘dâmına irâde-i ‘aliyyem ta‘alluk edip kuvvet-i kâhire-i saltanat-ı seniyyeme tâb-âver-i tahammül olamayub Sohüm’a firar eden Tayyar Paşa dedikleri hâ’inin ve yanında beraber bulunan âdemlerinin cezâlarını tertib ve ser-maktû‘larını Dersa‘âdetime irsâl ve tesrîb eylemesi husûsu Sohüm mütesellimi Keleş Ahmed Bey zîde mecduhuya bi‘d-defa‘ât evâmir-i celîle-i pâdişâhânemle tenbih ve sadrazamım Yörük ‘alemdârı Abdurrahman zîde kadruhu dahi me‘mûren ta‘yîn ve irsâl ve şifâhen irâde-i kâtı‘a-i mülûkânem ifâde ve beyân olunmuşken hâ’in-i merkûmu himâye ve ‘afv ettimek dâ‘îyyesinde olduğu ve bu hâ’inin bir vechile mümkün ve mutasavver olmayub her ne vechile olur ise olsun bulunduğu mahallde katl ve i‘dâmı irâde-i kâtı‘a-i mülûkânem muktezâsından olduğundan hâ’in-i merkûmun cezâsını tertîb mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) zide mecduhuya teslim eyledi ve yine tereddüd ve tashîb ve himâyer kaydında olur ise dâr ve diyârları tahrib olacağı ve selâmert-i hâl hâ’in-i merkûmun başını kesüb ser-maktû‘unu Dersa‘âdetime irsâl ile husûle geleceği beyânıyla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince cezâsını tertîb ve mübâşir-i mumâ-ileyhe teslimen Dersa‘âdetime irsâle müsâra‘at eylemesiyçün tenbih ve tahziri hâvi bu def‘a mahsus emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile tesyâr ve donanma-yı hümâyûnum sefineleri ta‘yîn ve üzerlerine donanma-yı hümâyûnum kapudânlarından Pepelek Halil kapudân zîde mecduhu başbuğ nasb ve ta‘yîn kılınmış olmağla bu def‘a icrâ-yı irâde-i hümâyûnumda ta‘allül ve rehâvet eder ise irâde-i hümâyûnum icrâsı zımında başbuğ ve mübâşir-i mumâ-ileyhimin tarafına vaki‘ olacak inhâ ve iltimâslarına izhâr-ı re‘y-i müsâ‘de ve lede‘l-iktizâ ‘aceze deresinden mikdâr-ı kifâye tüfenk endâz asker irsâliyle infâz-ı irâde-i şâhâneme bezl-i vüs‘ ve kudret eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olmuşdur imdi hâ’in-i merkûmun bir vechile ‘afvı hususu mümkün ve mutasavver olmayub bi-eyyi vechin kâne tertib-i cezâsı matlûb-ı kat‘i-i mülûkânem olmağla bu bâbda başbuğ ve mübâşir-i mumâ-ileyhimânın tarafına olan inhâ ve isti‘âlarına izhâr-ı re‘y-i müsâ‘ade birle muktezi olan mu‘aveneti

icrâ ve lede'l-iktizâ 'aceze deresinden mikdar-ı kifâye tüfenk endâz asker irsâliyle icrâ-yı irâde-i şâhâneme ikdâm ve müsâra'at eylemen matlûb-ı şâhânem olduğu ve bu emr-i ehemimde ser-i mû kusûr ve rehâvette bir vechile câ'iz olmadığı ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve senden me'mûl ve şimdiye dek meşhûd-ı şâhânem olan levâzım-ı gayret ve hamiyet ve merâsim-i rızâ-cûyî ve fermân-beriyi bu bâbda dahi ibrâz ve izhâr ile hakkında derkâr olan hüsn-i teveccühât-ı şâhânemi tasdik ve ziyâde nisâr-ı cehd ve tâkat ve hilâfî vaz'dan tehâşi ve mücanebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra sene 1221

S.67-H.191

Bir sûreti

Trabzon vücûhundan Kalcızâde memiş zîde kadruhuya (boşluk) aslıda beyân oldunduğu üzere donanma-yı hümâyûn gönderildiği mukaddem ve beyân olunarak kendünün ve gayrinin mâlik oldukları çekdirme sefinelerinden yedi sekiz kıt'a sefine donanma-yı hümâyûn ma'iyetine irsâl eylemesiyçün iktizâsına göre

S.68-H.192

Şam vâlisi ve mirü'l-hâc vezirim Azimzâde el-hâcc Abdullah Paşa iclâlehuya hüküm ki

Bir müddetten beri cânib-i harameyn-i muhteremeyne itâle-i dest-i ta'addi ve tasalluta ibtidâr eden tavâ'if-i hâriciyenin havâli-i mübârekeden def'-i tasallut ve izâle-i şürûr ve mefâsidleri ve ahâli ve sükkân-ı mübârekenin istihsâli ve esbâb-ı emniyet ve asâyişleri zımnında bundan akdem Cidde vâlisi nasb u ta'yîn olunan düstûr-ı vezirim Zeynelabidin Paşa iclâlehu tanzim-i levâzım ve termim-i edevâtıyla Şam-ı şerîfden hareketi esnâsında Delilbaşı Vanlıoğlu Mehmed nâm habâset-pîşe Mekke-i Mükerrermede kendisiyle berâber ikâmet ve lâzım gelen hidematı te'diyeye mübâderet eylemek üzere Delilbaşı merkûma ve ma'iyetinde olan neferâtına 'ulûfe ve bahşişleri mükerreren i'tâ ve müşârün-ileyh ile beraberce Şam'dan hareket ve huccâc ile bi'l-ma'iyeye Mekke-i Mükerreme'ye 'azimet ve müşârün-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzere def'-i gavâ'il-i hârici zımnında Mekke-i Mükerrermede ikâmet edeceğine binâen Delilbaşı merkûm dahi mumâ-ileyh ile beraberce ma'iyetinde isbât-ı vücûd ve lâzım

gelen hidemâtda bezl-i mechûd olması lâzime-i zimmeti iken Mekke-i Mükerrerme'de Şeyh Mahmud nâm mahalde nasb-ı hiyâm ve ârâm olduğu esnâda Delilbaş-ı merkûm zamir-i habâset-semirinde merkûz olan mel'alet ve mefsetet muktezâsı üzere müşârün-ileyhden ayrılıb hucâc ordusuyla geri 'avdet dâ'îyye-i fasidesine mübâderet eyledikte sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin tarafından kabûl olunmayub eğer 'avdet ederse i'dâm olacağını ve müşârün-ileyhin ma'iyetinde kalmasını te'kîd ve tehdîd olundukda ısgâ etmeyüb kendüsü ve yanında olan neferâtı Vehhabi tâ'ifesinin i'ânetleriyle başka yoldan geri 'avdet etmiş olduğu bu def'a sahîhan tahkik-gerde-i şehriyârânem olub bu madde mevâdd-ı sâ'ireye makîs olmayub din-i mübin ve peygamberimiz hazret-i seyyidü'l-mürselîn sallallahu 'aleyhi ve's-sellem efendimizin hizmet-i bâhîretü'l-hazretleri olmak mülâbesesiyle bu hâ'inin bu vechile hareketi habâset kabîlinden olduğuna binaen bulunduğu mahalde kendüsünün ve yanında olan neferâtının i'dâmı lâzım gelmeğe merkûmun ve 'avenesinin her ne mahalde bulunur ise ahz ve i'dâmıyçün Bağdad ve Haleb ve Delillerine ve misüllü İsmail ve Genç Yusuf ve sâ'ir delilbaşlarına bu def'a başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olunmuş olmağla hâ'in-i merkûm havza hükümetinde kâ'in mahallere gelür ise kendisün ile beraber 'avdet eden neferâtının cezâlarını tertîb ve katl ve i'dâmlarına ikdâm ve mübâderet eylemen fermânım olmağın mahsûs iş bu emr-i şerîfîm ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi hâ'in-i merkûm ve 'avenelerini havza hükümetinde olan mahallere gelir ise kat'a aman ve zaman vermeyüb derhâl katl ve i'dâmlarına ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-keîâm eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh şakî-i merkûm havza hükümetinden olan mahallere gelür ise derhâl kendisinin ahz ve i'dâmlarına ve senden me'mûl olan gayret ve hamîyyet ve dirâyet levâzımını bu bâbda dahi ibrâz ve izhâra dâmen-i dermiyân ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra sene (1)221

S.68-H.193

Bir sûreti

Haleb vâlisi vezirim (boşluk) paşa iclâlehuya (boşluk) havza hükümetinde olan mahallere gelir ise derhâl ahz ve i'dâmıyçün (boşluk) ber-vech-i muharrer.

S.68-H194**Bir sûreti**

Bağdad ve Basra ve Şehrizor valisi vezirim Ali Paşa iclâlehuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.68-H.195

Delilbaşlarından Genç Yusuf ve sâ'ir ol-havâlilerde olan ser-gerdegân zîde mecduhumâ hüküm ki

Bir müddetten beri cânib-i harameyn-i muhteremeyne itâle-i dest-i ta'addi ve tasalluta ibtidâr eden tavâ'if-i hâriciyenin havâli-i mübârekenen def'-i tasallut ve izâle-i şürûr ve mefâsidleri ve ahâli ve sükkân-ı mübârekenin istihsâli ve esbâb-ı emniyet ve asâyişleri zımnında bundan akdem Cidde vâlisi nasb u ta'yîn olunan düstûr-ı vezirim Zeynelabidin Paşa iclâlehu tanzim-i levâzım ve termim-i edevâtıyla Şam-ı şerîfden hareketi esnâsında Delilbaşı Vanlıoğlu Mehmed nâm habâset-pîşe Mekke-i Mükerreme'de kendisiyle (s.69) berâber ikâmet ve lâzım gelen hidematı te'diyeye mübâderet eylemek üzere Delilbaşı merkûma ve ma'iyetinde olan neferâtına 'ulûfe ve bahşişleri mükerreren i'tâ ve müşârün-ileyh ile beraberce Şam'dan hareket ve kavâfil-i huccâc ile bi'l-ma'iyye Mekke-i Mükerreme'ye 'azimet ve müşârün-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzere Mekke-i Mükerremede ikâmet edeceğine binâen Delilbaşı merkûm dahi müşârün-ileyh ile beraberce ma'iyetinde isbât-ı vücûd ve lâzım gelen hidemâtın te'diyesine bezl-i mechûd eylemesi lâzıme-i zimmeti iken Mekke-i Mükerreme'de Şeyh Mahmud nâm mahalde nasb-ı hiyâm ve ârâm olduğu esnâda Delilbaşı-i merkûm zamir-i habâset-semirinde merkûz olan mel'alet ve mefsedet muktezâsı üzere müşârün-ileyhden ayrılıb huccâc ordusuyla geri 'avdet dâ'iyye-i fasidesine mübâderet eyledikde hâlâ Şam vâlisi ve mirü'l-hâcî düstûr-ı vezirim Azimzâde el-hâcc Abdullah Paşa iclâlehu tarafından kabûl olunmayub eğer 'avdet ederse i'dâm olunacağını ve müşârün-ileyhin ma'iyetinde kalmasını te'kîd ve tehdîd olundukda kat'a ve isgâ etmeyüb mahz-ı hiyânetinden kendüsü ve yanında olan neferâtı Vehhabi tâ'ifesinin i'ânetleriyle başka yoldan geri 'avdet etmiş olduğu ve kâbil olduğu kırım ve mu'teber ve ibtilâ-yı vaz'ından berü vüzerâ-yı 'izâmım dâ'irelerinde cân u baş ile sâdikâne ve gayıyurâne ibrâz-ı hüsn-i hizmet eder makûleden olduklarına binâen haklarında hüsn-i zan ve i'timâd-ı mülûkânem derkâr iken şimdi bu hâ'inin böyle müşârün-ileyhi ol-

tarafda terk ile ‘avdet ve icrâ-yı mel’anete cesâret etmesi ve ocağı-ı ‘azime leke olduğundan ma’ada dinimize ve peygamberimize hıyânet kabilinden olduğuna binâen bulunduğu mahalde kendüsünün ve yanında olan neferâtının i’dâmı lâzım gelmeğe merkûmun ve ‘avenesinin her ne mahalde bulunur ise ahz ve i’dâmıyçün Şam ve Bağdad ve Haleb ve Delillerine başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılınmış siz ki delilbaşlılarından mumâ-ileyhimsiz bu hâ’inin katl ve i’dâmı dünyevî ve uhrevî mûcib-i ecr olduğundan başka ocağınızı dahi leke ve ta’arruzdan sıyânet etmiş olacağınızı bilüb hâ’in-i merkûm eğer olduğunuz mahallere gelür i kat’a aman ve zaman vermeyüb kendisinin ve kendi ile beraber ‘avdet eden neferâtının cezâslarını tertîb ve i’damlarına ikdâm ve mübâderet eylemeniz fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi ocağınız namusunu sıyânet ve rızâ-yı hümâyûnumu tahsil ve devlet-i ‘aliyyem kulluğunu icrâ etmek sende lâzım ise hâ’in-i merkûm ve ‘aveneleri olduğunuz mahallere geldiği gibi kat’a göz açdurmayub hemen derhal kendisinin ve beraber ‘avdet eden neferâtın katl ve i’damlarına ikdâm ve sa’y-ı mâ-lâ-keâm eylemeniz matlûb-ı kat’i-i dâverânem idüğü ve emr-i hümâyûnumu icrâ etmeyüb ma’azallahu te’ala böyle bir hâ’in-i din ve devlete sahib-i husûmet ihtimâliniz olur ise iktisâ-yı padişâhâneme mazhariyete giriftâr-ı hilâf ve vehâmet olacağınızdan başka rûz-ı cezâda peymamberimizin şefâ’atinden mahrûm ve ‘azâb-ı elime düçâr olacağınızdan şüphe olmadığı ve bu hâ’inin diğer vesile berâber ‘avdet eden haveneni her kim ahz ve i’dâmına muvaffak olur ise hidmet ve emeği zâyî olmayub mükâfâtını müşâhade edeceği cezmen ve yakînen ma’lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh şakî-i merkûm olduğunuz mahallere gelür ise derhâl kendisinin ve ‘avenesinin ahz ve i’damlarına ve din ü devlet-i ‘aliyyeme bu vechile ibrâz-ı hüsn-i hidmete ve senden me’mûl olan gayret ve hamiyet ve kâr-güzârı ve sadâkat levâzımını izhâra dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene (1)221

S.69-H.196

Bir sûreti

Delilbaşlıardan Mellü İsmail zîde mecduhuya (boşluk) hâ’in-i merkûm eğer olduğu mahallere gelür ise kendisinin ve kendi ile beraber ‘avdet eden neferâtının

cezâlarını tertîb ve katl ve i'dâmîlarına ikdâm ve mübâderet eylemesiyçün ber-vech-i meşrûh

S.70-H197

Rakka vâlisi vezirim Alaaddin Paşa iclâlehuya hüküm ki

Ayıntab ahâlisine birkaç mâhdan berü musallat olan Battaloğlu Mustafa ve Kôr Hasan ve Gavuroğlu Aslan ve Yahya ve sâ'ir eşkıyânın mütecâsir oldukları mezâlim ve ta'addiyâtta ahâli-i mezkûre bî-huzûr olduklarını Maraş vâlisi sâbika lede'l-inhâ ahâli ve fukarânın istihsâl-i emn u rahatları kasdıyla eşkıyâ-yı mezbûrenin cem'iyetlerini tefrik ederek def'-i mazarratları husûsuna ihtimâm etmiş ise dahi el-hâletü hazihi mezbûrlar cevânib-i erba'adan kapusuz delil ve erfud makûlelerini başlarına cem' eylediklerinden başka bundan akdem Şuur'u zabt eden Koroğlu Halil ve Küçük Yusuf nâm şakîler dahi bu hengâmda Şuur'dan hurûc ve Hanuman nâm mahalle geldiklerinde Battaloğlu ve rüfekâsı mezbûrlar mezkûr Koroğlu ve Küçük Yusuf nâm şakîlere dehâlet ve mürâfi'-i külliye va'adiyle itmâ' eylediğinden ma'ada Ayıntab'ı ve kal'asını zabt niyet-i fâsidesiyle merkûmân altı binden mütecâviz kapusuz eşkıyâ gürûhunu cem' ve istishâb ederek Ayıntab kazâsından Harar ve Kışar karyelerine vürûd ve mezbûrân Aslan ve Yahya ve sâ'ir hazle gürûhu bi'l-ittifâk bu günlerde Kızılhisar karyesinde tecemmü' birle fukarâ-yı ra'iyete envâ'-i zulm ve hasâret etmekde oldukları Maraş vâlisi sâbık tarafından vârid olan tahrirâtta müstebân olduğuna binâen hâlâ Maraş düstûr-ı vezirim el-hâcc İbrahim Paşa iclâlehu Ayıntab'a tasallut ve fukarâ-yı ra'iyete ta'addi ve tecâvüze cesâret eden eşkıyâ ve eşhâsın def'-i mazarratlarıyla istihsâl-i asâyiş fukarâya ikdâm eylemesi bu def'a mahsûs emr-i şerîfimle tenbih ve te'kîd kılınmış ise dahi def' ve tenkil ve eşkıyâ maddesinde istihdâm zımnında ma'iyet-i müşârün-ileyhde 'asâkirin lüzûmu olmağla Rakka re'âyâsından Barak ve Türkmen ve Bazari ve Mellü 'aşiretlerinin ma'iyetine me'mûr kılınmaları husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim müşârün-ileyh tarafından tarafına vâsıl olduğu ânda 'aşâ'ir-i merkûmeyi derhal tahrîk ve ma'iyet-i müşârün-ileyhe sevk ve tesyâra ikdâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi iş bu emr-i şerîfim müşârün-ileyh cânibinden tarafına vâsıl olduğu ânda 'aşâyir-i merkûme halkını tahrîk ve ma'iyet-i müşârün-ileyhe sevk ve teslime ihtimâm ve dikkat eylemen

matlûb-ı kat'î-i mülûkânem olduğu ve iğmâz ve tesâmüh bir güne vaz'a rızâ-yı hüsrevânem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve hilâfı vaz'ı tecvizden tevakkı ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra sene (1)221

S.70-H.198

Bir sûreti

Behisni kâ'im-makâmı Abdurrahman dâme mecduhuya (boşluk) Behisni kazâsında olan Hübri ve Reşti ve Mizan 'aşiretlerinin me'mûriyet ve irsâlleriyçün (boşluk) ber-vech-i muharrer

S.70-H.199

Bir sûreti

Maraş vâlisi vezir-i müşârün-ileyh (boşluk) asılta ve sûrette olan evâmîr-i şerîfe tarafına gönderildiği beyânıyla lede'l-iktizâ mahallerine irsâl ile 'aşâyir-i merkûmeyi ma'iyetine celb ile Ayıntab'a tasallut ve fukarâ-yı ra'iyete ta'addi ve tecâvüze cesâret eden eşkıyâ ve eşhâsın def'-i mazarratlarıyla fukarâ-yı ra'iyetin asâyil ve emniyyetlerş ne makûle esbâba tevakkuf ederse icrâ ve istihsâle ve bu def'a sadrazamım tarafından gönderilen tahrirât mücebince 'amel ve hareket eylemesiyçün iktizâsına göre

S.71-H.200

Sâbika Maraş vâlisi olup bu def'a vezâreti ref'ıyle müte'âkiden Tokad'a ikâmete me'mûr kılınan Mehmed Paşa dâmet me'âliyehuya ve Tokad nâ'ibine ve Paşa-yı mumâ-ileyhi Maraş'dan tahrik ve Tokad'a isâle mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Bu def'a hasbe'l-vakt ve'l-hal Maraş eyâleti pederin düstûr-ı vezirim el-hâcc İbrahim Paşa iclâlehuya tevcih ve ihsân olup sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin hakkında her ne kadar hüsn-i teveccüh-i mülûkânem var ise dahi ref'-i vezâretinle bir müddet Tokad'da ikâmetin lâzım gelmekle şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûnu-ı şevket-makrûnum mücebince vezâretin ref' ve Tokad'a ikâmetine irâde-i seniyyem müte'allik olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde Maraş'dan hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh

refâketiyle Tokad'a gelüb ikâmet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda vusûl-i emr-i şerîfimde derhâl hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile bi'l-refâke Tokad'a gelüb ânda ikâmet ve devâm-ı 'ömr-i devlet-i şâhânem ed'iyyesine iştigâl ve muvâzebet eylesesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi ma'lûmun olarak paşa-yı mumâ-ileyhi ref'-i vezâretiyle Maraş'dan tahrik ve bi'l-istishâb Tokad'a isâl ve vusûlümü müş'ir tahrirat ve i'lâm ahzıyla 'avdü'l-inhirâfa sa'y-ı bî-hemâl eylesesin ve sen ki Tokad nâ'ibi mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhimi bir münâsib mahalle ik'âd ile asâyış ve istirahatî esbâbını istihsâle mübâreret ve vusûlünü mübâşir-i mumâ-ileyhe Dersa'âdetime tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i S sene (1)221

S.71-H.201

Trablusşam beylerbeyisi ve Cerde başbuğu Seyyid Kalender Paşa dâmet me'âliyhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin muktezâ-yı me'mûriyetin bu sene-i mübâreede istikbâl-i hucâc-ı müslimine kıyâm ve 'azimet birle 'avdet etmiş olduğun bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirâtın mefhûmundan karîn-i 'ilm-i 'âlem-ârâ-yı pâdişâhânem olun bu vechile ibrâz-ı hüsn-i hidmete ikdâm ve itmâm-ı me'mûriyetine sa'y-ı mâ-lâ kelâm eylemen ba'is-i hâtır-ı mevkûd ve hakkında tezâyüd-i teveccühât-ı mülûkânemi mûcib olmuşdur kaldı ki bir müddetten berü Trablusşam'da Berber Mustafa demekle meşhûr şakî kesb-i tagallüb ve teferrüd ederek Trablusşam vâlilerinin makarr-ı hükümetlerine duhûllerine mümâna'at ve eyâlet-i mezkûreyi dest-i tagallübüne alub icra-yı şekâvet ve mefsedete ibtidâr üzre olduğundan bu keyfiyet umûr-ı cerrâdenin ta'tiline bâdi olun şakî-i mekûmun izâle-i vücûduyla senin Trablusşam'a duhûl ve zabt u rabtına ve ahâli ve sekene senin hıfz u himâyetleri husûsuna ikdâm ve mübâderet eylemen ehass-ı mutâlib-i mülûkânem olduğuna binâen sana 'asker ve cihât-ı sâ'ire ile lâzıme i'âneti icrâ eylesesi husûsu hâlâ Sayda vâlisi düstûr-ı vezirim Süleyman Paşa iclâlehuya bu def'a mahsûs emr-i şerîfimle tenbih ve iş'âr olunmuş olmağla sen dahi vâli-i müşârün-ileyh ile muhâbere ve iktizâ eder ise Maraş tarafından sana münâsibeti olan 'aşâyirden ma'iyetine biraz 'asker celbiyle

şakî-i merkûmun üzerine varub kahr ve i'dâmıyla Trablusşam'ı levs-i vücûd-ı habâset-âlûdundan tasfiye ve tathire ve eyâlet-i merkûmenin kerhü'l-matlûb zabt u rabtına ve ahâli ve sekene senin himâye ve sıyânetlerine ve Trablusşam vâililiğine içerde başbuğluğuna müteferri' bi'l-cümle husûsât-ı lâzımenin vakt u zamanıyla râyet ve tesviyesine ve ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve sadâkate bezl-i vüs' ve makderet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini şâmil iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyyen ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi Sayda vâlisi müşârün-ileyh ile muhâbere ve iktizâ eder ise Maraş tarafından sana münâsebeti olan 'aşâyirden dahi biraz 'asker celb ederek şakî-i merkûmun üzerine varub bâ-'avn-ı bârî i'dâm ve izâlesiyle Trablusşam'u levs-i vücûd-ı şekâvet-nümûdundan tasfiye ve tathir birle zabt u rabtına ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-keâm eylemen hasren ve kasren senden matlûb-ı şâhânem olduğu ve bu bâbda kusûr ve rehâvet bir vechile câ'iz olmadığı ma'lûmun oldukça göreyim seni dâmen-i gayret-miyân-ı hamiyete bend ve Sayda vâlisi müşârün-ileyh ile muhâbere ve iktizâ eder ise Maraş tarafından dahi biraz 'asker celbiyle şakî-i merkûmu kahr ve i'dâm birle Trablusşam'a duhûle bezl-i yararı liyâkat ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve hamiyet ve kâr-güzârı ve sadâkat levâzımını bu bâbda dahi ibrâz ve izhâra kıyâm ve mübâderet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene 1221

S.72-H.202

Bir sûreti

Sayda vâlisi vezirim Süleyman Paşa iclâlehuya (boşluk) asılda olan emr-i 'âli hikâye olunarak Trablusşam beylerbeyisi paşa-yı mumâ-ileyh ile muhâbere ve 'asker irsâli ve mühimmât ve sâ'ire ile imdâd ve i'ânet ederek şakî-i merkûmun i'dâm ve izâlesi ve paşa-yı mumâ-ileyhimin Trablusşam'a duhûlü esbâb vesâ'ilini istihsâle ikdâm ve mübâderet eylemesiyçün iktizâsına göre.

S.72-H.203

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı evvelim pâyesiyle ma'âdin-i hümâyûnum emini olan Mir Abdi dâme mecduhuya hüküm ki

Malatya ağavâtından olub mukaddemâ tuğyân ile envâ'-i fezâhat ve şekâvete mütecâsir olan Sülûkoğlu Mahmud ve 'avenelerinden Ağcadağ ekrâdından Safoğlu Muhammed ve İzollu ekrâdından Araboğlu Sülü nâm şekâvet-pîşelerin bundan akdemce sen ki mir-i mumâ-ileyhsin ma'rifetinle cezâları tertîb ve ru'ûs-ı maktû'ları galtîde-i hâk-ı 'ibret olmak üzere Der-'aliyyeme tesrîb ile şerr u mazarratları havâli-i merkûmeden def' olunmuşken maktûl-i merkûm Mahmud'un oğlu Ali nâm şekâvet-pîşe dahi bu günlerde tarîk-i itâ'atten hurûc ve başına vâfir erâzil ve haşerât cemmiyle ikâz-ı fitne ve fesâda ibtidâr ve hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ envâ'-i hâlâta ictisâr eylediği bu def'a tarafından vârid olan tahrirâtda derc ve iş'âr olunmuş olduğu hâlâ darbhâne-i 'âmirem nâzırı olan iftihar-ı Ebubekir dâme mecduhu bâ-takrir ifâde etmekden nâşi sen hademe-i devlet-i 'aliyyemin gayret ve hamiyet ve kâr-âşnâyî ve sadâkatle şöhret-şi'ârlarından olub bundan akdemce şakî-i merkûmun ahz u i'dâmı emrinde saha-pîrâ-yı bürûz u zuhûr olan hizmet ve sadâkatin tamam senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve hamiyet levâzımını isbât ve te'yîd etmenle hemîşe berhudâr olasın göreyim seni zâtında merkûz olan gayret ve hamiyet muktezâsı üzere maktûl-i merkûmun oğlu şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmına ve fimâ-ba'd bu makûle eşkiyâ ve harâmzâde zuhûr eder ise te'dîb ve tenkîlîleriyle eşkiyâ makûlesi ferce-yâb olamaması esbâbını istihsâle ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-keâm eylemen fermânım olmağın vâki' olan hizmetini tahsinen ve mahsusan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mecbûl olduğun gayret ve hamiyet ve umûr-ı âşnâyî ve sadâkat muktezâsınca maktûl-i merkûmun oğlu şakî-i merkûmun ahz ve i'dâmna ve bundan böyle bu misüllü eşkiyâ ve harâmzâde zuhûr eder ise te'dîb ve tenkîlîleriyle eşkiyâ makûlesi icrâ-yı şekâvete fırsat-yâb olamaması vesâ'ilini istihsâle sıdk-ı vüs' ve kudret eylemen matlûb-ı kat'i-i pâdişâhânem idüğü ma'lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve senden me'mûl ve bu âna dek meşhûd olan gayret ve hamiyet ve umûr-ı âşnâyî ve sadâkat levâzımını bâde ezîn dahi ibrâz ve izhâra dâmen-i dermiyân gayret eylemen bâbında

Fî Evâ'il-i R sene (1)221

S.72-H.204

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından (...) nâzırı Mehmed dâme mecduhuya hüküm ki

Mukaddemce Midye kazâsı hudûdu dâhilinde Sazalborfi nâm mahallde kazâ-zede olan Ahmed Re'isin beş çiftesi derûnunda ferbe-hurûc eden rugan ve eşyâ-yı sâ'ireyi yağma ve gâret eden Urgaz karyesi re'âyâsından ma'lûmü'l-esâmi re'âyâ ma'rifetinde bâ-fermân-ı 'âli Der-'aliyyeme celb ve ihbâr ve habs ile istintâk olundukda fezâhat-ı merkûmeye re'âyâ-yı mersûmeden Nikolaki ve Mihal ve Teperakioğlu nâm üç nefer mafsedet-kârlar rüfekâlarıyla cesâret etmiş oldukları kendü takrirleriyle zâhir ve âşikâr olub mesfûrun tertîb-i cezâslarıyla emsâlleri olan havenenin terhîbi lâzımeden olmakdan naşi mârru'z-zikr üç nefer zımmîler bu def'a tarafına irsâl olunmalarıyla vusûllerinde mesfûrları kendi karyelerinde kazığa vaz' ile siyâset olunmak fermânım olmağın imdi mesfûrlar tarafına irsâl olunmuş olmağla vusûllerinde 'ibreten li's-sâ'irîn karyelerinde kazığa vaz' ile cezâlarını tertîb eylemen matlûb-ı mülûkânem olduğı sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve infâz-ı emr u irâde-i şâhâneme ikdâm ve mübâderet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i R sene (1)221

S.73-H.205

İç il sancağı mutasarrıfı vezirim Ahmed Paşa iclâlehuya hüküm ki

İç il sancağı dâhilinde Gülnar kazâsı a'yânı Abdulhamid'in hilâf-ı emr ve rızâ-yı harelete cesâretine mebni mukaddemâ tertîb-i cezâsı bâbında sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sana hitâben emr-i şerifim sudûr etmiş ise dahi fimâ-ba'd kendü hâlinde olmak ve kazâ-i mezbûrdan emekdâr olmağičün tertîb olunan askeri göndere ve mukaddemâ olarak bi't-tamâm vermen ve dâima emr u rızân üzre 'amel ve hareket etmek şartıyla vâki' olan emre binâen merkûm Abdulhamid'in dahi 'afv ve itlâk olunmak fermânım olmağın imdi şurût-ı muharrere-i mezkûre ile merkûmun sahîfe-i cerâyim-i sâbıkası kalem-i 'afv ve safh-ı mülûkânem keşide kılındığı ma'lûmun oldukda şurût-ı 'avfını merkûmun gûş-ı hûşmene ifade ve tefhime mübâderet olunmak ve mukaddemâ sudûr eden emre mebni dahl u ta'arruz olunmamak bâbında

Fî Evâ'il-i R sene (1)221

S.73-H.206

Haleb vâlisi vezirim Veliüddin Paşa iclâlehuya

Sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin Delilbaşı Kör İsmail nâm habâset-pîşe yanında olan haşerât ile Şuur kasabasını cebren zabta ibtidâr ve cevânib ve etrâfında olan fukarâ-yı ra'iyete ve sekene-i memleket ve sâ'ir mârrîn ü 'abirîne isâl-i envâ'-i mezâlim ve ta'addiyâta ictisâr üzre olduğu tahkîk olduğuna binâen Antakya ve İdlib voyvodaları ve Lazkiye muhassılı emr u re'yinle 'amel ve hareket etmek üzre ma'iyetine me'mûr olmalarıyla me'mûriyet-i mumâ-ileyh ile bi'l-ittifâk üzerlerine varub kahr ve tedmirlerine ikdâm ve mübâderet eylemek üzre me'mûr ta'yîn kılınmışdın bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirâtta Delilbaşı-i merkûm Şuur kasabasını tagallüben zabt ve ikâmetine etrafda kâ'in Forkanbe şeyhi Ahmed ve Hafrece şeyhi Yusuf ve Hiyam ekrâdından Ammo'nun oğulları Ömer ve Battal demekle ma'rûf eşhâs dâ'ire-i itâ'atten hurûc ve başlarına bir mikdar süvâri ve piyâde tedârüküyle ebnâ-i sebîle itâle-i dest-i ta'addi ve tecâvüze ibtidâr ve hatta bundan akdem Haleb'den cânib-i Bağdad'a 'azimet eden kâr-bânın bir mikdar emvâl ve eşyâ ve nukûdlarını gasb ve gâret edip tarafından mezkûr tahrirât irsâliyle ikdâm olunarak eşyâ-yı mağsûbenin ber-muktezâ-yı temâyül ve ashâbına red olunmuş ise de bunlar bu halde terk edâsına giderek tuğyânları müzdâd ve mukâta'ât-ı mirîyenin itlâfına ve umûr-ı mühimmenin ba'is olacağı beyânıyla merkûmların te'dîb ve terbiyeleri zımnında bâ-nefs-i me'mûriyeti husûsuna müsâ'ade-i 'aliyyem erzâni kılınması mârru'z-zikr tahrirâtında derc ve iş'âr olunmuş olmağla hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ harekât-ı reddiye ictisâr edenler haklarında lâzım gelen mücâzâtın icrâsıyla izâlelerinin tergîb ve terhîbi ve vedi'atullah olan sükkân-ı memleket ve fukarâ-yı ra'iyetin asâyiş ve emniyetleri esbâb ve levâzımın istihsâli lâzımeden olmak mülâbesesiyle mukaddemâ bâ-evâmir-i 'aliyye ma'iyetine me'mûr olan mumâ-ileyhim ile muhâbere ve ittifâk ederek merkûmların üzerlerine varilub def'-i mazarratlarıyla tathîr-i bilâd ve te'min-i ahâli ve 'ibâd ve sadrazam-ı sûtûde-şiyem ve vekil-i mutlak-ı kavî'l-himem tarafından bu babda sana tahrir olunan kâ'ime mücebince 'amel ve hareket birle infâz-ı emr u irâde-i mülûkâneme bezl-i vüs' ve makderet eymeken fermânım olmağın te'kîd-i me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mukaddemâ me'mûr ma'iyetin olan mumâ-ileyhim ile muhâbere ve ittifâk ederek eşhâs-ı merkûmenin üzerlerine varilub def'-i mazarratlarıyla tathîr-i memleket ve te'min-i ahâli ve ra'iyet husûsuna sarf-ı liyâkat eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh

‘amel ve harekete ve infâz-ı emr u irâde-i şâhâneme ve senden me’mûl ve muntazar-ı pâdişahânem olan kar-ı âgâhı ve dirâyet ve levâzımını ibrâz ve izhâra nisâr-ı cehd ve takat ve hilâf-ı ferman ve münâfi-i tenbihât-ı şâhânem vaz’ı tecvizden ve bu vesile ile ‘arz-ı kâti’a mebni bi-cürm ehl-i ‘ırz gürûhuna ta’arruz ve ta’addiden hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i R sene 1221

S.74-H.207

Mısır vâlisi vezirim (boşluk) paşa ve Sayda vâlisi vezirim (boşluk) paşa iclâlehumaya Trablusşam beylerbeyisi Kelender Paşa dâmet me’âliyehuya ve Lazkiye ve Akka ve Sayda ve Tarsus ve Payas ve İskenderun ve Yafa zâbitânına hüküm ki

Mukaddemâ Kıbrıs ceziresinde vukû’ bulan ihtilâl ve fesâda bâdi olanlardan sâbıka Lefkoşa alaybeyisi olup firâr eden Hâcı Mehmed nâm habâset-pîşe bir müddet Akka’da ikâmet ve ândan Mısır’a varub sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin selefin Mısır vâlisi beyinin kethüdâsı Tuslu Mehmed ile beylerinde mu’ârefeleri olamak hasebiyle bir takrib ile Bulaga gümrük emini olmak takribiyle zâtında merkûz olan mel’anet ve şekâvet muktezâsı üzre Kıbrıs’dan firâr ile havâli-i Mısır’da olan eşkıyâyı yanına celb ve kendiye karâbeti olan eşkıyâdan Tuzlalı Yahya ve Maskuloğlu Ahmed nâm şekâvet-pîşeleri dahi üzerlerine ser-gerde nasb ve bir Şam tarafına irsâl ve bir Şam tarafında perâkende olan eşkıyâ dahi peşlerine cem’ ve cezire-i mezbûreye hücum ile hilâf-ı şeri’at-i garrâ ve mugâyir-i emr u rızâ ehl-i ‘ırz gürûhundan ve re’âyâ tâ’ifesinden Tuzla iskelesinde mukîm düvel-i nasarâ konsoloslarından nice kimesneleri katl ve malalarını gasb ve gâret ve bunun emsâli bâğiyâne envâ’i fesâdiye cesâret etmek üzre ta’lim eyleğine binâen eşkıyâ-yı merkûme dahi Dimyat’da tecemmü’ ve ber-vech-i muharrer hareker üzre oldukları Dimyat tarafından Der-‘aliyyeme vürûd eden mevsukü’l-kelim kimesnelerden istimâ’ olunduğundan gayrı şakî-i merkûm Hâcı Mehmed’in vürûd eden mektûbundan dahi ma’lûmları oldukda keyfiyeti Kıbrıs ceziresi vâlisi bâ-‘arz ve mahzar Dersa’âdetime inhâ ve i’lâm etmek üzre iken hâcegân-ı divân-ı mu’alla erkânımdan hâlâ Kıbrıs muhassılı el-hâcc Hüseyin zîde mecduhu cezire-i mezbûre derûnunda ahâli ve re’âyâyı te’mîn etmiş olup ancak bundan akdem eşkıyâ-yı mezbûrenin haklarında sudûr eden emr-i şerîfim bir Şam tarafına irsâl olmuş ise de infâz-ı emr-i munifime ikdâm olunmadığına mebnî eşkıyâ-yı merkûmenin ol-

vechile tecemmü'lerinden ahâli-i cezire-i merkûmenin emn u rahatları meslûb olduğu bu def'a Lefkoşa nâ'ibinin der-bâr-ı şevket-karârıma vârid olan i'lâm ve muhassıl-ı mumâ-ileyhin tahrirât ve ahâlisinin mahzar-ı güne 'arz ı hallerinde derc ve iş'ar olunmuş bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i fi'l-arz bi'l-fesâd olan eşkıyânın i'dâm ve izâleleriyle zât-ı şevket-simât-ı mülûkâneme vedi'aten cenâb-ı rabb-i 'izzet olan fukarâ ve 'aceze-i memleketin te'mîn ve istirahatları lâzıme-i zimmet-i mülkdârîden olmakdan nâşi siz ki vüzerâ-yı müşâr ve paşa-yı sâ'ir-i mumâ-ileyhimsiz gerek şakî-i merkûm Hacı Mehmed ve gerek sâ'ir eşkıyâ-yı merkûme her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsında bulunur ise derhâl ma'rifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle ahz ve tertîb-i cezâları husûsuna ikdâm ve gayret eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden ve ikdâmen ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ile irsâl olmuşdur imdi gerek şakî-i merkûm Hacı Mehmed ve gerek sâ'ir eşkıyâ-yı merkûme her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsında bulunur ise ma'rifetiniz ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle ahz ve tertîb-i cezâları emrine ikdâm ve mübâderet eylemeniz matlûb-ı kat'i-i mülûkânem olduğu ve hilâf-ı fermân iğmâz ve tesâmüh vaz'ına bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve infâz-ı emr u irâde-i hümâyûnuma ikdâm ve müsâra'at ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i rızâ iğmâz ve tesâmüh misüllü vaz'ı tevcizden ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)221

S.74-H.208

Sakız ceziresi nâ'ibine ve Sakız muhassılı (boşluk) ve Sakız yeniçeri zâbiti (boşluk) zîde mecduhumâya ve sâ'ir zâbitân ve vücûh-ı memleket zîde kadruhuma hüküm ki

Îrâd-ı cedîd-i hümâyûnum tarafından zabt ve idâre olunan Sakız ceziresi sâkinlerinden ve yeniçeri tâ'ifesinden Mehmed Ali ve Receboğlu nâm mel'anet-pişeler hilâf-ı rızâ-yı 'aliyyem envâ'-i fesâdâta ictirâlarından başka bi-tariki's-Sakız'da İzmir ahâlisinden cezire-i mezkûreye vürûd eden Camgözoğlu nâm şakîyi dahi istishâb ile yeni başdan ızrâr-ı 'ibâd ve ihtirâ'at-ı fesâd hareketlerine sülûk ve zâbitleri tarafından ahz ile te'dibleri murâd olundukda firâr etmişler ise dahi ahâli-i fukarâ-yı ra'iyyeti sıyânet zımnında eşkıyâ-yı mezbûre fimâ-ba'd cezire-i mezkûre duhûllerinde derhâl

zâbitân ve vücûh ma'rifetiyle ahz u girift ve cezâ-yı lâyıkları icrâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru bu def'a i'lâm ve tahrirât Sakız ceziresi ahâlileri tarafından istirhâm olunduğu beyânıyla vedi'atullah olan fukarâ ve ahâli-i re'âyânın herhalde emn uistirâhatları matlûb ve mültezim olduğuna binâen muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan firârî merkûmun fimâ-ba'd cezire-i mezkûre duhûl eder ise icrâ-yı cezâ-yı lâyıklarına ibtidâr olunarak fukarâ-yı ahâli ve re'âyânın her halde istihsâl-i emn u rahatları hususuna ihtimam ve dikkat olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mütehâyizân-ı ricâl-i devlet-i âliyyemden şikk-ı sâni defterdârı bâ-takrir ifâde ve husûs-u mezbûr bi'l-fi'ik dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan İbrahim Hilmi Ağa dâme 'uluvvuhuya havâle oldukda eşkiyâ-yı mezkûre her ne kadar firâr etmişler ise dahi ahâli-i fukarâyı sıyâneten cezire-i mezkûreye duhûllerinde siz ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz ma'rifetiniz ile derhâl ahz u girift ve cezâ-yı lâyıkları icrâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm etmekle i'lâmı mûcebince 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın tenbihan ve te'kîden (s.75) iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi fimâ-ba'd firârî-i merkûmun cezire-i mezkûreye duhûl ederler ise derhâl ahz u girift ve cezâ-yı lâyıkları icrâsıyla istihsâl-i asâyîş-i memlekete ikdâm ve dikkat olunmak matlûb-ı mülûkânem olduğu ve hilâf-ı emr u rızâ vaz' ve hâlât vukû'una bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh firârî-i merkûm cezire-i merkûma gelir ise derhâl ahz ve cezâ-yı sezâ-yı lâyıklarını icrâ ile istihsâl-i asâyîş-i ahâli ve fukarâ-yı ra'iyete mezîd-i sa'y u gayret ve hilâfi vaz'ı tecvizden tevakki ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca sene (1)221

S.75-H.209

Samako nâ'ibine ve Samako nâzırı (boşluk) ve bu def'a Dersa'âdetimde zikri âti husûsa mübâşir ta'yin olunan (boşluk) zîde mecduhumâya ve zâbitân ve vücûh-ı memleket zîde kaduruhuma hüküm ki

Mirî ağnâm çobanlarından bazıları bu esnâda Edirne ile İstanbul beyninde haydudluk ile geşt ü güzâr ve ebnâ-i sebin önlerine çıkub katl-i nüfus ve gasb-ı emvâl misüllü harekâta ictisâr eyledikleri bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-i sâmi'a-i şehriyârânem olun şekâvet-i mezkûreye cesâret edenler kimler ise bi't-taharrî zâhire ihrac ve haklarından gelinmesi husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip bu def'a mesfûlardan biri

ahz ve habs birle istintâk mir satıcıların pazara gidip namla çobanlarından Pazarcıklı Çolak ve Poladimeli Çıplak Terilko ve Şarköylü Destukef ve Akanlıkköylü Fevko ve Furd Kethüdâoğlu ve Biliki Usnoyko ve refiki Niko ve Ziyatho ve Nikom ve Emşunco nâm zimmîler olduklarını ve bunlar bu günlerde miri satıcılarıyla Safo taraflarına gittiklerini ve diğer refikleri Çakır ve Usnak Kethüdaoğlu Bulancu nâm zimmîler el-yevm Çorlu'da ikâmet üzre idüklerini ve hatta Edirne kârbânını gasb ve gâret edenle bunlar olduklarını mahbûs olan refiklerinin takrir ve beyân etmekle bu makûle hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ fezâhat ve şekâvete mücâseret eden havenenin icrâ-yı mücâzâtlarıyla taraf ve enhânın te'mîni ve emsâlinin terhîbi lâzımeden olduğu zâhir ve a'yân olduğuna binâen Çorlu'da olan mesfûrân Çakır ve Usnak Kethüdâoğlu Bulancu zimmilerin der-'akab ahz ve cezâlarını tertîb ve icrâya ve Edirne kârbânından me'hûzları olan nukûd ve eşyâdan yanlarında zuhûr edeni ma'rifet-i şer'le tahrir ve temhir ve Dersaadetime irsâl ve tesyire mübâderet eylemeleriyçün bu def'a Çorlu nâ'ibine ve ve a'yân ve zâbitânına diğer emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş olmağla siz ki mevlânâ ve nâzır ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz vusûl-i emr-i şerîfimde ma'rifetiniz ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle miri satıcıları Safo taraflarına gittikleri ihbâr olunan isimleri mastûr zimmîler ol-tarafda ber-vech-i hafî gereği gibi taharrî ve tecessüs ve bunlar olduklarını tedkik ve tahkik birle zâhire ihrâc ve ahz ve mahsûben ve mukarrerem mübâşir-i mumâ-ileyh terfiken Dersa'âdetime irsâl ve ihzâren ve esnâ-yı râhda firârları vukû'a gelmeyecek vechile muhâfazaları esbâbını istihsâle bi'l-ittifâk ikdâm ve müsâra'at ve emvâl-i mağsûbeden yanlarında olan emvâli dahi ma'rifet-i şer'le temhir ve Dersaadeti'me tesyire dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşidi imdi bâlâda beyân olduğu vechile miri satıcıları Safo taraflarına geldikde ihbâr olunan mesfûrları ol-tarafda gereği gibi taharrî ve tecessüs ve bunlar olduklarını tedkik ve tahkik birle haz ve mahsûben ve mukarrerem mübâşir-i mumâ-ileyh ile Dersa'âdetime ihzâr ve irsâle ikdâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ikdâm ve dikkat ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeniz (s.76) ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mûcib-i muktezâsı üzre 'amel ve harekete ve mesfûrları ensâ-yı râhda firârları gâ'ilesi vukû'a gelmeyecek vechile muhâfazaları esbâbını istihsâl ederek

mahvîyyen ve mukayyeden Dersaâdetime ihzâr ve isâle mübâderet ve hilâfindan tehâşi ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca sene (1)221

S.76-H.210

Çorlu nâ'ibine ve a'yân ve zâbitân zîde kadruhuya hüküm ki

Miri ağnâm çobanlarından bazıları bu esnâda Edirne ile İstanbul beyinde haydudluk ile geşt ü güzâr ve ebnâ-i sebilin önlerine çıkub katl-i nüfus ve gasb-ı emvâl misüllü harekâta ictisâr eyledikleri bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-i sâmi'a-i şehriyârânem olun şekâvet-i mezkûreye cesâret edenler kimler ise bi't-taharrî zâhire ihrac ve haklarından gelinmesi husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip bu def'a mesfûlardan bir neferini ahz birle istintâk olundukda miri satıcıların pazara gidüb nâmla çobanlarından Çakır ve Usnak Kethüdâoğlu Bulancu nâm zimmîler olub hatta Edirne kârbânını gasb ve gâret edenlerden oldukları ve mesfûrân el-yevm Çorlu'da ikâmet üzre idükleri mahbûs olan refiklerinin ifâde ve takririnden müstebân ve bu makûle fezâhat ve şekâvete mücâseret eden havenenin icrâ-yı mücâzâtlarıyla taraf ve enhânın te'mîni ve emsâlinin terhîbi lâzımeden olduğu zâhir ve a'yân olmağla siz ki mevlâna ve a'yân ve zâbitân mumâ-ilehmisiz vusûl-i emr-i şerîfimde kat'a tarafılarına ser-rişte vermeyerek mesfûrun Çakır ve Usnak Kethüdâoğlu Bulancu zimmîleri der-'akab ahz ve cezâlarını tertîb ve icrâya ikdâm ve dikkat ve Edirne kârbânında me'hûzları olan nukûd ve eşyâdan yanlarında zuhûr edeni ma'rifet-i şer'le tahrir ve temhir ve Dersaâdetime irsâl ve tesyire mübâderet ve mesfûrların tarafından ser-rişte verilmeyerek firâr ettirilmek lâzım gelür ise sonra bir vechile cevâba kâdir olamayub mazhar-ı te'dîb olacağınızda şüphe olmamağla âna göre 'amel ve hareket eylemeniz fermânım olmağın mahfiyyen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mesfûrları 'ala eyyi hâlin ahz ve cezâlarının tertîbi ve Edirne kâr-banının yanlarında zuhur eden nukûd ve eşyânın zabt ve temhir ve Dersa'âdetime tesyiri matlûb-ı kat'-i dâverânem idüğü ve mesfûrların taraflarına bir güne ser-rişte verilmeyerek firârlarını müceb vaz' vukû'u olmak lâzım gelür ise mazhar-ı te'dîb olacağınız bi-iştibâj olduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i şâhâneme bi'l-ittifâk ikdâm ve hilâfindan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mübâ'adet eylemeniz bâbında

Fî Evâ'il-i Ca sene (1)221

S.76-H.211**Terkin**

Zikri âti kadıların buldukları eyâlet vâlilerine ve elviye mutasarrıfları mir-i mirân ve kuzât ve nüvvâba ve Hamid sancağı mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya ve sâ'ir zâbitâna hüküm ki

Hamid sancağında vâki' Uluborlu kazâsı etrâfında geşt ü güzâr eden Kapusuz zümre delillerinden Veli Salih ve Köroğlu nâm şakîler mukaddemâ üç dört def'a kazâ-i mezbûru basub dört beş nefer ma'lûmü'l-esâmi kimesneleri bi-gayr-ı hakkın katl ve on beş bin gurûşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâlarını gâret ve Müftizâde Hâcı Osman ve Hâcı Hasan nâm kimesneleri dahi ahz ve kayd u bend ile zabt u gadra cesâret eyledikleri lede'l-inhâ vürûd şer'an merkûmân buldukları mahalde ahz u girift ve 'ibreten li's-sâ'irîn tertîb-i cezâları bâbında mukaddemâ başka ve ba'dehu te'kîd ve isti'câli hâvi başka evâmir-i şerîfem sâdır olmuşıdi elhâletü hazîhi sen ki Uluborlu kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı ma'delet-karârıma vârid olan i'lâmda kazâ-i mezbûra tâbi' Serkend karyesinde 'an asıl Deylan tâ'ifesinden Fındıkoğlu Veli Ali ve karındaşı oğlu Kara Mehmed ve Nahabiş oğlu Uzun İbrahim ve Ayasoğlu Mehmed Beşe demekle 'arif şakîler kendi hâllerinde olmayub şakîyyân-ı merkûmân Köroğlu Hüseyin ve Veli Salih'i ağavât ve başlarına külliyyetlü haşerât cem'iyile kazâ-i mezbûra duhûl Karib karyesiyle mezbûr Serkend karyesini ihrâk-ı bi'n-nâr ve dört nefer zükûr ve bir nefer nisâyı bi-gayr-ı hakkın katl ve hilâf-ı şerî'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ emvâl ve eşyâlarını nehb ü gâret eylediklerinden ma'adâ karye-i mezbûreden irâd-ı cedîd-i hümâyûnum için ahâlinin rızâlarıyla beş nefer tahrir olunduğuna mebnî icrâ-yı garaz dâ'îyyesiyle sâliyâne mukâbilinde tahsildârına züyûf ve maktû' altun ve beşlik ve ol-dahi ahz ve i'tâsı bâ-fermân-ı 'âli memnû'dur deyu kabûlden imtinâ' eylediğinden beynlerinde münâza' vukû'uyla mazbûrlar yanlarına haşerât cem'iyile tahsildâr-ı merkûmun müsâfereten sâkin olduğu mahalli basub bir nefer miri yazıcısını katl ve tahsildar-ı merkûmun üzerine hücum eylediklerinde bir takrib yerlerinden hulûs ve firâr edip merkûmlar dahî her ne kadar firâr ve 'ubûdiyet etmişler ise dahi bunlardan ahâli ve fukarânın bi'l-külliyeye emniyetlerini meslûb olduğu beyânıyla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince şakîyyân-ı merkûmân buldukları mahalde ahz ve cezâları tertîb birle şerr u

mazarratları ahâli üzerlerinden men' ve def' olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim sudûru niyâz-mend oldukları derc ve istid'â olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mir-i mirân ve mevlânâ ve mütesellim ve müşârün-ileyhimsiz ma'rifetiniz ile şakiyân-ı merkûmânı mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince bi-eyyi hâlin ahz ve tertîb-i cezâ ile ahâli ve fukarâ üzerlerinden def'-i mazarratlarına ikdâm ve mübâderet eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve ikdâmen ve te'kîden ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mukaddemâ ve hâlâ şeref-efzâ-yı sudûr olan evâmîr-i şerîfem mûciblerince şakiyyân-ı merkûmân her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsında bulunur ise 'ala-eyyi hâlin ahz ve cezalarını tertîb ve icrâ ile ahâli ve fukarâ üzerlerinden def'-i mazarratları emrine ikdâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı hümâyunum idüğü ve iğmâz ve tesâmüh ve bu vesile ile kaziyeye-i şekâvette 'alaka ve medhali olmayub bi-cürm mazlûmiyete dahl u ta'arruz misüllü vaz'ına bir dürlü rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfî vaz'ı tecvizden tevakkî ve mübâ'adet olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca sene (1)221

S.77-H.212

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılardan mirahor-ı evvelim pâyesiyle Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya hüküm ki

Hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi ve Canik muhassılı sadr-ı sâbık düstûr-ı vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziya Pala iclâlehu tarafından Canik eşkiyâsı def' ve tenkîl ve livâ-i mezbûr levs-i vücûd-ı eşkiyâdan tasfiye ve tathir ve müşârün-ileyh tarafından muhassıl ik'âdıyla zabt ve teshîr ve ser-cem'iyet-i eşkiyâ olan Hazinedâroğulları Süleyman ve Emin nâm habâset-pîşeler sâ'ir 'aveneleriyle kazâ-i erba'a tarafına firâr etmiş olduklarından eşkiyâ-yı merkûmenin ahz u girift olunmaları husûsuna müşârün-ileyh tarafından sen ki mir-i mirân-ı mumâ-ileyhsin ber-vech-i ekîd sana tahrir ve iş'âr ve tarafından haber zuhûruna terakkub ve intizâr üzre iken Keşab kazâsı vücûhundan olub Canik vak'asında yararlığı zâhir olan Laçinzâde Hüseyin müşârün-ileyhin Canik muhassılı Osman zîde mecduhu tarafından beş yüz mikdarı piyâde 'askeriyle kazâ-i erba'anın hudûd başını muhâfazaya me'mûr olduğundan merkûm Süleyman tarafından âdem irsâl ve bu âna değîn vukû'a gelen cürm ve 'isyânına nâdim ve pişmân ve

te'emmül ve müstağfir olduğu beyân birle mumâ-ileyh Laçinzâdeye dehâlet ederek cerâyim-i sâbıkasının 'afvıyla müşârün-ileyh tarafına irsâl olunmasını niyâz veistirhâm eylediğine binâen mumâ-ileyh dahi keyfiyyeti müşârün-ileyhe iş'âr eyledikde her ne kadar ıslâh kabûl eder makûleden değil ise de mumâ-ileyhin iltimâsına binâen bir kıt'a re'y buyruldu su tahrir ve mumâ-ileyh vesâtetiyle şakî-i merkûma eğerçi i'tâ olunub ancak şakî-i merkûm zâtında merkûz olan habâset ve mel'aneti icrâ zımında müşârün-ileyh tarafına girmek sûretiyle kazâ-i erba'a ve Ladik tarafında olan 'avene ve hevâdârlarından Ladikli Feyzullah ve Ladik'de öteden berü fesâd ve mel'anet ile şöhret-şi'âr Candarlı Bekiroğlu Eyüb ve Taşovalı Körhacıoğlu ve Erdeklü Palazoğlu nâm şekâvet-pîşeler ile ittifâk ve ittihâd birle beş altı yüz mikdârı kazâ-i erba'a haşerâtıyla leylen kendilerini ormanlarda ihtifâ ve 'ale's-sabah Ünye'den hareket ve mumâ-ileyh Laçinzâde'nin üzerine hücum ve beş on nefer âdemleriyle mumâ-ileyhi bi-gayr-ı hakkın katl ve i'dâm ve Ünye hânedânından ve ehl-i 'ırz gürûhundan Abdurrahman Efendi demekle 'arif kimesneyi dahi bir nefer oğluyla celb ve emvâl ve eşyâsını yağma ve gâret ve 'iyâlini 'üryân eylediğinden ma'âda tersâne-i 'amirem için havâli-i merkûme kazâlarından talep olunub ve Ünye iskelesine tenzil olunan dört bin kantara karîb tel ve kendir-i hâmi zabt ve geriye Çarşamba kazâsına 'avdet ve muhassılı 'umûmen ittibâ'ıyla bir konak derûnuna vaz' ve habs ve Tirme kazâsı mütesellimi Ahmed ve Çarşamba kazâsı muhtarı Kemiksiz Kadioğlu Hüseyin nâm kimesneleri dahi katl ve emvâl ve eşyâlarını gasb ve yerlerine Tayyar bed-tebârın tarafdârlarından birer bölükbaşı ik'âd ve bunun emsâli nice nice fezâhat ve mel'anete ictisâr eylediği bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub husûs-ı mezbûr müşârün-ileyh tarafından tahrir olunmuş olduğuna binâen eşhâs-ı merkûmenin bu vechile harekete ictisâr eylemeleri mücerred senin bu maddeye iğmâz ve müsâmahandan neş'et etmiş olacağında şüphe olmayub sen hademe-i devlet-i 'aliyyemin 'âkil ve sadâkat-kâr ve mesbûkü'l-hademe bende-i hamiyet-şi'ârlarından olduğuna binâen bu keyfiyet senden me'mûl ve şimdiye dek meşhûd olan levâzım-ı kâr-dânîyi ve dirâyete münâfi ve rızâ-yı hümâyûnumun hilâfi ve müşârün-ileyhin kesr-i nüfûzunu mü'edda olub ma-hezâ müşârün-ileyh sâ'ire makîs olmayub yedi sene vekâlet-i mutlakam hizmetinde sefer ve hızırda uğur-ı din ü devlet-i 'aliyyemde mesbûkü'l-hademe vüzerâ-yı 'izâmımdan olub me'mûr olduğu maslahat dahi mehâm-ı cesîme-i saltanat-ı seniyyemden idüğü ma'lûmun olub kazâhâdan iken tarafından bu vechile iğmâz ve müsâmaha sûretlerine ibtidâr olunması

müşârün-ileyhin kesr-i nüfûzuyla eşkıyânın ferce-yâb şekâvet olarak şerâre-i nizâm-ı mülkiyenin ihtilâlini ve vedi'atullah olan fukarâ-yı ra'iyet ve sekene-i memleketin bi-eyyi hâlin huyûl-ı hasar olmalarını müstelzim idüğü bedîdâr ve bunların bir ân akdem def'-i gâ'ile ile fukarâ-yı ra'iyetin tahsil-i asâyiş ve emniyetleri husûsuna ihtimâm-ı mâ-lâ-kelem rütbe-i vücûbdan olduğu vâzih ve âşikâr ve şakî-i merkûm Süleyman ile 'avenelerinden olan Ladikli Feyzullah ve Candarlıoğlu Eyüb ve Taşovalı Kõrhacioğlu ve Erdekli Palazoğlunun bi-eyyi vechin kâne ahz ve tertîb-i cezâları hasren ve kasren ve kat'an ve cezmen senden matlûb-ı mülûkânem olmağla iş bu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu sa'at iğmâz ve müsâmahayı terk ve kemer-gayreti meyân-ı hamiyetine bend ederek ve dakika-i vâhide imrâr-ı vakti tecvîz eylemeyerek eşkıyâ-yı merkûmeyi bi-eyyi vechin kâne ele götürüb cezâlarını tertîb ve icrâ ve ru'ûs-ı maktû'alarını derbâr-ı ma'delet-karârıma ba's u isrâya ve müşârün-ileyhin vikâyeten nüfûzuna ve vaki' olan tahrir ve tenbihi üzre 'amel ve harekete ve herhalde re'yi ve rızâsına mütâba'at ederek tahsil-i rızâ-yı 'aliyyeme nisâr-ı nakdine-i vüs' ve kudret eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde eşkıyâ-yı merkûmenin bir an akdem ve bir saat mukaddem ahz ve cezâlarını tertîb ve ru'ûs-ı maktû'alarını Der-sa'âdetim'e ba's u tesrîbe ve müşârün-ileyhin vikâyeten nüfûzuyla tahrir ve tenbihi vechile hareket ve her halde emr u irâdesine mütâba'at ederek tahsil-i rızâ-yı hümâyûnuma teşmir-sâk-ı gayret eylemen ehass-ı mutâlib-i şâhânem olduğu ve ma'azallahu te'ala eşkıyâ-yı merkûmun ahz ve i'dâmları husûsunda iğmâz ve rehâvet olunmak lâzım gelür ise hakkında derkâr olan hüsn-i zan ve teveccüh-i mülûkânem hilâfına mübeddel olacağı bi-iştibâh idüğü ma'lûmum oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i şâhâneme ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan rızâ-cûyı ve sadâkat levâzımını bu bâbda dahi ibrâz ve izhâra kemâl-i sa'y u gayret ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ bu emr-i ehemmede mikdâr-ı zerre tekâsül ve rehâvet ve iğmâz ve betâ'et hudûsunu tecvîz ile mazhar-ı mu'âheze ve 'ikâb olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i C sene (1)221

S.78-H.213

Bir sûreti

Müşârün-ileyh (boşluk) Cabbarzâde'ye bu vechile emr-i 'âli ısdâr olduğu hikâye ve kendüsü dahi bu husûsua dahi taraf-ı hümâyûndan istiklâl-i tâmme ve ruhsat-ı kâmile ile me'mûr ve ta'yîn kılınmış idüğü beyân olunarak muktezâ-yı istiklâl ve lâzime-i gayret ve hamiyeti üzre eşkiyâ-yı merkûmenin bir ân akdem ahz ve istikbâlleriyle ol-havâliden külliyen def'-i gâ'ilelerine sarf-ı vüs' ve himmet eylemesiyçün iktizâsına göre

S.78-H.214

Kastamonu sancağı mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Hâlâ Erzurum ve Trabzon vâlisi ve Canik muhassılı sadr-ı sâbık düstûr-ı vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziyâ Paşa iclâlehu tarafından Canik eşkiyâsı def' ve tenkîl ve livâ-i mezbûr levs-i vücûd-ı eşkiyâdan tasfîye ve tathîr ve müşârün-ileyh tarafından muhassıl ik'âdıyla zabt ve teshîr ve ser-cem'iyet-i eşkiya olan Hazinedâroğulları Süleyman ve Emin nâm habâset-pîşeler sâ'ir 'aveneleriyle kazâ-i erba'a tarafına firâr etmiş olduklarından eşkiyâ-yı merkûmenin ahz u girift olunmaları husûsu müşârün-ileyh tarafından dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı evvelim pâyesiyile Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya ber-vech-i ekid tahrir ve iş'âr ve mir-i mumâ-ileyh tarafından haber zuhûruna terakkub ve intizâr üzre iken Keşab kazâsı vücûhundan olub Canik vak'asında yararlığı bedîdâr olan Laçinzâde Hüseyin müşârün-ileyhin Canik muhassılı Osman zîde mecduhu tarafından beş yüz mikdarı piyâde 'askeriyle kazâ-i erba'anın hudûd başını muhafazaya me'mûr olduğundan merkûm Süleyman tarafından mumâ-ileyhe mahsûs âdem irsâl ve şimdiye dek hilâf-ı rızâ vukû'a gelen cürm ve 'isyânına nâdim ve pişmân ve te'emmül ve müstağfir olduğu beyân birle mumâ-ileyhe dâhil düşdüm diyerek cerâyim-i sâbikasının 'afvıyla müşârün-ileyh tarafına irsâl olunmasını niyâz ve istirhâm eylediğinden mumâ-ileyh dahi merkûmun kelâmını firifte olarak keyfiyeti müşârün-ileyhe iş'âr eyledikde şakî-i merkûm bu âna kadar ıslâh kabûl eder makûleden olmadığı her ne kadar derkâr ise de bu def'a bir kıt'a re'y buyruldu tahrir ve mumâ-ileyh vesâtetiyle tesyîr edip mumâ-ileyh dahi buyruldu-i mezkûru tarafından bir kıt'a tahrirât ile şakî-i merkûm yedine i'tâ ve müşârün-ileyh cânibine sevk ve isrâ etmiş olub ancak şakî-i merkûm zâtında merkûz olan habâset ve mel'aneti icrâ zımnında müşârün-ileyh tarafına varmayub kazâ-i erba'a ve Ladik tarafında olan 'avenelerinden Ladikli Feyzullah

öteden berü Ladik'de fesâd ve mel'anet ile meşhûr Candarlı Bekiroğlu Eyüb ve Taşovalı Kôr hacı Mehmed oğlu ve Erdeklü Palazoğlu nâm şekâvet-pîşeler ile mukaddemâ ittifâk ve ittihâd etmiş olduklarından eşkıyâ-yı merkûme beş altı yüz mikdârı kazâ-i erba'a haşerâtıyla leylen kendilerini ormanlarda ihtifâ ve 'ale's-sabah Ünye'den hareket ve mumâ-ileyh Laçinzâde'nin üzerine hücum ve beş on nefer âdemleriyle mumâ-ileyhi bi-gayr-ı hakkın katl ve i'dâm ve Ünye hânedânından ve ehl-i 'ırz gürûhundan Abdurrahman Efendi demekle 'arif kimesneyi bir nefer oğluyla celb ve emvâl ve eşyâsını yağma ve gâret ve 'iyâlini 'üryân eylediğinden ma'âda tersâne-i 'amirem için havâli-i merkûme kazâlarından matlûb olunub ve Ünye iskelesine tenzil olunan dört bin kantara karîb tel ve kendir-i hâmi zabt ve geriye Çarşamba kazâsına 'avdet ve muhassılı bi'l-cümle ittibâ'ıyla bir konak derûnuna vaz' ve habs ve Tirme kazâsı mütesellimi Ahmed ve Çarşamba kazâsı muhtarı Kemiksiz Kadioğlu Hüseyin nâm kimesneleri dahi katl ve emvâl ve eşyâlarını gasb ve yerlerine Tayyar bed-tebârın tarafdârlarından birer bölükbaşı ik'âd ve bunun emsâli nice nice fezâhat ve mel'anete ictisâr eyledikleri bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub eşkıyâ-i merkûmun ahz ve istisâlleriyle havâli-i merkûmeden külliyyen def'i gâ'ileleri emrine ikdâm ve mübâderet eylemek üzere müşârün-ileyh taraf-ı hümâyûnumdan istikbâl-i tämme ve ruhsat-ı kâmile ile me'mûr ve ta'yîn kılınub ol-bâbda müşârün-ileyhin istikbâl ve me'mûriyetini şâmil başka başka ve Cabbarzâde mir-i mumâ-ileyh dahi müşârün-ileyhin tahrir ve tenbihi üzere 'amel ve hareket ve herhalde emr u re'yîne mütâba'at ederek eşkıyâ-yı merkûmu bi-eyy-i vechin kâne ele götürüb cezâlarını tertib ve icrâ eylesiyçün (s.79) mir-i muma-ileyhin me'mûriyetini hâvi ve tehdid ve teşdidi muhtevi mir-i mumâ-ileyhe başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılınmış ise dahi müşârün-ileyhin emr u re'yi üzere 'amel ve harekete ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hidemâtta sa'y u gayret eylemek üzere ma'iiyyetine hademe-i devlet-i 'aliyyemden gayret ve hamiiyet ve dirâyet ve sadâkatle şöhret-şi'âr olanların me'mûr ve ta'yîn kılınmaları ber-muktezâ-yı vakt ve hâli lâzım geldiği bedîdâr ve sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin senin evsâf-ı mezkûre ile iltisâkın bedîhi ve nümûdâr olduğuna binâen ma'iiyyet-i müşârün-ileyhe me'mûriyetin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i 'âlişânımda mikdâr-ı vâfi 'asker ile ma'iiyyet-i müşârün-ileyhe varub emr u re'yine mütâba'at ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hizmetin te'diye ve tesviyesine ez-dil u cân kıyâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-

i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde mikdâr-ı vâfi ‘asker ile hareket ve müşârün-ileyh ma’iyyetine varub emr u re’yîne mütâba’at ve ta’yîn ve istihdâm eylediği hidemât-ı mühimmenin te’diye ve tesviyesine can-siperâne sa’y u gayret eylemen matlûb-ı kat’i-i pâdişâhânem idüğü ve evâmir-i ehememde iğmâz ve rehâvet ve tekâsül ve betâ’et bir vechile câ’iz olmadığı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve senden me’mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve hamiyet ve rızâ-cûyı ve sadâkat ve levâzımını ibrâz ve izhâra ve dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfından tevakkî ve mübâ’adet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i C sene (1)221

S.79-H.215

Bir sûreti

Hassa Hasekilerimden Boyabad kazâsı a’yânı Genç Mehmed zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.79-H.216

Bir sûreti

Eyâlet-i Trabzon ağavât ve zâbitânı zîde mecduhuma (boşluk) eyâlet-i Trabzon’un ‘umûmen harb u darb erbâbını istishâb ve ma’iyyet-i müşârün-ileyhde emr u re’yi üzre ‘amel ve hareket ve ta’yîn ve istihdâm eylediği hizmetinin te’diye ve tesviyesine cân u gönülden sa’y u gayret eylemesiçün me’mûriyetini hâvi (boşluk) ber-minvâl-i muharrer

S.79-H.217

Bir sûreti

Haseki ve Sinob ve Toragan ve Taşköprü ve Kufi ve sâ’ir ol-havâlilerde mevâki’-i kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a’yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadrûhuma (boşluk) Boyabad kazâsı a’yânı muma-ileyhin sûret-i me’mûriyeti hikâye olunarak kazâlarında mukarrerem vâfi ‘asker iltizâm ve Boyabad a’yânı mumâ-ileyh ma’iyyetine irsâle ve ba’de’l-vusûl re’y ve irâdesi üzre hareket eylemelerini tenbih ve te’kîde ihtimâm ve dikkat eylemeleriçün (boşluk) iktizâsına göre

Der-zaman-ı Sadr-ı Sudûri'l-vüzerâ Hazret-i İbrahim Hilmi Paşa Yesserallahu Mâ Yeşâu Re'isü'l-küttâb Seyyid Mehmed Akif Efendi ve Mâ Yurid El-vâki` Sene Fî Gurre-i B Sene (1)221

İş bu emr-i 'âli lede'l-vusûl paşa-yı müşrârün-ileyh mahruse-i mezbûrede me'mûren ikâmet ve ber-mantûk-ı emr-i 'âli devâm-ı 'ömr ü devlet-i pâdişâhî (...) ve şevket-i şehinşâhi da'âvatına muvâzebet üzre olduğunu nâtuk (...) vârid olan i'lâmı (...) 'ilm-i şerh verildi fi 8 B sene (12)21

S.80-H.218

Vežâreti ref'iyile Bursa'da ikâmete me'mûr kılınan sadr-ı sâbık Hâfız İsmail Paşa dâmet me'âliyehuya ve Bursa mollasına ve paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyetine isâle Der-'aliyyemden mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm gediklilerinden (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı muma-ileyhsin hasbe'l-vaktü'l-hâl mukaddem sadâretten 'azl ve infisâl ve vežâretin ref'iyile Bursa'da ikâmetin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip kâffe-i emvâl ve eşyân en'âm ve ihsân-ı hümâyûnum olub ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla derhâl bu taraftan hareket ve ta'yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle Bursa'ya varub ikâmet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh muktezâ-yı me'mûriyetin üzre Bursa'ya isâl ve vusûlünü müş'ir tahrirât ahzıyla 'avdete say'-ı behemâl eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhhi bir münâsib mahalle ik'âd ve istirahatini istihdâm ve vusûlünü Der-'aliyyeme i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)221

Paşa-yı mumâ-ileyhin kendü hâliyle meşgûl olarak çiftliğinde ikametinde kimesne tarafından kendüye ta'arruz olunmamak lâzımdır Fî Evâsıt-ı C sene (12)23

İfâ-yı vežâretle emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâsıt-ı M sene (12)24

S.80-H.219

Sâbika Maraş vâlisi merfû'ü'l-vezâre Mehmed Paşa dâmet me'âliyhuya hüküm ki

Sen ki Paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdem vezâretin ref'iyle Tokad'da ikâmerin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip ol-bâbda sâdır olan emr-i 'âlişânım vusûlünde bazı i'tizâr-ı beyhûde irâdıyla pederin düsrûr-ı vezirim el-hâcc İbrahim Paşa iclâlehu Ayıntab'a geldikde 'azimete ta'ahhüd etmiş olduğunun zâhir ve pederin vezir-i müşârün-ileyh Ayıntab'a geleli aslî kevnî tecâvüz edip ile'l-ân 'azimet etmeyüb pederin müşârün-ileyh Ayıntab'da ikâmet ve ahâli-i Ayıntab'a müceddeden sâliyane tezvî' ve Haleb tarafına ta'til-i umûr-ı mühimmeyi ve ihtilâl-i memleketi mûcib kâğıdlar tahrir ve irsâl etmekte olduğunun bi'l-ihbâr tahkik-gerde-i şehriyârânem olub pederin müşârün-ileyh bu def'a 'avatıf-ı 'aliyye-i şâhâne ve 'avârif-i behiyye-i tâc-dârânemden Rakka eyâleti tevcih olunub müşârün-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzre doğru yoldan seri'an ve 'âcilen eyâlet-i Rakka'ya varub makarr-ı vülât olan mahallere ikâmet ve zabt u rabt-ı memlekete mübâderet ve seni muktezâ-yı me'mûriyetin üzre 'aceleten Tokad'a irsâle ikdâm ve müsâra'at eylemen üzre me'mûr kılınmış olmağla sen dahi vusûl-i emr-i şerîfimde Ayıntab'dan hareket ve doğru yoldan Haleb toprağına uğramayarak Tokad'a 'azimet ve ba'de'l-vusûl bir münâsib mahalde ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr ü şevketim ed'iyyesine iştigâl ve muvâzebet eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi iş bun emrim tarafına vâsıl olduğu anda bilâ-tevakkuf derhal Ayıntab'dan hareket ve Haleb toprağına ayak basmayarak doğru yoldan Tokad'a varub ikâmet eylemen matlûb-ı kat'i-i pâdişâhânem olduğu ve bundan sonra dahi hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i tenbihât-ı şâhânem dakika-i vâhîde tevakkuf ve te'ehhür ve imrâr-ı vakt misüllü vaz' ve harekete ictisâr etmek ihtimâlin olur ise ol-vakt 'özü ve 'illet bir vechile karîn-i kabul olmayub hakkında mütemmim vehâmet ve nedâmet olacağı bi-iştibâh idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı fermân vaz'a cesârete mübtelâ-yı vehâmet ve nedâmet olmakdan tehâşi ve mücanebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)221

S.80-H.220

Bir sûreti

Haleb kadısı ve muhassıl ve nakîbü'l-eşrâf kâ'im-makâm ve yeniçeri zâbitânı ve vücûh-ı memleket (boşluk) ve vezir-i müşâr ve paşa-yı mumâ-ileyhimâ Ayıntab'da ikâmet ve ta'til-i umûr-ı mühimme ve ihtilâl-i memleketi mucib tahrirât irsâl ve ibrâ-i hüsn-i işâ'a eyledikleri gelen tahrirât ve i'lâm ve mahzardan müstebân ve müşârün-ileyh ve İbrahim Paşaya bu def'a 'avâtıf-ı 'aliyye-i şâhâne ve 'avârıf-ı behiyye-i tâcidârânemden Rakka eyâleti tevcih ve ihsân-ı hümâyûn olub müşârün-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzre doğru yoldan mansıbı olan eyâlet-i Rakka'ya 'azimet ve zabt u rabt-ı memlekete mübâderet etmek üzre müşârün-ileyhe başka ve paşa-yı mumâ-ileyhe dahi mukaddem me'mûr olduğu vechile der'akab Ayıntab'dan hareket ve Haleb toprağına uğramayarak doğru yoldan seri'an Tokad'a varub ikâmet eylemek üzre paşa-yı müşârün-ileyhe başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyârıyla tenbih ve te'kîd ve bu cihetle mes'ûlat-ı (s.81) karîn-i is'âf ve müsâ'ade kılınmağla sen dahi bi'l-ittifâk vâli-i memleketin emr u re'yine mütâba'at ederek infâz-ı evâmir-i 'aliyyeme ve Haleb'den matlûb olan emvâl-i mirînin tahsiline ve umûr-ı sâ'irenin rü'yet ve temşiyetine ve mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan evâmir-i 'aliyyem müceblerince 'amel ve harekete ve vâli'-i memleket ve fukarâ-yı ra'iiyyetin refâh veistirâhatlarını mûcib vesâ'ili istihsâle ve herhalde vâli-i memlekete mutâva'at eylemeleriyçün iktizâsına göre.

S.81-H.221

İç il sancağı mutasarrıfı vezirim (boşluk) paşa iclâlehuya hüküm ki

Cidde vâlisi sâbık düstûr-ı vezirim Zeynelabidin Paşa iclâlehunun mukaddemâ Şam-ı Şerif'e 'azimeti esnâsında Silifke a'yânı Gölgelioğlu Mahmud ve Ermenek a'yânı Abid ve müşârün-ileyhin delilbaşı Mustafa müşârün-ileyhin hazinesini yağma ettirmeye ba'is ve bâdi oldukları müşârün-ileyh tarafından bâ-tahrirât inhâ olunduğuna mebni merkûmların bu vechile harekete cesâretleri ve def'a-i mutâbık olduğu sûrette müstehakk oldukları te'dîblerini icrâya mübâderet olunmak bâbında İçil sancağı mutasarrıfı sâbık düstûr-ı vezirim Ahmed Paşa iclâlehuya hitâben şeref-rîz-i sudûr eden emr-i mûnifim lede'l-vürûd Gölgelioğlu merkûm Mahmud'un üzeriene 'asker sevk evânında bir takrib firâr ve Karaman vâlisi tarafında idüğü ve merkûm delilbaşı Mustafa dahi dâ'ire-i müşârün-ileyhden müfâreket hengâmında doğru Hadim müftisi tarafına ilticâ ve elân medrese-nişîn inzivâ ve müfti-i mumâ-ileyh tereddüd ve enhâsına

binâen vak'a-i merkûmede cürm ve kabâhati var ise dahi 'afv ve ıtlâkını müfti-i mumâ-ileyh ricâ ve 'iyâl ve evlâdları dahi bi'd-defa'ât istircâ etmiş oldukları beyânıyla merkûmun 'afv ve ıtlâkı husûsu bu def'a müşârün-ileyh tarafından derbâr-ı merhamet-karâr-ı mülûkâneme vârid olan tahrirâtta derc ve iltimâs olunmuş olmakdan nâşi mazmûn verilen emrin kaydı bâlâsına şerh verilip paşa-yı müşârün-ileyhin iltimâsına binâen 'afv ve ıtlâk olunmak fermânım olmağın imdi müşârün-ileyhin tahrir ve iltimâsına mebni delilbaşî merkûmun cürmü 'afv ve ıtlâk olunduğu sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin ma'lûmun oldukda emr-i merkûma mebnî delilbaşî merkûma dahl u ta'arruz ettirilmemek bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş sene (1)221

S.81-H.222

Bu def'a Rodos ceziresinde ikâmete me'mûr kılınan sadr-ı sâbık Hâfiz İsmail Paşa dâmet me'âliyhuye (boşluk) ve Rodos ceziresi nâ'ibine hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdemce sâdır olan emr-i 'âlişânımla Bursa'da ikâmete me'mûr kılınmış isen dahi tekâ'üdlük merâsimine münâfi bazı hareketin tahkik-gerde-i şâhânem olmakdan nâşi Rodos ceziresine varub ikâmet eylemen husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde Bursa'dan hareket ve mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu refâkatiyle Rodos'a 'azimet üzre ikâmet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve devlet-i ferr ü şevketim da'âvatına iştigâl ve muvâzebet ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyh Rodos'a lede'l-vusûl bir münâsib mahalle ik'âd ve istirahatî levâzımını istihsâl birle vusûlünü mübâşir-i mumâ-ileyh ile Dersa'âdetim'e i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i B sene (1)221

S.81-H.223

Rodos ceziresinde ikâmete me'mûr sadr-ı sâbık Hâfiz İsmail Paşa dâmet me'âliyhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin sadâretten infisâlinden sonra Dersa'âdetim'de sarraf ve esnâf ve tüccâr ve sâ'ir kesâna külliyyetlü duyûnun zuhûr ile rikâb-ı

hümâyûnuma ‘arz ı hâl takdim etmiş olduklarına binâen duyûn-ı mezkûrenin ber-vech-i hesâbında rü’yet olunarak ne mikdara bâliğ olur ise mevcûd olan emvâl ve eşyâ ve mukâta’aların fûrûht birle te’dîye ve deyn olunması husûsuna irâde-i ‘aliyyem ta’alluk edip ol-bâbda şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince rü’yet-i muhâseben maddesine e’azım-ı ricâl-i devlet-i ‘aliyyemden sâbika sadrazamım kethüdâsı olan iftihâr-ı İbrahim Nasih dâme ‘uluvvuhu me’mûr kılınmış olduğuna binâen mumâ-ileyhin dahi hazinedâr ve sadâkatin ve (...) olanları celb ve cümlesi hazır oldukları halde yekâyegân rü’yet ve sûret-i nizâmına mübâderet olundukda iki bin beş yüz yetmiş kese deynin zuhûr edip Der-‘aliyyemde mevcûd eşyâ (s.82) ve mukâta’at ve sâ’ir irâdâtın fûrûht olunduğu sûrette yine bin kese akçe kadar deynin açıkda kalacağı zâhir ve duyûn-ı bâkiye-i mezbûrenin te’dîyesiyle ashâb-ı hukûkun idhâ ve izhârı yanında olan mücevherât ve nukûd ve zî-kıymet emvâl ve eşyânın cümlesin Dersa’âdetime irsâl ile bu tarafda fûrûhtuna mütevakkıf ve menût idüğü bedîhî ve bâhir olmakdan nâşi vusûl-i emr-i şerîfimden yanında mevcûd müvecherât ve nukûd ve zî-kıymet emvâl ve eşyânın cümlesinin Dersa’âdetime irsâl ve isbâliyle istifâ-yı deyne mübâderet eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i ‘âlîşânımda yanında mevcûd mücevherât ve nukûd ve zî-kıymet emvâl ve eşyânı seri’ân Der-‘aliyyeme irsâl ve tesyâr ile edâ-yı deyne ikdâm ve müsâra’at eylemen matlûb-ı kat’i-i mülûkânem idüğü ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete müsâra’at ve hilâfindan ittikâ ve mübâ’adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i B sene (1)221

S.82-H.224

Bu def’a Sakız Ceziresinde ikâmete me’mûr kılınan sadr-ı sâbık Hâfız İsmail Paşa dâmet-me’âliyehuya ve Sakız ceziresi nâ’ibine hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin tekâ’üdlük merâsimine münâfi bazı etvârın tahkik-gerde-i şehriyârânem olduğuna binâen Rodos’da ikâmetin husûsuna irâde-i ‘aliyyem ta’alluk edip ol-bâbda bundan akdemce emr-i ‘âlîşânım sudûr etmiş ise dahi bu def’a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma takdim olunan istircânâmene binâen mahall-i ikâmetinin Sakız’a tahvil olunması husûsuna müsâ’ade-i seniyyem erzâni kılınmağla vusûl-i emr-i şerîfimde olduğun mahalden hareket ve mukaddem mübâşir ta’yîn olunan

sadrazamım çukadârlarından Şatır Mehmed zîde kadruhu refâkatiyle Sakız'a varub ikâmet eylemen fermânım olmağın tahvil-i me'mûriyyetini hâvi iş bu emr-i şerîfım ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle olduğun mahalden hareket ve Sakız'a varub ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim da'âvatına iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mevlâna-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyh Sakız'a lede'l-vusûl bir münâsib mahallde ikâmet veistirâhati levâzımını istihsâle mübâşeret ile Dersa'âdetime i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş sene (1)221

S.82-H.225

Canik sancağında vâki kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve vücûh-ı memlekete hüküm ki

Hazinedaroğlu Süleyman nâm şakî Trabzon tarafında olan erbâb-ı fesâdı tahrik ve ihtilâl edeceğinden gayrı Karahisar-ı şarkî sancağı muzâfâtından olub ahâlisi kadimden berü şekâvet ile meşhûr olan Ordu Canik ağavât ve bölükbaşları merkûm Süleyman'ın Canik tarafına iş'âr eylediği nâ'ire-i fesâf esnâsında şakî-i merkûma ittibâ' etmişler ise dahi ettiklerinden nâdim ve pişmân olarak merkûm Süleyman'dan tefrik olunub şimdilik herkes yerli yerinde mukim iselerde merkûm Süleyman işte ben şöyle ettim 'âkıbet-i Canik'i Erzurum vâlisi sadr-ı esbak düstûr-ı vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziyâ Paşa iclâlehunun 'uhdesinden sarf ve tahvil ettirdim sen dahi mütesellim ve voyvodasını def' edip cevâb veresiz eğer 'asker ta'yîn eder ise Canik'den 'umûmen 'askeriyle imdâd ederim deyu nâle-i ihtilâl ve tahrik edip bu minvâl üzre Ordu Canik'i ahâli ve ağavâtını ihtilâl ve tahrik edeceği âşikâr olduğuna binaen merkûm Süleyman'ın bi-eyyi vechin kâne i'dâm ve izâlesi lâzım gelüb ol-bâbda vezir-i müşârün-ileyhe istiklâl-i tâmme verilüb etrâf ve enhâdan dahi lâzım gelenler müşârün-ileyhin ma'ıyyetine me'mûr ve ta'yîn olmuş ise de mücerred fukarâya merhameten Canik muhassıllığı müşârün-ileyhin 'uhdesinden sarf ve tahvil ve hassa silahşorlarından Ali zîde kadruhu ihâle ile irsâl olunmağla fimâ-ba'd merkûm Süleyman hilâf-ı rızâ harekete bulunmak ve yahud Ordu Canik'i tarafını bir güne ihtilâl sevdâsına düşmek lâzım gelier se vezir-i müşârün-ileyh me'mûr-ı ma'ıyyeti olan dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından olub mirahor-ı evvelim pâyesiyle Bozok sancağı mutasarrıfı

Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhu ile Kastamonu ve Boyabad muht'arı ve me'mûriyet-i sâ'irenin me'mûriyetlerini hâvi sâdır olan evâmir-i 'aliyyemin kaydları terkîn ve me'mûriyetleri fesh olunmamış olmağla muktezâ-yı me'mûriyetini icra eylemesiyçün müşârün-ileyhe bu def'a mahsûs emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmağla size dahi i'lâmen ve ifhâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi merkûm fimâ-ba'd hilâf-ı emr u rıza harekete bulunması husûsunu tenbih ve te'kîd ve Orducaniği tarafını ihtilâl sevdâsına düşer ise men' u def'e ihtimâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı mülûkânem olduğu ve iğmâz ve tesâmüh-i gûna vaz'a bir vechile (s.83) rızâ-yı hümâyûnum olmadığını siz ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat ve hilâfı vaz'ı tecvizden gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ş sene (1)221

S.83-H.226

Bir sûreti

Erzurum vâlisi müşârün-ileyh (boşluk) asılda olan emr-i 'âli hikâye olunarak i'lâm-ı hâl siyâkında iktizâsına göre.

S.83-H.227

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Adana mütesellimi Ahmed Bey dâme mecduhuya hüküm ki

Bundan akdem Aziz sancağı mutasarrıfı Küçük Alioğlu Halil Paşa'nın vefâtında oğlu Dede Bey der-bâr-ı saltanat-ı seniyyeme bi'd-defa'ât ma'rûzât takdimiyle ben ve babam Senik'e gitmeyüb herhalde tahsil-i rızâ-yı 'aliyyeye dikkat ederim deyu ta'ahhüd etmiş olduğuna binâen kavli vechile hareket etmek şartıyla livâ-i mezbûr mir-livâlık ile kendüye tevcih olunmuş olub ancak şakî-i merkûm kendi hâlinde 'ırz ve edebiyile olmayub mûris-i peder olarak mecbûl olduğu etvâr-ı reddiyesi muktezâsınca mazhar olduğu müsâ'ade ve 'inâyet-i pâdişâhânemin şükr ve kadrini bilmeyüb şekâvet ve tuğyân ve reddiyesine temâyül ve berren ve bahren câddeye keyd ve babası usûlüne tevessül etmek hasebiyle geçen sene hucâc-ı müslimîn dahi 'avdetle havf-ı mazarratıyla câddeyi terke mecbûr oldukları derkâr ve bunun emsâli hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ nice nice ef'âl-i kabîhaya ictisâr eylediği bedîhi ve bedîdâr ve şakî-i

merkûm terbiye ve ıslâh kabûl eder makûleden olmayub giderek başında birkaç kat ziyâde şekâvet ve mel'anete ibtidâr edeceği cümleye ma'lûm ve âşikâr ve bu makûle mazarr-ı 'ibad ve sâ'î-i fi'l-arz-ı bi'l-fesâd olan havenenin izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla câddenin küşâdı ve ebnâ-i sebil ve mârrîn ve 'abirînin emniyetleri esbâbının istihsâli zimmet-i himmet-i şâhâneme lâzım geldiği zâhir ve nümûdâr ve sen ki mütesllim-i mumâ-ileyhsin sen meyâne-i emsâl ve akranında yarâr ve kâr-güzâr ve sıdk ve istikâmetle şöhret-şi'âr olub senden herhalde rızâ-yı hümâyûnuma muvâfık hüsn-i hizmet ve âsâr-ı merdî ve gayret-i me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olmakdan nâşi bu def'a şakî-i merkûmun üzerine olan Aziz sancağı ve mirlivâlığı ref' olunub Tarsus mütesellimi ve Adana ve havâlisinde olan 'aşâyir ve kabâ'il halkıyla sen berü taraftan ve Yılanlı Abdurrahman Paşazâde Abdullah'ın ve Çobanoğlu ve Abdulfettahoğlu Cevad ve etrâflarında olan 'aşâ'ir ile bir cânibe bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun üzerine varılıb bâ-'avn-ı bârî izâle-i vücûd-ı mel'anet-âlûduyla bir ân akdem def'-i gâ'ilesi emrine ikdâm olunmak ve emvâl ve eşyâsı beyne'l-'asâkir iğtinâm olunub vakten mine'l-evkât su'âl olumak hususuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olmağma vusûl-i emr-i şerîfimde mumâ-ileyhim Abdullah'ın ve Tarsus mütesellimi ve Fettahoğlu ve Çobanoğlu ve sa'ire etrâfda olan 'aşâyir işe muhâbere ve ittifâk ve ittihâd ederek ve şakî-i merkûmun ancak ser-maktû'ı matlûb olunub emval ve eşyâsı kimesneden su'âl olunmayacağını herkese i'lân ve işâ'at eyleyerek berü taraftan sen ve bir cânibden dahi mumâ-ileyhim şakî-i merkûmun üzerine varub ne vechile ve ne tarikle olur ise bir ân akdem ve bir sa'at mukaddem ele getirüb i'dâm ve izâlesiyle havâli-i merkûmeden def'-i gâ'ilesi emrine ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-keâm eylemek fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi mahsusan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i 'alışânımda me'mûriyet-i mumâ-ileyhim ve sâ'ir etrâfda olan 'aşâyir ile muhâbere ve ittifâk ederek berü taraftan sen ve öte cânibden zikr olunan me'mûrlar def'aten şakî-i merkûmun üzerine varub ne vechile ve ne tarikle olur ise olsun bir sa'at ve mukaddem ahz u izâlesiyle ve etraftan külliye def'-i gâ'ilesiyle tarîkinin küşâdına ve ol-vechile hem devlet-i 'aliyyeme ve hem hucâc-ı müslimîn ve sâ'ir mârrîn ve 'âbirîne dâmen-i dermiyân gayret ve bezl-i ma-hasal-ı vüs' ve kudret eylemek ehass-ı mutâlib-i dâverânem idüğü ve bu bâbda vâki' olan hizmet ve sadâkatın bir vechile zâyî' olmayub mazhat-ı mükâfât olacağın bi-iştibâh olduğu ve şakî-i

merkûmun emvâl ve eşyâsından hiçbir vaktde su'âl olunmayacağı ve Yılanlı Abdullah Bey ve Tasrus mütesellimi ve sâ'ir mumâ-ileyhimin me'mûriyetlerini hâvi bu def'a başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılındığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve dirâyet levâzımını ibrâz ve izhâra ve sıdk-ı miknete ve bezl-i mâ-hasal-ı vüs' ve makderet ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş sene (1)221

S.84-H.228

Bir sûreti

Tarsus mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.84-H.229

Bir sûreti

Yılanlı Andurrahman Paşazâde Abdullah Bey zîde mecduhuya (boşluk) asılda olduğu vechile Adana mütesellimi mir ve sâ'ir mumâ-ileyhim ile bi'l-ittifâk etrâfda olan 'aşâyir ve kabâ'il ile öte cânibden dahi kendüsü şakî-i merkûmun üzerine varub bir an akdem i'dâm ve izâlesine ikdâm eylemesiyçün asla tatbîkan iktizâsına göre.

S.84-H.230

Bir sûreti

Fettahoğlu (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.84-H.231

Bir sûreti

Çobanoğlu (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) ber-siyâk-ı sâbık

S.84-H.232

Bir sûreti

Adana ve havâlisinde vâki' 'aşâyir ve kabâ'il beyleri zîde kadruhuma (boşluk) Adana mütesellimi mir-i mumâ-ileyhin re'y ve irâdesine mütâba'at ederek şakî-i

merkûmun bir gün akdem i`dâm ve izâlesine ikdâm eylemeleriyçün (boşluk) iktizâsına göre

Battalı Ş sene (12)21 mühimme torbasında mahfûzdur

S.84-H.233

Hâlâ Bosna vâlisi vezirim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehuya hüküm ki

Mir-i mirândan Yakovalı Kurd Paşa katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl ve ikâ`-ı fitne ve fesâd ile me`lûf olduğu ve hatta Yakova `ulemâsından bir nefer şahs dahi bi-gayr-ı hakkın katl eylediği ve paşa-yı merkûm Yakovadan ihrâc olunmuş ise dahi kazâ-i mezkûr ahâlileri şerr u mazarratlarından hâli olmadıkları ve geçen sene Rumeli vâlisi ve ser-`askeri düstûr-ı vezirim İbrahim Paşa iclâlehunun umûr-ı me`mûresine sekte vermiş olduğundna bu sene-i mübâreke de dahi müşârün-ileyhin İskenderiye`den hareketi esnâsında firâr edip sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin tarafına `azimet ve el-vevm dâ`irende ikâmet ve karar eylediği bu def`a vâli-i müşârün-ileyh tarafından derbâr-ı şevket-karârıma inhâ ve paşâ-yı merkûmun bu vechile hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i şeri`at-i garrâ vâki` olan harekât-ı reddiye ve fesâdât-ı gayr-ı marziyesine binâen sâ`ire `ibreten tertîb-i cezâsı husûsu iltimâs ve istid`a olunmağla vusûl-i emr-i şerîfimde paşa-yı merkûma kat`an ser-rişte ve aman ve zaman vermeyüb derhâl cezâsını tertîb ve ser-maktû`unu Dersa`adetim`e irsâl ve isrâ eylemen fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyyen ve memhûren iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi paşa-yı merkûmun zuhûr eden nice mazarrlarına binâen bilâ aman tertib-i cezâsıyla Rumeli vâlisi müşârün-ileyhin vikâyeten nüfûzu matlûb-ı kat`i-i daverânem idüğü ve bunu himâye ve şefâ`at bir vechile câ`iz olmadığı ma`lûm-ı dirâyet-melzûmun oldukda iş bu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu gibi dakika-i vâhide imrâr-ı vakti tecviz ve kendisine ser-rişte vermeyerek der-`akab cezâsını tertîb ve ser-maktû`unu Dersa`âdetime irsâl ve tesrîbe emr u irâde-i şâhâneme ikdâm ve müsâra`at ve hilâfindan gâyetü`l-gâye tehâşi ve mübâ`adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)221

Bâ-fermân-ı `âli iş bu ferâgat olunub vech-i âhar ile evâmir-i şerîfe yazıldı fî 18

L sene (1)221

S.84-H.234**Terkin**

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı evvelim pâyesiyle ma'âdin-i hümâyûnum emini olan Mir Abdi dâme mecduhuya hüküm ki

Keban ma'deninde ustabaşı olan Celeb oğlu Bor nâm zımmî umûr-ı lâzimesini sadâkat ve istikâmet üzre idâre ve rü'yet ve mugâyir-i resm-i sadâkata vaz' u harekete mübâ'adet eylemek lâzime-i zimmet-i 'ubûdiyeti iken bu esnâda umûr-ı ma'iyetinin ihtilâlini mü'edda nice nice harekât-ı nâ-marziyeye ictisâr ve eşkıyâ gürûhundan olanları tahrik birle levâzımât ma'iyetinin ta'tiline ve tavatuk ma'dencilerin tekdir ve tazvîk ve teşettüt ve perişân hallerini müstelzim etvâr-ı habâset-kârârına ibtidâr eylediğinden bu keyfiyet i'mâl olunan sim ve nühâs müceb-i sekte olduğu bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-i sâmi'a-i şehriyârânem olub zimmi-i mesfûr sâmiye-i devlet-i 'aliyyemde kesb-i temettü' ve imtiyâz etmiş makûleden olduğuna binâen me'mûr olduğu hidemâtda ibrâz-ı sadâkat ve tavakut-ı ma'dencyâtı herhalde himâye ederek hafr ı mağaza ve i'mâl-i furun husûslarında ve ma'âdin-i hümâyûnuma müteferri' olan kâffe-i mevâdd-ı lâzimedede izhâr-ı (s.85) sa'y u gayret eylemen lâzime-i zimmeti iken zimmi-i mesfûrun bu vechile ma'den-i hümâyûnum ta'tilini müceb harekât ve habâset-kârâneye ictisârı icrâ-yı mücâzâtıyla emsâlinin terhîbini icâb etmekle sen ki ma'den emini mir-i mumâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde mesfûru ahz ve cezâsını tertîb birle mesfûrun ma'dene hizmet-i sahihası olan meblağ ifrâz olunduktan sonra kusur kalan nukûd ve eşyâ ve cevher ve furun ve evâni furun ve (...) mal ve emvâli olunur her ne ise cümlesini ma'rifetin ve bu def'a Dersa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle cânib-i miriçün zabt ve tahrir ve defter-i sıhhat-eserini seri'ân Dersa'âdetime irsâl ve tesyire ikdâm ve müsâra'at eylemen memhûren ve mahfiyyen ve metrûren iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi zımmî-i mesfûrun cezâsını tertîb ve icrâ birle ma'dene olan zimmet-i sahihası ifrâz olunduktan sonra ma'ada kusûr kalan nukûd ve eşyâ ve cevher ve findık ve evâni-i furun ve (...) mal itlâf olunur her ne var ise kimesne yanında mektûm ve mestûr kalmayarak cümlesini ma'rifetin ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifeyile zâhire ihrâc ve cânib-i miriçün zabt ve tahrir ve defterini Dersa'âdetime irsal ve takdime ihtimâm ve dikkat eylemen matlûb-ı kat'i-i dâverânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-

vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i şâhânem ve dikkat ve hilâf-ı fermân vaz’ı tecvîzden ittikâ ve mübâ’adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)221

S.85-H.235

Ümerâ-i deryâdan Rodos sancağı mutasarrıfı Mürâbitzâde Hasan Bey dâme ‘izzuhuya hüküm ki

Küçük Alioğlunun oğlu Dede Bey demekle ma’rûf habâset-pîşe tarîk-i câddeyi kat’ ve hucâc-ı müslimînve sâ’ir mârrîn ve ‘âbirînin emvâl ve eşyâlarını yağma ve gâret misüllü fezâhate cesaret eylediğinden ma’adâ Yaş iskelesinde çend kıt’a sefineler tedârük ve âmed-i şüd eden sefinelerine ta’arruz eylediğinden havâli-i merkûmede dahi emniyyet münselib olduğu bi’l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub sakî-i merkûmun i’dâm ve izâlesiyle havâli-i mezkûrenin tathiri husûsuna berren Adana mütesellimi ve sâ’ir iktizâ edenler bâ-evâmir-i ‘aliyye me’mûr ta’yîn kılınmışlar ise de şakî-i mezkûrun bahren tedârük eylediği sefineleri hâzır bâ-‘avn-ı bârî ahz u girift iğrâk ve ihrâk birle şerr u mazarratından sefâyin tüccârın te’mîni zimmet-i himmet-i mülûkâneme lâzım geldiği bedîdâr ve sen ki mir-i mumâ-ileyhsin öteden berü devlet-i ‘aliyyemin sadâkat-kâr ve hamiyet-şi’âr hademesinden olub o makûle hidemâtın te’dîyesine sâhib-i dikkat ve tarafdâr olduğun bedîhi ve âşikâr olmakdan nâşi Rodos ceziresinin sâliyâneli sefineleri derhâl techiz ve Yaş pişgâhına ba’s u tesrîb birle şakî-i merkûmun Yaş pişgâhında geşt ü güzâr üzre olan sefineleri üzerlerine varub ahz u girift ve iğrâk ve ihrâk eylemelerini göndereceğin sefineler kapudânlarına tenbih ve te’kîde mübâderet ve şakî-i merkûmun korsanlığa gezen sefinelerinden ahz eyledikleri sefine derûnunda olan emvâl ve eşyâyı ahz u girift edenlerin olub bir vaktde su’âl ve cevâb olunmayacağı lâzım gelenlere i’lân ve işâ’ât ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma dâmen-i dermiyân gayret eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta’cil (boşluk) ile ısdâr olunmuşdur imdi iş bu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu gibi derhâl Rodos ceziresinin sâliyâneli sefinelerini techiz ve tertîb ve Yaş pişgâhına tesrîb ve şakî-i merkûmun Yaş pişgâhında geşt ü güzâr üzre olan sefineleri üzerlerine varub ahz u girift ve ihrâk ve iğrâk eylemeleri göndereceği sefâyin kapudânlarına tenbih ve te’kîde ve şakî-i merkûmun sefinelerinden ahz ve iğtinâm eyledikleri sefineler derûnunda olan emvâl ve eşyâ ahz u girift edenlerin olub hiçbir vaktde su’âl

ve cevâb olunmayacağı lâzım gelenlere i'lân ve tefhîme mübâderet eylemen matlûb-ı kat'î-i dâverânem idüpğ ve bu emr-i ehemmdede te'hhür ve tevakkuf bir vechile câ'iz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan rızâ-cûyı ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra bezl-i makderet ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i N sene (1)221

Müşârün-ileyh me'mûren devâm-ı 'ömr-i devlete muvâzebet üzre olduğunu nâtik vârid olan i'lâm ve tezkireye bâ-'ilm-i şerh verildi fi 14 L sene (12)21

S.85-H.236

Sâbıka deryâ kapudânı olub bu def'a vezâreti ref'iyle mütekâ'iden Bursa'da ikâmete ve me'mûr kılınan el-hâcc Mehmed Paşa dâmet me'âliyehua ve Bursa mollasına ve paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyete isâle mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki Paşa-yı mumâ-ileyhsin deryâ kapudânlığından 'azl ve Hotin muhâfızlığı 'uhdene ihâle kılınmış olub ancak ihtiyâr ve 'alil olman takribiyle emr-i muhâfazayı ve umûr-ı vezâreti idâreye 'adîmü'l-iktidâr olduğun zâhir ve bedîhi olmak hasebiyle vezâretin ref' ve Bursa'da ikâmetin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olmağla ta'yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle Dersa'âdetimden hareket ve Bursa'ya varub ikâmetde ve devâm-ı ömr-i devletim dâ'vâsına iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre Bursa'ya isal ve vusûlünü tahrirât ve i'lâm ahzınla 'avâne kıyâm ve sa'y-ı bî-hemâl eylesin ve sen ki mevlâna-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyh ol-tarafâ lede'l-vusûl bir münâsib mahalle ikâmet birle vusûlünü i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i N sene (1)221

Battalı Ca sene (12)21 mühimme torbasında mukayyedir

S.86-H.237

Bozcaada nâ'ibine ve voyvodasına ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki

(...) Kâ'im-makâmı sâbık Çeribaşızâde Osman'ın Mora kâ'im-makâmlığında hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ ahâli-i memleket ve 'aceze-i ra'yyete vâki' olan mezâlim ve ta'addiyâtına binâen bundan akdemce sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Bozcaada'ya nefy u iclâ olunmuş ise dahi merkûm ve li-ecli'l-izâle habâset-kârlardan olduğu beyânıyla pey-der-pey Der-sa'âdetime 'arz ve mahzarlar takdim olunmakda olduğundan merkûmun hakkında şer'an ne-vechile te'dîbi iktizâ eylediği taraf-ı Şeyhü'l-islâmdan istiftâ olundukda mezkûrun şer'an izalesi lâzım geldiğini mübeyyin fetevâ-yı şerîfe verilmekle siz ki mevlânâ ve voyvoda ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz câbib-i şer'den verilen fetevâ-yı şerîfe mücebince Osman'ın cezâsını tertib ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâl ve tesrîb eylemeniz fermânım olmağın mahfiyyen ve mestûren iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmun tarafına ser-rişte verilmeyerek der-'akab cezâsını icrâ ve ser-maktû'unu Der-'aliyyeme irsâl ve isrâya müsâra'at eylemeniz matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i merşûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i şâhâneme bi'l-ittifâk ikdâm ve dikkat ve su-i niyyet vukû'uyla merkûm firâr etmek lâzım gelir ise sonra sizin hakkınızdan geleceğine şüphe olmamağla âna göre 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)221

S.86-H.238

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılarında mirahor-ı evvelim pâyesiyle ma'âdin-i hümâyûnum emini (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Keban ma'deni ustabaşısı su-i sun'ına binâen cezâsı tertîb olunan Celeboğulu Yorgi'nin kâffe-i emvâl ve eşyâ ve 'akâret ve emlâk ve arâzi ve zehâ'iri ma'rifet ve sen ki ma'den emini kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin senin ma'rifetin ve mübâşiri hâcegân-ı divân-ı hümâyûnumdan Mehmed Avni zîde mecduhu ma'rifetiyle ba'de't-tahrir sûk-ı sultânide fûrûht ve cânib-i mirîden zabt olunmak bâbında bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ma'rifet-i şer' ve ma'rifetin ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle maktûl-i mesfûrun kâffe-i emvâl ve eşyâ ve 'akâret ve arâzi ve emlâk ve zehâ'iri ba'de't-tahrîr sûk-ı sultânide fûrûht ve nukûd ve mevcûdesi ve bâ-temessük ve

bilâ temessük zimem-i nâssda olan mümkinü'l-husûl olacağı ma'an cümlesi bir yük üç yüz doksan bin sekiz yüz bir buçuk guruşa bâliğ olup hizmet-i mübâşiriyesi ba'de'l-ihrâc bir yük otuz dört bin sekiz yüz bir buçuk guruş bâki kaldığı ve maktûl-i mersûmun ma'âdin-i hümâyûnum hazinesi sermâyesi olarak bir yük yetmiş üç bin yüz yetmiş altı guruş duyûnu zuhûr etmekle ber-vech-i muharrer sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ba'de'l-mikdâr muhallefât bahâsı duyûn-ı mezkûresinden hisse ve tenzil olundukda kusûr maktûl-i mersûmun otuz sekiz bin üç yüz yetmiş dört buçuk guruşu ma'âdin-i hümâyûnum hazinesine deyn ve bâki kaldığını Keban ma'deni kazâsı nâ'ibinin der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme vârid olan i'lâm ve bir kıt'a mumzâ ve mahtûm müfredât defterinde derc ve inbâ olunmuş ve husûs-ı mezbûre darbhâne-i 'amirem emini Ebubekir dâme mecduhuya havâle olundukda maktûl-i mersûmun muhallefât ve zimemâtın cânib-i mirîden zabtıyçün verilen emrin kaydı terkîn olunub ba'de ezin fûrûht olunan dekâkin ve 'akârâtına merbûtiyet el-hâsılı veresesi tarafından ve âhrdan tasaddî ederse (...) ahz-ı makbûz olan zimemâtı ma'den-i mezkûr hazinesine olan deyni içün tahsil ve eylesmesini nâzır-ı mumâ-ileyh i'lâm ve ber-vech-i muharrer divân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'il baş defterdârun olan Osman dâme 'uluvvuhu i'lâm etmekle i'lâmı mücebince 'amel olunmak fermanım olmağın imdi ber-vech-i muharrer mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimin kaydı ref'le ve terkîn olduğu ma'lûmun oldukda maktûl-i mersûmun fûrûht olunan dekâkin ve 'akârına merbûtiyet (...) ve bir kişi tarafından kat'an dahl u ta'arruz olmayarak ber-müceb-i defter ve makbûz olan zimemâtı ma'den-i mezkûr hazinesine olan deyni için tahsiliyle ve ihtimam ve dikkat ve hilâf-ı vaz'ı tecvizden tevakki ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L sene (1)221

S.86-H.239

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı evvelim pâyesiyle ma'âdin-i hümâyûnum emini Mir Abdi dâme mecduhuya hüküm ki

Keban ma'deni ustabaşı olup su-i sun'ına binâen bâ-fermân-ı 'âli cezâsı tertib olunan Celeboğlu Yorgi'nin kâffe-i emvâl ve eşyâ ve 'akârât ve arâzi ve emlâk ve zehâyiri ma'rifet-i şer' ve sen ki ma'den emini Kapucubaşı-i mumâ-ileyh ma'rifetin ve mübâşiri hâcegân-ı divân-ı hümâyûnumdan Mehmed Anvi zîde mecduhu ma'rifetiyle ba'de't-tahrir sük-ı sultânide fûrûht ve cânib-i mirîden zabt olunmak bâbında bundan

akdem sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince ma'rifet-i şer' ve ma'rifetin ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle maktûl-i mesfûrun kâffe-i emvâl ve eşyâ ve 'akâret ve arâzi ve emlâk ve zehâ'iri ba'de't-tahrîr sûk-ı sultânide fûrûht ve nukûd ve mevcûdesi ve bâ-temessük ve bilâ temessük zimem-i nâssda olan mümkinü'l-husûl olacağı ile ma'an cümlesi bir yük otuz dört bin sekiz yüz bir buçuk guruşa bâliğ olub hizmet-i mübâşiriyesi ba'de'l-ihrac bir yük otuz dört bin sekiz yüz bir buçuk guruş bâki kaldığı ve maktûl-i mersûmun ma'âdin-i hümâyûnum hazinesi sermâyesi olarak bir yük yetmiş üç bin yüz altmış guruş duyûnu zuhûr etmekle ber-vech-i muharrer sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince mezkûr ba'de'l-mikdâr muhallefât bahâsı duyûn-ı mezkûresinden hisse ve tenzil olundukda kusûr maktûl-i mersûmun otuz sekiz bin üç yüz yetmiş dört buçuk guruşu ma'âdin-i hümâyûnum hazinesine bâki kaldığını Keban ma'deni kazâsı nâ'ibinin bu def'a der-bâr-ı şevket-karârıma vârid olan i'lâm ve bir kıt'a mumzâ ve mahtûm müfredât defterinde derc ve ibnâ olunmuş ve husûs-ı mezbûr darbhâne-i 'amirem emini Ebubekir dâme mecduhuya havâle olundukda maktûl-i mersûm müddet-i medîdeden berü ma'den-i mezkûrda ustabaşı olmak mülâbesesiyle diyâr-ı âharda dahi zimemât ve emvâl ve eşyâsı olduğu mülâhaza olmamağla mâl-i miri sermâyesi kendisinden vikâyesine sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin ma'rifetinle taharri ve teccsüd olunaraj fimâ-ba'd ol-makûle mektûm ve hafî zimemât ve eşyâ zuhûruna der-'akab ol-dahi deyn-i bâkisi içüb zabt olunması nâzır-ı mumâ-ileyh i'lâm ve ber-vech-i muharrer divân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'il baş defterdârım olan Osman dâme 'uluvvuhu i'lâm etmekle i'lâmı mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer maktûl-i mersûmun müddet-i medîdeden berü ma'denği mezkûrda ustabaşı olmak mülâbesesiyle diyâr-ı âharda dahi zimemâtı ve emlâk ve eşyâsı olduğu mülâhaza ve fimâ-ba'd (s.87) ol-makûle mal sermâyeyi kendü yedinden vikâyeni matlûb-ı hidivânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı fermân ve münafi-i emr u rızâ hâl ve hareket vukû'undan begâyet-i ittikâ-i tâmm eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene 1221

Bu husûsa dâ'ir mu'ahharân emr-i 'ali yazılıb şikâyet defterine kayd olunmuşdur fî Evâ'il-i Za sene (1)226

S.87-H.240

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı evvelim pâyesiyle ma'âdin-i hümâyûnum emini Mir Abdi dâme mecduhuya hüküm ki

Keban ma'deni ustabaşısı olup su-i sun'ına binâen bâ-fermân-ı 'âli cezâsı tertîb olunan Celeboğlu Yorgi'nin kâffe-i emvâl ve eşyâ ve 'akârât ve arâzi ve emlâk ve zehâyiri ma'rifet-i şer' ve sen ki ma'den emini Kapucubaşı-i mumâ-ileyh ma'rifetin ve mübâşir-i divân-ı hümâyûnumdan Mehmed Avni zîde mecduhu ma'rifetiyle ba'de't-tahrir sûk-ı sultânide fûrûht ve cânib-i mirîden zabt olunmak bâbında bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince maktûl-i mesfûrun kâffe-i emvâl ve eşyâ ve 'akâret ve arâzi ve emlâk ve zehâ'iri ma'rifet-i şerz ve ma'rifetin ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle tahrîr ve zabt olunmuş olduğundan bahisle maktûl-i mesfûrun sulbi oğlu Toma nâm sagîr ile zevcesi (boşluk) nâm nasraniyenin ber-müceb-i defter kendü eşyâlarıyla çend aded odayı müstemill bir bâb tahliye hâne ile maktûl-i mersûmun Kallar kurbunda bir bâb hâne ile derûn-ı ma'dende nehr-i murâd kurbunda bir kıt'a tarlası rahmeten lillahi mesfûrâna terk ve i'tâ olduğunu Keban kazâsı nâ'ibinin bu def'a der-bâr-ı şevket-karârma vârid olan i'lâm ve bir kıt'a mahzar ve mahtûm müfredât defterinde derc ve isbât olunmuş ve husûs-ı mezbûr darbhâne-i 'amire emini Ebubekir dâme mecduhuya lede'l-havâle maktûl-i mersûmun muhalledâtından mezkûrû'l-mikdârû'l-ecnâs bazı ufak efek eşya ve hırdavât-ı menzil makûlesi ve hâne-i mezkûrun vereselerine merhameten i'tâsı husûsu menût-ı re'y-i idüğünü nâzır-ı mumâ-ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer defter-i mezkûrda mezkûrû'l-mikdâr ve'l-ecnâs ufak tefek ve eşya ve hırdavât-ı menzil makûlesi ve hâne-i mezkûrenin vereselerine merhameten i'tâ olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene 1221

S.87-H.241

Cidde vâlisi esbak merfû'ü'l-vezâre el-hâcc Mehmed Paşa dâmet me'âliheyuye hüküm ki

Sen ki Paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdem hilâf-ı emr u rızâ harekete binâen vezâretin ref'îyle hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım şeref-efzâ-yı sudûr etmişdi el-hâletü hazihi Şam vâlisi ve mirü'l-hâcc düstûr-ı vezirim Azimzâde el-hâc Abdullah Paşa iclâlehu tarafından der-bâr-ı merhamet-medâr-ı mülûkâneme vârid olan tahrirâtta sen ol-hengâmda vezir-i müşârün-ileyh tarafına vürûd ve te'dîye-i me'yûsiyette münzevi ve gûşe-i nedâmete müte'allik ve her bir cerâyim-i gûşene ki müte'essik olduğundan ma'ada müşârün-ileyh ve Halil Hurşid Beyin beyânıyla cerâyim-i güzeştenin 'afvına müsâ'ade-i 'aliyyem erzâni kılınması husûsu tahrir ve iltimâs olunmuş olmağla müşârün-ileyhin iltimâsı ve istid'âsına mebnî olduğun mahalde mütekâ'iden ikâmet etmek üzere cerâyim-i güzeşten 'afv u itlâkın fermânım olmağın imdi mücerred-i müşârün-ileyhin tahrir ve istid'âsına binâen sahîfe-i cerâyim-güzeştene ki kalem-i 'afv ve safh-ı mülûkânem keşide kılındığı ma'lûmun oldukda olduğun mahallde mütekâ'iden ikâmet birle devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim da'âvatına muvâzebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene 1221

S.86-H.242

Mahrûse-i Adana'da sâkin Bölükbaşı esbâk Çelebi Mustafa dâme mecduhuya hüküm ki

Sen ki mumâ-ileyhsin ol-tarafda ikâmetinin müceb olduğundan gayrı murâd-ı ma'aş olarak mutasarrıf olduğun bir piyâde za'âetin iltizâmı husûsunda dahi (...) olduğu beyânıyla mahrûse-i mezkûreden hareket ve Asitâne-i 'aliyyem civârında vâki Kadı karyesine nakl eylemen bâbında emr-i şerîfim sudûrurnu bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağasu olan Hüseyin Ağa dâme 'uluvvuhu bâ-takrir istid'a etmekle vech-i meşrûh üzere oldukda kurâ-i râbita-i karâr ede karye-i merkûmeye nakl ve nühfet eylemen fermânım olmağın imdi senin karye-i merkûmeye nakl ve ikâmetine izn ve ruhsat-ı iâhânem erzâni kılındığı ma'lûmun oldukda ol-tarafdan hareket ve karye-i merkûmeye gelüb ânda ikâmet ve devâm-ı örm-i devler ve kıvâm-ı ferr u şevketim dâ'iiyesine iştigâl ve muvâzebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Za sene 1221

Tekrar Der- 'aliyyeme yazılmışdır fî Evâhir-i M sene (12)22

S.88-H.243

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Gülzâde Ahmed zîde mecduhuya hüküm ki

Bundan akdem Aziz sancağı mutasarrıfı Küçük Ali oğlu Halil Paşa'nın vefâtından oğlu Dede Bey der-bâr-ı saltanat-ı seniyyeme bi'd-defa'ât ma'rûzât takdimiyle ben babam mesleğine gitmeyüb herhalde tahsil-i rızâ-yı 'aliyyeye dikkat ederim deyu ta'hhüd etmiş olduğuna binâen ta'ahhüdü vechile hareket etmek şartıyla livâ-i mezbûr mir-livâlık ile kendüye tevcih olunmuş olub ancak şakî-i merkûm kendü hâlinde 'ırz ve edebiyle olmayub mûris-i peder olarak mecbûl olduğu etvâr-ı reddiyesi muktezâsınca mazhar olduğu müsâ'ade ve 'inâyet-i pâdişâhânemin şükr ve kadrini bilmeyüb şekâvet ve tuğyân ve icrâsına tahsil ve berren ve bahren câddeyi gezüb babası usûlüne tevessül etmek hasebiyle geçen sene huccâc-ı müslimîn dahi 'avdette havf-ı mazarratıyla câddeyi terke mecbûr oldukları derkâr ve bunun emsâli hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ nice nice ef'âl-i kabihaya ictisâr eyledikleri bedîhi ve bedîdâr ve şakî-i merkûm terbiye ve ıslâh kabûl eder makûleden olmayub giderek babasından birkaç kat ziyâde şekâvet ve mel'anete ibtidâr edeceği cümleye ma'lûm ve âşikâr ve bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i fi'l-arz ve bi'l-fesâd olan havenenin izâle-i vücûd-ı habâset âlûduyla caddenin ekseri ve ebnâ-i sebil ve 'âbirîn ve mârrîn emniyetleri esbâbının istihsâli zimmet-i himmet-i şâhâneme lâzım geldiği zâhire ve nümûdâr olmakdan nâşi şakî-i merkûmun kahr u tedmîrine dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Adana mütesellimi olub bu def'a Aziz sancağı kendüye tevcih olunan Ahmed Bey dâme mecduhu me'mûr ve ta'yîn kılınub ma'iyetine iktizâ edenlerin me'mûr kılınmaları lâzım geldiğine mebni sen ki mumâ-ileyhsin beş yüz nefer 'asker ile mir-i mumâ-ileyhin ma'iyetine me'mûrların husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i şerîfimde süvâri ve piyâde beş yüz nefer 'asker istihsâliyle bi'n-nefs hareket ve mir-i mumâ-ileyhin ma'iyetine varub re'y ve u idâresine mütâba'at ederek şakî-i mezkûr bir gün evvel i'dâm ve izâlesine sarf-ı vüs' ve kudret eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i 'âlişânımda derhâl ol-mildar süvâri ve piyâde ile hareket ve mir-i mumâ-ileyhin ma'iyetine varub emr u re'yîne mütâba'at ederek şakî-i merkûmun bir saat mukaddem ahz u izâlesiyle ol-tarafdan külli 'askerin

te'kidi emrine dâmen-i dermiyân gayret ve matlûb-ı mülûkânem idüğü ve şakî-i merkûmun emvâl ve eşyâsından hiçbir vaktde su'âl ve cevâb olamayacağı ve bu bâbda iğmâz ve rehâvet misüllü rızâ-yı 'aliyyem olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Za sene (1)221

S.88-H.244

Bir sûreti

Adana havâlisinde ka'in 'aşâyir beylerinden Kirmenzâde Abdullah zîde mecduhuya süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.88-H.245

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Fesklizâde Halil Bey zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer ile me'mûriyetiçün.

S.88-H.246

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Melemencizâde Halil Bey zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.88-H.247

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Farsandizâde İshak zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.88-H.248

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Serkaftızâde Ömer Bey zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.88-H.249

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Ferhanzâde Yusuf zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.88-H.250**Bir sûreti**

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Kerimzâde Musa Bey zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.88-H.251**Bir sûreti**

Tarsus nâ'ibine ve Tarsus mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya ve vücûh ve bi'l-cümle iş erlerine (boşluk) Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı mir-i mumâ-ileyhin ma'iyetine tecemmü' edecek 'asâkirin iktizâ eden zahîrenin i'tâsı husûsuna i'ânet eylemesiyçün iktizâsına göre.

S.89-H.252

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlılarından Adana mütesellimi olub bu def'a Aziz sancağı kendüye tevcih olunan Mir Ahmed dâme mecduhuya hüküm ki

Sen ki mir-i mumâ-ileyhsin bundan akdem şeref-rîz-i sudûr olan emr-i 'alişânımda tafsil ve beyân olduğu üzre Aziz sancağı mutasarrıfı Küçük Alioğlu Halil Paşanın bundan akdem vefâtından oğlu Dede Bey derbâr-ı saltanat-ı seniyyeme bi'd-defa'ât ma'rûzât takdimiyle ben babam mesleğine gitmeyüb herhalde tahsil-i rızâ-yı 'aliyyeye dikkat ederim deyu ta'hhüd etmiş olduğuna binâen ta'ahhüdü vechile hareket etmek şartıyla livâ-i mezbûr mir-livâlık ile kendüye tevcih olunmuş olub ancak şakî-i merkûm kendü hâlinde olmayub hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve münâfi-i rızâ harekât-ı nâ-bercâya ictisâr eylediğine ibtinâhen şakî-i merkûmun i'dâm ve izâlesiyle havâli-i merkûmeden def'-i gâ'ilesi husûsuna ikdâm ve müsâra'at eylemen tavsiye ve iş'âr kılınmışidi el-hâletü hazihi tarafından der-bâr-ı 'atûfet-karârıma vârid olan tahrirâtta şakî-i merkûmun mutazammın olduğu Payas hısn-ı hasîn bir mahall olub ve mirlivâlık ile Aziz sancağı dahi 'uhdesinde olmak mülâbesesiyle 'aşâyir ve kabâ'il kendüye (...) olduğundan şakî-i merkûmun umûruna fütûr gelmeyeceği beyânıyla livâ-i mezbûr ile

has ağalığı ‘uhdene ihâlesi ve Adana havâlisinde kâ’in ‘aşâyir beylerinden Kelzâde Ahmed ve Kirmenzâde Abdurrahman ve Fesklizâde Halil Bey ve Melemencizâde Halil Bey ve Fersanzâde İshak ve Ferhanzâde Yusuf ve Serkaftızâde Ömer Bey ve Kerimzâde Musa Bey zîde mecduhum süvâri ve piyâde beş yüz nefer ‘asâkir ile ma’iyyetine me’mûr ve ta’yîn kılınmaları ve maslahat-ı merkûmenin itmâmına kadar ma’iyyetine tecemmü’ ederek süvâri ve piyâde ‘asâkire iktizâ eden şa’ir ve dakîk misüllü zehâ’ir ve Tarsus kazâsından tedârük ve tarafına irsal olunması husûsları derc ve istid’â olunmuş sen mâye-i emsâl ve iktirân-güzidâr ve kâr-güzâr ve sıdk ve istikâmetle şöhret-şi’âr olub senden herhalde rızâ-yı hümâyûnuma muvâvık hüsn-i hidmet ve âsâr-ı merdî ve gayret ve me’mûl ve muntazar-ı şâhânem olduğuna binâen bu def’a avâtıf-ı ‘aliyye-i mülûkânemden Aziz sancağı sana tevcih ve hâs ağalığı dahi ‘uhdene ihâle ve tefvîz ve mumâ-ileyhim dahî mezkûrû’l-mikdâr süvâri ve piyâde ‘asker ile ma’iyyetine me’mûr ve ta’yîn kılınub ol-bâbda ve me’mûriyetlerini hâvi bu def’a mir-i mumâ-ileyhime hitâben başka ve maslahat-ı mezkûrenin itmâmına kadar ma’iyyetine tecemmü’ edecek süvâri ve piyâde ‘askere iktizâ eden zahîrenin i’tâsı husûsuna Tarsus tarafından i’tâ olunmasıyçün Tarsus nâ’ibine ve Tarsus mütesellimine ve vücûh ve bi’l-cümle iş erlerine hitâben başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılınmış olmağla zâtında merkûz olan gayret ve sadâkat lâzimesince vusûl-i emr-i şerîfimde ‘asâkir-i merkûme beyleri mumâ-ileyhimi ma’iyyetine celb ve cem’e ve şakî-i merkûmun ancak ser-maktû’u matlûb olun emvâl ve eşyâsı vakten mine’l-evkât kimesneden su’âl olunmayacağı herkese i’lâm ve işâ’at ederek şakî-i merkûmun üzerine varub ne-vechile ve ne-tarikle olur ise olsun ‘ala eyyi hâlin ele götürüb i’dâm ve izâlesiyle havâli-i merkûmeden def’ gâ’ilesi husûsuna ikdâm ve müsâra’at eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ikdâmen ve te’kîden ve isti’câlen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi tahrir ve iş’ârın üzre zikr olunan Aziz sancağı ve has ağalığı ‘uhdene ihâle olmuş olmağla göreyim seni ne-vechile ve ne tarikle olur ise olsun bi-eyyi vechin kâne şakî-i merkûmun i’dâm ve izâlesiyle ol-tarafdan külliyyen def’ gâ’ilesi ve tarîkin küşâdı emrine bezl-i mechûd ve say’-ı nâ-ma’dûd eylemen hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve şakî-i merkûmun emvâl ve eşyâsından hiçbir vaktde su’âl ve cevâb olunmayacağı ve bu bâbda ednâ mertebe tehâvün ve betâ’et misüllü vaz’a bir vechile rızâ-yı ‘aliyyem olduğü ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareket

ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan gayret ve dirâyet levâzımını ibrâz ve izhâra mezîd-i i'tinâ ve dikkat ve hilâfî vaz'ı tecvizden tevakki ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Za sene (1)221

S.89-H.253

Sâbıka Eğriboz sancağı mutasarrıfı olup bu def'a vezâreti ref'iyle Gelibolu'da ikâmetine me'mûr kılınan Seyyid Yusuf Paşa dâmet me'âliyehuya ve Gelibolu nâ'ibine ve paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyete isâle Der-'aliyyemden mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin mükemmel kapun halkıyla İsmail'e varub İsmail muhâfızı ve sâ'ir me'mûrlar ile bi'l-ittifâk ve İsmail ve enhâsının keyd ü mazarrat-ı düşmenden hıfz u hırâsetine ikdâm ve müsâra'at eylemek üzre me'mûr kılınmışken ol-vaktden berü savb-ı me'mûriyete 'azimetde batîyâne hareketle ve cebîn taraflarında ayak sürmekte olduğun bi'l-ihbâr vâsıl-i sâmi'â-i şehriyârânem olup bu vechile icrâ-yı me'mûriyet zuhûra gelen tekâsül ve betâ'etine binâen vezâretin ref'iyle Gelibolu'ya ikâmetin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mehâbet-rîz-i sudûr olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde birkaç nefer ittibâ'-i mahsûsanla ol-mahalden hareket ve Gelibolu'ya gelüb ikâmet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini şâmil iş bu emr-i şerîfim isdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh olduğun mahalden çend nefer ittibâ'-ı mahsûsanla hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle Gelibolu'ya gelüb ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devletim da'vâsına iştigâl ve muvâzebet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi ma'lûmun oldukda paşa-yı mumâ-ileyhi ref'-i vezâretiyle olduğu mahalden tahrir ve Gelibolu'ya isâl ve vusûlünü müş'ir tahrirât ahzıyla 'avdete sa'y-ı bî-hemâl eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyh ol-tarafa lede'l-vusûl bir münâsib mahalle ik'âd birle vusûlünü Dersa'âdetime tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Za sene (1)221

S.90-H.254

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Miroğlu İsmail Bey dâme mecduhuya hüküm ki

Nuhberan kazası karyekerinden Bafon nâm karye sâkinlerinden İrfad Osman demekle ma'rûf mefsedet-pîşe mukaddemâ ber-takrib-i Köstendil kazâsına a'yân olub a'yânlığında sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra'iyete vâki' olan mezâlîm ve ta'addiyâta binâen Rumeli vâlisi sâbık tarafından şakî-i merkûm a'yânlığından 'azl ve ihrâc ve ahâli-i kazânın muhtâr ve müntehibi olan kazâ-i mezbûr hânedânından ve hassa silahşorlarımdan Mehmed Edib zîde mecduhu re'âyâ-perver olduğundan kazâ-i mezbûra a'yân nasb u ta'yîn ve merkûmun zulm ve ta'addisinden ahâli-i memleket ve fukarâ-yı ra'iyet tahlis olunmuş ise dahi şakî-i merkûm zâtında merkûz olan habâset ve mefseder muktezâsı üzre kendü hâlinde olmayub civârda olan Danice kazâsında vâki' Ali Yazıcı Köstendil kazâsının Arnavud haşerâtına bazı hasâr ve fitne ve fesâd hudûsuna ictisâr ve hükkâm ve zâbitâna 'adem-i i'tibâr ve inkıyâd ile vedi'atullah olan sekene ve bilâd ve zu'afâ-yı 'ibâdı bi-vech habs ve tekdir dâ'îyye-i fâsidesinde olduğun mukaddemâ bâ-i'lâm le'de'l-inhâ merkûm Arnavud Osman'ın ber-takrib-i dil-firîb ile ahz ve cezâsı tertîb ve icrâ ve ser-maktû'u Dersa'adetime irsâl ve isrâ olunmak bâbında bundan akdem Rumeli vâlisi sâbıka ve Üsküb nâzırına hitâben emr-i şerîfim sâdır olmuşidi el-hâletü hazihi Köstendil kazası nâ'ibinin der-bâr-ı şevket-karârıma vârid olan i'lâmında şakî-i merkûm yine kendü hâlinde olmayub kazâ-i mezbûr a'yânlığını ber-takrib-i tahsil dâ'îyyesiyle bu esnâda başına bir mikdar haşerât cem' ve Üsküb kazâsı kurâsını ihrâk-ı bi'n-nâr ve fukarâ-yı ra'iyete isâl-i zulm ve hasâra ictisâr eylediğinden cümle ahâli bi'l-ittifâk kazâ-i mezbûrdan ihrâc etmişler ise dahi civâr kazâlardan geşt ü güzâr ve kazâ-i mezbûra duhûle fırsat intizârıyla muktezâ-yı celîlini icrâ zu'munda olduğundan ahâli-i merkûmenin emn u rahatları meslûb idüğü derc u iş'âr olunmuş o makûle muzırr-ı 'ibâd ve mülâhaza-i fitne ve fesâd olan şekâvet-pîşenin izâle-i vücûd-ı mefsedet-âlûduyla sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra'iyetin şerr u mazarratından tahlisi lâzıme-i zimmet ve mülkdâri ve ra'iyet-perveriden olmakdan nâşi sen ki mir-i mumâ-ileyhsin ne-vechile ve ne-tarikle olursa olsun bi-eyyi hâlin merkûm Arnavud Osman'ı ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'unun Der-aliyyeme irsâline mezîd-i ikdâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ikdâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vûsûl-i emr-i şerîfimde ne-vechile ve ne-tarikle olur ise olsun merkûm Arnavud Osman'ı bi-eyyi

vechin kâne ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'unu derbâr-ı şevket-karârıma irsâle mezîd-i ikdâm ve dikkat eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve harekete ve infâz-ı emr ü irâde-i hümâyûnuma ve senden me'mûl ve muntazar-ı şâhânem olan kâr-güzârı ve sadâkat levâzımını bu bâbda dahi ibrâz ve izhâra ihtimâm ve dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Za sene 1221

S.90-H.255

Silistre vâlisi ve Tuna sevâhili ser-'askeri vezirim Mustafa Paşa ve İsmail muhâfızı vezirim Gazi Kasım Paşa iclâlehumaya hüküm ki

Sen ki ser-'asker-i müşârün-ileyhsin bu def'a tarafından derbâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme vârid olan tahrirâtda İsmail kal'asında yerlü ağavâtından din u devlet-i 'aliyyeme ihâneti zuhûr ile cezâları tertîb olunmul olan ma'lûmü'l-esâmi beş nefer havenenin el-yevm İsakçı ve Tımarabad ve nefsi İsmail'de lâzımü'l-izâle katı vâfir rüfekâları olub izâle-i vücûdlarında su'ubât-ı 'azime der-kâr olduğu beyânıyla o makûlelerin tertîb-i cezâları bâbında emr-i şerîfim sudûru tahrir ve iş'âr olunmuş bu makûle hâ'in-i din u devlet ve mazarr-ı mekr u mel'anet olan havenenin izâle-i vücûd-ı mel'anet-nümûdları lâzıme-i mülkdâri ve muktezâ-yı siyâset-i şehriyâri olmakdan nâşi vech-i meşrûh üzre 'amel olunmak fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmul idi maktûl-i merkûmun mahal-i lâzımede olan rüfekâlarını ahz ve cezâlarını tertîb ve icrâya ihtimâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı mülûkânem idüğü ve bu vesile ile bi-cürm-i mazlûmîne gadr-ı töhmet ve isnâd-ı kabâhat ile ta'arruz olduğuna rızâ-yı hümâyûnum olmadığı siz ki vezirân-ı müşârün-ileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ikdâm ve mübâderet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Za sene (1)221

S.91-H.256

Sâbıka deryâ kapudânı olub bu def'a vezâreti ref'iyle mütekâ'idin Tekfurdağında ikâmete me'mûr kılınan Salih Paşa dâmet me'âliyhuya Tekfurdağı nâ'ibine ve paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyete isâle mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mûmâ-ileyhsin bu def'a hasbe'l-vakt ve'l-hâl deryâ kapudânlığından infisâlin takribiyle vezâretinin ref'iyle mütেকâ'idin Tekfurdağı'nda ikâmetin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle bu taraftan hareket ve Tekfurdağı'na varub ikâmet eylemen fermânım olmağın imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh bu taraftan hareket ve Tekfurdağı'na varub ikâmet ve devlet-i 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim dâ'vâsına iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyh ol-tarafa lede'l-vusûl bir münâsib mahallde ikâmet ve ik'âd ile esbâb-ı istirahatini istihsâle mübâderet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin sen dahi paşa-yı mumâ-ileyhi muktezâ-yı me'mûriyeti üzre savb-ı me'mûriyete isâl ve vusûlünü müş'ir tahrirât ahzıyla 'avdete sa'y-ı bî-hemâl eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Z sene (1)221

Ber-rikâb-ı Der-zaman-ı Kâ'im-makâm-ı 'Ali-makâm Hazret-i Musa Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb Seyyid Ahmed Efendi Nâle Mâ Yetemennahu El-vâki' Sene 1222

S.91-H.257

Terkin

Tarsus mütesellimi Hâcî Ahmed zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin mukaddem sâdır olan emr-i şerîfimde tafsil u beyân olduğu üzre muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan Küçük Alioğlu Halil Paşanın oğlu Dede Bey nâm şekâvet-pîşenin i'dâm ve izâlesi maddesine bâ-fermân-ı 'âli me'mûr ve ta'yîn kılınan dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı Mir Ahmed dâme mecduhu ma'iyetinde külliyyetlü 'askerin lüzûmu olduğuna binâen bi'nefs mumâ-ileyh ma'iyetine me'mûriyetini hâvi mukaddemâ başka ve ba'dehu Tarsus sevâhilini leyl ü nehâr muhâfaza etmek ve mir-i mumâ-ileyh ma'iyetinde tecemmü' edecek 'askerin itmâm ve maslahata kadar iktizâ eden zahirelerinin Tarsus tarafından tedârük ve i'tâsına mübâderet ve mir-i mumâ-ileyh ma'iyetine 'asker göndermek üzre 'uhdende olan ze'âmetine hâlel gelmemek için kaydı bâlâsına şerh verildiği beyânıyla bu-bâbda mevâdda başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılınmışken me'mûr-ı irslâ olduğun zehâ'iri tedârük ve i'tâ ve askeri dahi

tertîb ve isrâ etmediğinden ma'ada mir-i mûma-ileyh ma'iyetine me'mûr olan sâ'ir 'aşâ'ir beylerini iğfâl ve tahrik ederek maslahat-ı merkûmenin te'hîr ve ta'tilini müstelzim olur etvâr-ı reddiyeye ibtidâr etmiş olduğun bu def'a der-bâr-ı ma'deletkarâr-ı mülûkâneme takdim olunan tahrirât mefhûmunda ma'lûm-ı hümâyûnum olub Adana mütesellimi mumâ-ileyhin me'mûr olduğu maslahat-ı mevâdd-ı sâ'ireye makîs olmayan muzırr-ı 'ibâd olan şakî-i merkûmun irâhe-i vücûd-ı habâset-âlûdu madde-i mühimmesi olmak mülâbesesiyle bu vechile vâki' olan hareketin icrâ-yı te'dibi icâb etmiş ise de bu def'alık icrâ-yı te'kîdi iğmâz ile mukaddemâ bi'n-nefs me'mûriyetinden 'afvını şâmil sudûr eden emr-i şerîfim mûcebince şakî-i merkûmun kahr u tedmîri zımında Adana mütesellimi mumâ-ileyhin ma'iyetinde tecemmü' edecek 'askerin muktezi olan zehâ'irin Tarsus tarafından tedârük ve i'tâsına ve sen-dahi bi'n-nefs hareket ve şakî-i merkûmun üzerine varub mir-i mûma-ileyh ve sâ'ir (s.92) me'mûrlar ile bi'l-ittifâk i'dâm ve izâlesine ikdâm ve müsâra'at eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden ve tehdiden iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bâlâda tafsil olduğu vechile şakî-i merkûmun kahr u tenkîli zımında Adana mütesellimi mumâ-ileyhin ma'iyetine tecemmü' edecek 'askere iktizâ eden zehâ'irin Tarsus tarafından tedârük ve i'tâsına ve sen dahi bi'n-nefs hareket ve şakî-i merkûmun üzerine varub Adana mütesellimi ve sâ'ir me'mûrlar ile bi'l-ittifâk i'dâmına ikdâm ve müsâra'at eylelen matlûb-ı kat'i-i mülûkânem olduğu ve ba'de ezin dahi etvâr-ı sâbıkanda isrâr eder isen sonra cevâba kâdir olamayub beherhal te'dibin icrâ olunacağı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ikdâm ve müsâra'at ve hilâfı vaz'ı tecviz ile mazhar-ı te'dîb ve gûşmâl olmakdan mefsini sıyânet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i M sene (1)222

S.92-H.258

Bir sûreti

Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı mumâ-ileyh (boşluk) asılda olan emr-i 'âli hikâye olunarak me'mûrlerin cümlesini ma'iyetine celb birle muktezâ-yı me'mûriyeti üzre şakî-i merkûmun üzerine varub ne-vechile ve ne tarîkle olur ise olsun 'ala eyyi hâlin ele götürüb i'dâm ve izâlesiyle havâli-i merkûmeden def' gâ'ilesi husûsuna müsâra'at eylemesiçün (boşluk) iktizâsına göre.

S.92-H. 259**Bir sûreti**

Adana havâlisinde kâ'in aşâ'ir beylerinden Kelzâde Ahmed zîde mecduhuya mukaddemâ me'mûr olduğu vechile süvâri ve piyâde beş yüz nefer asker tertîb ve bi'n-nefs hareket ve mîr-i mumâ-ileyhin ma'iyetine varub emr u re'yî üzre hareket ederek şakî-i merkûmun i'dâm ve izâlesine müsâra'at eylemek üzre iktizâsına göre.

S.92-H.260**Bir sûreti**

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Kirmenzâde Abdurrahman zîde mecduhuya süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.92-H.261**Bir sûreti**

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Benlizâde Halil Bey zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer ile me'mûriyetiçün.

S.92-H.262**Bir sûreti**

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Melemencizâde Halil Bey zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.92-H.263**Bir sûreti**

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Ferhanzâde Yusuf zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.92-H.264**Bir sûreti**

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Farsanlızâde İshak zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.92-H.265**Bir sûreti**

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Serkatlızâde Ömer Bey zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

S.92-H.266**Bir sûreti**

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Kerimzâde Musa Bey zîde mecduhuya (boşluk) süvâri ve piyâde beş yüz nefer için.

Battalı M sene (12)22 mühimme torbasındadır**S.93-H.267**

Kilidü'l-bahir kal'ası muhâfazasına me'mûr vezirim Ali Paşa iclâlehuya hüküm ki

Moskov keferesiyle sefer-i hümayûnumun tahakkuk eylediğine binâen sâbıkâ şikk-ı sâlis defterdârı Feyzullah bahr-ı sefid kılâ' ve tabyalarının takviyet ve istihkâmına levâzımâtlarının istikmâline ve süfün-i a'dânın bir-vechile boğazdan duhûl ve hurûc edememesi esbâbının istihsâline rûz ve hâl sa'y-ı bî-hemâl etmek üzere mukaddemâ taraf-ı hümayûnumdan mahsûs me'mûr ve ta'yîn kılınmışken mumâ-ileyh müddet-i medîdeden berü ol-tarafda zevk u safâyla meşgûl olub esbâb-ı takviyet ve istihkâmâtтан birine havâle nazar eylemediğinden Moskovlunun menfa'ati olan Bozcaada pişgâhında olan birtakım donanması boğaz-ı mezkûrda (..) ve cerâm etmiş olduğu zâhir ve mumâ-ileyhin bu makûle emr-i ehemmede tekâsül ve rehâvet etmesi düşmene irâ'et-i ruhsat ve devlet-i 'aliyyeme hıyânet kabilinden olub sâ'ire 'ibreten icrâ-yı mücâzâtı lâzım geldiği bedîhi ve zâhir ve tertîb-i cezâsı bâbında beyaz üzerine kat'ü'l-hâl hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mehâbet-rîz-i sudûr olmakdan nâşi sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sermed olan hatt-ı şerîf-i şevket-redifim mücebince hassa hasekilerimden ta'yîn ve tesyîr kılınan (boşluk) haseki zîde mecduhu ma'rifetiyle mumâ-ileyhin bilâ-imhâl cezâsını tertîb ve icra ve ser-maktû'unu Dersa'adetime ba's u isrâya sa'y-ı ednâ eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerifim ısdâr ve

memhûren ve mahfiyyen haseki-i mumâ-ileyhe tesyâr olunmuşdur idmi mumâ-ileyh tarafına kat'a ser-rişte verilmeyerek ve bir vechile firârına ruhsat gösterilmeyerek haseki-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle cezâsının tertîb ve ser-maktû'unu Der-'aliyyeme tesyîre ikdâm eylemen matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete müsâra'at ve hilâfından hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene 1222

Te'kîdi hâvi emr-i 'ûli yazılmışdır Fî Evâsıt-ı R sene (12)27

S.93-H.268

Mir-i mirân-ı kirâmımdan sâbıka Çirmen sancağı mutasarrıfı Pahvanzâde Mehmed dâme ikbâluhuya hüküm ki

Sen ki mir-i mirân-ı mumâ-ileyhsin mukaddemâ vukû'bulan Çirmen'den 'afvı mücerred Eğriboz'a duhûl ve umûr-ı vülât-ı memlekete müdahale etmemek ve çiftliğinde kendü hâlinde ikâmet eylemek şurûtuna mebnî olub bu husûsu mukaddem ve mu'ahhar sâdır olan evâmir-i şerîfemle sana tenbih ve iş'âr olunmuşken şurût-ı 'afvına münâfî ve rızâ-yı hümâyûnumun hilâfdı Eğriboz'a duhûle dehâlet istid'âsına olduğuna binâen ba'de ezin şurût-ı 'afvına münâfî Eğriboz'a duhûl dâ'iyyesinde olur ve umûr-ı vülât ve memlekete ednâ müdâhale eder isen mir-i mirânlığın ref' ve te'dib olunacağını hâvi ve hâline cesbân bir münâsib tevcih oluncaya kadar hasekiliğinde kendi hâlinde ikamet eylemeği muhtevi emr-i şerîfim sâdır olmuşdi el-hâletü hazii eğriboz ahâlisinin rikâb-ı hümâyûnuma vârid olan mahzarlarında mukaddem sudûr eden evâmir-i 'aliyyeme mugâyir ve şurût-ı 'afvına münâfî ve mahallde Eğriboz'a duhûl ve ahvâl-i mirâza nizâm-ı memleket dâ'iyyesinde olduğun derc ve inbâ olunmuş olmağla fimâ-ba'd mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfime mugâyir ve derûn-ı memlekete duhûl eder isen hakkında ahargüne mu'âmele zuhûr edeceği musammemdir âna göre 'amel ve hareket eylemen fermânım olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bundan sonra dahi şurût-ı 'afvına münâfî ve rızâ-yı hümâyûnumun hilâfı Eğriboz'a duhûl ve umûr-ı vülât ve memlekete ednâ müdâhale eder isen hakkında ahar güne mu'âmele olunacağı mütehakkık ve mukarrerdir âna göre 'amel ve hareket eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i S sene 1221

Tekrar emr-i 'ali yazılmışdır fî Evâhir-i R sene (1)222

S.93-H.269

Tarsus mütesellimi Hâcî Ahmed zîde mecduhuya hüküm ki

Muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan Küçük Alioğlu Halil Paşanın oğlu Dede Bey nâm şekâvet-pîşenin i'dâm ve izâlesi maddesine bâ-fermân-ı 'âli me'mûr ve ta'yîn kılınan dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı Mir Ahmed dâme mecduhu ma'iyetinde küllüyetlü 'askerin lüzûmu olduğuna binâen bi'n-nefs mir-i mumâ-ileyh ma'iyetine me'mûriyetini hâvi mukaddemâ başka ve ba'dehu Tarsus sevâhilini leyl ü nehâr muhâfaza etmek ve mir-i mumâ-ileyh ma'iyetinde tecemmü' edecek 'asâkirin itmâm maslahatına kadar iktizâ eden zahirelerin Tarsus tarafından tedârük ve i'tâsına mübâderet ve mir-i mumâ-ileyh ma'iyetine 'asâkir göndermek üzere 'uhdende olan ze'âmetine hâlel gelmek için kaydı bâlâsına şerh verildiği ve me'mûr irsâli olduğun zehâ'iri tedârük ve i'tâ ve 'asâkirin dahi tertîb ve isrâ etmediğinden ma'ada mir-i mumâ-ileyh ma'iyetine me'mûr olan sâ'ir 'aşâyir beylerini iğfâl ve tahrik ederek maslahat-ı merkûmenin te'hir ve ta'tilini müstelzim olur etvâr-ı reddiyeye ibtidâr etmiş olduğun bundan akdem vürûd eden tahrirât mefhûmunda müstebân olduğuna binâen (s.94) kat'a tehavün ve teklâsül etmeyerek mukademâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince şakî-i merkûmun kahr u tedmiri zımnında Adana mütesellimi mumâ-ileyhinin ma'iyetinde tecemmü' edecek 'asâkire muktezi olan zehâ'irin Tarsus tarafından tedârük ve i'tâsına ve sen-dahi bi'n-nefs hareket ve şakî-i merkûmun üzerine varub mir-i mûma-ileyh ve sâ'ir me'mûrlar ile bi'l-ittifâk i'dâm ve izâlesine ikdâm ve müsâra'at eylemeniz bâbında mu'ahharan dahi başka evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olunmuş idi el-hâletü hazîhi Tarsus kadısının rikâb-ı müstetâbıma vârid olan iki kıt'a i'lâm ve ahâsilinin mahzarlarında ber-vech-i muharrer me'mûriyetini hâvi sâdır olan emr-i şerîfim vürûd edip ancak 'azimetin lâzım gelür ise mal-ı mübâyâ'a ve aġnâm bedeli tahsili ve sâ'ir umûr-ı mühimminin ta'tiline ba'is olacağı nümâyân olduğun ve sen tesviye-i umûr-ı 'ibâda sa'y ve gayret ve muhâfaza-i memlekete dahi iktidâr ve ikdâmın ber-kemâl olmaġla bi'n-nefs me'mûriyetinden 'afv ve Tarsus'da ikâmetine müsâ'ade-i seniyye erzâni kılınmasını

derc ve tastîr olunmuş ‘asâkir-i mezkûru kendine mu’âdil başbuğ ile tamamen göndermen ve sen dahi hıfz u hırâset-i memlekete evvelkinden ziyâde ihtimâm eylemen şartıyla me’muriyet-i sâbıkan kaydı terkin birle bi’n-nefs me’muriyetden ‘afv olunmanla i’lâmen ve ifhâmen rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi senin bi’n-nefs ‘azimetden afvın ‘asâkir-i mezkûru muktedir ve i’ mâl-i ‘asâkire kâdir başbuğ ile tamamen irsâl eylemen ve sen dahi hıfz ve hırâset-i memlekete evvelkinden ziyâde ihtimâm ve dikkat eylemen kaziyesine mebni olduğu ve me’ mûriyetini hâvi mukaddemâ sâdır olan emr-i ‘âlişânın kaydı ref ve terfkin olduğu ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfı fermân ve münâfi-i tenbihât-ı şâhânem vaz’ı ve hareket vukû’u vaz’ı tecvizden mübâ’adet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Ra sene (1)222

Der-zaman-ı Halife-i Rû-yı Zemîn Sultan Mustafa Hân Tâle Bekâhu ve Ebeduhu Saltanah Kâ’im-makâm-ı ‘Ali-makâm Müşârün-ileyh ve Fî Abâni Re’isü’l-küttâb Mehmed Said Halet Efendi Nâle Mâ Yetemeşşullah El-vâki’ Fî 21 Ra Sene 1222

S.94-H.270

Sâbıkâ Trabzon vâlisi olan Tayyar Paşa dâmet me’âliyehuya hüküm ki

Sen ki Paşa-yı mumâ-ileyhsin mukaddemâ hilâf-ı inhâ ile hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmiş ise dahi bu def’a bi-‘âdet-i ve’l-iclâl cülûs-ı hümâyûn-ı mevhîbet-makrûnum vukû’una mebni hakkında merâhim ve eşfâk-ı şâhânem erzâni kılınub ceride-i cerâyim-i sâbıkana kalem-i ‘afv ve safh-ı mülûkânem keşîde kılınmış olmağla i’lâmen ve ifhâmen rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mukaddemâ vâki’ olan cerâyimin karîn-i ‘afv ve safh- cemîl-i şehriyârânem kılındığı ma’lûmun oldukda devâm-ı ‘ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim ed’iyesine muvâzebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (1)222

S.94-H.271

Sâbıkâ Trabzon vâlisi olan Tayyar Paşa dâmet me’âliyehuya hüküm ki

Sen ki Paşa-yı mumâ-ileyhsin mukaddemâ hilâf-ı inhâ ile hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmiş ise dahi bu def'a bi-'âdet-i ve'l-iclâl cülûs-ı hümâyûn-ı meyâmin-makrûnum vukû'una mebni hakkında merâhim ve eşfâk-ı şâhânem erzâni kılınub ceride-i cerâyim-i sâbıkana kalem-i 'afv ve safh-ı mülûkânem keşide kılınub Trabzon ile Sohum beyninde vâki' Rize kazâi iskelesine gelüb hurûc ve ânda meks ve ikâmet eylemen husûsuna irâde-i seniyyem müte'allık olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde mahalden hareket ve zikr oluna Rize kazâsı iskelesine gelüb hurûc ve ânda meks ve ikâmet ve taraf-ı devlet-i 'aliyyemden emr-i 'âli sudûr etmedikçe mahal-i âhara hareket ve 'azimetten mücânebet eylemen bâbında fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh Rize iskelesine gelüb ânda ikâmet ve emr-i şerîfim sudûr etmedikçe âhar mahalle hareket ve 'azimetten ittikâ ve mübâ'adet ve mahal-i mezkûra vusûlünü Dersa'adetime tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (1)222

Müşârün-ileyh medine-i mezbûre vürûd ve ikâmet birle devâm-ı 'ömr ü devlet-i pâdişâhî da'avâtına muvâzebet üzre olduğunu nâtk Kütahya nâ'ibinin ve paşa-yı mumâ-ileyhin kâ'imesi mazmûnu bâ-emr-i 'ali şerh verildi fî 29 R sene (12)22

S.95-H.272

Sabıkâ Karaman vâlisi olub bu def'a vezâreti ref'iyle Kütahya'da ikâmete me'mûr kılınan Ragıb Mehmed Paşa dâmet me'âliyahu ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyete isâle ta'yîn olunan (boşluk) dâme mecduhuya ve Kütahya nâ'ibine hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin senden dirâyet me'mûlüyle bundan akdem rütbe-i vezâretle Karaman eyâleti 'uhdene ihâle kılınmış ise dahi dûr-endiş olmayub umûr-ı vezâreti idâre şöyle dursun bu tarafda meks ve ikametinde envâ'-i fesâd ve ihtilâli müceb olur harekete cesâret ve her bir husûs zîr-i bâlâsıyla tenbih olunmuşken kat'a ısgâ olmayub nizâm-ı cedîd bayrağı küşâdıyla Anadolu'nun dahi ihtilâline sebebe ve 'illet olduğuna binâen vezâretin ref'iyle Kütahya'da meks ve ikâmetine irâde-i şâhânem ta'alluk edip ol-bâbda hatt-ı şerîfim sâdir olmağla vusûl-i emri şerîfimde kapucubaşı-i mumâ-ileh refâkatiyle olduğu mahalden Kütahya'ya varub mütekâ'idan evkât eylemen

fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve kapucubaşı-i mumâ-ileyh ile tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylesin ve sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyshin sen-dahi infâz-ı emr-i şerîfime müsâra'at eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhi Kütahya'da bir münâsib mahalle meks ve ikâmet ettirüb bilâ-emr-i şerîf mahall-i âhara herekete ruhsattan hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (12)22

S.95-H.273

Bursa nâ'ibine ve Hüdâvendigâr mütesellimine ve zikri âti husûsa bu def'a Der-sa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan hassa hasekilerimden (boşluk) haseki zîde kadruhuya hüküm ki

Bundan akdemce sâdır olan emr-i şerîfimle Bursa'ya nefy u iclâ olunan vâlide kethüdâsı sâbık Yusuf'un tertib-i cezâsı husûsuna irâde-i kâtî'â-i şâhânem ta'alluk edip bu bâbda hatt-ı hümayûnum mehâbet-rîz-i sudûr olmağla siz ki mevlânâ ve mütesellim-i mumâ-ileyhsimsiz iş bu emr-i şerîfim haseki-i mumâ-ileyh ile tarafınıza vâsıl olduğu gibi merkûmun tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek ve bir takrib firâr ettirilmeyerek ve cevâbını mûcib olmayarak bir sûret vukû'a gelmeyerek 'ala eyyi hâlin cezâsını tertîb edip ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâle müsâra'at eylemeniz fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve haseki-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi merkûm Yusuf'un tarafına bir dürlü ser-rişte vermeyerek ve firâr ettirmeyerek ne vechile olursa olsun cezâsını tertîb ve icrâ ve ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâl ve isrâ eylemeniz sizden kat'i-i matlûb-ı hümayûnum idüğü ve eğer kendüsüne ser-rişte vermek ve firâr ettirmek ve ahar vechile halas bulmak lâzım gelür ise sonra sizin hakkınızdan gelineceğinde şüphe olmadığı ma'lûmunuz oldukda âna göre 'amel ve harekete ve icrâ-yı fermân-ı hümayûnuma ihtimâm ve dikkat eylesiniz ve sen ki haseki-i mumâ-ileyhsin sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre irâde-i şâhânemi irâd ve merkûmun ser-maktû'unu Dersa'âdetime getirmeye müsâra'at eylemen bâbında

Fî Evâhir-i R sene 1222

Rikâb-ı Müstetâb Kâ'im-makâm-ı 'Ali-makâm Der-zaman-ı Hazret-i Şehsuvarzâde Hamdullah Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb Mehmed Said Hâlet Efendi Nâle Mâ Yetemeşseullah El-vâki' Fî Evâhir-i R Sene 1222

S.95-H.274

Bursa nâ'ibine ve dergâh-ı mu'allâm gedüklülerinden me'mûren Bursa'da olan Mehmed Emin zîde mecduhuya ve Hüdâvendigar sancağı mütesellimi (boşluk) ve hassa hasekilerimden zikri âti husûsa bu def'a mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhuya hüküm ki

Bundan akdem Bursa'ya nefy u iclâ olunan Kapan nâ'ibi sâbık Abdullatif'in bu def'a bâ-işâret-i Şeyhü'l-islâmi tadrîsden yeri hekk olunub kendüye mir-i mirânlık tevcih olunmuş ise dahi merkûmun şimdiye dek hilâf-ı rızâ ve vâki' olan harekât-ı reddiyesine binâen tertîb-i cezâsı husûsuna irâde-i pâdişâhânem ta'alluk edip bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mehâbet-rîz-i sudûr olmağla sen ki mevlânâ ve mütesellim-i mumâ-ileyhimâsız vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmun tarafına kat'a serrişte vermeyerek ve firârı vukû'a gelmeyerek ahz ve ta'yîn olunan haseki mübâşeretiyle cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Dersa'âdetime irsâle mübâderet eylemeniz fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr (s.96) ve haseki-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh merkûmun cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu haseki-i mumâ-ileyh ile Dersa'âdetime irsâl ve yanında gelen kâffe-i emvâl ve eşyâ ve nukûd ve mücevherâtını dahi ma'rifet-i şer'le zabt ve defter edip defteri gedüklü-yi mumâ-ileyh e teslimen Der-'aliyyeme tesyîre bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat eylesen ve sen ki haseki-i mumâ-ileyhsin sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma kıyâm ve müsâra'at eylesen ve sen ki gedüklü-yi mumâ-ileyhsin keyfiyyet senin dahi ma'lûmun olarak merkûmun cezâsı tertîb olunduğu gibi yanında bulunan kâffe-i emvâl ve eşyâ ve nukûd ve mücecherâtını ma'rifet-i şer'le zabt ve defter ettirip cümlesini ahz ve Der'aliyyeme isâle mübâderet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene (1)222

S.96-H.275

Sâbika rikâb-ı hümâyûnum kâ'im-makâmı olub mütekâ'iden Yenişehir'de ikâmete me'mûr kılınan Musa Paşa dâmet me'âliyehuya ve Yenişehir-i Fener mollasına ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından olup paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyete isâle Der-sa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan Derviş Bey dâme mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bu def'a hasbe'l-iktizâ rikâb-ı hümâyûnum kâ'im-makâmılarından 'azl ve infisâline binâen mütekâ'iden Yenişehir-i Fener'de ikâmetin husûsuna irâde-i şâhânem ta'alluk edip bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla ta'yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle bu taraftan hareket ve Yenişehir'e varub ikâmet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh Yenişehir'e varub ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet-i kıvâm-ı ferr u şevketim da'avâtına iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhi ol-tarafda ikâmet ettirip vusûlünü Der-sa'âdetime tahrir ve işâret eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi ma'lûmun olarak paşa-yı mumâ-ileyhi muktezâ-yı me'mûriyeti üzre Yenişehir'e isâl birle vusûlünü müş'ir tahrirât ve i'lâm ahzıyla Der-sa'âdetime 'avdete mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R snee (1)222

Tashîh olunduğu vechile tebdîl olunmuşdur

S.96-H.276

Sâbıkâ rikâb-ı hümâyûnum kâ'im-makâmı Musa Paşa dâmet me'âliyehuya ve Gelibolu nâ'ibine hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin hasbe'l-iktizâ rikâb-ı hümâyûnum kâ'im-makâmılarından 'azl ve infisâline binâen tekâ'üdlük ile Yenişehir-i Fener'de ikâmetin husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk edip bu bâbda me'mûriyetini hâvi sudûr eden emr-i 'âlişânım mücebince mahall-i ikâmetine bâdir-i rikâb isen dahi bu günlerde 'iyâl u evlâdın Der-sa'âdetime gelüb dâ'ire-i tekessür etmiş olduğundan el-hâletü hazîhi 'iyâl u evlâd ve ittibâ'la berren 'azimetin külliyyetlü hayvanâta muhtâc olman cihetiyle ârz-ı derkâr olduğuna binâen bâ-'avn-ı bârî (...) düşmen-i dinin inhizâmıyla bahr-ı sefid

boğazının kesri olan (...) olduğuna mebnî bahren savb-ı maksûda ‘azimet dâ’imin üzere boğazın inkişâfına kadar bir iki mâh Gelibolu’da ikâmetine izn ve ruhsat-ı şâhânem erzâni kılınmasını istid’â etmiş olduğun bâ-takrîr huzûr-ı fâ’izü’n-nûr-ı pâdişâhâneme ‘arz ve istizân olundukda Gelibolu’da ikâmetine izn ve ruhsat-ı şâhânem erzâni kılınub bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla ruhsatı hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi boğazın inkişâfına kadar bir iki mâh Gelibolu’da ikâmetine izn ve ruhsat-ı seniyyeem erzâni kılındığı ma’lûmun oldukda Gelibolu’ya varub ikâmet ve devâm-ı ‘ömr ü devlet-i şâhânem da’avâtına iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi ma’lûmun olarak paşa-yı mumâ-ileyh ol-tarafa lede’l-vusûl bir münâsib mahallde ikâmet ettirüb vusûlünü Der-sa’âdetime i’lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)222

‘Afvıyûn emr-i ‘âli yazılmışdır fî Evâsıt-ı Ra sene (1)228

S.97-H.277

Adana havâlisinde kâ’in ‘aşâyir beylerinden Kelzâde Ahmed Bey zîde mecduhuya hüküm ki

Muzırr-ı ‘ibâd ve sâ’î-i bi’l-fesâd olan Küçük Alioğlu Dede Bey dedikleri şekâvet-pîşenin i’dâm ve izâlesi maddesine bâ-fermân-ı ‘âli me’mûr ve ta’yîn kılınan dergâh-ı mu’allâm kapucubaşlarından Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı iftihârü’l-emâcid Ahmed ma’iyyetinde külliyyetlü ‘asâkirin ve mevcûd ve lüzûmu olduğuna binâen sen ki mir-i mumâ-ileyhsin beş yüz nefer süvâri ve piyâde ‘asker tertîb ve bi’n-nefs istishâb birle hareket ve mir-i mumâ-ileyhin ma’iyyetine varub emr u re’yîne mübâ’adet ederek şakî-i merkûmun bir gün evvel i’dâm ve izâlesine kıyâm ve müsâra’at eylemek husûsu mukaddem ve mu’ahhar bâ-evâmîr-i ‘aliyye sana tenbih ve te’kîd kılınmışidi bu husûs mevâdd-ı âhariye bir vechile makîs olmayub vâcibü’l-izâle olan şakî-i merkûmun i’dâmı maddesi olmak mülâbesesiyle sen ve sâ’ir me’mûrîn bir ân akdem icrâ-yı me’mûriyete kıyâm ederek şakî-i merkûmun ne-vechile olur ise olsun vakt geçirmeyüb bir gün evvel izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla câddenin küşâdı ve ebnâ-i sebîl ve mârrîn ve ‘âbirînin istihsâli esbâb-ı emmiyyeti husûsuna sa’y-ı mâ-lâ- kelâm olunmak kat’i-i matlûb-ı hümâyûnum olmağla henüz icrâ-yı me’mûriyete kıyâm

ve hareket etmemiş isen bundan sonra şudur budur diyerek kat'â ifâte-i vakti tecvîz etmeyüb iş bu emrim tarafına vardığı anda derhâl ol-mikdâr piyâde ve süvâri 'asker ile bi'n-nefs hareket ve Adana mütesellimi mir-i mumâ-ileyhin ma'iyetine varub emr u re'yîne mütâba'at ederek şakî-i merkûmun ne-vechile ve ne-tarikle olursa olsun bir gün evvel izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla def' gâ'ilesi emrine ikdâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağım te'kiden ve isti'câlen rikâb-ı hümayûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun ancak ser-maktû'u matlûb olub emvâl ve eşyâsından hiçbir vaktde su'âl ve cevâb olunmayacağı ve böyle bir hâ'inin i'dâm ve izâlesi maddesinde bundan sonra dahi iğmâz ve imrâr-ı vakt bir vechile câ'iz olmadığı ma'lûmun oldukda eğer şimdiye kadar hareket ve icrâ-yı me'mûriyete kıyâm ve müsâra'at etmemiş isen bundan sonra bir dakika vakt geçirmeyerek derhâl mir-i mumâ-ileyh ma'iyetine varub isbât-ı vücûd ve şakî-i merkûmun i'dâm ve izâlesi emrine ikdâm ve bezl-i mechûd edip hilâfindan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene (1)222

S.97-H.278

Bu dahi

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Kirmenzâde Abdurrahman zîde mecduhuya beş yüz nefer piyâde ve süvâri 'asker ile bi'n-nefs me'mûriyeti isti'câliyçün (boşluk) kezâlik.

S.97-H.279

Bu dahi

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Feklizâde Halil Bey zîde mecduhuya (boşluk) beş yüz nefer piyâde ve süvâri ile bi'n-nefs.

S.97-H.280

Bu dahi

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Melemencizâde Halil Bey zîde mecduhuya (boşluk) kezâlik beş yüz nefer piyâde ve süvâri ile bi'n-nefs.

S.97-H.281

Bu dahi

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Farsanzâde İshak zîde mecduhuya (boşluk) beş yüz nefer piyâde ve süvâri ile bi'n-nefs.

S.97-H.282

Bu dahi

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Serkatlızâde ÖmerBey zîde mecduhuya (boşluk) beş yüz nefer piyâde ve süvâri ile bi'n-nefs.

S.97-H.283

Bu dahi

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Kofanzâde Yusuf zîde mecduhuya (boşluk) beş yüz nefer piyâde ve süvâri ile bi'n-nefs.

S.97-H.284

Bu dahi

Bir sûreti

Adana havâlisinde kâ'in 'aşâyir beylerinden Kerimzâde Musa Bey zîde mecduhuya (boşluk) beş yüz nefer piyâde ve süvâri ile bi'n-nefs me'mûriyeti isti'câlini hâvi.

S.97-H.285

Bu dahi

Bir sûreti

Tarsus mütesellimi Hâcî Ahmed zîde mecduhuya (boşluk) mu'ahharân sudûr eden emr-i 'âlîde bi'n-nefs me'mûriyetten 'afv ile istishâb edeceği 'askeri muktedir başbuğ ma'iyyetiyle ihrâc ve mir-i mumâ-ileyh ma'iyyetine irsâl eylemesi husûsu tenbih ve te'kîd kılınmış olduğu beyânıyla 'asâkir-i merkûmeyi bir gün evvel muktedir başbuğ ma'iyyetiyle ihrâc ve mir-i mumâ-ileyh ma'iyyetine irsâl eylemek üzre isti'câli hâvi (boşluk) iktizâsına göre.

S.97-H.286

Bu dahi

Bir sûreti

Yılanlı Abdurrahman Paşazâde Abdullah zîde mecduhuya (boşluk) asılda olduğu vechile Adana mütesellimi ve sâ'ir me'mûrîn-i mumâ-ileyhim ile bi'l-ittifâk kendisi dahi etrâfda olan 'aşâyir ve kabâ'il ile ol-cânibden şakî-i merkûmun üzerine varub i'dâm ve izâlesine mukaddemâ me'mûr olduğu beyân olunarak isti'câli hâvi iktizâsına göre.

S.98-H.287

Bu dahi

Bir sûreti

Adana mütesellimi kapucubaşı-i mumâ-ileyhe (boşluk) asılda ve sûretlerde olan evâmîr hikâye olunarak maddenin asıl me'mûru kendim olmak mülâbesesiyle şakî-i merkûmun bir gün evvel izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdu mir-i mumâ-ileyhimden kat'i matlûb idüğü beyânıyla eğer şimdiye kadar icrâ-yı me'mûriyete kıyâm etmemiş ise bundan sonra bir dakika vakt geçirmeyüb ve me'mûrîn mumâ-ileyhin ma'iyyetine celb birle şakî-i merkûmun bir an akdem i'dâm ve izâlesine ikdâm ve müsâra'at eylemesiyçün i'lâm-ı hâl ve me'mûriyeti te'kid ve isti'câli siyâkında (boşluk) iktizâsına göre.

'Afvıçün emr-i 'âlî yazılmışdır Fî Evâsıt-ı Ra sene (1)228

S.98-H.288

Dergâh-ı mu'allam gedüklülerinden Tarsus mütesellimi el-hâcc Ahmed zîde mecduhuya hüküm ki

Muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan Küçük Alioğlu Dede Bey dedikleri hâ'inin i'dâm ve izâlesi maddesine dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı Mir Ahmed dâme mecduhu bâ-fermân-ı 'âli me'mûr ve ma'iyetine lâzım gelenler ta'yîn kılınmış olduğundan ma'ada şakî-i merkûmun bir ân akdem izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla ol-havâleden def' gâ'ilesi zımında sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin sen dahi beş yüz nefer süvâri ve piyâde 'asker ile bi'n-nefs me'mûr kılınmışken sonradan bi'n-nefs me'mûriyetten 'afv olunarak külliyetlü 'asker tertîb ve muktedir başbuğ ma'iyetiyle ihrâc ve kapucubaşı-i mumâ-ileyh ma'iyetine erişdirmeye ve bundan ma'ada hitâm-ı maslahata kadar mir-i mumâ-ileyh ma'iyetinde tahaşşüd edecek 'asâkire iktizâ eden zehâ'irin Tarsus tarafından i'tâsıyla lâzime-i imdâd ve i'ânetin icrâsına ihtimâm ve dikkat eylemen husûsu mu'ahharân tenbîh ve te'kîd olunmuşken henüz icrâ-yı me'mûriyete kıyâm etmediğin şöyle dursun bir taraftan şakî-i merkûmun tarafına hafî ve celî zahîre ve cebehâne ve barut ve kurşun irsâliyle imdâd ve i'ânet ederek pey-der-pey şakî-i merkûma kuvvet vermekte olduğun bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub senin böyle vâcibü'l-izâle-i hâ'in-i merkûma imdâd ve i'ânet eylemen eşedd-i 'ukûbet ile te'dîbi icâb eder kazâdan isse dahi bundan sonra şakî-i merkûma hafî ve celî imdâd ve i'ânetden mücânebet ve mu'ahharân sâdır olan emr-i 'âli mücebince 'amel ve hareket ve ifâ-yı levâzım-ı me'mûriyete ihtimâm ve müsâra'at eylemen şartıyla bu def'alık icrâ-yı te'dîbinden iğmâz olunub bundan sonra dahi o makûle harekete cesâret etmek ihtimâlin olur ise hakkında vâzih olduğu muhakkak olmağla âna göre 'amel ve hareket eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve te'kîden ve tavnîhen ve tahrîren rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bundan sonra dahi şakî-i merkûm tarafına hilâf-ı rıza ve mugâyir o makûle hafî ve celî imdâd ve i'ânet eylediğin haber olunmak lâzım gelirse beherhâl vehâmet ve nedâmetini müşâhade edeceğinde şüphe olmadığı ma'lûmun oldukda âna göre 'amel ve hareket ve ifâ-yı muktezâ-yı me'mûriyete ve tahsil-i selâmet-i hâline dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfı vaz' u hâlât vukû'uyla mübtelâ-yı nedâmet ve rehâvet olmakdan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Müşârün-ileyh lede'l-vusûl devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyyeme muvâzebet üzre olduğunu nâtik Sivas Beyinin vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'ali şerh verildi Fî 16 L sene (1)222

S.98-H.289

İzmir'de ikâmet üzre olub bu def'a Sivas'da ikâmete me'mûr kılınan merfû'ü'l-vezâre Mustafa Paşa dâmet me'âliyehuya ve Sivas kadısına hüküm ki

Sen ki Paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdemce bazı esbâba mebnî bâ-fermân-ı 'ali İzmir'de ikâmete me'mûr ve ta'yîn kılınmış isen dahi bu def'a İzmir'den hareket ve Sivas'da ikâmerin husûsuna irâde-i şâhânem müte'allik olub bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla vusûl-i emr-i 'âlişânımda İzmir'den hareket ve Sivas'a varub ikâmet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh İzmir'den hareket ve doğru Sivas'a varub ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devletim da'âvâtına iştigâl ve muvâzebet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhi Sivas'da meks ve ik'âd ettirip vusûlünü Dersa'âdetime i'lâma müsâra'at eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca sene (1)222

S.98-H.290

Hâlâ Anadolu vâlisi vezirim Alaeddin Paşa iclâlehuya ve Kütahya kazâsı nâ'ibine hüküm ki

Horzum cemâ'atinden ve eşkıyâ gürûhundan Deli Süleyman nâm şakî bundan akdem başında olan haşerât-ı külliye ile 'ale'l-gafle Sandıklı kazasına hücum ve derûn-ı kasabaya duhûl ve muhârebeye ibtidâr ve kasaba-i mezbûr hânedânından el-hâcc Halil Ağazâde Cevre Halil bazı mahallerini ve sâ'ir ahâli-i fukarâsının menzillerini ihrâk-ı bi'n-nâr ve elli bin guruşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâların nehb u yağma ve altı nefer kimesneyi bi-gayr-i hakkın katl ve üç nefer inâsı dahi darb-ı şedîd ile darb ve mecrûh ve sâ'ire güne fukarâ ve zu'afâyâ etmedik fezâhat kalmadığından halleri diğer gün oldukların mukaddemâ lede'l-inhâ ve'l-istid'a fimâ-ba'd şakî-i merkûm Süleyman'ı kazâ-i mezbûre uğratmayub ve eğer bir takrib kazâ-i mezbûre ayak basmak

ve isal-i hasâreti lâzım gelür ise ahâli-i kazâ ittifâkıyla beherhal izâle ve i'dâm ve keyfiyyet Der-'aliyyeme i'lâm olunmak kaza-i Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfına hitâben divan-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim ısdâr ve tesyîr olunmuşidi el-hâletü hazihi Danişmendü-yi kebîr kazâsı ahâlilerinin mübârek rikâb-ı müstetâbıma sundukları 'arzihâlde bunlar kendü hallerinde 'ırlarıyla mukayyed olub hilâf-ı şer'-i şerîf hareketleri yoğiken mezkûr (s.99) Deli Süleyman başında eşkiyâ zümresini cem' birle kazâ-i mezbûra tâbi' Doğanlu karyesinden on beşden mütecâviz öküz ve Sürürafya karyesinden altı aded deve ve Bayrak karyesinden yedi re's bargirleri gasb u gâret eylediğinden bu sene-i mübâreke Rebi'ül-âhirinin on beşinci günü nısfü'l-leylde Kitişzâde Seyyid Mahmud Beyin çiftliğini basub derûnunda vâki' hânelerini ve iki bin kile hinta ile memlü anbarlarını ihrâk-ı bi'n-nâr ve emvâl ve eşyâları ve sâ'ir fukarâ-yı müslimînin dahi koyun ve keçi ve sığır ve esb ve bargir ve bi'l-cümle hayvanât-ı mevcûdelerini nehb ü gâreb ve bâ-defter on beş bin guruslukdan mütecâviz nukûd ve emvâl ve eşyâları dahi 'alenen gasb u gâret ve bu misüllü güna gün zulm ve ta'addi eylediklerinden hâlleri diğere gün ve hâb u râhatları meslûb olub ol-vechile merhamete sezâvât ve 'âtıfet-i 'inâyet oldukların ve şakî-i mezbûr derûn-ı kazâ-i merkûm ve havâlisinde geşt ü güzâr olduğun inhâ ve me'hûzu olan emvâl-i fukarâ tamamen tahsil ve 'ibreten li's-sâ'irin i'dâm ve izâlesiyle vâki' olan zulm ve ta'addisinden vâreste olmaları bâbında sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmeleriyle sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin mübâşir-i ma'rifetiyle ol-emirde merkûm Deli Süleyman bulunduğu mahallinde ahz ve divân-ı Anadolu'ya ihzâr ve emvâl ve fukarâ tamamen istirdâd olunmak fermânım olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi ma'rifetiniz ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle şakî-i merkûm Deli Süleyman bulunduğu mahallinde 'ala eyyi hâlin ahz ve divân-ı Anadolu'ya ihzâr ve ma'rifet-i şer'le emvâl ve fukarâyı tamamen ve kâmilen istirdâd olunmak husûsuna ihtimâm ve dikkat eylemen matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve hilâf-ı emr ve mugâyir-i tenbihât-ı şâhânem vaz' u hareket vukû'una bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca sene (1)222

S.99-H.291

Bir sûreti

Yine müşârün-ileyh (boşluk) ber-vech-i muharrer emvâl-i fukarâ ve istirahatlarından sonra mukaddem sâdır olan emr-i şerîf mûcebince şakî-i merkûm Süleyman'ın cezâsı tertîb ve ser-maktû'u Der-'aliyyeye gönderilmek üzere (boşluk) iktizâsına göre.

İş bu emr-i 'âli geri gelüb battalda hıfz olunmuşdur**S.99-H.292**

Yılanlı Abdurrahman Paşa zâde Abdullah zîde mecduhuya hüküm ki

Hâ'in-i din ü devlet olan Küçük Alioğlu Dede Bey nâm şekâvet-pîşenin i' dâm ve izâlesi zımnında dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı Mir Ahmed dâme mecduhu Adana ve havâlisinde olan 'aşâyir ve kabâ'il halkıyla berü tarafdan ve sen ki mir-i mumâ-ileyhsin sen dahi Abdulfettâhzâde Ağca Bey ve Çobanoğlu İbrahim Bey zîde mecduhumâ ve civâr ve etrâfda vâki' 'aşâyir ve kabâ'il üzerlerine sen başbuğ olarak Adana cânibinden şakî-i merkûmun üzerine me'mûr ta'yîn ve bir gün evvel izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla def' gâ'ilesi emrine bi'l-ittifâk ikdâm ve müsâra'at olunmak husûsu sana ve sâ'ir me'mûriyet-i mumâ-ileyhime çend-rûz mukaddem mahsûs evâmir-i şerîfemle tenbih ve te'kîd kılınmış ise dahi şakî-i merkûm sâ'ire makîs olmayub şimdiye kadar nice nice ef'âl-i kabîhaya ictisâr etmiş ve bundan sonra giderek babasından birkaç kat ziyâde şekâvet ve mel'anete ibtidâr eder makûleden olub bunun bir gün evvel izâle-i vücûd-ı mel'anet-nümûduyla ol-havâliden külliye def'i gâ'ilesi emrine ikdâm olunmka rütbe-i vücûba ve sâ'ire olduğu derkâr ve sen akrân ve emsâlin beyninde yarar ve kâr-güzâr ve gayret ve sadâkatle şöhet-şi'âr olmanla bu evâmir-i ehemmden sende hem devlet-i 'aliyyeme ve hem huccâc-ı müslimîn ve sâ'ir me'mûriyetin iktizâsı üzere mir-i mumâ-ileyhi ve civâr ve etrâfında vâki kabâ'il ve 'aşâyiri celb birle Adana mütesellimi mir-i mumâ-ileyh her halde merâsim-i muhâbere ve ittihâda ri'âyet ederek Adana cânibinden Sekte ve Mir cânibinden mütesellim-i mumâ-ileyh şakî-i merkûmun üzerine varub ne-vechile ve ne-tarik ile olur ise bir sa'at mukaddem ahz ve izâlesiyle külliye def' gâ'ilesine ve isbât-ı müdde'â-yı gayret ve sadakate ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelem eylemeleri fermânım olmağın isti'câlen ve istid'âen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-

vech-i ta'cîl (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun ancak ser-maktû'u matlûb olub emvâl ve eşyâsından hiçbir vakitte su'âl ve cevâb olunmayacağı ve böyle bir hâ'inin i'dâm ve izâlesi maddesinde sonra dahi iğmâz ve imrâr-ı vakt bir vechile câ'iz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve mukaddem me'mûr olduğun vechile Adana mütesellimi mir-i mumâ-ileyh ile herhalde merâsim-i muhâbere ve ittifâka ri'âyet ederek mir-i mumâ-ileyhimâ ve etrâf ve civârda vâki' kabâ'il ve 'aşâir ile Adana cânibinden sen ve berü cânibinden dahi ma'iyetine me'mûrlar ile Adana mütesellimi mir-i mumâ-ileyh şakî-i merkûmun üzerine hücum ve tazyîk birle bir gün akdem ve bir saat mukaddem ele götürülüb izâle-i vücûd-ı mefsedet-nümûduyla tahlis-i 'ibâd ve te'min-i bilâd ve ifâ-yı muktezâ-yı me'mûriyete dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca sene (1)222

'Afvıyûn emr-i 'âli yazıldı fî Evâsıt-ı Ra sene (1)228

S.100-H.293

Yılanlı Abdurrahman Paşazâde Abdullah Bey zîde mecduhuya hüküm ki

Hâ'in-i din ü devlet olan Küçük Alioğlu Dede Bey nâm şekâvet-pîşenin i'dâm ve izâlesi zımnında dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılardan Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı Mir Ahmed dâme mecduhu Adana ve havâlisinde olan 'aşâyir ve kabâ'il halkıyla berü tarafdan ve sen ki mir-i mumâ-ileyhsin sen dahi Abdulfettâhzâde Ağca Bey ve Çobanoğlu İbrahim Bey zîde mecduhumâ ve civâr ve etrâfda vâki' 'aşâyir ve kabâ'il üzerlerine sen başbuğ olarak Adana cânibinden şakî-i merkûmun üzerine me'mûr ta'yîn ve bir gün evvel izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla def' gâ'ilesi emrine bi'l-ittifâk ikdâm ve müsâra'at olunmak husûsu sana ve sâ'ir me'mûriyet-i mumâ-ileyhime çend-rûz mukaddem mahsûs evâmir-i şerîfemle tenbih ve te'kîd kılınmış ise dahi şakî-i merkûm sâ'ire makîs olmayub şimdiye kadar nice nice ef'âl-i kabîhaya ictisâr etmiş ve bundan sonra giderek babasından birkaç kat ziyâde şekâvet ve mel'anete ibtidâr eder makûleden olub bunun bir gün evvel izâle-i vücûd-ı mel'anet-nümûduyla ol-havâliden külliyyen def'i gâ'ilesi emrine ikdâm olunmka rütbe-i vücûba ve sâ'ire olduğu derkâr ve sen akrân ve emsâlin beyninde yarar ve kâr-güzâr ve gayret ve sadâkatle şöhret-şi'âr olmanla bu evâmir-i ehemmdede ve senden hem devlet-i

‘aliyyem ve hem huccâc-ı müslimin ve sâ’ir mârrîn ve ‘âbirîne hüsn-i hizmet zuhûru me’mûl idüğü ma’lûm ve âşikâr olduğuna binâen Antakyalı Civelek Hâcî Bekir Vâ’izoğlu Ali bey ve Cayköylü Seydi Bey zîde mecduhum külliyyetlü ‘asâkir ile ve Gökçe kazâsında sâkin Güloğluzâde Ahmed zîde mecduhu dâhi bi’l-cümle civâr ve etrâfıyla bi’n-nefs hareket ve ma’iyyetine gelüb re’y ve irâdene mütâba’at eylemek üzere bu def’a başka başka evâmir-i şerîfimle me’mûr ve ta’yin kılınmalarıyla göreyim seni mecbûl olduğun gayret ve sadâkat muktezâsı ve me’mûriyetin üzere gerek mukaddem ve gerek bu def’a ma’iyyetine me’mûr olan mumâ-ileyhimi ve civâr ve etrâfında vâki’ kabâ’il ve ‘aşâyiri celb birle Adana mütesellimi mumâ-ileyh ile herhalde merâsim-i muhâbere ve ittihâda ri’âyet ederek Adana cânibinden sen ve berü cânibden dahi mütesellim-i mumâ-ileyh bi’l-ittifâk şakî-i merkûmun üzerine varub ne-vechile ve ne-tarikle olursa olsun bir saat mukaddem ahz u izâlesiyle külliyyen def’ gâ’ilesine ve isbât-ı müdde’â-yı gayret ve sadakate ikdâm ve sa’y-ı mâ-lâ-kelem eylemen fermânım olmağın isti’câlen ve istid’âen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta’cîl (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun ancak ser-maktû’u matlûb olub emvâl ve eşyâsından hiçbir vakitte su’âl ve cevâb olunmayacağı ve böyle bir hâ’inin i’dâm ve izâlesi maddesinde iğmâz ve rehâvet ve imrâr-ı vakt bir vechile câ’iz olmadığı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve mukaddem me’mûr olduğun vechile Adana mütesellimi mir-i mumâ-ileyh ile herhalde rüsûm-ı muhâbere ve ittifâka ri’âyet ederek mir-i mumâ-ileyhimâ ve etrâf ve civârda vâki’ kabâ’il ve ‘aşâir ile Adana cânibinden sen ve berü taraftan dahi ma’iyyetine me’mûrlar ile Adana mütesellimi mir-i mumâ-ileyh şakî-i merkûmun üzerine hücum ve tazyîk birle bir gün akdem ve bir saat mukaddem ele getirülüb izâle-i vücûd-ı mefsedet-nümûduyla tahlis-i ‘ibâd ve te’mîn-i bilâd ve ifâ-yı muktezâ-yı me’mûriyete dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfından ittikâ ve mübâ’adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ca sene (1)222

S.100-H.294

Bu dahi

Bir sûreti

Antakyalı Civelek Hâcî Bey zîde mecduhu (boşluk) Yılanlı Abdurrahman Paşazâde mir-i mumâ-ileyhin sûret-i me’mûriyeti iktizâsı vechile bast u beyân olunarak külliyyetlü ‘asker ile bi’n-nefs hareket ve mir-i mumâ-ileyhin ma’iyyetine varub re’y u

idâresi üzere ‘amel ve hareket ederek şakî-i merkûmun bir gün evvel izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla def’ gâ’ilesine kıyâm ve müsâra’at eylemek üzere me’mûriyetini hâvî iktizâsına göre.

S.100-H.295

Bu dahi

Bir sûreti

Va’izoğlu Ali Bey zîde mecduhuya (boşluk) kezâlik külliyetlü ‘asâkir ile bi’n-nefs mir-i mumâ-ileyh ma’iyyetine me’mûriyetini hâvî Civelek’le tasdik misüllü.

S.101-H.296

Bir sûreti

Çayköylü Said Bey zîde mecduhuya (boşluk) külliyetlü ‘asker ile bi’n-nefs mir-i mumâ-ileyh ma’iyyetine me’mûriyetini hâvî kezâlik.

S.101-H.297

Bir sûreti

Gökçe kazâsında sâkin Güloğluzâde Ahmed zîde mecduhuya civâr ve etrâfıyla mir-i mumâ-ileyh ma’iyyetine bi’n-nefs me’mûriyetiçün (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

Kâ’im-makâm-ı ‘Ali-makâm Hazret-i Musa Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re’isü’l-küttâb Mehmed Said Hâlet Efendi Nâle Mâ Yetemeşseullah El-vâki’ Fî Sene 1222

S.101-H.298

Sâbika rikâb-ı hümâyûnum kâ’im-makâmı olub bu def’a mütekâ’iden Kadıköyü’nde ikâmete me’mûr kılınan Hamdullah Paşa dâmet me’âliyehuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bu def’a hasbe’l-iktizâ rikâb-ı hümâyûnum kâ’im-makâmlığından infisâline binâen müsinn ve ihtiyar olman takribiyle civâr-ı saltanat-ı seniyyemde vâki’ Kadıköyü’nde mütekâ’iden ikâmetin husûsuna müsâ’âde-i şâhânem erzâni kılınub bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla Kadıköyünde ikâmetine ruhsatı hâvî iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi

keyfiyyet ma'lûmun oldukda karye-i mezkûrede mütekâ'iden ikâmet ve devâm-ı 'ömr-i devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim dâ'âvâtına iştigâl ve muvâzebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i C sene (1)222

S.101-H.299

Zikri âti şakînin Denizli hassı ve havâlisinde bulunduğu kazâlarının kuzât ve nüvvâbına ve Denizli hassı voyvodası (boşluk) zîde mecduhuya ve a'yân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki

Denizli hassı mülhakâtından Gököyük kazâsına tâbi' Derbend sâkinlerinden Hacı Hasanoğlu Halil nâm şakî öteden berü kendü hâlinde olmayub şekâvet ve mefsedet ile me'lûf olduğuna binâen bu esnâda üç dört yüz mikdarı eşkiyâ ile hass-ı mezkûr kazâlarından Çarşamba Lazkiye kazasına muzâfe Budak kasabasına 'ale'l-gafle hücum ve voyvoda vekilini beş nefer âdemleriyle katl ve yirmi nefer kimesneleri darb ve cerh ve kasaba-i mezbûru yağma ve gâret eylediğinden ma'ada Dersa'âdetim'den meb'ûsan çukadâr Hacı Bekir zîde kadruhunun dahi reh-i râstına çıkıp i'dâm kaskında olmuş ise de çukadâr-ı merkûm ber-takrîb firâr etmiş olduğu ve sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin sen dahi tarafından âdemler ta'yîniyle bir mikdar muhârebe ve şakî-i mezbûru tazyîk ederek bulunduğu mahalden tard u ihrâc eyledikden sonra şakî-i mezbûr yine tenbîh olmayub zatında merkûz olan şekâvet ve mel'aneti icrâ dâ'îyyesiyle Menrehura voyvodası Hacı Muradoğlu ve Adalı voyvodası Tekeoğlu ve Alaşehir kurbunda sâkin olan 'aşâyirden Cabir Hacı Mehmed oğlu demekle ma'rûf eşkiyâ beş yüz mikdârı eşkiyâ ile yanına celb ve tekrar kasaba-i mezbûreye hücum ile el-hâletü hazihi mukârebe etmekde olduğu havâli-i merkûmeden bu def'a Dersa'âdetime tevârüd eden bir takım i'lâmât ve ma'rûzât-ı sâ'ire mefâhiminden ma'lûm-ı hümâyûnum olmuşdur bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan şekâvet-pîşenin i'dâm ve izâlesiyle te'mîn-i bilâd ve tahlis-i 'ibâda ikdâm olunmak lâzımeden olmağla siz ki mevlânâ ve voyvoda ve a'yân ve sâ'ir zâbitân-ı mumâ-ileyhsiz vusûl-i emr-i şerîfimde şakî-i merkûm tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek her ne mahallde bulunur ise bir takrib ve tağrîb ile ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetim'e irsâl ve tesyîre bi'l-ittifâk ikdâm ve müsâra'at eylemeniz fermânım olmağın mahfiyyen ve mektûmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde şakî-i merkûmu ne-vechile ve olur ise bir güne gâ'ileyi mûcin olarak ber-

vech-i suhûlet bi-eyyi hâlin bulunduğu mahallde bir takrib ahz ve cezâ-yı lâyıkmı icrâ ve ser-maktû'unu Der-'aliyyeme ba's isrâya bi'l-ittihâd ihtimâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı kat'i-i pâdişâhânem idüğü ve bu bâbda bir güne su-i tedbir ve tehâvün ve taksir vukû'uyla şakî-i merkûm ele girmemek ve sonra gâ'ilesi mümtedd olarak ve aralıkda fukarâ-yı ra'iyet ve 'aceze-i memlşeket bi-eyyi hâlin hasar olmak lâzım gelir ise vehâmeti tarafından râci' olacağı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk damen-i dermiyân gayret ve hilâfindan begâyet-i ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)222

Ber-mûcib-i emr-i 'âli şakî-i merkûmun ser-maktû'unu pişgâh-ı rikâb-ı hümâyûnumda hâk-ı hızalân olunmasını nâtk Kocaili mutasarrıfı Seyyid Ahmed Paşa'nın vârid olan tahrirâtı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şeryh verildi Fî 11 C sene (1)222

S.102-H.300

Hâlâ Kocaili sancağı mutasarrıfı vezirim Seyyid Ahmed Paşa iclâlehuya hüküm ki

Adapazarlı müteveffâ Hüseyin Paşanın kapucular kethüdâsı Adalı Ali nâm müfsid kendi hâlinde olmayub öteden berü Kocaili sancağı kazâları ahâlilerine envâ'-i zulm ve ta'addî ile me'lûf olduğu mukaddemâ lede't-tahkîk merkûmun hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmişiken bir takrîb kendisini itlâk ettirüb İznikmid'de bazan mütesellim ve bazan mutasarrıfına kethüdâ olarak zâtında merkûz olan habâset ve mel'aneti icrâ dâ'îyyesiyle etrâfda vâki' bazı mefsedet-kârâne ta'lîm-i şekâvete ibtidar ve bunun emsâli nice nice hâlât-ı reddiyeye ictisâr eylediği bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan vâcibü'l-izâle-i habâset-pîşenin tenkîl ve i'dâmıyla şerr u mazarratının fukarâ-yı ra'iyet üzerlerinden def'i lâzımeden olmağla sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde kat'a ser-rişte vermeyerek şakî-i merkûmun bir takrîb cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Der-'aliyyeme ba's u tesrîb eylemen fermânım olmağın mahfîyyen ve mektûmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi

keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh merkûmun ahz ve bir takrîb cezâsını icrâ ve ser-maktû'unu Der-'aliyyeme ba's u isrâya müsâra'at eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)222

'Afvıyçün emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâsıt-ı Ra sene (1)228

S.102-H.301

Adana kadısıyla Adana havâlisinde kâ'in zikri âti me'mûrların sâkin oldukları kazâların kuzât ve nüvvâbına ve bu def'a rikâb-ı hümâyûnumdan mahsûs mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhuya hüküm ki

Muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan Küçük Alioğlu Dede Bey dedikleri şekâvet-pîşenin i'dâm ve izâlesi maddesine dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Adana mütesellimi ve Aziz sancağı mutasarrıfı Mir Ahmed dâme mecduhu me'mûr ve ta'yîn kılınub mumâ-ileyhin muktezâ-yı me'mûriyeti üzre icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma ikdâm ve ihtimâmı derkâr ise de beş yüz nefer süvâri ve piyâde 'asâkiriyle ma'iyetine me'mûr olan Adana havâlisinde kâ'in 'aşâ'ir beylerinden Kelzâde Ahmed Bey ve Kirmenzâde Abdullah Bey ve Kafanzâde Halil Bey ve Melemencizâde Halil Bey ve Farsanzâde İshak ve Serkantızâde Ömer Bey ve Kozanzâde Yusuf Bey ve Kerimzâde Musa Bey zîde mecduhum henüz hareket ve icrâ-yı me'mûriyete kıyâm ve mübâderet etmedikleri bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub şakî-i merkûmun ne-vechile ve ne-tarikle olur ise olsun bir gün evvel izâle-i vücûd ve habâset-âlûduyla def' gâ'ilesi matlûb-ı kat'i-i hümâyûnum iken me'mûrların bu vechile icrâ-yı me'mûriyette batîyâne hareketleri bi'l-vücûh rızâ-yı 'aliyyemin hilâfı ve bayağı şakî-i merkûma i'ânet kılınmış idüğü emr-i celî olub evvelen hakikat-i hâlin garaz ve nefsâniyetten 'âri olarak bi'l-isti'lâm tahkîkiyle ba'dehu muktezâsının icrâsı lâzım gelmekle siz ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhimsiz ma'rifetiniz ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle teccüs ve tahkîk-i madde birle garaz ve nefsâniyetten 'âri ve gadr-ı himâyeden biri olarak hakikat-i hâli Der-'aliyyeme i'lâm ve 'arz ve mahzar eylemeniz fermânım olmağın isti'lâmı hâvi rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ma'rifetiniz ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle husûs-ı mezbûru bi-garaz erbâb-ı vukûfdan sırren taharri ve teccüs ve tahkîk birle bu makûle 'adem-i itâ'at olan

me'mûrlar her kimler ise garaz ve nefsâniyyetden 'ârî ve gadr ve himâyeden biri olarak hakikat-i hâli sıhhati üzre Der-'âliyyeme 'arz u i'lâma mübâderet ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbihât-ı vâkı'ın hilâfını kılmakdan ittikâ ve mübâ'adet eylesiz ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin seni meyâne-i emsâlinden bi'l-intihâb bu husûsa ta'yîn ve maksûd-ı hilâf-ı merkûma varub o makûle icrâ-yı me'mûriyetinde betâ'et edenleri sırren taharri ve tahkik birle hakikat-i hâli zâhire ihrâc ve sıhhat ve hakikati üzre Der-'âliyyeme tahrir eylemek kaziyesi olmağla âna göre 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfı vaz'ı tecvizden ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene (12)22

Te'kîdi hâvi tekrâr emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâ'il-i Za sene (12)23

S.102-H.302

Gököyük kazâsı nâ'ibine ve Denizlihasası voyvodası (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Denizli hasası mülhakâtından Gököyük kazâsına tâbi' Derbend sâkinlerinden Hacı Hasanoğlu Halil nâm şakî öteden berü kendi hâlinde olmayub şekâvet ve mefsedet ile me'lûf olduğuna binâen bu esnâda üç dört yüz mikdârı eşkiya ile hass-ı mezkûr kazâlarından Çarşamba Lazkiye kazâsına muzâfe Bulan kazâsına 'ale'l-gafle hücum ve voyvoda vekilini beş nefer âdemleriyle katl ve yirmi nefer kimesneleri darb ve cerh ve kasaba-i mezbûreyi yağma ve gâret eylediğinden ma'ada Der-sa'âdetimden meb'ûs çukadâr Hacı Bekir zîde kadruhunun dahi reh-ı râstına çıkıp i'dâm kaskında olmuş ise de çukadâr-ı merkûm ber-takrîb-i firâr etmiş olduğu ve sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin sen dahi tarafından âdemler ta'yîniyle bir mikdar muhârebe ve şakî-i merkûmu tazyîk ederek olduğu mahalden tard u ihrâc eyledikden sonra (s.103) şakî-i mezbûr yine mütenebbih olmayub zâtında merkûz olan şekâvet ve mel'aneti icrâ dâ'îyyesiyle Mendecura voyvodası Hacı Muradoğlu ve Adalı voyvodası Tekeoğlu ve Alaşehir kurbunda sâkin olan 'aşâyirden Cabir Hacı Mehmedoğlu demekle ma'rûf eşhâs beş yüz mikdârı eşkiyâ ile yanında celb ve tekrar kasaba-i mezbûra hücum ile el-hâletü hazihi muhârebe etmekde olduğu havâli-i merkûmeden bu def'a Der-sa'âdetime tevârüd eden bir takım i'lâmât ve ma'rûzât sâ'ireden ma'lûm-ı hümâyûnum olub bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan şekâvet-pîşenin i'dâm ve izâlesi dahi havâli-i

merkûmeden tard u teb'idiyle memleketlerine i'âdeleri muktezâ-yı maslahatdan olmağla sizki mevlânâ ve voyvoda-i mumâ-ileyhimsiz ber-vech-i muharrer diğêr sâdır olan emr-i 'âlişânımda mûnderic irâde-i hümâyûnum icrâ olundukdan sonra şakî-i merkûmun 'avenelerinden olub Derbend'de sâkin olan yaramaz makûlelerinin dahi vilâyetlerine i'âde ve irsâlleri emrine ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdır imdi diğêr sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince şakî-i merkûm icrâ-yı mücâzât olundukdan sonra Derbend'de sâkin 'avenelerinin dahi vilâyetleri canibine i'âde ve irsâlleri husûsuna ikdâm ve müsâra'at eylemeniz matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ve bu vesile ile şakî-i mezbûrun 'avenesinden olmayan bi-cürm mazlûmîne gadr u töhmet ve isnâd-ı kabahat ile dâhl u ta'arruz olunduğuna rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ve bâlâda mezkûrû'l-esâmi eşhâsın dahi neferâtlarıyla tahrîk ve her birilerini memleketlerine celb ile kendü hallerinde 'ırzlarıyla ikâmet eylemeleri esbâbının istihsâli ve bölükbaşî ve neferât ta'yîn etmeyrek ve bu vesile ile ferd-i vahidi incitmeyerek kağıd tahriri ve ahar güne tedbir ile ihtilâl-i mezkûrun indifâ'ı kendüsünden matlûb idüğü beyânıyla dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Aydın muhassılı ve Saruhan sancağı mütesellimi Kara Osmanzâde el-hâcc Hüseyin dâme mecduhuya dahi baikaca emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evahir-i C sene (12)22

S.103-H.303

Bir sûreti

Kara Osmanzâde kapucubaşı mumâ-ileyh (boşluk) asılda olduğı vechile şakî-i merkûmun icrâ-yı mücâzâtıyla sâ'ire kılınmasıyçün başka ve şakî-i merkûmun 'avenelerinden olub Derbend'de sâkin olan yaramaz makûlelerinin vilâyetlerine i'âde ve irsâlleri bâbında başka evâmir-i şerîfe ısdâr ve tesyâr kılınmış olduğı ve iktizâsı vechile hikâye olunarak asılda mezkûrû'l-esâmi eşhâsın dahi neferâtlarıyla vilâyetlerine celb ve kendi hallerinde olarak iskânları ve taraftan bölükbaşî ve neferât ta'yîn etmeyrek ve bu vesile ile ferd-i vâhidi incitmeyerek kağıd tahriri ve ahar güne tedbir

ile Şu husûsun indifâ'ı kendüsünden matlûb-ı kat'ı idüğü beyânıyla (boşluk) iktizâsına göre.

Bazı Şurût ile itlâkıyün emr-i 'âli yazılmışdır Fî Evâ'il-i Za sene (12)22

Ber-mûcib-i emr-i 'âli 'amel ve harekete müte'ahhid olduklarını nâtik vasıl olan i'lâmât mekâtibini bâ-fermân-ı 'âli Şerh verildi Fî 5 L sene (1)222

Mektûmen tahrir olunmağla battalı B sene (1)222 mühimme torbasındadır

S.103-H. 304

Kocaili sancağı mutasarrıfı vezir Seyyid Ahmed Paşa iclâlehuya hüküm ki

Bir müddetten berü Adapazarı ve sâ'ir ol-havâlide hilâf-ı Şeri'at-i garrâ ve muğâyir-i rızâ katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl ve hetk-i a'râza mütecâsir olan Kara Osman nâm habâset-pişenin ahâli ve fukarâ üzerlerine mezâlim ve ta'addiyatı hudûd-efzûn olduğı bi'd-defa'at Der-'aliyyeme vârid olan ma'rûzâtıdan ma'lûm ve âşikâr olmağla bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-arz-ı bi'l-fesâd olan Şekâvet-kârların izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla tathir-i bilâd ve asâyiş-i hâl-i 'ibâda ikdâm olunmak lâzımeden olmağla sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin hâlâ Bilecik voyvodası dergâh-ı mu'allâm kapucubaŐılarından Kalyoncu Ali dâme mecduhu ile bi'l-muhâbere Şakî-i merkûmun tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek ve aralıkda fukarâ-yı ra'iiyyet pâ-zede-i huyûl-i hasâr olmayarak ber-vech-i suhûlet ele getürüb tertîb-i cezâsı husûsuna ikdâm olunmak fermânım olmağın imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda Bilecik voyvodası kapucubaşı-i mumâ-ileyh ile bi'l-muhâbere Şakî-i merkûm tarafına kat'an ser-rişte verilmeyerek ve fukarâ-yı ra'iiyyete bir güne zarar ve hasar vukû' bulmayarak ber-vech-i suhûlet ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'unu Der-saâdetime irsâle ve istihsâli esbâb-ı refâh ve asâyiş-i fukarâya ikdâm ve dikkat ve hitâm-ı maslahatı Der-'aliyyeme tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ca sene (1)222

S.104-H.305

Kocaili sancağı mutasarrıfı vezirim Seyyid Ahmed Paşa iclâlehuya ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından hâlâ Bolu voyvodası Hulusi Ahmed dâme mecduhuya ve Bolu sancağında vâki' Akçaşehir kazası nâ'ibiyle sâ'ir civârda vaki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve zikri âti husûsa bu def'a taraf-ı devlet-i 'aliyyemden mahsûs mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya ve a'yân ve zâbitân ve bi'l-cümle vücûh-ı memleket ve ahâli-i vilâyet ve sâ'ir iş erlerine hüküm ki

Akçaşehir a'yânı Hâcî Alioğlu Osman kendü hâlinde olmayub iki yüzden mütecâviz başına eşkiyâ cem'iyile kazâ-i mezbûru basub iki 'aded kurâ-yı ihrâk-i bi'n-nâr ve hânedânlardan bazılarının kimini katl ve kimini der-zincir ve vereseleri hâzır iken emvâl ve eşyâ ve bağ ve bağçelerin cebren zabt ve bâkire kızları dilediği kesâna 'akd ve 'iyâl ve evlâdlarını esir gibi hizmetinde istihdâm ve yedi seneden berü ve bin kiseden mütecâviz mallarını ve ticâret edecekleri sefinelerini fuzûli ahz etmiş olduğu ve hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr edip bir takrîb firâr eden Adapazarlı Kara Osman nâm şakî el-yevm yanında muhtefî idüğü bu def'a kazâ-i mezbûr ahâlileri taraflarından Der-sa'âdetime takdim olunan 'arz-ı hâllerde tahrir ve iş'âr ve Adapazarı kazâsından firâr eden şakî-i merkûm Kara Osman'ı nefsü'l-emr Bolu sancağında vâki' Akçaşehir kazâsı a'yânı mezbûr Hâcî Ali'nin oğlu Osman'ın yanına varub ihtifâ eylediği sohbeti tahkik ve istihbâr olmağla sizki Bolu voyvodası kapucubaşı ve mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz şakî-i merkûm Kara Osman kazâ-i mezbûr a'yânı merkûm Osmandan taleb ve ahz ve eğer vermekde tereddüd ve muhâlefet eder ise ma'rifetiniz ve taraf-ı devlet-i 'aliyyemden ta'yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle 'ala eyyi hâlin merkûm Kara Osman'ı ahz ve Kocaili sancağı mutasarrıfı vezir-i müşârün-ileyh tarafına me'mûr ve mübâşire teslim olunduktan sonra merkûm Hâcî Ali'nin oğlu Osman'ın tarafından mezbûr Akçaşehir kazâsı ahâlilerine hudûd-ı efzûn zulm ve ta'addiye ictisârına binâen bi-gayr-ı hak zulm ve tercim eylediği mebâliğin ma'rifet-i şer'le zâhire ihrâc ve lede't-tahkîk icrâ-yı şer' ve hilâf-ı hakk birle vâki' olan zulm ve ta'addisinin ahâli-i fukarâ üzerlerinden men' ve def'ine ikdâm ve gayret ve sâlifü'l-beyân Adapazarlı Kara Osman nâm şakîyi bâlâda beyân olduğu üzre vermekde mümâna'atı zuhûr eder ise cümleiniz bi'l-ittifâk üzerine varılıb şakî-i merkûm Kara Osman ile merkûm Hâcî Ali'nin oğlu Osman'ı ahz ve mübâşirlerine teslîme ihtimâm ve dikkat olunmak fermânım olamğın tenbihen ve ifhâmen rikâb-ı hümâyûnumdan mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl

olunmuştur imdi keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh şakî-i merkûm Kara Osman'ı kazâ-i mezbûr a'yânı merkûm Osman'dan talep ve eğer vermekte tereddüd ve mûmâna'at eder ise ma'rifetiniz ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle 'ala eyyi vechin hâne ahz ve müşârün-ileyh tarafından me'mur mübâşire teslim olunduktan sonra merkûm Hâcî Alioğlu Osman'ın kaza-i mezbûr ahâlilerinden bi-gayr-ı hakkın zulm-i tercim eylediği mebâliğin ma'rifet-i şer'le zahire ihrâc ve hasbe't-tahkîk icrâ-yı şer'i'l-ihkâk-ı hakk birle vaki' olan zulm ve ta'addisinin ahâli ve fukarâ üzerlerinden men' u def'ine ihtimâm ve gayret eyleyesiz şöyle ki sâlifü'z-zikr Adapazarlı Kara Osman'ı vermekte mûmâna'atı zuhûr eder ise cümleniz bi'l-ittifâk üzerine varub merkûm Kara Osman ile mezbûr Hâcî Alioğlu Osman'ı ahz ve mübâşirlerine teslime ikdâm ve dikkat ve hilâfi vaz'ı tecvizden begâyet-i hazer ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak infâz-ı emr u irâde-i şâhâneme ve şakî-i merkûm Kara Osman'ı bi-eyyi hâlin ele götürüb icrâ-yı mücâzatına bezl-i cell-i miknet ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i B sene (1)222

S.104-H.306

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Karahisar-ı sâhib sancağı mütesellimi el-hâcc Ahmed dâme mecduhuya ve Karahisar-ı sâhib serdârı (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Karahisar-ı sâhib kazâsında yeniçerilik iddi'âsında olan serdâr-ı sâbık Kûlahcı Halil ve Silahdar Beşe ve İnyazlıoğlu ve Kôr Veli oğulları ve Baba Alioğlu demekle ma'rûf şekâvet-pîşeler mukaddemâ sefer-i hümâyûnuma me'mûr olmuşiken bir takrib ordı-yı hümâyûnumdan firâr ve kazâ-i mezbûra gelüb kendi hallerinde olmadıklarından bi'l-ittifâk ordu-yı hümâyûnumdan firâr edip sâ'ir firârieleri dahi başlarında cem' ve begateten mahkemeyi basub şetûm-ı galize ile şetm ederek cebren hâkimden i'lâm ve mürâsele ahzıyla hilâf-ı şer'-i şerîf nice fesada ictirâ eyledikleri mukaddemâ bâ-tahrirât Der-'âliyyeme lede'l-ifâde siz ki mütesellim ve serdâr-ı mumâ-ileyhimsiz ma'rifetiniz ve ocaktan ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle merkûmlar ahz ve şer'an lâzım gelen te'dîbleri icrâ olunmak bâbında bundan akdemce sâdir olan emr-i munîfim mübâşir serturnacı Yusuf zide mecduhu ile lede'l-vürûd eşkiyâ-yı merkûmundan Toktokoğlu ve

Etmekçi silahdar ve Masrakoğlu Salih ve Körbeyoğlu ve Şehbezoğlu Mustafa ve Cürcü Beyoğlu Himmet ve Kör Velioglu İbrahim ve Çerikoğlu ve serdâroğlunun oğlu Yahya ve Fasal Hâcı Veli ve Kalyoncuoğlu Mehmed ve Deli Efe ve Katırcı Hacı Yunusoğlu Mehmed ve Ağracı Emir Halil ve Kara Dervişoğlu Hâcı Abdullah nâm şekâvet-pîşeler cem'iyet ile mübâşir-i mumâ-ileyhin uğuruna çıkup yedinde olan emr-i 'alışânı cebren ahz ve şetûm-ı galize ile şetm ederek yazıcısını darb-ı şedîd ile darb ve muhârebeye cesâret ve dört nefer ehl-i 'ırz kimesneyi bi-gayr-ı hakkın katl ve mezbûrların ekserinin dermekde 'alakaları olmayub esnâf ve çiftçi makûlesinden olmalarıyla cümle ittîfâkıyla eşkıyâ-yı merkûmûnun şerr u şekâvetlerinin def'ine şürû' ve altı nefer eşkıyâ esnâ-yı muhârebede itlâk ve i'dâm ve mezbûr Halil Beşe habes olunub sa'irler dahi firâr ve cem'iyetleri perişân ve mezbûrlardan yirmi kadar eşkıyâ etrâf kazâlarda geşt ü güzâr ve serâser geldikleri kimesneleri ve ebnâ-i sebinin mallarını (s.105) gasb ve gâret eyledikleri ve huzûr-ı şer'de cümle müvâcehesinde merkûm Halil Beşe istintâk olundukda bâ'is olan mezbûrdan Emir Halil ve Kara Dervişoğlu Hâcı Abdullah nâm şakîlerdir deyu ikrâr ve i'tirâzlarına binâen cezâları tertîb olunmağla firârî mezbûrlardan bâlâda mezkûrû'l-esâmî on üç nefer eşkıyânın dahi cezâlarının tertîbiyle tathir-i memleket ve te'min-i ahâli ve ra'iyet husûslarına ikdâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bu def'a kazâ-i mezbûr tarafından Der-'aliyyeme takdim olunan i'lâm ve mahzar ve tahrirâtta istid'â olunmuş bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan şekâvet-pîşelerin icrâ-yı mücâzât-ı meşrû'a ile tathir-i bilâd ve te'mîn-i hâl-i 'ibâda ikdâm lâzımeden olmağla eşkıyâ-yı mezbûreyi livâ-i mezbûr dâhilinde buldukları mahalde ahz ve şer'en lâzım gelen cezâları tertîb ve icrâ olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mütesellim ve serdâr-ı mumâ-ileyhimsiz keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh eşkıyâ-yı merkumeyi livâ-i mezbûr dâhilinde oldukları mahalde ahz ve şer'an lâzım gelen mücâzâtları icrâyâ müsâra'at eyleyesiz ve lakin bu bahâne ile kaziyede 'alaka ve medhali olmayan bi-cürm ehl-i 'ırz makûlesine icrâ-yı nefsanîyet ve celb-i mâl sevdâsıyla 'gadr ve töhmet ve isnâd-ı şekâvet ile hilâf-ı şer'-i şerîf vaz'ı tecvizden mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i B sene (1)122

Sefer-i hümâyûnuma gitmek şartıyla itlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır Fî Evâhir-i Ca sene (1)222

S.105-H.307

Hassa silahşorlarımdan İznik a'yânı Osman zîde mecduhuya hüküm ki

Pazarköy a'yânı Esad Bey a'yânlık iddi'âsıyla kazâ ve kurâ ahâlisine etmediği zulm kalmadığı ve sekban istihdamı ve kule inşâsı ve nice nice emânetullah olan fukarânın ızrâr ve perişâniyetini mûcib etvâra ictisârı ve bu günlerde dahi bi-cürm ehl-i İslâm ve re'âyayı katl eylediği ve şerr u mazarratından fukarâ ve re'âya perişân olduğu ahâlinin mukaddem ve mu'ahhar takdim eyledikleri 'arzlarından ve erbâb-ı vukûfun ifâdelerinden zâhir ve vâcibü'l-izâle olduğu ve şakî-i merkûmun sen ki mir-i mumâ-ileyhsin senden emniyetini derkâr idüğü bedihî ve bâhir olduğuna binâen 'ala zâlik şakî-i merkûmun husemâsıyla mahallinde mürâfa'a ve mahallinde ihkâk-ı hakk mümkün olmaz ise vekili İznikmid'e ihfâ olunmak üzere Kocaili sancağı düstur-ı vezirim Seyyid Ahmed Paşa iclâlehuya ve mübâşirine hitâben bu def'a müvâza'a ve şakî-i merkûmu iğfâl ve sûretiyle emr-i şerîf ısdâr ettirilüp şakî-i merkûmun hayyen ve meyyiten ahzı hasren ve kasren senden matlûb-ı hümâyûnmum olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde ne tarikile olur ise lâzım gelen tedâbir-i hakîmânenin icrâsıyla şakî-i mezbûru iğfâl ederek bir takrib i'dâm ve ser-maktû'unu Der-'aliyuyeme irsâl ve yahud hayyen bu tarafa ihzâr eyleyüb şöyle ki bu hususu matlûb iken yanıma gelmeleri ve semtime uğramaları ve vüs'ümde değıller deyu iğzâr etmek ihtimâli olur ise ânın yerine sen katl olunacağını ve fermân-ı 'âlişânımı icrâ eylediğin halde başkaca bir hizmet 'ad olunub hizmetin zâyi' olmayacağını cezmen ve yakînen bilüb âna göre sana selâmet ve i'tibâr lâzım ise şakî-i merkûmu sûret-i hakdan gelerek ve bir vechile ser-rişte vermeyerek bir yere gelemem bir 'arâc göremem banada yazalım ve ahâliyi şu sûretle iskân edelim diyerek aldadub hâsılı ne makûle tedâbir ile mümkün ise elbette ve elbette şakî-i merkûmu ele götürün cezâsı tertîb ve ser-maktû'unu yahud hayyen bu tarafa irsâle müsâra'at ve iğmâz ve himâye ve tarafına ser-rişte işe i'zâm-ı maslahat edip kendi nefsinin telefden sıyânet eylemen fermânım olmağın mahfiyyen ve mektûnmen rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mestûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bâlâda beyân oldundığı vechile şakî-i merkûm tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek ne-vechile ve ne-tarikile olur ise olsun tedâbir-i hakîmâne ile elbette ve elbette bir takrib ve tağrîb ile ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâl ve yahud hayyen kendüsünü ahz ve bu tarafa irsâl ve ihfâ yere kemâl-i ikdâm ve

müsâra'at eylemen hasren ve kasren ve kat'ab ve cezmen senden matlûb-ı mülûkânem idüğü ve ma'azallahu te'ala bu emr-i ehemmdede bir güne su-i tedbir ve tehâvün ve taksir vukû'uyla şakî-i merkûm tarafına bir güne ser-rişte vermek ve bir takrib ele getürmeyüb yerine senin cezân tertib olunacağı yakînen ma'lûmun oldukda âna göre 'amel ve harekete ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve sadâkate ve ifâ-yı lâzım-ı rızâ-cûyu ve dirâyete dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfı vaz'ı ve hâlet vukû'uyla nefsini mühlikeye ilkâdan sıyânet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene (1)222

S.106-H.308

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Karahisar-sâhib sancağı mütesellimi Mollazâde el-hâcc Ahmed dâme mecduhuya hüküm ki

Bir müddetten berü Sandıklı kazâsından a'yânlık dâ'iyyesinde olan El-hâcc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve 'avenelerinden Hâcî Mollaoğlu Hâcî Ali ve Henefioğlu İbrahim nâm mefsedet-pîşeler kendi hallerinde olmayub dâima şerr u fesâd ile me'lûf ve katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl ve hetk-i ağız ve bunun emsâli nice nice mezâlim ve ta'addiyâta ibtidâr eyledikleri bundan akdem lede'l-inhâ ocakdan mübâşir ma'rifetiyle li-ecli'l-ihkâk Der-'aliyyeme ihzârları ve firâr ederler ise emvâl ve eşyâları cânib-i mirîden zabt olunacağı beyan olunarak 'ala eyyi vechin kâne Der-'aliyyeme irsâllerine ikdâm olunmak bâbında emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuşidi el-hâletü hazihi kazâ-i mezbûr tarafından Der-sa'âdetime tevarüd eden müte'addid i'lâmda ve mahzarda merkûmların hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ envâ'-i mezâlim ve ta'addiyâtdan bahisle tertîb-i cezâlarıyla şerr u mazarratlarından fukarâ-yı ra'iiyyet tahlis olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru ve derc ve istid'â olunmuş bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i fi'l-arz-ı bi'l-fesâd olan havenenin izâle-i vücûd-u habâset-âlûdlarıyla tathir-i bilad ve irâhe-i hâl-i 'ibâda ikdâm lâzime-i mülkdâriden olmakdan nâşi sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsib bâlâda isimleri mezkûr Hâcî Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve Hâcî Molla Hâcî Ali ve Hanefi oğlu İbrahim nâm şakîleri vusûl-i emr-i şerîfimde taraflarına kat'an ser-rişte vermeyerek bir takrib ahz ve haklarında mücâzâtı icrâyâ mübâderet eylemen fermânım olmağın imdi merkûmun taraflarına ser-rişte vermeyerek ve aralıkda fukarâ-yı ra'iiyyet pâ-zede-i huyûl-i hasâr olmayarak bir takrib ve tağrib ile ele getürüb

mücâzât-ı meşrû'alarını icrâyâ ikdâm ve mübâderet eylemeniz matlûb-ı mülûkânem olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete müsâra'at ve hilâfından begâyet-i tehâşi ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş sene (1)222

Te'kîd ve isti'câli hâbi emr-i 'âli yazılmışdır Fî Evâ'il-i L sene (12)22

S.106-H.309

Anadolu vâlisi vezirim Alaeddin Paşa iclâlehuya hüküm ki

Sandıklı kazâsından a'yânlık dâ'iyyesinde olub isâl-i zulm ve hasâra ibtidâr üzre olan El-hâcc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve 'avenelerinden Hâcî Mollaoğlu Hâcî Ali ve Henefioğlu İbrahim nâm şekâvet-pîşeleri sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin tarafından bi'l-istishâb kazâ-i mezbûre a'yân nasb etmek dâ'iyyesiyle Tüfenkçi ve Hayta ve Delilbaşılardan ki merkûmunûn ma'iyyelerine tefrikan külliyyetlü 'asâkir ile kazâ-i mezbûra irsâl eylediklerinden ânlar dahi muhâsaraya ibtibâr üzre oldukları bu def'a bâ-'arz ve mahzar inhâ olunmakdan nâşi bu makûle ahâli ve fukarâyâ isâl-i zulm ve ta'addi ile ma'rûf ve fesâd ve şekâvet ile me'lûf olan havenenin ma'iyyetlerine 'asâkir sevkiyle i'âne olunmak bi'l-vücûh rızâ-yı hümâyûnumun hilâfi olmağla fimâ-ba'd eşkiyâ-yı merkûme taraflarına hafî ve celî taraftan 'asâkir sevkiyle imdâd ve i'ânet olunmakdan keff-i yed ve şimdîye dek şakî-i merkûmların yanlarında olan gerek delil ve tüfenkçibaşılardan ve 'asâkir-i sa'ireni tarafına celb ve i'ânetten ferâgat eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi fimâ-ba'ad eşkiyâ-yı merkûme taraflarına hafî ve celî taraftan 'asâkir sevkiyle imdâ ve i'ânet olmakdan ferâgat ve keff-i yed ve ol-tarafda olan gerek delil ve tüfenkçibaşılardan ve gerek 'asâkir-i sa'ireni tarafına celb eylemen matlûb-ı hümâyûnum olduğu ma'lûmun oldukda vusûl-i emr-i şerîfimde eşkiyâ-yı merkûma taraflarında olan 'asâkirini der-'akab tarafına celb ve fima-ba's hafî ve celî i'ânetten ferâgat ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i tenbihât-ı şâhâneme edna vaz'-ı hareket vukû'uyla mazhar-ı mu'aheze ve 'itâb-ı hüsrevânem olmakdan begâyet-i tehâşi ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş sene (1)222

İtlakıyçün emr-i ‘‘ali yazılmışdır Fî Evâ‘il-i Za sene (1)222

S.107-H.310

Dergâh-ı mu‘allâm kapucubaşlarından Bilecik voyvodası Kalyoncu Ali dame mecduhuya ve husûs-ı âtiyü‘z-zike bu def‘a mahsûs mübâşir ta‘yîn olunan hâcegân-ı divân-ı hümâyûnumdan Arif zîde mecduhuya hüküm ki

Bir müddetten berü Adapazarı tarafında sözde zuhûr olub hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Kara Osman nâm habâset-pîşenin bi-eyyi vechin kâne ele getirülüb hakkında lâzım gelen mücâzâtının icrâsıyla istihsâli esbabı refâh-ı hâl-i ‘ibâd ve te‘mîn-i bilâda ildâm olunmak vâcibâttan olmağla sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin şakî-i mezbûru ele getirüb ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû‘unu Der-‘aliyyeme irsâle ikdâm edeceğini bundan akdemce mübâşir-i mumâ-ileyh Arif zide mecduhuya yenmen ta‘ahhüd etmiş olmanla hâlâ Kocaili sancağı mutasarrıfı düstûr-ı vezirim Ahmed Paşa iclâlehunun emr u re‘yi üzre ‘amel ve hareket ederek ta‘ahhüdün muktezâsınca bi-eyyi hâlin şakî-i mezkûru ele getirüb cezasını tertîb ve ser-maktû‘unu Der-‘aliyyeme irsâl ve isâle müsâra‘at eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile tesyâr olunmuşdur imdi müşârün-ileyhin emr u re‘yîne mütâba‘at ederek muktezâ-yı ta‘ahhüdün üzre şakî-i merkûmu bir takrib ve tağrib ile bi-eyyi vechin kâne ele getirüb ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû‘unu Der-‘aliyyeme irsâl eylemen husûsu hasren ve kasren senden matlûb-ı mülûkânem olduğı ma‘lûmun oldukda ber-vech-i meşrrûh ‘amel ve harekete mübâderet ve hilâf-i fermân ve münâfi-i rızâ vaz‘ ve hareketten mübâ‘adet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin mukaddemâ vâki‘ olan sana ta‘ahhüdü muktezâsınca bi-eyyi vechin kâne şakî-i mezkûru ele getürdüb ahz ve cezâ-yı sezâsını icrâ ve ser-maktû‘unu Der-‘aliyyeme irsâl ve isrâ eylemesini ve esbâb ve te‘min-i istihsâle ikdâm ve müsâra‘at birle tekml-i emr mübâşeretine ihtimâm ve dikkat eylemen bâbında

Fî Evâhir-i Ş sene (1)222

S.107-H.311

Mir-i mirân-ı kirâmımdan hâlâ Behisni kâ‘im-makâmı Rişvânzâde Abdurrahman dâme ikbâluhuya hüküm ki

Elbistan kazâsında sâkin başiboş delil tâ'ifesi zümre-i eşkıyâdan Yalaklı Hasan nâm şekâvet-pîşe Akçadağda sâkin ez-kadîm şekâvet ile me'lûf Körne ve Gürecik ekrâdı ve Rişvan 'aşâyirinden Celebkanlı Kürdü eşkıyâsından binden mütecâviz süvâri ve piyâde haşerâto başına celb ve ce' ve Elbistan ve havâlisini zabt dâ'îyyesiyle Elbistan'ın üzerine gelip istilâ eylemiş ise dahi ahâlisi müdâfa'alarına ikdâm etmiş olduklarından derûn-ı kasabaya duhûle fırsat-yâb olamayub civâr ve havâlisinde vâki' mahallât ahâlisinin bi'l-cümle emvâl ve eşyâlarını yağma ve bazı karyelerini harâb ve (silik) sürerek gasben ahz birle isâl-i rahne ve hasâra ictisâr ve ba'dehu yine ekrâd-ı mezkûrenin i'ânesiyle Elbistan'a hücum ve surre-i hümâyûnuma ve huccâc-ı müslimîne su-i kâsd fikr-i fâsidesinde olduklarından dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılardan Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhu tarafından 'asker irsâliyle Elbistan tarafından eşkıyâ-yı merkûme def' ve yollar tathir olunmaya kadar huccâc-ı müslimîne çend gün tevakkuf olunmuş ve Cabbarzâde mir-i mumâ-ileyh tarafından bundan böyle 'asker irsâliyle i'ânetinde kusûr olunmayacağı bu def'a Der-sa'âdetime takdim ve irsâl olunan tahrirâtta ber-vech-i tafsil derc ve iş'âr olunmuş eşkıyâ-yı merkûmenin def'-i şerr ü mazarratlarıyla havâli-i mezkûre re'âya ve fukarâsının ve mürûr ve 'ubûr eden ebnâ-i sebinin ve husûsan huccâc-ı müslimîn-i bi'z-zemn-i ve'l-islâm imrârları ve sekene-i memleket ve fukarâ-yı ra'iiyyetin emn u istirahatları ve havâli-i mezkûreden def'-i şürûr ve mazarratlarıyla te'mîn-i 'ibâd ve tathîr-i tarik ve bilâdi mûcib olur esbâb ve vesâ'ilin istihsâline ve surre-i hümâyûnumun ve huccâc-ı müslimînin ve sâ'ire mârrin ve 'âbirînin emnen ve sâlimen imrârları husûsuna ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-keâm eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi rikâb-ı hümâyûnumdan mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi eşkıyâ-yı merkûmenin haklarından gelinüb havâli-i mezkûreden def' ve ref'leriyle ahâli ve fukarânın ve mürûr ve 'ubûr eden ebnâ-i sebinin şerr u mazarratlarından te'mîn ve tahlisleri matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ve bu bâbda iğmâz ve rehâvet vukû'uyla imrâr-ı vakti mûcib olur vaz' ve hâlât vukû'una bir vechile rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ikdâm ve müsâra'at ve hilâfindan begâyet ve ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i B sene (1)222

S.107-H.312

Bir sûreti

Dergâh-ı ‘âli kapucubaşlarından hâlâ ma’adin-i hümâyûn emini Mustafa dâme mecduhuya ber-vech-i meşrûh

S.107-H.313**Bir sûreti**

Dergâh-ı ‘âli kapucubaşlarından Cabbarzâde Süleyman Beye (boşluk) asılda olan emr-i ‘âli hikâye olunarak kendüsü dahi mumâ-ileyhimâ ile bi’l-muhâbere bir taraftan ‘asker irsâliyle levâm-ı i’ânetin isâline ikdâm ve müsâra’at eylemesiçün (boşluk) iktizâsına göre

Hilâf-ı rızâ hareket olmamak şartıyla iş bu kayd bâ-fermân-ı ‘âli terkîn olunub itlâkıçün emr-i şerîf yazılmışdır

S.108-H.314**Terkin**

Hâlâ Şam ve Trablusşam vâlisi ve Mirü’l-hâcc ve Cerde başbuğu vezirim Genç Yusuf Paşa iclâlehuya hüküm ki

Trablusşam vâliliğine mülhak olan Cerde başbuğluğu devlet-i ‘aliyyemin ehemmi-i umûr ve erceh-i şuûnundan olub gasb olunan vâdilerin mürettebât-ı Cerdenin mükemmelen tanzim ve istihzârıyla vakt u zamanıyla huccâc-ı müslimîni istikbâl eylemeleri rütbe-i vücûbda iken bir müddetten berü Trablusşam’da ser-gerde-i zuhûr olan Berber Mustafa demekle meşhûr şakî eyâlet-i mezkûre mütesellimliğini tagallüben kendüye hasr ederek taraf-ı devlet-i ‘aliyyemden nasb olunan vâlileri derûn-ı beldeye ‘adem-i kabûl ve kal’anın ta’mir ve istihkâmıyla dâ’ire-i itâ’atten hurûc ve zirve-i tuğyân ve ‘isyâna hurûc ile eyâlet-i mezbûreden Cerde’ye müretteb olan mevâddı ve vâlilere mahsûs ‘aidat ve tayyarâtı te’dîye etdiği şakî-i merkûm fi’l-asl Devbaş (silik) makûlesinden ise de birkaç seneden berü nasib olunan (...) kudretinden derûn-ı Trablusa duhûl ve üzerine varılmayub Hamas kazâsı hâricinde bir müddet (silik) ederek cüz’ü’l-bahtı kabîlinden olarak bir maksad-ı rişte tahsil ve takarrürü’l-imbân dâ’iresi halkıyla huccâc-ı müslimîni istikbâl edegeldikleri ve merkûm dahi buldukları müşâhade ettikçe şekâvet ve mel’aneti yevmen fe-yevmen maksûd olarak eyâlet-i

mezkûreyi zîr-i zabtına idhâl ile keyfemâ-yeşâ mutasarrıf olduklarına teşebbüs eylediği cümle zâhir ve Cerde başbuğu ise hutûb-ı cesime-i saltanat-ı seniyyemden olan huccâc-ı müsliminin istikbâl ve emnen ve sâlimen savb-ı maksûda isalleri eyâlet-i mezbûreden Cerde'ye müretteb olan mevâddın vakt u zamanıyla ahz ve istihzârına vâreste ve müstebân idüğü ta'rifî ve şakî-i merkûm iltifât götürür ve rütbe ve nush ve tenbih kabûl edere makûleden olöayub vâcibü'l-izâle habâset-pîşeden olduğu emr-i bedîhi olduğuna binâen şakî-i merkûmun i'dâm ve izâlesiyle eyâlet-i mezbûrenin nizam ve intizâmı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle sen ki vezir-i gayret-semir ve müşir-i müşteri-tebdir müşârün-ileyhsin göreyim seni mecbûl olduğun mehâm-ı fetânet muktezâsı üzre bu maddeyi şakî-i merkûmun tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek bi-mennihi te'ala huccât-ı hidâyet müntehâyı Ka'be-i maksûda isâl ile şakî-i merkûmun ne vechile ve ne tarikle olur ise olsun bir takrib ile ahz ve cezâsını tertîb eyledikten sonra eyâlet-i mezbûreyi râbitaya ve nizâma idhâle bezl-i cell-i miknet ve sûret-i nizâmını Der-sa'âdetime tahrir ve işâret eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi mektûmen ve mestûren iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyyen ve memhûren (boşluk) ile tesyâr olunmuşdur imdi şakî-i merkûm tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek bi-'inâyetillahi te'ala huccâc-ı müslimîm ile 'avdetine doğru şakî-i merkûmun üzerine gelüb bir takrib ile ele götürüb bi-eyyi hâlin icrâ-yı mücâzâtıyla eyâlet-i merkûmeyi ber-hüsn-i nizâm ve idhâle sarf-ı vüs' ve himmet eylemen hasren ve kasren sende matlûb-ı hümayûnum idüğü ve bu bâbda bir güne su-i tedbir ve tehâvün ve taksir ile şakî-i merkûm ele girmeyüb gâ'ilesi mümtedd olarak ve vedi'atullah olan fukarâ-yı ra'iyet ve 'aceze-i memleket bi-mahâl-i huyûl hasâret olmak misüllü vaz' u hâlet vukû'una bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı N sene (1)222

Tashih olduğu beyânıyla tebdil olunmuşdur fî Evâsıt-ı L sene (12)22

S.108-H.315

Karataş kazâsı nâ'ibine ve İçil sancağı mutasarrıfı ve a'yân ve zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki

İçil sancağında vâki' Karataş kazâsı sükkânından Alagözoğlu demekle meşhûr kimesne kendü hâlinde 'ırzıyla ve edebiyile mukayyed olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u hareketi yoğiken yine kazâ-i mezbûr ahâlilerinden maktûl Koca Abdulkadir'in bölükbaşlarından Pınarderele Eğri Mehmed ve Gölgelioğlu Mahmud şekâvet-pîşelerin kendü hallerinde olmayub birbirleriyle ittifâk ve başlarına erâzil ve eşhâs-ı makûlelerini cem' ile merkûm Alagözoğlunun sâkin olduğu karyeye varub oğlunu ve karye-i mezbûre ahâlilerinden zükûr ve inâsa bâ-defter kırk üç nefer bi-cürm müslimîni hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın katl eyledikleri beyânıyla şakiyân-ı merkûmânın icrâ-yı mücâzât-ı meşrû'alarıyla şerr u mazarratlarının 'ibâd üzerlerinden def'i bâbında emr-i şerîfim sudûru bu def'a livâ-i mezbûrede vâki' Ermenek ve Sarikovan ve Zine ve Mut ma'a mesanlu kadılarının Dersa'âdetime tevârüd eden i'lâmlarında tahrir ve istid'a olunmuş olmağla. (109-112 arası sayfalar yok)

Mu'ahharan emr-i 'âli yazılmışdır Fî Evâhir-i Ca sene (12)23

S.113-H.333

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Karahisar-ı sahib sancağı mütesellimi Mollazâde el-hâcc Ahmed dâme mecduhuya hüküm ki

Bir müddetten berü Sandıklı kazâsında a'yânlık dâ'îyyesinde olan Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve 'avenelerinden Hâcı Molla oğlu Ali ve Hanefioğlu İbrahim nâm mefsedet-pîşeler kendü hallerinde olmayub dâ'ima fesâd ile me'lûf ve katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl ve hetk-i ağrâz ve bunun emsâli nice nice mezâlîm ve ta'addiyâta ibtidâr eyledikleri bundan akdem lede'l-inhâ ocakdan mübâşir ma'rifetiyle li-ecli'l-ihkâk Der-'aliyyeme ihzârları ve firâr ederler ise emvâl ve eşyâları cânib-i mirîden zabt olunacağı beyân olunarak 'ala eyyi vechin kâne Der-'aliyyeme irsâllerine ikdâm olunmak bâbında mukaddemâ başka ve kazâ-i mezbûr tarafından Der-sa'âdetime tevarüd eden müte'addid i'lâmât ve mahâzirde merkûmların hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ envâ'-i mezâlîm ve ta'addiyâtdan bahisle tertîb-i cezâlarıyla şerr u mazarratlarından fukarâ-yı ra'iiyyet tahlis olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru ve derc ve istid'â olunmuş bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i fi'l-arz-ı bi'l-fesâd olan havenenin izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla tathir-i bilad ve irâhe-i hâl-i 'ibâda ikdâm lâzıme-i mülkdâri ve ra'iiyyet-perveriden olmakdan nâşi sen ki

mütesellim-i mumâ-ileyhsin mezkûr Hâcî Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve Hâcî Mollaoğlu Hâcî Ali ve Hanefioğlu İbrahim nâm şakîlerin taraflarına kat'a ser-rişte vermeyerek vusûl-i emr-i şerîfimde bir takrîb ve tağrîb ile ahz ve haklarında mücâzât-ı lâzımeyi icrâya mübâderet eylemen bâbında mu'ahharân başka evâmir-i 'aliyyem ısdâr ve tesyâr olunmuş ise dahi şakî-i merkûmlar revayic-i habâsetleriyçün etrâf u eknâfa mebâliğ-i kesîre ve 'adile istishâb ve kendilerine i'âne ettirmekle şakî-i merkûmûn sâkin oldukları Sorgun nâm karye etrâfına metris ve hendekler hafr ve kuleler inşâ ile tahassun ve beher yevm civârlarından mürûr ve 'ubûr eden ebnâ-i sebile isâl-i rahne ve hasâret ibtidârları bedîdâr olmağla ocak tarafından mübâşir ta'yiniyle vârid olan evâmir-i 'aliyyemin tenfîz ve icrâsına ve te'min-i memleket ve istirahat-ı fukarâ için şakî-i merkûmûn üzerlerine 'asâkir ta'yiniyle kasaba-i mezbûreyi şerr u mazarratlarından hıfz u hırâsete hayr-tâmm etmekde isen dahi şakî-i merkûmûnun şerr u tuğyânları bu hâl üzre iken hilâf-ı inhâ bazı tahrirât ile şakî-i merkûmûn vâlideleri Ayişe nâm müfside ile 'avenelerinden birkaç nefer eşkiyâyı Der-sa'âdetime irsâl ve irtikâb-ı hud'a ile mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimin kadydını ref' ve terkîn ettirmek dâ'îyye-i fâsidesinde oldukları beyânıyla istid'âlarına müsâ'ade olunmayub sâdır olan emr-i şerîfim mücebince haklarında lâzım gelen te'dîbât-ı lâyika icrâ olunmak bâbında te'kîdi hâvî emr-i şerîfim sudûru kazâ-i mezbûr tarafından mukaddemâ rikâb-ı hümâyûnuma vârid olan i'lâmımda derc ve istid'a olunmuş olmağla şakî-i merkûm haklarında sâdır olan emr-i şerîfimin kaydı bence vâzih-i 'âli olmadıkça derkenâr olunmamak üzre kaydı bâlâsına şerh verilmekle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın te'kîdi hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mektûmen ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda sâdır olan emr-i şerîfim mücebince şakî-i merkûmûnun bir ân akdem izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla te'mîn-i bilâd ve irâhe-i hâl-i 'ibâda ikdâm ve müsâra'at ve hilâfindan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i M sene 1222

İsti'câli hâvi emr-i 'âli yazılıub 'asker defterinde mukayyedir Fî Evâhir-i Z sene (12)22

S.113-H.334

Pazarköyü a'yânı Mir Alimir zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki a'yân-ı mumâ-ileyhsin bundan akdemce hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve münâfi-i rızâ harekât-ı nâ-hemvâra ictisârına binâen hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmiş ise dahi vukû'bulan cürm ve 'usâtına tâ'ib ve müstağfir olub fîmâ-ba'd hilâf-ı şeri'at-i gara ve münâfi-i rızâ-yı mülûkânem ser-i mû vaz' ve hareketden mücânebet ve herhalde himâyet u sıyânet-i ahâli ve ra'iyet husûslarına ve icrâ-yı emr u irâde-i şâhâneme sür'at-i imtisâl ve mutâva'at edeceğın beyânıyla mukaddemce vuku'bulan cürmün 'afvı husûsu kazâ-i mezbûr ahâlisinin bu def'a rikâb-ı hümâyûnuma takdim eyledikleri 'arz-ı hallerinde derc u iş'âr olunmuş olmağla taraf-ı devlet-i 'aliyyemden irâde olunduğu mikdar-ı 'asker ile sefer-i hümâyûnuma gitmek şartıyla 'afv u itlâk olunmakla i'lâmen ve ifhâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi ba'de zîn hilâf-ı fermân ve mugâyir-i rızâ vaz' u hareketden mübâ'adet ve himâyet u sıyânet-i ahâli ve ra'iyeti müstelzim olub esbâb ve vesâ'ilin istihsâl ve istikmâliyle herhalde rızâ-yı emr ve rızâ-yı mülûkânemi istihsâle ihtimâm ve dikkat ve taraf-ı devlet-i 'aliyyemden irâde olunduğu mikdâr asker ile sefer-i hümâyûnuma gitmek şartıyla cerâyim-i sâbıka kalem-i 'afv ve safh-ı mülûkânem keşide kılındığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve ifâ-yı levâzım-ı me'mûriyet ve sadâkata ve isâ'et-i şerîfeni emhâya bezl-i makderet ve zinhâr ve zinhâr hilâdfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Z sene (1)222

Ber-rikâb-ı Müstetâb-ı Kâ'im-makâm-ı 'Ali-makâm Hazret-i Seyyid Mahmud Tayyar Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb Mehmed Salih Efendi Nâle Mâ Yetemeşşallah El-vâki' Fî Evâ'il-i M Sene 1223

Bâ fermân-ı 'âli iş bu kayd terkîn olunub 'afv olunduğunu mübeyyin i'lâm-ı hâl emri yazılmışdır Fî Evâhir-i R sene (12)23

S.114-H.335

Terkin

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından ve silahşorlarımdan Canik muhassılı vekili Süleyman dâme mecduhuya hüküm ki

Keşablı Vacinoğlu Hâcî Mustafa nâm şekâvet-pîşe kendü hâlinde olmayub Trabzon eyâleti dâhilinden Giresun ve Keşab kazâlarını ve Giresun kal'asını bilâ-emr zabt edip vedi'a-i cenâb-ı rabb-i kibriyâ olan 'aceze ve fukarâyı hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ envâ'-i mezâlîm ve ta'addiyât ile pâymâl ve eyâlet-i Trabzon'u karîb-i ihtilâl eyleyüb ol-havâliden matlûb-ı şahânem olan 'asâkir ve levâzımât-ı sefere-i sâ'irenin ta'tiline bâdi olduğunadn başka sancağ-ı ahar olan Karahisar-ı şarkî kazâlarından Akköy ve Pazarsuyu kazâlarını dahi zabt edip derûnlarında kal'alar binâ ve ihdâs ve ahâli ve sekenesini perişân eylediği tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub o makûle şekâvet-pîşelerin izâle-i vücûd-ı habîsesiyle tathîr-i memleket ve istihsâl-i esbâb-ı emn u asâyiş-i ra'iyet ve lâzime-i şân-ı merâhim-'unvân-ı şehriyârânem olmakdan nâşi sen ki Canik muhassılı vekili subaşı-i mumâ-ileyhsin sen dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Şatırzâde Osman dâme mecduhu bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun ve mugâyir-i emr-i 'âlişânım şakî-i merkûma mu'âvenet edenlerin üzerlerine varılıb bâ-'avn-i bârî bir gün evvel tertîb-i cezâları husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip ol-bâbda me'mûriyetini hâvi Şatırzâde kapucubaşı-i mumâ-ileyhe başka ve Şatırzâde kapucubaşı-i mumâ-ileyhin istishâb edeceği 'askerden ma'ada ma'iyetine 'asâkir-i külliye terfiki mumâ-ileyhi şakî-i merkûmun üzerine irsâl eylemek üzre dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Trabzon mütesellimi Kalcızâde Memiş dâme mecduhuya başka ve tarafından ve Trabzon mütesellimi kapucubaşı-i mumâ-ileyh cânibinden ne-makûle kağıd ve tahrirat vürûd eder mâ-fevkde matlûb olunur ise derhâl mûcibiyle 'amel ve hareket ederek 'asâkir-i vâfire ile şakî-i merkûmun üzerine 'azimete müsâra'at eylemeleriyçün Gönye sancağı vücûhundan Hâcî Şahinzâde Mehmed Bey ve Memunzâde Memiş ve Beşenin oğlu Mustafa ve Curdakoğlu Ömer ve Hâcî İsmailoğlu Ali ve Telataroğlu Osman zîde mecduhuma dahi me'mûriyetlerini muhtevi başla diğer evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tesyât olunmağla sen dahi vusûl-i emr-i 'âlişânımda külliyyetlü 'asker ile bi'l-ittifâk bi'n-nefs hareket ve Şatırzâde mumâ-ileyh ile rüsûm-ı muhâbere ve ittifâka ri'âyet ve Gönye vücûhu mumâ-ileyhi dahi tarafından kağıdlar tahririyle celb ederek şakî-i merkûmun ve mugâyir-i rızâ kendüsüne mu'âvenet eden havenenin üzerlerine varub bâ-'avn-ı bârî bir ân akdem cezâlarını tertîb ve icrâ ve ru'ûs-ı maktû'alarını Der-'âliyyeme irsâl ve isrâya ihtimâm

ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren ve mektûmen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûm tarafına kat'an ser-rişte vermeyerek vusûl-i emr-i şerîfimde külliyyetlü 'asker ile derhâl bi'n-nefs hareket ve Şatırzâde kapucubaşı-i mumâ-ileyh ile muhâbere ve ittifâk ederek ve tarafından kağıtlar tahririyle Gönnye sancağı vücûhu mumâ-ileyhi dahi celb edilerek şakî-i merkûmun ve kendisine mütâba'at ve mu'âvenet eden habâset-pîşelerin üzerlerine varub 'avn-ı hakkla bir sa'at akdem izâle-i vücûd-ı mel'ânet-nümûdlarıyla havâli-i merkûmenin tasfiye ve tathirine ve zât-ı şevket-simât-ı tâc-dârâneme vedi'a-i cenâb-ı rabb-i 'izzet olan ahâli-i memlekete ve fukarâ-yı ra'iyetin emn u asâyışleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat eylemek matlûb-ı kat'i-i pâdişâhânem idüğü ve bu bâbda bir güne su-i tedbir ve tehâvün ve taksir vukû'uyla şakî-i merkûm ele girmemek ve gâ'ilesi mümtedd olarak aralıkda fukarâ ve zu'afâ ve nisvân ve sıbyân ayaklar altında kalub pâymâl-i hasâr olmak misüllü vaz' vukû'una bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve senden me'mûl-i hümâyûnum olan kâr-güzârı ve sadâkat levâzımını ibrâza dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evasıt-ı Za sene (1)222

S.114-H.336

Terkin

Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından ve Trabzon vücûhundan Şatırzâde Osman dâme mecduhuya (boşluk) Trabzon mütesellimi mumâ-ileyh tarafından ma'iyetine terfîk kılınacak 'asâkir-i külliyyeden ma'ada kendüsü dahi 'asâkir-i vâfire istihsâline bi'n-nefs hareket ve Canik muhassılı kapucubaşı-i mumâ-ileyh ile rusûm-ı muhâbere ve ittifâka ri'âyet ederek şakî-i merkûmun üzerine varub kendünün ve kendüsüne mu'âvenet eden havenenin bâ-'avn-ı bârî bir gün evvel icrâ-yı mücâzâtlarıyla ru'ûs-ı maktû'alarının Der-'âliyyeme irsâline müsâra'at eylemesiyçün me'mûriyetini hâvi asıla tatbikan iktizâsına göre

S.115-H.337

Terkin

Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Trabzon mütesellimi Kalcızâde Memiş dâme mecduhuya (boşluk) asılda ve sûrette olan evâmir-i 'aliyye satr u beyân ve Gönve sancağı vücûhu mumâ-ileyhin me'mûriyetleri hikâyeye olunarak Şatırzâde kapucubaşı-i mumâ-ileyhib istishâb edeceği 'asâkir-i vâfireden ma'ada kendüsü dahi kapucubaşı-i mumâ-ileyhin ma'iyetine külliyyetlü 'asker terfikiyle tahrik ve şakî-i merkûmun üzerine sevk ve irsâle müsâra'at ve Gönve sancağı vücûhu mumâ-ileyhe dahi tarafından kağıdlar tahririyle 'asâkir-i vafire ile şakî-i merkûmun üzerine isbâl ve tesyîre dikkat eylemesiyçün iktizâsına göre

S.115-H.338**Terkin****Bir sûreti**

Gönve sancağı vücûhundan Hâcî Şahinzâde Mehmed Bey ve Memunzâde Memiş ve Beşenin oğlu Mustafa ve Curdakoğlu Ömer ve Hâcî İsmailoğlu Ali ve Telataroğlu Osman zîde mecduhuma (boşluk) Canik muhassılı ve Trabzon mütesellimi mumâ-ileyhimâyaya olan evâmir hikâyeye olunarak mumâ-ileyhimâdan taraflarına bir güne kağıd tahrirât vürûd eder mâ-fevkde matlûb olunur ise derhâl mücebiyle hareket ve külliyyetlü 'asker ile şakî-i merkûmun üzerine 'inâyet eylemeleriyçün.

S.115-H.339

Hâlâ Erzurum vâlisi vezirim Osman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Erzurum civârında vâki' Kiği mukâta'ası voyvodası Mehmed Bey nâm şakî kendü hâlinde olmayub emânetullah olan ahâli-i memleket ve 'aceze-i ra'iyete hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i emr-i rızâ envâ'-i mezâlim ve ta'addiyâta ibtidâr ve bunun emsâli nice nice fezâhate ictisâr etmiş vâcibü'l-izâle habâset-pîşe olduğu bu def'a bi'l-ihbâr takhîk-gerde-i pâdişâhânem olub bu makûle muzırr-ı 'ibâd olan havenenin i'dâm ve izâlesiyle zulm ve ta'addisinin ahâli ve fukarâ üzerlerinde men' u def'i husûsuna ikdâm olunmak lâzıme-i mülkdâri olmağla sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde şakî-i merkûm tarafına kat'an ser-rişte vermeyerek ma'rifetinle bir takrib ve tağrib ile ahz ve 'ibreten li'l-gayr cezâsını tertîb eylemen fermânım olmağın mahfiyyen rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl

olunmuştur imdi vusûl-i emr-i ‘âlişânımda şakî-i merkûm tarafına bir güne ser-rişte vermeyerek bir takrîb ma’rifeitinle ahz ve ‘ibreten li’s-sâ’irîn cezâ-yı lâyıknı icrâ ve keyfiyyeti Der-‘aliyyeme tahrir ve inhâya müsâra’at eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ve şakî-i merkûma ser-rişte verilüb sonra gâ’ilesi mümtedd olarak aralıkda vedi’atullah olan fukarâ-yı ra’iyyet mübtelâ-yı cevru hasâr olmak misüllü vaz’a bir vechile rızâ-yı ‘aliyyem olmadığı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfından ittikâ ve mübâ’adet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Za sene (1)222

S.115-H.340

Dergâh-ı mu’allâm kapucubaşlarından hâlâ ma’âdin-i hümâyunum emini el-hâcc Mustafa dâme mecduhuya hüküm ki

Sadr-ı esbak vezirim Gâzi El-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehunun mukaddemlerde delilbaşılık hizmetinde olub el-yevm Malatya’da ikâmet üzre olan Delilbaşı Malatyalıoğlu Mehmed nâm habâset-pîşe bundan akdem külliyyetlü ‘asker ile Canik kazâlarına duhûl ve fukarâ ve zu’afânın hilâf-ı şerî’at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ katı vâfir emvâl ve eşyâlarını nehb ü gâsb eylediğinden ma’ada el-yevm ‘iyâlleri Canik’de olarak otuzdan mütecâviz nisâ tâ’ifesini ve bazı kimesnelerin on sekiz yirmi kadar şâbb-ı emred evlâdlarını alub Malatya’ya isâl ve el-yvm yanında oldukları hatta merkûm müşârün-ileyh Yusuf Paşanın ma’iyyetinde mazhar-ı i’tibâr ve iltifâtı olarak ni’am-hordası iken müşârün-ileyh şark ser-‘askerliği evânında terk etmiş vâcibü’l-izâle habâset-pîşelerden idüğü tahkîk-gerde-i şehriyârânem olub bu makûle şekâvet-pîşelerin icrâ-yı levâzım-ı mücâzâtlarıyla sâ’ire ‘ibret kılınmak lâzıme-i zimmet-i mülkdârîden olmak mülâbesesiyle merkûmun tertîb-i cezâsıyla kâffe-i emvâl ve eşyâsının cânib-i mirîden zabtı husûsuna irâde-i ‘aliyyem ta’alluk etmekle sen ki ma’âdin-i hümâyûnum emini kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde kat’an ser-rişte vermeyerek bir takrib ve tağrîb ile merkûmu ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû’unu Der-sa’âdetime irsâle ikdâm ve müsâra’at ve emvâl ve eşyâsının cânib-i mirîyçün zabtına mübâderet eylemen fermânım olmağın (s.116) rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi merkûmun ‘ala eyyi hâlin tertîb-i cezâsıyla kâffe-i emvâl ve eşyâsının cânib-i mirîyçün zabtı ve yanında olan sâlifü’z-zikr inas ve zükûrun vatan-ı aslileri olan Canik’e i’âde ve irsâlleri matlûb-ı kat’i-i

mülûkânem idüğü ve bu bâbda su-i tedbir ve tehâvün ve taksir vukû'uyla merkûm ele geçmemek ve firâr etmek lâzım gelir ise mes'ûl ve mu'âteb olacağın bî-iştibâh olduğı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet eylemen bâbında

Fî Evâ'il-i Za sene (1)222

Der-zaman-ı Kâ'im-makâm-ı 'Ali-makâm El-hâcc Mustafa Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb Mehmed Salih Efendi Nâle Mâ Yetemeşşeuallah El-vâki' Fî Evâsıt-ı M Sene 1223

Sâdır olan fermân-ı 'âli mücebince terkîn olunub mir-i mumâ-ileyh Der-'aliyyeye gelüb ikâmet ve hidemât-ı devlet-i 'aliyyemde istihdâm olunmak üzre emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâsıt-ı R sene (12)23

S.116-H.341

Terkin

Mir-i mirân-ı kirâmımdan Kars muhâfızı (boşluk) dâme ikbâluhuya hüküm ki Maktûl Mehmed Paşa'nın birâderi Kara Mahmud Bey nâm habâset-pîşe Mağazird ağalığı hengâmında Tiflis tarafında olan Rusyalu ile ittifâk ve Mağazird kal'asını cemi' mühimmât ve edevât ve zehâyirle yed-i destine teslim eyledikten sonra bir takrîb Revan'a firâr ve ol-tarafda vâki' Zilanlu 'aşiretinden akrabâsı yanlarına firâr etmiş ise de hâ'in-i merkûm muktezâ-yı habâset üzre 'aşiret-i merkûme ile ittifâk ve ittihâd ve fukarâ ve zu'afâya isâl-i hasâra cesâret eederel yine Mağazird kal'asında istikrâr dâ'îyyesiyle ahz etmeye fırsat-yâb olduğı bu def'a Kars tarafından Der-'aliyyeme tevârüd eden bir kıt'a i'lâm ve ahâlisinin mahzarlarından tahrir ve iş'âr etmiş merkûm Kara Mahmud Bey fîmâ-ba'd hudûd-ı Kars'a vürüd ederse ber-vech-i suhûlet ahz ve cezâ-yı sezâsını tertîb ve icrâya mübâderet eylemen fermânım olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi merkûm fîmâ-ba'd bir takrib Kar hudûduna vürüd ederse der-'akab ber-vech-i suhûlet ahz ve cezâ-yı lâyıkını icrâya müsâra'at eylemen matlûb-ı kat'i-i mülûkânem olduğı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ ve hareketten mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i S senen(1)223

S.116-H.342

Sabıka rikâb-ı hümâyûnum kâ'im-makâmı olub bu def'a İzmir'de ikâmete me'mûr kılınan Seyyid Musa Paşa dâmet me'âliyahuya ve İzmir mollasına hüküm ki

Sen ki Paşa-yı mumâ-ileyhsin mukaddemâ mütekâ'iden bâ-fermân-ı 'âli İstanköy ceziresinde ikâmete me'mûren esnâ-yı 'azimetinde İzmir'e lede'l-vusûl mübtelâ olduğu 'illet-i mizâcın mesned olarak harekete bi-mecâl olduğundan müdâvât için evvel-bahâra kadar İzmir'de ikâmete izn ve ruhsat verilmiş ise de bu def'a Dersa'âdetime tevârüd eden tahrirâtta bu vechile hakkında sağ ve zâhir olan müsâ'ader-i seniyyemden izhâr-ı teşekkür birle el-hâletü hazihi 'illet-i mizâcın gün-be-gün müştedd olarak harekete 'adimü'l-iktidâr idüğün tahrirât-ı mezkûrenden ma'lûm-ı 'ilm-i 'âlem-ârâ-yı cihândârânem olun İstanköy'e olan me'mûriyetin tahvil ile İzmir'de ikâmetin husûsuna müsâ'ade ve ruhsat-ı pâdişâhânem erzâni kılınub ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olmağla vech-i meşrûh üzre İzmir'de ikâmet eylemen fermânım olmağın tahvil-i me'mûriyetini hâvi rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı 'inâyet-makrûmum mücebince medine-i İzmir'de ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim ed'iyesine iştigâl ve müdâvemet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhin İstanköy'e olan me'mûriyeti İzmir'e tahvil olunmuş olduğu ma'lûmun oldukda paşa-yı mumâ-ileyhi İzmir'de ikâme ve ik'ad ile istirâhatı levâzımını istihsâle mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i S sene (1)223

Ber-mûcib-i emr-i 'âli kâtil-i merkûm kasâss olduğundan te'min-i ahâliyi mûcib ve devâm-ı 'ömr-i devlet-i pâdişâhâneme kıyâm üzre olduklarını nâtuk İzmir kadısının ve Kara Osmanzâde'nin vârid olan tahrirâtları mefhûmu bâ-fermân-ı 'âli şerh verildi Fî 3 R sene (12)23

S.117-H.343

İzmir kadısı ve Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından İzmir muhâfızı Kara Osmanzâde el-hâcc Hüseyin dâme mecduhuya hüküm ki

Medine-i İzmir sâkinlerinden erâzil ve eşkıyâ zümresinden Bıçakçı Ahmed nâm şâki kendi hâlinde 'ırz ve edebîyle mukayyed olmayub hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i emr u rızâ leyl ü nehâr müsikirâten âlet-i harb ile geşt ü güzâr ve nice mazlûmlara isâl-i rahne ve hasâr-ı 'illet-i müstemirresi olduğu ve hatta dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından İzmir voyvodası sâbık İsmail dâme mecduhunun yirmi beş yaşında Mehmed Emin nâmında bir nefer evlâdının üzerine hücum ve kurşun ile darv ve müte'essiren fevt olduğundan kâtil-i merkûm ahz ve habs ve 'ibreten li's-sâ'irîn tertîb-i cezâ olunması musammem ise dahi bazı kesân tazaccur dâ'îyyesinde idükleri ve kâtil-i merkûm vâcibü'l-izâle bir şakî olduğu sen ki Kara Osmanzâde Kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin bu def'a tarafından voyvoda-i sâbık mumâ-ileyh cânibinden Der-sa'âdetime tevârüd eden tahrirât mefâhiminden müstebân olmağla kâtil-i merkûmun icrâ-yı mücâzât-ı meşrû'asıyla kasâss olunmak fermânım olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuşdur siz ki mevlânâ ve muhafız-ı mumâ-ileyhimâsız vusûl-i emr-i şerîfimde kâtil-i merkûmun 'ibreten li's-sâ'irîn mücâzât-ı meşrû'asını icrâya mübâderet eylemeniz matlûb-ı mülûkânem idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet ve hilâfindan tevakkî ve mücânebet olunmak bâbında

Fî Evâ'il-i Ra sene (1)223

S.117-H.344

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Karahisar-ı sâhib sancağı mütesellimi (boşluk) dâme mecduhuya hüküm ki

Seydigazi kazâsında Giz karyesinde sâkin Yarım Mahmud demekle ma'rûf kimesne kendi hâlinde olmayub şekâvet ve şenâ'et ile me'lûf olduğundan mukaddemâ hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmişiken 'afv olunub bu def'a ordu-yı hümâyûnuma iki yüz nefer 'asker ile me'mûr olub der-'akab 'asâkir-i mezkûre ile hareket ve ordu-yı hümâyûnuma şitâb eylemesi lâzımeden iken 'adem-i itâ'at birle kâlu evvel şekâvet ve âdimlerle mücâseret eylediği tahkik olunmağla şakî-i merkûmun 'ibreten li's-sâ'irîn izâle-i vücûdu lâzımeden olmağla sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin merkûmu bi-eyyi hâlin ele götürüb ahz ve cezâsını tertîb ve icrâ eylemen fermânım olmağın mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-

fesâd olan havenenin izâle-i vücûh-ı habâset-âlûduyla tathîr-i bilâd ve te'mîn-i hâl-i 'ibâda ikdâm ve mübâderet lâzımeden olmağla merkûm tarafına kat'a ser-rişte verilmeyerek bir takrîb ve tağrîb ile ele götürüb ahz ve hakkında lâzım gelen mücâzâtını icrâ ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime isrâ eylemen matlûb-ı kat'i-i pâdişâhânem olduğu ve ma'azallahu te'ala merkûm tarafına bir güne ser-rişte verilerek ele geçmemek ve aralıkda fukarâ ve zu'afâ be-mahâl hasâr olmak misüllü vaz' vukû'una bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet ve hilâfindan tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra sene (12)23

İfâ-yı vezâretle emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâ'il-i Ra sen (12)23

Battalı Ra sene (1)223 mühimme torbasındadır

S.118-H.345

Sabıkâ Maraş vâlisi olub bu def'a vezâreti ref'iyile Tokad'da ikâmete me'mûr kılınan Azimzâde el-hâcc Abdullah Paşa dâmet me'âliyehuya ve Tokad nâ'ibine ve dergâh-ı mu'allâm gedüklülerinden olub Paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyete isâle Der-sa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin hasbe'l-vakt ve'l-hâl vezâretin ref'iyile Tokad'da ikâmetin husûsuna irâde-i pâdişâhânem ta'alluk edip ol-bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum sahîfe-pîrâ-yı sudûr olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde olduğun mahalden hareket ve Tokad'a gelüb ikâmet eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi emvâl ve eşyâna müdâhale olunmayacağı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle olduğun mahalden hareket ve Tokad'a gelüb ânda ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim da'avâtına iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i 'alışânım ve muktezâ-yı me'mûriyetin üzre paşa-yı mumâ-ileyh ref'-i vezâretiyle olduğun mahalden tahrik ve Tokad'a isâl ve vusûlünü müş'ir tahrirât ve i'lam ahzıyla 'avdete sa'y bi-mahâl eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyh ol-tarafa lede'l-vusûl bir münâsib

mahalle ikâmet ve ik'âd ile istirâhati esbâbını istihsâle mübâderet ve vusûlünü Der-
'aliyyeme i'lâm ve inhâya müsâra'at eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Lsene (1)222

Battalı Ra sene (12)23 mühimme torbasındadır

S.118-H.346

Hüdâvendigar sancağı mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

İnegöllü Numan Beyzâde Ömer Bey nâm habâset-pîşe kendü hâlinde olmayub bu
esnâda başına cem' eylediği haşerât ile Gemlik kazâsını istilâ sevдâsıyla kazâ-i
mezbûrda vâki' üç dört 'aded kurâyı ihrâk ve harâb ve Gemlik kazâsına dahi hasârete
ibtidâr eylediğine 'adem-i kanâ'at birle kazâ-i mezbûr nâ'ibini ahz u girift ve
Kurşunlu'ya gönderip habs ve Kurşunlu'yu dahi ihrâk ve harâb ve elân Kurşunlu'da
tahassun birle hilâfgerleriyle muhârebeye ictisâr ve civârda vâki' kurâ ahâli ve
fukarâsını ızrâr üzre olduğu vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olub bu makûle muhrib-i
bilâd ve muzırr-ı 'ibâd olan habâset-kârların izâle-i vücûduyla kasaba bilâd ve irâhe-i
hâl-i 'ibâda ikdâm lâzımeden olmağla sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin merkûmun
tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek bir takrîb ve tağrîb ile ahz ve lâzım gelen cezâ-yı
sezâsını tertîb ve icraya mübâderet eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i
şerîfim isdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuş idi vusûl-i emr-i şerîfimde
merkûm Ömer'in tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek ve fukarâ ve zu'afâyâ pâ-zede-i
huyûl-i hasâret olmayarak bir takrîb ve tağrîb ile ahz ve hakkında lâzım gelen mücâzâtı
icrâyâ ikdâm ve mübâderet eylemen hasren ve kasren senden matlûb-ı tâcdârânem
olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet ve hilâf-ı
fermân ve münâfi-i rızâ taraftan su-i tedbîr vukû'u ile merkûm tarafına bir güne ser-
rişte verüb fukarâ ve zu'afâ pâ-zede-i huyûl-ı hasâr olmakdan mücânebet ve hitâm-ı
maslahatı Der-'aliyyeme tahrir ve iş'âra müsâra'at eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i M sene (1)223

Mezbûra tekrar emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâsıt-ı Ca sene (12)23

S.118-H.347

Mir-i mirân-ı kirâmımdan Kars muhâfızı (boşluk) dâme ikbâluhuya hüküm ki Maktûl Mehmed Paşa'nın birâderi dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Kara Mahmud Bey dâme mecduhunun mukaddemce Safariz ağalığı hengâmında Tirflis tarafında olan Rusyalu ile ittifâk ve Safariz kal'asının düşmene teslimi ve sonra bir takrib Revan tarafına firârı ve ol-tarafda vâki' Rızbanlu 'aşireti ile hem-dest-i ittifâk ve ittihâd ve fukarâ ve zu'faya isâl-i rahne ve hasâr dâ'îyyesinde olduğu mukaddemâ Kars tarafından bâ-i'lâm ve mahzar inhâ olduğuna binâen fimâ-ba'd hudûd-ı Kars'a vürûd eder ise ahz ve cezâsı tertîb olunmak üzere hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sâdır olmuş ise dahi zikr olunan töhmet ve kabâhatinden mumâ-ileyh beri aldım idüğü bazı iltimâsla reside derc-i tahfif olmağla fimâ-ba'd merâsim-i fermân-beriyeye kemâliyle ri'âyet ve umûr-ı evvele sa'y-ı hidemât ve devlet-i 'aliyyede ihtimâm ve dikkat etmek şartıyla emr-i şerîf-i mezkûrun kaydı ref' ve terkîn olunub cürmü 'afv olunmak fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr (s.119) ve irsâl olmuşdur imdi sen ki muhâfız-ı mumâ-ileyhsin mumâ-ileyh fimâ-ba'd merâsim-i fermân-beriyeye ri'aâyet ve me'mûr olacağı hidemât-ı devlet-i 'aliyyede sâdikâne sa'y u gayret eylemesi şartıyla hakkında sudûr eden fermân-ı kazâ-cereyânın kaydı ref' ve terkîn ile cürmü 'afv olduğuna ma'lûmun olduğunda ber-vech-i meşrûh mukaddem hakkında sâdır olan emr-i şerîfime mebnî mumâ-ileyh ta'addi ve rencide olunmamak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene 1223

İtlâkıyün emr-i 'âli yazıldı Fî Evâ'il-i Ca sene (1)223

S.119-H.348

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından ve hassa silahşorlarımdan Canik muhassılı vekili Süleyman dâme mecduhuya hüküm ki

Keşablı Laçinoğlu Hâcî Mustafa'nın hilâf-ı rızâ harekete cesâreti mukaddemâ tahkik olduğuna mebnî hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr edip ancak merkûm hakkında vâki' olan mahz-ı nefsâniyet ve iftidâ olub herhalde sâdik ve ehl-i 'ırz gürûhundan olmak mülâbesesiyle mugâyir-i rızâ bir güne hareket olmayub o misüllü hareket kendisinden vukû' bulmuş ise dahi bilmeyerek sehv ve hatâ makûlesinden idüğü beyânıyla merkûmun hâline merhameten hakkında sâdır olan evâmir-i şerîfenin

kaydı ref" ve terkîn ve 'afv u itlâkı husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzâni kılınmasını hâlâ Bahr-ı siyah boğazı nâzır-ı ser-turnacı es-seyyid Mustafa zîde mecduhu bu def'a bâ-'arz-ı hâl istid'â ve iltimâs edip nâzır-ı mumâ-ileyhin zikr olunan 'arzhâli mefhûmunda merkûm Hâcı Mustafa'nın su-i hâli hilâf-ı inhâ idüğü tebeyyün etmekle fimâ-ba'd mazanne-i töhmet olmayacak hâlâtтан ferâgat ve rızâ-cûyâne harekâta mezîd-i i'tinâ ve dikkat eylemek şartıyla cerâyim-i sâbıkası var ise dahi 'avf ve safh olunarak hakkında mukaddemâ sadır olan evâmir-i merkûmenin kaydları ref" ve terkîn olunmağla i'lâmen ve ifhâmen rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi şurût-ı muharrere-i mezkûre ile ceride-i cerâyim-i güzeşte kalem-i 'afv ve safh-ı mülûkânem keşîde kılındığı mukaddemâ hakkında sudûr eden evâmir-i mezkûrenin kaydları ref" ve terkîn olduğu sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şurût-ı itlâkı merkûmun gûş-ı hûşunu ta'yîn ve tefhîm birle mukaddemâ hakkında sudûr edip kaydları merkûm evâmir-i merkûmeye mebnî bi-vech-i ta'addi olunmamak bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)223

S.119-H.349

Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından ve Trabzon vücûhundan Şatırzâde Osman dâme mecduhuya (boşluk) kezâlik.

S.119-H.350

Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından ve Trabzon mütesellimi Kalcızâde Memiş dâme mecduhuya (boşluk) kezâlik.

S.119-H.351

Bir sûreti

Gönye sancağı vücûhundan Hâcı Şahinzâde Mehmed Bey ve Mahvizâde Memiş ve Sermekoğlu Mustafa ve Hurdakoğlu Ömer ve Hâcı İsmailoğlu Ali ve Talataroğlu Osman zide mecduhum (boşluk) kezâlik.

S.119-H.352

Keşablı Laçinoğlu Hâcı Mustafa zîde kadruhuya hüküm ki

Sen ki mumâ-ileyhsin bundan akdem hilâf-ı rızâ harekete cesâretin inhâ ve tahkik olduğuna binâen hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sünûhuyla ol-bâbda dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Canik muhassılı vekili Süleyman ve Trabzon vücûhundan Şatırzâde Osman ve Trabzon mütesellimi Kalcızâde Memiş dâme mecduhuma başka başka ve Gönnye sancağı vücûhundan Hâcı Şahinzâde Ahmed Bey ve Mahvizâde Memiş ve Sermekoğlu Mustafa ve Hurdakoğlu Ömer ve Hâcı İsmailoğlu ali ve Balanazoğlu Osman zîde mecduhuma hitâben başka evâmir-i şerîfe ısdâr ve tesyâr olunmuş ise de mukaddem hakkında vâki' olan cezâ-iftirâ ve nefsâniyetten 'ibâret idüğü beyânıyla hâline merhameten 'afv ve itlâkının husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzâni kılınması husûsu Bahr-ı siyâg boğazı nâzır olan Ser-turnacı Mustafa zîde mecduhunun bu def'a rikâb-ı hümâyûnuma takdîm eylediği 'arzlarından müstebân olmakdan nâşi fimâ-ba'd mazanne-i töhmet olacak hâlattan ferâgat ve rızâ-cûyâne harekâta mezîd-i i'tinâ ve dikkat eylemen şartıyla cerâyim-i sâbıkan var ise dahi 'avh ve safh ve evâmir-i mezkûre kaydları ref' ve terkîn ve i'lâm-ı hâl-i müş'ir mumâ-ileyh bu def'a başka başka evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr olunmağla sana dahi i'lâmen ve ifhâmen rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi mazanne-i töhmet olacak hâlâttan ferâgat ve rızâ-cûyâne harekete dikkat eylemen şartıyla ceride-i cerâyim-i sâbıkan kalem-i 'afv ve safh-ı mülûkânem keşîde kılındığı sen ki mumâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ba'de ezin kendü hâlinde olub hilâf-ı fermân ve mugâyir-i tenbih vaz' ve harekettten hazer ve devâm-ı 'ömr-i devletim ed'iyesine muvâzebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)222

S.120-H.353

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılardan hâlâ Gümüşhâne emini Mustafa dâme mecduhuya hüküm ki

Ma'âdin-i hümâyûnumdan Gümüşhâne ma'deni emini mülhakâtından Avez karyesinde voyvoda olan Küçük Ali nâm şakî öteden berü fukarâ ve re'âyâyâ isâl-i zulm ve fesâd ve ümenâ-yı Gümüşhaneye 'adem-i itâ'ati i'tibâr edilmiş olduğundan resm-i kadîm üzere tarafından ol-taraf agavâtı Gümüşhâneye da'vet olundukda merkûm

Küçük Ali ‘adem-i itâ’at ve cüz’i ve külli tarafına dâ’ir umûr-ı ma’deninde müsâmaha ve münâferet eylediğinden başka ahâli ve fukarâdan cemm-i gaffir ve cem’-i kesir huzûr-ı şer’e gelüb şakî-i merkûmda iştikâ ile karye-i mezbûre ahâlisinden Ahmed nâm kimesnenin voyvoda nasb olunması istid’a eylediklerinden mumâ-ileyh Ahmed tarafına libâs hil’at ve yedine buyruldu i’tâsıyla voyvoda nasb olduğundan şakî-i merkûm Küçük Ali yanında bir alay erâzil eşhâs ve haşerât cem’iyle mumâ-ileyh Ahmed’in hânesini basub kendüyü ahz u girift ve kazâ-i merkûmda Sim ma’deni demekle ma’rûf ma’den-i hümâyûnda bu esnâda hafr ile zuhûr eden sim ma’deninin i’mâliyçün irsâl olunan âdemleri ihâfe ile kesr-i nüfûzuna bâ’is olub ve giderek sâ’ire sirâyetiyle idâre-i umûr-ı ma’den-i hümâyûnuma bâdi olacağı ecilden merkûmun te’dîb ve tertîb-i cezâsı bâbında sana hitâben başka ve şakî-i merkûm Erzurum ve Trabzon taraflarına firâr eder ise ahz u girift ve cezâ-yı mücâzât-ı meşrû’asına dikkat eylemesiçün hâlâ Erzurum vâlisi ve havâli-i şarkiye ser-‘askeri düstûr-ı vezirim Osman Paşa iclâlehuya ve dergâh-ı mu’allâm kapucubaşlarından Trabzon mütesellimi Kalcızâde Memiş dâme mecduhuya hitâben başka başka evâmir-i şerîfem ısdârını ricâl-i devlet-i ‘aliyyemden hâlâ darbhâne-i ‘âmirem emini olan Ahmed Şakir dâme mecduhu bâ-takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzre merkûmun mücâzât-ı meşrû’ası icrâ olunmak fermânım olmağın mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mektûmen ve memhûren irsâl olunmuşdur imdi sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin şakî-i merkûmun tarafına kat’a ser-rişte vermeyerek bir takrîb ve tağrîb ahz ve bi-eyyi vechin kâne mücâzât-ı meşrû’asının icrâsıyla ma’den-i hümâyûnumun şirâze-i nizâmının tatarruk-ı halelden vikâyesine ve fukarâ ve zu’afânın zulm ve ta’addiden hıfz u hırâsetine ihtimâm ve dikkat eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i tenbihât-ı mülûkânem vaz’ u hareket vukû’una bir-vechile rızâ-yı hümâyûnum olmadığı bu husûs ser-‘asker-i müşârün-ileyh ve Trabzon mütesellimine dahi başka başha evâmir-i ‘aliyyem ısdâr ve tesyârıyla tenbih ve te’kîd kılındığı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfindan tevakkî ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Ca sene (1)223

S.120-H.354

Bir sûreti

Eruzum vâlisi ve havâli-i şarkiye-i ser-‘askeri Osman Paşa iclâlehu şakî-i merkûm bu etraftan firâren havali-i merkûmeye vürûd eder ise ahz ve icrâ-yı mucâzât-ı meşrû‘asına mübâderet eylemesiyçün.

S.120-H.355

Bir sûreti

Dergâh-ı mu‘allâm kapucubaşlarından Trabzon mütesellimi Memiş dâme mecduhuya (boşluk) kezâlik.

İş bu kayd fermân-ı ‘âli terkîn olunub itlâkıçün fi 21 B sene (12)23 tarihinde emr-i ‘ali yazılmışdır

S.121-H.356

Terkîn

Dergâh-ı mu‘allâm kapucubaşlarından Karahisar-ı sâhib sancağı mütesellimi Mollazâde el-hâcc Ahmed dâme mecduhuya hüküm ki

Bir müddetten berü Sandıklı kazâsında a‘yânlık iddi‘asında olan el-hâcc Hâliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve ‘avenelerinden Hâcî Molla oğlu Ali ve Hanefioğlu İbrahim nâm mefsedet-pîşeler kendü hallerinde olmayub dâ’ima fesâd ile me’lûf ve katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl ve hetk-i agrâz ve bunun emsâli nice nice mezâlim ve ta‘addiyâta ibtidâr eyledikleri bundan akdem lede’l-inhâ ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle li-ecli’l-ihkâk Der-‘aliyyeme ihfâları ve firâr ederler ise emvâl ve eşyâları cânib-i mirîden zabt olunacağı beyân olunarak ‘ala eyyi hâlin Der-‘aliyyeme irsâllerine ikdâm olunmak beyânıyla mukaddemâ başka ve kazâ-i mezbûr tarafından Dersa‘âdetime tevârüd eden müte‘addid i‘lâmât ve mahzarda merkûmların hilâf-ı şeri‘at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ envâ‘-i mezâlim ve ta‘addiyâtdan bahisle şerr u mazarratlarından fukarâ-yı ra‘iyyet tahlis olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru derc ve istid‘â olunmak bu makûle muzırr-ı ‘ibâd ve sâ‘î-i fi’l-arz-ı bi’l-fesâd olan havenenin izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla tathir-i bilâd ve irâde-i hâl-i ‘ibâda ikdâm lâzime-i mülkdârî ve ra‘iyyet-perverîden olmakdan nâşi sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin mezkûr Hâcî Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve Hâcî Mollaoğlu Hâcî Ali ve Hanefioğlu İbrahim nâm şakîlerin taraflarına kat‘a ser-

rişte vermeyerek vusûl-i emr-i şerîfimde bir takrîb ve tağrîb ile ahz ve haklarında mücâzât-ı lâzıme yi icrâya mübâderet eylemen bâbında başka evâmîr-i ‘aliyyem ısdâr ve tesyâr olunmuş ise dahi şakî-i merkûmlar revayic-i habâsetleri için etrâf u eknâfa mebâliğ-i kesîre ve ‘adile istishâb ve kendilerine i’âne ettirmekle şakî-im merkûmûn sâkin oldukları Sorgun nâm karye etrâfına metris ve hendekler hafr ve kuleler inşâ ile tahassun ve beher yevm civârlarından mürûr ve ‘ubûr eden ebnâ-i sebile isâl-i rahne ve hasâret ibtidârları bedîdâr olunmak ocak tarafından mübâşir ta’yiniyle vârid olan evâmîr-i ‘aliyyemin tenfiz ve icrâsına ve te’mîn-i memleket ve istirahat-ı fukarâ için şakî-i merkûmûn üzerlerine ‘asâkir ta’yiniyle kasaba-i mezbûreyi şerr u mazarratlarından hıfz u hırâsete ikdâm etmekte isen dahi eşkıyâ-yı merkûmûnun şerr u tuğyânları bu hâl üzre iken hilâf-ı inhâ bazı tahrîrât ile şakî-i merkûmûn vâlideleri Ayişe nâm müfside ile ‘avenelerinden birkaç nefer eşkıyâyı Der-sa’âdetime irsâl ve irtikâb-ı hud’a ile mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimin kadydını ref’ ve terkîn ettirmek dâ’îyyesinde oldukları beyânıyla istid’âlarına müsâ’ade olunmayub sâdır olan emr-i şerîfim mücebince haklarında lâzım gelen te’dîbât-ı lâyık icrâ olunması bâbında te’kîdi hâvî emr-i şerîfim sudûru kazâ-i mezbûr tarafından mukaddemâ rikâb-ı hümâyûnuma vârid olan i’lâmında derc ve iş’âr olunmuş olmağla şakî-i merkûm haklarında sâdır olan emr-i şerîfimin kaydı bence vâzih-i ‘âli olmadıkça derkenâr olunmamak üzre kaydı bâlâsına şerh verilüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ‘amel ve hareket olunmak bâbında mu’ahharan başka emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş ise dahi bu def’a Sandıklı kazâsı nâ’ibinin rikâb-ı hümâyûnuma tevârüd eden i’lâm ve ahâlîlerinin mahzarlarında eşkıyâ-yı merkûmûn karye-i mezbûre ahâlîlerinin bi’l-cümle hayvanât ve eşyâlarını karye-i mezbûreden Şeyhlü kazâsına nakl edip kendüleri dahi muhâsara ile hânelerini ihrâk ve cümlesi firâr eylediklerinden hâlâ Şeyhlü kazâsında ma’iyyetleri olan Cevrbacı oğlunun yanında ikâmet üzre oldukları ve bundan akdem kazâ-i mezbûr ve sâ’ir otuz aded kurâdan sevk eyledikleri katı külli zehâ’ir ve hayvanâtta ma’ada yirmi beş bin guruş mikdarı eşyâlarını yağma ve gâret ve Karaca karyesinden himmet eder ve sâ’irin ağnâm ve hayvanât-ı sâ’irelerini ve nefsi-i kasaba civârında dahi külli ağnâm ve sâ’ir hayvanâtlarını merkûm Cevrbacıoğluna teslîm etmeleriyle merkûmûn istirdâdı için sâdır olan emr-i şerîf mücebince merkûm Cevrbacıoğlundan talep olundukda şakî-i merkûmûna mu’in olduğumuzdan redd ve teslim etmeyüb hâlâ zimmetinde kaldığı beyânıyla şakî-i merkûmûnun ahz ve gasb

eyledikleri ma'lûmü'l-mikdâr havvanâtlarıyla sâ'ir emvâl ve eşyâları merkûm Cevrbacioğlundan istirdâd ile redd ve teslim ve eşkıyâ-i merkûmenin dahi izâle-i vücûdlarıyla tathîr-i memleket ve te'mîn-i fukarâ-yı ra'iyet olunması bâbında te'kîdi habi sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûru niyâzında oldukları derc ve istid'a olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince şakî-i merkûmların haklarında lâzım gelen mücâzât-ı layıkanın bilâ-âmân icrâsıyla ahz ve gasb olunan emvâl ve eşyâ her ne ise zâhire ihrâc ve ashâbına redd ve teslime ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın isti'câlen rikâb-ı hümâyûnumdan mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda mukaddemâ sâdır (s.122) olan emr-i şerîfim mûcebince şakî-i merkûmünün bir ân akdem izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla te'mîn-i bilâd ve irâhe-i hâl-i 'ibâd ve gasb olunan emvâl ve hayvanât her ne ise cümlesi ashâbına redd ve teslime ihtimâm ve dikkat ve hilâfından gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ca sene 1223

Der-zaman-ı Sadr-ı Sudûrü'l-vüzerâ Hazret-i Çelebi Seyyid Mustafa Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb Seyyid Mehmed Galib Efendi Nâle Mâ Yetemeşseullah El-vâki' Fî 25 Ca Sene (1)223

Der-zaman-ı Sadr-ı Sudûrü'l-vüzerâ Ordu-yı Hümâyûn Ser-'askeri Mustafa Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb-ı Mumâ-ileyh El-vâki' Fî 4 C Sene (1)223

S.122-H.357

Haleb mollasına ve vücûh-ı memleket zîde mecduhum ve ahâli-i vilâyet zîde kadruhuma hüküm ki

Bundan akdem Haleb Eyâleti İbrahim Paşa dâmet me'âliyehunun 'uhdesinden sarf ve tahvil ve vezâreti ref' olunmak beyânıyla çiftliğinde ikâmet eylemesi bâbında sudûr eden emr-i 'âli lede'l-vürûd esbâb-ı vezâreti derhâl terk ile Haleb'den hurûca menhî olmuş isen de sen ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz bazı vâhimeye na'bet ile paşa-yı mumâ-ileyhin Haleb'de ikâmeti zımnında bi'l-cümle ocaklu ve a'yân

taraflarından berdârlarıyla paşa-yı mumâ-ileyhe haber irsâl ve paşa-yı mumâ-ileyh dahi icrâ-yı muktezâ-yı irâdeye mecbûr idükde her ne kadar ifâde etmiş ise dahi yine ısdâr olduğundan paşa-yı mumâ-ileyh hânesinde kalmış olduğu bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olmağla kimesneye bir güne ta'addi ve umûr-ı vilâyete müdâhale etmemek üzere ber-mûceb-i irâde çiftliğine hurûc ve ikâmetine mûmâna'at olunmamak fermânım olmağın imdi ber-vech-i muharrer paşa-yı mumâ-ileyhin bir ferde bir güne ta'addi ve izârı ve umûr-ı vilâyete bir vechile müdâhale ve ta'arruzu olmamak üzere çiftliğine hurûc ve ikâmetine mûmâna'at olunmamak matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i tenbihât vaz' ve harekete bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı siz ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ikdâm ve mübâderet ve hilâf-ı emr u rızâ paşa-yı mumâ-ileyhin hurûc ve çiftliğinde ikâmete mûmâna'attan keff-i yed ve mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene (12)23

Müşârün-ileyh ibkâ-yı vezâret olunmuşdur

S.122-H.358

Haleb mollasına ve vücûh-ı memleket zîde mecduhuma hüküm ki

Sabıkâ Maraş beylerbeyisi Mehmed Paşanın duyûn-ı mîrîyesini edâ etmek şartıyla mukâta'asında ikâmet ve perişân olan re'âyâsını himâyet u sıyânet ederek bekâ-yı 'ömr ü devlet-i pâdişâhânem da'âvâtına muvâzebet eylemek üzere bundan akdem bâ-fermân-ı 'âli me'mûr kılınmış ise de Haleb müftisi Cabrizâde Abdullah zîdet fezâ'ilehu paşa-yı mumâ-ileyhin mukâta'asını kemâfi'l-evvel zabt etmek dâ'îyyesiyle bu esnâda dürlü dürlü ifk u iftirâ ve hakkında kendü akrabâ ve müte'allıkâtına temhîr ettirderek sahte mahzar tertîb ve taraf-ı şer'den i'lâm ahz ve Der-'aliyyeme takdim dâ'îyyesinde olduğu bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olmağla paşa-yı mumâ-ileyhin kendü hâliyle meşgûl olarak çiftliğinde ikâmetinde kimesne tarafından kendüye ta'arruz olmamak fermânım olmağın tenbihini hâvi duyûn-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi fimâ-ba'd paşa-yı mumâ-ileyhin kendü hâliyle meşgûl olarak çiftliğinde ikâmetine kimesne tarafından kendüye ta'arruz olunmamak matlûb-ı mülûkânem idüğü (s.123) ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i tenbihât

ta'arruz ve müdâhale misüllü vaz' u harekete bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı sen ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfından ittikâ ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene (12)23

S.123-H.359

Ordu-yı hümâyûnum çarhacısı olub bu def'a tekâ'üden ikâmetine izn ve ruhsat-ı şâhânem erzâni kılınan el-hâcc Ali ikbâluhuya hüküm ki

Sinîn-i esfâr-ı sâbika ve husûs-ı marziye-i cebîn ile ifâ-yı himmet eylediğin bu sefer-i hayriye-eserde hidemât ber-güziden zuhûra gelüb emekdâr ve mekremet-i şâhânem sezâvâr olduğuna mebnî iltimâsın üzre mütekâ'idin ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devletim da'avâtına muvâzebet eylemen üzre tekâ'üdün husûsuna izn ve irâde-i şehriyârânem ta'alluk etmeğin tahsis ve ta'yîn-i hidemât-ı mahalde mütekâ'idin ikâmet ve tezâyüd-i 'ömr ü devletim du'âsına müdâvemet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i C sene (12)23

S.123-H.360

Sâbıkâ Ankara sancağı mutasarrıfı olub bu def'a mir-i mirânlığı ref'ıyle dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılığı ibkâ kılınan Ali Rıza dâme mecduhuya hüküm ki

Sen ki mir-i mumâ-ileyhsin bu def'a hasbe'l-iktizâ mir-i miranlığın ref' ve kapucubaşılığının ibkâ olunub ol-bâbda iktizâ eden ru'ûs-ı hümâyûnum tarafına irsâl olunmağla der-bâr-ı şevlet-karâr-ı mülûkâneme gelüb hidemât-ı lâzımede olunmak fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen divân-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mir-i mirânlığın ref'ıyle kapucubaşılığının ibkâ olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh Asitane-i devlet-âşiyânıma gelüb hidemât-ı lâzımede kıyâm ve mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene (12)23

S.123-H.361

Bir sûreti

Aksaray sancağı mutasarrıfı olub bu def'a mir-i mirânlığı ref' ve kendüye dergâh-ı mu'allam kapucubaşılığı ihsân kılınan Selim dâme mecduhuya (boşluk) hasbe'l-iktizâ

mir-i mirânlığı ref` ve dergâh-ı ‘âli kapucubaşılığı ihsân ve ru’ûs-ı hümâyûn tarafına irsâl olunmağla devâm-ı ‘ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevket ed’iyesine muvâzebet eylemesiyçün (boşluk) ber-vech-i muharrer.

S.123-H.362

Sabıkâ Çorum sancağı mutasarrıfı ve ordu-yı hümâyûnum ile konakçılığı ile Der-‘aliyyemde ikâmet üzre olub bu def`a mir-i mirânlığı ref`iyle mütekâ’iden konağında izn ve ruhsar verilen Mehmed Arif zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki mir-i mumâ-ileyhsin ordu-yı hümâyûnumda konakçılık hizmetinde müstahdem isen dahi müsinn ve ihtiyâr ve rükûb-ı nüzûle ‘adimü’l-iktidâr olduğuna mebnî mir-i mirânlığın ref`iyle mütekâ’iden hânende ikâmetine izn ve ruhsat-ı pâdişâhânem erzâni kılındığı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh mütekâ’iden Asitan-i devlet-âşiyânımda konağında ikâmet ve devâm-ı ‘ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr ü şevketim da’âvâtına muvâzebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene (12)23

S.123-H.363

Sâbıkâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı olub vezâreti ref`iyle İzmir’de ikâmete me’mûr kılınan Zeynelabidin Paşa dâmet me’aliyehuya ve İzmir mollasına ve paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı maksûda isâle me’mûr ve ta’yîn kılınan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bu def`a hasbe’l-iktizâ vezâretin ref`iyle İzmir’de ikâmetin husûsuna irâde-i şâhânem ta’alluk etmekle vâsıl-ı emr-i ‘âlişânımda olduğun mahalden hareket ve ta’yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle doğru İzmir’e varub ikâmet eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma’lûmun oldukda ber-minvâl-i muharrer olduğun mahalden hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle İzmir’e varub ikâmet ve devâm-ı ‘ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim da’avâtına iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhi muktezâ-yı me’mûriyeti İzmir’e isâl ve vusûlünü müş’ir tahrirât ahzıyla ‘avdete sa’y-ı behemâl eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhin vusûl ve ikâmetini Der-‘aliyyeme i’lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı C sene (12)23

S.124-H.364

İzmir kadısı ve a'yân ve voyvodası ve mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin kâ'im-makâm-ı esbak Musa Paşa mesned-i kâ'im-makâmiye ku'üd eylediği gibi indirâs-ı esâs-ı saltanatı müceb harekete ibtidâr eylediğine binâen izâle ve i'dâmı husûsuna irâde-i kâtı'a-i şâhânem ta'alluka etmekle iş bu fermân-ı kazâ-cereyânımla İzmir'e varub mevlânâ ve a'yân ve voyvoda-i mumâ-ileyhime mahfıyyen irâde-i hümâyûnumu ifâde ve emr-i 'âlişânımı ibrâz edip mumâ-ileyhin bilâ-âmân i'dâm ve izâlesiyle ser-maktû'unu der-bâr-ı 'ibret-medârıma isâl eylesin ve ma'rifet-i şer' ve mumâ-ileyhi ma'rifetleriyle muhallelâtını cânib-i mirîyçün edip me'mûr ve mahfûz mahalde mevlânâ-yı mumâ-ileyhin ve senin mührün ile hıfz ettirilmesi husûsuna dikkat edesin ve mücevherât misüllü eşyâ-yı nefisenin 'aynî ile ol-tarafda hıfz ettirilen muhallelât-ı sâ'iresinin defterini bi'l-istishâb Dersa'âdetime gönderesin ve sen ki mevlânâ ve a'yân ve voyvoda-i mumâ-ileyhimsiz icrâ-yı irâde-i şâhânemde ser-i mû kusûr ve iğmâz vâki' olur ise pençe-i kahr-ı şâhânemden rehâ-i memleket olamayacağını bilüb infâz-ı femân-ı mülûkâneme müsâra'at ve muhallelât-ı merkûmenin bir hilâli zâyi' olmayarak defteri ve mücevherât misüllülerin 'aynını mübâşir-i mumâ-ileyh ile gönderüb bir habbesi telef olmamak husûsunda bezl-i fikriye-i sadâkat eylemeniz bâbında mektûmen iş bu emr-i 'âlişânım sâdır ve mübâşir-i mumâ-ileyhe teslîmen irsâl olunmuşdur imdi ber-vech-i meşrûh irâde-i şâhânemin infâzına ve muhallelât maddesinde dahi sadâkat-kârlık vâcibesini icrâya bezş-i fakedine-i makderet ve muhallelât maddesiyçün bundan sonra ne güne emrim zuhûr eder ise âna göre 'amel ve hareket eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i C sene (12)23

Battalî C sene (12)23 mühimme torbasında mahfûzdur

S.124-H.365

Rakka vâlisi vezirim Osman Paşa iclâlehuya ve cenâb-ı hilâfet-me'âb kapucular kethüdâlığı pâyesiyle dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Sururi Mehmed dâme

mecduhuya ve Rehâ vâlisine ve vücûh-ı vilâyet ve yeniçeri serdârı ve sâ'ir iş erlerin zîde kadruhuma hüküm ki

Medine-i Reha'da mütegalibeden a'yânlık dâ'îyyesiyle birkaç seneden berü Rakka eyâletini ifsâd eden Ömer nâm şekâvet-kâr bundan esbak Rakka vâlisi olan düstûr-ı vezirim Seyyid Alaeddin Paşa iclâlehuyu makarr-ı vülât olan mahalde muhâsara ve tazâyık ve mal ve eşyâsını nehb ü gâret ve medine-i mezbûreden tard u ihrâc ve üzerine 'aşâyiri taslit ve ilkâ-i envâ'-i hakâret ve birâderini yirmi gün mikdarı habs eylediğinden ma'ada halefi düstûr-ı vezirim İbrahim Paşa iclâlehu eyâlet-i mezkûreye lede'l-vürûd şakî-i merkûm kabâyah-i sâlifesinden nefsinı vikâye dâ'îyyesine cümle 'aşâyir ve kabâ'il ve haşerât ve erâzili başına cem' ve müşârün-ileyh üzerine hücum ediğ müşârün-ileyh dâ'ire-i halkının on bin kiselik emvâl ve eşyâ ve nukûd ve esliha ve hayvanâtı gasb u gâret ve mezîd-i hakâret eylediği kazâ-i müslimeden olmağla bu makûle şekâvet-pîşenin ibreten li'l-gayr katl ve i'dâmı lâzımeden olmakdan nâşi şakî katl ve i'dâm ve kaffe-i emvâl ve eşyâ ve nukûd ve emlâk ve ism-i mal itlâk olunarak mülkü cânib-i mirîyçün zabt olunması husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin şakî-i merkûmu bi-eyyi hâlin katl ve i'dâm ve hidmetinde olan mukarreb âdemleri ahz ve habs ve istintâk ettirilerek kâffe-i emvâl ve eşyâ ve nukûd ve 'akâr ve emlâk ve ism-i mâl itlâk olunur ve mülkünün bir habbesini ketm u ihfâ ettirmemek ve cümle inzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve kapucubaşı-i mumâ-ileyh ma'rifet ve mübâşeretiyile zâhire ihrâc ve mumza ve mahtûm bir kıt'a sahîhasını Der-'aliyyeme takdime müsâta'at eylemeniz bâbında fermânım ısdâr (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi (s.125) vusûlünde ber-minvâl-i muharrer şakî-i merkûmu katl ve i'dâm ve kâffe-i emvâl ve eşyâ ve nukûd ve 'akâr ve emlâk ve ism-i mâl itlâk olunur muhallefâtı cânib-i mirîyçün zabt ve mumza ve mahtûm bir kıt'a defter-i sahîhasını Der-'aliyyeme irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin olduğun mahalden hareket ve müşârün-ileyh cânibine 'azimet ve ifâ-yı me'mûriyete dikkat eylesin ve siz ki mevlânâ ve vücûh-ı vilâyet ve serdâr ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz sizler dahi mucib-i emr-i şerîfimle 'amel ve hareket ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene (12)23

S.125-H.366

Sâbika kapudân-ı deryâ olub bu def`a mütekâ`iden Bursa'da ikâmete me'mûr kılınan Seydi Ali Paşa dâmet me'âliyhuya ve Bursa mollasına ve paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyete isâle Der-sa'âdetimden mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bu def`a hasbe'l-iktizâ derya kapudânlığından infisâline binâen mütekâ`iden Bursa'da ikâmetin husûsuna irâde-i pâdişâhânem ta'alluk etmekle me'mûriyetini havi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde seri'an ve 'âcilen hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle doğru Bursa'ya varub ânda ikâmet ve devâm-ı 'ömr-i devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim da'âvatına iştigâl ve muvâzebet eylesesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim ve muktezâ-yı me'mûriyetin üzre paşa-yı mumâ-ileyhi bu tarafdanda tahrik ve savb-ı me'mûriyete isâl ve vusûlünü müş'ir tahrirât ve i'lâm ahzıyla 'avdet eylesesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhi ol-tarafda ikâmet ve ik'âd ile istirahatî levâzımını istihsâle ve vusûlünü Der-'âliyyeme i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene 1223

S.125-H.367

Mir-i mirân-ı kirâmımdan Kars muhâfızı (boşluk) dâme ikbâluhuya hüküm ki

Maktûl Mehmed Paşanın birâderi dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Kara Mahmud dâme mecduhunun mukaddemce Safariz ağalığı hengâmında Tirflis tarafında olan Rusyalu ile ittifâk ve Safariz kal'asının düşmene teslimi ve sonra bir takrib Revan tarafına firârı ve ol-tarafda olan Rızbanlu 'aşireti ile hem-dest-i ittifâk ve ittihâd ve fukarâ ve zu'faya isâl-i rahne ve hasâr dâ'îyyesinde olduğu mukaddemâ Kars tarafından bâ-i'lâm ve mahzar inhâ olduğuna binâen fimâ-ba'd hudûd-ı Kars'a vürûd eder ise ahz ve cezâsı tertîb olunmak üzre hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sâdır olmuş ise dahi zikr olunan töhmet ve kabâhatinden mumâ-ileyh beri aldım idüğü bazı iltimâsla reside derc-i tahkik olmağla fimâ-ba'd merâsim-i fermân-beriyeye kemâliyle ri'âyet etmek şartıyla emr-i şerîf-i mezkûrun kaydı ref` ve terkîn olunub cürmünün 'afvı bâbında iş bu sene-i mübâreke evâsıt-ı Rebi'ül-âhirinde sâdır olan emr-i 'âli bir takrib zâyi' olduğu inhâ ve müceddeden emr-i munîf sûdur istid'â olunmağla vech-i meşrûh üzre âmel ve hareket olunmak fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve

irsâl olunmuştur imdi sen ki muhâfiz-ı mumâ-ileyhsin mumâ-ileyhsi merâsim-i fermân-beriyeye ri'âyet ve sâdikâne hareket etmek şartıyla mukaddemâ hakkında sudûr eden fermân-ı kazâ-cereyânım kaydı ref' ve terkîn olunmuş olduğu ma'lûmûn oldukda mukaddem hakkında sâdır olan emr-i 'âliye mebnî mumâ-ileyh bi-vech-i ta'addi ve rencide olunmamak bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)223

S.125-H.368

Karahisar-ı sâhib sancağı mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sandıklı kazâsında a'yânlık iddi'âsında olan el-hâcc Hâlioloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve 'avenelerinden Hâcı Molla oğlu Ali ve Hanefioğlu İbrahim nâm kimesneler bundan akdem hilâf-ı emr u rızâ harekette bulduklarına binâen haklarında tertîb-i cezâları bâbında iş bu sene-i mübâreke evâhir-i Cemâziye'l-evvelisinde dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından livâ-i mezbûr mütesellimi sabık Mollazâde Ahmed dâme mecduhuya hitâben fermân-ı cereyânım sudûr etmişidi ancak merkûmlar kendü hallerinde olub haklarında sâdır olan emr-i 'âli ifk u iftirâ kılınmış olduğu beyânıyla merhameten 'afv u ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bâ-'ârzihâl inhâ eylediklerine binâen merkûmlar inhâ olunduğu vechile şekâvet erbâbından olmadıkları tahkik olmağla kendü halleriyle ikâmetlerine ta'arrzu olunmayub himâyet u sıyânet olunmak için haklarında sudûr eden emr-i şerîfimin kaydı terkîn olmağla fimâ-ba'd kaydı mezkûr emre mebnî ta'arruz olunmamak fermânım olmağın imdi merkûmların haklarında sudûr eden emr-i mezkûrun kaydı ref' ve terkîn husûsuna müsâra'at-ı 'aliyyem erzâni kılındığı sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fimâ-ba'd kaydı mezbûr emre mebnî tarafından ve cânib-i ahardan be-vech dahl u ta'arruz olunmayub himâyet u sıyânet olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene (12)23

S.126-H.369

Hâlâ Haleb vâlisi ve ma'âdin-i hümâyûnum emini sadr-ı esbak vezirim el-hâcc Gâzi Yusuf Ziya Pala iclâlehuya ve Harburut kadısına ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erlerine hüküm ki

Sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirâtda Harburut-âbadda sözde zuhûr olan zümre-i eşkiyânın def' gâ'ileleriyle Keban ma'denine 'avdet etmiş olduğundan Harburut tarafından firâr eden eşkiyâ ele girdikde i'dâm ve izâlelerine ihtimâm ve dikkat olunmak üzere emr-i şerîfim sudûru tahrir ve istid'â olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile olunmuşdur imdi Harburut cânibinden firâr eden eşkiyâ-yı merkûme ele girdikde te'dîbât-ı meşrû'alarını icrâya mübâderet olunmak matlûb idüğü ve bu vesile ile bi-cürm ve mazlûm makûlelerine dahl u ta'arruz misüllü vaz' u harekete bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete bezl-i cell-i himmet eylesin ve siz ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhsimsiz mazmûn-ı emr-i şerîfim sizin dahi ma'lûmunuz olarak mûcib ve muktezâsı üzere 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfından begâyet-i hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâhir-i B sene (1)223

S.126-H.370

Sabıka Sakız ceziresi muhâfazasına me'mûr olub bu def'a vezâreti ref'iyle İstanköy ceziresinde ikâmete me'mûr kılınan Yusuf Paşa'ya ve İstanköy nâ'ibine ve paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûresine isâle me'mûr kılınan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdem muhâfaza-i Sakız ceziresine me'mûr kılınmış isen de ahâli ve fukarâya tagallüb ve hasarı mûcib olduğundan gayrı bargirân vezâretinden tahlisi zımnında ref'-i vezâretin ile İstanköy ceziresinde ikâmetin husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i 'alışânımda olduğun mahalden hareket ve İstanköy ceziresine varub ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyyem ed'iyesine muvâzebet eylemen fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile tesyâr olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde olduğun mahalden hareket ve doğru İstanköy'e varub ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyyem ed'iyesine muvâzebet ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyh ol-tarafa lede'l-vusûl münâsib olan mahalde ikâmet ettirüb vusûl ve ikâmetini mübâşir-i mumâ-ileyh Der-'aliyyeme i'lâma müsâra'at ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i mûnifim meczûmun olarak muktezâ-yı me'mûriyetin üzere

paşa-yı mumâ-ileyhi Sakız'dan tahrik ile İstanköy ceziresine isâl ve ânda ikâme edip
vusûl ve ikâmetini müş'ir i'lâm ile Der-sa'âdetime 'avdet eylemeniz bâbında

Fî Evâhir-i B sene 1223

S.126-H.371

Kastamonu sancağı mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Kastamonu sancağında vâki' İnebolu kazâsında sâkin Altıkulacoğlu Hüseyin Beyin bundan akdem su-i hareketi inhâ olduğuna binâen hakkında fermân-ı kazâ-cereyân eğerçi sudûr etmiş olub ancak mir-i mumâ-ileyh kendü hâlinde olub kimesneye vaz' u ta'addisi olmayub öteden berü memleket hânedânı ve şâyeste-i merhamet ve 'âtıfet olduğu beyânıyla merkûmun hakkında sâdir olan emr-i 'âlinin kaydı ref' ve terkîn ve i'lâm-ı hâl-i müş'ir emr-i şerîfim sudûrunu Bozok sancağı mutasarrıfı iftihâr Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhu bâ-takrîr istid'a etmekle merkûm bu def'a Asitâne-i 'aliyyeme gelüb cürmü olmadığı tahkik olunub emr-i mezkûrun kaydı terkîn olunmağla i'lâmen ve ifhâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer merkûmun hakkında sudûr eden emrin kaydı ref' ve terkîn olunduğu ma'lûmun oldukda kaydı merfû' emr-i merkûma mebni ta'addi ve rencideden mübâ'adet olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ş sene (1)223

S.127-H.372

Paşalimanı ve Erdek ve Kapudağı ve Biga ve ol-havâlilerde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve kazâha-i merkûmenin a'yânı ve zâbitânı ile bu def'a Tersâne-i 'amirem tarafından mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuma hüküm ki

Siz ki mevlânâ ve a'yân ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz hâlâ Paşalimanı ve Erdek voyvodayası olan Kahveci Mustafa'nın envâ'-ı mezâlim ve ihânete cesâretine binâen i'dâm ve izâlesine irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle kendiye ser-rişte vermeyerek mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle ahz ve ceza-yı lâyıkı icrâ olunmak fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâkir-i mumâ-ileyhe memhûren irsâl olunmuşdur imdi merkûm Mustafa her ne mahalde bulunur ise beherhaş mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle ahz ve icrâ-yı mücâzât olunması husûsuna bi'l-ittifâk cümleliz ve merkûm sa'y-ı mâ-lâ-keâm eylesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin

mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere ‘amel ve hareket ve merkûmun mahal-i ahara firârından ve hilâfî hareketten begâyet-i tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evahir-i Ş sene (1)223

S.127-H.373

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya hüküm ki

Sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin Hüdayi Mahmud Efendi vakfi karyelerinden Maraş sancağında vâki' Zeytun karyesi mütemekkinlerinden Sudak oğlu Hacmek nâm zimmî edebiyile durur makûleden olmayub karye-i mezbûre fukarâsına hadden efzûn zulm ve ta'addisi vukû'una mebni fukarânın vikâyesi zımında çend seneden berü karye-i mezbûrun iltizâmı 'uhdene ihâle olunmak hasebiyle re'âyâ-yı merkûmenin vikâyekeriyçün mesfûr Sudakoğlunun def'i husûsuna ikdâm olundukda mesfûr firâr edip bundan akdemce bazı kimesnelerin iltimâsına mebnî ba'de ezin 'ırz ve edebiyile olmak ve kimesneye dahl u ta'aruz etmemek üzere emniyyet verilmişiken mesfûr harekât-ı sâbıkasına ictisâr ve şimdiye dek yetmiş seksen mikdarı nüfûsu bi-gayr-ı hakkın katle ibtidâr ve günâ gün zulm ve hasârı bedîdâr ve vâcibü'l-izâle bürhân olub fukarânın şerr u mazarratından tahlis-i hâ'in-i mesfûrun i'dâmına muhtâc olduğu beyânıyla mesfûrun def' gâ'ilesi bâbında emr-i şerîfim sudûru bâ-takrîr-i istid'â olunmağla zimmî-i mersûmun kâffe-i muhallelâtı cânib-i mirîye gönderilmek üzere ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Cabbarzâde-i mir-i mumâ-ileyhsin zaman-ı 'adâlet- iktirân-ı şâhâneme vedi'a-i cenâb-ı rabb-i 'izzet olan ahâli ve fukarâ-yı ra'iiyyetin zulm ve ta'addi olunduklarına kat'an rızâ-yı 'aliyyem olmayub vücûhla gunûde-pister-i emn u âmân olmaları hasren ve kasren mültezim olmak mülâbesesiyle mesgûrun kâffe-i muhallelâtını bir hilâli mektûm kalmayarak cânib-i mirîyçün ahz ve irsâl olunmak üzere mesfûrun tarafına ser-rişte verilmeyerek bir bir takrib ile i'dâm ve izâlesine mübâderet olunmak matlûb-ı cihândârânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete müsâra'at eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i N sene (1)223

Battalî fî N sene (12)23 mühimme torbasında mahfûzdur

S.127-H.374

Hâlâ Silistre vâlisi olup bi'l-istiklâl ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnum ser-
‘askeri olan Mustafa Paşa iclâlehuya ve Hâcioğlupazarı kadısı ve a’yânına hüküm ki

Tayyar paşanın kâ'im-makâmlık me'mûriyetinde Anadolu hittasının 'umûmen
ifsâd ve ihlâli ve sâ'ir harekât-ı nâ-marziyeye cesâreti takribiyle zâtında merkûz olan
redâ'et ve habîs-şuyû' muktezâsını icrâdan hâli olmadığı misükkü bundan böyle dahi
olmayacağı ve cümle 'inde bedîhi olan mişvâr ve harekâtı cihetiyle öyle hâ'inin
izâle-i vücûdu lâzime-i mülkdâriden idüğü cihetten bu def'a düstûr-ı vezirim
sadrizamım ve serdâr-ı erkemime hitâben beyaz üzerine celâdet-rîz-i sudûr olan hatt-ı
hümâyûnumda Tayyar Paşanın izâle-i vücûdu lâzık gelmekle iş bu hatt-ı hümâyûnum
vusûlünde ber-suhûletle hâbiresini bulub gavga ve şemâtet olmayarak izâle edip der-
‘akab taraf-ı şâhâneme tahrir edesin deyu emr-i hümâyûnum (s.128) olub merkûmun
suhûletle izâle-i vücûdu ve ser-maktû'unun irsâli hasren ve kasren senden matlûb-ı
hümâyûnum olmağın vâsıl-i emr-i 'âlişânımda vakt imrâr etmeksizin gâ'ile-i şemâtet
olmayarak derhâl merkûmun izâle-i vücûduna müsâra'at ve ser-maktû'unun irsâliyle
infâz-ı irâde-i hümâyûnuma bezl-i makderet ve zinhâr ve zinhâr merkûmun firârı
veyahud müfsid-i 'âmm olan o makûle vâcibü'l-izâle hakkında şefâ'at vukû'u rızâ-yı
hümâyûnuma münâfî olacağında infâz-ı emr u fermân-ı şâhâneme müsâra'at eylemen
bâbında.

Fî 11 Ca sene (12)23

*Vezâretiyle ifâsıyla Trabzon'a 'azimet eylemek üzre tevcih emri yazılmışdır fî
Evâsıt-ı L sene (12)23*

*İş bu emr-i 'âli lede'l-vusûl müşârün-ileyh savb-ı me'mûriyete 'âzim ve
dâ'avât-ı hayriyeye muvâzebet eylesini nâttk Gelibolu nâ'ibinden vârid olan i'lâm-
ı hâl tezkireye şerh verildi fî 11 L sene (12)23*

S.128-H.375

(...) muhâfızı olup bu def'a vezâreti ref'iyle Gelibolu'da ikâmete me'mûr kılınan
Osman Paşa dâmet me'âliyehuya ve Gelibolu nâ'ibine ve paşa-yı mumâ-ileyhi
Gelibolu'ya isale me'mûr ta'yîn kılınan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bu def'a senin hasbe'l-iktizâ vezâretin ref'iyle Gelibolu'da ikâmetin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle vâsıl-ı emr-i 'âlişânımda olduğun mahalden hareket ve ta'yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle doğru Gelibolu'ya varub ikâmet eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-minval-i muharrer olduğun mahalden hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh refâkatiyle Gelibolu'ya varub ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyyem ed'iyesine muvâzebet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhin vusûl ve ikâmetini Der-'aliyyeme i'lâma mübâderet ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhi muktezâ-yı me'mûriyeti üzre Gelibolu'ya isâl ve vusûlünü müş'ir tahrirât ahzıyla 'avdete say'-ı behemehâl eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş sene (1)223

S.128-H.376

Bundan akdem Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı iken vezâreti ref'ie İzmir'e ikâmete me'mûr kılınan Zeynelabidin Paşa dâmet me'âliyhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdem hasbe'l-iktizâ vezâretin ref'iyle İzmir'de ikâmete me'mûr kılınmış isen dahi bi'l-vücûh mağdûr olub mahal-i me'mûriyetine 'azimet eylediğın takdirce ihsân-ı hümâyûnum olan maaş kendini idâre etmeyeceğine mebnî vatan-ı asliyen olan İçil'de hânende ikâmet eylemen husûsuna müsâ'ade-i 'aliyyem erzâni kılınmasını hâvi bu def'a tarafından der-bâr-ı merhamet-karârıma vârid olan tahrirâtında istirhâm ve senin mes'uliyete müsâ'ade-i seniyyem erzâni kılınmasını hâlâ Anadolu vâlisi vezirim Abdurrahman Paşa edâmallahu te'ala iclâlehu tarafından dahi iltimâs olunmağla hilâf-ı rızâ hareketten ictinâb eylemen şartıyla vilâyetinde ikâmetine ruhsatı hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin vezir-i müşârün-ileyhin iltimâsına binâen hilâf-ı emr u rızâ hareketten ictinâb eylemen şartıyla İçil'de hânende ikâmetine izn ve ruhsat-ı şâhânem erzânî kılındığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket İçil'e varub hânende ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim dâ'iyyesine iştigâl ve muvâzebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i L sene (1)223

S.129-H.377

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Saruhan sancağı mütesellimi Kara Osmanzâde el-hâcc Hüseyin dâme mecduhuya hüküm ki

Kütahya civârında vâki' Horul karyesi sükkânından olub dâ'ima ızrâr-ı ahâli ve fukarâ ve tahrib-i kazâya ve fesed ile me'lûf olduğuna binâen mukaddemâ hakkında fermân-ı kazâ-cereyân sudûr eden Başağa demekle 'arîf şakî bu esnâda mağzûb-ı pâdişâhânem olan Nasuhoğlu dedikleri hâ'ine imdâd ve i'ânet ve bir taraftan dahi vedi'atullah olan 'aceze-i memleket ve fukarâ-yı ra'iyete hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ envâ'-i mezâlim ve ta'addiyâta cesâret ve bu vechile tuğyân üzre hareket etmekte olduğu bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub merkûmun ahz ve i'dâmıyla şerr u mazarratının fukarâ üzerlerinden men' u def'i lâzımeden olmakdan nâşi sen ki Kara Osmanzâde kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde şakî-i merkûmu ma'rifetinle 'ala eyyi hâl ahz ve mukaddemâ sâdır olan emr-i 'âli mûcebince cezâ-yı lâyığını tertîb ve icrâya mübâderet eylemen fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile tesyâr olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i 'âlişânımda ahâli ve fukarâ-yı ra'iyet pâ-zede-i huyûl ve hasâr vukû'a gelmeyerek bir takrîb ve tağrîb ile mukaddemâ vârid olan emr-i şerîf mûcebince merkûmun ahz ve i'dâmı husûsuna ihtimâm ve müsâra'at eylemen matlûb-ı hümâyûnum idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete dikkat ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı N sene (1)223

Veżâreti ibkâsıyla Kocaili sancağı tevcih olub me'mûriyet emri yazılmışdır Fî Evâsıt-ı L sene (12)23

S.129-H.378

Sâbıkâ Anadolu vâlisi olub bu def'a vezâreti ref'iyle Varna'da ikâmete me'mûr kılınan Alaaddin Paşaya ve Varna nâ'ibine ve paşa-yı mumâ-ileyhi mahal-i me'mûriyete isâle mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hükük ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin ber-muktezâ-yı vakt u hâl bu def'a vezâretin ref'iyle Varna'da ikâmetin husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i 'âlişânımda mübâşir-i mumâ-ileyh ile olduğun mahalden hareket ve doğru Varna'ya varub mütekâ'idan ikâmet birle devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyyem ed'iyesiene

muvâzebet eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer olduğun mahalden hareket ve doğru Varna'ya varub mütekâ'den ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyyem ed'iyesine muvâzebet ve vusûl ve ikâmetini mübeyyin mübâşir-i mumâ-ileyh ile Der-'aliyyeme tahrirât irsâline müsâra'at ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhin vusûl ve ikâmetini Der-'aliyyeme i'lâma mübâderet ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre paşa-yı mumâ-ileyhi mahal-i me'mûru olan Varna'ya isâl ile infâz-ı emr-i mûnifime ihtimâm ve dikkat ve hilâfindan tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i N sene (1)223

S.129-H.379

Sâbıkâ Bender muhâfızı olub bu def'a vezâreti ref'iyile Edirne'de mütekâ'iden me'mûr kılınan Hasan Paşa'ya ve Edirne kasdına ve paşa-yı mumâ-ileyhi mahall-i me'mûriyete isâle mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin ber-muktezâ-yı vakt u hâl bu def'a vezâretin ref'iyile Edirne'de mütekâ'idin ikâmetin husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i 'âlişânımda olduğun mahalden hareket ve doğru Edirne'ye varub ânda ikâmet eylemen fermânım olmağın imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh olduğun mahalden harekete ve varub Edirne'de ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim da'avâtına iştigâl ve muvâzebet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyh ol-tarafâ lede'l-vusûl bir münâsib mahalde ikâmet ve ik'âd ile esbâb-ı istirahatını istishâle mübâderet (s.130) eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin sen dahi paşa-yı mumâ-ileyhi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre savb-ı me'mûriyete isâl ve vusûlünü müş'ir tahrirât ahzıyla sa'y-ı bî-hemâl eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı N sene 1223

Der-zaman-ı Sadr-ı Sudûrü'l-vüzerâ Hazret-i Memiş Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb-ı Mumâ-ileyh El-vâki' Fî Evâ'il-i L Sene (1)223

İş bu i'lâmı mektûmen tahrir olmağla battalı fî L sene (12)23 mühimme torbasında mahfûzdur

S.130-H.380

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından hâlâ Pınarhisarı a'yânı Ahmed ve Vize mütesellimi Mehmed dâme mecduhumâyâ hüküm ki

Boğaz nâzırı Kabakçı demekle ma'rûf Mustafa bir müddetten berü Midye ve sâ'ir ol-tarafları zîr-i zabtına almak dâ'îyyesinde olarak hilâf-ı emr u rızâ vaz'-ı harekete ibtidâr ve Midye ve ol-havâli ahâli ve fukarâsına envâ'-i mezâlîm ve ta'addiyâta ictisâr eylediği kesreten (merreten) ba'de uhrâ 'arz-ı hâl takdîmiyle ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnuma inhâ olunmağın merkûmun izâle-i vücûdu ile fukarâ-yı 'ibâdın pençe-i ta'addîsinden tahlisi husûsuna irâde-i kâtî'a-i seniyyem ta'alluk etmekle siz ki a'yân ve mütesellim-i mumâ-ileyhimâsız merkûm Kabakçıyı ber-vech-i suhûlet ahz ve izâle ve i'dâm edip keyfiyyeti tahrir ve işâret ve bundan sonra 'avdetinize dâ'ir diğêr emrim vürûduna kadar birkaç gün ol-tarafda ikâmet ve emr-i muhâfazaya dikkat eylemeniz fermânım olmağın vech-i meşrûh üzre icrâ-yı me'mûriyete bezl-i makderet eylemeniz bâbında ordu-yı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi merkûm Kabakçıyı ahz ve izâle edip keyfiyyeti iş'âra müsâra'at ve minvâl-i meşrûh üzre 'amel ve hareket eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca sene 1223

S.130-H.381

İnöz kazâsı serdârına ve İnöz kal'ası dizdârına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ortalarından dokuzuncu cemâ'atin alaybeyisi Seyyid Ömer ve on sekiz bölüğün odabekçisi Mustafa nâm şahslar kendü hallerinde olmayub hilâf-ı rızâ harekât-ı nâ-bercâyâ cesâret eylediğine binâen ocaktan ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle ve li-ecli't-te'dîb İznik kal'asına kal'abendleri bâbında eğêrçi erm-i şerîfim sâdır olmuşidi ancak merkûmânın izâleleri vâcibâttan olduğu beyânıyla sen ki serdâr-ı mumâ-ileysin ma'rifetin ve ocaktan mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle merkûmların tertîb-i cezâlarına ikdâm ve müsâra'at olunmak fermânım olmağın mahfiyyen ve mestûren iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmunuz

oldukda ber-vech-i meşrûh ma'rifetiniz ve ocakdan ta'yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle merkûmların tertîb-i cezâ-yı sezâlarına ihtimâm ve dikkat ve infâz-ı emr u irâde-i dâverâneme müsâra'at ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet ve keyfiyeti Der-sa'âdetime tahrîre mübâderet eyşeyesin deyu bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Ahmed dâme 'uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzre 'amel ve hareket olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)223

S.131-H.382

Dergâh-ı 'âli kapucubaşlarından Edirne bostancıbaşısı (boşluk) dâme mecduhuya hüküm ki

Edirne civârında Timurtaş karyesi sükkânından Kôr Mustafa nâm şahs öteden berü fukarâya zulm ve ta'addîsi nümâyân olduğundan başka sirkat ile dahi me'lûf olub o makûlenin izâle ve i'dâmı lâzımeden olduğundan nâşi sen ki bostancıbaşı-i mumâ-ileyhsin merkûmu ahz ve mücerred-i istirahat-i fukarâ-yı ra'iyet zımında bilâ-su'âl cezâsını tertîb eylemek fermânım olmağın mahfîyyen ve mestûren emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ma'rifetin ile merkûmu ahz ve tertîb-i cezâsına ihtimâm ve dikkat ve infâz-ı emr u irâde-i dâverâneme müsâra'at ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet ve keyfiyeti Der-sa'âdetime mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i M sene (1)223

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır fî Evâhir-i L sene (12)23

S.131-H.383

Trabzon vâlisine hüküm ki

Kazgancı Mustafa'nın i'dâmıyçün mukaddemce irâde-i kâtı'a-i cihândârânem sudûruyla fermân-ı kazâ-cereyânım sâdır olmuşiken Trabzon tarafına firâr eylediği bi'l-ihbâr tahkik-gerde-i şâhânem olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu olduğu mahalde 'ala eyyi hâlin ahz ve i'dâm birle icrâ-yı irâde-i şâhâneme müsâra'at eylemen fermânım olmağın te'kîden ve tenbihen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh merkûmu

olduğu mahalde ‘ala eyyi hâlin ahz ve i’ dâm birle icrâ-yı irâde-i hümâyûnuna ihtimâm ve dikkat ve hilâfından begâyet-i tevakki ve mübâ’adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ş sene (12)23

S.131-H.384

Dergâh-ı mu’allâm kapucubaşlarından Kazgancı Hâcî Mustafa dâma mecduhunun bulunduğu mahallin kadısına hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin mumâ-ileyh Hâcî Mustafa’nın ‘afvı husûsuna irâde-i ‘aliyyem müte’allik kangı mahalde ise iş bu emr-i ‘alışânımın ibrâzında sebebinin tahliye mübâderet ve ‘afv u itlâkını iktizâ edenlere fehime dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Ca sene (12)23

S.131-H.385

Dergâh-ı mu’allâm kapucubaşlarından sâbıkâ Gümüşhâne emini Kazgancı Hâcî Mustafa dâme mecduhunun bulunduğu mahallin kadısına hüküm ki

Mumâ-ileyh Hacı Mustafa’nın mukaddemâ hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr etmiş ise de mumâ-ileyhin ‘afvı husûsuna irâde-i seniyyem ta’alluk edip bulunduğu mahalde tahliye olunmak bâbında mukaddemce mahsûs emr-i ‘alışânım ısdâr ve tesyâr olunmuşidi ancak mumâ-ileyhin her ne kadar hakkında isnâd olunan töhmet ve kusûrdan dâmen-i ‘ismetî pâk ise dahi mastûr-ı seyyi’âyı kalem kalem ‘afv ve safh-ı şâhânem keşidesiyle mukaddemâ hakkında sudûr eden emrin kaydı terkinine müsâ’ade-i seniyyem erzâni kılınması husûsları hâlâ bi’l-istiklâl Hicaz ser-‘askeri olan sadr-ı esbak düstûr-ı vezirim Gazi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya tarafından bu def’a istid’â ve iltimâs olduğuna binâen mukaddemâ ‘afvı bâbında emr-i ‘alışânım sudûr etmiş ise dahi hakkında sâdır olan emr-i mezkûrun kaydı ref’ ve terkin olunmağla ‘afvı hususunu tekraren ifhâm zımında iş bu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve irsâl olunmuşidi imdi mumâ-ileyhin ‘afvıyçün mukaddemce emr-i şerîfim sudûr etmiş ise de mukaddemâ hakkında sudûr eden emr-i şerîf-i mazkûrun dahi kaydı ref’ ve terkîn olduğu sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin ma’lûmun oldukda mumâ-ileyh her ne mahalde bulunur ise tevkîf olunmayub mukaddemce sudûr eden emr-i ‘alışânım mücebince sebilini tahliye mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Za sene (12)23

Müşârün-ileyh hasbe'l-iktizâ Ahyolu'da ikâmet eymeyesiçün mu'ahharan emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâsıt-ı Za sene (12)23

Çiftlikte ikâmetine emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâ'il-i Za sene (12)23

S.132-H.386

Mütেকâ'iden Ahyolu'da ikâmete me'mûr olan Mustafa Paşa dâmet me'âliyhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdem hasbe'l-vakt bâ-fermân-ı 'âli Ahyolu'da ikâmete me'mûr kılınmış ise dahi mukata'a maddesinde cânib-i miriye müte'ahhid olduğun beş yüz kise akçeden gayr-ı ez teslimât zimmetinde kusur olan meblağı Dersa'adetime vürûdun tarihinde nihâyet üç gün tarafına edâ eylemen şartıyla 'afv ve kemâkân civâr-ı saltanat-ı seniyyemde kâ'in çiftlikte ikâmetin husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk edip bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh olduğun mahalden hareket ve çiftliğe gelip kemâfi's-sâbık ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevletim ed'iyesine iştigâl ve muvâzebet ve müte'ahhid olduğun ol-mikdar meblağdan gayr-ı ez teslimât-ı zimmetinde kusur kalan meblağı Der-'aliyyeme vusûlünde nihâyet üç güne kadar edâ ve teslim ile ifâ-yı deyne müsâra'at eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Za sene (1)223

S.132-H.387

Bu def'a mütেকâ'iden Bursa'da ikâmete me'mûr sadr-ı sâbık Memiş Hatayı Paşa iclâlehuya ve Bursa mollasına hüküm ki

Bu def'a mukaddem sadâretten 'afv ve infisâlin hasebiyle bir mahalde ikâmet eylemen lâzım geldiğine binâen tekâ'üden Bursa'da ikâmet ve devâm-ı eyyâm-ı 'ömr ü şevketim da'avâtına muvâzebet eylemen hususuna irâde-i seniyyem ta'alluk olmağla Dersa'adetimden hareket ve doğru medine-i Bursa'ya varub mütেকâ'iden ânda ikâmet eylemen için mahsûsan iş bu emr-i 'alişânım ısdâr olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda Der-sa'âdetimden hareket ve doğru medine-i Bursa'ya varub

mütekâ'iden ânda ikâmet ile devâm-ı 'ömr ve iclâl-i mülûkâne da'âvâtına iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhi Bursa'da bir münâsib mahalde ikâmet ettiriüb istirahatî esbâbını istihsâle mübâderet ve vusûlünü Dersa'âdetime tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Za sene (1)223

Paşa-yı mumâ-ileyhin Bursa'ya tahviliyçün emr-i şerîf yazılmışdır

Vezeleti ibkâ olunmuşdur

S.132-H.388

Bahr-ı sefid boğazı ser-'askeri olup bu def'a ref'-i vezâretiyle Kütahya'da ikâmete me'mûr Mehmed Ragıb Paşa'ya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin me'mûr olduğun bahr-ı sefid boğazı ser-'askerliğinden 'azlin icâb eylediğine binâen ser-'asker-i mezkûr üzerinden sarf ve tahvil ve ref'-i vezâretle kemâfi's-sâbık Kütahya'da ikâmetin hususuna irâde-i mülûkânem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i 'âlişânımda derhâl boğaz tarafından hareket ve doğru Kütahya'ya varub merfû'ü'l-vezâre olarak ânda ikâmet eylemen için mahsûsan iş bu emr-i 'âlişânım ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi ref'-i vezâretinle Kütahya'da ikâmetin husûsuna irâde-i seniyyem müte'allik olduğun ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh derhâl boğaz cânibinden hareket ve doğru Kütahya'ya varub ânda ikâmet ve hilâfını tecvîzden mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Za sene (12)23

Çiftlikte ikâmet eylemek üzere 'afvı bâbında emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâhir-i Ca sene (12)23

S.132-H.389

Mütekâ'iden Ahyolu'da ikâmete üzere olan Mustafa Paşa dâmet me'âliyhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin çend-rûz mukaddemce sâdır olan emr-i 'âlişânımda iş'âr olduğun vechile mukata'ât maddesinde cânib-i miriye müte'ahhid olduğun ma'lûmü'l-mikdâr kise akçeden gayr-ı ez teslimât zimmetinde kusur olan meblağı edâ

etmek üzere ‘afv ve civâr-ı saltanat-ı seniyyemde kâ’in çiftliğine gelüb ikâmet eylemen husûsuna ruhsat-ı şâhânem erzâni kılınmış ise de hasbe’l-iktizâ senin yine mukaddemâ me’mûr olduğun Ahyolu’da ikâmetine irâde-i hümâyûnum ta’alluk etmekle vusûl-i emr-i şerîfime kadar yola ‘âzim etmiş isen dahi der-‘akab geri ‘avdet ve Ahyolu’ya varub kemâkân ikâmet eylemen fermânım olmağın ‘aceleten iş bu emr-i şerîfim ısdar ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi senin (s.133) Ahyolu’da ikâmetin hususuna irâde-i şâhânem ta’alluk eylediği ve mukaddemce sudûr eden emr-i şerîfime mebnî der-‘aliyyeme vürûduna bir vechile rızâ-yı ‘aliyyem olmadığı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh henüz yola çıkmamış isen hatve-i vâhidde harekete mübâ’adet ve eğer esnâ-yı râhda bulunur isen iş bu emrim tarafına vâsıl olduğu mahalde bilâ tevakkuf derhâl gerüye ‘avdet ve Ahyolu’ya varub ikâmet ve devâm-ı ‘ömr ü devletim da’avâtına muvâzebet ve irâde-i hümâyunuma imtisâlen kemâkân Ahyolu’da ikâmet eylediğini Der-sa’âdetime tahrir ve işâret ve hilâf-ı fermân hareketi vaz’ vukû’undan begâyet-i hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Za sene (12) 23

Kâ’im Makâm-ı ‘Ali-makâm Hazret-i Ali Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid Vekil-i Re’isü’l-küttâb Mehmed Arif Efendi Nâle Mâ Yetemennahü El-vâki’ Fî Evâsıt-ı Za Sene 1223

Müşârün-ileyh Bursa’da ikâmet ve devâm-ı ‘ömr ü devlet-i pâdişâhâneme kıyâm üzere olduğunu nâtik Bursa kadısının vârid olan i’lâmı tezkiresine şerh verildi Fî 14 Ca sene (12)23

S.133-H.390

Bundan akdem vezâreti ref’iyle Kütahya’da ikâmete me’mûr kılınan Ragıb Paşaya ve Bursa kadısına hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin hasbe’l-iktizâ vezâretin ref’iyle Kütahya’da ikâmetin için bundan akdem emr-i ‘âlişânım sudûr etmiş ise de me’mûriyet-i mezkûrenin Bursa’ya tahvili husûsuna irâde-i seniyyem ta’alluk etmekle ber-mivnâl-i muharrer olduğun mahalden hareket ve doğru Bursa’ya varub ânda ikâmet eylemen fermânım olmağın tahvil-i me’mûriyetini hâvi mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr

olunmuştur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh üzre olduğun mahalden hareket ve doğru Bursa'ya varub ânda ikâmet birle devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyyem ed'iyesine muvâzebet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhin bir mahal-i münâsibde ik'âd ve ikâmesi husûsuna dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Za sene (12)23

İş bu kayd bâ-fermân-ı 'âli terkîn olunub nefyi için emr-i 'ali yazılmışdır Fî Evâhir-i Za sene (12)23

S.133-H.391

Terkîn

Kütahya mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Firâri Ruşen Paşa ve kadı Abdurrahman Paşa ve Behiç Efendi nâm mefsedet-pîşelerin hayyen ve meyyiten bi-eyyi hâl ahz ve rû-yı arzdan izâle-i vücûdları irâde-i seniyyem muktezâsından olduğuna binâen bu husûs zımnında Rumeli tarafına müte'addid evâmir-i şerîfem ısdâr ve tesyâr kılındığından ma'ada merkûm Kadı Abdurrahman Paşanın Anadolu tarafına firâr eylediği lede'l-istimâ' bulunduğu mahalde bi-eyyi vechin kâne hayyen ve meyyiten ahz ve istisâli bâbında ol-tarafdan kullarına başka başka ve kadı Abdurrahman Paşa Alaiyeye dahl olmuş ise ihtiyâtınla Teke mütesellimi dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Hâcî Mehmed dâme mecduhu dahi külliyyetlü 'asker ile bi'n-nefs Ala'ie üzerine kalkub ne vechile olur ise olsun paşa-yı merkûmun i'dâm ve izâlresine ikdâm eylemek üzre kapucubaşı-i mumâ-ileyh dahi mukaddemâ mahsûs evâmir-i 'aliyyem ısdâr ve tesyâr olunmuş ve merkûm Abdurrahman Paşa filhakika Anadolu cânibine mürûr ve bir mikdar deli ve tüfekçi tâ'ifesi ve sâ'ir haşerât makûlesiyle Kütahya tarafına 'azimet ve derûn-ı şehre girmek murâd etmiş ise dahi ahâli tarafından bi'l-ittifâk men' olunarak ahzı mahsusuna ikdâm kılınmış iken Kütahya'da sâkin Germiyanzâde Hâcî Mehmed nâm mel'anet-kâr paşa-yı merkûma i'âne ile ol-tarafdan firârî esbâbını istihsâl eylediği bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i şehriyârânem olub merkûm Germiyanzâdenin bunun bu vechile i'ânati devlet-i 'aliyyem ve bi'l-cümle ocakdan (...) ihânet olmağla merkûmun icrâ-yı te'dîbiyle sâ'ire 'ibret kılınması merkûm Germiyanzâdenin firârî müstedâsını icrâya müsâra'at eylemen

fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh vâsıl-ı emr-i 'âlişânımda merkûm Germiyanzâdenin harekât-ı merkûmeye cesâretine binâen izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla cezâ-yı lâzimesini icrâya ihtimâm ve dikkat ve keyfiyyeti Der-sa'âdetime tahrir ve işâret ve hilâfindan begayet-i ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Za sene (1)223

S.134-H.392

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılardan Denizli hassı voyvodası Ahmed dâme mecduhuya ve Gököyük kazâsı nâ'ibine hüküm ki

Denizli hassı mülhakâtından Gököyük kazâsına tâbi' Derbend sâkinlerinden Hâcî Hasanoglu Halil nâm şakî öteden berü kendü hâlinde olmayub şekâvet ve mefsedet ile me'lûf olduğuna binâen bundan akdem üç dört yüz mikdârı eşkiyâ ile hass-ı mezkûr kazâlarından Çarşamba Lazkiye kazâsına muzâfe Budak kazâsına 'ale'l-gafle hücum ve voyvodası vekilini beş nefer âdemleriyle katl ve yirmi nefer kimesneleri darb ve cerh ve kasaba-i mezbûru yağma ve gâret eylediğinden ma'ada Dersa'âdetim'den meb'ûs çukadâr Hâcî Bekir zîde kadruhunun reh-i râstına çıkıp i'dâm kasdında olmuş ise de çukadâr-ı merkûm bir takrîb firâr etmiş olduğu ve şakî-i merkûm hass-ı mezbûr voyvodası tarafından ta'kîb ve muhârebe birle tazâyık ederek olduğu mahalden tard u ihrâc etmişiken şakî-i mezbûr mütenebbih olmayub zatında merkûz olan şekâvet ve mel'aneti icrâ dâ'îyyesiyle Mendehut voyvodası Hâcî Muradoğlu ve Adalı voyvodası Tekeoğlu ve Alaşehir kurbunda sâkin olan 'aşâyirden Cabir Hâcî Mehmed oğlu demekle ma'rûf eşkiyâsı beş yüz mikdârı eşkiyâ ile yanına celb ve tekrar kasaba-i mezbûra hücum ve mukârebeye tasaddî eylediği havâli-i merkûmeden mukaddemâ Dersa'âdetime tevârüd eden i'lâm ve ma'rûzât-ı sâ'irelerden müstebân ve bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan şekâvet-pîşenin i'dâm ve izâlesi lâzımeden olduğua binâen şakî-i mezbûrun te'dîb ve tenkîliyle sâ'ire 'ibret kılınması mukaddemâ iktizâ edenlere evâmîr-i şerîfe ısdârıyla tenbîh u te'kîd kılınmış ise de şakî-i merkûmun 'avenelerinin havâli-i merkûmeden tard u teb'idiyle memleketlerine i'âdeleri muktezâ-yı maslahattan olmağla şakî-i merkûmun hakkında olan irâde icrâ olunduktan sonra şakî-i merkûmun 'avenelerinden olub Derbend'de sâkin olan yaramaz makûlelerinin dahi vilâyetlerine i'âde ve irsâlleri emrine ihtimâm ve dikkat olunmak üzre bin iki yüz

yirmi iki senesi Cemâziye'l-âhirinde emr-i 'âli sâdır olmuş ise dahi merkûm ile'l-ân tenbih olmayub zâtında merkûz olan habâset ve habîseti muktezâsinca tekrar haşerât ve eşkıyâ cem'iyile fukarâya isâl-i rahne ve hasâr etmekte olduğu beyânıyla bu makûle muzırr-ı 'ibâd-ı sâ'î-i fi'l-ârz-ı bi'l-fesâd olan eşhâsın i'dâm ve izâlesi lâzımeden olmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vâlide-i muhteremim sultan dâmet 'ismetuha ve zâdet 'iffetuhanın kethüdâsı Hüseyin dâme 'uluvvuhu bâ-takrir ifâde etmekle mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince şakî-i merkûm i'dâm olunmak fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden iş bu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi ber-vech-i muharrer merkûm Hacı Hüseyinoğlu Halil'in 'ala eyyi hâlin ahz ve i'dâm ve izâlesi matlûb-ı mülûkânem olduğu ve hilâf-ı emr u rızâ ve münâfi-i tenbihât-ı şâhâneme iğmâz ve müsâmaha misüllü rızâ-yı pâdişâhânem oldmadığı siz ki voyvoda ve mevlânâ-yı mumâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve zinhâr ve zinhâr hilâfi vaz'-ı tecvîzden ve bu vesile ile sekene-i memleket ve ahâli ve fukarâ-yı ra'ıyyet pâ-zede-i huyûl ve hasâr olmakdan begâyet-i tehâşi ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Z sene (1)223

S.134-H.393

Hâlâ Haleb ve Cidde vâlisi ve ma'âdin-i hümâyûnum emini ve bi'l-istiklâl Hicaz ser-'askeri sadr-ı esbak vezirim Gâzi el-hâcc Yusuf Ziya Paşa iclâlehuya hüküm ki

Mir-i mirândan Rişvânzâde Abdurrahman ma'âdin-i hümâyûnum mülhakâtından Malatya sancağı mâlikânelik vechile mukaddemâ bir takrib ile kendüye tevcih ettirmiş olduğundan envâ'-i zulm ve ta'addiyâta ibtidâr eyledikde livâ-i mezkûrun ma'âdin-i hümâyûnumdan fekkine derkâr olan muhâzire binâen ma'âdin-i hümâyûnuma nakl ve ilhâk olunarak sen ki sipehdâr-ı müşârün-ileyhsin tarafından mumâ-ileyh Rişvânzâde'ye her ne kadar nush u bend olunmuş ise de kâr-gir-i te'sîr olmayarak Reha cânibinde olan merfû'ü'l-vezâre Timur Paşa dâmet me'âliyehu tarafına firar ve ihtilâl-i memleketi müceb harekete ictisâr eylediği bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirât derc u iş'âr olunması bunun bu güne harekâta ibtidârı bi'l-vücûh rızâ-yı hümâyûnumun mugâyiri olmakdan nâşi mir-i mirânlığı ref'i husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle i'lâmen ve ifhâmen iş bu emr-i şerîfim

ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi mumâ-ileyh Rızvanzâde'nin mütecâsir olduğu harekât-ı nâ-marziyesine mebnî mir-i mirânlığı ref' ve ilgâ olduğu dirâyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Za sene (1)223

S.135-H.394

Hâlâ İskenderiye sancağı mutasarrıfı vezirim İbrahim Paşa iclâlehuya ve Fodya ve Tiran kadıları zîde fazlûhuma hüküm ki

Sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin mir-i mirândan damadın Tiran'lı Ahmed Paşanın vefâtı cesîm 'uhdende olan Tiran mukâta'asını idare etmek üzere mir-i mirân-ı kirâmımdan Yeğenli Süleyman dâme ilbâluhu tarafından tevkîl ve ta'yîn ile Tiran'a irsâl eylediğinde mir-i mirân Akçahisarlı Kapudan Paşa müteveffâ-yı mumâ-ileyhin hazinedârını ve gediklerinden birkaç nefer haveneyi ızlâl ve biraz haşerât tedârük ve istishâb ederek mir-i mirân-ı mumâ-ileyh Süleyman Paşanın olduğu mahalli basub muhârebe ve mukâteleye ibtidâr ve Akçahisar Tiran'a idhâl ile ikâz-ı nâ'ire-i fitne ve fesâda ictisâr etmiş olduğu bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahrirâtta derc ü iş'âr olunmuş mumâ-ileyhin bu güne harekâta cesâreti bi'l-vücûh rızâ-yı hümâyûnuma münâfi olub te'dibi icâb eylediğine binâen şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnum mücebince mir-i mirânlığı ref' olunub kemâfi's-sâbık kendi hâlinde 'ırz ve edebiyle Akçahisar'da ikâmet etmesi husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şeref-rîz-i sudur olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince mumâ-ileyh kapudân paşanın mir-i mirânlığı ref' ile kendi hâlinde 'ırz ve edebiyle olarak ve hilâf-ı rızâ harekâta ibtidârdan mübâ'adet eyleyerek kemâfi'l-kadîm Akçahisar'da ikâmet eylemesi husûsuna irâde-i şâhânem müte'allik olduğu ve yine harekât-ı sâbıkasında ısrâr ve mugâyir-i tenbihât-ı mülûkânem hâlât vukû'una ictisâr eder isen sonra hakkında vehâmeti mütenebbih olmayacağı ma'lûmun oldukda keyfiyeti tarafından mahsûs kağıd tahririyle kendisine tavsiye ve iş'âr ederek fimâ-ba'd o makûle hareketten keff-i yed ile bâlâda beyân olduğu vechile kendi hâlinde olarak mir-i mirânlığı ref'iyle Akçahisar'da ikâmeti esbâbını istihsâle ber-vech-i suhûşet def'-i ihtilâle dikkat eyleyesin ve siz ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhimsiz mazmûn-ı

emr-i şerîfim sizin dahi meczûmunuz olarak mûcib ve muktezâsı üzre ‘amel ve hareket eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Z sene (12)23

S.135-H.395

Mütেকâ’iden Ahyolu’da ikâmet üzre olan Mustafa Paşa dâmet me’âliyehuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdem hasbe’l-iktizâ kemâkân Ahyolu’da menfiyyen ikâmet eylemen bâbında emr-i şerîfim ısdâr olmuş ise dahi dahi mukata’at maddesinden müte’ahhid olduğun mebâliğden gayr-ı ez teslimât kusur kalan meblağ te’dîye eylemek şartıyla ‘afvınla civâr-ı saltanat-ı seniyyemde kâ’in çiftliğinde kemâfi’l-kadîm ikâmet eylemen husûsuna bu def’a irâde-i şâhânem ta’alluk etmekle şeref-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı ‘inâyet-makrûnum mücebince i’lâmen ve ifhâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma’lûmun oldukda vusûl-i emr-i şerîfimde ol-tarafdan hareket ve civâr-ı saltanat-ı seniyyemde vâki’ çiftlik-i mezkûra gelip kemâfi’s-sâbık ikâmet ve devâm-ı ‘ömr ü devletim da’avâtına iştigâl ve muvâzebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ca sene (1)223

İş bu kayd bâ-fermân-ı ‘âli terkîn olunub Tekfurdağında ikâmetleriçün emr-i ‘âli yazılmışdır Fî 27 Z sene (12)23

S.135-H.396

Terkîn

Dergâh-ı mu’allâm kapucubaşlarından Tekfurdağı a’yânı Çelebi Süleyman dâme mecduhuya ve Tekfurdağı kazâsı nâ’ibine ve Tekfurdağı yeniçeri zâbiti zîde mecduhuya ve husûs-ı âtiyü’z-zikre bu def’a mahsûs ocakdan mübâşir ta’yîn olunan (boşluk) zîde kadruhuya hüküm ki

Dergâh-ı mu’allâm yeniçerileri ocağından serdârlar kâtibi sâbık Osman ve Başyazıcı sâbık Mehmed Tahir ve şâkirdler halifesi sâbık büyük kisedâr Şemseddin hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i kâ’ide-i kadîm harekât eylediklerine binâen merkûm Osman Midüllü ceziresine ve mezbûr Mehmed Tahir Limni ceziresine ve mezkûr Şemseddin

Tekfurdağı'na mukaddemce bâ-evâmîr-i 'aliyyem nefy u iclâ olunmuşlar iseler de üçü dahi el-yevm Tekfurdağında idükleri tahkik olunub bunların bu güne hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i kânûn-ı ocak harekât-ı nâ-bercâya ictisârları hasebiyle i'dâm ve izâleleri lâzımeden olduğunu bi'l-cümle ocaklu kullarım ifâde ve ihbâr eyledikleri beyânıyla ocaktan ta'yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle merkûmlar 'ibreten li's-sâ'irîn Tekfurdağı'nda tertîb-i cezâ olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri olan Mehmed Hilmi Ağa dâme 'ulûvvuhu bu def'a bir kıt'a memhûr takrîriyle ifade etmekle vech-i meşrûh üzre 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın mektûmen ve mestûren iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfiyyen ve memhûren mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki kapucubaşı ve mevlânâ ve yeniçeri zâbiti mumâ-ileyhimsiz merkûmların tarafına kat'a ser-rişte vermeyerek vusûl-i emr-i 'âlişânımda (s.136) ma'rifetiniz ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle üçünün dahi bi-eyyi hâlin Tekfurdağında mücâzat ve lâyıkalarnı tertîb ve icrâya ihtimâm ve müsâra'at eylemeniz matlûb-ı kat'i-i mülûkânem idüğü ve bir takrib ser-rişte verilmeyerek bir güne gâ'ile mûcib olmak ihtimâli olur ise beher-hâl hakkınızda vahîm olacağı bî-iştibâh olduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket ve icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk kemâliyle ihtimâm ve dikkat ve hilafından gâyetü'l-gâye hazer ve mücanebet ve merkûmların seri'ân cezâları tertîb olunduğunu mübâşir-i mumâ-ileyh ile der-bâr-ı ma'delet-karârıma ve cânib-i ocağa tahrir ve inhâya müsâra'at eylesesiz ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı fermân-ı hümâyûnum senin dahi meczûmun olarak mûcib ve muktezâsını 'aceleten ve müsâra'aten icrâ ile itmâm-ı emr-i mübâşeretine dâmen-i dermiyân gayret ve tekâsül ve betâ'et ve bir güne vaz' u hâlet vukû'uyla sen dahi mazhar-ı te'dîb olmakdan begâyet tehâşi ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Za sene (1)223

Beş yüz nefer 'asker ile bi'n-nefs sefer-i hümâyûna 'azimet etmek şartıyla islâhiyçün emr-i şerîfim yazılmışdır Fî R sene (122)4

S.136-H.397

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası Mustafa dâme mecduhuya hüküm ki

Bolu voyvodası esbak Hâcî Ahmedoğlu maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-pîşe öteden berü envâ'-i mel'anet ve habâsetle meşhûr ve ol-havâliyi birbirine katarak hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ güna gün mezâlîm ve ta'addiyâta cesâretle şürûr ve mefâsidinden ahâli ve fukarâ bi-huzûr olub merkûmun şimdîye kadar i'dâm ve izâlesi lâzım ve vâcib olmuşiken hengâm-ı sefer olmak hasebiyle böyle vaktde bir güne gâ'ilieyi mûcib olmamak için hakkında mu'âmele-i iğmâz olunmakta ise de merkûm yine kendi hâlinde tek durmayub dürlü dürlü fesâdâne mübâşeret etmekte olduğundan ba'de ezin merkûm hakkında iğmâz-ı mu'âmele bir vechile câ'iz olmamağın merkûmun tertîb-i cezâsıyla vücûdunun rû-yı arzdan kaldırılması zımında sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin senin me'mûriyetin husûsuna irâde-i kâtî'a-i dâverânem müte'allik olub Kastamonu mütesellimi ve Beypazarı voyvodası (boşluk) zîde mecduhumâya dahi merkûmun i'dâm ve izâlesi maddesine me'mûr ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Üsküb kazâsı a'yânı Topçuzâde Mehmed dâme mecduhu ve Mihaliçcik ve Nalluhan ve Akçaşehir ve Mudurnun ve Erikli ve Alaylı ve Palu ve Kızılcık ve Bartın ve Amaberi ve Hezce kadıları a'yânları bi'n-nefs senin ma'iyetine bâ-evâmîr-i 'aliyyem ta'yîn kılındıklarından ma'ada dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman Bey ve Ayaşzâde (boşluk) dâme mecduhumâ dahi iktizâ eden i'âneti icrâ eylemeleri husûsu evâmîr-i şerîfemle kendülere tenbih ve teybin kılınmağla vusûl-i emr-i 'âlişânımda zikr olunan kazâlar a'yânlarına tarafında dahi tahrirât irsâliyle ma'iyetine celb birle hareket ve Kastamonu mütesellimi ve Beypazarı voyvodası mumâ-ileyhimâ ile bi'l-ittifâk hâ'in-i merkûmun üzerine varub bir gün evvel ahz ve tertîb-i cezâsıyla sermaktû'unu Dersa'âdetime irsâle ikdâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi iş bu emrim tarafına vürûdunda ma'iyetine me'mûr olan sâlifü'z-zikr kazâlar a'yânlarına hemen tarafından tahrirât irsaliyle celb ederek ve Kastamonu mütesellimi ve Beypazarı voyvodası mumâ-ileyhimâ ile dahi herhalde ittifâk ve ittihâd merâsimine ri'âyet eyleyerek habîs-i merkûm üzerine varub bir an akdem ele götürüb i'dâm ve izâlesiyle şerr u mazarratından havâliyi merkûmdan tasfiye ve tathiri emrine ve icrâ-yı irâde-i kâtî'a-i cihândârâneme dâmen-i dermiyân gayret eylemen matlûb-ı kat'i-i padişâhânem idüğü ve bu emr-i ehemmdede su-i tedbir ve tekâsül ve taksir vukû'uyla ma'azallahu te'ala merkûmun gâ'ilesi mümtedd olarak vedi'atullah olan fukarâ-yı ra'iyet ayaklar

altında kalmak misüllü vaz'a bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve tenfîz-i fermân-ı hümâyûnuma ve icrâ-yı lâzım-ı me'mûriyet ve sadâkâta bezl-i vüs' ü kudret ve hilâfindan begâyet-i ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Z sene (1)223

S.136-H.398

Bir sûreti

Kastamonu mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) asılda olduğu vechile Bolu voyvodası mumâ-ileyh me'mûr olduğu ve ma'iyetinde zikr olunan kazalar a'yânları ta'yîn kılındığı beyân olunarak kendisi dahi bi'n-nefs bu maddeye me'mur olmağla seri'an bi'n-nefs hareket ve Bolu ve Beypazarı voyvodaları mumâ-ileyhimâ ile bi'l-ittifâk merkûmun üzerine varub i'dâm ve izâlesine ikdâm ve mübâderet eylemesiyçün (boşluk) iktizâsına göre.

S.136-H.399

Bir sûreti

Beypazarı voyvodası (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) Kastamonu'ya yazıldığı misüllü

Müte'ahhid olduğunu nâtik vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi fî 26 S sene (122)4

S.136-H.400

Bir sûreti

Mihaliççik kazâsı a'yânı (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) Bolu voyvodası kapucubaşı-i mumâ-ileyhin sûret-i me'mûriyeti iktizâsına göre ihtisâr olunarak hikâye ve a'yân-ı mumâ-ileyh dahi ma'iyetine ta'yîn kılındığı beyân ile bir güb evvel hareket ve voyvoda-i mumâ-ileyhib ma'iyetine varu re'y ü irâdesine mütâba'at ederek merkûmun i'dâm ve izâlesi husûsuna ikdâm ve müsâra'at eylemesiyçün me'mûriyetini hâvi

S.137-H.401**Bir sûreti**

Nallihân a'yânına (boşluk) Mihaliççik misüllü

S.137-H.402**Bir sûreti**

Üsküb a'yânı kapucubaşı Topçuzâde Mehmed dâme mecduhuya

S.137-H.403**Bir sûreti**

Akçaşehir kazâsı a'yânı silahşor Osman zîde mecduhuya kezâlik

S.137-H.404**Bir sûreti**

Mudurnu kazâsı a'yânı silahşor-ı hassadan el-hâcc Emin zîde mecduhuya kezâlik

S.137-H.405**Bir sûreti**

Erikli kazâsı a'yânı Ali zîde mecduhuya kezâlik

S.137-H.406**Bir sûreti**

Alaylı kazâsı a'yânı Yazıcıoğlu Hüseyin zîde mecduhuya kezâlik

S.137-H.407**Bir sûreti**

Palu kazâsı a'yânı çukadâroğlu Mustafa zîde mecduhuya kezâlik

S.137-H.408**Bir sûreti**

Kızılıcak kazâsı a'yânı Hâcî Salih zîde mecduhuya kezâlik

S.137-H.409**Bir sûreti**

Bartın kazâsı a'yânı Süleyman zîde mecduhuya kezâlik

S.137-H.410**Bir sûreti**

Amasra kazâsı a'yânı Haydudoğlu Mehmed zîde mecduhuya kezâlik

S.137-H.411**Bir sûreti**

Düzce kazâsı a'yânı Seyyid Ahmed zîde mecduhuya ber-vech-i meşrûh

S.138-H.412

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı evvelim pâyesiyle Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya hüküm ki

Bolu voyvodası esbak Hâcî Ahmedoğlu maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-pîşe öteden berü envâ'-i mel'anet ve habâsetle meşhûr ve ol-havâliyi birbirine katarak hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ gûna gûn mezâlim ve ta'addiyâta cesâretle şürûr ve mefâsidinden ahâli ve fukarâ bi-huzûr olub merkûmun şimdiye kadar i'dâm ve izâlesi lâzım ve vâcib olmuşiken hengâm-ı sefer olmak hasebiyle böyle vaktde bir güne gâ'ileyi mûcib olmamak için hakkında mu'âmele-i iğmâz olunmakta ise de merkûm yine kendi hâlinde tek durmayub dürlü dürlü fesâdına mübâşeret etmekte olduğundan ba'de ezin merkûm hakkında iğmâz-ı mu'âmesi bir vechile câ'iz olmamağın merkûmun i'dâm ve izâlesiyle vücûdunun rû-yı arzdan kaldırılması husûsuna irâde-i kâtî'â-i dâverânem ta'alluk edip emr-i ehemmi dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası Mustafa dâme mecduhu me'mûr ve ma'iyetine bazı kazâlar müte'ayyinânı ta'yin kılındığından ma'ada Kastamonu mütesellimi (boşluk) ve Beypazarı voyvodası (boşluk) zîde mecduhumâ dahi bi'n-nefs hareket ve voyvoda-i mumâ-ileyh ile bi'l-ittifâk merkûmun üzerine varub icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma müsâra'at eylemeleri husûsu başka başka evâmîr-i 'aliyyemle tenbih ve tebyîn kılınmış olmağla sen ki Cabbarzâde mir-i mumâ-ileyhsin sen dahi mecbûl olduğun hayr-hâhî ve gayret muktezâsı üzre iktizâ eden i'âneti icrâyâ müsâra'at

eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi maslahat-ı merkûm mehâm ve mu'tenâ olub merkûmun izâle-i vücûduyla şerr u mazarratından ol-havâlinin tasfiye ve tathîri irâde-i kâtı'a-i mülûkânem muktezâsından olmağla zâtında merkûz olan âsâr-ı fermân-beri ve gayret ve mâye-i rızâ-cûy ve sadâkat muktezâsı üzre tarafından lâzım gelen i'âneti icrâya bezl-i vüs' ve makderet eylemen matlûb-ı şâhânem idüğü ve iğmâz ve tesâmüh vukû'u câ'iz olmadığı ma'lûm-ı hamîyyet-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i M sene (1)224

S.138-H.413

Bir sûreti

Dergâh-ı 'âli kapucubaşlarından Ayaş müftisi zâde (boşluk) dâme mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

Merkûm sefere 'azîmet etmek üzre ihlâliye için emr-i şerîfe yazılmışdır Fî R sene 1224

S.138-H.414

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu sancağı civârında vâki' Kürek kazâsı a'yanı Hasan Çelebizâde Halil dâme mecduhuya hüküm ki

Bolu voyvodası esbak Hâcî Ahmedoğlu maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-pîşe öteden berü envâ'-i mel'anet ve habâsetle meşhûr ve ol-havâliyi birbirine katarak hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ gûna gün mezâlim ve ta'addiyâta cesâretle şürûr ve mefâsidinden ahâli ve fukarâ bi-huzûr olub merkûmun şimdiye kadar i'dâm ve izâlesi lâzım ve vâcib olmuşiken hengâm-ı sefer olmak hasebiyle böyle vaktde bir güne gâ'ilieyi mûcib olmamak için hakkında mu'âmele-i iğmâz olunmakda ise de merkûm yine kendi hâlinde tek durmayub dürlü dürlü fesâdına mübâşeret etmekte olduğundan ba'de ezin merkûm hakkında iğmâz mu'âmelesi bir vechile câ'iz olmamağın tertîb-i cezâsıyla vücûdunun rû-yı arzdan kaldırılması husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip hâlâ Bolu voyvodası Mustafa dâme mecduhu ile Kastamonu mütesellimi ve Beypazarı voyvodası dahi merkûmun i'dâm ve izâlesine bi'n-nefs

me'mûr iktizâ eden kazâlar a'yânları kapucubaşı-i mumâ-ileyh ma'iyetine ta'yin kılındığından ma'ada Bozok sancağı mutasarrıfı ve Ayaş müftisi dahi iktizâ eden i'âneti icrâ eylemeleri husûsu evâmîr-i şerîfimle kendülere tenbih ve teybin kılınmağla sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin senin dahi vusûl-i emr-i 'âlişânımda bi'n-nefs hareket ve Bolu voyvodası kapucubaşı ve Kastamonu mütesellimi ve Beypazarı voyvodası mumâ-ileyhim ile bi'l-ittifâk merkûmun üzerine varub bir gün evvel ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâle ve isbâle ikdâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi ber-vech-i meşrûh vusûl-i emr-i 'âlişânımda bi'n-nefs hareket ve mumâ-ileyhim ile herhalde ittifâk ve ittihâd merâsimine ri'âyet ederek merkûmun üzerine varub bir ân akdem ele götürülmesi emrine ikdâm ve müsâra'at eylemen matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve bu emr-i ehemmdede su-i tedbir ve tekâsül ve taksir vukû'uyla ma'azallahu te'ala merkûmun gâ'ilesi mahv olarak vedi'atullah olan fukarâ-yı ra'iyet ayaklar altında kalmak misüllü vaz'a rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı levâzım- me'mûriyete bezl-i vüs' ve kudret ve hilâfından ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i M sene 1224

S.139-H.415

Sâbıka deryâ kapudanı olub bu def'a vezâreti ref'iyle Karahisar-ı sâhib kazâsında ikâmetine me'mûr kılınan Seydi Ali Paşa dâmet me'âliyehü ve Karahisar-ı sâhib nâ'ibine ve dergâh-ı mu'allâm gediklilerinden olub Paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyetine isâle mübâşir ta'yîn oluna (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bu def'a deryâ kapudanlığından 'azl ve infisâline binâen vezâretinin ref'iyle Karahisar-ı sâhib'de ikâmetin husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle bilâ-tevakkuf olduğun mahalden hareket ve gediklü-yi mumâ-ileyh ma'rifetiyle Karahisar-ı sâhib'e varub ânda ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevket-i şâhânem da'avâtına iştigâl ve muvâzebet eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh yedine i'tâ olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete müsâra'at ve hilâfından mübâ'adet eyleyesin ve sen ki gediklü-yi mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak muktezâ-yı me'mûriyetin üzre paşa-yı mumâ-

ileyhi olduğu mahalden tahrîk ve Karahisar-ı sâhib kazâsına isâle ve vusûlünü müş'ir i'lâm ve tahrirat ahzıyla 'avd u ric'ate mübâderet ve sen ki mevlanâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhi ol-tarafda bir münâsib mahalde ikâmet ettirib vusûlünü mübâşir-i mumâ-ileyh Der-sa'âdetime tahrir ve işâret eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i S sene (1)224

Bâ-hatt-ı hümâyûn itlâk olunmasıçün emr-i şerîfim yazılmışdır fî Evâ'il-i M sene (12)26

Battalı S sene 1224 mühimme torbasında mahfûzdur

S.139-H.416

Adana vâlisi vezirim el-hâcc Behram Paşa iclâlehuya hüküm ki

Mir-i mirândan Rişvanzâde Abdurrahman ma'âdin-i hümâyûnum mülhakâtından Malatya sancağını mâlikânelik vechile mukaddemâ bir takrîb kendüye tevcih ettirmiş olduğundan envâ'-i zulm ve ta'addiyâta ibtîdâr eyledikde livâ-i mezkûrun ma'âdin-i hümâyûnumdan fekkine derkâr olan muhâzire binâen kemâfi's-sâbık ma'âdin-i hümâyûnuma nakl ve ilhâk olunarak kendisine nush u bend olmuşiken kat'a kâr-gir-i te'sîr olmayarak Reha cânibine firâr eylediği mukaddemce inhâ olduğuna mebnî merkûmun mir-i mirânlığı ref' olunmuş ise dahi cibilliyetinde merkûz olan habâset ve mel'anet muktezâsı üzre yine kendi hâlinde tek durmayub ol-havâlinin ifsâd ve ihtilâlini mûcib-i harekât-ı nâ-marziyye mübâderet etmekde olduğu bu def'a bi'l-ihbâr vâsil-ı sâmi'-a-i şehriyârânem olub şakî-i merkûmun bu güne harekâta cesâreti beherhâl cezâ-yı lâyıkının icrâsını icâb etmekden nâşi merkûmun ahz ve i'dâmı maddesine vezâreti ref' iyle çiftliğinde ikâmet üzre olan İbrahim Paşazâde vezirim Mehmed Paşa iclâlehu bâ-emr-i âli me'mûr kılındığından başka sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sen dahi me'mûr kılınman husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i 'âlişânımda müşârün-ileyh Mehmed Paşa ile bi'l-muhâbere harekete ve merkûmun bulunduğu mahalde üzerine varub ahz ve tertîb-i cezâsı husûsuna ihtimâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde müşârün-ileyh bi'l-muhâbere heman hareket ve şakî-i merkûmun bulunduğu mahalde üzerine varub bi-eyyi hâlin ele götürüb

i'dâm ve izâlesiyle şerr u mazarratının ol-havâliden def'i husûsuna sarf-ı vüs' ve miknet eylemen matlûb-ı kat'i-i hümâyûnum idüğü ve bu maddede bir güne su-i tedbir ve taksir vukû'uyla şakî-i merkûm ele girmemek ve gâ'ilesi mümtedd olarak aralıkda vedi'atullah olan fukarâ-yı ra'iyet pâ-zede-i huyûl-ı hasâr olmak misüllü vaz'a bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i mülûkâneme ve senden me'mûl-i şâhânem olan kâr-âşnâyı ve dirâyet levâzımını ibrâza bezl-i cell-i kudret ve merkûmun i'dâm olunduğunu seri'ân Der-'aliyyeme tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i L sene (1)224

İtlâkıyün erm-i şerîf yazılmışdır Fî Evâ'il-i M sene (12)24

S.139-H.417

Bu dahi

Vezâreti ref'ıyle Çiftliğinde ikâmete me'mûr iken bu def'a ibkâ-yı vezâretiyle zikri âti husûsa me'mûr ve ta'yîn kılınan İbrahim Paşazâde vezirim Mehmed Paşa iclâlehuya hüküm ki

Mir-i mirândan Rişvanzâde Abdurtahman ma'âdin-i hümâyûnum mülhakâtından Malatya sancağını mâlikânelik vechile mukaddemâ bir takrîb kendüye tevcih ettirmiş olduğundan envâ'-i zulm ve ta'addiyâta ibtîdâr eyledikde livâ-i mezbûrun ma'âdin-i hümâyûnumdan fekkine derkâr olan muhâzire binâen kemâfi's-sâbık ma'âdin-i hümâyûnuma nakl ve ilhâk olunarak kendisine nush u bend olmuşiken kat'a kâr-gir-i te'sîr olmayarak Reha cânibine firâr eylediği mukaddemce inhâ olduğuna mebnî merkûmun mir-i mirânlığı ref' olunmuş ise dahi cibilliyetinde merkûz olan habâset ve mel'anet muktezâsı üzre yine kendi hâlinde tek durmayub ol-havâlinin ifsâd ve ihtilâlini mûcib-i harekât-ı nâ-marziyye mübâderet etmekde olduğun bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem (s.140) olub şakî-i merkûmun bu güne harekâta cesâreti beherhâl cezâ-yı lâyıknın icrâsını icâb etmekden nâşi merkûmun ahz ve i'dâmı maddesine hâlâ Adana vâlisi vezirim el-hâcc Behram Paşa iclâlehu bâ-emr-i 'âli me'mûr ve ta'yîn kılındığından başka sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sen bir müddetten berü merfû'-ı vezâre olarak çiftliğinde ikâmet üzre isen dahi hakkında âfitâb-ı 'âlem-tâb-ı 'inâyet-i şâhânem ve bahr-ı bî-pâyân-ı 'âtifet-i pâdişâhânem olub bu def'a 'avâtıf-ı

‘aliyye-i tâc-dârânemden vezâretin ibkâsıyla sen dahi bu maddeye ta’yîn kılınman husûsuna irâde-i ‘aliyyem ta’alluk etmekle vusûl-i emr-i ‘âlişânımda dâ’ire ve kapun halkını şân-ı vezârete şâyân olarak seri’an tanzim ile müşârün-ileyh Behram Paşa ile bi’l-muhâbere hareket ve merkûmun bulunduğu mahalden üzerine varub ahz ve tertîb-i cezâsı hususuna ihtimâm ve müsâra’at eylemen fermânım olmağın me’mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ibkâ-yı vezâret hükm-i mûnifime matviyyen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde dâ’ireni ‘aceleten tanzim birle müşârün-ileyh ile bi’l-muhâbere hareket ve şakî-i merkûmun bulunduğu mahallde üzerine varub bi-eyyi hâlin ele götürüb i’dâm ve izâlesiyle şerr u mazarratının ol-havâliden def’i husûsuna sarf-ı vüs’ ve kudret eylemen matlûb-ı kat’i-i hümâyûnum idüğü ve bu maddede bir güne su-i tedbir ve tehâvün ve taksir vukû’uyla şakî-i merkûm ele girmemek ve gâ’ilesi mümtedd olarak aralıkda vedi’atullah olan fukarâ-yı ra’iyyet pâzede-i huyûl-ı hasâr olmak misüllü vaz’a bir vechile rızâ-yı ‘aliyyem olmadığı ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i mülûkâneme ve senden me’mûl-i şâhânem olan kâr-âşnâyi ve dirâyet levâzımını ibrâza bezl-i cell-i miknet ve merkûmun i’dâm olunduğunu seri’ân Der-‘aliyyeme tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i m sene (12)24

S.140-H.418

Bu dahi

Adana vâlisi vezirim el-hâcc Behram Paşa iclâlehuya hüküm ki

Behisni kazâsında bazı erbâb-ı bağı ve fesâd-ı mücerred kesb-i teferrüd dâ’iyye-i fâsidesiyle başlarına haşerât cem’ ederek hilâf-ı şeri’at-i garrâ ve mugâyir-i emr u rızâ katl-i nüfûs ve hetk-i ‘ırz ve perde-i nâmûs ve gasb-ı emvâl ve tahrîb-i kasabât ve kurâ ve envâ’-i mezâlim ve ta’addiyâta ihtilâl-i memleketi mûcib nice nice harekâta ictisâr etmekde oldukları bu def’a bi’l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olmuşdur zaman-ı ‘adâlet-iktirân-ı cihân-dârânemde memâlik-i mahrûsemde vâki’ cümle beledâtta ve ‘ale’l-husûs ma’âdin-i hümâyûnum mülhakâtından olan kazâ-i mezbûrda sâkin ve mutavattın ahâli ve re’âyânın emn uistirâhatları matlûb-ı cihândârânem ve bu makûle muzırr-ı ‘ibâd olan havenenin lâzıme-i vücûdlarıyla tasfiye-i bilâd emrine ikdâm olunmak lâzıme-i zimmet-i mülkdâri ve ra’iyyet-i perverîden olmakdan nâşi sen ki

vezir-i müşârün-ileyhsin sen ve Haleb vâlisi esbak İbrahim Paşazâde düstûr-ı vezirim Mehmed Paşa iclâlehu bi'l-ittifâk bu maddeye me'mûr ve ta'yîn kılınmanız husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip ol-bâbda müşârün-ileyhe diğere emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş olmağla sen dahi vusûl-i emr-i 'alışânımda müşârün-ileyh ile bi'l-muhâbere hareket ve Behisniye varub kazâ-i mezbûrda o makûle erbâb-o bağı ve fesâd olan şekâvet-kârânı bi't-taharrî ele götürüb mücâzât-ı meşrû'alarının icrâsıyla şürûr-ı mefâsidlerinin fukarâ ve zu'afâ üzerlerinden def' ve kazâ-i mezbûrun şirâze-i mezâlimin istihsâli ba'de'l-yevm bu makûle hâlât-ı nâ-marziyye vukû'a gelmemek husûsunu ber-hüsn-i nizâma bend ve kânûn ve sûret nizâmını Der-sa'âdetime tahrir ve tenmîke ihtimâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın tenbihen ve me'mûriyetini ifhâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile ısdâr olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde müşârün-ileyhin muhâbere ve mukâtabe ve ittifâk ve ittihâd merâsimine ri'âyet ve dikkat ederek hareket ve kazâ-i mezbûre varub bâlâda beyân olunduğu vechile o misüllü mel'anet ve habâsete mütecâsir olan mefsedet-kârlar her kimler ise bi't-tefahhus ahz ve mücâzât-ı lâyıklarını icrâyaya ve fimâ-ba'd bu makûle hâlât vukû'a gelmemesi esbâbını istihsâle sarf-ı vüs' ve makderet eylemek matlûb-ı kat'i-i hümâyunum idüğü ve kazâ-yı şekâvet ve mel'anetde 'alâka ve medhali olmayan bî-cürm makûlelerine 'özü ve töhmet ve isnâd-ı kabâhatla ta'addi misüllü vaz'a bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i mülûkâneme ve senden me'mûl-i şâhânem olan kâr-âgâhı ve dirâyet levâzımını ibrâzda bezl-i cell-i miknet ve hilâfindan ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i M sene (1)224

S.140-H.419

Bir sûreti

Haleb vâlisi esbak İbrahim Paşazâde vezirim Mehmed Paşa icâlehuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh

Der-zaman-ı Sadr-ı Sudûrü'l-vüzerâ Hazret-i Gâzi El-hâcc Yusuf Ziya Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb El-vâki' Fî Evâ'il-i Ra Sene (1)224

Sefer-i hümâyûnuma gitmek üzere itlâkıçün emr yazılıb ‘asker-i vâfire mukayyedir Fî R sene (122)4

S.141-H.420

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası Mustafa dâme mecduhuya hüküm ki

Sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin Bolu voyvodası esbak Hacı Ahmedoğlu maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-pîşe kendü hâlinde durmaub günâ gün fesâd icrâ etmekte olduğundan merkûmun bir ân evvel tertîb-i cezâsıyla vücûd-ı habâset-âlûdunun rû-yı arzdan kaldırılması lâzım ve vâcib olmakdan nâşi şakî-i merkûmun üzerine varılıb i'dâm ve izâlesi maddesine sen ve Kastamonu mütesellimi ve Beypazarı voyvodası (boşluk) zîde mecduhumâ mukaddemâ me'mûr ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Üsküb a'yânı Topçuzâde Mehmed dâme mecduhu ile Mihaliççik ve Akçaşehir ve Mudurnu ve Erikli ve Alaylı ve Palu ve Kızıkcık ve Bartın ve Amasra ve Düzcce kazâları a'yânları bâ-evâmîr-i 'aliyye ma'iyetine ta'yîn kılınmış olduklarına nazaran icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma kıyâm ve sa'y-yı mâ-lâ-kelâm eylemen lâzıme-i zimmet ve muktezâ-yı me'mûriyetin ile henüz me'mûrîn-i mumâ-ileyhimi celb ile şakî-i merkûmun üzerine hareket etmediğine binâen hâ'in-i merkûmun bir gün evvel def'gâ'ilesi emrine ikdâm ve müsâra'at eylemen husûsunu bi'l-fi'il sadrazamım sûtûde-şiyem vekil-i mutlak-ı kavi'l-himem Dersa'âdetime gelür iken sana şifâhen emr u tenbîh eylemiş ise de ile'l-ân maslahat-ı merkûm hitâm olduğu vâzıhattan ve şakî-i merkûmun üzerine varılıb elbette ve elbette ahz ve tertîb-i cezâsıyla bir gün evvel sermaktû'unun Dersa'âdetime irsâli irâde-i kâtî'a-i cihândârânem muktezâsından olmakdan nâşi bu husûs me'mûrîn-i mumâ-ileyhime dahi bu def'a başka başka evâmîr-i 'aliyyeme te'kîd ve isti'câl olunmağla sen dahi vusûl-i emr-i şerîfimde dakika-i vâhide tevakkuf etmeyerek sadrazamım müşârün-ileyhin şifâhen sana vâki' olan tenbih ve ifâdesi vechile 'amel ve hareket ve Erikli iskelesinde olan topları ve müte'ayyinân-ı mumâ-ileyhimi 'aceleten ma'iyetine celb ve Kastamonu mütesellimi ve Beypazarı voyvodası mumâ-ileyhimâ rüsûm-ı muhâbere ve ittifâka ri'âyet ve lâzım gelen zahîre dahi istihsâle mübâderet ederek 'ala eyyi hâlin seri'ân merkûmun üzerine varub vücûd-ı habâset-âlûdunun izâlesiyle şerr u mazarratlarından ol-havâlinin tasfiye ve tathîri

emrine bezl-i vüs' ü kudret eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve te'kîden ve isti'câlen mahsûsan iş bu emr-i şerîfîm ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi iş bu emrim tarafına vardığı ânda dakika-i vâhîde tevakkuf ve ârâm etmeyerek zikr olunan kazâlar a'yânlarını ve iskele-i mezbûrede olan topları ve zehâ'ir-i lâzımeyi bir ân akdem celb ve Kastamonu ve Beypazarı voyvodası mumâ-ileyhimâ ile merâsim-i ittifâk ve ittihâda ri'âyet ederek sadrazamım mumâ-ileyhin ifâde ve tenbîhi muktezâsı üzere 'aceleten hareket ve habîs-i merkûmun üzerine varub bir sa'at evvel i'dâm ve izâlesiyle ser-maktû'unun Der-sa'âdetime irsâli emrine ve icrâ-yı irâde-i mülûkâneme ikdâm ve dikkat eylemen ehass-ı mutâlib-i cihândârânem idüğü ve bundan sonra dahi bu emr-i ehemmdede iğmâz ve betâ'et vukû'uyla irade-i mülûkânem 'aceleten icrâ olunmak ve hâ'in-i merkûmun gâ'ilesi mümtedd olarak vedi'a-i cenâb-ı rabb-i 'izzet olan fukarâ-yı ra'ıyyet ve 'aceze-i memleket ayaklar altında kalmak lâzım gelür ise bir vechile cevâba kâdir olamayub beher hâl mes'ûl ve mu'âteb olacağıının bî-iştibâh olduğu ma'lûmun olarak ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve şakî-i merkûmun bir gün evvel i'dâm ve izâlesi ve şerr u mazarratından ol-havâlinin tasfiye ve tathîri ile tenfîz-i emr u irâde-i şâhâneme ve ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve sadâkate mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve hilâfı vaz'ı tecvîzden begâyet-i tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)224

S.141-H.421

Bir sûreti

Kastamonu mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya asılda olan emr-i 'âli hikâye olunarak kendüsü dahi bu maddeye me'mûr olmağla seri'ân bi'n-nefs hareket ve Bolu ve Beypazarı voyvodaları mumâ-ileyhimâ ile bi'l-ittifâk merkûmun üzerine varub i'dâm ve izâlesine ikdâm eylemesiyçün (boşluk) iktizâsına göre

S.141-H.422

Bir sûreti

Beypazarı voyvodasına (boşluk) Kastamonu mütesellimine yazıldığı (boşluk) misüllü

S.142-H.423

Bir sûreti

Mihaliççik kazâsı a'yânı (boşluk) zîde mecduhuya (boşluk) asılda ve sûretlerde olan evâmîr-i 'aliyye hikâye olunarak mumâ-ileyh dahi mukaddemâ Bolu voyvodası mumâ-ileyh ma'iyetine ta'yîn kılındığı beyânıyla bir gün evvel hareket ve voyvoda-i mumâ-ileyhsin ma'iyetine varub re'y u idâresine mütâba'at ederek merkûmun i'dâm ve izâlesine müsâra'at eylemesiçün te'kîd sûreti hâvi.

S.142-H.424**Bir sûreti**

Üsküb a'yânı kapucubaşı Topçuzâde Mehmed dâme mecduhuya Mihaliççik misüllü.

S.142-H.425**Bir sûreti**

Akçaşehir kazâsı a'yânı silahşor Osman zîde mecduhuya (boşluk) kezâlik.

S.142-H.426**Bir sûreti**

Mudurnu kazâsı a'yânı silahşordan el-hâcc Emin zîde mecduhuya kezâlik.

S.142-H.427**Bir sûreti**

Erikli a'yânı Ali dâme mecduhuya (boşluk) ber-siyâk.

S.142-H.428**Bir sûreti**

Alaylı a'yânı Yazıcıoğlu Hüseyin zîde mecduhuya kezâlik.

S.142-H.429**Bir sûreti**

Palu kazâsı a'yânı çukadâroğlu Mustafa zîde mecduhuya kezâlik.

S.142-H.430**Bir sûreti**

Kızılılık kazâsı a'yânı Hâcî Salih zîde mecduhuya (boşluk) ber-siyâk

S.142-H.431**Bir sûreti**

Bartın kazâsı a'yânı Süleyman zîde mecduhuya (boşluk) ber-siyâk ve sâbık.

S.142-H.432**Bir sûreti**

Amasra a'yânı Haydudoğlu Mehmed zîde mecduhuya (boşluk) kezâlik.

S.142-H.433**Bir sûreti**

Düzce a'yânı Seyyid Ahmed zîde mecduhuya (boşluk) ber-siyâk.

S.142-H.434

Hâlâ Adana vâlisi vezirim el-hâcc Behram Paşa iclâlehuya hüküm ki

Behisni kazâsında bazı erbâb-ı bağî ve fesâd-ı mücerred kesb-i teferrüd dâ'îyye-i fâsidesiyle başlarına haşerât cem' ederek hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i emr u rızâ katl-i nüfûs ve hetk-i ırz ve perde-i nâmûs ve gasb-ı emvâl ve tahrîb-i kasabât ve kurâ ve sâ'ir envâ'-i mezâlim ve ta'addiyâtla ihtilâl-i memleketi mûcib nice nice harekâta ictisâr etmekde oldukları tahkîk olmakdan nâşi bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan haveneden ol-havâlilerin tasfiyesi emrine ikdâm olunmak lâzıme-i zimmet-i mülkdâri olduğuna binâen sen ki vezir-i dirâyet-semir-i müşârün-ileyhsin senin bu maddeye me'mûriyetin husûsuna mukaddemce irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip bu bâbda me'mûriyetini hâvi mahsûs emr-i 'âlişânım ısdâr ve tesyâr kılınmış ve fezâhat-ı merkûmeye mütecâsir olanların esâmi ve şöhretlerini mübeyyin defteri bi'l-fi'il sadrazamım sûtûde-şiyem ve vekil-i mutlak-ı kavi'l-himem tarafına i'tâ olunmuş olub sen dahi mukteza-yı gayret ve lâzıme-i me'mûriyetin üzre şimdiye kadar icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma kıyâm etmiş olduğun me'mûl ise de zaman-ı 'adâlet-iktirân-ı cihândârânem bu misüllü hâlât zuhûruna cesâret edenler elbette ve elbette ele getirülüb

te'dîbât-ı lâîkaları icrâ olunarak ma'âdin-i hümâyûnum mülhakâtından olan kazâ-i mezkûrun ihtilâllerden vikâyesi ve hâlât-ı vâkı'anın külliyyen indifâ'ıyla ahâli ve re'âyâ ve 'aceze ve fukarânın istihsâli esbâb-ı emn u isirahâtı ehass-ı mutâlib-i dâverânem olmak mülâbesesiyle sâbıka Maraş beylerbeyisi Kalender Paşa (s.143) dâmet me'âliyehü ve hass-ı mezbûr boybeyisi Hüseyin ve Hüveyda Boybeyisi Süleyman ve Ayıntab voyvodası İbrahim ve Ferik Boybeyisi Mehmed ve Siverek voyvodası Ahmed zîde mecduhuma bu def'a başka başka vârid olan evâmir-i 'aliyyemle ma'iyyetine me'mûr ve ta'yîn kılınmış olmalarıyla vusûl-i emr-i celilü's-şânımda mumâ-ileyhimi ma'iyyetine celb birle mecbûl olduğun kâr-agâhı ve dirâyet ve mehâm-ı âşnâyı ve fetânet muktezâsı me'mûriyetin iktizâsı ve sadrazamım müşârün-ileyh tarafından sana verilen defterde muharrer olduğun üzere kazâ-i mezbûrda o kalûle erbâb-ı bağı ve fesâd olan şekâvet-kârânı bi't-taharrî ele götürüb 'ala eyyi hâlin te'dîbât-ı meşrû'alarının icrâsıyla şerr u mefâsidlerinin fukarâ ve zu'afâ üzerlerinden def'i ve kazâ-i mezbûrun şirâze-i nizâmının istihsâli husûsuna bezl-i cell-i miknet ve ba'de'l-yevm bu makûle hâlât-ı nâ-marziyye vukû'a gelmemesi vesâ'ilini istikmâl ile ber-hüsni-nizâm bend ü kânûn ve sûret nizâmını Der-sa'âdetime tahrir ve tenmîke müsâra'at eylemen fermânım olmağın i'lâmen ve me'mûriyetini te'kîden iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i fermân-ı hümâyûnumda me'mûrîn-i mumâ-ileyhim tarafından dahi tahrirât ve buyduldu irsâliyle ma'iyyetine celb birle bâlâda beyân olduğun ve sadrazamım müşârün-ileyh tarafından i'tâ olunan defterde terkîm ve iş'âr kılındığı vechile o misüllü mel'anet ve habâsete mütecâsir olanları bi't-tefahhus ahz ve te'dîbât-ı lâîkalarını icrâyâ ve ba'de ezin bu makûle hâlât vukû'a gelmemesi esbâbını kemâliyle istihsale sarf-ı vüs' ü makderet eylemen irâde-i hümâyûnum muktezâsından idüğü ve fâsidede 'alaka ve medhali olmayan bî-cürm makûlelerine ta'addi olunmağa bir vechile rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve infâz-ı emr u irâde-i mülûkâneme ve istihsâl-i tezâyüd-i teveccühât-ı şâhâneme ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelem ve hilâfından ittikâ-i tâmm eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (1)224

S.143-H.435

Bir sûreti

Sâbıkâ Maraş Beylerbeyisi Kalender Paşa dâmet me'âliyehuya (boşluk) asılda olarak mukaddem müşârün-ileyhin me'mûriyetini bast u hikâye olunarak seri'an müşârün-ileyh ma'iyyetine varub re'y u irâdesi üzre 'amel ve hareket eylemesiyçün me'mûriyetini şâmil (boşluk) iktizâsına göre

S.143-H.436

Bir sûreti

Hass-ı mezkûr Boybeyisi Hüseyin zîde mecduhuya (boşluk) kezâlik müşârün-ileyh ma'iyyetine me'mûriyetini müştemill.

S.143-H.437

Bir sûreti

Hüveyda Boybeyisi Süleyman zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.143-H.438

Bir sûreti

Ayıntab voyvodası İbrahim zîde mecduhuya (boşluk) ber-siyâk-ı muharrer.

S.143-H.439

Bir sûreti

Ferik Boybeyisi Mehmed zîde mecduhuya (boşluk) kezâlik.

S.143-H.440

Bir sûreti

Siverek voyvodası Ahmed zîde mecduhuya (boşluk) ber-minvâl-i meşrûh.

Paşa-yı mumâ-ileyh Üsküdar'da ikâmet eylemek üzre emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâsıt-ı L sene (122)4

Vezâreti ibkâ kılınmışdır

S.143-H.441

Sâbika rikâb-ı hümâyûnum kâ'im-makâmı olub mütekâ'iden Üsküdâr'da ikâmet üzere olan el-hâcc Mustafa Paşa dâmet me'âliyhuya ve Bolu nâ'ibine ve dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden olub paşa-yı mumâ-ileyhin savb-ı me'mûriyetine isâle mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki Paşa-yı mumâ-ileyhsin el-haletü hazihi mütekâ'iden Üsküdâr'da ikâmet üzere isen dahi Bolu'ya varub mütekâ'iden ânda ikâmet eylemen (s.144) husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmeğin me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda seri'an bu taraftan hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh mürâfakatıyla bir sa'at mukaddem Bolu'ya varub ânda ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim ed'iyesine iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki gediklü-yı mumâ-ileyhsin muktezâ-yı me'mûriyetin üzere paşa-yı mumâ-ileyhi Üsküdâr'dan tahrik ve bir sa'at evvel Bolu'ya isâl ile vusûlünü müş'ir i'lâm ve tahrirât ahzıyla Der-'aliyyeme 'avdet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhi ol-tarafda bir münâsib mahallde ikâmet ettirdüb vusûlünü mübâşir-i mumâ-ileyh ile Der-sa'âdetime tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra sene (1)224

Paşa-yı mumâ-ileyh vâsıl ve devâm-ı 'ömr ü devlete kıyâm üzere olduğunu nâtık vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi Fî 12 R sene (122)4

İbkâ-yı vezâretle mü'ekmeden emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâ'il-i Za sene (12)26

S.144-H.442

Bir sûreti

Mütekâ'iden Üsküdâr'da ikâmet üzere olan kapudan-ı deryâ esbak Salih Paşa'ya ve Zafranbolu kazâsı nâ'ibine ve mübâşiri gedikliye (boşluk) paşa-yı mumâ-ileyhin Zafranbolu'da mütekâ'iden ikâmeti husûsuna irâde-i seniyye ta'alluk eylediği beyânıyla seri'an vusûliyyün ber-vech-i meşrûh

Paşa-yı mumâ-ileyh lede'l-vusûl devâm-ı 'ömr ü devlete kıyâm üzere olduğunu nâtık vârid olan i'lâm bâ-fermân şerh verildi Fî 3 Ca sene (12)24

İzmir’de ikâmet eylesiyçün ordu-yı hümâyûnuma ilm u haber vârid olumuşdur Fî Evâ’il-i C sene (12)24

S.144-H.443

Bir sûreti

Mütেকâ’iden Bursa’da ikâmet üzere olan sadr-ı sâbık Memiş Paşa’ya ve Sakız nâ’ibine ve mübâşiri gediklüye (boşluk) paşa-yı mumâ-ileyhin Sakız ceziresinde mütেকâ’iden ikâmeti husûsuna irâde-i ‘aliyyem ta’alluk eylediği beyânıyla seri’an vusûlüyçün (boşluk) kezâlik

Paşa-yı mumâ-ileyh Karahisar cânibine ‘azim olduğunu nâtik Bursa kadtsının vârid olan i’lâm bâ-fermân-ı ‘âli şerh verildi

Paşa-yı mumâ-ileyh vâsil oldukda devâm-ı ‘ömr ü devlete muvâzebet üzere olduğunu nâtik vârid olan i’lâm bâ-fermân şerh verildi Fî 6 R sene (12)24

S.144-H.444

Bir sûreti

Sâbika deryâ kapudanı olub el-yevm Bursa’da olan merfû’ü’l-vezâre Seydi Ali Paşa’ya ve Karahisar-ı sâhib nâ’ibine ve mübâşiri gediklüye paşa-yı mumâ-ileyhin vezâreti ref’iyle Karahisar-ı sâhibde ikâmeti husûsuna mukaddemâ irâde-i ‘aliyye ta’alluk edip ol-bâbda emr-i ‘âli sâdır olmuşiken henüz mahall-i me’mûriyete gitmetüb Bursa’da ikâmet üzere olduğu beyânıyla ‘ala eyyi hâlin hareket ve gediklü-yi mumâ-ileyh mürâfakatıyla bir gün evvel Karahisar-ı sahibe vusûle müsâra’at etlemek üzere asla tevfişkân isti’câli hâvi

İzmir’de ikâmet eylemek üzere emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâhir-i R sene (122)4

S.144-H.445

Sabıka rikâb-ı hümâyûnum kâ’im-makâmı olub mukaddemce Bolu’da ikâmete me’mûr kılınan el-hâcc Mustafa Paşa dâmet me’âliyehuye ve Rodos ceziresi nâ’ibine

ve dergâh-ı mu'allâm gedüklülerinden olub paşa-yı mumâ-ileyhi savb-ı me'mûriyete isâle mukaddemce me'mûr ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin mütekâ'iden Bolu'da ikâmetin husûsuna mukaddemce irâde-i hümayûnum ta'alluk edip bu bâbda emr-i şerîfim sâdır olmuş ise de me'mûriyetinin tahviliyle mütekâ'iden Rodos ceziresinde ikâmetine bu def'a irâde-i kâtı'a-i şâhânem müte'allik olmağla olduğun mahalden hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh mürâfeketiyile bir gün evvel Rodos'a varub mütekâ'iden ânda ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim da'âvatına iştigâl ve muvâzebet eylemen fermânım olmağın tahvil-i me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh olduğun mahalden seri'an hareket ve gedüklü-yi mumâ-ileyhile bi'r-refâke Rodos ceziresine varub mütekâ'iden ânda ikâmet ve 'aceleten vusûlünü Der-'aliyyeme tahrir ve işâret eyleyesin ve sen ki gedüklü-yi mumâ-ileyhsin mazmûn-ı fermân-ı 'alışânım senin dahi meczûmun olarak bu vechile 'amel ve hareket ve paşa-yı mumâ-ileyhi bu def'a me'mûr olduğu vechile bir gün mukaddem Rodos'a isâl ile vusûlünü mübeyyin i'lâm ve tahrirat ahz edip Der-sa'âdetime 'avdet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhi cezire-i merkûmede bir münâsib mahalde ikâmet ettirdüb keyfiyyeti mübâşiri mumâ-ileyh ile der-bâr-ı şevket-karârıma i'lâma müsâra'at eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (1)224

Paşa-yı mumâ-ileyh İzmir'e lede'l-vürûd devâm-ı 'ömr ü pâdişâhiye muvâzebet ve iştigâl üzre olduğunu nâtık vârid olan i'lâm bâ-fermân-ı 'âli şerh verildi Fî 4 Ca sene (12)24

Rodos'da ikâmet etmek üzre emr yazılmışdır Fî Evâst-ı Za sene (12)24

S.145-H.446

Bundan akdem Rodos ceziresinde ikâmetine me'mûr olub bu def'a İzmir'de ikâmete me'mûr kılınan rikâb-ı hümayûnum kâ'im-makâmı sâbık el-hâcc Mustafa Paşa dâmet me'âliyehuya ve dergâh-ı mu'allâm gedüklülerinden paşa-yı mumâ-ileyhi mahal-i ikâmete isâle me'mûr ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya ve İzmir nâ'ibine hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdemce Rodos ceziresinde ikâmetin husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk eylediğinden bulunduğun mahalden hareket ve Rodos ceziresine varub ânda ikâmet eylemen bâbında emr-i 'âlişânım ısdâr olunmuşidi el-hâletü hazihi mahall-i ikâmetin İzmir'e tahvil olunmağla vusûl-i emr-i şerîfimde bulunduğun mahalden hareket ve gedüklü-yi mumâ-ileyh ma'rifetiyle varub ânda ikâmet ile devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim da'avatına muvâzebet eylesin ve sen ki gedüklü-yi mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhi bulunduğ mahalden tahrik birle İzmir'de isâle ikdâm ve müsâra'at ve vusûlünü müş'ir i'lâm ahziyla Der-sa'âdetime 'avdete mübâderet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhin ol-tarafa vusûlünde münâsib mahalde ikâmet ve iskân ile vusûlünü mübâşir-i mumâ-ileyh ile Der-sa'âdetime i'lâm ve inhâya mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (1)224

S.145-H.447

Sâbıkâ Karaman vâlisi olub bu def'a vezâreti ref'iyle İstanköy ceziresinde ikâmete me'mûr kılınan Mehmed Hakkı Paşa dâmet me'âliyahuya ve İstanköy ceziresi nâ'ibine ve paşa-yı mumâ-ileyhi boğazdan tahrik ve savb-ı me'mûriyetine isâle Der-sa'âdetimden mahsûsan mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdem Boğaz ser-'askerliğinden 'azl ve infisâline binâen mansıbın olan eyâlet-i Karaman'a 'azimet eylemen husûsu mahsûs emr-i 'âlişânımla sana iş'âr ve tenbih kılınmış olduğdan Karaman eyâleti vüzerâ-yı 'izâmımın tahassüd eylediği eyâlet-i cesimeden idüğne nazaran şimdiye kadar boğazdan kalkub eyâlet-i merkûmeye vâsıl olmuş olacağın me'mûl iken envâ'-i a'zâr ile ol-tarafdan henüz hareket etmeyüb betâlet üzre olduğun vâsıl-ı sâmi'a-i şehriyârânem olub senin gibi erkân-ı saltanatımdan neş'et eylemiş vezir irâde-i hümâyûnuma böyle hengâm-ı seferde 'adem-i imtisâl eylemesi sa'ire sirayet ile nice muhâziri müceb ve ma'azallahu te'ala fermân-ı cihân-makam-ı şahânemin ahar mahallere dahi icra olunmasıyla mehâm-ı devlet-i 'aliyyemi müstevcib olmakdan nâşi 'ibreten li'l-gayr vezâretin ref'iyle İstanköy ceziresinde ikâmetin husûsuna irâde-i mülûkâenm ta'alluk etmekle me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda iş bu emrim

tarafında vardığı gibi ‘ala eyyi hâlin boğazdan hareket ve mübâşir-i mumâ-ileyh ma’rifetiyle ‘ala cezmü’l-isti’câl İstanköy ceziresine varub ânda ikâmet ve devâm-ı ‘ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevletim dâ’îyyesine iştigâl ve muvâzebet ve hilâfından begâyet-i ittikâ ve mübâ’adet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin muktezâ-yı me’mûriyetin üzre ‘aceleten boğaza varub paşa-yı mumâ-ileyhi bi-eyyi vechin kâne seri’an ol-tarafdan tahrik ve İstanköy ceziresine isâl ile vusûlünü müş’ir tahrirât ahz ederek Der-sa’âdetime ‘avdet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhi İstanköy’de bir münâsib mahalde ikâmet ettirdüb vusûlünü mübâşiri mumâ-ileyh ile Der-‘aliyeme tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (12)24

S.146-H.448

Mir-i mirân-ı kirâmımdan ma’âdin-i hümâyûnum emini vekili Ahmed dâme ikbâluhuya hüküm ki

Öteden berü Kemah ve Gürhas kazâlarının rü’yet-i umûrları Azizzâde Abdalbaki Bey ile karındaşı Abdullah Timur Bey zîde mecduhumâya ihâle olunmuş olmakdan naşı ma’âdin-i hümâyûnum kâlhânesine müretteb kütüğün sevk ve isrâsında ve fukarâ-yı ra’iyyetin emn ü asayişlerinde ve erâzil ve eşkıyânın tenkîlleri emrine sa’y-ı bi-şümârları derkâr iken bundan iki mâh mukaddem Hasan Bey nâm mefsedet-pîşe bazılarının tahrik ve ifsâdıyla mir-i mumâ-ileyh ile muhârebeye ibtidâr ve ‘ibâdullaha isâl-i mazarrat ve hasâr eylediklerine binâen sen ki mir-i mirân-ı mumâ-ileyhsin tarafından âdem ve tahrirât irsâliyle her ne kadar nulf ve bend olunmuş ise de yine ‘inad ve ısrâr eylediğinden başka bu esnâda başında binden mütecâviz eşkıyâ ve haşerât cem’iyle Kemah kazâsının Yukarukuzu nâhiyesi kurâsı ve Kemah Nefsuyu karyesi ahâlilerinin emvâl ve eşyâ ve hayvanâtlarını gasb birle ma’âdin-i hümâyûnum müretteb kâlhâne kütüklerin ta’tiline ve ma’âdin-i hümâyûnuma sekte vukû’una sebep olacağı beyânıyla şakî-i merkûmun te’dîb ve tenkîli bâbında emr-i şerîfim sudûru bu def’a tarafından vârid olan tahrirâtda derc ü iş’âr olhnmuş husûs-ı mezbûr hâl devlet-i ‘aliyyemden hâlâ darbhâne-i ‘amirem emini Ahmed Şakir dâme mecduhu lede’l-isti’lâm bi’n-nefs-i evâmir şakî-i merkûmun dest-i ta’addi ve taslitinden ‘aceze ve fukarâyı tahlis ve himâyet ve nizâm-ı ma’adin-i hümâyûnumu sıyânet lâzımeden idüğü vâreste-i kayd-ı beyân olmağla müfsid-i merkûmun te’dîb ve tenkîlleriçün emr-i

şerîfim i'tâsını i'lâm etmekle i'lâmı mücebince merkûmun te'dîb ve tenkîli fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun bir gün evvel te'dîb ve tenkîliyle şerr u mazarratlarından fukarâ-yı memleket ve 'aceze-i ra'yyetin himâyet ve nizâm-ı ma'âdin-i hümâyûnumun dahi nizâmı matlûb-ı şâhânem idüğü ve iğmâz ve tesâmüh misüllü vâz'a bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ve bu husûs Emin ve Çemişkezek ve Karahisar-ı şarkî voyvodalarına lede'l-iktizâ imdâd ve i'ânet eylemek üzere Erzurum vâlisi ve bi'l-istiklâl şark cânibi ser-askeri düstûr-ı vezirim Mehmed Paşa iclâlehuya diğerevâmîr-i şerîfem ısdâr ve irsâliyle tenbih ve te'kîd kılındığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve hilâfından tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i R sene (1)224

S.146-H.449

Bir sûreti

Emin ve Çemişkezek ve Kaarhisar-ı şarkî voyvodalarına ber-vech-i meşrûh.

S.146-H.450

Bir sûreti

Erzurum vâlisi ve bi'l-istiklâl şark cânibi ser-askeri vezirim Ahmed Paşaya lede'l-iktizâ imdâd ve i'âne eylemek üzere iktizâsına göre.

Battalı R sene (122)4 mühimme torbasında mahfûzdur

S.146-H.451

Anadolu vâlisi vezirim Osman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Donanma-yı hümâyûnumda istihdâm için Eskişehir kazâından yirmi beş nefer kalyoncunun tertîb ve tahrir ve bir gün evvel tersâne-i âmirem tarafına sevk ve tesyîri husûsu mâliye cânibinden mukaddem ve mu'ahhar bi'd-defa'ât şeref-rîz-i sudûr edip mübâşiriyle tesyâr olunan evâmîr-i 'aliyyemle tenbih ve te'kîd olunmuş ise de kaza-i mezbûrda a'yanlık dâ'îyyesinde olan Abdurrahman nâm kimesne kendü hâlinde 'ırzla mukayyed olmadığından kazâ-i mezbûrda matlûb olan mezbûr seferiyenin te'diyesine

betâ'et ve rehâvet ederek dâ'ire-i itâ'atten hurûc eylediği ve düşman-ı din olan Moskov keferesi memâlik-i hâkâniyem ve Karadeniz'e dahi bir takım donanma-yı menhûse ihrâcıyla hücûma tasaddî etmekde olmak mülâbesesiyle şu günlerde donanma-yı hümâyûnumun bi-'avnihi te'ala Karadeniz'de çıkması ferâ'iz-i hâliyeden olduğu cümleye i'lâm ve işâ'at olunmuşken kazâ-i mezbûrda matlûbü'l-mikdâr kalyoncu neferâtının tertîb ve irsâline merkûm Abdurrahman muhâlefet ve i'zâr-ı beyhûdeden ibâret kazâ-i mezbûr hâkiminden cebri i'lâm ahzıyla Der-sa'âdetime takdim ve mübâşiri nehy-i dest-i i'âdeye cesâret eylediği ve bu keyfiyyet civâr fukarâya dahi sirâyet ile tenbihât ve matlûbât-ı donanma-yı hümâyûnuma ba'is ve bâdi olduğundan a'yân-ı merkûm böyle fâsid-i umûr-ı denilecek bu vechile te'ehhür ve tevakkufa ictisar eylediğinden 'ibreten li's-sâ'irîn merkûm Abdurrahman'ın tertîb-i cezâsıyla matlûb olan kalyoncunun tertîb ve bu tarafa tesyîri husûsuna ikdâm ve müsâra'at eylemen bâbında sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûru bâ-takrir ifâde olunmağla vech-i meşrûh üzre 'amel olunmak fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin merkûm Abdurrahman'ın bu vechile hilâf-ı fermân ve münâfi-i emr u rızâ umûrun te'diye ve tesviyesinde böyle betâ'ete harekete cesâret eylediğinden vusûl-i emr-i şerîfimde şakî-i merkûmun tertib-i cezâsıyla kazâ-i mezbûrda müretteb ve matlûb olan yirmi beş nefer kalyoncunun 'ala eyyi vechin kâne tedârüküne bir gün evvel tesrîb ve ihrâcıyla tersâne-i 'âmirem tarafına sevk ve irsâli husûsuna ikdâm ve müsâra'at eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ-yı 'aliyyem ve hareket vukû'una rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-kelem ve hilâfindan hazer ve ittikâ-i tâmm eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra sene (12)24

S.147-H.452

Ümerâ-i deryâdan Rodos mutasarrıfı Hasan Bey dâme 'izzuhuya ve Rodos dizdârına hüküm ki

Mir-i mirândan Kandıralı Mehmed'in hilâf-ı rızâ-yı şâhânem harekete cesâretine binâen tuğ ve sancağı ref'iyile Rodos'a nefy ve kal'abendi hususuna irâde-i hümâyûnum ta'alluk etmekle ta'yîn olunan mübâşirler ma'rifetleriyle Rodos kal'asına kal'a bendi

fermânım olmağın imdi merkûm ahz ve mübâşirlerine teslimen Rodos'a irsâl olunmağla sen ki Rodos mutasarrıfı mir-i mumâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu Rodos kal'asına kal'a bend ettirdüb zinhâr ve zinhâr firârdan ve bir hatve mahal-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsattan begâyet-i hazer ve mücânebet ve muhâfazası husûsuna ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü Der-'aliyyeme inhâya mübâderet eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun merkûmu dizdarı olduğun kal'a-i merkûme vaz' ve muhkem habs edip bilâ fermân ihlâfindan ve bir takrib firârından gâyetü'l-gâye ittikâ ve mübâ'adet ve kal'a bend olduğunu seri'an Der-sa'adetime tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ra sene (12)24

S.147-H.453

Asitâne-i sa'âdetimden Anadolu sâhiliyle bahr-ı sefid boğazına varınca vâki' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve zabitan ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhuma hüküm ki

Mir-i mirândan Kandıralı Mehmed'in hilâf-ı rızâ-yı şâhânem harekete cesâretine binâen ta'yîn olunan mübâşirleri ma'rifetleriyle Rodos kal'asına kal'abend olunmak üzere irsâl olunmuş ise de merkûm sefineden hurûc ile firâr etmek dâ'îyyesine düşeceği mülâhazası derkâr olmağla siz ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz merkûm her kangınızın sâhil ve iskelesine yanaşır ise bir vechile firâr ve sefineden ihrâc ettirmeyüb mübâşirlerine teslimen menfâsına irsâle ihtimâm ve müsâra'at eylemeniz fermânım olmağın imdi merkûmun sevâhilin birinden firârı lâzım gelir ise ol-sâhilde hâkim ve zâbitânı eşedd-i te'dîbe giriftâr olacağı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete dikkat ve sevâhile yanaşub karaya hurûc dâ'îyyesine düşer ise dışra çıkartmayub mübâşirlerine teslimen menfâsına isbâle ihtimâm ve müsâra'at ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir Ra sene (12)24

S.147-H.454

Bir sûreti

Der-'aliyyemde Rumeli sâhiliyle boğaza varınca (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.147-H.455

Hassa hasekilerimden hâlâ Kuru-yı hümâyûnum zâbiti (boşluk) zîde mecduhuya Medine-i Üsküdar muzâfâtından Kuru-yı hümâyûnum dâhilinde vaki' Kayışpınardağı ve Aydos ve Karanlıkdere ve Receb Ağa ta'bir olunur mahaller ile havâlilerinde üç beş nefer eşhâs ve erâzil makûleleri zuhur ve kat'-ı tarîk ile ebnâ-i sebîlin önlerine çıkıp bi-gayr-ı hakkın katl ve emvâlini gasb ve gârete ictisâr etmekte oldukları ve eşhâs-ı merkûmenin bu vechile vâki' olan harekât-ı nâ-hemvârelerinde civâr kurâ re'âyâları dahi bî-huzûr ve meslûb-ı irâhe olduğu beyânıyla sen ki Kuru-yı hümâyûnum zâbiti mumâ-ileyhsin ma'rifetinle eşkiyâyı 'ala eyyi hâlin ahz ve Der-sa'âdetime irsâl ve 'adem-i itâ'at birle muhârebeye cesâret ederi olur ise buldukları mahallerde tertîb-i cezâlarına ikdâm ve müsâra'at eylemen bâbında emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ hassa bostancıbaşı olan Abdullah dâme mecduhu bâ-takrir ifade etmekle vech-i meşrûh üzre 'amel ve hareket eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi bu makûle civâr-ı saltanat-ı seniyyemde ser-seri geşt ü güzâr ve 'ibâdullaha isâli rahme ve hasâr ve husûsan katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâle ictisâr eden havene ve eşkiyânın 'ala eyyi hâlin ahz u girift ve Der-sa'âdetime irâllerine ve 'adem-i itâ'at birle muhârebeye tasaddî eyledikleri sûrette cezâ-yı lâyıklarının tertîbiyle fukarâ-yı ra'iiyyet ve ebnâ-i sebîlin te'mîn veistirâhatları emrine ikdâm ve gayret eylemek husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk eylediği ve bu bâbda iğmâz ve tesâmüh misüllü vaz'a bir vechile rızâ-yı şâhânem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve bu vesile ile kaziyede medhali olmayan bi-cümr makûlelerine 'özü ve töhmet ve isnâd-ı kabâhat ile ta'addi ve rencideden tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)224

S.148-H.456

Kapudân-ı deryâ sâbık Ali Paşaya ve müşârün-ileyhi İznikmid'e isâle me'mûr kılınan dergâh-ı mu'allâm gediklilerinden (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin fenn-i deryâyâ vukûf ve mahâretin olmamak hasebiyle bu def'a deryâ kapudanlığından 'azlin icâb eylediğine mebnî münâsib bir mansib tevcih olununcaya kadar İznikmid'de ikâmetin husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle vusûl-i emr-i 'âlişânımda derhâl hareket ve gedüklü-yi mumâ-ileyh ma'rifetiyle İznikmid'e vusûle mübâderet ve ba'dehu ne vechile emr-i şerîfim sudûr

eder ise âna göre hareket eylemen fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i âlişânım ısdâr olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde derhâl hareket ve İznikmid'e varub münâsib bir mansıb tevcihine kadar ânda ikâmet ve ba'dehu ne güne emr-i 'âlişânım sâdır olur ise âna göre hareket ve dikkat eyleyesin ve sen ki gedüklü-yi mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi ma'lûmun oldukda müşârün-ileyhi İznikmid'e isâle mübâderet ve ol-tarafda münâsib bir mahalde ikâmet ettirdüb vusûlünü Der-sa' adetime iş'ara mübâderet ve müşârün-ileyhe bir mansıb tevcihine kadar sen dahi müşârün-ileyh ma'iyyetinde tevakkuf ve ârâma dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (12)24

Bazı şurût ile utlâkıçün emr-i şerîf yazılmışdır Fî Evâhir-i Ca sene (1)227

S.148-H.457

Hâlâ Ergani ma'deni vekili Es-seyyid Safi Bey zîde mecduhuya hüküm ki

Sâbıka Ergani ma'deni vekili Nimetullah nâm şekâvet-kâr Ergani havâlisinde nice nice ikâz-ı fitne ve fesâda cesâret ile katı çok seferin dimâ-ı 'ibâda bâdi olduğundan te'dîb ve tenkîli emrine bakılmayub lâzım geldiğine mebni bundan akdem ma'den-i hümâyûnum havâssından iken bi'l-fi'il sadrazamım sûtûde-şiyem ve serdâr-ı ekrem-i zafer-i 'ilmim tarafından 'asker ta'yîn olunan şakî-i merkûmun gâ'ilesi bertaraf olmuş ise de kendüsü Bağdad tarafına firâr etmiş olub ancak bu günlerde Diyarbekir tarafına pâ-nihâde-i edbâr ile tekrar ikâz-ı fitne ve fesâd dâ'îyye-i bâtilasında olduğu havâli-i ma'âdin-i hümâyûnum ve Diyarbekir tarafından vürûd olan i'lâm ve tahrirât müfâdlarından ma'lûm olmağla fimâ-ba'd şakî-i merkûm zuhûr eder ise ol-havâliye ayak basdırmamak üzere Ergani ve Çirmik ve Siverek ve Ekil ve Yemiş ve İlban ahâlisi ve sâ'irleri nezr-i girâna rabt olunmuş olub sen ki mir-i mumâ-ileyhsin şakî-i mezbûr havâli-i ma'den-i Ergani'ye duhûl etmek sevdâsında olur ise def' ve tard ve isrâr ve 'inâd ettirir ise Ergani ve Çirmik ve Haviş ve Siverek ve Hiran ümerâ ve voyvoda ve subaşıları diğér sâdır olan emr-i şerîfimle ma'iyyetine me'mûr kılınmış olmağla mumâ-ileyh ile bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun cebren havâli-i merkûmeden def' ve tardı emrine ve olmadığı sûrette i'dâm ve izâlesine sarf-ı bi'r-re'y-i liyâkat eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ikdâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i 'âlişânımda zikr olunan ümerâ ve voyvoda ve subaşı ve

sâ'ir zâbitan-ı mumâ-ileyhimâ ma'iyetine celb ve bi'l-ittifâk şakî-i merkûmu cebren ve kahren havâli-i merkûmeden def' ve tarda ihtimâm ve dikkat ve ısrâr ve 'inâd eder ise bi-eyyi hâlin ele getürüb tertîb-i cezâsı husûsuna bezl-i vüs' ve kudret eylemen matlûb-ı şâhânem idüğü ve şakî-i merkûmun gâ'ilesi mümtedd olarak bu cihetle vedi'atullah olan fukarâ ve zu'afâ ayaklar altında kalmak misüllü vaz'a bir vechike rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete icrâ-yı emr u irâde-i hümayûnuma ikdâm ve müsâra'at ve hilâfindan begâyet-i ittikâ ve mübâ'adet ve keyfiyyeti Der-sa'âdetime tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene (1)224

S.148-H.458

Bir sûreti

Ergani ve Ekil ve Çirmik ve Kalik ve Çükete ve Batahir ve Siverek ve Hiran ümerâ ve voyvoda ve subaşıları ve sâ'ir zâbitân mir-i mumâ-ileyhin ma'iyetine me'mûr oldukları beyânıyla bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun ol-havâliden tard u def'ine ve olmadığı halde izâle-i vücûduna ikdâm ve müsâra'at eylemeleriyçün iktizâsına göre.

S.148-H.459

Bir sûreti

Mir-i mirân-ı kirâmdan hâlâ Keban ve Ergani ma'denleri vekili Ahmed dâme ikbâluhuya ve Palu hâkimine ve Çayırsubhân voyvodası el-hâcc Abdullah ve Hazirun ağavâtı ve Malatya vücûhu zîde mecduhuma asılda ve sûrette olan evâmir-i 'aliyye iktizâsına göre hikâye olunarak şakî-i merkûm maddesiyçün iktizâ zımında imdâd ve i'âne eylemeleriyçün

Erbâb-ı vukûfdan tahkik olunmak için isti'lâmı hâvi emr-i şerîf yazılıp mühimme defterinde mukayyedir Fî Evâhir-i Ş sene (12)33

S.149-H.460

Sayda vâlisi vezirim Süleyman Paşa iclâlehuya hüküm ki

Trablusşam mütesellimi olub hilâf-ı emr u rızâ hareket eylediğine binâen hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Berber Mustafa'nın i'dâm ve izâlesi

maddesine hâlâ Şam vâlisi ve Trablusşam vâlisi düstûr-ı vezir Şeyh Yusuf Paşa iclâlehuya me'mûr kılınmış olduğuna binâen müşârün-ileyh tarafından gereği gibi ikdâm olunmakta ise de def' gâ'ilesi husûsu müşârün-ileyh tarafından sana iş'âr olunmak hasebiyle sen dahi ol-tarafa ta'ahhüd ederek merkûmu derûn-ı kal'adan ihrâc ve yanına celb etmiş olduğunu beyân birle 'afv u ıtlâkı husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzâni kılınması bu def'a derbâr-ı merhamet-medârıma tevârüd eden tahriratında derc ve iltimâs olunmuş olmakdan nâşi mücerred iltimâsına binâen Akka'da ikâmet edip ahar mahalle gelmemek ve hilâf-ı rızâ harekette bulunmamak şartıyla hakkında sudûr eden emr-i şerîfimin kaydı ref' ve terkîn olmağla 'afv u ıtlâkı fermânım olmağın imdi tahrir ve iltimâsına mebni şurût-ı muharrere-i mezkûre ile 'amel ve hareket etmek üzere merkûmun cerâyim-i güzeştesine kalem-i 'afv ve safh-ı mülûkânem keşîde kılındığı sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin ma'lûmun oldukda şurût-ı merkûmun gûş-i hûşa gereği gibi ifâde birle ba'de ezin Akka'da ikâmet ile mugâyir-i rızâ harekette bulunmaması etrâfiyla tenbih ve te'kîde ihtimâm ve dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene 1224

S.149-H.461

Bir sûreti

Şam ve Trablusşâm vâlisi vezir-i müşârün-ileyh (boşluk) ifâde-cûyî mutazammın iktizâsına göre

S.149-H.462

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından hâlâ Bolu voyvodası (boşluk) dâme mecduhuya hüküm ki

Sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin bundan akdem Bolu ve Viranşehir voyvodalıkları kazâları ahâli ve kurâsına isâl-i zulm ve hasâra ictisâr eylediğine mebni hakkında fermân-ı kaza-cereyânım sudûr eden dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Hacı Ahmedzâde Halil dâme mecduhunun üzerine me'mûr ve ma'iyetine sâ'ir kazâlar a'yânları ta'yîn kılınmış ise de icrâ-yı irâde-i seniyyemde tekâsül vukû'una mebni imfâz olunamadığından ahâli ve fukarâ bir taraftan pâ-zede-i huyûl gadr u hasâr olmakda olduğundan merkûmun 'afv u ıtlâkına fukarânın isticlâb-ı esbâb-ı âsâyişi lâzımeden olmakdan nâşi mumâ-ileyh güzide ve müntehib beş yüz nefer 'asker ile bi'n-

nefs sefer-i hümayûnuma ‘azimet etmek üzere cerâyim-i güzeştesinden iğmâz olunub ol-bâbda me’mûriyetini mutazammın kendüye ekîd-i şedîd-i emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş olmağla sen dahi merkûmun üzerine varmakdan ve tevabi’ ve müte’allıkâtına ta’arruz ve müdâhaleden keff-i yed ile kazânın hıfz u hırâsetine ve fukarâ ve zu’afânın rahatları esbâbını istikmâle ikdâm ve ihtimâm-ı tâmm eylemen fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi dikkat ve hâl ve ‘adâ-yı din olan müşriklerin her taraftan memâlik-i müslimîne iktihâmlarına nazaran merkûmun ‘afvıyla hidemât-ı seferde istihdamı hem fukarâ üzerlerinden ta’addiyâtının def’ini ve hem a’dâ karşısında ‘asâkirini müstelzim olduğundan ‘asâkir-i merkûme ile bi’n-nefs sefere ‘azimet etmek üzere cerâyiminden iğmâz olduğu ma’lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareket birle kazânın hıfz u hırâseti emrine ve vedi’atullah olan fukarânın emniyyet ve asâyişlerinin istihsâli ve istikmâline ikdâm ve müsâra’at ve hilâf-ı fermân hareket ile erbâb-ı ra’iyyetin giriftâr-ı renc ve ızrâr olmalarını mûcib hâlât vukû’undan begâyet-i tevakkî ve mübâ’adet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (1)224

S.150-H.463

Bir sûreti

Kastamonu mütesellimine (boşluk) kapucubaşı-i mumâ-ileyhin ‘afv olunduğu beyânıyla üzerine varmakda keff-i yed eylemesiyçün.

S.150-H.464

Bir sûreti

Beypazarı voyvodasına (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.465

Bir sûreti

Mihaliççik kazâsı a’yânı zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.466

Bir sûreti

Nallıhan a'yânına (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.467

Bir sûreti

Üsküb a'yanı kapucubaşı Tuzcuzâde Mehmed dâme mecduhuya (boşluk) kezâlik.

S.150-H.468

Bir sûreti

Akçaşehir kazâsı a'yânı silahşor Osman zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.469

Bir sûreti

Mudurnu kazâsı a'yânı silahşor-ı hassadan el-hâcc Emin zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.470

Bir sûreti

Erikli kazâsı a'yânı Ali Murad zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.471

Bir sureti

Alaylı kazâsı a'yânı Yazıcıoğlu Hüseyin zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.472

Bir sûreti

Palu kazâsı a'yânı Çukadâroğlu Mustafa zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.473

Bir sûreti

Kızılcık kazâsı a'yânı Hâcî Salih zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.474

Bir sûreti

Bartın kazâsı a'yânı Süleyman zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.150-H.475

Bir sûreti

Amasra kazâsı a'yânı Haydudoğlu Mehmed zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.150-H.476

Bir sûreti

Düzce kazâsı a'yânı Seyyid Ahmed zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.151-H.477

Bu def'a mir-i mirânlığı ref' olunan Seyfullah Paşazade Yakovalı zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki mumâ-ileyhsin külliyetlü 'asker ile bi'n-nefs hareket ve bi'l-istiklâl Sofya cânibi ser-'askeri düstûr-ı vezir-i gayret-semirim Hurşid Ahmed Paşa iclâlehu ma'iyetine 'azimet etmek üzre me'mûr ve ta'yîn ve bir gün evvel erişmek husûsu kesreten ba'de uhrâ te'kîd ve tebyîn olunmuş ve ser-asker-i müşârün-ileyh tarafından dahi bi'd-defa'ât bâ-buyruldu emr ü iş'âr kılınmış ise de henüz hareket etmediğinden bahisle icrâ-yı te'dîbin husûsu bu def'a ser-'asker-i müşârün-ileyhin der-bâr-ı şevket-karârıma tevârüd eden tahriratda derc ü iş'âr olunub bi'n-nefs evâmir böyle vakitte sefer-i hümâyûnuma me'mûr kılınmışiken ile'l-ân icrâ-yı me'mûriyetinde tekâsül ve betâ'etin bayağı emr-i 'alışânıma 'adem-i itâ'at kabilinden olduğu ve bu hâlet-i me'mûriyet-i sâ'ireye dahi sirâyet edeceği ecilden beherhâl icrâ-yı te'dîbin lâzımeden olmakdan nâşi 'ibreten li'l-gayr mir-i mirânlıktan ref' olunması husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk edip bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince sâ'ire 'ibret mir-i

mirânlığının ref ve ilga olunduğu ma'lûmun oldulda devâm-ı 'ömr ü devletim da'âvatına muvâzebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i R sene (12)24

S.151-H.478

Bir sûreti

Ser-'asker-i müşârün-ileyh (boşluk) ifâde-i hâl siyâkında iktizâsına göre.

S.151-H.479

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Karahisar-ı sahib sancağı mütesellimi Mollazade Ahmed dame mecduhuya ve Sandıklı kazâsı nâ'ibiyle Sandıklı havâlisinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Kütahya mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya ve vücûh-ı memleket zîde kadruhuma hüküm ki

Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' Sandıklı kazâsında a'yânlık dâ'iyyesinde olan el-hâcc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve 'avenelerinden Hâcî Mollaoğlu Hâcî Ali ve Henefioğlu İbrahim demekle 'arif şakîler bundan akdem hilâf-ı emr u rızâ harekette bulduklarına binâen tertîb-i cezâları bâbında haklarında fermân-ı kazâ-cereyân sudûrundan sonra merkûmların hüsn-i hâlâtta bahisle merhameten 'afv ve ıtlâkları husûsu niyâz ve istid'â olunmaktan nâşi kendi hallerinde ikâmetlerine ta'arruz olunmayub himâyet u sıyânet olunmak için haklarında sudûr eden emr-i şerîfimin kaydı ref' terkîn olunub ol-bâbda 'afv u ıtlâklarıçün başka ve ba'dehu merkûmlar yine kendü hallerinde olmayub şerâyit-i 'afvlarına mugâyir harekât-ı bâğiyâneye ictisâr ve ahâli ve fukarâsına kemâfi's-sâbık isâl-irahne ve hasâr üzre oldukları bâ-i'lâm ve mahzar lede'l-inhâ husûs-ı mezbûr Anadolu vâlisi esbak tarafından isti'lâm olundukda merkûmların keyfiyetleri vukûf olanlardan lede's-su'âl merkûmlar zulm ve erbâb-ı şekâvetden olduklarından tertîb-i cezâları bâbında bi'd-defa'ât evâmir-i 'aliyye sudûr etmiş olduğu ve şerr u mazarratları 'ibâdullah üzerlerinden def' olunmuş idüğü beyânıyla fukarâ-yı ra'iiyyetin himâyet u sıyânetleri bâbında tenbh ve tehdidi hâvî emr-i şerîfim ısdârını i'lâm etmekle i'lamı mücebince 'amel olunmak bâbında mu'ahharan başka evâmir-i şerîfem sâdır olmuşidi el-hâletü hazîhi eşkiyâ-yı merkûme Sorgun karyesine tahassun birle etrâfa hendek hafr ve kuleler inşâsıyla muhârebeye tasaddî ve otuz aded kurâyı basub zehâyir

ve havyanât ve yirmi beş bin guruşluk emvâl ve eşyâlarını yağma ve gâret eylediklerinden başka tahassun eyledikleri karye-i mezbûru dahi ihrâk ve Şeyhlü kazâsına firâr ile gâh kazâ-i mezbûr tarafında ikâmet ve gâh etrâf u eknâfda serseri geşt ü güzâr ederek fukarâya isâli rahne ve hasâra cesâret etmekde oldukları ve merkûmların şerr u mazarratlarından ahâli-i fukarânın perişân olacakları beyânıyla eşkıyâ-yı mezkûrenin izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla tathir-i bilâd ve izâle-i hâl-i 'ibâda dikkat olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru bu def'a derbâr-ı şevket-karârıma vârid olan i'lâm ve mahzarda derc ve inbâ olunmuş olub eşkıyâ-yı mezkûrenin bu esnâda ferce-yâb-ı şekâvet ile mugâyir-i emr u rızâ harekât-ı nâ-bercâya ictirâ ve fukarâ-yı ra'yyet ve ahâli-i memlekete mugâyir-i şeri'at-i garrâ mezâlim ve ta'addiyât ile islâb-ı asâyiş ve refâh-ı hâl-i 'ibâdı mûcib olur etvâr-ı bâğiyâneye mücâseretleri ber-vech-i muharrer vârid olan i'lâm ve mahzar mefâhiminden müstebân olduğuna binâen zaman-ı ma'delet-nişân-ı tâcidârânemde vedi'a-i cenâb-ı rabb-i 'alemîn olan ahâli-i fukarâsının kâffe-i mezâlim ve ta'addiyâtdan himâyet ve sıyânetleri ve eşkıyâ ve mezâlim makûlesinin def'-i şerr u mazarratlarıyla irâhe-i 'ibâdı mûcib olmağla mecmû' ve sâ'ir ve esbâbın istihsâli ve zıll-ı zalîl-i ma'delet-i şâhânemde âsûde-i hiyâl bulmaları matlûb-ı kat'i-i cihândârânem olmağla siz ki mütesellimân ve mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz ma'rifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle eşkıyâ-yı merkûmenin ber-vech-i suhûlet ele götürülmesine ve haklarında lâzım gelen mücâzât-ı meşrû'alarının icrâsıyla tathir-i memleket ve tasfiye-i hâl-i 'ibâda ikdâm ve mübâderet ve gasb ve gâret olunan emvâl ve hayvanât ve eşyâ her ne ise zâhire ihrâc birle ba'de's-sübût ashâbına istirdâd olunarak ihkâk-ı hakka ihtimâm ve dikkat ve fîmâ-ba'd havâli-i merkûmede o makûle eşkıyâ nâmı iliştilmemek ve ferce-yâb-ı şekâvet olmamak üzere nizâm ve râbitaya bend ve tevsike bi'l-ittihâd şemşîr-i sür'at-i besâlet ve her halde fukarâ ve zu'afânın himâyet u sıyânetleri emrine mezîd-i i'tinâ ve mübâderet ve keyfiyyet Der-'aliyyeme tahrir ve işâret ve bu bahâne ile garaz ve nefsâniyyete ve hilâf-ı (s.152) inhâya mebnî şekâvette 'alakâsı olmayan bî-cürm makûlesine gadr ve töhmet ve isnâd-ı şekâvet ile hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i rızâ-yı munif ferd-i vâhide gadr ve ta'addi vukû'a gelmemesi emrine dikkat eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden ve tehdiden ve tahriren iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mütesellimân ve mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz ma'rifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle

eşkiyâ-yı merkûmeyi ber-vech-i suhûlet ele götürüb gasb ve gâret olunan emvâl ve hayvanât ve eşyâ her ne ise zâhire ihrâc ve ve ba'de's-sübût ashâbına redd u teslime ve fimâ-ba'd havâli-i merkûmede o makûle eşkiyâ nâm-ı eşedd ve ferce-yâb-ı şekâvet olmamak üzere bir kaviyye nizâm ve râbıtaya ben ve tavşık olunarak fukarâ ve zu'afânın himâyet u sıyâneleri vesâ'ilini istihsâle mezîd-i i'tinâ ve mübâderet ve keyfiyyeti Der- 'aliyyeme tahrir ve işâret eylemeniz matlûb-ı mülûkânem idüğü ve bu bahâne ile gadr u ta'addi vukû'una rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve tenfiz-i emr-i şerîfime bi'l-ittihâd ikdâm ve müsâra'at ve hilâfi vaz'ı tecvizden tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca sene (12)24

S.152-H.480

Bolu voyvodası İbrahim Yümni dâme mecduhuya ve husûs-ı âtiyü'z-zikre bu def'a ocağ-ı 'âmirenden mahsûs mübâşir ta'yin olunan ser-turnacı (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsinn bundan akdem hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Bolu voyvodası esbak Hâcî Ahmedoğlu maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-pîşenin itmâm-ı gâ'ilesi mümtedd olub aralıkda ahâli ve fukarâ-yı pâ-zede-i huyûl gadr ve hasâr olmakdan himâyeten merkûmun güzide ve beş yüz nefer 'asker ile bi'n-nefs sefer-i hümâyûnuma 'azimetiyyü'n 'afv ve itlâkı husûsuna bundan akdemce eğerçi irâde-i seniyyem ta'alluk eylemiş ise dahi merkûm bu 'inâyetin şükrünü bilüb ber-vefk-i emr u rızâ hareket ve seyyi'ât-ı sâbıkasını imhâ ettirmeye dikkat eylemek vâcibeden iken yine evzâ'-ı sâbıkasından keff-i yed etmeyerek ba'dehu Viranşehir ve sâ'ir etrâfda olan kazâ ve kasabât ve kurâ ahâlilerine haşerât makûlelerini taslit birle gasb-ı emvâl ve hetk-i ağrâz ile zulm ve ta'addi eylediği bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i hüsrevânem olub merkûmun tertîb-i cezâsıyla vücûd-ı habâset-âlûdunun rû-yı arzdan kaldırılması lâzım ve vâcib olmakdan nâşi şakî-i merkûmun üzerine varılıb i'dâm ve izâlesi maddesine sen ve Kastamonu mütesellimi (boşluk) ve Beypazarı voyvodası (boşluk) zîde mecdumâ ve Üsküb a'yânı Tuzcuzâde Mehmed dâme mecduhu ile Mihaliççik ve Akşehir ve Mudurnu ve Erikli ve Alaylı ve Palu ve Kızılcık ve Bartın ve Amasra ve Düzce kazâları a'yânları bâ-evâmir-i 'aliyye ta'yîn kılınmalarıyla müte'ayyinân-ı mumâ-ileyhim ile merkûmun üzerine varılıb vücûd-ı

habâset-âlûdunun izâlesiyle şerr u mazarratından ol-havâlinin tasfiye ve tathiri emrine bezl-i vüs' ve kudret eylemen fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden mahsûsan iş bu emr-i şerîfîm ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu husûs için me'mûrîn-i mumâ-ileyhime dahi başka başka evâmir-i 'aliyyem neşriyle tenbih ve te'kîd kılınmış olmağla zikr olunan kazâlar a'yânlarını bir ân akdem celb ve Kastamonu mütesellimi ve Beypazarı voyvodası mumâ-ileyhimâ ile merâsim-i ittifâk ve ittihâda ri'âyet ederek merkûmun bir sa'at evvel i'dâm ve izâlesiyle şerr u mazarratından ol-havâlinin tasfiye ve tathiri husûsuna bezl-i vüs' ve kudret eylemen matlûb-u pâdişâhânem idüğü ve bâde ezin merkûm hakkında 'afv ve itlâk sohbeti kâle getirülerek irâde-i kâtî'a-i şâhânemin icrâsı lâzımeden olduğu ma'lûmun odukda hâ'in-i merkûmun gâ'ilesi mümtedd olarak vedi'a-i cenâb-ı rabb-i 'izzet olan fukarâ-yı ra'iiyet ve 'aceze-i memleket ayaklar altında kalmak lâzım gelir ise bir vechile cevâba kâdir olamayub beher hâl mes'ûl ve mu'âteb olacağıın bi-iştibâh olmağla âna göre 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfından begâyet-i ittikâ ve mücânebet ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i 'alişânım senin dahi meczûmun olarak tenfiz ve icrâsına ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ harekete irâ'et-i ruhsattan ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca sene (1)224

S.152-H.481

Bir sûreti

Kastamonu mütesellimi kapucubaşıya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.152-H.482

Bir sûreti

Beypazarı voyvodasına (boşluk) kezâlik.

S.153-H.483

Bir sûreti

Mihaliççik kazâsı a'yânına (boşluk) kezâlik.

S.153-H.484

Bir sûreti

Üsküb a'yânı kapucubaşı Topçuzâde Mehmed dâme mecduhuya (boşluk) ber-minvâl.

S.153-H.485

Bir sûreti

Akçaşehir kazâsı a'yânı silahşor Osman zîde mecduhuya (boşluk) kezâlik.

S.153-H.486

Bir sûreti

Mudurnu kazâsı a'yânı silahşor-ı hassadan el-hâcc Emin zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.153-H.487

Bir sûreti

Erikli kazâsı a'yânı Ali Mollaya (boşluk) ber-minvâl.

S.153-H.488

Bir sûreti

Alaylı kazâsı a'yânı Yazıcıoğlu Hüseyin (boşluk) kezâlik.

S.153-H.489

Bir sûreti

Palu kazâsı a'yânı çukadâroğlu Mustafa'ya (boşluk) kezâlik.

S.153-H.490

Bir sûreti

Kızılıcak a'yânı Hâcî Salih (boşluk) ber-siyâk.

S.153-H.491

Bir sûreti

Bartın a'yânı Süleyman'a (boşluk) ber-siyâk.

S.153-H.492**Bir sûreti**

Amasra a'yânı Haydudoğlu Mehmed'e (boşluk) kezâlik.

S.153-H.493**Bir sûreti**

Düzce Seyyid Ahmed zîde mecduhuya (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

S.153-H.494

Rumeli'nin sol kolunda vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve yeniçeri zâbiti ve serdâr ve sâ'ir bi'l-cümle zâbitan zîde kadruhuma hüküm ki

Bundan akdemce mir-i mirânlığı ref'ıyla Rodos kal'asına kal'a bendi fermânım olan Kandıralı Mehmed mahall-i menfâsına 'azimetinde esnâ-yı râhda Boğazhisarları hâricinde karaya çıkıp ben Beyoğluna gideceğim diyerek hilâf ve mugâyir-i rızâ firâr eylediği bi'l-ihbâr vâsıl-ı sâmi'a-i hüsrevânem olmağla merkûmun o makûle emri hilâfi harekete cesâretine binâen 'ibreten li's-sâ'irîn tertîb-i cezâsı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle siz ki mevlânâ ve a'yân ve yeniçeri zâbiti ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz merkûm Kandıralı Mehmed her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise bi-eyyi vechin kâne ahz ve cezâsı tertîb kılınmak fermânım olmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr (boşluk) ve ile irsâl olunmuşdur imdi merkûm Kandıralı Mehmed her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise merkûmu 'ala eyyi vechin kâne ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâliyle irâde-i şâhâneme ihtimâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı kat'i-i hümâyûnum idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer merkûmu ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâle müsâra'at ve hilâfından begâyet-i hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Z sene (12)23

S.153-H.495**Bir sûreti**

Rumeli'nin sağkoluna (boşluk) ber-vech-i muharrer

S.153-H.496

Bir sûreti

Rumeli'nin ortakoluna (boşluk) kezâlik

İş bu kayd bâ-fermân-ı 'âli terkin olunub mumâ-ileyhin itlâkıyla Amed'e gelüb ânda ikâmet eylesiyçün emr-i şerîf yazılmışdır fî Evâsıt-ı R sene (12)24

S.154-H.497**Terkin**

Amed mollasına ve Diyarbekir mütesellimi Şeyhzâde Hafid Bey zîde mecduhuya hüküm ki

Diyarbekir voyvodası vekili sâbık Güranlıoğlu Kapucubaşı Mustafa nâm mel'anet-kârın hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ mütecâsir olduğu nice nice fesâd ve habâset ve günâ gün mezâlim ve habâsetine binâen kapucubaşılığı ref'iyle i'dâm ve izâlesi bâbında diğeri emr-i şerîfim sâdır olub ancak merkûm bazı servet ve nisâr olmakdan nâşi kâffe-i mülhakâtının cânib-i mirîyçün zabtı husûsuna irâde-i 'aliyyem ta'alluk etmekle siz ki mevlânâ ve mütesellim-i mumâ-ileyhsiz merkûmun mâlik olduğu hasis ve nakis ve şerîk ve ve sun'i her nesi var ise ber-minvâl-i mektûm ve mensî kalmayarak cümlesini cânib-i mirîyçün zabt ve tahsîr ve me'mûr-ı mahalle vaz' ve hıfz ile defterini Der-'aliyyeme irsâl ve tesyîre müsâra'at ve ba'dehu ne vechili emr-i şerîfim sâdır olur ise mücebince ve muktezâsı üzre 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen divân-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile ısdâr olunmuşdur imdi merkûmun cümle muhallefât ve kâffe-i mülkünün zabt ve tahririyle defterini Der-sa'âdetime takdime ikdâm ve mübâderet ve ba'dehu sudûr edecek emr-i 'alışânım mücebince 'amel ve hareket eylemeniz matlûb-ı kât'i-i şâhânem idüğü ve bir nesnesi yedinde şetm olunmak misüllü vaz'ına bir vechile rızâ-yı pâdişâhânem olduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve tenfîz-i emr u irâde-i hümâyûnuma mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve hilâfindan begâyet-i ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i R sene (12)24

S.154-H.498**Terkin**

Bu dahi

Hâlâ Diyarbekir mütesellimi Şeyhzâde Hafid Bey zîde mecduhuya hüküm ki

Diyarbekir voyvodası vekili sâbık Güranlıoğlu Kapucubaşı Mustafa nâm mefsedet-pîşenin kendü hâlinde olmayub öteden berü günâ gün habîs ve mel'anetle vedi'a-i cenâb-ı rabb-i 'izzet olan ahâli ve fukarâya ızrâr ve hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ envâ'i-i mefsedetle eyâlet-i merkûmenin hilâfını mûcib harekâta ibtidâr ve bu vechile ihtilâl-i memlekete ictisâr eylediği bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i şâhânem olub bu makûle muzırr-ı 'ibâd ve sâ'î-i bi'l-fesâd olan şekâvet-kârın izâle-i vücûduyla te'min-i bilâda ikdâm olunmak lâzime-i zimmet-i mülkdârîden olmakdan nâşi merkûmun kapucubaşılığı ref'ıyla i'dâmı husûsuna irâde-i hümâyûnum ta'alluk etmekle sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmun tarafına ser-rişte vermeyerek ber-takrib ahz ve cezâsını tertîb ve icrâ ve ser-makû'unu Der-sa'adetime ba's u isrâya ihtimâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın mektûmen iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile tesyâr olunmuşdur imdi merkûmun kapucubaşılığı ref' ve ilgâ olunmağla iş bu emr-i şerîfim vardıği gibi ber-takrib ile 'ibreten li's-sâ'irîn cezâ-yı lâyıkını tertib ve icrâya ikdâm ve dikkat eylemen kat'i-i matlûb-ı mülûkânem idüğü ve bu bâbda su-i tedbir vukû'uyla merkûm tarafına ser-rişte verilerek ele girmemek gâ'ilesi mümtedd olarak fukarâ-yı ra'iyet ve 'aceze-i memleket ayaklar altında kalmak misüllü vaz'a bir vechile rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı irâde-i pâdişâhâneme ihtimâm ve müsâra'at ve hilâfından begâyet-i hazer ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı R sene (1)224

S.154-H.499

Ricâl-i devlet-i 'aliyyemden defterdâr-ı sâbık Seyyid Mehmed Emin Behiç dâme mecduhuya hüküm ki

Bundan akdem hilâf-ı rıza hareketine binâen hakkında irâde sudûr etmiş ise de el-hâletü hazîhi cerâyim-i sâbıkan karîn-i safh-ı cemîl-i mülûkânem olub 'afv u itlâkın husûsuna müsâ'ade-i re'fet-ifâde-i tâc-dârânem sünûh etmeğın mukadem sudûr eden emrim kaydı terkîn olunmakdan nâşi i'lâmen ve ifhâmen 'afv u itlâkını hâvi iş bu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr olmuşdur imdi hakkında 'afv-ı cemîl ve safh-ı cezîr-i şâhânem

sünûhunu bilüb herhalde vech-i teşekkür ve sadâkatin ifâsına mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca sene (12)24

S.154-H.500

Hâlâ Bolu voyvodası İbrahim Yümni ve dergâh-ı mu'allam kapucubaşlarından Kastamonu voyvodası ve Üsküb a'yânı Topçuzâde Mehmed dâme mecduhuma ve Beypazarı voyvodası (boşluk) ve Mihaliççih ve Akşehir ve Mudurnu ve Alaylı ve Palu ve Kızılcık ve Bartın ve Amasra ve Düzce kazâları a'yânları ve husûs-ı âtiyü'z-zikre ocağ-ı 'âmirenden mukaddemce mübâşir ta'yîniyle el-yevm ol-cânibde olan serturnacı (boşluk) zîde mecduhuma hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Bolu voyvodası esbak maktûl Hâcî İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-kâr mukaddemâ hakkında olan 'inâyet ve şefkatin şükrünü bilmeyerek evvelkiden ziyâde ahâli ve fukarâ-yı ra'iyete envâ'-i zulm ve rahneye ve harekât-ı sâbıkasında ta'annüd ve ısrâra ibtidâr eylediğinden merkûmun icrâ-yı cezâ-yı lâyıkıyla def'-i şerr ve mefsedetine bi'l-ittifâk ihtimâm (s.155) ve dikkat eylemeniz husûsu siz ki Bolu voyvodası ve müte'ayyinân-ı mumâ-ileyhimsiz mukaddemce başka başka sâdır olan evâmir-i ekîde-i pâdişâhânemle sen de tenbih ve te'kîd olunduğuna ve şakî-i merkûmun gün-be-gün vâki' olan izdiyâd-ı şerr u fesâdına nazaran şimdiye kadar itmâm-kârıyla vücûd-ı habâset-âlûdunun izâlesine ikdâm ve mübâderet eylemeniz me'mûl iken semere-i sa'y u gayretiniz olarak henüz bir haber ve dâ'ir zuhûr etmediği bedîhi ve nümûdâr olmağla ba'de'l-yevm şakî-i merkûm hakkında 'afv mu'amelesi kâle getirilmeyerek bir gün evvel şakî-i merkûmun üzerine varılıb i'dâm ve izâlesiyle şerr u mazarratından ol-havâlinin tasfiye ve tathiriyle 'aceze-i memleket ve fukarâ-yı ra'iyetin istihsâl-i emn u asâyışleri esbâbının istihsâline bi'l-ittifâk mezîd-i ikdâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile ırsâl olunmuşdur imdi bundan sonra kat'an ve ifâte-i vakti tecvîz etmeyerek elbette ve elbette şakî-i merkûmun üzerine hamle ve hücûma ve i'dâm ve izâle-i vücûd-ı habâset âlûduyla havâli-i merkûmeden şerr u mazarratının def'i husûsuna bi'l-ittihâd kemâliyle sa'y u gayret eylemeniz matlûb-ı kat'i-i mülûkanem idüğü ve şakî-i merkûmun gâ'ilesi mümtedd olarak ve vedi'a-i hâlikü'l-berâyâ olan ahâli-i memleket ve 'aceze-i ra'iyet

ayaklar altında kalmak lâzım gelür ise bir vechile cevâba kâdir olamayub beher hâl mes'ûl ve mu'âteb olacağınızda şüphe olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma bi'l-ittifâk kemâliyle sa'y u gayret ve hilâfinadn ziyâde hazer ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki ser-turnacı mumâ-ileyhsin sen dahi mücib-i emr-i şerîfime 'amel ve harekete ve bir gün evvel şakî-i merkûmun vaz'-ı gâ'ilesi emr-i ehemmine ikdâm ve sa'y-ı mâ-lâ-keâm ve hilâfı vaz' ve harekete irâ'et-i ruhsattan hazer ve ittikâ-i tâmm eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca sene (1)224

Rikâb-ı Müstetâb-ı Kâ'im-makâm-ı 'Ali-makâm Hazret-i Hasan Paşa Yesserallahu Mâ Yeşeu ve Mâ Yurid ve Fî Abâni Re'isü'l-küttâb Mehmed Emin Vahid Efendi Nâle Mâ Yetemeşşullah El-vâki' Fî Evâhir-i M Sene (12)24

S.155-H.501

Bolu voyvodası ve Bolu nâ'ibine ve serdârına hüküm ki

Bundan akdemce menfiyyen Bolu'ya irsâl olunan sadrazamım kethüdâsı Mehmed Raşid'in i'dâmı husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle merkûmu ahz ve cezâsını tertîb birle ser-maktû'unu Der-'aliyyeme irsâle mübâderet eylemen fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki voyvoda ve mevlânâ ve serdâr-ı mumâ-ileyhsimsiz merkûmu ahz ve tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'unu Der-'aliyyeme irsâle mübâderet ve hilâf-ı fermân vaz' ve hareketten tevakkî ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca sene (12)24

S.155-H.502

Yabanabâd a'yânı (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Bolu voyvodası esbak maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsetet-kârın hilâf-ı emr-i bârî ve mugâyir-i rızâ-yı şâhânem fukarâ-yı ra'iiyyet ve 'aceze-i memlekete isâl-i envâ'-i zulm ve hasâr etmekte olduğundan fukarâ ve zu'afâ üzerlerinden merkûmun zulm ve ta'addisinin men'iyle istihsâl-i asâyiş ve bilâd-ı 'ibâd zımnında merkûmun cezâ-yı lâıyıkı tertîb kılınması husûsuna irâde-i şâhânem ta'alluk Bolu voyvodası (boşluk) dâme mecduhu bu husûsa taraf-ı hümâyûnumdan me'mûr ve civâr

kazâlar a'yânları ma'iyyetine ta'yîn kılınmış olmağla sen ki a'yân-ı mumâ-ileyhsin sen dahi Bolu voyvodası mumâ-ileyin re'yiyla hareket ve me'mûriyet-i sâ'ire ile levâzım-ı ittihâda ri'âyet ederek şakî-i merkûmun bire gün evvel i'dâm ve izâlesi emrine sarf-ı maktûr eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi ber-vech-i muharrer voyvoda-i mumâ-ileyhin re'yine mütâba'at ve me'mûriyet-i sâ'ire ile muvâfakat ederek şakî-i merkûmun bir ân akdem i'dâm ve izâlesiyle vücûd-ı habâset-âlûdunun kaldırılmasına ve fukarâ üzerlerinden şerr u mazarratının def'i husûsuna ihtimâm ve mübâderet eylemen matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve merkûmun gâ'ilesi mümtedd olur ise me'mûriyetin tekâsülüne haml ile beherhal mes'ûl ve mu'ateb olacakları ma'lûmun oldukda ber-vech- meşrûh 'amel ve harekete bir gün evvel gâ'ilesinin def'ine sa'y u gayret ve hilâf-ı fermân hâlet vukû'unu tecvîzden ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i C sene (1)224

S.156-H.503

Beypazarı voyvodası (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Bolu voyvodası esbak maktûl Hacı Ahmedoğlu İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-kâr mukaddemâ hakkında olan 'inâyet ve şefkatin şükrünü bilmeyerek evvelkiden ziyâde ahâli ve fukarâ-yı ra'iyete envâ'-i zulm ve rahneye ve harekât-ı sâbıkasında ta'annüd ve ısrâra ibtidâr eylediğinden mevcûd-ı ma'iyyetin olan 'asâkir ile derhâl hareket ve Bolu voyvodasının ma'iyyetine varub me'mûriuyet-i sâ'ire ile bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun icrâ-yı cezâ-yı lâyıkiyla def'-i şerr u mazarratına bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat eylemeniz bâbında me'mûriyetini hâvi ve ba'dehu te'kîd ve isti'câli muhtevî şeref-rîz-i sudûr olan evâmir-i 'aliyyemle sana tenbîh ve te'kîd olduğuna nazaran şimdiye kadar icrâ-yı me'mûriyete müsâra'at eylemen lâzımeden iken henüz hareket ve 'azimet etmediğinin zâhir ve şakî-i merkûmun gün-be-gün şerr u fesâdâtı müzdâd olmakda idüğü bedîhi ve bâhir iken bir gün evvel merkûmun itmâm-kârıyla vücûd-ı habâset-âlûdunun izâesine ikdâm ve mübâderet lâzımden olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde kat'an imrât-ı vakti tecvîz etmeyerek muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzıme-i sadâkatın üzre derhâl hareket ve dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlılarından hâlâ Bolu voyvodası dâme mecduhunun ma'iyyetine varub me'mûriyet-i sâ'ire ile bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun itmâm-kârıyla 'aceze-i

memleket ve fukarâ-yı ra'aiyyetin istihsâl-i emn u asâyişleri esbâbının istihsâline mezîd-i ikdâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın te'kiden ve isti'câlen ve mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi merkûm havene-i sâ'ireye makîs olmayub vâcibü'l-izâle bir şakî olmağla bundan sonra kat'an imrâr ve ifâte-i vakti tecvîz eyleyerek elbette ve elbette derhâl hareket ve voyvoda-i mumâ-ileyhin ma'iiyyetine varub me'mûriyet-i sâ'ire ile bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun üzerine hamle ve hücûm ve i'dâm ve izâle-i vücûd-ı habâset-âlûduyla havâli-i merkûmeden şerr u mazarratının def'i husûsuna kemâliyle sa'y u gayret eylemen matlûb-ı kat'i-i şâhânem idüğü ve şakî-i merkûmun gâ'ilesi ve vedi'a-i hâliku'l-berâyâ olan ahâli-i memleket ve 'aceze-i ra'iiyyet ayaklar altında kalmak lâzım gelür ise bir vechile cevâba kâdir olamayub beher hâl mes'ûl ve mu'âteb olacağımızda şüphe olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr u irâde-i hümâyûnuma kemâliyle sa'y u gayret ve hilâfınadn ziyâde hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B sene (1)224

S.156-H.504

Kürd Alişan Beyzade (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Bolu voyvodası esbak maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-kâr hilâf-ı emr u bârî ve mugâyir-i rızâ-yı şâhânem fukarâ-yı ra'iiyyet ve 'aceze-i memlekete isâl-i envâ'-i zulm ve hasar etmekde olduğundan fukarâ ve zu'afâ üzerlerinden merkûmun zulm ve ta'addisinin ma'iiyyetiyle istihsâl-i asâyiş-i bilâd ve 'ibâd zımında merkûmun tertîb-i cezâsı maddesine irâde-i şâhânem ta'alluk etmekle dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından hâlâ Bolu voyvodası (boşluk) dâme mecduhu bu husûsa me'mûr ve civâr kazâlar a'yânlarından lâzım gelenler ma'iiyyetine ta'yin kılınmış olmağla sen ki mumâ-ileyhsin sen dahi Bolu voyvodası mumâ-ileyhin re'yiyle hareket ve me'mûriyet-i sâ'ire ile levâzım-ı ittihâda ri'âyet ederek şakî-i merkûmun bir gün evvel i'dâm ve izâlesi emrine sarf-ı makdûr eylemen fermânım olmağın ve me'mûriyetini hâvi rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi merkûm havene-i sâ'ire makîs olmayub vâcibü'l-izâle bir şakî olmağla ber-vech-i muharrer voyvoda-i mumâ-ileyhin re'yine mütâba'at ve me'mûriyet-i sâ'ire ile muvâfakat ederek merkûmun bir gün evvel i'dâm ve izâlesiyle habâset-âlûdunun rû-yı arzdan

kaldırılmasına ve fukarâ üzerlerinden şerr u mazarratlarının def'i husûsuna ihtimâm ve mübâderet eylemen matlûb-ı mülûkâenm idüğü ve merkûmun gâ'ilesi mümtedd olur ise me'mûriyetinin tekâsülüne haml ile beher hal mes'ûl ve mu'âteb olacakları ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete sa'y u gayret ve hilâf-ı fermân hâlât ve hareket vukû'unu tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca sene (1)224

Bolu voyvodasına isti'câl olunmuşdur Evâsıt-ı Ca sene (12)24

S.156-H.505

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası (boşluk) ve Kastamonu mütesellimi (boşluk) ve Üsküb a'yânı Topcuzâde Mehmed dâme mecduhuma ve Beypazarı voyvodası ve Mihaliççik ve Akşehir ve Mudurnu ve Alaylı ve Palu ve Kızılcık ve Bartın ve Amasra ve Yabanabâd a'yânları Kürd Alişan Beyzade (boşluk) ve husûs-ı âtiyü'z-zikr bundan akdem ocakdan mübâşir ta'yîniyle el-yevm ol-cânibde olan ser-turnacı (boşluk) ve ocağ-ı 'âmirem tarafından mahsûs mübâşir ta'yîn kılınan ser-turnacı Emir Ali zîde mecduhuma hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Bolu voyvodası esbak Hâcî İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsetet-pîşenin hakkında zuhûra gelen 'inâyet ve merâhimin şükr ve kıymetini bilmeyerek evvelkiden ziyâde ahâli ve fukarâ-yı ra'iyete isâl-i zulm ve rahneye harekât-ı sâbıkasında ısrâr ve ta'annüde ısrâr eylediğinden merkûmum bir gün evvel itmâm-kâtıyla def' gâ'ilesine ikdâm eylemeniz husûsu (s.157)siz ki voyvoda ve müte'ayyinân ve mübâşir-i mumâ-ileyhimsiz bi'd-defa'ât ısdâr ve tesyâr olunan emr-i şerîfimle size tenbih ve te'kîd olunmuş ise de henüz semere-i sa'y u ikdâmınız olarak bir haber vürûd etmediği bedîdâr ve şakî-i merkûmun bir gün evvel icrâ-yı lâyıkıyla şerr u mazarratından ol-havâlinin def'ine ve tathiri husûsuna irâde-i seniyyem muktezâsından idüğü ma'lûm ve aşikâr olmağla vusûl-i emr-i celîlü'l-kadrimde Bolu voyvodası kapucubaşı-i mumâ-ileyh ile bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun üzerine varılıb hazır ve tazyîk olunarak itmâm-kârıyla ahâlinin istihsâl-i asâyişlerine kemâliyle ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen ve mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve ta'yîn olunan mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi merkûm havene-i sâ'ireye bir

vechile makîs olmayub vâcibü'l-izâle bir şakî olduğundan şu hâ'inin def'i gâ'ilesiyle te'mîn-i bilâd ve irâde-i hâl-i 'ibâda sa'y u ikdâm ber-muktezâ-yı vakt u hâl lâzımeden olmakdan nâşi bundan sonra kat'an imrâr-ı vakti tecvîz etmeyerek Bolu voyvodası kapucubaşı-i mumâ-ileyhin re'yine mütâba'at ederek bi'd-defa'ât şakî-i merkûmun üzerine hamle ve hüçûm ve i'dâm ve izâlesiyle şerr u mazarratının def'ine ikdâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı mülûkânem idüğü ve hâ'in-i merkûmun üzerine varılmakda iğmâz ve tekâsül vukû'uyla gâ'ilesi mümtedd olmak lâzım gelür ise beher hal mazhar-ı tekâsül ve 'itâb olacağında şüphe olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete müsâra'at ve hilâfından ittikâ ve mücânebet eyleyesiz ve siz ki mübâşir-i mumâ-ileyhimâsız mazmûn-ı emr u irâde-i şahânem sizin dahi ma'lûmunuz olarak mûcib ve muktezâsınca 'amel ve harekete ve icrâ-yı levâzım ve ta'yîn ve sadâkate ve te'kîd-i emr-i mübâşeretinizde dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfî vaz'ı tecvîz ile sen dahi mes'ûl ve mu'âteb olmakdan ziyâde hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i R sene (1)224

S.157-H.506

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Ayaş Müftizâde Esad dâme mecduhuya hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Bolu voyvodası esbak Hacı Ahmedoğlu maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-pîşenin i'dâm ve izâlesi husûsuna irâde-i 'aliyyem müte'allik olub bu maddeye hâlâ Bolu voyvodası ve civâr kazâların a'yânları me'mûr ve ta'yîn kılındıkları beyânıyla sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin sen dahi mecbûl ve meftûr olduğun gayret ve sadâkat muktezâsı üzre me'mûriyet-i mumâ-ileyhime lâzım gelen i'âneti icrâ ederek habîs-i merkûmun bir gün evvel i'dâm ve izâlesi emrine ihtimâm ve dikkat eylemen husûsu mukaddem sâdır olan emr-i şerîfimle sana ifâde ve tenbih olunmuşidi ancak hâ'in-i merkûmun bir gün evvel def' gâ'ilesiyle şerr u mazarratının fukarâ ve zu'afâ üzerlerinden def'i vâcibeden olmakdan nâşi şu habîs-i merkûmun bir kadem akdem izâle-i vücûd-ı mazarrat âlûduyla şerr u mazarratının ahâli ve fukarâ üzerlerinden def'i husûsu me'mûrîn-i mumâ-ileyhe iktizâ eden i'âneti icrâyâ kemâliyle ikdam ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden ve ikdâmen ve ihtimâmen mahsûsan iş bu emrim ısdâr ve (boşluk)

ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûm erbâb-ı bâği ve fesâddan vâcibü'l-izâle bir hâ'in olmağla mukaddem sudûr eden emr-i celîlü's-şânım mücebince merkûmun i'dâmı husûsunda me'mûrîn-i mumâ-ileyhime lâzım gelen i'ânetin icrâsına sarf-ı liyâkat eylemen matlûb-ı kat'i-i hüsrevânem idüğü ve iğmâz ve tesâmüh güne vaz'a bir vechile rızâ-yı dâverânem olmaduğı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete dâmen-i dermiyân gayret ve hilâfı vaz'ı tecviz ile mes'ûl ve mu'âteb olmakdan ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evasıt-ı B sene (12)24

S.157-H.507

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından mirahor-ı evvelim pâyesiyle ber-vech-i mâlikâne Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzâde Mir Süleyman dâme mecduhuya hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Bolu voyvodası esbak Hacı Ahmedoğlu maktûl İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-kârın rû-yı ârzdan izâle-i vücûdu zımnında Bolu voyvodası ve civâr kazâların a'yânlarına başka başka evâmîr-i şerîfemle me'mûr kılındıkları beyânıyla sen ki kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin sen dahi mecbûl olduğun hayr-hâhı ve gayret muktezâsınca me'mûrîn-i mumâ-ileyhim (s.158) iktizâ eden i'âneti icrâya müsâra'at eylemen hususu bundan akdem mahsûs emr-i şerîfimle sana tenbih ve te'kid kılınmışken hilâf-ı rızâ-yı şâhânem hafîce şakî-i merkûme tarafından i'âne olunmakda olduğu bu def'a tahkîk olunub bu hâlet irâde-i pâdişâhânemin hilâfı ve senden me'mûl olan âsâr-ı fermân-beri ve sadâkat ve hayr-hâhı ve gayrete ve bi'l-vücûh münâfî olmağla fimâ-ba'ad bu makûle hareket-i nâ-marziyeden keff-i yed ve mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel ve harekete bezl-i gayret ve mel'anet-kâr-ı merkûmun bir an akdem i'dâm ve izâlesi emrine ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbihen ve te'kidten iş bu emr-i hümâyûn-ı celîlü'l-'unvânım ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun fesâdla rûz-be-rûz müştâgil olmakda olduğu âşikâr ve vücûd-ı habâset-âlûdunun indifâ'ıyla şerr u mazarratından erbâb-ı ra'yyet ve fukarâ-yı memleketin tahlisi lâzıme-i nasfet ve mülkdâriden olduğu bedîdât ve sen devlet-i 'aliyye-i ebedd-kıyâmet-i edhanı meyânında fermân-beri ve rızâ-cûyü ile mevsûf olmanla ba'de ezin hafî ve celî şakî-i merkûma tarafından bir güne i'âne olunmayarak bir gün akdem infâz-

ı irade-i hümayûnuma gayret ile bu bâbda me'mûriyet-i lâzime i'ânetin icrâsına bezl-i makderet eylemen senden kat'i-i matlûb-ı mülûkânem idüğü ma'lûm-ı gayret-melzûmun oldukda ber-vech-i meşrûh o makûle rızâ-yı şâhâneme münâfi harekete ibtidârdan keff-i yed ve lâzime-i hayr-hâhı ve gayretin üzre merkûmun izâlesi emrine me'mûrîn-i mumâ-ileyh lâzime-i i'ânetin icrâsında sâdikâne harekere ve hilâf-ı emr u irâde-i şâhâneme hafî ve celî şakî-i merkûma bir güne i'ânetten bi'l-vücûh keff-i yed ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B sene 1224

S.158-H.508

Sabıkâ Alaiye sancağı mutasarrıfı olub bu def'a vezâreti ref'iyle mütekâ'idin Gelibolu'da ikâmete me'mûr kılınan İbrahim Paşa dâmet me'âliyhuya ve Gelibolu nâ'ibine hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin ordu-yı hümayûnuma 'azimetiyle bu günlerde Gelibolu'ya vürûd etmiş isen dahi hasbe'l-iktizâ bu def'a vezâretin ref'iyle Gelibolu'da ikâmetin husûsuna irâde-i hümayûnum müte'allik olub ol-bâbda hatt-ı hümayûn-ı mehâbet-makrûn-ı şâhânem şeref-yâfte-i sudûr olmağla şeref-rîz-i sudûr olan hatt-ı şerîf-i şevket-redîf-i mülûkânem mücebince Gelibolu'da ikâmet eylemen fermânım olmağın rikâb-ı müstetâbımdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer Gelibolu'da ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim ed'iyesine iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin paşa-yı mumâ-ileyhi ol-tarafda bir münâsib mahalle ik'âd ettirüb keyfiyyet vusûlünü Der-sa'âdetime tahrir ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş sene (12)24

S.158-H.509

Çerkeşden Tosya'ya varınca vâki' kazâların hükkâm ve a'yân ve zâbitân ve iş erlerine hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Ahmedoğlu Halil nâm şekâvet-pîşenin üzerine me'mûrlar cânibinden hamle ve hücum ile hasr ve tazyîk olunmakda ise de bazı bî-şu'ûr haşerât Çerkes taraflarından peyâpey güzâr ile merkûmun i'ânesine

gelmekte oldukları bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i pâdişâhânem olub bu halde reddiyenin vukû'u emr-i şerîfimin 'adem-i infâzıyla şakî-i merkûmun imtidâd gâ'ilesine bâdi ve şakî-i merkûmun 'ala eyyi hâlin izâle-i vücûdu matlûb-ı kat'i-i pâdilâhânem olmağla siz ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz mahâl-i mezkûreden merkûm tarafına o makûle eşhâsın imrârına irâ'et-i ruhsat olunmamak fermânım olmağın tenbihen ve ikdâmen ve te'kîden ve ihtimâmen hassaten rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûmun bir gün mukaddem izâlesi muktezâ-yı irâde-i seniyyem olduğundan o makûlelerden bir ferdin şakî-i merkûm tarafına gidememesi husûsuna ikdâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı hümâyûnum olduğu ve iğmâz ve rehâvet ile o makûle ser-seri zümresine irâ'et-i ruhsar olunmak lâzım gelir ise şekâvet-kâr-ı merkûma mu'âvenet etmiş olacağınızdan hakkınızda vahim olacağı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete kıyâm ve mübâderet ve hilâf-ı ferman hareket ile mes'ûl ve mu'âteb olmakdan begâyet-i tevakkî ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ş sene (12)24

S.158-H.510

Bir sûreti

Yine Çerkeş'den Ankara ve Kengiri'ya varınca hükkâm ve sâ'ire (boşluk) ber-vech-i meşrûh

S.159-H.511

Sâbıkâ rikâb-ı hümâyûnum kâ'im-makâmı olan Hasan Paşaya hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin müddet-i medîdedenberü me'mûr olduğun hidemât-ı saltanat-ı seniyyemi bu def'a rızâ-i te'diyeden meşkûrû'l-mesâ'î ve emekdârân-ı devlet-i 'aliyyeden mesbûkü'l-hademe idüğün âşikâr olduğuna binâen bu def'a 'avatıf-ı 'aliyye-i hüsrevânenen mütekâ'idin Kadıköy'de ikâmetin husûsuna irâde-i şâhânem ta'alluk etmekle ber-vech-i muharrer Der-sa'âdetimden hareket ve Kadıköyüne geçüb tekâ'üden ikâmet birle devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyyem ed'iyesine muvâzebet eylemen fermânım olmağın iş bu emr-i 'alışânım ısdâr olmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda vech-i meşrûh üzre Kadıköyüne geçüb ol-tarafda

mütেকâ'iden ikâmet birle devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyyem ed'iyesine muvâzebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i N sene (1)224

S.159-H.512

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası (boşluk) dâme mecduhuya hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Hâcî Ahmedoğlu Halil nâm şakînin bir gün evvel i'dâm ve izâlesiyle def' gâ'ilesi husûsu kuvvet-i karîbe gelmişken sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin ma'iyetine me'mûr kılınan ve sunûf-ı 'askeriye teferrük ve perişân olmuş iseler de sen muktezâ-yı me'mûriyet ve lâzime-i sadâkat üzre merkûmun itmâm-kârıyla def'-i şerr u mazarratına sa'y ve dikkatin derkâr idüğü bu def'a tarafınan tevarüd eden tahrirâtdan müstebân idüğünden bahisle 'asâkir-i merkûmenin bu vechile müteferrik ve perişân olduklarından sen aslâ sa'y ve ihtimâmına fütûr getirmeyerek icrâ-yı me'mûriyetine ve tahsil-i umûr-ı miriyeye ve sunûf-ı 'askeriyeden lâzım gelenleri ma'iyetine celb ve hidemât-ı mukteziyede istihdâm ile ne vechile ve ne tarik ile şakî-i merkûm tarafına imdâd ve i'ânet dâ'iyesinde olanlar var ise icrâ-yı te'dübüçün keyfiyeti seri'an Der-sa'âdetime tahrir ve inhâya müsâra'at eylemen bâbında te'kid ve me'mûriyetini hâvi emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ rikâb-ı müstetâbımda sekbanbaşı olan Mehmed dâme mecduhu bâ-takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzre 'amel olunmak fermânım olmağın te'kid ve me'mûriyetini hâvi rikâb-ı müstetâbımdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi şakî-i merkûm sâ'ire makîs olmayub vâcibü'l-izâle bir hâ'in olmağla ma'iyetine me'mûr 'asâkir her neferi teferrük olmuşlar ise dahi aslâ umûruna fütûr vermeyerek lâzım gelenler ile bi'l-ittifâk icrâ-yı me'mûriyetine ihtimâm ve dikkat eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ve bu bâbda iğmâz ve rehâvet câ'iz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı N sene (12)24

S.159-H.513

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası İbrahim Yümni dâme mecduhuya ve livâ-i mezbûrun hâvi olduğu kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuya hüküm ki

Bolu voyvodası sâbık hâcî Ahmedoğlu maktûl İbrahim'in karındaşı Halil'in bir gün evvel izâle-i vücûduyla gâ'ilesinin def'i husûsuna ihtimâm ve dikkat üzre isen dahi Bolu ve Viranşehir kazâlarından müretteb emvâl-i miriye vukû'bulan ihtilâl hasebiyle Viranşehir'de vekil olan Haydud zâde Mehmed zîde mecduhudan lede'l-mutâlebe i'zârı şâmil cevap vermiş olduğundan o makûle mâl-i mirîden tahsilât ve gayr-ı tahsilât ne-mikdâr idiğünü lede'l-mu'ayene zâhir ihrâcî zımında Viranşehir'den şehir tarafına 'azimet ve kâffe-i emvâl-i mirîyenin tahsiline ve şakî-i merkûmun mütehassın olduğu Hamamlu kasabası Viranşehir'de vâki' olmağla bir gün evvel itmâm-karıyla def' gâ'ilesine dikkat eylemen bâbında ruhsatı hâvi emr-i şerîfim sudûru bu def'a tarafından rikâb-ı hümâyûnuma tevârüd eden 'arizanda derc u iş'âr olunmuş olmakdan nâşi vech-i meşrûh üzre gerek emvâl-i mirîyenin ve gerek Hâcî Ahmedoğlu şakînin def' gâ'ilesine fukarâ-yı ra'iyetin istihsâl-i asâyişine ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın ruhsatı hâvi rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin o makûle kazâlarda kalmış emvâl-i miriye tahsili siyâkında Viranşehir tarafına 'azimet ve şakî-i merkûmun dahi bir gün evvel itmâm-karıyla fukarâ ve zu'afâ üzerlerinden def'-i hasârı husûsuna ihtimâm ve dikkat eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eyleyesin ve siz ki mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz mazmûn-ı emr u irâde-i şâhânem sizin dahi ma'lûmunuz olarak mûcib ve muktezâs sa'y-ı 'amel ve harekete bi'l-ittihâd sa'y u gayret ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Z sene (1)224

S.160-H.514

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Karahisar-ı sâhib sancağı mütesellimi Mollazâde Ahmed dâme mecduhuya ve Sandıklı kazâsı nâ'ibiyle Sandıklı havâlisinden vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Kütahya mütesellimi (boşluk) ve hassa silahşorlarından olub husûs-ı âtiyü'z-zikre mübâşir ta'yîniyle ol-cânibde olan (boşluk) zîde mecduhumâya ve vücûh-ı memleket zîde kadruhuma hüküm ki

Karahisar-ı sâhib sancağında vâki` Sandıklı kazâsında a`yânlık dâ`iyyesinde olan El-hâcc Haliloğulları Cevre Halil ve karındaşları Kekeç Ali ve Mustafa ve `avenelerinden Hâcı Mollaoğlu Hâcı Ali ve Henefioğlu İbrahim demekle ma`rûf şakîler bundan akdem h,lâf-ı emr u rızâ harekete cesâretle Durgun karyesinde tahassun ve etrâfına hendek hafr ve kuleler inşâsıyla muhârebeye tasaddî ve otuz aded kurâyı basub zehâyir ve havyanât ve yirmi beş bin gurusluk emvâl ve eşyâlarını yağma ve gâret eylediklerinden başka tahassun eyledikleri karye-i mezbûreyi dahi ihrâk ve Şeyhlü kazâsına firâr ile gâh kazâ-i mezbûr tarafında ve gâh etrâf u eknâfda serseri geşt ü güzâr eyleyerek isâli rahne ve hasâra ictisâr etmekde oldukları ve merkûmların şerr u mazarratlarından ahâli-i fukarânın perişân olacakları beyânıyla eşkıyâ-yı mezkûrenin izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla tathir-i bilâd ve izâle-i hâl-i `ibâda dikkat olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru mukaddemâ Der-sa`âdetime vârid olan i`lâmât ve mahâzirde derc ve inbâ olunmuş olub eşkıyâ-yı mezkûrenin bu esnâda ferce-yâb-ı şekâvet ile mugâyir-i emr u rızâ harekât-ı nâ-bercâyâ ictirâ ve fukarâ-yı ra`iyyet ve ahâli-i memlekete mugâyir-i şeri`at mezâlim ve ta`addiyât ile islâb-ı asâyiş ve refâh-ı hâl-i `ibâdı mûcib olur etvâr-ı bâğiyaneye mücâseretleri ber-vech-i muharrer vârid olan i`lâm ve mahzar mefâhiminden müstebân olduğuna binâen zaman-ı ma`delet-nişân-ı tâcidârânemde vedi`a-i cenâb-ı rabb-i `alemîn olan ahâli fukarâsının kâffe-i mezâlim ve ta`addiyâtdan himâyet ve sıyânetleri ve eşkıyâ ve mezâlim makûlesinin def`-i şerr u mazarratlarıyla irâhe-i `ibâdı mûcib olur mecmû` ve sâ`ir ve esbâbın istihsâli ve zıll-ı zalil-i ma`delet-i şâhânemde âsûde-i hiyâl olmaları matlûb-ı kat`i-i cihândârânem olmakdan nâşi eşkıyâ-yı merkûmenin ber-vech-i suhûlet ele götürülmesine ve haklarında lâzım gelen mücâzât-ı meşrû`alarının icrâsıyla tathir-i memleket ve tasfiye-i hâl-i `ibâda ikdâm ve mübâderet ve gasb ve gâret olunan emvâl ve hayvanât ve eşyâ her ne ise zâhire ihrâc birle ba`de`s-sübût ashâbına istirdâd olunarak ihkâk-ı hakka ihtimâm ve dikkat ve fimâ-ba`d havâli-i merkûmede o makûle eşkıyâ nâmı eşkıya namı iliştilmemek ve ferce-yâb-ı şekâvet olmamak üzere nizâm ve râbitaya bend ve tevsike bi`l-ittihâd şemşîr-i sür`at-i besâlet ve her halde fukarâ ve zu`afânın himâyet u sıyânetleri emrine mezîd-i i`tinâ ve mübâderet ve keyfiyyeti Der-`aliyyeme tahrir ve işâret ve bu bahâne ile garaz ve nefsanîyyete ve hilâf-ı inhâya mebnî şekâvette `alakâsı olmayan bî-cürm makûlesine gadr ve töhmet ve isnâd-ı şekâvet ile hilâf-ı şer`-i şerîf ve mugâyir-i rızâ-yı munif ferd-i vâhîde gadr ve ta`addi vukû`a gelmemesi emrine dikkat

olunmak bâbında bundan akdemce ısdâr olunan emr-i şerîfimde mübâşiri birle vusûlünde şakî-i merkûmlar ol-taraflardan firâr ve Şeyhlü a'yânlı Çorbacıoğlu Abdulkadir zîde mecduhunun yanında ikâmet ve karâr birle a'yân-ı mumâ-ileyhin ve 'aşiret beyi Gülnuşoğlu (boşluk) zîde mecduhunun i'âneleriyle harekât-ı bâğiyânelerinde ısrâr ile ol-havâli kurâsında geşt ü güzâr ve ahâli ve fukarâyâ isâl-i gezend ve hasâra ibtidâr ve hatta bu esnâda kazâ-i mezbûru muhâsara ve bi'l-muhârebe ob beş nefer bî-cürm makûlesini katl ve bunun emsâli zulm ve ta'addiyâtlarının nihâyeti olmadığından bahisle merkûmların ne vechile olur ise olsun bir gün icrâ-yı cezâ-yı lâyıklarına dikkat olunmak bâbında siz ki kapucubaşı ve mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Sandıklı kazâsı tarafından bu def'a Der-'aliyyeme tevârüd eden i'lâm ve mahzar ve mübâşirin 'arz-ı hâlinde derc u istid'â olunmağla şakî-i merkûmlar ba'de ezin kat'an tashib ve himâyeden keff-i yed ve mücânebet ederek def'-i ta'addiyâtlarına dikkat eylemeleri husûsu bu def'a diğeri ısdâr ve irsâl olunan evâmir-i 'aliyyemle Şeyhlü a'yânı ve Gülnuşoğlu mumâ-ileyhimâyâ tenbih ve te'kîd kılınmış olmağla siz dahi şakî-i merkûmların ne-vechile olur ise olsun tertîb-i cezâlarıyla şerr u mazarratlarının ahâli üzerlerinden men' u def'iyle istishâb-ı asâyiş-i ahâli ve fukarâyâ ve mevcûdları olan emvâl ve fukarânın dahi habbesi zâyî' olmayarak cümlesi zâhire ihrâc ve ba'de's-sübût ashâbına i'tâ ve teslime sa'y ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden ve tehdîden iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mütesellimân ve mevlânâ ve sâ'ir mumâ-ileyhimsiz ma'rifetiniz ve ol-cânibde olan mübâşir-i mumâ-ileyh ma'rifetiyle eşkıyâ-yı merkûmler ber-vech-i suhûlet ele götürülerek icrâ-yı mücâzât-ı lâhıkalarıyla mevcûdları olan emvâl ve hayvanât ve eşyâ her ne ise zâhire ihrâc ve ba'de's-sübût ashâbına redd u teslimle ihkâk-ı hakka ve fimâ-ba'd havâli-i merkûmede o makûle eşkıyâ nâmi ilişdirilmemek ve ferce-yâb-ı şekâvet olmamak üzere nizâm ve râbıtaya bend ve tevsîk olunarak fukarâ ve zu'afânın himâye ve sıyânetleri vesâ'ilini istihsâle mezîd-i i'tinâ ve dikkat ve keyfiyeti Der-'aliyyeme tahrir ve işâret eylemeniz matlûb-ı mülûkânem idüğü ve bu bahâne ile gadr ve nefsâniyyetine mebnî kazıyye-i şekâvette 'alâkası olmayan bî-cürm makûlesine 'özü ve töhmet ve isnâd-ı kabâhat ile hilâf-ı şeri'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ gadr u ta'addi vukû'una rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve tenfiz-i emr-i şâhiye bi'l-ittihâd ikdâm ve müsâra'at ve hilâfi vaz'ı tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet eyleyesiz ve sen ki

mübâşir-i mumâ-ileyhsin sen dahi mûcib-i emr-i şerîfimle ‘amel ve hareket ve şakî-i merkûmların bir gün evvel izâle-i vücûd-u habâset-âlûdlarıyla te’mîn-i bilâd ve irâhe-i hâl-i ‘ibâda ve mevcûdları olan emvâlin tamamen zâhire ihrâc ve ashâbına i’tâ ile ifâ-yı hıZR-ı sa’y ve dikkat ve hilâfindan ittikâ ve mübâ’adet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Za sene (1)224

S.160-H.515

Bir sûreti

Şeyhlü a’yânı Çorbacızâde (boşluk) zîde mecduhuya eşkıyâ-yı merkûmeyi bundan sonra tashib ve himâye ve edeblerinden keff-i yed ve mücânebet ederek icrâ-yı cezâ-yı sezâlarıyla def’-i şerr u mazarratlarına dikkat ve eğer bundan sonra dahi himâye kaydında olur ise hakkında vazihü’l-‘afiye olduğu beyânıyka (boşluk) iktizâsına göre.

S.160-H.516

Bir sûreti

Kendir arasında sâkin Gülnuşoğluna (boşluk) kezâlik.

S.161-H.517

Amasya nâ’ibine ve mütesellimine hüküm ki

Nefs-i Amasya kazâsında iki seneden berü zuhûr ve sâ’î-i bi’l-fesâd ve muzırr-ı ‘ibâd ve ma’rifet-i fitne Kara Hüseyin demekle ‘arif şakî kendü ‘ırzıyla mukayyed olmayub ba’zı müfsid makûlelerini başına celb ve cem’ birle çarşu ve pazarda geşt ü güzâr ve ehl-i ‘ırz gürûhuna isâl-i rahne ve hasâra ve celb-i emvâl ve kaza-i mezbûrun ihtilâline cesâret eylediğinden ahâli ve fukarânın emniyyet ve rahatları meslûb olduğundan bahisle merkûmun icrâ-yı lâyıkı bâbında emr-i ‘âlişânım sudûru niyâzında oldukları bu def’a Der-sa’âdetime tevârüd eden tahrirât ve i’lâmat derc ve istid’â olunmuş bu makûle muzırr-ı ‘ibâd ve sâ’î-i bi’l-fesâd olanların izâle-i vücûd-ı habâset-âlûdlarıyla şerr u mazarratdan ve vedi’a-i cenâb-ı rabbi ‘izzet olan fukarâ-yı ra’iyyet ve sükkân-ı memleketin tahlisi husûsuna dikkat olunmak lâzımeden olmakdan nâşi siz ki mevlânâ ve mütesellim-i mumâ-ileyhimâsız vusûl-i emr-i şerîfimde ber-vefk-i kayd u hâli mûcib olarak ber-vech-i suhûlet şakî-i merkûmun tertîb-i cezâsıyla şerr u mazarratından ‘ibâd ve ahâliyi tahlise ve şakî-i merkûmun bir fûrû’ kîl u kâli müttenim

mâl-ı etrâf olunur her ne var ise bir habbesi zâyî' ve telef olmaksızın sebt-i defter olarak bir mahall-i münâsibe vaz' ve hıfz birler defteri Der-sa'âdetime ve ba'dehu ne vechile emr-i şerif sâdır olur ise mûcib ve muktezâsıyla 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve mahfîyyen ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i şerîfimde bir fûrû' kıl u kâli müttenim olarak ber-vech-i suhûlet şakî-i merkûmun izâle-i vücûd-ı habâset-numûduyla ve şerr u mazarratının def'iyle ve merkûmun habs ve mal-ı itrâk olunu her ne var ise mahall-i me'mene vaz' ve hıfz birler defter-i sıhhat eserini Der-sa'âdetime 'arz ve takdime ve ba'dehu ne vechile emr-i 'âlişânım sâdır olur ise mûcib ve muktezâsıyla 'amel ve harekete sa'y u dikkat eylemeniz matlûb-ı mülûkânem idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i L sene (1)224

İş bu mâh-ı Zilkadeti's-şerîfenin on üçüncü günü cezire-i mezbûre vusûl ve devâm-ı 'ömr ü devlet-i 'aliyye ve kıvâm-ı ferr u şevket ed'iyesine muvâzebet üzere olduğunu nâttık Sakız nâ'ini Es-seyyid Mehmed Kudret Efendinin vârid olan i'lâm rikâb-ı kamer-tâb-ı şahâneme arz olundukda kaydı bâlâsına şerh verilmesi bâbında hatt-ı hümâyûn şeref-rîz-i sudûr olmağla kaydı bâlâsına şerh verilmiştir Fî 9 Ca sene (122)4

S.161-H.518

Müttekâ'iden İzmir'de ikâmete me'mûr merfû'ü'l-vezâre el-hâcc Mustafa Paşa dâmet me'âliyehuya ve Sakız nâ'ibine hüküm ki

Sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsin bundan akdemce şeref-rîz-i sudûr olan emr-i şerîfim mûcebince İzmir'de ikâmete me'mûr ve ta'yîn kılınmış isen dahi İzmir'in vehâmet-i hevâsıyla münharifü'l-mizâc olduğundan bahisle me'mûriyetin Mağnisa'ya tahvil olunmak husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzânî kılınması husûsu bu def'a tarafından tevârüd eden 'arîzanda istirhâm ve iltimâs olunmuş olmakdan nâşi me'mûriyetin Sakız ceziresine sarf ve tahvili husûsuna müsâ'ade-i 'aliyyem erzânî kılınub ol-bâbda hatt-ı şerîf-i merhamet-redîf-i şahânem şeref-yâfte-i sudûr olmağla sen ki paşa-yı mumâ-ileyhsib şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı 'izzet-makrûn-ı

şehinşâhânem mücebince ol-tarafdan hareket ve Sakız'a varub ânda ikâmet eylemen fermânım olmağın tahvil-i me'mûriyetini hâvi rikâb-ı müstetâbımdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh olduğun mahalden hareket ve Sakız'a varub ânda ikâmet ve devâm-ı 'ömr ü devlet ve kıvâm-ı ferr u şevketim ed'iyesine iştigâl ve muvâzebet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin vusûlünde paşa-yı mumâ-ileyhin ol-tarafda bir münâsib mahalde ik'âdına mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene (12)24

S.161-H.519

Zikri âti müftinin bulunduğu mahallin kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve zâbitânına hüküm ki

Anadolu kuzâtından Hâcı Osman mûkız-ı fitne ve sâ'i-i bi'l-fesâd olduğundan mukaddemâ Mağosa'ya nefy ve mu'ahharân Mağosa kal'asına kal'abendi fermânım olub çavuş mübâşeretiyle menfâsına gönderilmiş ise dahi merkûmun nefy ve ka'labendi ıslâhına sebep olmayub belki her mahalde fesâda ictirâsını müstevcib ve öteden berü eşrâr-ı nâssdan olub ihtilâl-i 'âlemi mûcib harekâta teşebbüs eylediğinden bu makûle ehl-i fesâdın izâle-i vücûdu ile tahrik ve ifsâdından cümlenin tahlisi lâzımeden olmakdan nâşi merkûmun bâ-işâret-i Şeyhü'l-İslâmi tarîki hekk olmağla ihâd-ı nâss 'idâdına tenzil ile berren ve bahren olduğu mahalde ahz ve cezâsını tertîb ile i'dâm ve izâlesine irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle merkûmun her kangınızın taht-ı hükümet ve kazanıza duhûl olmuş ise derhâl ahz ve cezâsını tertîb ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâl ve tesrîbe mübâderet olunmak fermânım olmağın rikâb-ı hümayûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâ ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi merkûm her kangınızın taht-ı kazâ ve hükümetine dâhil olur ise derhâl ahaz ve tertîb-i cezâ ve ser-maktû'unu Der-sa'âdetime irsâl ve isrâya müsâra'at ve bir takrîb tarafınızdan ser-rişte verilme ma'azallahu te'ala firâr eylemek ihtimâli olur ise hakkınızda müttehim-i vehâmet olacağını bilüb ânâ göre hareket ile icrâ-yı irâde-i seniyyeme sür'at eylesiniz ve siz ki mevlânâ-yı mumâ-ileyhimsiz mazmûn-ı emr-i 'alışânım sizin dahi ma'lûmunuz oldukda müceb ve muktezâsının seri'an icrâsına dikkat ve hilâfı vaz'ı ve tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i N sene (1)224

S.162-H.520

Hassa silahşorlarımdan Kocaili sancağı mütesellimi Mir Ahmed dâme
mecduhuya hüküm ki

Livâ-i mezbûrda kâ'in Akyazı kazâsında a'yânlık dâ'îyyesinde olan Yüncüoğlu İbrahim ve kazâ-i mezbûr kurâsından Budan karyesi sükkânından Yunus ve Carimözü karyesi sâkinlerinden Bozacıoğlu Ahmed demekle 'arif kesân öteden berü kendi hallerinde 'ırz ve edebleriyle müfsid olmayub muzırr-ı 'ibâd ve mesâ'î-i fi'l-arz-ı bi'l-fesâd olduklarından umûr-ı mühimme-i seferiyenin ta'til ve te'hirine bâdi ve ba'is oldukları lede'l-inhâ merkûm İbrahim Rodos'a nefy olunmuşken menfâsına gitmeyüb hevâ-dârlarıyla bi'l-ittifâk katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâle ictisâr ve kurâsına geşt re'âyâya envâ'-i mezâlîm ve ta'addîyâta ibtidâr eylediklerinden fukarâ-yı ra'iyet ve 'aceze-i memleket bunların şerr u mazarratlarına tâb-aver-i tahammül olamadıklarından izâle-i vücûdları lâzımeden idüğü sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin bu def'a tarafından Der-sa'âdetime tevârüd eden tahrirât ve i'lâmât mefâhiminden müstebân olmakdan nâşi bunların haklarında lâzım gelen mu'âmelenin icrâsıyla istihsâl-i asâyiş ve refâh-ı 'ibâda ikdâm ve dikkat-i lâzıme-i mülkdârîden olmak hasebiyle icrâ-yı levâzım-ı te'dîbleri husûsuna irâde-i kâtî'a-i cihândârânem ta'alluk etmekle sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin bunların icrâ-yı levâzım-ı te'dîbleri ne vechile mümkün olursa ise bu vesile ile ahâli ve fukarâ-yı ra'iyet ayaklar altında kalmayarak ve def' gâ'ile ve mazarratı müntehim olarak icrâ-yı levâzım-ı te'dîbâtı husûsuna ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahfiyyen ve mektûmen rikâb-ı müstetâbımdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve memhûren (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi eşkıyâ-yı merkûme tarafına ser-rişte verilmeyerek ve fukarâ ve zu'afâ pâ-zede-i huyûl ve def'-i gâ'ile ve mazarratı müntehim olmaksızın ber-vech-i suhûlet bir tarîk ve takrib ile merkûmların icrâ-yı levâzım-ı te'dîbleriyle vâki' olan şerr u mazarratlarından ol-havâlinin tasfiyesine ihtimâm ve dikkat eylemeniz matlûb-ı mülûkânem idüğü ve gaflet ve nâ-mülâyim hareketle bir nev' gâ'ile ve mazarratı mûcib ve şakî-i merkûmun iştidâd-ı şerr u mefsedetlerini müstevcib olur vaz'a kat'an rızâ-yı 'aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet ve keyfiyyeti Der-'aliyyeme tahrir ve işâret eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ş sene (12)24

S.162-H.521

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası İbrahim Yümni dâme mecduhuya ve husûs-ı âtiyü'z-zikre bu def'a ocağ-ı 'âmirem tarafından mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki

Sen ki voyvoda-i kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin mukaddem ve mu'ahhâr bi'd-defa'ât şeref-rîz-i sudûr eden evâmir-i 'aliyyem müceblerince mağzûb-ı pâdişâhânem olub kahr u tedmirine me'mûr olduğun Bolu voyvodası esbak Hâcî İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsetet-pîşenin bir gün evvel izâlesiyle def' gâ'ilesine ikdâm ve dikkatin derkâr ise dahi Bolu ve Viranşehir kazâlarından müretteb emvâl-i mirîye Viranşehir'de vekilin olan Haydudzâde Mehmed zîde mecduhudan lede'l-mutâlebe vukû'bulan ihtilâl hasebiyle i'zârı şâmil cevâb vermiş olduğundan o makûle mâl-ı mirîden tahsilât ve gayr-ı tahsilât ne-mikdâr idiğünü mu'ayene zımında sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin Viranşehir'den şehir tarafına 'azimet ve kâffe-i emvâl-i mirîyenin tahsiline ve şakî-i merkûmun dahi bir gün evvel itmâm-kârına dikkat eylemen şartıyla Viranşehir cânibine 'azimet ve ruhsatı hâvi emr-i şerîfim sudûru tarafından der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme vârid olan tahrirâtda derc u istid'a olunmuş olduğuna binâen vech-i meşrûh üzre ruhsatı hâvi bundan akdem sâdir olan emr-i şerîfim mücebince 'amel ve hareket ve muktezâ-yı ta'ahhüdün üzre me'mûriyet-i sâ'ire ile şakî-i merkûmun kahr u i'dâmına mübâderet eylemen lâzımeden iken el-hâletü hazîhi şakî-i merkûmun üzerine me'mûr ve müte'ayyinât ve sergerdegân bu esnâda dağılmış olduklarından şakî-i merkûm mecbûl olduğu ihânet ve habâset lâzımesince vedi'-i hâlikü'l-berâyâ olan fukarâ-yı ra'iyet üzerlerine şerr u mazarratı müştedd ve mezâlim ve ta'addiyâtı mümtedd olmakda idiğü bedîdâr ve şakî-i merkûmun bu âna kadar 'adem-i izâlesi mücerred me'mûrîn-i sâ'irenin iğmâz ve rehâvetlerinden neş'et etmiş idiğü bedîhi ve nümûdâr ve şakî-i merkûmun izâlesi elzem olduğu vâzih ve âşikâr olmağla bu bâbda tedârükât-ı kaviyye tertîb eyleyerek ve bu bâbda lâzım gelen tedâbiri edâ eyleyerek fakat şakî-i merkûmun izâlesi ve şakî-i merkûma mahsûran ve ma'a'l-ikrâha teba'iyet ve izhâr-ı rû-yı muvâfakat edenlerin haklarında 'afvdan gayrı mu'amele olunmayarak o makûle olanlar haklarında ahar güne mu'âmele olunmayub şakî-i merkûmun ser-maktû'u matlûb-ı hümâyûnum idiğünü iktizâ edenlere etrâfiyla ifâde ve me'mûrin ve müte'ayyinân ile bi'l-ittifâk bir gün evvel

şu hâ'inin def' gâ'ilesine müsâra'at olunması mazmûnunda hatt-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnum şeref-rîz-i sudûr olmağla sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı celâdet-makrûn-ı mülûkânem mücebince bi'l-cümle me'mûrîn ile bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun üzerine her taraftan hamle ve hücûm ile merkûm hayyen ve meyyiten (s.163) ele getütülerek kahr u i'dâmıyla icra-yı irâde-i hümâyûnuma ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve mübâşir-i mumâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur bu hâ'in-i havene sâ'ireye makîs olmayub bunca sibyan ve nisvân ve mazlûmun ayaklar altında kalmasına ve mezâlîm ve ta'addiyâtından ahâli-i kazâ ve fukarâ dağılmasına vâcibü'l-izâle bir şakî olduğundan bunun bir sa'at akdem vücûd-ı habâset-âlûdunun rû-yı ârzdan def' ve izâlesiyle vedi'atullah olan ahâli-i memleket ve 'aceze-i ra'iyet üzerlerinden def'-i şürûr ve mefâsidiyle te'mîn-i bilâd ve irâhe-i 'ibâda sa'y ve ittihâd muktezâ-yı dikkat ve hâl-i lâzîmeden olmağla vusûl-i emr-i şerîfimle şakî-i merkûma cebren ve kerhen teba'iyet ve ibrâz-ı rû-yı muvâfak edenler haklarında bâb-ı şefkat ve merâhim-i meftûh olanlardan 'ukûddan gayrı mu'âmele olunmayacağı ve o makûle bir vakitte su'âl ve tefahhus olunmayub bu bâbda ancak merkûmun ser-maktû'u matlûb idüğünü lâzım gelenlere etrâfiyla tevcih ve iş'âr eyleyerek bi'l-cümle me'mûrîn ile bi'l-ittifâj şakî-i merkûmun üzerine hamle ve hücûm ve i'dâm ve izâlesiyle şerr u mazarratının def'ine ikdâm ve dikkat eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ve bu husus Kastamonu mütesellimine ve Üsküb a'yânına ve sâ'ir ol-havâli müte'ayyinânına dahi bu def'a başka başka evâmir-i şerîfem ısdârıyla tenbîh ve iş'âr kılınmış olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve sûret-i irâde-i seniyye ve müsâ'ade-i 'aliyyemi ol-havâli ve ahâlisine ve sâ'ir lâzım gelenlere etrâfiyla i'lâm ve işâ'a ile icrâ-yı irâde-i hümâyûnuma müsâra'at ve hilâfından ittikâ ve mübâderet eylesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin mazmûn-ı irâde-i şâhânem senin dahi meczûmun olarak bu taraftan seri'an hareket ve ol-cânibe varub voyvoda-i mumâ-ileyh ile bi'l-ittihâd o makûle memleket ve karyelerine 'avdet etmiş olan me'mûrları celb ile infâz-ı emr u irâde-i 'aliyyeme sa'y u dikkat ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı L sene (1)224

S.163-H.522

Bir sûreti

Kastamonu mütesellimi kapucubaşıya (boşluk) vardıkda kapucubaşı-i mumâ-ileyh külliyyetlü 'asker tertîb ve voyvoda-i mumâ-ileyh ma'iyetine sevk ve tesrîb eylemesiyçün.

S.163-H.523**Bir sûreti**

Beypazarı voyvodasına ve mübâşire (boşluk) mumâ-ileyh bi'n-nefs hareket ve voyvoda-i mumâ-ileyh ma'iyetine gelüb bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun izâle-i vücûduyla dikkat eylemesiyçün (boşluk) kezâlik.

S.163-H.524**Bir sûreti**

Mihaliççik kazâsı nâ'ibine ve a'yânına ve mübâşire kezâlik.

S.163-H.525**Bir sûreti**

Üsküb a'yânı Tuzcuzâde Mehmed dâme mecduhuya ve ta'yîn olunan mübâşire (boşluk) ber-minvâl-i muharrer.

S.163-H.526**Bir sûreti**

Akçaşehir kazâsı a'yânı silahşor Osman ve mübâşire (boşluk) kezâlik.

S.163-H.527**Bir sûreti**

Mudurnu kazâsı a'yânı silahşor-ı hassadan el-hâcc Emin ve mübâşire (boşlu) kezâlik.

S.163-H.528.**Bir sûreti**

Erikli kazâsı a'yânı Ali Mollaya ve mübâşire (boşluk) kezâlik.

S.163-H.529**Bir sûreti**

Alaylı kazâsı a'yânı Yazıcıoğlu Hüseyin ve mübâşire (boşluk) kezâlik.

S.163-H.530**Bir sûreti**

Palu kazâsı a'yânı Çukadâroğlu Mustafa ve mübâşire (boşluk) kezâlik.

S.163-H.531**Bir sûreti**

Kızılcık kazâsı a'yânı Hâcî Salih ve mübâşire (boşluk) kezâlik.

S.163-H.532**Bir sûreti**

Bartın kazâsı a'yânı Süleyman ve mübâşire (boşluk) kezâlik.

S.163-H.533**Bir sûreti**

Amasra kazâsı a'yânı Haydudoğlu Mehmed ve mübâşire (boşluk) kezâlik.

S.163-H.534**Bir sûreti**

Düzce kazâsı a'yânı Seyyid Ahmed ve mübâşire (boşluk) kezâlik.

S.163-H.535**Bir sûreti**

Kürd Alişânzâdeye ve mübâşire (boşluk) kezâlik.

S.164-H.536

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu ve Viranşehir voyvodası İbrahim Yümni dâme mecduhuya hüküm ki

Hakkında fermân-ı kazâ-cereyânım sudûr eden Bolu voyvodası esbak Hacı Ahmedoğlu İbrahim'in karındaşı Halil nam mefsedet-pîşenin bir gün evvel izâle-i vücûduyla şerr u mazarratının def'i ehass-ı mutâlib-i dâverânem olduğundan şakî-i merkûmun 'ala eyyi hâlin i'dâmına dikkat ve ikdâm olunmak husûsu sana ve me'mûrîn-i sâ'ireye bu def'a başka başka evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tesyârıyla te'kdi ve tehdid olunmuş ise de sen ki voyvoda-i muma-ileyhsin sen dahi muktezâ-yı me'mûriyet ve muktezâ-yı sadâkatin üzre icrâ-yı fermân-ı hümâyûnuma bakmayarak tarafından Bolu ve Viranşehir kazâlarına mübâşirler ta'yîn ve buyrulduklar irsâl ve neşriyle mu'tâddan ma'afa hâric-i ez-tahammül külliyetlü akçe tevzî' ve tahsiliyle iz'âc-ı fukarâta ibtidâr üzre olduğun bu def'a ihbâr ve tahkik olunub bu vechile harekâta cesâretin rızauallah ve rızâ-yı şâhânemin hilâfı olduğundan böyle mezâlim ve ta'addiyâtın men' u def'iyle asâyiş-i 'ibâda dikkat lâzımeden olmakdan nâşi vusûl-i emr-i şerîfimde kazâlara neşr etmiş olduğun o makûle mübâşir ve âdemlerini 'ala eyyi vechin kâne tarafına celb birle iz'âc-ı fukarâdan keff-i yed ve mücânebet ve şerr-i Hacı Ahmedoğlunun rû-yı ârzdan izâlesiyle 'imâr-ı memleket ve sıyânet-i ra'iyete i'tinâ ve dikkat eylemen fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden ve isti'câlen mahsûsan rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve ber-vech-i ta'cîl (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûl-i emr-i celîlü'l-'unvânımda kazâlara neşr etmiş olduğun o makûle mübâşirden ademlerini bi-eyyi vechin kâne tarafına celb ve i'adeleriyle zât-ı hilâfet-simât-ı şehin-şâhâneme vedi'a-i hâlikü'l-berâyâ olan sekene-i memleket ve 'aceze-i ra'iyetin vücûh-ı mezâlim ve ta'addiyâtın vikâyeleriyle istihsâl-i emn u asâyişlerine ve şu hâ'inin bir gün evvel def' gâ'ilesiyle 'imâr-ı bilâdı mûcib olur vesâ'ilin istikmâline mezîd-i ihtimâm ve dikkat-i tâmm eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ve ba'de ezîn dahi kazâlara bu misüllü mübâşirler irsâliyle iz'âc-ı ra'iyete ibtidâr eylemek ihtimâlin olur ise her vechile mu'âteb ve mu'akeb olacağın bî-gümân olduğu ma'lûmun oldukda ânâ göre 'amel ve harekete dikkat ve hilâfî hareketi tecvîz ile fâhimü'l-'âfiye olmakdan nefsinî sıyânet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Za sene (1)224

S.164-H.537

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Bolu voyvodası İbrahim Yümni dâme mecduhuya ve husûs-ı âtiyü'z-zikre bundan akdem ocağ-ı 'âmirem tarafından mübâşir ta'yiniyle el-yevm ol-cânibde olan (boşluk) zîde mecduhuya hümüm ki

Sen ki voyvoda-i kapucubaşı-i mumâ-ileyhsin bundan akdem şeref-yâfte-i sudûr olan evâmir-i hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem ve mu'ahhran sâdır olan evâmir-i şerîfem me'âl-i mü'eddâları üzre mağzûb-ı pâdişâhânem olub kahr u tedmirine me'mûr olduğun Bolu voyvodası esbak Hacı Ahmedoğlu İbrahim'in karındaşı Halil nâm mefsedet-pîşenin bir gün evvel ahz ve izâlesiyle def' gâ'ilesine ikdâm ve dikkat lâzımeden iken merkûmun def' gâ'ilesi husûsuna bir vezir ta'yîn kılınması ba-tahrirât inhâ olunub ancak el-hâletü hazihi mevsim-i şitâ olmak hasebiyle ol-tarafa vezir ta'yîni iz'âc-ı fukarâ müstelzim olarak bir fâ'ideyi müntehim olmayacağı zâhir ve şakî-i merkûmun bir gün evvel itmâm-kârıyla şerr u mazarratının def'-i ehass-ı mutâlib-i cihândârânem idüğü bedîhi ve bâhir olmakdan nâşi vusûl-i emr-i 'alışânımda şakî-i merkûma mecbûren ve mekrûhen teba'iyyetle izhâr-ı rû-yı muvâfakat edenler haklarında 'afv ve lutfdan gayrı mu'âmele olunmayacağı ve yalnız şakî-i merkûmun ser-maktû'u matlûb-ı hümâyûnum idüğü iktizâ edenlere etrâfıyla i'lâm ve işâ'a ederek me'mûrîn ve müte'ayyinân ile bi'l-ittifâk bir gün evvel şu hâ'inin def' gâ'ilesine ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen rikâb-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imfi bu hâ'in-i havene-i sâ'ireye makîs olmayub bunca sıbyân ve nisvân ve mazlûmun ayaklar altında kalmasına ve mezâlim ve ta'addiyâtdan ahâli-i kazâ ve fukarânın dağılmasına sebep vâcibü'l-izâle bir şakî olduğundan bunun bir sa'at akdem vücûd-ı habâset-âlûdunun ru-yı ârzdan def' ve izâlesiyle vedi'atullah olan ahâli-i memleket ve 'aceze-i ra'iyet üzerlerinde def'-i şerr u mefâsidiyle te'mîn-i bilâd ve irâhe-i 'ibâda sa'y ve ittihâd ber-muktezâ-yı dikkat ve hâl-i lâzımeden olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde şakî-i merkûma cebren ve kerhen teba'iyyete ibrâz-ı rû-yı muvâfakat edenler haklarında bâb-ı lutf ve merâhim-i meftûn olarak 'afv ve 'inâyetten gayrı mu'âmele olunmayacağı ve o makûle tâbi'at bir vakitte su'âl ve tefahhus olunub bu bâbda ancak şakî-i merkûmun ser-maktû'u matlûb idüğünü lâzım gelenlere i'lâm ve işâ'at eyleyerek bir gün evvel şu Hacı Ahmedoğlu gâ'ilesinin def'ine ikdam ve dikkat eylemen matlûb-ı mülûkânem idüğü ve bu husûsu Kastamonu mütesellimine ve Üsküb a'yânına ve sâ'ir ol-havâli müte'ayyinana dahi bu def'a başka başka evâmir-i şerîfem ısdârıyla tenbih ve iş'âr

kılınmış olduğu ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve harekete ve me'mûriyet-i lâzime-i seniyye ve müsâ'ade-i 'aliyyemi ol-havâli ahâlisine ve sâ'ir lâzım gelenlere etrâfiyla ifâde ve icrâ-yı fermân-ı hümâyunuma müsâra'at ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylesesin ve sen ki mübâşir-i mumâ-ileyhsin sen mazmûn-ı emr u irade-i şâhânem senin dahi meczûmun olarak mûcib-i muktezâsıyla 'amel ve harekete dikkat birle infâz-ı emr u irâde-i 'aliyyeme sa'y u dikkat ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evasıt-ı Za sene (12)24

S.165-H.538

Bir sûreti

Kastamonu mütesellimi kapucubaşıya asılda olan emr-i 'âli iktizâsına göre hikâye ike kapucubaşı-i mumâ-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzre külliyyetlü 'asker tertîb ve voyvoda-i mumâ-ileyh ma'iyyetine sevk ve tesrîb ile şu hâ'inin bir gün evvel izâle-i vücûdu esbâbına dikkat eylesesiyçün.

S.165-H.539

Bir sûreti

Beypazarı voyvodasına (boşluk) mumâ-ileyhe dahi muktezâ-yı me'mûriyeti üzre bi'n-nefs hareket ve voyvoda-i mumâ-ileyhin ma'iyyetine gelüb bi'l-ittifâk şakî-i merkûmun def'-i mezarratına dikkat eylesesiyçün.

S.165-H.540

Bir sûreti

Mihaliççik kazâsı a'yânına (boşluk) kezâlik.

S.165-H.541

Bir sûreti

Üsküb a'yanı Tuzcuzâde Mehmed dâme mecduhuya (boşluk) ber-vech-i muharrer.

S.165-H.542

Bir sûreti

Akçaşehir a'yânı silahşor Osman'a(boşluk) kezâlik.

S.165-H.543**Bir sûreti**

Mudurnu a'yânı silahşor el-hâcc Emin'e (boşluk) kezâlik.

S.165-H.544**Bir sûreti**

Erikli a'yânı Ali Mollaya (boşluk) kezâlik.

S.165-H.545**Bir sûreti**

Alaylı a'yânı Yazıcıoğlu Hüseyin'e (boşluk) kezâlik.

S.165-H.546**Bir sûreti**

Palu a'yânı Çukadâroğlu Mustafa.

S.165-H.547**Bir sûreti**

Kızılcık a'yânı Hâcî Salih'e (boşluk) kezâlik.

S.165-H.548**Bir sûreti**

Bartın a'yânı Süleyman'a (boşluk) kezalik.

S.165-H.549**Bir sûreti**

Amasra a'yânı Haydudoğlu Mehmed'e (boşluk) kezâlik.

S.165-H.550

Bir sûreti

Düzce a'yânı Seyyid Ahmed'e (boşluk) kezâlik.

S.165-H.551**Bir sûreti**

Kürd Alişânzâdeye (boşluk) kezâlik.

SONUÇ

Osmanlı Devleti'nde, devlet müesseselerinin temelini oluşturan önemli kuruluşlardan biri olan Dîvân-ı Hümâyûn'da görüşülen devlete ait idari, iktisadi, askeri meseleler ile halka ait şikâyetler yapılan görüşmeler neticesinde karara bağlandığı zaman Mühimme Defterlerine kaydedilirdi. Eskiye dönük bir muamele icâb ettiğinde daha önce kaydedilmiş olan defterlere müracaat etme lüzumu bulunduğundan bu defterler itinalı bir şekilde kayıt ve muhafaza edilmekteydiler. Divan'da görüşülen önceki bir muameleye daha rahat ulaşılabilmesi için, ihtisaslaşmaya da bağlı olarak, yeni defter türleri ortaya çıkmıştır. Devlete ait önemli meseleler ile halkın şikâyetlerinin beraber kaydedildiği Mühimme Defterleri'nin içerisinde halkın şikâyetlerine verilen cevaplar ayrı defterlere kaydedildiği Şikâyet Defterleri oluşturulmuştur. Bunlar XVII. asrın ikinci yarısına kadar mîrî ahkâm adıyla biliniyorlardı. Daha sonra “*Mühimme*” adı yerleşmeye başlamış ve şikâyet defterleriyle birlikte farklı muhtevalı iki seri meydana gelmiştir.

Mühimme-i Mektûme Defterleri ise Divân-ı Hümâyûn'da karara bağlanan, gizlilikle halledilmesi gereken hususların kayıtlarını ihtiva eden defterlerdir. Mektûm kelime manası itibariyle “saklı olan, gizli tutulan” anlamındadır. Mektûm mühimmeler diğer mühimmelere nazaran daha nazik konuları ele almaktadır. Bu sebeple hükümlerin ulaşacağı makama gizlilikle ulaşması ve verilen emirlerin de gizlilikle halledilmesi gerekmektedir. Bunların ulaşması için mübaşirler görevlendirildiğini görüyoruz. İncelediğimiz defterde “*Der-sa'âdetime tahrir ve işâret eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvi mektûmen ve mestûren iş bu emr-i şerîfim isdâr ve mahfiyyen ve memhûren (boşluk) ile tesyâr olunmuşdur.*” terkihi emr-i şerifin gizli bir şekilde ulaştığına işâret etmektedir. Bu terkip dışında yine aynı manalara gelen “*mahfiyyen ve mesturen, memhûren ve mesturen*” terkipleri de metinlerde zikredilmiştir.

İnceleme konumuz olan 5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri III. Selim, IV. Mustafa ve II. Mahmut dönemlerindeki (H.1220-1224/M.1805-1809) olayları ihtiva etmektedir. Defterin ağırlıklı konularını eşkıyalık faaliyetleri ve buna binaen verilmiş olan yakalama ve idam emirleri oluşturmaktadır. Bunların yanında tayin, görevlendirme, azil-görevden alma, devlet idarecilerine uyarı, eşkıyanın yakalanması için asker sevki ve asayişin sağlanması konuları defterde yer almaktadır.

19. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti içte ve dışta birçok problemle karşı karşıyaydı. Öyle ki defter 1805-1809 yıllarını kapsamakla birlikte bu yıllar arasında üç padişah görev yapmıştır. III. Selim'in saltanatının son yıllarına bakacak olursak, içte ve dışta önemli hadiselerin meydana geldiği bilinmektedir. İçte merkezi otoritenin sağlanması için ayanlardan yardım alınıyordu. Zamanla güçlenen ayanlar başına buyruk hareket etmeye ve verilen emirleri tam manasıyla yapmayıp, birbirleriyle mücadeleye girişmişlerdir. Özellikle Caniklizadeler ile Cabbarzadeler'in çekişmesine şahit olmaktayız. Devlet bunun dışında başka meselelerle de meşgul olduğu için güçlü ayanların birçoğuna tahammül etmektedir. Savaşta asker sevki yapan ve erzak temini gibi hususlarda faydalı olan ayanlar çeşitli suçlar işleyip ceza alsalar dahi affedilmekteydiler. Ayanların ve valilerin bu dönemde savaşlara asker temin etmekte birbirine yardım etmediği görülmektedir. Defterde, eşkıyalık hareketlerinin daha çok Anadolu coğrafyasında yaşandığı gözlemlenmiştir. Defterde ayanlık ve yeniçerilik iddiasında bulunan, halka zulmeden, halkın mallarına el koyan kişilere rastlanmaktadır.

Nüfuzlu ayan ailelerinden Caniklizadelere mensup olan Trabzon Valisi Mahmut Tayyar Paşa, bu defterde en çok ismi geçen ve devleti çok uğraştıran birisidir. III. Selim'in tahtta kaldığı sürede hakkında idam kararı çıkartılmıştır. Paşanın, Samsun ve Trabzon civarında affedildiğine dair haberler yayıldıysa da Bab-ı Ali bu haberlere inanılmaması ve idam edilmesi gerektiğine dair emr-i şerifler göndererek affetmediğini bildirmiştir. Tayyar Paşa daha sonra çıkan çatışmalarda Sohum kalesi'ne sığınmıştır. Hükümet, Mahmut Tayyar Paşa'nın yakalanması için Sohum'a bir korvet ve bir firkateyn göndermiştir. Daha sonra 1806' da Kırım'a kaçmış, 1807'de IV. Mustafa'nın tahta çıkması sebebiyle affedilmiştir. Hatta ekim ayı sonlarında Sadaret Kaymakamlığı'na bile getirilmiştir. Ancak II. Mahmut döneminde yakalanarak idam edilmiştir. Defterdeki hükümlerden öncelikli olarak Tayyar Paşa'nın idamına fetva ve ferman verildiğini, cezalandırılması için Erzurum Valisi Gazi Yusuf Paşa'nın görevlendirildiğini ve hazineden yüz bin kuruş ödenek ayrıldığını öğreniyoruz. Tayyar Paşa'nın isyanı sırasında kendisine taraf olanlar cezalandırılmış, yakalanmasında görevli olan valiler ödüllendirilmiştir.

1804 yılında Sırp'ların milliyetçi isyanı 1806 yılında da Rus savaşının başlaması devleti dışta tehdit eden problemlerdi. Yeniçerilerin ve bazı devlet idarecilerin Nizam-ı

Cedid karşıtlığı sonucu 1807’de Kabakçı Mustafa isyanı çıktı. III. Selim tahttan indirilerek yerine IV. Mustafa geçirildi. Tahtta fazla kalmayan IV. Mustafa’nın ardından 1808 yılında Alemdar Mustafa Paşa’nın yardımıyla II. Mahmut tahta çıktı. Bu dönemde de yenilikçiler ve gelenekçiler arasındaki çekişme devam ettiği gibi eşkıyalık hareketleri de devam etmekteydi. Merkezi otoritenin zayıflaması ve merkezden verilen emirlerin yerine getirilmemesi devlet işleyişini sıkıntıya sokmaktaydı. Ayanların emirleri yerine getirmesini sağlayıp, merkezi otoriteyi güçlendirmek için 1808’de ayanlarla Sened-i İttifak imzalanmıştır. İncelediğimiz metinlerde ayanların ve diğer idarecilerin verilen emirleri yerine getirmediğini görmekteyiz. Bu kişilerin başına buyruk ve açgözlü hareketleri halkın zarar görmesine neden olmuştur. Ülke içerisinde merkezi otoritenin sağlanamaması, o devirde yapılan savaşlarda başarısızlığa, bazı millet gruplarının isyanlarına ve devletin siyasi ve idari olarak güçsüzleşmesine neden olmuştur. Merkezi otoritenin güçsüzlüğünü hükümlerde geçen yaptırımlardaki zafiyetlerden de anlayabiliriz. Birçok eşkıya ve devlet görevlilerinin idam kararı verilmesine rağmen, cezaların affedildiğini gösteren belgeler mevcuttur.

Ekonomik açıdan baktığımızda, defterde eşkıyaların ve özellikle nüfuzlu ayanların idamında görevlendirilen kişilere hazineden bütçe ayrıldığı görülmektedir. Bunun gibi birçok olayın ülke genelinde yaygın olduğu düşünülürse, bu hususun devlete ekonomik olarak zorluk çıkardığı aşikârdır. Savaşların uzun sürmesi, sürekli olarak vergi toplanmasına neden olmuş, zaten bozuk olan ülke ekonomisinin daha kötüye gitmesine yol açmıştır. İncelediğimiz defterde ayanlardan savaşa asker ve erzak temini için faydalanılmaya çalışılmıştır. Hatta ayanların birbirine yardımcı olmasına dair emirler gönderilmiştir. Fakat ayanlar bu yardımları geciktirmek ya da hiç yapmamak suretiyle diğer rakiplerinin gözden düşmesine sebebiyet vermeye çalışmıştır.

5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri’nde Sosyal açıdan çıkarımda bulunacak olursak, hükümlerde yerel halkın eşkıya ve bunlarla birlikte hareket eden yerel idarecilerin eziyetlerine maruz kaldığı, mallarının gasp edildiği, bazı zamanlarda yerleşim yerlerinin basılıp evlerinin yakıldığı, hatta esir alınan ahalinin yanlarında götürüldüğü hükümlerde geçmektedir. Merkezi otoritenin zayıflığı halkın güvenliğini ve yaşama hakkını tehlikeye sokmuştur. İkamet ve sürgün kararlarında hastalık, aile ve ekonomik sebeplerin göz önünde bulundurulduğunu hükümlerden anlıyoruz.

İncelenen hükümler içerisinde en dikkat çeken hüküm 204 numaralı hükümdür. Bu hükümde Midye kazasının Sazalborfi mahallinde, Nikolaki ve Mihal ve Teperakioğlu isimli zimmiler yağmada bulunmuşlar ve bunların ibret olması için “*kazığa vaz*” yani kazığa oturtulmak suretiyle infaz edilmesi emri verilmiştir.

5 Numaralı Mühimme-i Mektûme Defteri kaydedildiği döneme ait önemli bilgiler vermektedir. Defterde düzenlenen ana başlıklarda o devrin padişahı, sadrazamı, reisü'l-küttabı ve olayların geçtiği tarihler yazılıdır. Bu defter 1805-1809 yılları arası divandan çıkan siyasi, idari, hukuki, iktisadi ve sosyal açıdan önemli kararlar hakkında bilgiler vermektedir. İncelediğimiz hükümlerde Osmanlı Devleti'nin idari işleyişi, ülke içerisinde işlenen suçlar, bu suçlara verilen cezalar ve verilen kararı etkileyen unsurlar hakkında gözlemler yapılmıştır. Sonuç olarak hükümlerden Osmanlı Devleti'nin merkezi otoritesinin zayıfladığı, ekonomisinin bozulduğu, savaşlara asker yetiştirmede yetersiz kaldığı, halkın güvenliğini sağlamakta zaman zaman zorluk çektiği sonucu anlaşılabilir.

KAYNAKÇA

1. ARŞİV KAYNAKLARI

BA, MD, nr. III

BA, MD, nr. V

BA, MD, nr. VI

BA, MD, nr. XXVI

BA, MD, nr. LXI

BA, MD, nr. LXII

BA, MD, nr. CLIII

BA, MD, nr. CLIX

H. Osman YILDIRIM vd. (Haz.), *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Başbakanlık Basımevi, İstanbul 2000.

Mehmet Ali Ünal (Yay. Haz.), *44 Nolu Mühimme Defteri*, Akademi Kitabevi, İzmir 1995.

2. ARAŞTIRMA ESERLER

GÖKBİLGİN, M. Tayyib, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1979.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S. , “Mühimme Defteri”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. XXXI, İstanbul 2006, 520-523.

SERTOĞLU, Midhat, *Osmanlı Tarih Lugatı*, Enderun Kitabevi, İstanbul 1986.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1998.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Yusuf SARIKAYA
Doğum Yeri ve Tarihi	Sandıklı-19.11.1990
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Ahi Evran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
Y. Lisans Öğrenimi	Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı
Bildiği Yabancı Diller	-
Bilimsel Faaliyetleri	-
İş Deneyimi	
Stajlar	-
Projeler	-
Çalıştığı Kurumlar	Adalet Bakanlığı Ceza İnfaz Kurumu
İletişim	
E-Posta Adresi	sarikayaysuf@gmail.com
Tarih	12.07.2019